I tnalù dwata

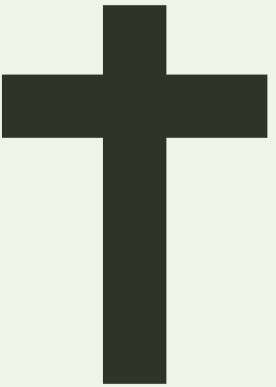

New Testament in Blaan, Sarangani

I tnalù dwata
New Testament in Blaan, Sarangani

copyright © 1998 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Sarangani Blaan (Blaan, Sarangani)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 1998, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.
This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.
You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Blaan, Sarangani

© 1998, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.
This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.
You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-03-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022
efb4a7ef-8c5f-5201-b899-abcaa7a21d0e

Contents

Matyu 1
Mark 68
Luk 111
Dyan 181
Dad Nimò 230
Roma 294
1 Korintu 324
2 Korintu 356
Galasya 376
Ifisus 387
Filifos 398
Kolosas 405
1 Tésalonika . . . 412
2 Tésalonika . . . 418
1 Timoti 422
2 Timoti 430
Titus 436
Filimon 440
Hibru 442
Dyém 466
1 Fiter 474
2 Fiter 482
1 Dyan 487
2 Dyan 495
3 Dyan 496
Dyud 498
Tafite 501

Matyu
I Fye Tulen gablà ku Dyisas Krayst i Sulat Matyu

Kafaglabat i libru sulat Matyu

Libru ani sulat Matyu, satu di dad sfalò lwe gal dek Dyisas, na sulatan ani di là fa falmo i dad to di Roma i syudad Dyérusalém. Di bang Dyisas dini di tah tanà, i dad banwe i dad to Dyu nagot i dad to Roma. I gumdatah mdà di Roma magot i dad to Dyu. Na ani duen dee dad sundalu mdà di Roma mnè di banwe i dad Dyu.

Too malima kagkah i dad Dyu, du dek ale i gumdatah fbayad fafil tanàla klit fali di gubirnu di banwe Roma. Na dekan dademe di dad to Dyu mwè bayad buhis, na taman dademela dad Dyu dmuen dale, na matnù kaflabèla du fdatahla bayad galla nwè.

Matyu satu to di dad gal mwè bayad buhis. Kabay di klak Dyisas kenen du fye mlalò kenen, balingan tnagak i nimoan na laloan.

I libru sulat Matyu ani, sulatan di dademen dad Dyu. Tnulenan ale gablà di dad tdò na i dad mgimò Dyisas. Toon fbangal di dale, Dyisas, to mdà di banwe Nasarét, i too glut Mgalék Dwata santulen Mosis na dad tugad Dwata di sulatla. Du sulatla i fakang Dwata di muna fa feben i To Mgalékan dini di tah tanà, du mebe i dad to Dyu na falwà dale. Na i dad Dyu toola fanden kdohò Dwata fakangan di dale, na fatanla i To Mgalékan. Taman sulat Matyu libru ani du fye faglut dad Dyu Dyisas i too glut To Mgalék Dwata mebe dale.

I dad gutambul Dyisas Krayst, i To Mgalék Dwata mebe i kagotan

(Luk 3:23-38)

1 Ani gugsulat i gutambul Dyisas Krayst, i bel Harì Dabid, na i bel Abraham di muna fa.

2 Abraham i mà Isaak, Isaak i mà Dyékob, Dyékob i mà Dyuda na dad flanekan,

3 Dyuda i mà Féris na Sérah, na i yêla dunan Tamar. Féris i mà Hésron, Hésron i mà Ram,

4 Ram i mà Aminadab, Aminadab i mà Nason, Nason i mà Salmon,

5 Salmon i mà Boas, na i yê Boas dunan Rahab, Boas i mà Obéd, na i yê Obéd dunan Ruth. Obéd i mà Dyési,

6 Dyési i mà Harì Dabid, Dabid i mà Solomon, na i yê Solomon dunan i yaan Uraya.

7 Solomon i mà Rihoboam, Rihoboam i mà Abadya, Abadya i mà Asa,

8 Asa i mà Dyihosafat, Dyihosafat i mà Dyoram, Dyoram i mà Usaya,

9 Usaya i mà Dyotam, Dyotam i mà Ahas, Ahas i mà Hésékaya,

10 Hésékaya i mà Manasi, Manasi i mà Amon, Amon i mà Dyosaya,

11 Dyosaya i mà Dyékonaya
na dad flanekan lagi. Di bang
atù i kagakfè na kgebe i dad
to mdà di banwe Israél ditù di
banwe Babilon.
12 Di kakella di Babilon,
mngà Dyékonaya, na i tingaan
dunan Saltiyél. Na Saltiyél i
mà Sorubabél,
13 Sorubabél i mà Abayud,
Abayud i mà Ilaykim, Ilaykim
i mà Asor,
14 Asor i mà Sadok, Sadok i
mà Akim, Akim i mà Ilayud,
15 Ilayud i mà Éliasar, Éliasar
i mà Matan, Matan i mà
Dyékob,
16 Dyékob i mà Dyosif,
i yaan Méri, yê Dyisas i
dnagitla Krayst, i To Mgalék
Dwata.
17 Na masdagub nun sfalò
fat gumastugad i bel mdà di
ku Abraham kel di ku Harì
Dabid. Na mdà di ku Harì
Dabid kel di kgebe i dad to
mdà di Israél salu di Babilon,
sfalò fat gumastugad i bella.
Na mdà di kgebe dale salu di
Babilon kel di ksut Krayst, i
To Mgalék Dwata, nun sfalò
fat gumastugad i bella.

I ksut Dyisas Krayst
(Luk 2:1-7)

18 Ani i santulen gablà di
ksut Dyisas Krayst. Yéan,
Méri, bliwal satu to dnagit
Dyosif, bay di là ale fa sdeme
gadean tamaltien kenen fagu
di Mtiu Tulus Dwata.
19 Na du Dyosif i to matlu,
laan mayè ku fyaan Méri di
muna i dee dad to, taman
én fandaman, kahan Méri di
landè to gmadè dun.
20 Kabay di slengan faldam
ani, gkudang kenen, na nun
kasaligan Dwata msut di ke-
nen fagu di knan, na manan,
“E Dyosif, bel Harì Dabid,
nang ge likò fasdeme ku Méri,
du i kaltienan fagu sa di Mtiu
Tulus.
21 Mngà kenen lagi kadang,
na i dagitam kenen, Dyisas,
du kenen i to falwà i dad ton
mdà di dad salàla.”
22 Na mkel kdee ani, du fye
gdohò i gman Dwata fagu di
satu tugadan, manan,
23 “Nun kadang satu
sawang libun maltien, na
mngà kenen lagi. Na én
katlola kenen, Imanyuél.” I
gumtatek Imanyuél, dunan,
“Tadini Dwata samnagin di
gito.”
24 Taman di kukat Dyosif
nimenan i dek kasaligan
Dwata na fasdeme ku Méri.
25 Kabay laan nutik Méri
kel di ksut tingaan lagi. Na di
ksut tingaan, én dagit Dyosif
dun, Dyisas.

2

I klauy dad to fulung meye
i kagu dad blatik di Bétléhém

1 Na déén gusut Dyisas di
tukay lunsud Bétléhém glam
di banwe Dyudiya di bang
i kagot Harì Hérod i banwe
Dyudiya. Kafnge ksut Dy-
isas nun dad to too fulung
meye kagu i dad blatik kel
di syudad Dyérusalém mdà di
banwe di gusut i duh. Na
manla,
2 “Tanè gumnè i tingà
falami sut, én mgimò kadang
harì i dad Dyu? Tateenmi

di gusut i duh i blatik ilè kakelan. Taman salu gami dini du mangamfù di kenen."

3 Na di kaklinge Harì Hérod tasut satu falami harì, too msamuk i nawan kel di kdee dad to di kagotan déén di Dyérusalém.

4 Na én nimoan, fastifunan dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, dunan i dad ulu i dad bà di Dwata na i dad to tamdò i dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis, na snalekan ale ku tanè gusut Krayst, i To Mgalék Dwata.

5 Na manla, "Déén di tukay banwe dnagit Bétléhém glam di banwe Dyudiya, du ani sulat i tugad Dwata, manan,

6 'Ge Bétléhém, i tukay lunsud
di banwe Dyudiya,
balù too tukay ge too
mdatah ge di kdee
banwe di Dyudiya,
du déén di ge kadang gumdà
i satu ulu,
na kenen mifat i dad
togu, dad bel Israél.' "

7 Na di kaklinge Harì Hérod i gusut Krayst, fatlon i dad to too fulung meye i kagu dad blatik di landè to gmadè dun, du snalekan ale ku kilen ksut i blatik.

8 Kgadean dun, dekan ale ditù di Bétléhém, manan, "Mdà gamu na tooyu fanngabal i tingà én. Na ku teenyu kenen, samfulê gamu dini du fgadèyu deg i gusablaan, du fye salu agu ditù du mangamfù di kenen."

9 Na di kaklingela i gman Harì Hérod, mdà ale. Na teenla i blatik tateenla ditù di gusut i duh magu gsen di munala kel di kfanakan déén di tah i sablà gumnè i tingà.

10 Di kitela i blatik, too ale lehew!

11 Kakella di gumnè teenla i tingà di safèd i yéan Méri, na lkuad ale di munan du mangamfù ale di kenen. Na nukalla dad mabtas nebela du bléla di tingà, dunan blawen, na dad mabtas fangbun dnagit insénso na mira.

12 Kafnge én, mulê ale di banwela, bay mahal dalanla mulê du tafgadè Dwata di dale fagu di kna na fye ku nang ale samfulê di ku Harì Hérod.

I kila ale Dyosif di banwe Idyif

13 Na di kakubu i dad to fulung meye kagu dad blatik, nun kasaligan Dwata lêman msut di ku Dyosif fagu di kna, na manan, "Mték ge, nebem i tingà na yéan, na mila gamu ditù di banwe Idyif, na mnè gamu ditù, du fan fanngabal Harì Hérod i tingà ani du fnatin. Silang gamu mulê ku mangu di gamu."

14 Na taman mték Dyosif na neben i tingà na yéan, du mdà ale di butang én salu ditù di Idyif.

15 Na mnè ale déén kel di kfati Harì Hérod. Na fagu déén gdohò i gman Dwata fagu di satu tugadan, manan, "Tlogu tingàgu lamwà fdu di banwe Idyif."

16 Na di kaglabat Harì Hérod mafgaw kenen du mdà di nimò dad to fulung meye kagu dad blatik, too kenen

flabè. Taman dekan i dad ton fnati kdee dad ngà lagi falami sut kel di lwe fali i ktuala mnè di banwe Bétléhém na di dademe banwe mdadong déén. Laloan i gman dad to fulung meye kagu dad blatik ku tan i klo mdà di ksut i blatik, du én gugmadean kalnawa tingà fafatin.

17 Na mdà di kfati i kdee dad ngà ani too gdohò i gman Dwata fagu di tugadan Dyérimaya, manan,

18 "Nun linge to di banwe
Rama
kamwak na mlanu.
Nngel Rakél i dad ngaan,
na landè gamlala nawan,
du tamati dad ngaan."

I kulê ale Dyosif fdu di banwe Idyif

19 Kafnge i kfati Harì Hérod nun kasaligan msut di ku Dyosif déén di Idyif fagu di kna, na manan,

20 "Mték ge, nebem i tingà na yéan, na samfulê gamu di banwe Israél, du tamati i dad to mayè mati i tingà."

21 Na taman mték Dyosif, na neben i tingà na yéan mulê di banwe Israél.

22 Kabay di kaklinge Dyosif, na én tlas ku Harì Hérod magot i banwe Dyudiya dunan i tingaan Arkilas, likò kenen mnè ditù di Dyudiya. Na mdà di kafngewe Dwata kenen fagu di kna, baling ale salu di banwe Galili.

23 Na i gumnèla di Galili, dunan i tukay lunsud dnagit Nasarét. Na ani kagdohò i gman Dwata fagu di tugadan, manan, "I katlola kenen, to mdà di Nasarét."

3

Dyan Gal Munyag
(Mark 1:1-8; Luk 3:1-18; Dyan 1:19-28)

1 Na di file fali kubu, nun to dnagit ku Dyan Gal Munyag kel di banwe landè to mnè déén glam di banwe Dyudiya na tdoan i dad to salu déén di kenen.

2 Na manan, "Msal gamu na tnagakyu dad sasè nimòyu, du tamdadong i kagot Dwata."

3 Na Dyan ani i santulen Dwata fagu di tugadan Isaya di muna fa, manan,

"Nun to tamlo di banwe
landè to mnè déén,
manan,
'Fatlagadyu i dalan i Amu,
na tanluyu i gumagun.' "

4 Na i klaweh lsak Dyan dunan i bul kamél nanem, na i galingan kindal lmanaf. I knaanan tlangas na tnab.

5 Na dee dad to gal salu di kenen mdà di syudad Dyérusalém, na mdà di dademe banwe glam di banwe Dyudiya, na mdà di dad banwe mdadong di yéél Dyordan.

6 Na tulenla kenen i dad salàla, na bnunyag ale Dyan di bong yéél Dyordan.

7 Kabay di kiten nun dee dad to mdà di lwe bung fnaglut i dad Dyu dnagit Farisi na Sadusi fdadong di kenen du fan fbunyag, manan di dale, "Tay gamu! Salngad gamu i dad ulad mila mdà di lifoh. Simto kè tmulen gamu galwà gamu di flayam blé Dwata ku alò gamu fbunyag?

8 Ku tamsal gamu, fiteyu i
ksalyu di dad salàyu fagu di
fye nimòyu.
9 Nangyu man, 'Balù ku là
gami msal là gami gakuf di
flayam blé Dwata, du gami
bel Abraham.' Tulengu gamu
i kaglutan, balù mdà di dad
batu ani gagan Dwata mimò
bel Abraham ku kayean tam-
las gamu.
10 Na i kukum Dwata
too mdadong. Ku fkahito
di to mbek kayu, tadéén i
balyungan di foon i kayu, du
tagatlagad mbek kdee kayu
là munge fye bunge, na bat di
lifoh.
11 "I kbunyaggu ani fagu
di yéél du ilè tamsal gamu,
bay nun to tmadol deg too
mdatah fa di deg, taman là
agu gablà mebe i talumfaan,
du too agu mdanà di kenen.
I kbunyagan gamu fagu di
Mtiu Tulus na di lifoh.
12 Na santanin dad to tlu
na sasè salngad fali tnaaf.
Tanagotan i taaf du tmaaf, na
i fali tamagtaaf busekan di
folan, bay i kdee afa snaku-
fan di lifoh landè kfatin."

I kafbunyag Dyisas
(Mark 1:9-11; Luk 3:21-22)

13 Na salu Dyisas di yéél Dy-
ordan fdu di banwe Galili, du
fbunyag ku Dyan.
14 Kabay fan là mayè Dyan
munyag kenen, na manan,
"Gablà ku ge munyag deg.
Kan ku ge baling fbunyag di
deg?"
15 Na tmimel Dyisas,
manan, "Faloham i nimòta
ani, du fye gimenta i kdee
knayè Dwata." Taman
nagin Dyan i knayean, na
bnunyagan Dyisas.
16 Na di kafnge munyag,
matun Dyisas mdà di yéél. Na
mgukà i langit na teenan i
Tulus Dwata fdanà na mdaf
di kenen gambet abun.
17 Na nun talù mdà di
langit, manan, "Ani tingàgu,
toogu kando na too fye
nawagu kenen."

4

I ktilew Satanas ku Dyisas
(Mark 1:12-13; Luk 4:1-13)

1 Na kafnge én, nebe Tulus
Dwata Dyisas salu di banwe
landè to mnè déén, du fye
tnilew kenen Satanas.
2 Na di fat falò duh na bu-
tang là kmaan Dyisas, taman
too bitil kenen.
3 Na fdadong di kenen
Satanas du tnilewan, na
manan, "Ku ge Tingà Dwata,
fanbalingam fan dad batu
ani."
4 Kabay tmimel Dyisas,
manan, "Nun gsulat di Tnalù
Dwata, manan,
'Ise ku alò knaan gamto i to,
bay lê gamto i kat talù
man Dwata.' "
5 Kafnge én, nebe Satanas
Dyisas di syudad Dyérusalém
na ftadagan kenen di sen tah
i Bong Gumnè Dwata.
6 Na manan di kenen, "Ku
ge Tingà Dwata, na kamyaf
ge mdà dini, du nun gsulat di
Tnalù Dwata, manan,
'Dek Dwata i dad kasaliganan
mifat ge.
Snilungla ge i dad
kmalla,
du fye là gtudà di batu i
bliam.' "

7 Kabay tmimel Dyisas, manan, “Nun lê gsulat di Tnalù Dwata, manan, ‘Nangam tnilew Amum Dwata.’ ”

8 Na lêman nebe Satanas kenen ditù di satu too mdatah bulul, na fiten kenen i kdee banwe nagot i dad to di tah tanà na i bong kafyela.

9 Na manan di ku Dyisas, “Blégu di ge i kdee teenam ani ku lkuad ge du mangamfù di deg.”

10 Kabay tmimel Dyisas, manan, “Nang ge dini Satanas! Gsulat di Tnalù Dwata,
‘Fnangamfuam Amum Dwata,
na kenen alò i nimenam.’ ”

11 Na tnagak kenen Satanas, na nun dad kasaligan Dwata salu di kenen du nifatla.

I katbù nimò Dyisas
(Mark 1:14-15; Luk 4:14-15)

12 Na di kaklinge Dyisas tabnilanggùla Dyan Gal Munyag, samfulê kenen di banwe Galili.

13 Kabay là kenen mnè di Nasarét, bay mili kenen di satu lunsud dnagit Kafernaum di kilil i bong lanaw Galili mdadong di dad banwe Sibulun na Néftali.

14 Na fagu di knean déén, gdohò i gman Dwata fagu di tugadan Isaya, manan,

15 “I dad banwe Sibulun na Néftali,
dunan i gumnè i dad to ise Dyu,
mdadong di lanaw Galili
di faltù i yéél Dyordan.

16 Na i dad to déén,
balù tagnè ale mnè di gukmifun,
tamite ale i bong kalwa.
Balù mlo ale mnè di kakifu i fati,
tanun kagalwàla.”

17 Na mdà di bang én, tambù Dyisas tamdò, manan, “Msal gamu, na tnagakyu i dad sasè nimòyu du tamdadong i kagot Dwata.”

I kalék Dyisas i fat to gal mwè nalaf
(Mark 1:16-20; Luk 5:1-11)

18 Na satu duh magu Dyisas di kilil i bong lanaw Galili, na teenan lwe lagi saflanek, Simon i dnagitla Fiter na Andru. Mukut ale di lanaw, du ale i dad to gal mwè nalaf.

19 Na man Dyisas di dale, “Magin gamu deg, du balù ani galyu nimò meye nalaf, tdòta gamu meye i dad to du fye mlalò ale deg.”

20 Na di kmanan ani, tagakla i fukutla, na magin ale kenen.

21 Na di slengla magu teen Dyisas lwe lagi saflanek dnagit Dyém na Dyan, i dad ngà Sébidi. Déén ale di awengla magin i màla. Tambél ale i fukutla. Na di kite Dyisas dale tlon ale du faginan,

22 na tnagakla awengla na màla du magin ale ku Dyisas.

I katdò Dyisas di dad banwe di Galili
(Luk 6:17-19)

23 Na lamngab ale Dyisas di dad banwe glam di Galili, du tamdò kenen di dad gal gusatdò dad Dyu i Fye Tulen

gablà di kagot Dwata. Na fangulé*an* kdee bung tduk i dad to na dad gukulang i lawehla.
24 Na too mbel i santulen gablà di kenen di klamang banwe Sirya, taman nebela di kenen i kdee dad to nun dad sahal bung tduk, na dad to maflayam du mdà di sasè katduk, na dad to nun busaw, dad to bnabuy, na dad to là galyak lawehla, na fangulê Dyisas i kdeela.
25 Na too dee dad to mlalò kenen, dademe mdà di Galili, na mdà di dad sfalò banwe dnagit Dikafolis, na dademe mdà di syudad Dyé*rusalém* na mdà di klamang Dyudiya na dademe mdà di dad banwe di faltù i bong yéél Dyordan.

5

I katdò Dyisas di tah bulul (Luk 6:20-23)

1 Na satu duh, di kite Dyisas i kdee dad to, mnagad kenen di bulul, na ditù gusudengan. Na stifun di safé*dan* i dad to gal mlalò kenen.
2 Na tambù kenen tamdò dale, manan,
3 "Nun kafye i dad to dmilè
là ale gmagan mlalò
Dwata ku ise mdà di
tabengan,
du gakuf ale di kagotan.
4 Nun kafye i dad to mlidù,
du nlala ale Dwata.
5 Nun kafye i dad to fdanà i
ktola,
du gdawatla i tafakang
Dwata di dale.
6 Nun kafye i dad to bitil
na malinum i katlu
Dwata,
du fabsolan ale kadang.
7 Nun kafye i dad to kamdo i
dademela to,
du kando ale Dwata.
8 Nun kafye i dad to matlu i
nawala,
du site ale kadang
Dwata.
9 Nun kafye i dad to smafye i
dademela to,
du matlo ale dad ngà
Dwata.
10 Nun kafye i dad to fan-
layam mdà di matlu
nimò*la*,
du gakuf ale di kagot
Dwata.
11 "Nun kafyeyu ku nadoy gamu i dad to, na fanlayam gamu, na ku dnalamla gamu di kdee bung sasè là*yu* nimò du mdà di ksasatuyu di deg.
12 Salngad ani i kaflayamla dad tugad Dwata di muna, taman too gamu flehew du bong untungyu kadang di langit.

Flingen Dyisas di kahì na salò i dad to Dwata (Mark 9:50; Luk 14:34-35)

13 "Gamu dad togu, di kagbolyu di dad to di tah tanà gambet gamu i kahì du gamu gumdà i kafye di dale. Kabay ku magwè i nem i kahì, talandè kibò fye fasfulê i neman. Na ku é*n* knè i kahì talandè gukmamu dun, tatì alò bat na ndà i dad to.
14 "Na di kagbolyu di dad to di tah tanà lê gamu gambet i salò. Ku fkahta di lunsud, ku ditù gugnean di tah i bulul là gbuni dun.
15 Na i to mtam i salò, laan snukub dun. Bay ku ntaman i salò, toon fagfan gufkahan, du fye mite i kdee dad to.

16 Salngad én gamu, tooyu
fneng i salòyu di kdee dad to,
du fye teenla dad fye nimòyu,
na dnayenla i Màyu di langit."

I tdò Dyisas gablà di kimen dad flalò Dwata

17 Na man fa Dyisas,
"Nangyu fandam ku i duengu
salu dini di tah tanà, du
kayègu fnang dad flalò blé
Dwata fagu di ku Mosis na i
tdò i dad tugadan. Làgu sa
fnang, bay fitegu i glut kimen
dun.
18 Tulengu gamu i kaglu-
tan, di klo i nun tanà na lan-
git, landè lana di flalò Dwata
balù tukay du mti gdohò i
kdee.
19 Na taman balù simto
mlafà balù alò satu flalò
Dwata, na léan tdò di demen
dad to i klafà dun, mdanà
kenen di kdee to di kagot
Dwata di langit. Kabay
ku simto mimen kdee flalò
Dwata na tdoan di demen
to i kimen dun, too kenen
mdatah to di kagot Dwata di
langit.
20 Taman mangu di gamu
silang gamu gakuf di kagot
Dwata ku mdatah fa i katluyu
di katlu i dad to tamdò i flalò
Dwata na i dad Farisi di ki-
menla i flalò Dwata."

I tdò Dyisas gablà di kaflabè

21 Na fadlug Dyisas tamdò,
manan, "Talingeyu i gal tdò
di dad to di muna fa, manan,
'Nang gamu manò, na ku
simto manò, nebeyu di gu-
mukum du fye nukum.'
22 Kabay ani mangu fa di
gamu, balù simto to flabè
i demen to gablà nukum
di gal gumukumyu. Na
lêman i to smilo i demen to,
gablà nukum di dad mdatah
mukum. Na lêman i to ku
manan, 'Landè kamu ge,'
du mdà di kalbutan satu to,
gablà kenen fanlayam Dwata
di lanaw lifoh.
23 "Taman ku tadéén ge
di gudamsù di Dwata, na
nun fanam blé di Dwata,
bay nun gafaldamam salà
tamgimoam di demem to,
24 funam tnagak i blém
na mdà ge salu di to én na
fnafyem klom samfulê du
mlé i dsuam di Dwata.
25 "Na ku nun to fsalà ge na
neben ge di usay fye ku funa
gamu stulen alò gamu du fye
gasil sulê di gusafyeyu di là
gamu fa gafat di ganlal, du ku
takel ge ditù, ken blén ge di to
mukum du kenen gmadè ku
tan kiboan ge. Na i to mukum
blén ge di dad fulis na i fulis
fbilanggù ge.
26 Na tulengu gamu i
kaglutan, ku mkel ani di ge,
silang ge galwà di bilanggù
ku taftim bnayad i salaam."

I tdò Dyisas gablà di klafà i yaan

27 Na fadlug Dyisas tamdò,
manan, "Talingeyu i gal tdò
manan, 'Nang ge mlafà i
yaanam.'
28 Kabay ani mangu di
gamu, balù simto to meye
di satu libun ise yaanan na
nibalan tagamsalà kenen
du tanlafaan yaanan di
fandaman.
29 Taman ku i matam
kwanan mebe ge di kimò

sasè, baling fye fa ku tanwilam na batam, du fye là ge fles mimò sasè. Fye fa ku lana satu matam na nun nawam landè sen, di sikof i laweham na baling ge bat di lanaw lifoh.
30 Na lêman ku i kmalam gsen di kwanan mebe ge di kimò sasè, baling fye fa ku kanlangam na batam, du fye là ge fles mimò sasè. Fye fa ku lana satu alel di laweham di sikof i laweham, bay baling ge gsalu di lanaw lifoh."

I tdò Dyisas gablà di kakah i yaan
(Matyu 19:9; Mark 10:11-12; Luk 16:18)

31 Na man Dyisas fa, "Na nun gal tdò di muna fa, 'Balù simto to mkah i yaanan, là fakay ku laan blé di kenen i fafil gugmadè takahan kenen.'
32 Kabay ani mangu di gamu, balù simto lagi mkah i yaanan i là mlafà kenen gamsalà di Dwata, du i kakahan kenen gumdà i yaanan mlafà kenen ku lêman mwè yaan i libun kahan. Na i lagi mwè i libun takah ani lê gakuf kenen di kagsalaan."

I tdò Dyisas gablà di ksafà

33 Na fadlug Dyisas tamdò, manan, "Talingeyu i gal tdò di dad to, manan, 'Ku smafà ge, nang tmulen kéng, bay toom dnohò i fakangam di Dwata.'
34 Kabay ani mangu di gamu, nang gamu smafà. Hae, nang gamu smafà fagu di langit, du én sa i gusudeng Dwata di kagotan.
35 Na nang gamu smafà fagu di tanà, du én gumdà i blian. Na nang gamu smafà fagu di Dyérusalém, du én sa syudad Dwata i too mdatah harì.
36 Na nang gamu smafà fagu di uluyu, balù sbalu wakyu làyu gagan fbukay ku demen fafitam.
37 Kabay di ktimelyu ku mayè gamu, manyu 'hae', na ku là gamu mayè, manyu 'là', du ku smafà gamu fa én ksafà tnùyu fdu di ku Satanas."

I tdò Dyisas gablà di kbalas
(Luk 6:29-30)

38 Na man Dyisas fa, "Talingeyu i gal tdò di dad to, manan, 'Ku nun to fatduk i satu matayu, fatdukyu satu kenen mata. Na ku nun to falmo satu kifanyu, lêyu falmo satu kifanan.'
39 Kabay ani i mangu di gamu, nang gamu malas sasè di to mimò sasè di gamu. Kaflingenta dun ku nun to smamfak gamu di bali bawehyu di kwanan, lêyu nà i balin du fsamfakyu kenen.
40 Ku nun to mebe gamu di usay, du fye gwean saulyu, lêyu blé kenen i tahà sigalyu.
41 Na ku nun to mleges gamu mebe i knakifan kel di kawag i satu kilumitru, nebeyu kel di lwe.
42 Na ku nun to mni di gamu, banléyu kenen, na fandemyu i to mayè mdem di gamu."

I tdò Dyisas gablà di kakdo di dad to dmuen ge
(Luk 6:27-28, 32-36)

43 Na fadlug Dyisas tamdò,
manan, “Talingeyu i gal tdò
di dad to, manan, ‘Kandom
i dad demem sgalak, na
knangam nawa,’ kun, ‘i dad
to dmuen ge.’
44 Kabay ani mangu di
gamu, kandoyu i dad dmuen
gamu, na dnasalyu i dad to
mlayam gamu.
45 Na ku ani nimòyu too
dnilè dad to na gamu dad ngà
i Màyu di langit, du Dwata là
alò di dad to matlu i gufnen-
gan i duh na gumlén i ulen
bay balù di dad to i là matlu
na mimò sasè.
46 Nangyu fandam ku nun
untung blé Dwata gamu
ku én alòyu kando i dad to
kamdo gamu. Landè gusahal
i nimòyu di nimò dad to sasè
gambet dad to gal mwè bayad
buhis, du galla kando i dad to
kamdo dale.
47 Na salngad én, ku alò
én gustulenyu i dademeyu
sgalak landè gusahal i
nimòyu di nimò dad to là
gmadè Dwata, du balù dad
to là gmadè Dwata stulen ale
di dademela sgalak.
48 Taman tooyu snikof i
kakdoyu di kdee dad to, du
fye sikof i katluyu salngad di
Màyu di langit.”

6

I tdò Dyisas gablà di kablé di Dwata

1 Na fadlug Dyisas tamdò,
manan, “Di kimòyu i dad
nimòyu di Dwata too gamu
fgeye, du fye ise én duenyu
mimò dun du fite di dademe
to, du ku én nimòyu, landè
untung gdawatyu mdà di
Màyu di langit.
2 “Taman ku nun tabeng
bléyu di dad to landè knun,
nangyu fgadè dun gambet i
nimò dad to gal mféw di tafan
ale mlé déén di gudee dad to
di gal gusatdoito na di kilil
dalan, du alòla kayè ku dag i
dad to i nimòla. Na tulengu
gamu i kaglutan, alò kdag i
dad to gusen i untungla.
3 Kabay gamu, ku nun bléyu
di dad to landè, nangyu fgadè
balù di dademeyu sgalak,
4 du fye gbuni i kabléyu, na
i Màyu di langit i mite kdee
nimòyu di gugbunin, kenen
sa i mlé gamu untung.”

I tdò Dyisas gablà di kdasal (Luk 11:2-4)

5 Na fadlug Dyisas tamdò,
manan, “Ku dmasal gamu di
Dwata nangyu ganbet i dad
to flingu ale fye to. Ku dmasal
ale, too ale mayè tadag di
gal gusatdoito dad Dyu, na di
kilil i dalan fye teen dad to
i nimòla. Na tulengu gamu
i kaglutan, alò kdag i dad to
gusen i untungla.
6 Kabay gamu, ku dmasal
gamu fusuk gamu di sibayyu
na tnakabyu, na dmasal
gamu di Màyu i là teen. Na
i Màyu mite kdee nimòyu di
gugbunin, kenen sa i mlé
gamu untung.
7 “Na ku dmasal gamu
nangyu fandee i manyu
landè gukmamu gambet
nimò i dad to dmasal di dad

* **6:7** Satu kubad ani dunan, dad to là gmadè Dwata.

ise glut dwata,* du fandamla
too ale fanlinge ku fantahàla
i dasalla.
8 Nangyu ale ganbet du
tasana gadè i Màyu i kan-
lidùyu di là gamu fa mni di
kenen.
9 Kabay gambet ani i fye
kdasalyu,
Màmi déén di tah langit,
kayèmi moon ku kdee
dad to mangamfù di
ge.
10 Kayèmi ku ge magot i kdee
dad to,
na ku gdohò i kdee
knayeam dini di tah
tanà
salngad kagdohoan déén
di langit.
11 Blém gami gablà knaanmi
di duh ani.
12 Na nlifetam i dad salàmi,
salngad klifetmi salà
i dad to gamsalà di
gami.
13 Nangam faloh di gami i dad
tilew gamgebe gami di
salà,
bay falwaam gami di ku
Satanas gumdà i kdee
sasè.
14 "Na ku nlifetyu salà i
dademe to gamsalà di gamu,
nlifet i Màyu di langit gamu
salà.
15 Kabay ku làyu nlifet salà
i demeyu to là nlifet i Màyu di
langit gamu salà.

I tdò Dyisas gablà di kafwasa

16 "Na ku fwasa gamu,
nangyu flidù bawehyu gam-
bet i dad to gal flingu ale
fye to, du én nimòla fitela di
bawehla na too ale bitil,† du
fye dilè i dad to fwasa ale.
Tulengu gamu i kaglutan,
alò kdag i dad to gusen i
untungla.
17 Kabay gamu ku fwasa
gamu samwat gamu na
lngauf,
18 du fye landè dad to dmilè
i kafwasayu. Na i Màyu di
langit i là teen mite i kdee
nimòyu di gugbunin, na ke-
nen i mlé gamu untung."

I tdò Dyisas gablà di knunito
(Luk 11:34-36; Luk 12:22-34; Luk 16:13)

19 Na fadlug Dyisas tamdò,
manan, "Nang gamu samti-
fun knun dini di tah tanà, du
alò falmo i kanok na tnéé ku
demen tnaku i dad to.
20 Kabay én gusamtifunyu
knun ditù di langit, du ditù
landè kanok gafalmo dun na
laan tnéé, na landè to gfusuk
du tmaku dun.
21 Hae, du ku nè gusamti-
funyu i knun tooyu knabas,
én sa gumnè i nawayu.
22 "I matayu gambet i salò
di lawehyu. Ku fye i keyeyu
fakayyu man matlu i fan-
damyu, na gambet langub
lwa klamang lawehyu,
23 bay ku sasè i keyeyu, sasè
fandamyu na gambet langub

† **6:16** Di bang Dyisas mto satu nimò dademe to fwasa, snafangla ulula, ku demen kahla abu di ulula na nusing i bawehla du fite di dad to fwasa ale. Dademe to gal bayà malob na samwat du fite i kafwasala. Kayè Dyisas di kimoito di Dwata, ise duenito mimò dun du fye dag i dad to nimoito, bay kayean ku nimoito dun mdà di kbong nawaito Dwata.

kifu klamang lawehyu. Na ku sasè i keyeyu na fandamyu too gamu mnè di gukmifun.

24 "Landè kibò flifan di lwe amu, du ku lwe amu satu to knangan nawa satu na kanbongan nawa satu ku demen nimenan satu na snilon satu. Ku too bong nawayu i knun na làyu gimen Dwata du landè kibò flifan di lwe.‡

I kifat Dwata dad to smalig di kenen
(Luk 6:22-31)

25 "Taman ani mangu di gamu, nangyu fsamuk i nawayu gablà di knèyu dini di tah tanà, i galyu knaan na ninum, na gablà di lawehyu ku tan klaweh galyu lsak. Mabtas fa i nawata di knaan, na i lawehta di klaweh. Na ku gablé Dwata di gamu i lawehyu na nawayu, kan ku fsamukyu nawayu gablà di knaan na klaweh?

26 "Fandamyu dad anuk di bnas mayeng di langit. Là ale mla ku demen kamtu, landè fol gumusekla i ulê i flala, bay fankaan ale i Màyu di langit. Na gamu too mabtas fa di dad anuk.

27 Nun kè di gamu tmugad i klawilan balù tukay fagu di kafsamuk i nawan gablà di kliduan? Landè sa.

28 Na tan fa ku fsamukyu nawayu gablà di klawehyu? Fandamyu dad bulek di bnas, ku tan kibò ktabòla. Là ale faflayam meye klidùla na là ale mimò klawehla.

29 Kabay ani mangu di gamu, balù Harì Solomon di too nun knunan, landè klawehan gasngad di kafye baweh i satu bulek nimò Dwata.

30 Na fandamyu, landè kabtas dad bulek di bnas mto duh ani bay fayah mlanas na bat di lifoh. Ku kanlaweh Dwata i dad bulek di kafye én, laan gamu kè kanlaweh du too gamu mabtas? Tay, too tukay i ksaligyu!

31 Taman nangyu fsamuk nawayu, na nangyu man, 'Tanè gumwèmi i knaanmi? Tanè gumwèmi ninummi? Tanè gumwèmi klawehmi?'

32 Hae, du én nimò dad to là gmadè Dwata du toola fangabal kdee ani, bay i Màyu di langit tasana gmadè i kdee klidùyu.

33 Kabay gamu, ani nimòyu, funayu fdatah di nawayu kagot Dwata gamu, na klalòyu katlun, na blén di gamu kdee kanlidùyu.

34 Taman nangyu fsamuk nawayu gablà di klidù fayah, du dee i dad klidù di mduh ani. Silangyu fandam i dad klidùyu ku takel."

7

I tdò Dyisas gablà di kukum i demem to
(Luk 6:37-38, 41-42)

1 Na fadlug Dyisas tamdò, manan, "Nang gamu mukum i demeyu to, du fye là gamu nukum Dwata.

2 Ku tan i ukumyu demeyu to salngad i ukum Dwata gamu, na ku tan kablat

‡ **6:24** Satu kubad ani dunan, Landè kibò flifan di Dwata na i knun.

ukumyu i demeyu to salngad kablat ukum Dwata gamu.

3 “Kan ku neyem i tukay salà gambet fuling di mata i demem to, bay tatiam bayà i bong salà gambet i bateng di ge mata?

4 Na kan ku manam, ‘Nwègu kun i fulingam,’ na blaam nun bong bateng di ge mata.

5 Tay, tatì ge flingu fye to, funam nwè i bong bateng di ge mata, du fye, fye kitem di kweam fuling di mata i demem to.

6 “Na di ktulenyu i kaglut Dwata, ku nun to là mayè flinge nangyu fadlug tulen di dale. Hae, nangyu blé di dad ayem i nfun Dwata du kenla gamu baling nakét. Na nangyu bat di dad sdè dad too mabtas du balingla sa sandà.

I tdò Dyisas gablà di kafni di Dwata
(Luk 11:9-13)

7 “Mni gamu di Dwata, na banlén gamu, mngabal gamu na fiten di gamu i fanngabalyu, na mbal gamu fusuk na lanwan di gamu i takab.

8 Du balù simto mni di Dwata, gamdawat sa kenen, na balù simto mngabal, fite Dwata di kenen i fanngabalan, na balù simto mbal fusuk, lanwa Dwata di kenen i takab.

9 “Gamu dad lagi nun dad ngà, ku mni dad ngàyu fan, bléyu kè batu?

10 Ku mni nalaf, bléyu kè ulad? Là sa.

11 Balù tagnè gamu dad gamsalà, knean fulung gamu mlé fye di dad ngàyu. Mdatah fa déén i kfulung Màyu di langit mlé kafye di dad mni di kenen.”

I glut gumtatek i kdee flalò Dwata di dad to
(Luk 6:31)

12 “Na ku tan kayèyu nimò i demeyu to di gamu, én nimòyu di dale, du én sa i gumtatek kdee flalò blé Dwata fagu di ku Mosis na i tdò i dademe tugadan.”

I lwe dalan nalék dad to
(Luk 13:24)

13 Na fadlug Dyisas tamdò, manan, “Neyeyu du fye fusuk gamu di fital dalan salu di nawa landè sen, du mabal i gufusuk na too mula kagu déén di dalan salu di lanaw lifoh, na too dee dad to magu déén.

14 Kabay i dalan salu di nawa landè sen too fital i gufusukan na too malima nagu, na là dee to mite dun.”

I dad ise glut tugad Dwata dilè di nimòla
(Luk 6:43-44)

15 Na fadlug Dyisas tamdò, manan, “Too gamu fgeye du nun dad to flingu ale tugad mdà di Dwata. Salu ale di gamu gambet dad mnalam lmanaf bilibili, bay i too glut kagkahla salngad di labè ayem di bnas gal falmo.

16 Én gudmilèyu ku fye ale di ulê nimòla, salngad di dad munge dilè di bungela. I walad banal là munge i bunge grép, na i samfinit là munge i bunge fig.

17 Salngad én, i fye kayu, munge fye, na i sasè kayu, munge sasè.

18 I fye kayu là gambunge
sasè, na i sasè kayu là gam-
bunge fye.
19 Na gukel kdee kayu là
munge fye, nbek na ntam.
20 Taman én gudmilèyu i
dad ise glut tugad Dwata fagu
di dad sasè nimòla.

I dad to là dilè Dyisas di fulé duh
(Luk 13:25-27)

21 "Di kdee dad to tamlo
deg, 'Amu,' là ku i kdeela
gfusuk di kagot Màgu di lan-
git. Én alò gfusuk i dad to
mimen i knayean.
22 Di kakel i duh kukum
kadang, dee dad to fakdo di
deg, manla, 'E Amu, làmi kè
tdò i Tnalù Dwata, na fagu
di dagitam falwàmi dad bu-
saw, na gamgimò gami i dee
tnikeng.'
23 Kabay én mangu di dale,
'Làta gamu dilè. Fawag gamu
di deg, du gamu dad to mimò
sasè.'

I fléd tdò Dyisas gablà di lwe to fdak gumnè
(Luk 6:47-49)

24 "Na taman kat to mlinge i
dad tdògu na mimen dun, sal-
ngad ale di to too fulung fal-
dam du déén gufdakan gum-
nean di bong batu.
25 Na kel i bong ulen, na
dmunuk na mbal i bong nus
fsalu di gumnean, bay laan
fugen du déén gugafdak i dad
lahan di tah batu.
26 Kabay kat to mlinge i
tdògu, bay là mimen dun,
salngad kenen di satu to là
fulung faldam du déén guf-
dakan gumnean di falak.
27 Na kanto mulen na
dmunuk na mbal i bong mgal
nus fsalu di gumnean, tatì
fugen na mti malbà."
28 Na kafnge kman Dyisas
ani too tikeng i kdee dad to di
katdoan,
29 du too nun glalan di kat-
doan, là salngad di katdò i
dad tamdò i dad flalò blé
Dwata fagu di ku Mosis.

8

I kafgulê Dyisas i to tanfig
(Mark 1:40-45; Luk 5:12-16)

1 Na di kasol Dyisas mdà
di bulul gutamdoan, too dee
dad to mlalò kenen.
2 Na nun satu lagi tanfig
fdadong di kenen, na lkuad
di munan, manan, "Amu, ku
beg ge mayè gaganam fgulê
deg di tduk fagsik deg ani."
3 Na nagot Dyisas kenen,
manan, "Mayè agu sa. Mgulê
ge nan." Na too glut, tamgulê
i tfigan.
4 Na man Dyisas di kenen,
"Nangam tulen ani di balù
simto to, bay én nimoam mdà
ge, na fitem laweham di bà di
Dwata na nebem di kenen i
dsù di Dwata fgadè ku Mosis,
du én i gugmadè i dad to too
glut tamgulê ge."

I kafgulê Dyisas i lifan satu kafitan sundalu mdà di banwe Roma
(Luk 7:1-10)

5 Na salu Dyisas di lunsud
Kafernaum. Kakelan déén
nun satu kafitan dad sundalu
mdà di banwe Roma smite
kenen du mni tabeng,
6 manan, "Amu, én lifangu
tatì milè di gumnègu du là

galyak lawehan na too sasè kaflayaman."

7 Na man Dyisas di kenen, "Salu agu ditù du fye fangulêgu kenen."

8 Kabay man i kafitan, "Amu, là agu gablà ku fusuk ge di gumnègu. Alò ge talù na mgulê i lifangu.

9 Gadègu ani, du balù agu mdanà di dad mdatah ganlal, nun sa dad sundalugu mdanà fa di deg, na ku nun dekgu mdà, mdà sa. Na ku dekgu salu dini, na gasil salu dini. Na ku nun dekgu lifangu mimò balù i tan déén, nimoan. Mdatah fa ge, ku nun manam, mgimò sa."

10 Kaklinge Dyisas i manan, too kenen tikeng, na man Dyisas di dad to mlalò kenen, "Tulengu gamu i kaglutan, landè fa to teengu di bel Israél salngad ani i bong kafaglutan.

11 Na ani mangu gamu, kadang di fulé duh, nun dee dad to ise Dyu kel mdà di klamang banwe, mdà di gusut i duh na di gusdafan, na kmaan ale di saféd ale Abraham, Isaak, na Dyékob di kagot Dwata di langit.

12 Kabay dee dad Dyu gakuf moon di kagot Dwata du bel Israél, bay balingan ale bat di lwà di gukmifun, déén di gumlanula na gukminggat i kifanla."

13 Na lêman talù Dyisas di kafitan dad sundalu, manan, "Fakay ge mulê, du tamgimò i fnaglutam." Na glut sa, du salngan di kman Dyisas dun, tamgulê i lifan kafitan i dad sundalu.

I kafgulê Dyisas i tewe Fiter na dademe dad to
(Mark 1:29-34; Luk 4:38-41)

14 Kafnge én salu ale Dyisas di gumnè Fiter. Di kfusukan teenan i tewe Fiter libun milè déén du too minit i lawehan.

15 Na fdadong Dyisas na nagotan i kmalan, na magwè i initan. Na gasil kenen mték, na fles mlé kenen knaan.

16 Na di kasdaf i duh, nebe i dad to di ku Dyisas dee dad to nun busaw, na falwaan i dad busaw fagu alò di taluan na fangulé an i kdee nun tduk.

17 I nimò Dyisas ani dunan i gman Isaya, i tugad Dwata, manan,

"Kenen mwè dad lyaloito,
na fgulê dad tdukito."

I klalò ku Dyisas
(Luk 9:57-62)

18 Na di satu duh, teen Dyisas too dee dad to stifun di safédan, taman manan di dad gal mlalò kenen, "Mifal ito i lanaw."

19 Na di là ale fa mdà nun satu to gal tamdò dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis fdadong di kenen, na manan, "To Tamdò, magin agu ge balù nè gusalum."

20 Na man Dyisas di kenen, "Fandamam i kalima di klalò deg, du i dad tuyun, nun ilib gumulêla, na dad anuk di bnas, nun fulalla, bay deg, i dnagit Tingà To, balù gumilègu, landè."

21 Na nun satu to gal mlalò ku Dyisas, manan di kenen,

“Amu, faloham agu mulê funa du lbanggu mà.”

22 Kabay man Dyisas, “Bayaam i tamati. Én lambang dun i dad to mati, i dad to là fa gamfun nawa landè sen. Kabay ge, fles ge mlalò deg.”

I kngak Dyisas i nus na lwek
(Mark 4:35-41; Luk 8:22-25)

23 Na kafnge én, myak Dyisas di aweng na magin dad to gal mlalò kenen.

24 Na di kifalla i lanaw nkel ale i bong mgal nus di talà na maglam lwek i awengla, na fan fnò yéél. Kabay Dyisas, kudang.

25 Taman fdadong dad mlalò kenen, du nukatla, manla, “E Amu, tnabengam gami! Tafan ito galnab, mlimas ito kadang!”

26 Na man Dyisas, “Kan ku likò gamu? Tukay kadì i ksaligyu.” Na tadag kenen na nngakan i nus na dad lwek, na mbaling too lanél i lanaw.

27 Kite dad lagi én, too ale tikeng, na sasalek ale, manla, “Tan bung to ani? Balù nus na lwek mimen kenen.”

I kafalwà Dyisas dad busaw
(Mark 5:1-20; Luk 8:26-39)

28 Kakel ale Dyisas di banwe Gadara di faltù i lanaw, nun gsitongan lwe lagi nun busaw. Lamwà ale mdà di dad ilib gulambang i dad to. Na too ale labè, na taman landè to gal magu déén.

29 Na di ksitongla ku Dyisas mkit ale, manla, “Ge Tingà Dwata, tan i kiboam gami? Salu ge dini kè, du fanlayamam gami balù ise fa bangan?”

30 Na nun dee dad sdè nifat samwel mdadong déén.

31 Na fakdo i dad busaw, manla, “Ku falwaam gami, dekam gami fusuk di dad sdè ditù.”

32 Na man Dyisas, “Na, ditù gamu.” Taman lamwà ale di lwe to én, na fles fusuk di dad sdè. Na i kdee dad sdè mti mila masol di bilil na gtufa di lanaw, na sdulê mlimas.

33 Di kite i dad to mifat i dad sdè ani, mila ale salu di lunsud, na tulenla kdee mgimò di dad sdè na di dad lagi nun busaw.

34 Na kdee dad to mdà di lunsud mlinge ani, salu ale ditù di ku Dyisas. Di kitela kenen fakdo ale fye ku tnagakan i banwela.

9

I kafgulê Dyisas i to là galyak lawehan
(Mark 2:1-12; Luk 5:17-26)

1 Na myak ale Dyisas lêman di aweng du salu di faltù i bong lanaw, du samfulê kenen di banwe galan gumnè.

2 Kulê Dyisas nun dad lagi kel. Nun nebela di kenen i to là galyak lawehan, milè di igeman. Na di kite Dyisas i bong kafaglutla di kenen, manan di to là galyak, “E Tò, fangalam i nawam. Tamaglifet dad salaam.”

3 Di kaklinge i dad tamdò dad flalò blé Dwata fagu di

ku Mosis i man Dyisas, manla di ktola, “Tay, to ani, falmon dengeg Dwata di gmanan én.”

4 Kabay gadè Dyisas i kdee mnè di fandamla, na manan di dale, “Kan ku sasè i fandamyu?

5 Nè i too malima man, ‘Maglifet i salaam,’ ku demen, ‘Tadag ge na magu?’ Salngad sa, du slame alò Dwata gmagan mimò dun.

6 Taman fangulêgu to ani, du fye gadèyu agu, i dnagit Tingà To, nun glal di tah tanà ani mlifet dad salà i dad to.” Taman man Dyisas di to là galyak, “Tadag ge, nweam i gumileam, na mulê ge.”

7 Na glut, tadag i to én na mulê.

8 Di kite i kdee dad to i nimò Dyisas, likò ale na dnayenla Dwata, du tablén i bong gnagan ani di satu to.

I klak Dyisas ku Matyu
(Mark 2:13-17; Luk 5:27-32)

9 Kafnge én, mdà ale Dyisas na slengla magu nun teenan satu lagi dnagit ku Matyu sudeng di lam i gumimò i dad to gal mwè bayad buhis. Na man Dyisas di kenen, “Mlalò ge deg.” Na tadag Matyu na fles mlalò kenen.

10 Na kmaan ale Dyisas di gumnè Matyu. Di slengla kmaan nun kel dademe dad gal mwè bayad buhis na dademe gal mlafà dad flalò fnaglut dad Dyu na sudeng du kmaan di safédla.

11 Na nun dad to mdà di fnaglut Farisi mite kenen na snalekla dad to gal mlalò ku Dyisas, manla, “Kan ku kmaan Dyisas di safèd i dad to gal mwè bayad buhis na dademe to gamsalà?”

12 Na di klinge Dyisas i manla, tnimelan ale fagu di fléd, manan, “Hae, du i dad to nun tduk nun kamu i to mulung, bay i dad to landè tduk landè gukmamu i to mulung.

13 Na tooyu fandam i gumtatek i man Dwata ani, ‘Ise ku én toogu knayè i kabléyu dsù, bay én toogu knayè i kakdoyu i demeyu to.’ Na ise ku én duengu salu dini du fanngabalgu dad to tlu du fsalgu di dad salàla, bay dad to gamsalà i fanngabalgu.”

Flingen Dyisas i kton di lagi sandeme
(Mark 2:18-20; Luk 5:33-35)

14 Kafnge én, nun di dad to gal mlalò ku Dyan Gal Munyag salu di ku Dyisas. Na smalek ale, manla, “Gami na i dad Farisi gal fwasa. Kan ku là fwasa i dad mlalò ge?”

15 Na tmimel Dyisas fagu di fléd, manan, “Ku fkahta di kasdeme, fwasa kè i dad to malò i kasdeme ku déén fa i lagi sandeme di safédla. Là sa. Salngad én i dad mlalò deg, bay nun duh kadang nwè di dale i lagi sandeme, na én i bangla fwasa.”

I guflingen Dyisas i tdoan di falami safut na falami binu
(Mark 2:21-22; Luk 5:36-39)

16 Na man Dyisas, “Tagadeito sasè ku klafang i falami safut di labi klaweh tabaltok, du i falami klafang

kamsang na matnù baling kbong kasê i klaweh.

17 “Na salngad én, là fakay fkah i falami binu kmadok fa di lam i labi gufkah kindal, du btù sa, na mkok i binu na malmo i gufkah kindal. Taman én fye gufkah i falami binu di falami kindal, du fye là malmo.”

I kafgulê Dyisas i libun maloh tienan na kton i tingà mati
(Mark 5:21-43; Luk 8:40-56)

18 Di sleng Dyisas talù ani nun salu di kenen satu ganlal i dad Dyu, na lkuad di muna Dyisas, manan, “Tlabo ani kafto nawa tingàgu libun, bay beg ge magin deg ditù na nagotam kenen du fye mto lêman.”
19 Taman tadag Dyisas magin kenen na lê magin i dad gal mlalò kenen.

20 Na di kagula nun satu libun déén too maflayam mdà di tdukan, tatì maloh i tienan. Sfalò lwe fali klon lamyalo dun. Na fdadong kenen di kagol Dyisas, na nagotan i kilil klawehan,
21 du manan di kton, “Ku alògu gagot i klaweh Dyisas mgulê agu.”

22 Na di kagotan i klawehan falê Dyisas na teenan libun én, na man Dyisas, “Tingàgu, fangalam nawam, du mdà di kafaglutam tamgulê ge.” Na mdà di bang én, mgulê kenen.

23 Na di kakel ale Dyisas di gumnè i ganlal dad Dyu teenan dad to samlali gal magin lambang na dademe to madung too mlanu déén,
24 na manan di dale, “Lamwà gamu. Là mati i tingà, bay alò kudang.” Na toola kenen nulé.
25 Na di takalwà i dad to, fusuk Dyisas di gumilè i tingà, na nagotan i kmalan na mték kenen.
26 Na too mbel i santulen gablà di mgimò Dyisas di klamang banwe.

I kafgulê Dyisas lwe to butè
27 Na mdà ale Dyisas di banwe atù, na slengla magu nun lwe lagi butè tmadol ku Dyisas. Tlola kenen, manla, “E bel Harì Dabid, begam gami kando.”
28 Na di kagfusuk ale Dyisas di satu gumnè magin i lwe to butè, na snalekan ale, manan, “Faglut gamu kè gagangu fgulê gamu?” Manla, “Hae Amu.”
29 Na nagot Dyisas i matala, na manan, “Fagu di kafaglutyu mgulê gamu.”
30 Na mite ale lêman. Kabay fnang Dyisas dale, manan, “Nang gamu tmulen di balù simto to i mgimò di gamu ani.”
31 Kabay knean balingla santulen i mgimò Dyisas di klamang banwe.

I kafalwà Dyisas i busaw di lagi umu
32 Na di takdà i dad to én gine, nun dademe to kel mebe di ku Dyisas i satu lagi umu mdà di knè i busaw di kenen.

33 Na kafnge Dyisas falwà
i busaw, gtalù sa. Na too
tikeng i dad to, na manla,
“Landè fa lmen teen i dad to
gambet ani dini di banwe Is-
raél.”
34 Kabay én baling man i
dad Farisi, “Én mlé kenen
gnagan falwà i dad busaw
dunan Satanas i gumdatah i
dad busaw.”

I kakdo Dyisas di dad to

35 Kafnge én, magu Dyisas
di kdee dad syudad na mal-
nak banwe du tamdò kenen
di dad gal gusatdò dad Dyu na
santulenan i Fye Tulen gablà
di kagot Dwata, na fangulé an
dad to di kdee bung tduk.
36 Di kite Dyisas i kdee dad
to, toon ale kando du too ale
maflayam na mlungay, sal-
ngad i dad bilibili landè to
mifat dale.
37 Taman manan di dad gal
mlalò kenen, “Tadee dad to
gatlagad dmawat i Fye Tulen.
Salngad ale dnaru fali too
mabal gablà kantu. Kabay
kulang i dad kamtu.
38 Taman dmasal gamu di
Amuito Dwata, i mfun i fali,
na fniyu ku dekan kamtu i
dademe dad to.”

10

I kalék Dyisas i dad sfalò
lwe to galan dek
(Mark 3:13-19; Luk 6:12-
16)

1 Na tlo Dyisas dad sfalò
lwe gal mlalò kenen salu di
safédan na banlén ale glal
falwà dad busaw na fgulê i
dad to di kdee bung tduk.
2 Na ani dad dagit i sfalò
lwe to galan dek, Simon i
dnagitan ku Fiter, Andru
i flanek Simon, Dyém, na
i flanekan Dyan i dad ngà
Sébidi,
3 Filif, Bartolomyu, Tomas,
Matyu i gal mwè bayad buhis,
Dyém i tingà Alfyus, Tadyus,
4 Simon i msen di ban-
wen, na Dyudas Iskariyot i to
mangkal kenen.

I kafngewe Dyisas dad
sfalò lwe dekan tamdò
(Mark 6:7-13; Luk 9:1-6)

5 Na di kdek Dyisas i sfalò
lwe dad to ani fanlaun ale,
manan, “Nang gamu salu di
dad to ise Dyu ku demen di
dad banwe glam di Samériya.
6 Kabay én gusaluyu di
dademeyu dad bel Israél,
du salngad ale i dad bilibili
tatlas.
7 Na di kaguyu, tamdò
gamu, manyu, ‘Tamdadong
nan i kagot Dwata.’
8 Na fangulêyu i dad to
nun tduk, ntékyu i dad to
mati, fangulêyu dad tanfig na
falwàyu dad busaw. Nangyu
fbayad i tabengyu dad to du i
kdee gdawatyu mdà di Dwata
laan fbayad gamu.
9 Kabay nang gamu mebe
filak balù blawen, salafì ku
demen tabaga.
10 Na di kaguyu nangyu
nebe kuyut ku demen tugad.
Na én alò saul na talumfà
nebeyu i tagnè lsakyu du i to
nun nimò gablà banlé i gu-
landean.
11 “Na balù nè syudad ku
demen tukay banwe gukelyu
di kaguyu mngabal gamu i to

mgafè i mayè fyak gamu di gumnean, na déén gumilèyu kel di kdàyu i banwen.

12 Na di kyakyu di gumnean manyu di dad to déén, ‘Fye ku i ktanak nawa mnè di gamu.’

13 Na ku dnawatla gamu, mnè sa di dale ktanak nawa nebeyu, bay ku làla gamu dnawat gulê di gamu i fye gmanyu.

14 Na ku nun dad to là dmawat gamu na là flinge i tdòyu, kakesyu kfung i blìyu di kdàyu di gumnèla ku demen banwela.

15 Na tulengu gamu i kaglutan, di duh kukum Dwata dad to, balù too maflayam dad to sasè mdà di dad banwe Sodom na Gomora, mdatah fa kaflayam i dad to di banwe tnagakyu.”

I dad kaflayam gnagu i dad to Dwata

(Mark 13:9-13; Luk 12:2-19)

16 Na man Dyisas, “Flinge gamu! Dekta gamu di dad to mayè fsasè gamu. Salngad gamu bilibili gbol di dad labè ayem di bnas. Taman ganbetyu dad ulad too fulung meye i kagula, na ganbetyu dad abun too nun ldamla du fye landè gudmalam gamu.

17 Hae, fafye gamu, du nun kadang dad to kamfè gamu, du nebela gamu di usay di dad mdatah ganlal, na sankélla gamu di lam i galla gusatdò.

18 Na mdà di ksasatuyu di deg nebela gamu di muna i dad mdatah mukum, én gubirnador na balù i harìla. Kabay én sa i dalanyu samtulen di dale na di dad to ise Dyu i Fye Tulen gablà di deg.

19 Na di kakfèla gamu nangyu fsamuk nawayu gablà di dad timelyu dale na i fye kmanyu dun, du di bang ktadagyu déén blé Dwata di gamu i fye timelyu.

20 Du ise mdà di gamu fandam i dad manyu kadang, bay mdà di Tulus Màyu Dwata.

21 “Na di bang én kadang, én nimò i dademe to bléla di fati balù i dad flanekla, na i dad mà bléla dad ngàla. Na i dademe dad ngà dnuenla dad tuala na fafatila.

22 Na knang gamu nawa i kdee dad to du gamu dad togu. Kabay ku simto gamtayud kel di gusenan, galwà kenen.

23 Na ku fanlayamla gamu di satu banwe mila gamu di dademe, du tulengu gamu i kaglutan, di là fa fnge i nimòyu di kdee dad banwe di Israél, takel agu i dnagit Tingà To.

24 “I to tdò là mdatah di to tamdò kenen, na i lifan là mdatah di amun.

25 Taman nang gamu tikeng ku sasè kibòla gamu salngad deg. Gablà ku salngad kibòla i dad to tdò di to tamdò dale na ku salngad kibòla i dad lifan di amula. Ku én katlola deg Bélsébul, dunan Satanas, tan fa ksasè katlola gamu dad togu.

26 “Kabay balù én nang gamu likò dale, du i kdee gbuni, teen sa kadang, na i

kdee là gadè di bang ani, gadè sa kadang.
27 I kdee tatulengu gamu di alò gito, tulenyu kadang di kdee dad to. I taungaggu di gamu, kityu kadang di kdee dad to di lwà.
28 Na nang gamu likò i dad to, du alò lawehyu i gfatila, bay làla gfati i layefyu. Kabay én kanlikòyu Dwata i to gafalmo i lawehyu na layefyu di lanaw lifoh.
29 Fandamyu sa kun i kalsidaw galla fabli lwe bnayad alò file kadakù, bay silang tatek satu di dale ku faloh i Màyu Dwata.
30 Na gamu dad to, balù file balu wakyu, tagse Dwata kdeela.
31 Taman nang gamu likò du di Dwata too gamu mabtas fa di dad kalsidaw.

I to nfun Dyisas ditù di Maan
(Luk 12:8-9)

32 "Na balù simto to mfun deg di muna i dad to, nfungu di muna i Màgu di langit.
33 Kabay i to là mfun deg di muna i dad to, làgu kenen nfun di muna i Magu di langit.

I sundang nebe Dyisas di tah tanà
(Luk 12:51-53; 14:26-27)

34 "Nangyu fandam ku én duengu salu dini di tah tanà du mebe agu ksasatu nawa. Ise ku ksasatu nawa i nebegu dini, bay én nebegu sundang du baling snang nawa i dad to mdà di deg.
35 Mdà di ksalugu dini snang nawa i tingà lagi na maan, na i tingà libun na yêan, na i libun tmewe na tewen libun.
36 Na i too mnang nawa i dad togu kadang, dunan i dademela di gumnèla.
37 "Na i to mbong nawan maan na yéan mdatah fa di kalbong nawan deg, là gablà nfungu, na salngad i to mbong nawa i tingaan mdatah di kalbong nawan deg, là gablà nfungu.
38 Na ku nun to là mebe i krusan na too mlalò deg, là gablà nfungu.
39 Kabay i to kmabas i nawan, knean lana di kenen. Kabay i to mati mdà di klaloan deg, gamdawat nawan landè sen.

I untung gdawat i dad to dmawat i dad to Dwata
(Mark 9:41)

40 "Na balù simto i dmawat gamu dnawatan agu. Na ku simto dmawat deg dnawatan i Màgu Dwata i mdek deg.
41 Na ku simto dmawat i tugad Dwata, mdà di kdek Dwata kenen, salngad untung gdawatan di gdawat i tugad Dwata. Na salngad én, ku simto dmawat i to matlu du mdà di katlun, salngad untungan di to matlu.
42 Na tulengu gamu i kaglutan, nun untung di fulé duh i to mlé balù alò satu basu yéél tno di satu mdanà to du kenen satu to mlalò deg."

11

I kafsalek Dyan Gal Munyag gablà ku Dyisas
(Luk 7:18-35)

1 Kafnge Dyisas tamdò i
dad sfalò lwe to gal mlalò ke-
nen, mdà kenen du tamdò
di dademe banwe mdadong
déén.
2 Na Dyan Gal Munyag, tab-
nilanggù kenen, na di kak-
lingen gablà di dad mgimò
Krayst dekan dademe dad gal
mlalò kenen di ku Dyisas,
3 du fsalekan ku Dyisas,
manan, “Ge kè i to dek Dwata
dini i sanfatanmi ku nun fa
dademe fatanmi?”
4 Tmimel Dyisas, manan,
“Samfulê gamu di ku Dyan na
tulenyu kenen i kdee lingeyu
na teenyu dini.
5 Mite i dad butè, gagu i
dad kimay, landè ksik i dad to
tanfig du mgulê, mlinge i dad
bakong, mto lêman i dad mati,
na tatulen di dad to landè i
Fye Tulen mdà di Dwata.
6 Na manyu di ku Dyan, too
nun kafye di dad to ku là lwe
nawala di kafaglutla di deg.”
7 Na di kdà i dad to dek
Dyan, tambù Dyisas talù di
dad to déén gablà di ku Dyan,
manan, “Di ksaluyu ditù di ku
Dyan déén di banwe landè to
mnè déén, tan i kayèyu teen?
Ise sa ku én neyeyu kalon wal
i nus.
8 Na du ise én, ken én
taneyeyu satu to too fye
klaweh. Kabay ise én kè, du
dad to kamlaweh i too fye
klaweh mnè di dad malbang
gumnè i dad harì.
9 Na du ise én, tan sa
neyeyu? Én kè neyeyu satu
tugad Dwata? Na glut, satu
tugad Dwata kenen, bay
tulengu gamu, mdatah fa
nimò Dyan di dademen tugad
Dwata,
10 du Dyan ani i to gman
Dwata di Tnaluan, manan,
‘Dekgu i saliggu muna di ge,
du fatlagad i dalanam na
fgadè i kakelam.’
11 Na tulengu gamu i kaglu-
tan, landè fa to lmen sut
gasngad di kdatah Dyan Gal
Munyag, bay balù mdatah
Dyan di kdee dad to kel i ani,
ku simto to gakuf di kagot
Dwata, balù kel di too mdanà
to faglut di deg, mdatah fa di
ku Dyan.
12 Na tambù fa di katdò Dyan
Gal Munyag kel ani too teen
kgal kagot Dwata. Na dad to
labè, too ale fgal fye gfusuk
ale.
13 Hae, du i kdee Tnalù Dwata
fagu di dad tugadan na i
flaloan fagu di ku Mosis,
toola santulen i kagot Dwata
kel di bang Dyan ani.
14 Na ku mayè gamu faglut
i manla, tagadèyu moon i to
salngad ku Ilaydya sanfatan-
ito dunan Dyan.
15 Taman flinge gamu ku nun
klingeyu!”
16 Na fadlug Dyisas tamdò,
manan, “Na tan guflingengu
i dad to di bang ani? Flin-
gengu ale di dad ngà sudeng
di fadyan. Là ale mayè magin
i dademela magaf, du tamlo
dademe, manla,
17 ‘Tamalandag gami i lingag i
kasdeme,
bay là gamu sayew.
Na lingagmi i lingag kalbang,
bay là gamu mngel.’
18 Salngad én i ksalu Dyan
dini, gal kenen fwasa na là

minum binu, bay là ale mayè na balingla man, kun, 'Tabnusaw kenen.'
19 Na agu, i dnagit Tingà To, salu agu dini na kmaan na minum, na én manla, kun, 'Neyeyu i to ani, tyan kenen na gal flangal. Na i dademen sgalak, dunan i dad sasè to gal mwè bayad buhis na i dad to gal mlafà i flalò Dwata.' Én manla, bay i gumiteyu na i nimò satu to mdà di kfulung Dwata, di ulê i nimoan."

I dad banwe i dad to là msal di salàla
(Luk 10:13-15)

20 Na nngak Dyisas i dad to mdà di dad banwe gumimoan i dee tnikeng, du là ale fa msal di dad salàla, manan,
21 "Magakdo gamu dad to di banwe Korasin! Na gamu di banwe Bétsayda! Ku tateen i dad to ise Dyu di dad banwe Tiro na Sidon i dad tnikeng tanimògu déén di gamu, tamlo ale msal na lamsak i saku, na mubul i abu di ulula mdà di klidùla dad salàla, bay gamu là sa msal!
22 Taman mangu di gamu ani, balù blat kaflayam i dad to mdà di Tiro na Sidon, mlaan fa di gamu kaflayam di duh kukum Dwata.
23 Na gamu dad to di banwe Kafernaum, mayè gamu fdatah i ktoyu kel di langit. Kabay fan bat gamu baling di lanaw lifoh. Ku tateen i dad to sasè di banwe Sodom i dad tnikeng tanimògu déén di gamu, là malmo banwela kel ani.
24 Taman mangu di gamu ani, balù blat kaflayam i dad to mdà di Sodom, mlaan fa di gamu kaflayam di duh kukum Dwata."
25 Na di bang én dmasal Dyisas, manan, "E Mà, Amu magot i langit na tanà, mlé agu fye di ge du i bunim di dad to too fulung na i dad to mdatah gnadè, tafitem di dad to mdanà salngad i dad malnak ngà.
26 Hae Mà, mgimò ani, du ani knayeam."
27 Na man Dyisas di dad to, "Tasalig Mà di deg i kdee. Na landè gmadè i Tingà Dwata, galwà di Maan. Na landè gmadè i Maan galwà di Tingaan na dad to kayègu gufgadè kenen."

I kaftud nawa i dad to mimen dad tdò Dyisas
(Luk 10:21-22)

28 "I kdeeyu mlungay mdà di blat nebeyu salu gamu di deg na banléta gamu kaftud.
29 Nimenyu i tdògu na ganbetyu agu, na nun sa kaftudyu du too nun kakdogu na kafdanà i ktogu.
30 Là malima i flalògu gamu, na là blat i fimògu."

12

I fye nimò di Duh Kaftud
(Mark 2:23-28; Luk 6:1-5)

1 Kafnge én, di satu Duh Kaftud i dad Dyu magu ale Dyisas di dalan di satu nligo. Na bitil dad gal mlalò kenen, taman di slengla magu beg ale kambang là dee dad kigan trigu, du knilewla.
2 Kabay di kite i dad Farisi i nimòla, manla di ku Dyisas,

“Neyem i nimò dad gal mlalò ge! Nlafàla i flalò blé Dwata fagu di ku Mosis du baling ale kamtu di Duh Kaftud.”

3 Kabay tmimel Dyisas, manan, “Kan kè? Làyu lmen masa i nimò Harì Dabid du mdà di kbitilan na kbitil i dademen?

4 Là kenen fansalà Dwata balù fusuk kenen di Gumnè Dwata na nwean i fan blé di Dwata, na blén di dad ton, na kdeela kmaan. Na blaam én alò fakay kmaan dun i dad baito di Dwata.

5 Na làyu kè lmen masa i sulat Mosis gablà di dad baito di Dwata mimò di Bong Gumnean klit Duh Kaftud, na landè salàla di klafàla i flalò Dwata gablà di Duh Kaftud.

6 Na ani mangu di gamu, nun to dini di munayu mabtas fa di Bong Gumnè Dwata.

7 Ani man di Tnalù Dwata, ‘Ise ku dsù lmanaf i knayègu, bay kasakdo.’ Ku glabatyu ani làyu moon dnalam i dad to landè salà,

8 du agu, i dnagit Tingà To, i nun glal mangman i fakay nimò di Duh Kaftud.”

I kafgulê Dyisas i to kengkeng i kmalan
(Mark 3:1-6; Luk 6:6-11)

9 Na mdà Dyisas na fles fusuk di gal gustifun dad Dyu.

10 Na nun lagi déén kengkeng bali kmalan. Na nun dad to déén meye dalanla dmalam ku Dyisas di salà, taman snalekla kenen, manla, “Fakay dé di flalò Dwata ku fangulê i to nun tduk di Duh Kaftud ku là?”

11 Kabay tmimel Dyisas dale, manan, “Ku nun bilibiliyu mtatek di mngalam sol di Duh Kaftud tan i nimòyu? Làyu kè falwà dun balù fa di Duh Kaftud?

12 Na too mabtas fa i to di bilibili! Taman snalekgu gamu, fakay dé di flalò Dwata ku tnabengito i demeito to di Duh Kaftud ku là?”

13 Kafnge én, man Dyisas di to kengkeng i kmalan, manan, “Bankem i kmalam.” Na banken. Na mgulê i kmalan na tasalngad di balin.

14 Kitela ani lamwà dad Farisi du stulen ku tan kfagula mati ku Dyisas.

I salig mgalék Dwata

15 Na du gadè Dyisas i ayè dad Farisi mati kenen, taman mdà kenen di banwe én. Kabay too dee dad to mlalò kenen na fangulé an i kdee dad to déén i nun tduk.

16 Kabay fnangan ale tmulen di dademe dad to ku simto kenen.

17 I nimò Dyisas ani i kagdohò i gman Dwata fagu di tugadan Isaya, manan,

18 “Ani saliggu tamgalékgu,
toogu kenen kando na too fye nawagu kenen.
Fnègu di kenen i Tulusgu,
na fgadean di kdee dad to i kukumgu too matlu.
19 Na là kenen samdal dad dmuen kenen ku demen faltê,
na laan falbong i taluan di dalan.
20 I dad to mnè di klungay tnabengan;
ku fkahta di law tabluk laan fles tanfò,

na i salò fan mati laan
fles fnati.
Fantahaan i nawan,
kel di bang katu i tlu
nimò di kdee sasè.
21 Na nun fanden i dad to
di klamang banwe du
mdà di kenen."

I gumdà tulus Dyisas
(Mark 3:20-30; Luk 6:43-45; Luk 11:14-23)

22 Na nun satu to nebela di ku Dyisas butè na umu du nun busawan, bay fangulé*an* kenen taman gtalù na mite.

23 Na too tikeng i kdee dad to na sasalek ale, manla, "Kenen dé i bel Harì Dabid galito fatan?"

24 Kabay di kaklinge dad Farisi ani, manla, "Ise! Gaganan falwà dad busaw fagu alò di tulus Bélsébul, i gumdatah dad busaw."

25 Na gadè Dyisas i fandamla, taman manan dale, "Ku fkahta di kagot i satu harì ku sunay ale i dad ton, malmo baling i kagotan dale. Salngad ku fkahta di satu syudad ku demen di satu malay ku sfati slame ale, malmo baling i ksasatula.

26 Na ku glut i manyu na Satanas i fafalwà dad busaw nagotan, na snang ale nawa kadì, na là kè malmo i kagotan?

27 Na ku glut, Bélsébul i gumdà tulusgu falwà dad busaw, simto kè gumdà tulus i dad mlalò gamu gal falwà dad busaw? Gadè*yu* i tulusla mdà di Dwata, na é*n* sa gugmadè*yu* gsalà i manyu gablà di deg.

28 Taman du é*n* kafalwà*gu* dad busaw mdà di Tulus Dwata, é*n* sa i gugmadè*yu* takel i kagot Dwata di dad to.

29 "Tafnisangu Satanas du landè to fakay fusuk di gumnè i mgal to du mwè i knunan ku laan funa kenen bnakus, bay ku tabnakus fakayan nwè balù tan kayean di gumnè i mgal to.

30 "Balù simto to là msen deg, dmuen deg, na balù simto to là tmabeng samtifun i dad to, balingan ale sanbalét.

31 Taman mangu di gamu fakay nlifet balù tan salà i dad to na balù tan sasè manla gablà di Dwata, bay ku nun to falmo dengeg i Mtiu Tulus fagu di ktaluan là nlifet Dwata i salaan.

32 I to talù sasè gablà di deg, i dnagit Tingà To, fakay nlifet, bay i to talù sasè gablà di Mtiu Tulus là maglifet salaan balù duh ani na kel di landè sen."

33 Na manan, "I kayu fye, fye kbungen, bay ku sasè i kayu, sasè kbungen. É*n* gudmilè*yu* i kayu ku fye ku demen sasè di kbungen.

34 E gamu, gambet gamu ulad du alò sasè i mnè di nawayu. Landè kibò*yu* talù fye du sasè gamu! Hae, du ku tan i mnè di nawa i satu to, é*n* i lamwà di baan.

35 I fye to, fye lamwà di baan du mdà di dad fye busekan di lam i nawan. I sasè to, sasè lamwà di baan du mdà di sasè busekan di nawan.

36 Na tulengu gamu, di Duh Kukum Dwata là fakay ku là

tmimel kdee to di kenen di kat talùla i landè gukmamu.

37 Du ku fye gmanyu laan gamu sa fanlayam. Bay ku sasè gmanyu fanlayaman gamu."

I tnikeng fni i dad ulu dad Dyu

(Mark 8:11-12; Luk 11:29-32)

38 Kafnge én, nun dad Farisi na dademe dad tamdò i dad flalò blé Dwata di ku Mosis, manla di ku Dyisas, "To Tamdò, kayèmi ku fnitem gami i tnikeng ilè ge i To Mgalék Dwata."

39 Kabay tmimel Dyisas dale, manan, "Too sasè i dad to di bang ani. Takmagol ale Dwata na mni fa i tnikeng. Kabay landè tnikeng fite di gamu galwà di tnikeng teenyu kadang gambet gnagu i tugad Dwata Dyona.

40 Tlu duh na tlu butang klon di lam tien i bong nalaf na salngad én mkel di deg i dnagit Tingà To, du tlu duh na tlu butang mnè agu kadang di lam i tanà.

41 "Na di Duh Kukum Dwata kadang, tadag dad to mdà di banwe Ninibi du dmalam gamu du i nimòla di muna fa i satu gugmadè na gamu gablà fanlayam, du di kaklingela tdò Dyona msal ale di sasè nimòla, na i tamdò gamu ani mdatah fa di ku Dyona bay là gamu msal.

42 Na di Duh Kukum, lê tadag i réyna magot i banwe Siba du dmalam gamu dad to di bang ani, du i nimò libun ani di muna fa i gugmadè na gablà gamu fanlayam, du balù too mawag i gumdaan salu kenen di ku Harì Solomon du fye flinge i gnadean. Kabay nun mdatah gnadè di ku Harì Solomon dini di gamu ani, bay là gamu flinge."

I kasfulê i busaw talamwà

(Luk 11:24-26)

43 Na fadlug Dyisas talù, manan, "Ku nun busaw talamwà di satu to, gal kenen magu di dad kafag banwe landè alì to du mngabal i gumanakan. Kabay ku landè teenan,

44 manan di kton, 'Samfulê agu di tagnè gumnègu.' Na kakelan di to tagnè gumnean, teenan landè mnè ditù na tamlaneb na maftifas.

45 Taman mdà i busaw mngé i dademen, na faginan fitu dad busaw i mdatah fa ksasèla di kenen. Na sdulê ale fusuk na fles mnè di kenen. Taman matnù i ksasè kagkah to én di katbuan di là fa lamwà i busaw. Na ani kadang gukel i dad to sasè di tah tanà di bang ani."

I yê Dyisas na i dad flanekan

(Mark 3:31-35; Luk 8:19-21)

46 Di sleng Dyisas talù fa di dad to déén, takel i yéan na dad flanekan lagi. Tadag ale di lwà du kayèla stulen di kenen.

47 Na nun to tmulen kenen, manan, "Taditù yéam na dad flanekam tadag di lwà, na mayè ale stulen di ge."

48 Kabay tmimel Dyisas, manan, “Hae, bay simto kè yêgu, na simto dad flanekgu?”
49 Na tdoan dad to gal mlalò kenen, manan, “Ani sa i yêgu na dad flanekgu,
50 du ku simto mimò knayè i Màgu di langit, kenen i mgimò flanekgu lagi, na flanekgu libun na yêgu.”

13

I fléd gablà di to smabul bnê
(Mark 4:1-9; Luk 8:4-8)

1 Di duh atù lamwà Dyisas na salu kenen di kilil i bong lanaw, na sudeng ditù.
2 Na du too dee dad to stifun di safédan, taman myak kenen di tah i satu aweng na sudeng kenen déén du tamdò, na tadag i dad to flinge di kilil lanaw.
3 Na too dee tulenan dale fagu di fléd, manan, “Nun to salu di nligon du smabul bnê.
4 Na di ksabulan dun, nun dademe gsabul di bà dalan, na fti tnukè i dad anuk di bnas.
5 Na nun dademe gsabul di gumngifi tanà di tah i batu. Na too mlal ktabòla du babu i tanà.
6 Kabay di ksut i duh, sakuf i tabòla, na du là alì dmalil mlanas ale.
7 Na nun dademe bnê gsabul di lam walad nun sual. Na tmabò, bay mlal kalnok i dad bnas, na mlimas i dad tabò i bnê.
8 Kabay nun dademe bnê sabul di gufye tanà, na too fye kbungen. Nun dademe mlatu uléan, nun nam falò uléan, na nun tlu falò uléan.
9 Taman flinge gamu ku nun klingeyu!”

Gablà di katdò Dyisas fagu di fléd
(Mark 4:10-12; Luk 8:9-10)

10 Na fdadong i dad gal mlalò ku Dyisas di kenen, na smalek ale, manla, “Kan du tamdò ge i dademe to fagu di fléd?”
11 Na tmimel Dyisas, manan, “Faglabatgu gamu dad mlalò deg i dad gbuni gablà di kagot Dwata, bay làgu faglabat dun di dademe dad to.
12 Du i dad to nun kaglabat i tdògu, tananù Dwata du fye too bong. Kabay i dad to là fkah dun di nawala, nawì Dwata balù i tukay kaglabatla.*
13 Taman ani i duengu tamdò dale fagu di fléd du balù meye ale là ale mite, na balù flinge ale là ale mlinge, na là ale gamlabat.
14 “Én man Dwata fagu di tugadan Isaya tagdohò di dad to ani, du manan,
‘Balù too gamu flinge, knean
là gamu gamlabat,
na balù too gamu meye, là
gamu mite,
15 du i dad to ani, tatoo mgal
ulula,
na gambet snafangla i
klingela,
na fnidangla matala,
du fye là ale mite na là ale
flinge,

* **13:12** Satu kubad ani dunan: Du i to nun, tananù i nfunan, bay i to landè alì, nawì balù i tukay di kenen.

du ku là, gamlabat ale i kaglutan,
na tagakla i dad sasè nimòla,
du fye fangulêgu ale di dad salàla.'
16 "Kabay gamu dad gal mlalò deg, too nun kafye gdawatyu du too mite i dad matayu, na mlinge i dad klingeyu.
17 "Na tulengu gamu i kaglutan, mdà di muna fa too dee dad tugad Dwata na dademe dad to Dwata too mayè mite i tateenyu, bay landè kibòla mite dun, na mayè ale mlinge i lingeyu, bay landè kibòla mlinge dun."

I gumtatek i fléd gablà di bnê gsabul
(Mark 4:13-20; Luk 8:11-15)

18 "Na taman flinge gamu i gumtatek i fléd gablà di to smabul bnê.
19 Ku nun dad to mlinge i tdò gablà di kagot Dwata, bay làla glabat dun, gasil salu Satanas di dale du nwean di nawala i Tnalù Dwata talingela. I kagkah dad to ani salngad i dalan gugsabul dad bnê.
20 Na i mngifi tanà di tah batu gugsabul i dademe bnê, dunan i dad to too lehew dmawat Tnalù Dwata di kaklingela dun,
21 bay landè gudmalilan di nawala, taman là mlo ktayudla, du di kakel i kalima na kaflayam mdà di kdawatla i Tnalù Dwata, mlal ale tmagak i kafaglutla.
22 Na i tanà gugsabul bnê i gutmabò dad walad nun sual, dunan i dad to mlinge Tnalù Dwata, bay dee gusbalét i nawala gablà di knèla di tah tanà na i kiballa knun. Taman landè ulê Tnalù Dwata di dale.
23 Kabay i fye tanà gusmabul i dademe bnê, dunan i dad to mlinge na gamlabat Tnalù Dwata, na too nun uléan di nawala, nun mlatu i uléan, na dademe nam falò, na dademe tlu falò."

I fléd gablà di dad bnas tmabò di fule

24 Kafnge én nun tulen Dyisas satu fléd, manan, "Flingengu i kagot Dwata di satu to smabul i too fye bnê di nligon.
25 Kabay sleng i dad ton kudang, nun satu to mnang nawa kenen salu di nligon na én sabulan déén bnê i bnas na mdà.
26 Na silangla dilè i dad bnas, di ktabò i fule na tambù lamwà i dad kiganan.
27 "Na salu i dad salig i mfun i fule di kenen, na manla, 'Amu, too fye kè i bnê sabulito di nligom taman nè gumdà i dad bnas ani?'
28 "Na tmimel i mfun, manan, 'Nun to mnang nawa deg smabul bnas ani.' Na smalek ale lêman, manla, 'Mayè ge kè ku nsòmi i dad bnas ani?'
29 "Kabay manan, 'Bayàyu nsò i dad bnas, ken balingyu gakuf nsò dad fule.
30 Falohyu ale salnok kel di bang kamtu du mangu kadang di dad to kamtu, santifunyu funa i dad bnas, na bnatangyu du ntam. Kabay i

fye, santifunyu na fkahyu di folgu.' "

I fléd gablà i satu too tukay bnê
(Mark 4:30-32; Luk 13:18-19)

31 Kafnge én, tulenan dale satu fléd, manan, "Satu guflingengu i kagot Dwata dunan i tukay bnê fule satu to di nligon.
32 Na i bnê én tukay fa di kdee dademe bnê, bay di taktaboan, baling too bong di dademe fule du tamgimò bong kayu gusmalal i dad anuk di bnas di dad fangan."

I fléd gablà di falnok fan
(Mark 4:33-34; Luk 13:20-21)

33 Na tnulenan ale i satu fléd, manan, "Satu guflingengu i kagot Dwata dunan i falnok fan nwè i satu libun du bolan di tlu gantang arina, na too masbool na too lamnok."
34 I kdee tdò Dyisas di dee dad to slame fagun di fléd. Landè tdoan di dale ku laan fagu di fléd.
35 I nimò Dyisas ani i kagdohò i gman Dwata fagu di tugadan, manan,
"Tamdò agu fagu di fléd,
na tulengu i dad gbuni
mdà di kimò i banwe."

I gumtatek i fléd gablà di bnas tmabò di fule

36 Kafnge én, tnagak Dyisas i dee dad to déén, na fusuk kenen di lam i gumnè. Na fdadong i dad gal mlalò kenen, na manla, "Tulenam gami i gumtatek i fléd gablà di dad bnas di tanà i to smabul bnê."
37 Na tmimel Dyisas, manan, "I to smabul i fye bnê dunan agu, i dnagit Tingà To.
38 I tanà gusmabul bnê dunan i klamang banwe, na i gumtatek i dad fye bnê dunan i dad to gakuf di kagot Dwata, na i dad bnas dunan i dad to nfun Satanas.
39 Na i to mnang nawa deg, i smabul i dad bnas, dunan Satanas. Na i bang kaktu dunan i gusen i banwe, na i dad kamtu dunan dad kasaligan Dwata.
40 "Na i kibòla i dad bnas, santifun na snakufla di lifoh, dunan i kibòla kadang di gusen i banwe.
41 Agu, i dnagit Tingà To, én nimògu di bang én, dekgu i dad kasaligangu du fye nwèla i kdee gamgebe i dad to di kagsalà na i kdee dad to mimò sasè gbol di dad to di kagotgu.
42 Na batla ale di too minit lifoh gumlanula na gukminggat i kifanla.
43 Kafnge én, i dad to matlu di kite Dwata too ale mneng di kagot i Màla Dwata gambet i kneng i duh. Taman fye flinge gamu, ku nun klingeyu!

I fléd gablà di knun gbuni

44 "Satu guflingengu i kagot Dwata dunan i too mabtas knun lbang di tanà. Kanto gakol satu to, gasilan lbang lêman. Na too lehew i to ani, taman mulê kenen du fablin i kdee knunan fye gbayadan i tanà, du fye gwean i too mabtas knun."

I fléd gablà di too mabtas mata tising dnagit férlas

45 "Satu guflingengu i kagot Dwata, dunan i satu to gal mayad dad mata tising too mabtas dnagit férlas. Lamngab kenen mngabal dad too fye férlas.

46 Di kiten i satu férlas too tatì fye, mulê kenen na fablin i kdee knunan, du bnayadan i too mabtas férlas.

I fléd Dyisas gablà di fukut

47 "Satu guflingengu i kagot Dwata lêman, dunan i satu fukut ftatek ditù di bong lanaw gamwè i dee sahal bung nalaf.

48 Na di kafnò i fukut, dyol i dad to ditù di kilil lanaw, na sudeng ale déén du nalékla dad nalaf. I dad fye nalaf fkahla di lam alatla, na dad sasè batla.

49 Ani kagkah di gusen i banwe. Salu dini i dad kasaligan dek Dwata na tnanila i dad to sasè di dad to matlu.

50 Na i dad to sasè, bat ale di too minit lifoh, déén di gumlanula na gukminggat i kifanla."

I kabtas i labi tdò Mosis na i falami tdò Dyisas

51 Na smalek Dyisas dale, manan, "Taglabatyu kè i kdee mangu gine?"

Na tmimel ale, manla, "Hae."

52 Taman manan, "Ku glabatyu, glabatyu i kagkah i to tagnè gmadè i flalò blé Dwata fagu di ku Mosis, na ku lê kenen mlalò i kagot Dwata salngad kenen di satu to too nun knunan di gumnean. Nun labi na nun falami knunan fakayan gumwè ku nun gukmamun dun."

Knangla Dyisas di banwe Nasarét
(Mark 6:1-6; Luk 4:16-30)

53 Di kafnge Dyisas tmulen dad fléd, tnagakan i banwe én,

54 na samfulê kenen di banwe gulamnokan. Na tamdò kenen di gal gusatdò i dad Dyu. Na too tikeng i dad to déén mlinge dun, manla, "Nè gugamwean i gnadean ani? Na nè gumdà kfulungan mimò tnikeng?

55 Laito kè dilè to ani? Ani kè tingà karfintiro atù? Ise kè Méri yéan na én dad flanekan Dyém, Dyosif, Simon, na Dyudas?

56 Na dad flanekan libun dini kè di banweito. Taman nè gumdà i bong kfulungan?"

57 Na i dad to di banwen, knangla kenen.

Kabay man Dyisas di dale, "I tugad Dwata too mgafè balù tanè gugsalun, bay én alò là mafè kenen i dad to di kenen too banwe na di kenen too gumnè."

58 Na là dee dad tnikeng nimoan di banwe én du là ale faglut di kenen.

14

I kfati Dyan Gal Munyag
(Mark 6:14-29; Luk 9:7-9)

1 Di bang én nun linge Harì Hérod, i mdatah ganlal di banwe Galili, gablà di kdee tnikeng nimò Dyisas.

2 Na manan di dad saligan, "Dyisas ani, dunan Dyan Gal Munyag tamték mdà di fati,

na én duen too kenen mtulus."

3 Ani manan, du tafakfean Dyan, na fbakusan na fbilangguan du mdà di ku Hérodiyas, yaan i flanekan Filif.
4 Fbilangguan du tagal man Dyan di kenen, "Là fakay nlad yaan i flanekam."
5 Na kayean moon fnati Dyan, bay likò kenen di dad to, du én fandamla, Dyan satu tugad Dwata.

6 Kabay kel i duh kafaldam i ksut Hérod, sayew i tingà Hérodiyas libun di muna i kdee dad to malò i fista, na too mayè nawa Hérod meye dun.
7 Taman makang kenen di libun sayew, na smafà, manan, "Balù tan i fnim, blégu ge!"
8 Na nimenan flau yéan, na manan di ku Hérod, "Én kayègu, blém deg ulu Dyan Gal Munyag, fafkaham di bong fligo."
9 Too mlidù nawa Harì Hérod di fni i tingà én, bay landè kiboan du makang kenen di muna i kdee dad to nlakan di fista, taman dekan i sundalu blé di tingà i fnin.
10 Na faklangan ulu Dyan déén di bilanggù.
11 Na fkahla ulun di satu fligo, na nebela di tingà, na flesan nebe di yéan.
12 Na i dad gal mlalò ku Dyan beg ale salu ditù di bilanggù, na nwèla i lawehan du lbangla. Na kafnge én salu ale di ku Dyisas du tnulenla.

I kafkaan Dyisas mlukas lime libu dad to
(Mark 6:30-44; Luk 9:10-17; Dyan 6:1-14)

13 Na di kaklinge Dyisas tafnati Dyan, mdà ale na maweng salu di satu banwe gulandè to. Kabay di kaklinge i dad to i gusalun, mdà ale tmanà du fye lalòla kenen.
14 Di ktufa Dyisas mdà di aweng, teenan i dee dad to déén. Na toon ale kando na fanguléan i dad to nun tduk.
15 Na di fan sdaf i duh salu dad gal mlalò ku Dyisas di safédan, na manla, "Taflabi nan, na landè gumnè mdadong dini. Fye ku fdaam i dad to du fye mngabal ale gumayadla knaan di dad malnak banwe mdadong dini."
16 Kabay man Dyisas, "Balù là ale mdà. Gamu sa mlé dale knaan."
17 Kabay manla di kenen, "Alò lime batù fanmi dini na lwe nalaf."
18 Man Dyisas, "Nebeyu dini di deg."
19 Na fsudengan dad to di bnas, na nwean i lime batù fan na lwe batù nalaf. Na funan lngalà di langit du dmasal mlé fye di Dwata. Na snatngaan i fan, na blén di dad gal mlalò kenen na nalella di dad to.
20 Na gamkaan i kdeela na bsol ale. Na santifun i dad gal mlalò kenen i lukasan, na fnò i sfalò lwe been gdèla.
21 Na i kdee dad lagi kmaan mdadong lime libu, là gakuf nse i dad libun na dad ngà kmaan.

I kagu Dyisas di tah lanaw (Mark 6:45-52; Dyan 6:15-21)

22 Kafnge én dek Dyisas muna dad gal mlalò kenen smakay aweng mifal i bong lanaw. Na ftagak Dyisas du fdaan i dad to.

23 Kafngen fdà i dad to, mnagad kenen di satu bulul aloan satu du dmasal. Di kasdaf i duh ditù fa Dyisas aloan satu.

24 Kabay di bang én, mawag di kilil lanaw i aweng dad gal mlalò kenen na glumfak lwek i awengla du gsitongla i nus.

25 Taman tamayè mwal salu Dyisas di dale tatì magu di tah lanaw.

26 Kabay di kitela kenen tatì magu di tah lanaw, too ale likò. Manla, "Lmagol sa atù!" Na mkit ale mdà di klikòla.

27 Kabay gasil talù Dyisas di dale, manan, "Fangalyu nawayu du agu sa ani. Nang gamu likò!"

28 Na talù Fiter, manan, "Amu, ku ge én, fagum agu di tah lanaw salu di ge."

29 Man Dyisas, "Salu ge dini."

Taman tufa Fiter di aweng na magu di tah lanaw salu di ku Dyisas.

30 Kabay kagalyalon kbal i nus, talikò kenen, na takagun galnab mkit kenen, manan, "E Amu, tnabengam agu!"

31 Na gasil nagot Dyisas na nketan. Man Dyisas, "Tay, too tukay ksaligam! Kan ku lwe nawam?"

32 Na di kyakla di aweng, manak i nus.

33 Na i dademen di lam i aweng, mangamfù ale di kenen, na manla, "Too glut kadì ge i Tingà Dwata!"

I kafgulê Dyisas i dademe dad to di Génésarét (Mark 6:53-56)

34 Na fles ale mifal di lanaw, na ditù gudmuungla di banwe Génésarét.

35 Na di kdilè i dad to déén ku Dyisas fafngéla i dad nun tduk mdà di klamang banwe, na nebela di kenen.

36 Na fakdo ale di ku Dyisas began fagot dale balù alò kilil i klawehan. Na balù simto magot dun, mgulê sa.

15

I kalob i dad to Dyu (Mark 7:1-13)

1 Na di slà én, nun dad Farisi na dad tamdò dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis mdà di syudad Dyérusalém salu di ku Dyisas na smalek,

2 manla, "Kan kè duen i dad gal mlalò ge mlafà i tdò flalò i dad gutambulito? Là ale malob di fan ale kmaan."

3 Na tmimel Dyisas, manan, "Na gamu, kan kè duenyu mlafà i flalò Dwata, du fye gimenyu i gamu flalò?

4 Du ani flalò Dwata, 'Nafèyu i màyu na yêyu,' na 'Ku simto to talù sasè gablà di maan ku demen yéan fnati.'

5 Nlafàyu sa du én balingyu tdò, ku nun tabeng fan blé satu to di dad tuan, na fakay kun, ku manan, 'I fangu tabeng gamu tagablégu di Dwata.'

6 Na fakay kun, ku talaan nan nafè i dad tuan fagu di

tabeng én. Ani i kfaguyu kmagol i Tnalù Dwata du fye gimenyu gamu flalò.

7 Tay, gamu tatì flingu mimen Dwata! Too glut i man Dwata gablà di gamu fagu di tugadan Isaya, manan,

8 'I dad to ani mafè deg bay alò
di bàla,
bay too mawag i nawala
di deg.
9 Taman landè gukmamu i
kfangamfùla di deg,
du i tdò manla mdà di
Dwata, mdà alò di dad
to.' "

I gumdà salà i dad to
(Mark 7:14-23)

10 Kafnge én, tlo Dyisas i dad to di safédan, na manan di dale, "Too gamu flinge na fnaglabatyu i mangu!

11 Ise én gafagsik i satu to i fkah di lam baan, bay én gafagsik kenen i sasè lamwà di baan."

12 Na fdadong i dad gal mlalò kenen du snalekla, manla, "Gadeam kè tamduk nawa i dad Farisi ge mdà di gmanam gine?"

13 Na tmimel Dyisas fagu di fléd, manan, "I kdee fule i là fule i Màgu di langit nsò kadang gagin i dalilan.

14 Tatìyu ale fbayà, du balù ku malak ale i dademela to, salngad ale i dad to butè. Na ku i to butè malak i satu to butè, lwe ale baling tatek di sol."

15 Kabay man Fiter di kenen, "Tabyà, nubadam di gami i gumtatek i fléd gine."

16 Na man Dyisas, "Balù gamu, là gamu fa gamlabat?

17 Làyu kè glabat, i fusuk di bà i satu to salu di tienan na fles lamwà di lawehan?

18 Kabay i kdee sasè lamwà di bà i satu to, fdu di nawan, na én sa i gafsalà kenen.

19 Hae, du i nawa gumdà dad sasè fandam gamgebe i to di kbanò, klafà yaan, ksaféd i to ise yaanan, ktaku, ktulen kéng di usay, na ktalù sasè gablà di demen to.

20 Ani sa gafsalà i to, bay ku kmaan kenen di là fa malob ise én gafsalà kenen."

I kafaglut i libun ise Dyu
(Mark 7:24-30)

21 Na tnagak Dyisas i banwe én, na fles salu di banwe mdadong di dad syudad Tiro na Sidon.

22 Na nun mnè déén satu libun ise Dyu mdà di banwe Kanaan. Na salu kenen di ku Dyisas, na toon falbong i taluan fakdo ku Dyisas, manan, "E Amu, bel Harì Dabid, kandom agu, du too maflayam tingàgu libun du nun busawan."

23 Kabay là tmimel Dyisas, taman fdadong i dad gal mlalò kenen, na fnila, "Tabyà, blém di kenen i fnin, du fye mdà kenen du toon ito sanlalò na too mugak!"

24 Na man Dyisas, "Kabay én alò gumdek Dwata deg di bel Israél, du salngad ale i dad bilibili lana."

25 Kabay fdadong i libun na lkuad kenen di blian, manan, "Amu, begam agu tnabeng."

26 Na tmimel Dyisas fagu di fléd, manan, "Là fakay nwè i

knaan i dad ngà na blé di dad ayem."

27 Na tmimel i libun, manan, "Hae, Amu, gadègu én, bay balù dad ayem gamkaan i samel mtatek mdà di gukmaan i dad funla."

28 Na man Dyisas di kenen, "Libun, too bong i ksaligam! Blégu di ge i fnim." Kmanan én, mgulê i tingaan.

I kafgulê Dyisas i dee bung tduk i dad to

29 Na tnagak Dyisas i banwe én, na magu di kilil i bong lanaw Galili. Na fles kenen mnagad di satu bulul, na déén gusudengan.

30 Na too dee dad to salu di kenen, na nebela i dad to kimay, dad fatok, dad butè, dad to umu, na dademe fa dad to nun tduk. Fnèla di safèd Dyisas, na fangulé an ale.

31 Taman too tikeng i dee dad to di kitela i nimò Dyisas, du gtalù i dad to umu, sikof lêman i dad to fatok, gagu i dad to kimay, na mite i dad to butè. Na dnayenla i Dwata fnangamfù dad bel Israél.

I kafkaan Dyisas i fat libu dad to
(Mark 8:1-10)

32 Na tlo Dyisas i dad gal mlalò kenen di safédan, na manan, "Toogu kando i dad to stifun dini. Tatlu duhla fanak dini di safédgu, na talandè knaanla. Là agu mayè fdà dale ku landè knaanla, du ken mtafì ale di dalan."

33 Na man dad gal mlalò kenen, "Nè gumwèmi knaan di banwe ani gablà fkaan i kdee dad to ani. Fye ku nun to mnè dini!"

34 Na smalek Dyisas, manan, "File batù fanyu?"

Na manla, "Alò fitu, na nun malnak nalaf bay là dee."

35 Na dek Dyisas i kdee dad to sudeng di tanà.

36 Na nwean i fitu batù fan na i dad nalaf na funa kenen dmasal mlé fye di Dwata. Kafnge én, snatngaan na blén di dad gal mlalò kenen, du fye nalella di kdee dad to.

37 Na kmaan i dad to, na bsol ale, na i gdè knaan nuku, fitu been fnò.

38 Na i kdee dad lagi kmaan nun fat libu, na là gakuf nse i dad libun na dad ngà kmaan.

39 Na kafnge Dyisas fdà dad to, smakay kenen aweng salu di banwe Magadan.

16

I kafni dad Farisi tnikeng
(Mark 8:11-13; Luk 12:54-56)

1 Nun dad Farisi na dad Sadusi salu di ku Dyisas du tnilewla kenen. Taman mni ale tnikeng mdà di langit gugmadèla kenen i dek Dwata.

2 Kabay ani timel Dyisas, manan, "Ku fan sdaf i duh na too fulè i langit, galyu man, 'Too fye tanà fayah.'

3 Kabay ku taflafus na fulè i langit, manyu, 'Sasè tanà kadang du fulè i langit na labnang.' Fulung gamu meye dad ilè di langit du fye gadèyu kagkah i tanà, bay là gamu fulung meye i dad ilè gugmadèyu i nimò Dwata di bang ani.

4 Too sasè i dad to di bang ani! Alò dad to takmagol Dwata i mni fa i tnikeng, bay landè tnikeng fitegu di gamu galwà di tnikeng teenyu kadang, dunan i gnagugu gambet i gnagu Dyona."

Na kafnge én, tnagakan i dad Farisi na dad Sadusi na mdà kenen.

I kafngewe Dyisas gablà di tdò dad Farisi na Sadusi
(Mark 8:14-21)

5 Di kifal i dad gal mlalò ku Dyisas i bong lanaw, taglifetla mebe i fan bnatula.

6 Na fanngewe ale Dyisas, manan, "Tooyu fangeye i gambet bulung falnok fan dad Farisi na Sadusi."

7 Na là ale gamlabat taman stulen ale, manla, "Manan én kè du landè fan nebeito."

8 Kabay gadè Dyisas gsalà i kaglabatla, taman manan di dale, "Tay, ktukay i ksaligyu di deg! Kan ku stulen gamu gablà di làyu kgebe fan?

9 Là gamu fa gamlabat kel ani? Taglifetyu kè i lime batù fan fkaangu i lime libu dad to? File kè been gukuyu i gdèla?

10 "Na taglifetyu kè i fitu batù fan fkaangu i fat libu dad to? File kè been gukuyu i gdè?

11 "Kan kè i duenyu là gamlabat na ise ku btal fan i mangu? Én mangu dunan ani, 'Tooyu fangeye i gambet falnok fan dad Farisi na Sadusi.' "

12 Na ko fa i dad gal mlalò kenen gamlabat ise ku btal falnok fan i manan, bay én fye fangeyela i tdò dad Farisi na Sadusi.

I gman Fiter gablà ku Dyisas
(Mark 8:27-30; Luk 9:18-21)

13 Na salu ale Dyisas di dad malnak banwe mdadong di lunsud Sisariya Filifos, na ditù gusmalekan dad gal mlalò kenen, manan, "Tan man i dad to gablà di deg i dnagit Tingà To? Simto agu kun?"

14 Na manla, "Man dademe, ge kun Dyan Gal Munyag. Man dademe, Ilaydya. Na dademe, manla ge kun Dyérimaya ku demen satu di dademe tugad Dwata."

15 Na man Dyisas di dale, "Kabay gamu, tan i manyu? Simto agu kè?"

16 Na tmimel Simon Fiter, manan, "Ge sa i Krayst, i Mgalék Dwata mebe i kagotan. Ge sa Tingà i too mto Dwata."

17 Man Dyisas di kenen, "Simon, tingà Dyona too nun kafyem mdà di Dwata, du ise ku to i faglabat dun di ge, bay Màgu di langit, i fgadè dun di ge.

18 Taman dnagitgu ge Fiter du gambet ge i mgal batu. Na di batu ani gufdakgu gumnègu, dunan i dad to faglut di deg. Na landè gamfisan dale, balù fati.

19 Blégu di ge i kaglut lamwa i dalan dad to salu di kagot Dwata, gambet ge magot i kunsì gamgukà i langit. Na ku tan i fnangam dini, fnang Dwata di langit,

na ku tan i faloham dini di tah tanà, faloh Dwata di langit."

20 Kafnge én, fnang Dyisas i dad mlalò kenen tmulen di balù simto to, ku kenen i Krayst, i Mgalék Dwata.

I kafgadè Dyisas i kfatin (Mark 8:31-9:1; Luk 9:22-27)

21 Mdà di bang én, tambù Dyisas fgadè di dad gal mlalò kenen gablà di fan mkel di kenen, manan, "Là fakay ku là agu salu di syudad Dyérusalém, na magu di dee kaflayam ditù mdà di dad tua gal mebe i dad to Dyu na i dad ulu i dad bà di Dwata na i dad tamdò i flalò blé Dwata fagu di ku Mosis. Fnatila agu, bay nték agu mdà di fati di gatlun duh."

22 Na ani duen Fiter mebe kenen di kilil na nngakan, manan, "Amu, là faloh Dwata i manam. Là fakay ku én mkel di ge."

23 Kabay falê Dyisas di ku Fiter, manan, "Fawag ge di deg, Satanas! Kayeam nsang i knayè Dwata, du ise di Dwata gumdà i fandamam bay di to."

24 Kafnge én, talù Dyisas di dad gal mlalò kenen, manan, "Ku nun to mayè mlalò deg, là fakay ku laan knagol knayè i kton, na mebe i krusan, na too mlalò deg.

25 Du ku simto kmabas i nawan, knean mati. Kabay ku simto mati du mdà di klaloan deg, nun nawan landè sen.

26 Balù gfun satu to i kdee fye dini tah tanà, tan i gufyen ku baling lana di kenen i nawa landè sen? Landè, du landè fakayan blé du fye gbawian i nawan landè sen.

27 Du là mlo i kasfulêgu, agu i dnagit Tingà To, magin i bong kdatah Màgu, na dad kasaliganan. Na di duh én bnalasgu i kdee tamgimò kat satu to.

28 Tulengu gamu i kaglutan, nun di gamu tadag dini là mati kel di kiteyu deg, i dnagit Tingà To, salu dini di kebegu i kagotgu."

17

I kgili baweh Dyisas (Mark 9:2-13; Luk 9:28-36)

1 Kafnge i nam butang, fagin Dyisas Fiter, Dyém, na Dyan i flanek Dyém di satu mdatah bulul, na landè to ditù alò ale.

2 Na di klola meye di kenen mgili i bawehan. Too mneng i bawehan salngad i duh, na i klawehan mneng too bukay.

3 Na nun msut déén Mosis na Ilaydya stulen di kenen.

4 Na man Fiter di ku Dyisas, "Amu, too fye du dini gami. Ku mayè ge, fdak agu tlu slung dini, satu i ge, satu ku Mosis, na satu ku Ilaydya."

5 Na di slengan fa talù, maglimun ale i labun too mneng, na nun talù mdà di labun, manan, "Ani i tingàgu toogu kanbong nawa, na too fye i nawagu kenen. Flinge gamu kenen!"

6 Kaklingela i talù mdà di
labun, tatì ale lamfan di tanà
mdà di klikòla.
7 Kabay fdadong Dyisas na
nagotan ale, manan, “Tadag
gamu na nang gamu likò.”
8 Na di ktukengla landè
dademe to teenla alò Dyisas.
9 Na di kasolla mdà di bulul
too ale nfang Dyisas, manan,
“Nangyu tulen di balù simto i
tateenyu ditù gine. Silangyu
tulen ku tamték agu, i dnagit
Tingà To, mdà di fati.”
10 Na smalek dad gal mlalò
ku Dyisas, manla, “Kan ku
gal man i dad to tamdò i
flalò Dwata, na silang kel i To
Mgalék Dwata ku takel lêman
Ilaydya?”
11 Na man Dyisas, “Too glut,
i muna kel i to gambet ku Ilay-
dya du fatlagadan i kdee.
12 Na tulengu gamu takel
sa Ilaydya, bay là dnilè i dad
to ku simto kenen, na bal-
ingla kenen fanlayam gusen
i knayèla. Na salngad én
kadang i nimòla di deg, agu i
dnagit Tingà To.”
13 Na tlabo én kaglabat i
dad gal mlalò kenen, i to
manan ani dunan Dyan Gal
Munyag.

I kafgulê Dyisas i tingà nun busaw
(Mark 9:14-29; Luk 9:37-43)

14 Na di kasfulêla di kdee
dad to stifun di dungan nun
satu lagi salu di ku Dyisas na
lkuad di munan, manan,
15 “Amu, begam kando
tingàgu lagi! Bnabuy kenen
na ku nkel i tdukan too kenen
maflayam du fugen di lifoh
ku demen di yéél.
16 Tanebegu kenen di dad
gal mlalò ge, bay làla gagan
fgulê kenen.”
17 Na tmimel Dyisas,
manan, “E tay, gamu dad to di
bang ani, landè kafaglutyu,
na too gsalà i fandamyu.
Bong klogu mnè di safédyu!
Tan fa dé kaftahàgu i nawagu
di gamu fye faglut gamu?
Nebeyu dini i tingà.”
18 Na di kakel i tingà, nngak
Dyisas i busawan, na lamwà,
na tamgulê sa i tingà.
19 Na i dad gal mlalò ku Dy-
isas fdadong di kenen di alò
ale déén du snalekla kenen,
manla, “Tan duenmi là gma-
gan falwà i busaw gine?”
20 Na man Dyisas di dale,
“Du là gablà i kafaglutyu. Tu-
lengu gamu i kaglutan, balù
tukay i kafaglutyu salngad
kalbong i too tukay bnê mus-
tasa gaganyu man di bulul
ani, ‘Mili ge ditù!’ Na mili
sa! Ku gambet én i kafaglutyu
gaganyu mimò balù i tan!
21 (Kabay alò fagu di kdasal
na i kafwasa gafalwàyu i bu-
saw salngad ani.)”

I kafgadè Dyisas lêman gablà di kfatin
(Mark 9:30-32; Luk 9:43-45)

22 Di kastifun i kdee dad
gal mlalò ku Dyisas di banwe
Galili, man Dyisas di dale,
“Tamdadong i kablé deg, i
dnagit Tingà To, di agot i dad
to,
23 na fnatila agu, bay di
gatlun duh nték mdà di fati.”

Di kmanan ani, too mlidù nawa i dad gal mlalò kenen.

I bayad gal tabeng di Bong Gumnè Dwata

24 Di kakel ale Dyisas di Kafernaum, nun dad to déén gal mwè bayad tabeng di Bong Gumnè Dwata fdadong di ku Fiter, na smalek ale, manla, “I to gal tamdò gamu, mlé kenen dé i bayad tabeng di Bong Gumnè Dwata?”

25 Na man Fiter, “Hae, mlé sa.”

Na di kasfulê Fiter di gumnèla, i muna talù Dyisas, manan, “Simon, tan i ge fandam gablà ani? Dini di tah tanà, i dad harì, simto gal gumwèla i bayad knun blé di harì? Mdà di dad ngàla ku demen di dademe dad to mnè di banwela?”

26 Na man Fiter, “Di dademe dad to gumwèla.”

Na man Dyisas, “Na ku én, balù là mlé dad ngà i harì.

27 Kabay balù fakay ku là agu mlé, knean mayad ite du ken mahal nawa dad to gal mwè i bayad. Taman salu ge di lanaw, na dmulé ge. Na i nalaf muna samkot, banngatam i baan du déén gumitem filak. Nweam na blém di dale i bayadta.”

18

I too mdatah to di kagot Dwata

(Mark 9:33-37; Luk 9:46-48)

1 Di bang én fdadong di ku Dyisas i dad gal mlalò kenen na smalek ale, manla, “Simto i too mdatah to di kagot Dwata?”

2 Na tlo Dyisas satu tukay tingà di safédan du ftadagan di blengla,

3 na manan, “Tulengu gamu i kaglutan, silang gamu gfusuk di kagot Dwata ku mguman i fandamyu na salngad i fandam dad malnak ngà,

4 du i too mdatah di kagot Dwata dunan i to too fdanà i kton salngad i tingà ani.

I kgebe di salà

(Mark 9:42-48; Luk 17:1-2)

5 “Na ku simto dmawat i satu to gambet i tukay tingà ani du mdà di ksasatun di deg, dnawatan agu.

6 Kabay ku simto gumdà i satu to gamsalà, too kenen fanlayam. Fye fa ku mgikat di lialan i bong giling batu, na bat kenen di gumngalam i mahin, di laan fa mgebe di salà satu di dad to faglut di deg gambet tukay tingà ani.

7 “Magakdo i dad to di tah tanà du dee dad gamgebe dale di salà. Na landè gutlag ani, bay too sasè kagkah kadang i dad to gumdà i dademe to gamsalà.

8 Na ku i bali kmalam ku demen bali bliam mebe ge di kimò sasè, fye fa baling ku kanlangam na batam du fye là ge fles mimò sasè, du fye fa ku fatok ge ku demen kimay na nun nawam landè sen, di sikof kmalam na bliam bay baling ge bat di lifoh landè gusenan.

9 Na ku bali matam gamgebe ge di kimò sasè, baling fye fa ku tanwilam na batam du fye là ge fles

mimò sasè. Fye fa ku alò satu matam, na nun nawam landè sen. Sasè ku balù sikof matam bay baling ge bat di lanaw lifoh."

I fléd gablà di bilibili lana (Luk 15:3-7)

10 "Too gamu fgeye du fye là mdanà keyeyu i dad to gambet i dad ngà ani. Tulengu gamu i kaglutan, i dad kasaligan Dwata mifat dale gal mnè di safédi Màgu déén di langit.
11 (Na agu, i dnagit Tingà To, i duengu salu dini di tah tanà du fye falwàgu i dad to lana di Dwata mdà di salàla.)*
12 "Di gamu fandam, tan nimò i mfun mlatu bilibili ku lana i satu? Ise én nimoan kè, tnagakan i syem falò syem di bulul gumtebla, du fanngabalan i satu lana?
13 Na tulengu gamu i kaglutan, ku teenan, too lehew, mdatah fa i klehewan di syem falò syem i là lmen lana.
14 Na salngad én, là mayè i Màgu di langit ku lana di kenen balù alò satu to gambet dad ngà ani."

Gablà di flanekam gamsalà di ge

15 Na man Dyisas, "Ku nun flanekam di kafaglut gamsalà di ge, salu ge di kenen na tulenam kenen ku tan i gugsalaan di ge, bay nimoam ani di alò gamu lwe. Na ku fanlingen ge, gambet tagebem kenen lêman di kasaflanekyu.
16 Kabay ku laan ge fanlinge faginam satu ku demen lwe to, du fye nun lwe ku demen tlu to mlinge i kdee gmanyu.
17 Na ku laan ale fanlinge, tulenam di dad to faglut di kastifunyu. Na ku laan ale fanlinge, na i kibòyu kenen fsalngadyu di dad to là gmadè Dwata ku demen satu to gal mwè bayad buhis."

I glal dad to mlalò ku Dyisas

18 "Tulengu gamu i kaglutan, ku tan i fnangyu dini di tah tanà, fnang sa di langit, na ku tan i falohyu dini, faloh Dwata di langit.
19 "Na ani fa tulengu gamu, ku nun lwe di gamu dini di tah tanà nun ksasatu i nawayu gablà di satu fniyu, blé sa i Màgu di langit i fniyu,
20 du balù nè gustifun lwe demen tlu to du mdà di ksasatula di deg, déén agu di safédla."

Gablà di klifet i salà

21 Na fdadong Fiter di ku Dyisas, na smalek kenen, manan, "Amu, file dulêgu nlifet i salà demegu to gamsalà di deg? Kel di fitu dulê dé?"
22 Kabay tmimel Dyisas, manan, "Ise ku alò fitu dulê, bay kel di fitu falò dulê fitu.
23 Én duenan du i kagot Dwata dad ton salngad di nimò satu harì meye dad uteng i dad saligan di kenen.
24 Na di katbuan meye dad uteng ani nun nebe di kenen

* **18:11** Di dademe dad labi ksulat Tnalù Dwata là gakuf tnaluan 11 di ksulat dun.

satu saligan gamguteng di kenen dee libu filak.
25 Na du laan gambayad i utengan, man i amun fafablin kenen salngad i fasak, na yaanan, dad ngaan, na kdee nfunan du bayad i bong utengan.
26 "Kabay lkuad i salig di muna i amun du too fakdo, manan, 'Amu, begam fantahà nawam di deg du bnayadgu i kdee utenggu.'
27 Na kamdo i amun kenen, taman nlifetan i kdee utengan, na falwaan kenen.
28 "Kabay di kalwà i to én, gsitongan satu di dademen salig nun tukay uteng di kenen. Di kiten kenen, fanlangan manan, 'Bnayadam i utengam!'
29 "Na lkuad i salig ani di munan na fakdo kenen, manan, 'Begam fantahà nawam di deg du bnayadgu di ge.'
30 "Kabay laan mayè, na tabalingan fbilanggù i demen salig kel di kbayadan i kdee utengan.
31 Di kite i dad demen salig i mgimoan, too ale mlidù, taman salu ale di amula, na tulenla i kdee teenla.
32 "Kaklinge i harì dun, fatlon i salig tafalwaan na manan di kenen, 'Too ge sasè salig! Tanlifetgu i kdee utengam du fakdo ge di deg.
33 Gablà moon ku kandom i demem salig salngad i kakdogu ge.'
34 Na too flabè i amun, taman fbilangguan i salig én, du fye fanlayam kel di kbayadan i kdee utengan.
35 "Salngad én i nimò Màgu di langit di kat satu gamu ku là mdà di nawayu mlifet salà i demeyu to."

19

I katdò Dyisas gablà di kagkah i satlamin
(Mark 10:1-12)

1 Kafnge Dyisas tamdò i kdee ani, tnagakan i banwe Galili na salu kenen di banwe Dyudiya di faltù i yéél Dyordan.
2 Na too dee dad to mlalò kenen, na fangulé an déé n i dad to nun tduk.
3 Na nun dad Farisi salu di kenen du neyela dalan dmalam kenen, taman smalek ale, manla, "Fakay dé di flalò Dwata ku kahito yaanito, balù tan i gumdaan?"
4 Na tmimel Dyisas, manan, "Làyu kè bnasa gablà di nimò Dwata di katbuan di kimoan i banwe, du nimoan satu lagi na satu libun,
5 manan, 'Ani duen i lagi lamwà di ifat i maan na yéan na mnè di safé d i yaanan du i lwe to ani mgimò satu?'
6 Taman taise ku lwe to i satlamin bay mbaling satu. Na taman là fakay ku sankah i dad to, i tasansatu Dwata."
7 Taman smalek dad Farisi, manla, "Ku én i kagkah, tan duen Mosis faloh i lagi kah i yaanan ku tafunan sulat di fafil gufgadè i kaskah?"
8 Na tmimel Dyisas, manan, "Hae, du too mgal uluyu! Ani sa duen Mosis faloh ku kahyu yaanyu. Kabay mdà di katbuan ise ani knayè Dwata.

9 Taman mangu di gamu,
balù simto to mkah yaanan i
là mlafà kenen, gamsalà ku
lêman mwè satu libun."
10 Na man i dad gal mlalò
ku Dyisas di kenen, manla,
"Ku ani kagkah i satlamin,
fye fa ku nang ito mwè yaan."
11 Na tmimel Dyisas,
manan, "Nun dad to banlé
Dwata kgagan là mwè yaan,
bay ise ku kdee dad to.
12 Là salngad duen i dad
to là mwè yaan. I dademe
nun gukulang lawehla mdà
di ksutla. Na dademe tnalin
ale i dad to. Na dademe là
mwè yaan mdà di kablél̀a i
ktola di kafbel i kagot Dwata.
Nè i to gmagan mimò ani, én
fye dmawat i tdò ani."

I kdawat Dyisas i malnak dad ngà
(Mark 10:13-16; Luk 18:15-17)

13 Na nun dad to mebe
i dad ngà di ku Dyisas du
fye nagotan ale na dnasalan.
Kabay i dad mlalò ku Dyisas,
balingla nngak i dad to én.
14 Kabay man Dyisas,
"Falohyu dad ngà salu di deg,
na nangyu ale fnang, du ku
simto to nun ksalig salngad
i dad ngà ani, gakuf ale di
kagot Dwata."
15 Na kafngen magot na
dmasal dale tamdà kenen.

I lagi nun bong knun
(Mark 10:17-31; Luk 18:18-30)

16 Di satu duh nun lagi
salu di ku Dyisas, na smalek,
manan, "E To Tamdò, tan i
fye nimògu fye gfungu i nawa
landè sen?"
17 Na man Dyisas, "Kan ku
smalek ge deg ku tan i fye?
Alò satu i fye, dunan Dwata.
Nimenam kdee flalò Dwata
ku mayè ge gamdawat nawa
landè sen."
18 Na smalek i lagi, manan,
"I tan dad flalò manam én?"
Na man Dyisas, "Nang
ge manò, nang ge mlafà
yaanam, nang ge tmaku, na
nang ge tmulen kéng di usay,
19 mafè ge i maam na yéam,
na kandom i demem to sal-
ngad kakdom i ktom."
20 Na tmimel i lagi, manan,
"Tanimengu i kdee dad flalò
én. Tan fa kè i gukulanggu?"
21 Na man Dyisas di ke-
nen, "Ku mayè ge landè guku-
langam, mdà ge na fablim i
kdee dad knunam, na blém
i bayadan di dad to landè.
Na fagu déén nun bong knun
gfunam di langit. Kafnge én,
samfulê ge, na mlalò ge deg."
22 Kabay di kaklinge i lagi
i man Dyisas, mdà kenen na
too mlidù nawan du too bong
knunan.
23 Na man Dyisas di dad
gal mlalò kenen, manan, "Tu-
lengu gamu i kaglutan, too
malima kagfusuk i to nun
bong knun di kagot Dwata.
24 Glut ani, malima fusuk
i bong lmanaf kamél di sol i
dalum, bay malima fa i satu
to nun bong knun fusuk di
kagot Dwata."
25 Kaklinge dad gal mlalò
kenen ani, too ale tikeng, na
smalek ale, manla, "Ku glut
én, simto fakay galwà?"
26 Na meye Dyisas di dale,
na manan, "Landè to gmagan

mimò ani, bay gagan Dwata i kdee.”
27 Na tmimel Fiter, manan, “Neyem gami, tatnagakmi i kdee du mlalò gami ge, na tan i gdawatmi?”
28 Na man Dyisas di dale, manan, “Tulengu gamu i kaglutan, di bang kadang ku tafnalami Dwata i kdee, sudeng agu, i dnagit Tingà To, di gusudeng i gumdatah. Na di bang én, gamu dad gal mlalò deg nun sfalò lwe gusudengyu mukum, na mukum gamu i dad to mdà di sfalò lwe lumbuk bel Israél.
29 Na kat satu to tmagak i gumnean, ku demen i dad flanekan, ku demen i maan, ku demen i yéan, ku demen i dad ngaan, ku demen tanaan mdà di klaloan deg, too bong gdawatan mdà di Dwata kel di mlatu dulê i kbongan di tatnagakan. Na gdawatan fa i nawa landè sen.
30 Na nun dee dad to mdatah di bang ani, baling mdanà kadang di fulé duh. Na dad to mdanà di bang ani, mdatah kadang di fulé duh.”

20

I taden blé i mfun fule

1 Na man Dyisas, “Satu guflingengu i kagot Dwata di nimò satu to mfun tanà gumulen dad bunge grép. Too flafus kenen lamwà du meye dad to mimò di tanaan.
2 Na i kastulenla i tagnè taden di sduh na tamastandè ale, taman fimoan ale di tanaan.
3 “Na di tngà mnagad i duh lêman lamwà mfun i fule na nun teenan dad to di fadyan tatì tadag déén landè nimòla,
4 taman manan di dale, ‘Mimò gamu di tanàgu, na tnadengu gamu i gablà tadenyu kadang.’
5 Taman mdà ale du mimò ditù.
“Na lamwà kenen di kaltu i duh na lêman di tngà masol i duh, na nun dad to fimoan di tanaan.
6 Na di fan kasdaf i duh, lamwà kenen lêman na teenan dademe to tì tadag déén, na manan, ‘Tan duenyu tadag dini tayud i duh landè nimòyu?’
7 “Na manla, ‘Hae, du landè to fimò gami.’
“Na manan di dale, ‘Na ku én, mimò gamu di tanàgu.’
8 “Na di kasdaf i duh, man i mfun i fule di to magot i taden, manan, ‘Tlom i dad to mimò, na tnadenam ale. Funam tnaden i dad to fulé tambù mimò, na fafulém dad guna mimò.’
9 “Kakel i dad to tambù mimò mdà di fan sdaf i duh, na banlén kat satu dale i tagnè taden di sduh.
10 Taman di ktadenan i dad guna mimò, i man nawala bong fa déén i dale taden, bay salngad sa i tadenla.
11 Na di kagdawatla i tadenla too ale mugak di mfun i tanà.
12 Manla, ‘I dad to gfulé tambù, alò satu uras klola mimò, bay fsalngadam ale di gami, blaam tatayud i duh mimò gami di bong kinit.’
13 “Na tmimel kenen, manan di satu di dale, ‘Flanek, làta gamu nlangong.

Ise én kè tagnè kastulenta di katbuam mimò, i tagnè taden di sduh i tadengu ge?

14 Dnawatyu i tadenyu, na mulê gamu. Én kayègu ku tan i blégu gamu salngad én i blégu di dad to fulé kel.

15 Man, landè kè kaglutgu magot i filakgu? Ken mingà nawayu du too agu mayè mlé.'

16 "Na salngad én, nun dad to fulé ani baling guna kadang di fulé duh. Na nun dad to muna ani baling gfulé kadang di fulé duh."

I gatlu dulê Dyisas fgadè gablà i kfatin

(Mark 10:32-34; Luk 18:31-34)

17 Na mnagad ale Dyisas salu di syudad Dyérusalém. Di slengla magu fafdadong Dyisas i dad sfalò lwe gal mlalò kenen na klola magu manan di dale,

18 "Flinge gamu, du ani salu ito di Dyérusalém na ditù bléla agu, i dnagit Tingà To, di agot i dad ulu i dad bà di Dwata na dad tamdò i flalò blé Dwata fagu di ku Mosis na nukumla agu di fati.

19 Na kafnge én, bléla agu di dad to ise Dyu du fye snilola agu, na bnadasla, na flesla agu nlansang di krus. Kabay di gatlun duh nték agu Dwata mdà di fati."

I fni yê ale Dyém na Dyan (Mark 10:35-45)

20 Kafnge én, fdadong di ku Dyisas i yaan Sébidi magin i lwe dad ngaan lagi, na lkuad kenen di munan du nun kayean fni di kenen.

21 Na smalek Dyisas, manan, "Tan i kayeam?"

Na manan, "Ku tage magot i banwe di fulé duh, fsudengam i lwe dad ngàgu ani di safédam, satu gsen di kwananam na satu gsen di ibengam."

22 Kabay tmimel Dyisas, manan, "Làyu gadè i fniyu. Gaganyu kè mebe i kaflayam salngad i bong kaflayam gnagugu kadang?"*

Manla, "Hae, gaganmi."

23 Man Dyisas, "Too glut, i kaflayam gnaguyu kadang salngad di kaflayam gnagugu. Kabay landè kaglutgu malék ku simto fsudeng gsen di kwanangu na di ibenggu, du én alò gsudeng déén i dad to tagutmagà i Màgu dun."

24 Na di kaklinge i dademe sfalò gal mlalò ku Dyisas i fni dademela ani, flabè ale di lwe saflanek ani.

25 Kabay, tlo Dyisas kdeela di safédan, na manan, "Tagadèyu i gal nimò i dad ganlal i dad to di tah tanà ani. Toola bankut i dad to gdanà di dale. I dad to nun glal, toola gal dek i dad to.

26 Kabay gamu, ise én i kfaguyu, du ku nun di gamu mayè mbaling mdatah là fakay ku laan gal tnabeng i dademen.

27 Na ku nun di gamu mayè mdatah di kdee, là fakay ku laan flifan i kton di kdee dademen.

* **20:22** Satu kubad ani dunan: Gaganyu kè tmufì minum i basu guminumgu.

28 Salngad deg, i dnagit Tingà To, làgu salu di tah tanà ani du én kayègu ku tnabeng agu i dad to, bay i duengu salu dini du tnabenggu i dad to na blégu i ktogu di fati, du bnayadgu dad salàla du fye dee dad to galwà."

I kafgulê Dyisas dad to butè
(Mark 10:46-52; Luk 18:35-43)

29 Na di kdà ale Dyisas di banwe Dyériko too dee dad to mlalò kenen.
30 Na nun lwe to butè sudeng di kilil dalan. Di kaklingela, i to mlius di dale, dunan Dyisas, tamlo ale, manla, "E Bel Harì Dabid, begam gami kando."
31 Na dee to mngak dale, na manla dale fanak. Kabay baling matnù kakitla, manla, "E Amu, Bel Harì Dabid begam gami kando!"
32 Na tlag Dyisas magu du tlon ale di safédan, manan, "I tan kayèyu nimògu di gamu?"
33 Na manla, "Amu, kayèmi ku beg gami mite."
34 Na too kamdo Dyisas dale, na nagotan i matala, na mite ale, na fles ale magin kenen.

21

I sangal kagu Dyisas di syudad Dyérusalém
(Mark 11:1-11; Luk 19:28-40; Dyan 12:12-19)

1 Na di kagdadong ale Dyisas di syudad Dyérusalém, di kakella di banwe Bétfagi di dungan i bulul Olib, dekan muna lwe gal mlalò kenen,
2 na manan di dale, "Fles gamu di banwe sen munaito. Kakelyu ditù, nun teenyu satu dongki ikat gagin i tingaan. Nbelyu ikatla na nebeyu dini di deg.
3 Na ku nun to smalek gamu, manyu, 'Nun gukmamu i Amu dun.' Na gasilan fulê di gamu kadang i dongki na tingaan."
4 I tanimò Dyisas ani, du fye gdohò i gman Dwata fagu di satu tugadan, manan,
5 "Fgadeam dad to di Sion,* manam,
'Neyeyu, du fan kel di gamu i Harìyu.
Fdanaan i kton na smakay kenen di dongki,
tingà dongki i snakayan.'"
6 Na tamdà i lwe dek Dyisas. Na nimenla i manan.
7 Na nebela i dongki na tingaan di ku Dyisas, na afidla dun i dademe klawehla, na smakay Dyisas.
8 Na di slengla magu nun dee to mbel dademe klawehla di dalan gumagun na kamlang ale fa dad malnak fanga kayu nun doon, du filèla di dalan gumagu Dyisas du fitela afèla kenen.†
9 Na tamlo i dad to di muna Dyisas, na tmimel dad to di fulé, manla,

* **21:5** Satu dagit Sion, dunan Dyérusalem. † **21:8** Satu kibò dad to di bang Dyisas mto fite afèla i harì salu di banwela, galla nbel klaweh na fkah malnak fanga kayu nun doon di dalan gumagun. Na i gal snakay i dad harì di bang én dunan i too fye kudà, bay du fdanà Dyisas i kton, én snakayan, dunan donki.

"Dnayenito i bel Harì Dabid.
Too nun kafye i to salu dini mebe i glal Amuito Dwata.
Dnayenyu Dwata kdeeyu mnè di tah langit!"

10 Na di kfusuk Dyisas di Dyérusalém kdee dad to di klamang syudad too tikeng, manla, "Simto to ani dé?"

11 Na tmimel i dad to magin ku Dyisas, manla, "Dyisas ani, satu tugad Dwata mdà di banwe Nasarét di Galili."

I nimò Dyisas di Bong Gumnè Dwata
(Mark 11:15-19; Luk 19:45-48; Dyan 2:13-22)

12 Na fusuk Dyisas di Bong Gumnè Dwata, i gal gumangamfù dad Dyu. Na ndalan lamwà dad to sbayad déén. Fnugenan dad lamisa i dad to samfalit filak, na dad gusudeng i dad fabli salafati galla dsù.

13 Na manan di dale, "Tagsulat di Tnalù Dwata, manan, 'Én gukmamu i Gumnègu gal gudmasal,' bay tabalingyu nimò gumnè i dad to tmaku!"

14 Na nun dad to butè na dad to là gagu salu di kenen déén di lam i Bong Gumnè Dwata, na fangulé an ale.

15 Kabay too flabè i dad ulu i dad bà di Dwata na dad tamdò i flalò blé Dwata fagu di ku Mosis di kitela i dad tnikeng nimò Dyisas, na di kaklingela i kit dad ngà di lam i Bong Gumnè Dwata, di kmanla, "Dnayenito i bel Harì Dabid!"

16 Taman smalek ale ku Dyisas, manla, "Laam kè linge i manla?"

Na tmimel Dyisas, manan, "Hae sa. Làyu kè bnasa i man di Tnalù Dwata, manan, 'Tdoam dad ngà, balù dad too malnak ngà dmayen kdataham?' "

17 Na tnagakan ale na lamwà di syudad, du salu kenen di Bétani, na déén gumilean di butang én.

I talù Dyisas di kayu fig
(Mark 11:12-14, 20-24)

18 Kakwalan én, di dalan Dyisas samfulê di syudad, tabitil kenen.

19 Na teenan satu kayu fig di kilil dalan, na fdadong kenen, bay kakelan déén alò doon i teenan landè bungen. Taman talù Dyisas di kayu, manan, "Fandà ani talà ge gambunge." Na tatì mlanas i kayu.

20 Na di kite dad gal mlalò ku Dyisas mati i kayu, tikeng ale, na smalek ale, manla, "Kan ku mlal mlanas i kayu fig."

21 Na tmimel Dyisas, manan, "Tulengu gamu i kaglutan, ku faglut gamu na là lwe i nawayu, gaganyu nimò i tanimògu di kayu ani, na ise ku alò ani, bay fakayyu man di bulul ani, 'Magket ge na gbat di lam i mahin,' na gdohò sa i manam.

22 Du balù tan i fniyu di dasal gdawatyu."

I ksalek gablà di gumdà i glal Dyisas
(Mark 11:27-33; Luk 20:1-8)

23 Na samfulê Dyisas di Bong Gumnè Dwata. Di slengan tamdò di lam, fdadong di kenen i dad ulu i dad bà di Dwata na i dad tua gal mebe dad Dyu, na smalek ale, manla, "Tan kè i kaglutam mimò i kdee nimoam, na simto mlé ge glal?"

24 Na tmimel kenen, manan, "Nun snalekgu gamu funa. Ku tmimel gamu, tulengu gamu i gumdà glalgu mimò ani.

25 Tulenyu deg, i kbunyag Dyan, nè gumdà i glalan, mdà di Dwata, ku demen mdà di to?"

Na stulen ale ku tan fye timella, na manla, "Tan i timelito? Ku manito, 'I glalan mdà di Dwata,' snalekan ito, 'Kan ku làyu fnaglut i manan?'

26 Kabay ku manito, 'Mdà di to,' likò ito dad to, du i kdeela too fnaglut Dyan satu tugad Dwata."

27 Taman tmimel ale ku Dyisas, manla, "Làmi gadè."

Taman man Dyisas di dale, "Na, làgu tmulen gamu ku nè gumdà i glalgu mimò i nimògu."

I fléd gablà di lwe tingà lagi

28 Na fadlug Dyisas talù di dad ganlal i dad Dyu, manan, "Tan i fandamyu gablà ani? Nun satu to lwe tingaan lagi. Na salu kenen di twege, na manan, 'Tò, mdà ge du mimò ge di fule grép duh ani.'

29 "Baling man i tingaan, 'Là agu mayè.' Kabay là mlo msal kenen na mdà du mimò ditù.

30 "Na salu i mà ani di tingaan twali na salngad i manan. Na tmimel i tingaan, manan, 'Hae Mà,' bay laan salu ditù.

31 Na di lwe dad ngà ani, simto i mimen knayè i màla?"

Na tmimel ale, manla, "I twege."

Na man Dyisas, "Hae, na tulengu gamu i kaglutan, i dad to sasè, gambet i dad to mwè bayad buhis na i dad libun mkat lagi, muna fa di gamu fusuk di kagot Dwata.

32 Hae, du salu Dyan Gal Munyag dini di gamu du fiten di gamu i dalan du fye matlu gamu, bay là gamu faglut di kenen. Baling én faglut di manan i dad to mwè bayad i buhis na i dad libun mkat lagi. Kabay gamu, balù tateenyu i kafaglut dad to én, knean là gamu msal na faglut di tdoan."

I guflingen Dyisas i dad ganlal di kafaglut di to magot i fule

(Mark 12:1-12; Luk 20:9-19)

33 Na man Dyisas, "Flinge gamu di satu fléd ani. Nun satu to mule i walad dnagit grép di tanaan na nlabatan. Na makol kenen sol di bong batu du gumisà i bunge grép. Na fdakan satu mdatah gumnè i to munung dad fulen. Na kafnge én, fagotan i dad fulen di dademe to, du salu kenen di satu banwe.

34 Na di bang ktaga dad bungen, nun dekan dad saligan salu di dad to magot dun, du fwean kenen alel.

35 "Kabay i dad to fagotan
dun, balingla kanfè i dad
saligan, na bnunalla i satu,
fnatila i satu, na tnudàla batu
i satu.
36 Na dekan lêman ditù
dademe dad saligan, dee fa
di dad muna dekan. Kabay
salngad nimòla di dale.
37 Di gusenan, dekan i tin-
gaan, du manan, 'Là fakay ku
làla nafè i tingàgu.'
38 "Kabay kantola teen i tin-
gaan, stulen ale, manla, 'Ani
sa tingà i mfun i fule. Kenen i
mfun kadang, taman snitong-
gito kenen na fnatiito, du fye
di kfati maan gito gamfun i
fule.'
39 Na taman kanfèla, na
ditù gumbatla kenen di lwà
i gumule i maan na flesla
fnati."
40 Na smalek Dyisas,
manan, "Ku takel i mfun fule
ditù, tan i nimoan di dad to
gufagotan i fulen?"
41 Manla, "Fnatin sa i dad to
sasè én, na fagotan di dademe
dad to mayè mlé i alelan ku
tabang kgafat i bungen."
42 Na man Dyisas di dale,
"Làyu kè bnasa i man Dwata
di Tnaluan? Manan,

'I batu too knang i dad to fdak
gumnè,
du di dale fandam landè
gukmamu dun,
én baling i batu too mab-
tas di kdee.
Hae, ani mgimò i Amuito
Dwata,
na di kitemi, too
gamtikeng i nimoan.'

43 "Taman tulengu gamu,
i kagot Dwata nawì mdà di
gamu na blé di dad to mimò
knayean.
44 (Na ku simto gdauf di
batu ani, tfò dad tulanan, bay
ku simto tankan i batu, tatì
mluna.")
45 Na kaklinge dad ulu i dad
bà di Dwata na dad Farisi i
dad fléd Dyisas ani, glabatla
ale gugtadè i manan.
46 Taman too ale mngabal
kfagu kamfè kenen di bang
én, bay likò ale di dee dad to
faglut na Dyisas i satu tugad
Dwata.

22

*I fléd gablà di klak di kas-
deme*
(Luk 14:15-24)

1 Na tamdò Dyisas di dad to
lêman fagu di fléd, manan,
2 "Satu guflingengu i kagot
Dwata di satu harì mimò i
bong fista di kasdeme i tin-
gaan lagi.
3 Na dekan dad saligan di
dad to tanlakan du fye nngéla
ale, bay là ale mayè.
4 "Na taman dekan lêman
dademe dad saligan, na
manan, 'Tooyu man di dad to
tanlak, tagatlagad i kakaan.
Tatnatê i dad malbang
bakagu na dad ngà baka
tafabù, tagatlagad i kdee. Na
tooyu ale fsalu dini di fista i
kasdeme tingàgu.'
5 "Kabay là fduf i dad to
tanlakan i manan, na baling
ale fadlug di dad nimòla, satu
salu di nligon, na satu salu di
tindan.
6 Na i dademe, kanfèla dad
saligan, na fatdukla ale, na
fnatila.

7 Na too flabè i harì, na
dekan dad sundalun, du fye
fnatila i dad to mati i dad
saligan, na snakufan i syudad
gumnèla.
8 "Kafnge én, tlon i dademe
dad saligan, na manan,
'Tagatlagad fista i kasdeme,
bay i dad to tamunagu nlak
là ale gablà salu di fista ani.
9 Taman mdà gamu salu di
dad dalan di gusabù i dad
to, na nlakyu i kdee dad to
teenyu du salu di fistagu.'
10 Na mdà i dad saligan salu
di dad dalan, na santifunla i
kdee dad to teenla, balù fye
dad to ku demen sasè. Na
tafnò dad to i bong gukmaan
di fista i kasdeme.
11 "Kabay di kfusuk i harì
du neyen i dad to salu déén,
nun teenan satu to là lamsak
klaweh i kasdeme.
12 Na snalek kenen i harì, 'E
flanek, tan i kagfusukam dini
du là ge lamsak klaweh i kas-
deme?' Kabay là gamtimel i
to én.
13 "Na man i harì di dad
saligan, manan, 'Bnakusyu
dad blian na dad sigalan, na
batyu di lwà di gukmifun,
déén di gumlanu dad to na
gukminggat i kifanla.'
14 "Hae, du dee dad to
nlak Dwata, bay là dee i dad
mgalékan."

I salek gablà di bayad buhis
(Mark 12:13-17; Luk 20:20-26)

15 Na kafnge én, lamwà dad
Farisi, du santulenla kfag-
ula kamfè ku Dyisas fagu di
salek.
16 Na én nimòla, dekla di
ku Dyisas dademe to gal
mlalò dale na dademe dad
Dyu msen di ku Harì Hérod.
Kakella ditù, manla, "To
Tamdò, gadèmi ge satu to
là tmulen kéng. Tamdò ge i
kaglut gablà di knayè Dwata,
du laam fkah di nawam i
man dad to gablà di ge, na
là mabtas di ge ku tan i glalla.
17 Taman tulenam gami ku
tan i fandamam. Fakay dé di
flalò blé Dwata fagu di ku Mo-
sis ku mlé gami i bayad buhis
di ku Sisar, i gumdatah di
banwe Roma ku demen là?"
18 Kabay gadè Dyisas i
duenla smalek ani, taman
manan, "Gamu dad to flingu
mimò fye, kan ku tilewyu agu
fnawel?
19 Fiteyu deg satu filak
galyu bayad buhis." Na
nebela satu filak di kenen.
20 Na snalekan ale, manan,
"Simto kè baweh na dagit i
gkah di filak ani?"
21 Na manla, "Ku Sisar."
Taman man Dyisas di dale,
"Na ku tan i nfun Sisar bléyu
ku Sisar, na ku tan i nfun
Dwata bléyu di Dwata."
22 Di kaklingela i manan,
too ale tikeng, taman mdà ale
tmagak kenen.

I salek gablà di ktékmdà di fati
(Mark 12:18-27; Luk 20:27-40)

23 Na di duh én nun dad
Sadusi salu di ku Dyisas,
dunan dad Dyu i gal mang-
man kun, là mték i dad to
mdà di fati.
24 Na ani snalekla di ke-
nen, manla, "To Tamdò, nun

sulat Mosis di gito di muna fa, gman, ku mati satu lagi, bay landè tingàla yaanan, là fakay ku là nwè i flanekan i libun balu én, du fye nun bel i tamati fagu di kenen.

25 Na di muna kun, nun fitu lagi saflanek mnè dini. Na mwè yaan i twege, bay mati na landè tingàla, taman nwè i galwen.

26 Kabay salngad ani mkel di galwen na gatlun na di kdee dad fitu saflanek kel di sangal twali.

27 Kafnge én, mati i libun.

28 Na ani snalekmi, kadang di kték i dad mati, di dad fitu saflanek simto yaan i libun ani, du i kdeela slame mwè kenen?"

29 Na tnimel Dyisas, manan, "Gsalà i fandamyu du làyu gadè i Tnalù Dwata na làyu gadè i kbong tulusan.

30 Du di kték i dad to mati di fulé duh, talandè swè yaan lagi ku demen libun, du én kagkahla salngad i dad kasaligan Dwata di langit.

31 Na gablà di fnaglutyu i là mték dad to mati, làyu kè lmen masa i man Dwata di gamu?

32 Manan, 'Agu i Dwata fnangamfù Abraham, Isaak, na Dyékob.' I gman Dwata ani i satu gugmadeito balù tamati ale Abraham mto ale lêman, du Dwata i Dwata fnangamfù i dad to mto, ise dad to mati."

33 Na di kaklinge i dad to i man Dyisas ani, too ale tikeng di katdoan.

I too mdatah flalò Dwata
(Mark 12:28-34; Luk 10:25-28)

34 Di kaklinge i dad Farisi gablà di kfisan Dyisas i dad Sadusi, sdulê ale stifun di kenen.

35 Na nun satu di dale gal mubad dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis tmilew mawel kenen fagu di salek.

36 Manan, "E To Tamdò, tan i too mdatah flalò di kdee flalò Dwata?"

37 Na tmimel Dyisas, manan, " 'Tooyu kando i Amuyu Dwata mdà di nawayu, na di kdee knayèyu, na di kdee fandamyu.'

38 Ani i too mdatah flalò na mabtas di kdee.

39 Na i gamtadol, fan salngad di muna, dunan ani, 'Kandoyu i demeyu to salngad kakdoyu i ktoyu.'

40 I lwe flalò ani, gumdà i kdee flalò blé Dwata di ku Mosis na i kdee tdò dad tugad Dwata."

I salek gablà di To Mgalék Dwata
(Mark 12:35-37; Luk 20:41-44)

41 Di kagastifun fa i dad Farisi, smalek Dyisas dale,

42 manan, "Tan fandamyu gablà ku Krayst, i Mgalék Dwata? Simto kè gutambulan?"

Na tmimel ale, manla, "Kenen i bel Harì Dabid."

43 Na man Dyisas, "Ku én, kan ku katlo Dabid kenen Amu fagu di kalak i Tulus Dwata? Hae, du ani gman Dabid,

44 'Man Amuito Dwata di Amugu, manan,

"Fagotgu ge i kdee,
taman sudeng ge dini gsen di kwanangu,
kel di kagfisangu dad dmuen ge,
na kafkahgu dale di dungan falel bliam." '
45 Na du katlo Dabid, i To Mgalék Dwata dunan Amu, na kan ku én katloyu kenen bel Dabid?"
46 Na landè to gamtimel kenen, na mdà di duh én talandè mayè smalek kenen.

23

I kafngewe gablà di nimò i dad gal tamdò i flalò Dwata na dad Farisi
(Mark 12:38-39; Luk 11:43, 46; 20:45-46)

1 Na kafnge én, talù Dyisas di kdee dad to na di dad gal mlalò kenen, manan,
2 "I dad to tamdò i dad flalò na dad Farisi, ale i nun glal mubad dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis,
3 taman là fakay ku làyu nimen i kdee tulenla gamu, bay nangyu ganbet i dad nimòla du làla nimen i galla tdò.
4 Dee flalòla i dad to too malima nimen, gambet fkakifla di dad to i dad too blat nebe, bay balù satu tnalò, làla agot du tmabeng mebe dun.
5 "I kdee fye nimòla, nimòla du fye fite di dademe to. Falbangla i dad gumkahla dad gusmulat Tnalù Dwata batangla di ulula na sigalla. Na ftahàla i fayolla di kilil klawehla du fye dag i dad to i kimenla Dwata.
6 Na én kayèla di dad fista i dad gusudeng i dad to too mgafè, na déén di dad gusatdò kayèla i fye gusudeng di muna.
7 Ku salu ale di fadyan kayèla ku too ale nafè i dad to déén, na ku 'To Tamdò' i kdagit dale.
8 "Kabay nangyu faloh ku én kdagit gamu 'To Tamdò,' du i kdeeyu salngad du saflanek, na alò satu tamdò gamu.
9 Na nang gamu dmagit i to dini di tah tanà, 'Mà,' du alò satu i Màyu, dunan Dwata ditù di langit.
10 Na nangyu faloh ku nun dmagit gamu, 'Amu,' du alò satu Amuyu, dunan agu i Mgalék Dwata.
11 Na én too mdatah di kdeeyu dunan i to flifan i kton di dademen.
12 Du balù simto to fdatah i kton, fdanà sa kadang, na balù simto to fdanà i kton, fdatah sa kadang."

I kngak Dyisas i dad to flingu ale fye to
(Mark 12:40; Luk 11:39-42, 44, 47-52; 20:47)

13 "Magakdo gamu dad tamdò i flalò blé Dwata na gamu dad Farisi! Fanlayam gamu kadang du tatì gamu flingu gamu fye to, bay nsangyu i dalan dad to fusuk di kagot Dwata. Là gamu mayè fusuk na balù i dad to mayè, làyu faloh dun. (
14 Magakdo gamu dad tamdò i flalò blé Dwata na gamu dad Farisi! Tatì gamu flingu gamu fye to, bay mlangong gamu i dad to balu du fye gwèyu dad knunla, na fantahàyu dasalyu du fye là

dilè i dad to i ksasèyu. Taman baling matnù i flayamyu di fulé duh!)

15 “Magakdo gamu dad tamdò dad flalò blé Dwata na gamu dad Farisi! Fanlayam gamu kadang du tatì gamu flingu gamu fye to! Hae, mifal gamu i mahin na magu gamu di gumawagan di klamang banwe du fye gebeyu dad to di tdòyu balù alò satu to. Kabay ku tagebeyu kenen, matnù fa i ksasean di gamu, na mdatah fa i kagablaan salu di lanaw lifoh.

16 “Magakdo gamu du tamdò gamu i dalan di demeyu to, bay salngad gamu to butè gal malak dademe to, du ani tdòyu, ‘Ku nun to smafà fagu di Bong Gumnè Dwata, fakay ku laan dnohò dun, bay ku smafà kenen fagu di blawen di lam i gumangamfù di Dwata là fakay ku laan dnohò.’

17 Tay too gamu kulang na butè! Tan i too mabtas, i blawen ku demen i Bong Gumnè Dwata. Alò mabtas i blawen di Dwata du déén di Bong Gumnean.

18 Na tdòyu kun, ‘Ku nun to smafà fagu di gudamsù di Dwata fakay ku laan dnohò i fakangan, bay ku smafà kenen fagu di dsù di tah i gudamsù là fakay ku laan dnohò i fakangan.’

19 Tay kbutèyu! Tan i too mabtas, i dsù bléyu ku demen i gudamsù di Dwata? Silang gablà dsù di Dwata, ku tamatfing di gudamsù di kenen.

20 Taman ku nun to smafà fagu di gudamsù di Dwata gakuf i kdee fkah di tahan.

21 Na ku nun to smafà fagu di Bong Gumnè Dwata gakuf Dwata i mnè di lam.

22 Na ku nun to smafà fagu di langit, gakuf di safaan i gusudeng Dwata di langit na Dwata i sudeng di tahan.

23 “Magakdo gamu dad tamdò i dad flalò blé Dwata na dad Farisi! Fanlayam gamu kadang du tatì gamu flingu gamu fye to. Galyu blé di Dwata i gasfalò alel balù di dad malnak bol utenyu. Kabay fbayàyu i dad mdatah nimò, dunan i tlu kibòyu i demeyu to, na i kakdo na kagsalig. Ani moon tooyu nimò, na fadlug fa i kimenyu i dademe flalò galyu nimen.

24 Gamu salngad i dad butè gal malak dademe to! Snalàyu i dad malnak ngà langad mdà di ninumyu du fye landè magagsik ginumyu, bay gambet fanloyu baling i dad malbang lmanaf kamél magagsik, du nimenyu dad là alì mabtas di Dwata, bay fbayàyu dad mabtas.

25 “Magakdo gamu dad tamdò i dad flalò blé Dwata na gamu dad Farisi. Fanlayam gamu kadang du tatì gamu flingu gamu fye to fagu di klalòyu dee flalò, bay di lam nawayu too fnò klangong na klom. Salngad ku nalobyu di lwà i tabù na fligo, bay ditù di lam sana kagsikan.

26 Butè gamu dad Farisi! Én fye nimòyu, funayu nalob di

lam i tabù na fligo, na fagu déén, lê mlaneb di lwaan.

27 “Magakdo gamu dad to tamdò i dad flalò blé Dwata na gamu dad Farisi. Fanlayam gamu kadang du tatì gamu flingu gamu fye to. Gambet gamu i dad lbang galla fnintura bukay. Di lwà, too fye neye, bay knean ditù di lam too fnò tulan i dad to mati na i dad magagsik.

28 Na salngad én i gamu kagkah du di kite i dad to, matlu gamu, bay di lam nawayu tatì fnò i kaflingu na dee bung sasè.

29 “Magakdo gamu dad tamdò dad flalò blé Dwata na gamu dad Farisi. Fanlayam gamu kadang du tatì gamu flingu gamu fye to! Nimòyu i too fye baweh gulambang i dad tugad Dwata fnati, na fanseyu fnalas dad lbang i dad muna to matlu.

30 Na én manyu, kun, ‘Ku mto gami di bang i dad gutambulito là gami magin mati i dad tugad Dwata.

31 Na fagu di manyu én, nfunyu kadì na gamu bel i dad manò dad tugad Dwata!

32 Na taman snikofyu sa i tatanbù i dad gutambulyu.’

33 “Salngad gamu dad ulad na i gutambulyu ulad! Tan i kibòyu falwà i ktoyu fye là gamu fanlayam di lanaw li-foh?

34 Dekgu di gamu kadang i dad tugad Dwata, na dad to nun kfulung, na dad nun bong gnadè mdà di Dwata. Na én nimòyu kadang fnati dademe, nlansang di krus dademe, na sankél dademe di lam i galyu gusatdò, na dluyu ale, balù nè banwe gumilala.

35 Na ani duenan én flayam blé Dwata di dad to manò i kdee dad to landè salà slame sulé di tahyu, mdà di kbanò ku Abél kel di kbanò Sakaraya i tingà Barakaya, i bnanòla di bleng i gumangamfù di Dwata na i gudamsù di kenen.

36 Tulengu gamu i kaglu-tan, gamu dad to di bang ani mebe i kdee kaflayam di kbanò i kdee ani.”

I kalbong nawa Dyisas di dad to di syudad Dyérusalém
(Luk 13:34-35)

37 Na man Dyisas, “E gamu dad to di Dyérusalém, gamu dad to mati i dad tugad Dwata, na tmudà batu kel di kfati i dad saligan dekan di gamu! Tadee dulêgu mayè samtifun gamu di ifatgu gambet i anuk mliton santifunan i dad unsuyan di dungan fafakan, bay là gamu mayè.

38 Na taman tnagak gamu Dwata na falmo kadang i banweyu.

39 Du tulengu gamu, silangyu agu lêman teen ku takel i bang i kmanyu, ‘Nun kafye di to salu dini mebe i glal mdà di Amuito Dwata.’ ”

24

I kalmo i Bong Gumnè Dwata
(Mark 13:1-2; Luk 21:5-6)

1 Na lamwà Dyisas di Bong Gumnè Dwata, na di kdaan fdadong di kenen dad gal

mlalò kenen, na tdòla di kenen i kdee gumnè glam di Bong Gumnè Dwata.

2 Na manan, “Hae, neyeyu i kdee ani, du tulengu gamu i kaglutan, malbà sa kadang na landè batu gtagak di tagnè gugkahan du sdulê malbà kdeela.”

I dad samuk na dad kaflayam
(Mark 13:3-13; Luk 21:7-19)

3 Na fles Dyisas di bulul dnagit Olib, na sudeng déén, na fdadong di kenen dad gal mlalò kenen di alò ale déén, na manla, “Tulenam gami ku kilen kagdohò i manam gine, na i tan ilè gugmadèmi i bang kasfuléam na i gusen i banwe.”

4 Na tmimel Dyisas, manan, “Too gamu fgeye du fye là gamu mgebe i dad to tamdò kakakéng,

5 du dee kadang dad to kel flingu mebe i dagitgu, manla, ‘Agu sa Krayst, i Mgalék Dwata.’ Na too dee dad to kadang mafgaw mdà di manla.

6 Na lingeyu kadang nun dad kasfati mdadong di gamu na dad santulen gablà di kasfati di dademe banwe, bay nang gamu likò, du glut muna kel kdee ani, bay ise ku én gusen i banwe.

7 Hae, du sfati kadang dad sahal to na i dad sahal banwe. Na mkel i kbitil na dad linol di dademe dad banwe.

8 Kabay i kdee ani alò katbù i dad kaflayam, salngad di kagkah i libun maltien ku lyon lbanad i tienan, bay là fa kel i too katdukan.

9 “Na di bang én, kanfè gamu i dad to na nebela gamu di dad ganlalla du fanlayamla, na fnatila gamu. Knang gamu nawa i kdee to du gamu dad togu.

10 Na di bang én, nun dee to kmagol i kafaglutla di deg, na baling ale sangkal na snang nawa.

11 Na dee kel dad to flingu tmugad i Tnalù Dwata, na fangawla dee dad to.

12 Na du matnù i kdee sasè, taman tatno kasakdo i dee dad to.

13 Kabay ku simto gamtayud kel di gusenan, galwà kenen.

14 Na silang kel gusen i banwe ku tagatdò i Fye Tulen gablà di kagot Dwata di klamang banwe du fye mlinge kdee bung to di tah tanà i kaglutan.”

I dad ilè tamdadong gusen i banwe
(Mark 13:14-23; Luk 21:20-24)

15 “Na teenyu kadang i too gamlikò gal falmo, tadag di Gumnè Dwata, dunan i gman Dwata fagu di tugadan Danyél. (Gamu masa ani, tooyu fandam du fye glabatyu.)

16 Na ku teenyu i too gamlikò én, ku déén gamu di Dyudiya mila gamu di dad bulul.

17 Na ku nun to déén di lwà nang kenen fusuk di gumnean du mwè balù i tan.

18 Na salngad i to mimò di
nligon, nang nan mulê funa
du mwè i klawehan.
19 Di bang én kadang, too
magakdo i dad libun maltien
na dad to nun malnak ngà
tmutù.
20 Taman too gamu dmasal
du fye là kel i kilayu di bang
ksasè tanà ku demen di Duh
Kaftud.
21 Hae, du balù tan ksasè
i dad kaflayam mkel mdà di
katbù i banwe kel di duh ani,
landè gasngad di ksasè ani.
22 Kabay fanfukal Dwata i
klo i bong kaflayam ani, du
ku là, landè to gtagak mto.
I duenan fafukal i bang ani
du too bong nawan i dad to
tamgalékan.
23 "Di bang én ku nun to
mangman di gamu, 'Neyeyu,
dini Krayst, i Mgalék Dwata!'
ku demen, manan, 'Ditù ke-
nen!' nang gamu faglut,
24 du di bang én, dee to
msut flingu na ale kun,
Krayst, i Mgalék Dwata. Na
man dademe, ale kun, tugad
Dwata, bay ise. Na mimò ale
dad bong tnikeng na dad ilè
ktulusla, du ku nun kibòla
kayèla ku mafgaw i kdee to
balù i dad to mgalék Dwata.
25 Tagmangu kdee ani di
gamu di laan fa kel, taman
fgeye gamu.
26 "Na ku nun mangman di
gamu, 'Neyeyu, taditù Krayst
di banwe landè to mnè déén,'
nang gamu salu ditù. Na ku
manla, 'Neyeyu, dini di lam
gusalbunin,' nangyu fnaglut.
27 Hae, du i kasfulêgu
kadang, agu i dnagit Tingà
To, too teen gambet i silà
magtuyal i klamang langit
mdà di gusut i duh kel di
gusdafan.
28 "Too gdohò kdee i
gmangu ani, du too glut i gal
gman, ku nè gugilè i mati,
déén sa i gustifun i dad wak
du knaanla."

I kagkah i langit di kasfulê Dyisas

(Mark 13:24-27; Luk 21:25-28)

29 Na man Dyisas, "Kafnge i
dad kaflayam én,
mbaling kifu i duh,
na là nan mneng i bulen,
na tatek i dad blatik mdà di
langit,
na gasyat i kdee mnè di
langit di tagnè dalanla.
30 "Kafnge én, msut di lan-
git ilè kasfulê Tingà To, na
sdulê mlanu dad to mdà di
kdee banwe di tah tanà di
kitela deg, i dnagit Tingà To,
tufa di lam i labun di ksalugu
dini magin i bong eneg na
kneng mdà di kdatahgu.
31 Kafnge én, nun bong uni
i twang na dekgu i dad kasali-
gan Dwata ditù di kdee suluk
i banwe du santifunla i kdee
dad to mgalék Dwata mdà di
kdee banwe dini di tah tanà."

I fléd gablà di dad ilè i kas-fulê Dyisas

(Mark 13:28-31; Luk 21:29-33)

32 Na man Dyisas, "Satu
gugmadèyu kagkah i tanà
di kayu fig. Ku tmubad na
tambù dmoon gadèyu too
mdadong nan i bang kafye
tanà.

33 Na salngad én, ku tateenyu takel i dad ilè mangu gamu gine, gadèyu tamdadong nan i kasfulêgu, salngad ku tatadag agu di bà takab.
34 Tulengu gamu i kaglutan, kel kadang kdee ani di là fa mati i kdee dad to di bang ani.
35 Matlas i langit na tanà, bay là matlas i tnalùgu kel di landè sen."

Landè to gmadè i duh kasfulê Dyisas
(Mark 13:32-37; Luk 17:26-30, 34-36)

36 "Kabay landè to gmadè i duh ku demen i too bang kasfulêgu, balù i dad kasaligan Dwata di langit ku demen deg, i Tingà Dwata, du alò Mà gmadè dun.
37 I kagkah i dad to di kasfulê i dnagit Tingà To, salngad i kagkah dad to di bang Nowa,
38 du di là fa kel i bong dunuk di dale landè fandam i dad to i fan kel, taman én nimòla kmaan, na minum, na mwè yaan, na fwèla yaan dad ngàla kel di kfusuk Nowa di bong awengan.
39 Silang ale gmadè, di kakel i bong dunuk i mlimas dale. Na gambet ani kagkah di kasfulêgu, agu i dnagit Tingà To.
40 Di kakelgu nun lwe to mimò di tanàla, na nwè satu, bay i satu mtagak.
41 Nun lwe libun gmiling, na nwè satu, bay i satu mtagak.
42 "Taman too gamu fgeye du làyu gadè ku kilen i duh kasfulêgu, agu i Amuyu.
43 Ani fandamyu, ku tagadè i mfun gumnè i bang kakel i to tmaku, laan kudang bay fgeye du fye là gfusuk i to tmaku di gumnean.
44 Taman salngad gamu, too gamu fatlagad, du agu, i dnagit Tingà To, kel di bang i man nawayu ise fa bang kakelgu."

I lwe bung salig fatan i kasfulê amula
(Luk 12:41-48)

45 Na man Dyisas, "Simto i salig too gsalig na too fulung? Dunan i salig gufagot i amun i dademe dad saligan, du fye nalelan dale i knaanla ku tabang kablé dun.
46 Too nun kafye i salig di kakel i amun ku teenan kenen mimò i fimò kenen.
47 Tulengu gamu i kaglutan, ku ani teenan, fagotan i saligan ani i kdee dad knunan.
48 Kabay, ku sasè baling i saligan ani, na manan di kton, 'A, mlo fa kulê i amugu,'
49 na tanbuan fatduk i dademen dad salig, na too kenen kmaan na minum di saféd i dad to flangal.
50 Na ku én nimoan, ani sa mkel di kenen. Samfulê i amun di bang i laan gadè dun na laan fandam ku kel.
51 Na i kibò i amun kenen, toon fanlayam, na fakufan kenen di gaslok i dademe to flingu ale fye to, déén di gumlanula na gukminggat i kifanla."

25

I fléd gablà di sfalò sawang libun

1 Na fadlug Dyisas talù, manan, "Én guflingengu i kagot Dwata di bang kasfulêgu, di sfalò sawang libun. Nwèla dad salòla, du snitongla i lagi sandeme.

2 Lime ale i là fulung faldam, na lime fulung faldam.

3 I lime là fulung faldam, nebela i salòla, bay landè nebela tnù fngalola.

4 Kabay i dad libun fulung faldam nebela dad salòla na nun nebela tnù fngalo.

5 Na du léét kel i lagi sandeme snitongla, taman kdeela malkudang na fles ale kudang.

6 "Na di tngà butang, nun lingela tamlo, manan, 'Takel i lagi sandeme. Lamwà gamu na snitongyu!'

7 Na mukat i dad sawang libun na fatlagadla i dad salòla.

8 Na talù i lime libun là fulung faldam di dademela fulung faldam, manla, 'Banléyu gami tukay fngaloyu du tafan mati dad salòmi.'

9 "Kabay tmimel dad fulung faldam, manla, 'Landè kibòmi du ken là gablà i fngalomi ku banlémi gamu. Mdà gamu salu di dad to fabli du mayad fngalo, fye nun salòyu.'

10 "Taman tamdà ale mayad fngalo, na di slengla ditù takel i lagi sandeme. Na i lime sawang libun tagatlagad, magin salu di kasdeme. Na di kagfusukla tnakab sa i takab.

11 "Na là mlo takel i dademe sawang libun, na manla, 'E Amu! Amu, begam nukà gami i takab!'

12 "Kabay tmimel kenen, manan, 'Tulengu gamu i kaglutan, làgu gamu dilè!' "

13 Na man Dyisas, "Taman too gamu fgeye du salngad gamu ani, làyu gadè i duh na i too bang kasfulêgu."

I fléd gablà di tlu salig (Luk 19:11-27)

14 Na man Dyisas, "Nun fa guflingengu i kagot Dwata di satu to fan mdà magu, na tlon i dad saligan na fagotan dale dad knunan.

15 Di satu blén lime libu filak, na di satu lwe libu, na di satu mlibu. Én blén kat to i kalbong gaganan nagot. Na kafnge én, mdà kenen.

16 I salig fagotan i lime libu gasil mdà na fagun filak di nimò, na i uléan lime libu.

17 Na salngad én kibò i to fagotan lwe libu filak, na i uléan lwe libu filak.

18 Kabay i to fagotan mlibu filak tabalingan buni. Makol kenen di tanà na lbangan i filak tafagot amun kenen.

19 "Na too mlo klo i amula mulê. Kakelan, neyen i filak tafagotan dad saligan.

20 Na i salig fagotan lime libu filak salu déén na blén i lime libu filak ulê i blé kenen. Na manan, 'Amu, tafagotam deg lime libu filak, neyem ani i lime libu gatnùgu di filak blém deg.'

21 "Na man i amun di kenen, 'Too fye i nimoam! Too ge fye na gsalig. Too ge gsalig

di tukay fagotgu ge, taman ani, fagotgu ge i bong. Fusuk ge dini, na fakuf ge di klehewgu.'

22 "Na lêman salu ditù i to fagotan lwe libu, na manan, 'Amu, tafagotam deg lwe libu filak, neyem ani lwe libu gatnùgu di filak blém deg.'

23 "Na man i amun di kenen, 'Too fye i nimoam! Too ge fye na gsalig. Too ge gsalig di tukay fagotgu ge, taman ani, fagotgu ge bong. Fusuk ge dini na fakuf ge di klehewgu.'

24 "Kafnge én, salu ditù di amun i to tafagotan i mlibu filak. Na manan, kun, 'Amu, gadègu too ge labè. Hae, du kamtu ge ise ge fla, na galam nwè i ise ge fule.

25 Taman likò agu ge, na bunigu i filak fagotam deg di lam i tanà. Neyem, ani filakam!'

26 "Na én man i amun di kenen, 'Too ge sasè na mataka! Man nawam kadì kantugu i ise deg fla na nwègu i ise deg fule.

27 Na kan ku laam kah i filakgu di bangku du fye gasfulê di deg na nun tingaan?

28 " 'Nwèyu di kenen i mlibu, na bléyu di salig i nun sfalò libu.

29 Du ku simto to gsalig di fagotgu kenen, tananùgu i fagotgu du fye too bong. Kabay ku simto là gsalig, nawì di kenen balù i tukay tafagot di kenen.*

30 Na i salig landè gukmamu batyu ditù di lwà di gukmifun, déén di gumlanun na gukminggat i kifanan.' "

I kukum Dyisas i dad to di kasfuléan

31 Na fadlug Dyisas talù, manan, "Di kasfulêgu kadang, agu i dnagit Tingà To gagin i bong kdatahgu, magin deg i dad kasaligan Dwata. Na di bang én, sudeng agu di gusudeng i mdatah harì.

32 Na i kdee dad to di tah tanà santifun di kanfegu. Na sansahalgu ale gambet i to mifat i bilibili ku sansahalan i dad bilibili di dad kambing.

33 Én dad to matlu flingengu di bilibili fkahgu gsen di kwanangu, na i dad là matlu flingengu di dad kambing fkahgu gsen di ibenggu.

34 "Kafnge én, agu, i Harì, talù agu di dad to gsen di kwanangu, mangu, 'Gamu, dad gamdawat i kafye màgu, salu gamu dini di deg, na dnawatyu i kagot tagaan gamu mdà di kgimò i banwe.

35 Gdawatyu ani du di kbitilgu tafankaanyu agu, di kalinumgu tafninumyu agu, di là kdilèyu deg tafyakyu agu di gumnèyu,

36 di klandè klawehgu, tabanlèyu agu, di knun tdukgu, tanifatyu agu, di bnilanggù agu tanlauyyu agu.'

37 "Na smalek i dad to matlu, manla, 'Amu, kilen kitemi ge bitil na fankaanmi

* **25:29** Satu kubad ani dunan: Du i to nun, tananù i nfunan, bay i to landè alì, nawì balù i tukay di kenen.

ge, ku demen malinum, na fninummi ge?

38 Kilen là kdilèmi ge na fyakmi ge di gumnèmi? Kilen klandè klaweham na banlémi ge?

39 Na kilen kitemi ge nun tduk ku demen bnilanggù na nlauymi ge?'

40 "Na agu, i Harì, tmimel agu, mangu, 'Tulengu gamu i kaglutan, ku tan i nimòyu di satu flanekgu balù ku too mdanà to, salngad ku di deg i gumimòyu dun.'

41 "Kafnge én, ani mangu di dad to gsen di ibenggu, 'Fawag gamu di deg, gamu dad to sasè tanukum Dwata. Ditù gamu di lanaw lifoh landè gumatin tatagà Dwata du gumlayam ku Satanas na dad kasaliganan,

42 du di kbitilgu làyu agu fankaan, na di kalinumgu làyu agu fninum.

43 Di là kdilè deg làyu agu fyak di gumnèyu. Di klandè klawehgu làyu agu banlé. Di knun tdukgu na bnilanggù agu, làyu agu nlauy.'

44 "Na i dad to én kadang, smalek ale, manla, 'Amu, kilen kitemi ge bitil, demen malinum, demen di banwe landè dmilè ge, demen landè klaweh, demen nun tduk, ku demen bnilanggù, na làmi ge tnabeng?'

45 "Na tnimelgu ale kadang, mangu, 'Tulengu gamu i kaglutan, ku tan i làyu nimò di dad flanekgu balù too mdanà to, salngad ku làyu nimò di deg.' Én mangu di dale.

46 "Na i dad to én, ditù gusalula di gumaflayamla landè sen, bay i dad to matlu banlé ale nawa landè sen."

26

I fan nimò di ku Dyisas
(Mark 14:1-2; Luk 22:1-2; Dyan 11:45-53)

1 Di kafnge Dyisas tamdò i kdee ani, manan di dad gal mlalò kenen,

2 "Gadèyu lwe duh ani i fista Duh Kaglius, na agu, i dnagit Tingà To, blé di agot i dad to du fye nlansangla di krus."

3 Na di bang kman Dyisas ani stifun i dad ulu i dad bà di Dwata na dad tua gal mebe dad Dyu déén di bong gumnè Kayafas, i gumdatah i dad bà di Dwata.

4 Stulen ale ku tan i fye kibòla kamfè ku Dyisas du fye fnatila kenen di landè to gmadè dun.

5 Kabay manla, "Nangito nimò ani di bang i fista du ken flabè i dee dad to na too ale smamuk."

I kakok satu libun i fangbun di ulu Dyisas
(Mark 14:3-9; Dyan 12:1-8)

6 Na déén Dyisas di tukay banwe Bétani di gumnè Simon, i to tanfig.

7 Na di slengla kmaan, nun satu libun kel déén mebe sabuy batu fnò fangbun too mabtas, na kokan ani di ulu Dyisas.

8 Kite i dad gal mlalò ku Dyisas i nimoan, flabè ale. Na manla, "Kan ku falmon i fangbun?

9 Fye fa ku fablin, du bong
gwean fakay blé di dad to
landè."
10 Kabay gadè Dyisas i
manla, taman manan di dale,
"Kan ku snamukyu libun
ani? Du too fye nimoan di
deg.
11 Gal nun dad to landè
di safédyu fakayyu tnabeng,
bay deg, là agu mlo mnè di
safédyu.
12 Di kakokan i fangbun
gine di deg, falan fatlagad
lawehgu du lbang.
13 Na tulengu gamu i kaglu-
tan, balù nè gutamdò i Fye
Tulen gablà di deg di tah tanà
ani, lê tulen nimò libun ani
du fye gafaldam kenen."

I kafakfè Dyudas ku Dyisas
(Mark 14:10-11; Luk 22:3-6)

14 Kafnge én, nun satu di
dad sfalò lwe to gal mlalò
ku Dyisas dnagit ku Dyudas
Iskariyot salu di dad ulu i dad
bà di Dwata,
15 na manan, "Tan bléyu
deg ku blégu di gamu Dy-
isas?" Na bléla kenen tlu falò
batù filakla salafì.
16 Na mdà di bang én,
mngabal Dyudas i kfagu mlé
ku Dyisas di agotla.*

I sangal kakaan ale Dyisas di Duh Kaglius
(Mark 14:12-21; Luk 22:7-14, 21-23; Dyan 13:21-30)

17 Di tnanin duh i Fista
i Kakaan i Fan Landè Fal-
nok Dun, fdadong dad gal
mlalò ku Dyisas di kenen,
na smalek ale, manla, "Nè
kayeam gufatlagadmi knaan
di Duh Kaglius?"
18 Na man Dyisas di dale,
"Salu gamu di satu to mnè di
syudad, na manyu di kenen,
'Man i To Tamdò takel i ban-
gan gdohò i kdee tagmanan,
na én gukmaanan knaan i
Duh Kaglius di gumneam ma-
gin dad gal mlalò kenen.' "
19 Na nimenla i kdee gman
Dyisas di dale. Na ditù
gufatlagadla knaanla i Duh
Kaglius.
20 Na di butang én, sudeng
Dyisas na dad sfalò lwe gal
mlalò kenen du kmaan.
21 Na di slengla kmaan,
talù Dyisas, manan, "Tulengu
gamu i kaglutan, nun kadang
satu di gamu mangkal deg di
fati."
22 Na too mlidù nawala,
na kat satu dale smalek ke-
nen, manla, "Amu, agu kè i
manam?"
23 Na tmimel Dyisas,
manan, "I to msong deg, én
mangkal deg.
24 Too glut, agu i dnagit
Tingà To, gsalu di fati sal-
ngad i tagsulat gablà di deg.
Kabay too magakdo kadang i
to mangkal deg. Fye fa baling
di to én ku laan sut."
25 Na talù Dyudas, i
mangkal ku Dyisas, manan,
"Amu, agu dé i mangkal ge?"
Na man Dyisas, "Tamanam
sa."

I kfafaldam Dyisas i kfatin fagu di fan na ninum
(Mark 14:22-26; Luk 22:15-20; 1 Korintu 11:23-25)

* **26:16** Satu kubad ani dunan: mngabal Dyudas i kfagu mangkal kenen.

26 Na di slengla kmaan,
nwè Dyisas i fan, na funa
dmasal mlé fye di Dwata,
na snatngaan na blén di dad
gal mlalò kenen, manan,
“Nwèyu ani, na knaanyu du
ani lawehgu.”
27 Kafnge én, nwean i
ninum, na mlé fye di Dwata,
na blén di dale, manan,
“Sansinumyu ani, kdeeyu,
28 du ani litègu falohgu du
fye nlifet Dwata dad salà i dee
dad to, du litègu i kaglut di
falami dalan i fakang Dwata
falwà i dad to.
29 Na tulengu gamu, là agu
lêman minum i nimum† ani
kel di duh ksasatuito lêman di
kagot i Màgu na minum ito i
falami binu.”
30 Kafnge én mlingag ale
i satu lingag dmayen Dwata
na kafngela mlingag mdà ale
salu di bulul Olib.

I kafgadè Dyisas gablà di ktagak dad mlalò kenen
(Mark 14:27-31; Luk 22:31-34; Dyan 13:36-38)

31 Na talù Dyisas di dad
gal mlalò kenen, manan,
“Kadang butang ani, kdeeyu
baling mila na tmagak deg,
du man Dwata di Tnaluan,
manan,
‘Fnatigu i to gal mifat dad bili-
bili,
na sbalét dad bilibilin.’
32 Kabay ku tamték agu mdà
di fati, muna agu di gamu
salu di Galili.”
33 Na man Fiter di ku
Dyisas, “Balù mila i kdee
dademe, bay làta ge tagak.”
34 Na man Dyisas di ku
Fiter, “Tulengu ge i kaglutan,
kadang butang ani, di là fa
kamleet i anuk, tmulen ge tlu
dulê i laam agu dilè.”
35 Kabay man Fiter, “Balù
ku mati agu magin ge, là agu
tmulen kéng i là agu dmilè
ge.” Na salngad i man kdee
dad gal mlalò ku Dyisas.

I kdasal Dyisas di Gétsémani
(Mark 14:32-42; Luk 22:39-46)

36 Na fadlug ale Dyisas salu
di satu tanà dnagit Gétsémani,
na manan di dad gal mlalò
kenen, “Sudeng gamu dini di
lamgu dmasal ditù.”
37 Na faginan Fiter na i
lwe dad ngà Sébidi salu di
gudmasalan. Na tambù én
too mlidù na too msamuk
nawan.
38 Na manan di tlu magin
kenen, “I klidù nawagu ani
too blat gambet tafan agu
mati. Mnè gamu dini, na too
gamu fgeye dmeme deg.”
39 Na salu kenen di là too
mawag, na tatì kenen lamfan
di tanà na dmasal, manan, “E
Mà, gaganam i kdee, taman
begam nwè i kaflayam fangu
nagu ani. Kabay balù én i
deg knayè, toom dnohò i ge
knayè.”
40 Kafngen dmasal, sam-
fulê kenen di dad gal mlalò
kenen faginan gine, na
teenan ale kudang. Na
snalekan Fiter, manan, “Là
ge kè gamtayud fgeye dmeme
deg balù là mlo alò?

† **26:29** I ninum ani, dunan satu binu nimò mdà di yéél i bunge grép.

41 Too gamu fgeye na
dmasal fye là gamu fisan di
tilew, du balù mayè i nawayu
mimò fye, bay nun klungay i
lawehyu mimò dun."
42 Na lêman samfulê Dyisas
di gudmasalan, na manan,
"E Mà, ku landè kibò mwè i
kaflayam fan kel ani silang
ku nagugu, fye ku gdohò i ge
knayè."
43 Na lêman kenen samfulê
na lêmanan ale teen gkudang
du too ale malkudang.
44 Na lêman ale tnagak Dy-
isas, na dmasal di gatlun dulê
na salngad i manan.
45 Na lêman samfulê Dy-
isas di safédla, na manan di
dale, "Tan, kudang gamu fa
na ftud? Neyeyu, takel i bang
kablé deg, i dnagit Tingà To,
di agot i dad to gamsalà.
46 Mték gamu du mdà ito.
Neyeyu, tadini i to mangkal
deg."

I kakfè ku Dyisas
(Mark 14:43-50; Luk
22:47-53; Dyan 18:3-12)

47 Di slengan fa talù takel
Dyudas, satu di sfalò lwe gal
mlalò kenen. Na too dee
dad to magin kenen mebe
dad sundang na dad bunal.
Tamdek dale i dad ulu dad bà
di Dwata na dad tua gal mebe
dad Dyu.
48 Na nun ilè tatulen i to
mangkal di dad to faginan
kamfè ku Dyisas, manan, "I to
nalakgu kadang, én i to fan-
ngabalyu. Kanfèyu kenen!"
49 Taman kakel ale Dyudas
déén, gasil kenen fdadong di
ku Dyisas, manan, "E Amu!"
Na nalakan Dyisas.
50 Na man Dyisas di kenen,
"Lew, fnaflalam i kayeam
nimò."
Kafnge én, fdadong i dad to
magin ku Dyudas, na kanfèla
Dyisas na toola nafas.
51 Kabay satu to magin ku
Dyisas nsoan i sundangan, na
tniben i lifan i gumdatah dad
bà di Dwata, na masfek i bali
klingen.
52 Na man Dyisas di to én,
"Fuléam di lumaan i sundan-
gam du ku simto to magot tek,
mati fagu di tek.
53 Laam kè gadè ku mni agu
tabeng di Màgu Dwata, feben
sa dini dee libu dad kasali-
ganan du tmabeng deg?
54 Kabay ku én i nimògu, là
gdohò i kdee gman Dwata di
Tnaluan gablà di gnagugu."
55 Na talù Dyisas di dee
dad to kamfè kenen, manan,
"Kan, to tmaku agu kè du
mebe gamu sundang na
bunal di kakfèyu deg? Klit
duh sudeng agu tamdò di
Bong Gumnè Dwata na làyu
agu kanfè.
56 Kabay én duen mgimò
kdee ani du fye gdohò i tagsu-
lat dad tugad Dwata."
Na di kman Dyisas ani i
kdee dad gal mlalò kenen
tnagakla kenen na mila.

I kebe ku Dyisas di muna i
mdatah mukum dad Dyu

(Mark 14:53-65; Luk
22:54-55, 63-71; Dyan 18:13-
14, 19-24)

57 Na i dad to kamfè ku
Dyisas nebela kenen di bong
gumnè Kayafas, i gumdatah
di dad bà di Dwata. Na tasti-
fun déén i dad to gal mukum,

dunan dad tamdò i dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis na i dad tua gal mebe dad Dyu.

58 Na mlalò Fiter kel di nasel i bong gumnè i gumdatah i dad bà di Dwata, bay fawag di fulé. Kakelan déén fusuk kenen na fasbool sudeng di saféd i dad to munung du fye gadean i mkel di ku Dyisas.

59 Na i dad ulu di dad bà di Dwata na i dademe ganlal gal mukum tastifun déén, mngabal ale kfagu fsalà ku Dyisas, balù là glut, gumdàla mati kenen.

60 Kabay balù too dee tmulen kakakéng gablà di ku Dyisas knean landè teenla salaan. Kabay di gusenan nun lwe to salu di muna,

61 na manla, "Én gman i to ani, 'Gagangu lambà i Bong Gumnè Dwata na lêman ftadag dun di lam tlu duh.' "

62 Kafnge én, tadag i gumdatah i dad bà di Dwata na snalekan Dyisas, manan, "Landè kè timelam di kdee tulenla salaam ani?"

63 Kabay là tmimel Dyisas balù landè salaan.

Taman lêman talù i gumdatah dad bà di Dwata di kenen, manan, "Fagu di dagit Dwata too mto, smafà ge, na tulenam gami ku ge i Mgalék Dwata, dunan i Tingaan?"

64 Na man Dyisas di kenen, "Tagmanam sa! Kabay tulengu gamu, di fulé duh teenyu agu, i dnagit Tingà To, sudeng di kwanan i mdatah ganlal, dunan Dwata Too Mtulus, di ksalugu dini di lam i labun mdà di langit!"

65 Na di kaklinge gumdatah i dad bà di Dwata i gman Dyisas ani, knaséan klawehan du ilè knangan i man Dyisas, na manan, "E tay, tafsalngadan kton di Dwata! Landè kamuito dademe to mlé kenen salà, du talingeyu kafalmon Dwata.

66 I tan sa kukumyu kenen?"

Na tmimel i dademen, manla, "Gablà kenen fnati."

67 Kafnge én, dnulàla i baweh Dyisas, na snuntukla, na dademe snafangla matan na snamfakla,

68 na manla, "Na ge, Mgalék Dwata, manam sa kun ku simto smamfak ge!"

I kbalew Fiter
(Mark 14:66-72; Luk 22:56-62; Dyan 18:15-18, 25-27)

69 Na ditù fa gusudeng Fiter di nasel i gumnè. Na fdadong di kenen satu libun gal dek i gumdatah i dad bà di Dwata, na manan, "Ge i satu gal magin ku Dyisas mdà di Galili."

70 Kabay baling malew Fiter di muna i kdee dad to déén, manan, "Làgu gadè i manam."

71 Na salu Fiter di bà gufusuk i nasel. Na lêman nun libun gal dek mite kenen, na manan di dad to déén, "To ani satu gal magin ku Dyisas mdà di Nasarét."

72 Kabay lêman malew Fiter na smafà, na manan, "Làgu dilè i to én!"

73 Na di là mlo nun dademe dad to tadag déén fdadong di ku Fiter, na manla, "Too glut

sa, ge i satu di dale du dilèmi du mahal uni taluam."
74 Na lêman kenen tambù smafà, manan, "Fanlayam agu i Dwata ku tmulen agu kéng. Làgu dilè i to én!"
Na di kmanan én, kamleet i anuk,
75 na gafaldam Fiter i gman Dyisas di kenen, "Di là fa kamleet i anuk tatmulen ge tlu dulê laam agu dilè." Na lamwà kenen na too mngel.

27

I kebela ku Dyisas di muna Filat
(Mark 15:1; Luk 23:1-2; Dyan 18:28-32)

1 Na di too flafus stifun i kdee dad ulu i dad bà di Dwata na dad tua gal mebe dad Dyu du stulen ku i tan kfagula fafati ku Dyisas.
2 Na én nimòla, fbakusla kenen na nebela di ku Filat, i gubirnador, du fukumla kenen.

I kfati Dyudas
(Dad Nimò 1:18-19)

3 Na Dyudas, i mangkal ku Dyisas, di kgadean too glut tanukum Dyisas di fati too kenen msal, na fuléan i tlu falò batù filak salafì di dad ulu i dad bà di Dwata na dad tua gal mebe dad Dyu,
4 manan, "Gamsalà agu di kablégu i to landè salà di fati."
Na tmimel ale, manla, "Landè labetmi gami. Ge salà én!"
5 Taman bat Dyudas i filak tabléla kenen di lam i Bong Gumnè Dwata na mdà. Na fles kenen mikat lial.
6 Na di kuku i dad ulu di dad bà di Dwata i filak tabat Dyudas, manla, "Mlafà ito i flalò Mosis ku fkahito filak ani di gal gumusek filak di Bong Gumnè Dwata, du ani bayad i kfati satu to."
7 Taman stulen ale i fye kfagula dun. Na bnayadla satu tanà i gal gumimò kulang tanà du fye gulambangla i dad to magu mdà di mahal banwe, ku mati ale déén.
8 Taman én dagit i tanà én kel di duh ani, dunan i Tanà Litè.
9 Taman gdohò sa i gman Dyérimaya i tugad Dwata, manan,

"Nwèla i tlu falò batù filak salafì,
i btas knayè dad bel Israél di kbayadla kenen.
10 Na én i bayadla i tanà gumimò kulang tanà,
du én i flau Amugu deg."

I ksalek Filat ku Dyisas
(Mark 15:2-5; Luk 23:3-5; Dyan 18:33-38)

11 Na tadag Dyisas di muna Gubirnador Filat, na smalek Filat, manan, "Ge kè Harì i dad Dyu?"
Na man Dyisas, "Tagmanam sa."
12 Kabay laan tnimel i kdalam dad ulu i dad bà di Dwata na dad tua gal mebe dad Dyu.
13 Taman man Filat di kenen, manan, "Man, laam kè linge i kdee dalamla ge?"
14 Kabay là tmimel Dyisas balù tan i dalamla kenen, na taman too tikeng i gubirnador.

I kafalwà ku Barabas na kfati ku Dyisas

(Mark 15:6-15; Luk 23:13-25; Dyan 18:39-19:16)

15 Na klit fali di bang i fista Duh Kaglius, i tagnè nimò Filat falwaan satu to bnilanggù, ku simto knayè i dad Dyu, én i falwaan.
16 Na di bang én, nun satu to bnilanggù dnagit ku Barabas too mdengeg mdà di dad mgimoan.
17 Taman di kagastifun i kdee dad to, snalek ale Filat, manan, "Simto kayèyu falwàgu gamu, Barabas ku demen Dyisas, i dnagit Krayst?"
18 Én duenan smalek, du gadè Filat i duen dad ulu i dad Dyu mebe ku Dyisas di kenen du mingà nawala ku Dyisas.
19 Na di sleng Filat sudeng di gal gumukum nun febe i yaanan kenen fngewe, manan, "Nangam fanlayam i to én, du landè salaan. Hae, du malbutang kamna agu na too msamuk i nawagu gablà di kenen."
20 Kabay i dad ulu i dad bà di Dwata na dad tua gal mebe i dad Dyu banlétla i dad to fye fnila di ku Filat falwà Barabas na fnati Dyisas.
21 Na lêman ale snalek Filat, manan, "Simto di lwe to ani kayèyu falwàgu di gamu?"

Na manla, "Barabas!"

22 Na smalek Filat, manan, "Na tan i kibògu ku Dyisas, i dnagit Krayst?"

Na tmimel kdeela, manla, "Flansangam di krus!"

23 Na smalek Filat, manan, "Kan? Tan i salaan?"

Kabay baling matnù i kakitla, manla, "Flansangam kenen di krus!"
24 Taman gadè Filat landè kiboan, du baling tambù nan mimò samuk i dad to. Na taman mwè kenen yéél na naloban i kmalan di muna i kdee dad to, na manan, "Ise deg tmimel di kfati i to ani. Déén i litean di gamu kmal."
25 Na tmimel i kdee dad to, manla, "Hae, gami na dad belmi i tmimel gablà di kfati i to ani."
26 Na taman nagin Filat i knayè dad Dyu, na falwaan Barabas di dale. Kabay Dyisas, funan too faskél, na kafnge én, blén di dad sundalun du flansang di krus.

I kadoy i dad sundalu ku Dyisas

(Mark 15:16-20; Dyan 19:2-3)

27 Na i dad sundalu, nebela Dyisas di lam i bong gumnè Filat. Na santifunla i kdee dademe sundalu di glibutan.
28 Na nlusla dad klawehan na falsakla kenen i klaweh fulè, du fagbetla kenen harì.
29 Na nlikinla dad walad nun sual, na sukubla di ulun du nimòla kyangenan. Na fagotla kwananan satu tugad gambet i gal nagot i dad harì. Kafnge én, lkuad ale di munan, du snilola, manla, "Too ge mlawil Harì i dad Dyu."
30 Na sandulàla kenen na nwèla lêman i tugad gine du skélla di ulun.
31 Di kafngela smilo kenen lêmanla nlus i klaweh tafalsakla kenen, na falsakla lêman i tagnè klawehan. Na

kafnge én, nebela kenen di gumlansangla di krus.

I klansang ku Dyisas di krus
(Mark 15:21-32; Luk 23:26-43; Dyan 19:17-27)

32 Di kalwàla di Dyérusalém, gsitongla i satu lagi dnagit ku Simon mdà di banwe Sirini, na gnagala mebe i krus Dyisas.
33 Na salu ale di tukay bulul dnagit Golgota. Na i gumtatek Golgota, dunan banwe i tulan ulu.
34 Kakella ditù banléla kenen binu sanbool bulung féét, bay di kagneman dun, laan fles ninum.
35 Na kafngela mlansang kenen di krus, sansalella i klawehan fagu di kasbunut du neyela ku simto i dad gamfun dun.
36 Kafnge én, sudeng ale déén na nunungla kenen.
37 Na nun sulat tmulen i salà dalamla kenen fkahla di tah i ulun, manan, "Ani Dyisas, Harì i dad Dyu."
38 Na nun lwe to tmaku nlansangla di saféd Dyisas satu gsen di kwananan na satu gsen di ibengan.
39 Na i dad to magu mlius déén toola snilo Dyisas na kmiling ale du fanngulêla kenen,
40 manla, "Ge kun, i to gmagan lambà i Bong Gumnè Dwata na lêman ftadag dun di lam tlu duh, taman falwaam i ktom ku gaganam. Ku ge i Tingà Dwata, tufa ge mdà di krus!"
41 Na salngad nimò i dad ulu di dad bà di Dwata, na dad tamdò dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis, na dad tua gal mebe dad Dyu, snilola kenen,
42 manla, "Galan falwà i dademe dad to, bay i kton laan gagan falwà. Kenen kun, i Harì di Israél! Ku gtufa kenen di krus, faglut ito di kenen.
43 Smalig kenen di Dwata du manan kenen Tingà Dwata. Na neyeito ku mayè Dwata falwà kenen!"
44 Na balù i dad tmaku nlansang di saféd an smilo kenen.

I kfati Dyisas
(Mark 15:33-41; Luk 23:44-49; Dyan 19:28-30)

45 Na mdà di ltu i duh mbaling kifu di klamang banwe kel di tngà masol i duh.
46 Na mdadong di tngà masol i duh falbong Dyisas taluan, manan, "Iloy, Iloy, lama sabaktani?" I gumtatek ani dunan, "E Dwatagu, Dwatagu, tan i duenam tmagak deg?"
47 Na nun dad to tadag déén mlinge i talù Dyisas, na balingla man, "E tatlon Ilaydya."
48 Na nun satu to déén faflal lamnab i galla fsaf yéél di masam binu, na fkahan di tukè i kayu, na ulukan di ku Dyisas fye ninuman.
49 Kabay man i dademe, "Tayò fa, neyeito funa ku salu dini Ilaydya du falwà kenen."
50 Na lêman falbong Dyisas i taluan na fles mati.
51 Na salngan én, i bong kurtina déén di lam i Bong Gumnè Dwata matngà kasê mdà di tah kel di dungan. Na

mlinol i tanà, na bgang dad malbang batu.

52 Mgukà i dad gulambang, na mték mdà di fati dee dad muna to faglut di Dwata.

53 Lamwà ale fdu di lam dad lbang na kafnge i kték Dyisas salu ale di Dyérusalém, na dee dad to mite dale.

54 Na i kafitan dad sundalu na dad sundalu magin kenen di kunungan ku Dyisas, lyola i bong linol, na teenla i kdee mkel, taman too ale likò, na manla, "Too glut, kenen i Tingà Dwata."

55 Na nun fa dee libun ditù di gumawagan du beg ale meye ku Dyisas. Tagnè ale magin ku Dyisas mdà di Galili du galla kenen tnabeng.

56 Na gakuf di dad libun ani, Méri Magdalin, na Méri i yê Dyém na Dyosif, na yê i dad ngà Sébidi.

I kalbang ku Dyisas
(Mark 15:42-47; Luk 23:50-56; Dyan 19:38-42)

57 Di tafan kasdaf i duh kel déén satu lagi i nun bong knun mdà di banwe Arimatiya dnagit ku Dyosif, na kenen satu gal mlalò ku Dyisas.

58 Na salu kenen di ku Gubirnador Filat du fnin i laweh Dyisas du lbang. Na mdek Filat, fye blé lawehan di ku Dyosif.

59 Taman nwè Dyosif i lawehan mdà di krus, na nlabédan falami safut bukay,

60 na fkahan di kenen gulambang i falamin nsol di lfidas di gugdak i bulul. Kafnge én, flulidan déén satu bong batu du nsangan i bà gufusuk i lbang, na mdà kenen.

61 Na Méri Magdalin na i satu Méri sudeng mdadong déén meye i nimòla di gulambang ku Dyisas.

I kfunungla i lbang Dyisas

62 Di tmadol duh, dunan i Duh Kaftud, salu i dad ulu i dad bà di Dwata na dad Farisi di ku Filat.

63 Na manla, "Gafaldammi nun man i to gal mgaw atù di là fa mati, manan, 'Nték agu di gatlun duh.'

64 Taman fye ku toom funung i lbangan kel di gatlun duh, du ken tnaku i dad mlalò kenen i lawehan, na kafnge én, tatìla man di dad to, tamték kenen mdà di fati. Na baling matnù fa kafgawla i dad to mdà di kéngla ani di muna kafgawla."

65 Taman man Filat di dale, "Na, faginyu ditù dad to munung, na tooyu fanse kafgagidyu i lbang."

66 Na taman salu ale di lbang Dyisas du fangagidla. Fankahla i gafgat di batu sang i lbang gudmilèla ku nun mutik dun. Na tnagakla déén dad to munung.

28

I kték Dyisas mdà di fati
(Mark 16:1-10; Luk 24:1-12; Dyan 20:1-10)

1 Kafnge i Duh Kaftud di too flafus Linggu, mdà ale Méri Magdalin na i satu Méri salu di lbang du neyela.

2 Na nun bong linol du nun kasaligan Dwata fdanà mdà di langit, na flulidan i bong

batu sang i lbang, na sudeng kenen di tahan.
3 Gambet silà i kbawehan na too bukay i klawehan.
4 Na i dad to munung i lbang tatì ale kankal mdà di klikòla kenen, na gambet ale i dad to mati.
5 Kabay man i kasaligan di lwe libun, “Nang gamu likò. Gadègu én fanngabalyu Dyisas, i tanlansangla di krus.
6 Talaan dini du tamték mdà di fati, gambet i tagmanan di gamu. Salu gamu dini na neyeyu i gufilèla kenen,
7 na gasil gamu salu di dad gal mlalò kenen, na tnulenyu ale tamték kenen mdà di fati, na tamuna kenen di gamu salu di Galili. Ditù gusmiteyu kenen. Én sa i tulengu gamu.”
8 Taman gasil mdà i dad libun mdà di lbang na likò ale, bay too ale lehew. Na sadlu ale du fye tnulenla i dad gal mlalò ku Dyisas.
9 Na tatì ale snitong Dyisas, na manan, “I ktanak nawa samnagin gamu!” Na fdadong ale di kenen na nagotla i dad blian, na mangamfù ale di kenen.
10 Na man Dyisas di dale, “Nang gamu likò, ditù gamu di dad flanekgu, na dekyu ale salu di Galili na ditù gusmitela deg.”

I tulen dad sundalu munung i lbang

11 Na di sleng i dad libun magu, nun di dad to munung i lbang salu di syudad, na tnulenla dad ulu i dad bà di Dwata i kdee tamkel.
12 Taman dad ulu i dad bà di Dwata, snitela dad tua i dad Dyu du stulen ale ku tan i kibòla. Na banlélа dad to munung bong filak,
13 na manla, “Tnulenyu i dad to, i laweh Dyisas tnaku i dad mlalò kenen di butang di lammi kudang.
14 Na ku linge i gubirnador ani, gami fafye stulen di kenen du fye laan flabè gamu.”
15 Taman nwè i dad munung i filak na nimenla i gman di dale. Na i tulen i dad ulu dad Dyu tatoo mbel di dad Dyu kel di duh ani.

I kfite Dyisas i kton di dad gal mlalò kenen

(Mark 16:14-18; Luk 24:36-49; Dyan 20:19-23; Dad Nimò 1:6-8)

16 Na salu i dad sfalò satu gal mlalò ku Dyisas ditù di Galili di bulul i tagman gufsalu Dyisas dale.
17 Na di kitela kenen, mangamfù ale di kenen, bay nun di dale lwe nawala.
18 Na fdadong Dyisas di dale, na manan, “Tagablé di deg i kdee glal di tah langit na di tah tanà.
19 Taman salu gamu di dad to di kdee dad banwe di tah tanà, na flalòyu ale deg. Na bnunyagyu ale di dagit Dwata Mà, na i Tingà, na i Mtiu Tulus.
20 Na tdòyu ale mimen kdee flalògu gamu. Na nangyu glifet samnagin agu gamu kel di gusen i banwe.”

Mark
I Fye Tulen gablà ku Dyisas Krayst i Sulat Mark

Kafaglabat i sulat Mark

Mark smulat libru ani, na ditù di Roma i gusmulatan, na sulatan i dad to di banwe Roma. Kenen i tnanin smulat gablà di dad mgimò Dyisas Krayst klon dini di tah tanà. Tingà fa i nawa Mark di kdini Dyisas. Dyérusalém i syudad gumdaan na gulamnokan. Na slaan makuf Mark di gal gustifun i dad gal mlalò ku Dyisas di bangla gal dmasal di Dwata, na déén gumdà Mark dmilè ku Fiter na i dademe gal mlalò ku Dyisas. Na man i dademe, faglut Mark di ku Dyisas mdà di ku Fiter.

Kafnge i dee fali, mbaling too bong i ksalig Mark di ku Dyisas. Na di slà ditù Fiter di banwe Roma, Mark i satu dmeme kenen. Na too matnù i gnadean mdà di ku Fiter. Magin kenen ku Fol na Barnabas tmulen i Fye Tulen gablà ku Dyisas.

Sulat Mark ani du fye gadè i dad to faglut ku tan i duen Dyisas fafati. Landè alì gmanan gablà di dad tdò Dyisas, bay tulenan i dad tnikeng mgimoan, du fye gadèla kenen too mtulus. Na faglabat Mark nun glal Dyisas mlifet dad salà i dad to.

Gablà ku Dyan Gal Munyag

(Matyu 3:1-12; Luk 3:1-18; Dyan 1:19-28)

1 Ani kagatbù i Fye Tulen gablà ku Dyisas Krayst Tingà Dwata.

2 Nun man Dwata di Tingaan fsulatan tugadan Isaya i gman,

“Dekgu saliggu muna di ge,
du fatlagad i dalanam.

3 Tamlo kenen mdà di banwe landè to mnè déén,
manan, ‘Fatlagadyu i dalan i Amu,
na tanluyu i gumagun.’ ”*

4 Taman dek Dwata Dyan, i to gal munyag. Na mnè kenen di banwe landè to mnè déén. Na tdoan dad to stifun déén, fye msal ale na tmagak dad sasè nimòla na fbunyag, du fye nlifet Dwata dad salàla.

5 Na too dee dad to gal salu déén di kenen, mdà di klamang banwe Dyudiya, na mdà di syudad Dyérusalém. Na tulenla kenen i dad salàla, na bnunyag ale Dyan di bong yéél Dyordan.

6 Na i klaweh lsak Dyan dunan i bul kamél nanem, na i galingan kindal lmanaf. Tlangas na tnab i knaanan.

7 Na ani galan santulen di dad to, manan, “Nun fan kel satu to tmadol deg. Too kenen mdatah fa di deg, taman

* **1:3** Isaya 40:3. I fléd ani gablà di kafatlagad dad to i ktola du fan kel i Amu, dunan Dyisas Krayst.

là agu gablà balù lkuad na mbel ikat talumfaan.†
8 I kbunyaggu gamu ani fagu alò di yéél, bay i kbunyag i to tmadol deg fagu di Mtiu Tulus blén gamu."

I kbunyag ku Dyisas, na ktilew kenen
(Matyu 3:13-4:11; Luk 3:21-22; 4:1-13)

9 Là mlo ani, salu Dyisas di ku Dyan fdu di Nasarét déén di banwe Galili. Na fbunyag kenen ku Dyan di yéél Dyordan.
10 Na di kalwaan di lam yéél, teenan nun gumgukà i langit, na fdanà Tulus Dwata mdaf di kenen gambet abun.
11 Na nun talù mdà di langit, manan, "Ge tingàgu toogu kando, na too fye nawagu ge."
12 Kafnge én, gasil fsalu Tulus Dwata Dyisas di banwe landè to mnè déén.
13 Fat falò butangan mnè ditù, na di klon déén tnilew kenen Satanas. Na nun fa déén dad labè lmanaf di bnas, bay dad kasaligan Dwata mifat kenen.

I kalék Dyisas fat dad to mlalò kenen
(Matyu 4:12-22; Luk 4:14-15; 5:1-11)

14 Kafnge én, di kaglam Dyan di bilanggù samfulê Dyisas di banwe Galili du samtulen i Fye Tulen mdà di Dwata.
15 Na manan, "Ani bang kagdohò i gman di Tnalù Dwata, du tamdadong nan kagot Dwata. Taman msal gamu na tnagakyu dad sasè nimòyu, na faglut gamu di Fye Tulen mdà di Dwata."
16 Na di kagun ani, magu Dyisas di kilil i bong lanaw Galili, na teenan lwe lagi saflanek, Simon na Andru. Mukut ale di lanaw du ale dad to gal mwè nalaf.
17 Na man Dyisas di dale, "Magin gamu deg, du balù ani galyu nimò meye nalaf, tdòta gamu meye dad to du fye mlalò ale deg."
18 Na di kmanan ani, tagakla fukutla, na magin ale kenen.
19 Di kagula là mlo teen Dyisas lwe saflanek, Dyém na Dyan, dad ngà Sébidi, di lam awengla. Tambél ale dad fukutla.
20 Na di kite Dyisas dale tlon ale du faginan, na tnagakla màla Sébidi na dad to tnadenla di lam awengla, du magin ale ku Dyisas.

I kafalwà Dyisas dad busaw
(Luk 4:31-37)

21 Na di kagula, salu ale di tukay banwe Kafernaum. Na kakel i Duh Kaftud dad Dyu, fusuk Dyisas di gal gusatdò dad Dyu, na tamdò.
22 Di kaklinge dad to i tdò Dyisas too ale tikeng, du too nun glal i katdoan, là salngad di dad to gal tamdò flalò blé Dwata fagu di ku Mosis.

† **1:7** Di bang Dyan mnè di tah tanà satu nimò fimò dad to i dad mdanà lifan dunan malob blì i dad to kel di gumnè. Bay di fandam Dyan too mdatah fa Dyisas di kenen, taman là kenen gablà balù mgimò lifan mbel i talumfaan.

23 Di là fa fnge i katdò Dyisas nun satu lagi déén nun busaw. Na mkit kenen,
24 manan, “E Dyisas mdà di Nasarét, tan labetam gami? Fanam gami kè falmo? Gadègu ku simto ge! Ge sa To Landè Salà dek Dwata.”
25 Kabay nngak Dyisas i busaw, manan, “Fanak ge! Lamwà ge di to én.”
26 Na too fakakal i busaw lagi ani na mkit na lamwà.
27 Too tikeng i kdee dad to déén, taman sasalek ale, manla, “Tan kè ani? Satu falami tdò ani dé? Hae, du nun glalan mdek dad busaw lamwà, na mimen ale!”
28 Na too mlal mbel santulen gablà ku Dyisas di klamang banwe Galili.

I kafgulê Dyisas tewe Fiter na dademe to
(Matyu 8:14-17; Luk 4:38-41)

29 Na di kdà Dyisas di gusatdò dad Dyu, salu kenen di gumnè Simon na Andru. Na magin Dyém na Dyan.
30 Kakella déén tatì milè tewe Simon libun, du too minit lawehan. Na gasilla santulen ku Dyisas kagkahan.
31 Di kaklinge Dyisas dun, fdadong kenen, na nagotan sigalan du ntékan. Di kték Dyisas kenen, magwè initan, na fles kenen mlé dale knaan.
32 Na mdà di kasdaf i duh di flabi én, nebe dad to di ku Dyisas kdee dademela nun tduk na dad to nun busaw,
33 na dee dad to mdà di lunsud stifun mdadong di gufusuk i gumnean.
34 Na dee dad to fangulé an mdà di dee bung tduk na falwaan dee busaw di dad to salu déén. Kabay là faloh Dyisas i dad busaw ku talù, du dilèla ku simto kenen.

I katdò Dyisas di Galili
(Luk 4:42-44)

35 Na di too flafus di tmadol duh kifu fa, mték Dyisas na mdà salu di satu banwe gulandè to aloan satu du dmasal.
36 Kabay lê mdà ale Simon du mngabal kenen.
37 Na di kitela kenen, manla, “Too dee dad to mngabal ge.”
38 Kabay man Dyisas, “Fles ito di dademe banwe mdadong dini du fye lêgu tdò i Fye Tulen di dad to ditù, du én sa duengu salu dini di tah tanà.”
39 Taman lamngab ale Dyisas di dee banwe di klamang Galili, du tamdò di dad gal gusatdò dad Dyu, na falwaan dad busaw mdà di dad to.

I kafgulê Dyisas i to tanfig
(Matyu 8:1-4; Luk 5:12-16)

40 Na satu duh nun to tanfig salu di ku Dyisas. Lkuad kenen di munan, na fakdo manan, “Ku beg ge mayè, gaganam fgulê deg di tduk fagsik deg ani.”
41 Too bong kakdo Dyisas kenen, taman nagotan, na manan, “Mayè agu sa. Mgulê ge nan.”
42 Na too glut, tamgulê sa to tanfig, talandè tfigan.
43 Na gasil fdà Dyisas na toon dek, manan,
44 “Nangam tulen ani di balù simto to, bay én

nimoam, mdà ge na fitem laweham di bà di Dwata, na nebem di kenen dsuam di Dwata i fgadè ku Mosis, du én gugmadè dad to too glut tamgulê ge."

45 Kabay di kdà i to tafangulê Dyisas, balingan tulen di kdee dad to i mgimò Dyisas di kenen, na nbelan santulen ani di klamang banwe. Taman talà gfite Dyisas di dademe dad banwe di lam Galili du alì dee dad to gal stifun di safédan. Baling kenen lamngab di dad banwe gulandè dee to. Kabay knean salu déén di kenen dad to mdà di kdee banwe déén.

2

I kafgulê Dyisas i to là galyak lawehan

(Matyu 9:1-8; Luk 5:17-26)

1 Di kafnge file duh, samfulê Dyisas di banwe Kafernaum, na linge i dad to tamulê kenen.

2 Na du dee dad to stifun, fnò i gumnean kel di naselan, taman landè kibò dademe to fdadong di kenen. Na én nimò Dyisas tamdò i dad to Tnalù Dwata.

3 Klon tamdò, nun fat lagi kel samtiang i to là galyak lawehan.

4 Na landè dalanla fles salu di ku Dyisas du too dee dad to, taman nebela to là galyak lawehan di tah ataf na lanketla dademe ataf * gsen di tah i gutamdò Dyisas, du fayolla kenen di muna Dyisas gagin gumilean.

5 Di kite Dyisas i bong kafaglutla di kenen, manan di to là galyak, "E Tò, tamaglifet dad salaam."

6 Na nun dad to gal tamdò i flalò Dwata sudeng déén. Na di kaklingela i man Dyisas snalekla di ktola,

7 "Kan ku manan nlifetan salà i to gine? Falmon dengeg Dwata du manan én, du Dwata alò gmagan mlifet dad salà."

8 Kabay gadè Dyisas i kdee mnè di nawala, na manan di dale, "Kan ku én fandamyu làgu gagan mimò dun?

9 Nè too malima man di to là galyak ani, 'Maglifet salaam,' ku demen, 'Tadag ge, nweam i gumileam, na magu ge?' Salngad sa, du slame alò Dwata gmagan mimò dun.

10 Taman fangulêgu kenen, du fye gadèyu agu, i to dnagit Tingà To, nun glal di tah tanà ani mlifet dad salà i dad to." Na manan di to là galyak lawehan,

11 "Mangu di ge, tadag ge, nweam gumileam, na mulê ge."

12 Na glut, gtadag i to là galyak gine. Na gasilan nwè gumilean, na mdà kenen. Mite kdee dad to déén, na too ale tikeng na dnayenla Dwata, manla, "Landè lmenito teen gambet ani."

I klak Dyisas ku Libay

(Matyu 9:9-13; Luk 5:27-32)

* **2:4** I ataf di dad gumnè di banwe dad Dyu gal datal, landè bulélla, na nun yaut gumyak dad to salu ditù.

13 Na lêman mdà Dyisas salu di kilil i bong lanaw Galili. Na too dee dad to stifun déén di safédan, na tdoan ale.
14 Na di slengan magu, teenan satu to dnagit ku Libay, tingà Alfyus, sudeng di lam gumimò dad to gal mwè bayad buhis. Na man Dyisas di kenen, "Mlalò ge deg." Na tadag Libay na fles mlalò kenen.
15 Na kmaan ale Dyisas di gumnè Libay. Di slengla kmaan nun dee dad to mwè bayad buhis na dademela gal mlafà dad flalò fnaglut dad Dyu sudeng di safèd Dyisas na dad mlalò kenen du dee ale gal samlalò kenen.
16 Na di klo Dyisas kmaan di safèd i dad to di gumnè Libay, nun dad tamdò dad flalò Dwata mdà di dad Farisi mite kenen. Na snalekla dad gal mlalò ku Dyisas, manla, "Kan ku kmaan Dyisas di safèd i dad to gal mwè bayad buhis na dademe to gamsalà."
17 Na di kaklinge Dyisas manla di dad gal mlalò kenen, tnimelan ale fagu di flèd, manan, "I dad to nun tduk, nun gukmamula to mulung, bay i dad to landè tduk, landè gukmamula i to mulung. Taman ise ku én duengu salu dini du fanngabalgu dad to tlu du fsalgu di dad salàla, bay dad to gamsalà fanngabalgu."

I kaflingen Dyisas i kton di lagi sandeme
(Matyu 9:14-15; Luk 5:33-35)

18 Di satu duh, fwasa i dad to gal mlalò ku Dyan Gal Munyag na dad Farisi. Na nun dad to salu di ku Dyisas, na smalek ale, manla, "I dad to gal mlalò ku Dyan na dad mlalò dad Farisi gal fwasa. Kan ku là fwasa dad mlalò ge?"
19 Na tmimel Dyisas dale fagu di flèd, manan, "Ku fkahta di kasdeme, fwasa kè dad malò i kasdeme ku déén fa i lagi sandeme di safédla? Ku déén kenen fa, là ale fwasa!
20 Kabay nun duh kadang, nwè di dale i lagi sandeme, na én bangla fwasa."

I kaflingen Dyisas i tdoan di falami safut na falami binu
(Matyu 9:16-17; Luk 5:36-39)

21 Na man Dyisas, "Tagadeito sasè ku klafang i falami safut di labi klaweh tabaltok, du falami klafang kamsang na magwè i falami mdà di labi na matnù baling kbong kasê i klaweh.
22 Na salngad én, là fakay sanbool i labi na falami ku fkahta di binu, du ku fkahito falami binu kmadok fa di lam i labi gufkah kindal, btù sa, na mkok i binu na malmo i gufkah kindal. Én fye gufkah falami binu di falami kindal."

I fye nimò di Duh Kaftud
(Matyu 12:1-8; Luk 6:1-5)

23 Na di satu Duh Kaftud dad Dyu, magu ale Dyisas di dalan di satu nligo. Na di slengla magu kambang dad mlalò ku Dyisas là dee kigan trigu fule déén, du knilewla.

24 Na di kite i dad Farisi
dun, manla di ku Dyisas,
“Neyem dad gal mlalò ge.
Kan ku kamtu ale di Duh
Kaftud? Là fakay sa, du fnang
Dwata di flalò blén fagu di ku
Mosis.”
25 Kabay tmimel Dyisas
dale, manan, “Kan kè. Làyu
lmen masa gablà di nimò
Harì Dabid du mdà di klid-
uan na kbitilan na kbitil i
dademen?
26 Là kenen fansalà Dwata
balù fusuk kenen di lam
Gumnè Dwata na nwean i
fan blé di Dwata, na blén di
dad ton, na kdeela kmaan.
Na blaam én alò fakay kmaan
dun dad baito di Dwata.
Mgimò ani di bang Abiatar
gumdatah dad bà di Dwata.”
27 Na man Dyisas, “Én duen
Dwata mimò i Duh Kaftud du
tnabengan i dad to, du én fu-
nan nimò i dad to, na kafnge
én, blén flalò gablà di Duh
Kaftud.
28 Na agu, i dnagit Tingà
To, i nun glal mangman fakay
nimò di Duh Kaftud.”

3

I kafgulê Dyisas i to kengkeng kmalan di Duh Kaftud

(Matyu 12:9-14; Luk 6:6-11)

1 Na di satu duh lêman
fusuk Dyisas di gal gusatdò
dad Dyu. Na nun lagi déén
kengkeng bali kmalan.
2 Na nun dad to déén
dmuen ku Dyisas, na toola
neye ku fanguléan i to
kengkeng di Duh Kaftud, du
fye nun gutadagla dmalam
kenen di salà ditù di dad
ganlal.
3 Na man Dyisas di to
kengkeng kmalan, “Tadag ge
dini di muna.”
4 Kafnge én snalekan dad
to dmuen kenen, “Tan man
dad flalò Dwata i fakay nimò
di Duh Kaftud, mimò fye
di demeyu to, ku mlayam?
Tan fye, tmabeng demeyu
to ku mati to?” Kabay landè
timella.
5 Na keye Dyisas di dale too
kenen flabè na mlidù fa du
too mgal ulula.
Na kafnge én, man Dyisas
di to kengkeng kmalan,
“Bankem kmalam.” Na
banken sa, na di kabken dun,
tamgulê.
6 Na gasil lamwà dad Farisi
du stifun magin dad to gsen
di ku Harì Hérod, du fye
stulen ku tan kfagula mati ku
Dyisas.

I kafgulê Dyisas dad to di kilil lanaw Galili

7 Kafnge én tnagak Dyisas
na dad gal mlalò kenen i
banwe én, na salu ditù di kilil
i bong lanaw. Na too dee dad
to mlalò kenen stifun déén
mdà di klamang dad banwe
Galili na Dyudiya,
8 kel di syudad Dyérusalém,
na mdà di klamang banwe
Idumya. Na nun dee dademe
mdà di dad banwe di faltù i
bong yéél Dyordan, na mdà
di banwe mdadong di dad
syudad Tiro na Sidon. Salu
ale di ku Dyisas du talingela
gablà di kdee nimoan.
9 Na too dee dad to sam-
libut ku Dyisas, taman dekan
dad gal mlalò kenen fatlagad

i aweng gumyakan du fye là
kenen msikut i dad to.
10 Tadee dad to fanguléan
mdà di tdukla, taman saglad
dademe nun tduk fdadong,
fye begla gagot kenen du fye
mgulê ale.
11 Na di kite dad busaw ku
Dyisas, lkuad ale lamfan di
munan, na mkit, manla, “Ge
sa Tingà Dwata.”
12 Kabay too ale fnang Dy-
isas tmulen ku simto kenen.

I kalék Dyisas dad sfalò lwe fatdoan

(Matyu 10:1-4; Luk 6:12-16)

13 Kafnge én, salu Dyisas
ditù di satu bulul, na fatlon
déén dad to kayean fasnagin
kenen. Na salu ale di kenen.
14 Na nalékan sfalò lwe dad
to fye samnagin kenen na
dekan ale tamdò di dad to i
Fye Tulen mdà di Dwata,
15 na banlén ale glal falwà
dad busaw mnè di dad to.
16 Na ani dad dagit i sfalò
lwe lagi nalék Dyisas, Simon
i dnagitan ku Fiter,
17 Dyém na flanekan Dyan,
dad ngà Sébidi. Na lwe ani
dnagit Dyisas Boanigis, na i
gumtatekan dunan labè gam-
bet kilet,*
18 na Andru, Filif, Bar-
tolomyu, Matyu, Tomas,
Dyém tingà Alfyus, Tadyus,
Simon msen di banwen,
19 na Dyudas Iskariyot to
mangkal kenen.

I gumdà tulus Dyisas

(Matyu 12:22-32; Luk 11:14-23; 12:10)

20 Kafnge én, mulê Dyisas,
na lêman too dee dad to sti-
fun déén di kenen, taman talà
gasleng Dyisas na i dad gal
mlalò kenen kmaan.
21 Di kaklinge i gaked
Dyisas ani, salu ale ditù
du nngéla kenen du man
dademe to tabook.
22 Na nun dad tamdò flalò
blé Dwata fagu di ku Mo-
sis mdà di syudad Dyérusalém
mite kafalwà Dyisas dad bu-
saw. Na manla, “Bélsébul†,
gumdatah dad busaw mnè di
kenen, na én sa mlé kenen
tulus falwà dad busaw di dad
to.”
23 Na taman tlo ale Dyisas
di kenen du talù di dale fagu
di fléd, manan, “Tan kibò Sa-
tanas falwà i kton? Landè sa,
24 du ku fkahta di kagot
satu harì ku sunay ale dad
ton, malmo baling kagotan
dale.
25 Na salngad ku fkahta di
satu malay ku sfati slame ale,
malmo baling i ksasatula.
26 Na ku glut i manyu san-
fati Satanas dad busaw sam-
nagin kenen, na snang ale
nawa, na là mlo, malmo bal-
ing kagotan dale.
27 “Én kaglutan tafnisangu
Satanas, na én duengu gma-
gan falwà dad busaw galan
dek, du landè to fakay fusuk
di gumnè i mgal to du mwè
knunan ku laan funa kenen
bnakus, bay ku tabnakus
fakayan nwè balù tan kayean
di gumnè i mgal to.
28 “Tulengu gamu kaglu-
tan, nlifet Dwata i kdee dad

* **3:17** Satu kubad i talù Boanigis dunan dad ngà kilet. † **3:22** Bélsébul dunan satu dagit Satanas, én gumdatah i dad busaw.

salà i dad to balù dad sasè manla gablà di kenen.
29 Kabay i to falmo dengeg Mtiu Tulus di ktaluan là nlifet Dwata, na là maglifet salaan kel di landè sen."
30 Man Dyisas ani, du dad to gine falmola dengeg Tulus Dwata, du manla kun, "Nun sasè tulus mnè di ku Dyisas."

I yê Dyisas na dad flanekan (Matyu 12:46-50; Luk 8:19-21)

31 Na takel yê Dyisas na dad flanekan lagi di gutamdoan. Tadag ale di lwà, na fafngéla kenen.
32 Na dee dad to sudeng di glibutan na nun tmulen kenen, manla, "Taditù yéam na dad flanekam di lwà, na snalekla ge."
33 Na tnimelan ale, manan, "Hae, bay simto kè yêgu na dad flanekgu?"
34 Na meye Dyisas di dad to di glibutan, na manan, "Ani sa yêgu na dad flanekgu,
35 du ku simto mimò knayè Dwata, kenen mgimò flanekgu lagi, flanekgu libun, na yêgu."

4

I fléd gablà di to smabul bnê
(Matyu 13:1-9; Luk 8:4-8)

1 Satu duh lêman tamdò Dyisas ditù di kilil bong lanaw. Na too dee dad to stifun déén di safédan, taman myak kenen di tah satu aweng faltew di kilil lanaw na sudeng kenen déén du tamdò. Na tadag dad to flinge déén di kilil lanaw.
2 Na too dee tdoan dale fagu di fléd, na manan di dale,
3 "Too gamu flinge. Nun to salu di nligon du smabul bnê.
4 Na di ksabulan dun nun dademe gsabul di bà dalan, na fti tnukè dad anuk di bnas.
5 Na nun dademe gsabul di gumngifi tanà di tah batu. Na too mlal ktabòla du babu i tanà.
6 Kabay di ksut i duh, sakuf tabòla na du là alì dmalil mlanas ale.
7 Na nun dademe bnê gsabul di gutmabò walad nun sual. Na tmabò, bay mlal kalnok dad walad, na mlimas dad tabò i bnê, taman là ale munge.
8 Kabay dademe bnê sabul di gufye tanà, na midul ktaboan na midul kafye lnokan, taman too munge. Nun dademe tlu falò uléan, dademe nam falò, na dademe mlatu."
9 "Taman flinge gamu, ku nun klingeyu!"

Gablà di katdò Dyisas fagu di fléd
(Matyu 13:10-17; Luk 8:9-10)

10 Na di kdà i dee dad to gine fdadong di ku Dyisas dad sfalò lwe gal mlalò kenen na dademen déén, na snalekla kenen gablà di dad fléd.
11 Na tnimelan ale, manan, "Faglabatgu gamu dad mlalò deg dad gbuni gablà di kagot Dwata. Kabay di dademe dad to fléd alò kibògu tamdò dale.
12 Du fye,
'balù meye ale là ale mite,

na balù flinge ale knean
là ale gamlabat,
du ku glabatla ken tagakla
dad sasè nimòla,
na nlifet Dwata dad
salàla.' "

13 Na man Dyisas di dale,
"Ku làyu glabat gumtatek i
fléd gine, tan kibòyu gamla-
bat i dademe dad fléd."

I gumtatek i fléd gablà di bnê gsabul
(Matyu 13:18-23; Luk 8:11-15)

14 Na nubadan di dale i
fléd snalekla, manan, "Én to
smabul bnê, dunan i to fbel
Tnalù Dwata.
15 Na i dalan gugsabul i dad
bnê, dunan i dad to tamlinge
Tnalù Dwata, bay gasil Sa-
tanas salu di dale du nwean
di nawala i talingela.
16 "Na salngad i bnê gsabul
di mngifi tanà di tah batu
i gugsabul i dademe bnê,
dunan dad to too lehew
dmawat Tnalù Dwata di
kaklingela dun,
17 bay landè gudmalilan
di nawala, taman là mlo
ktayudla, du di kakel i
kalima na kaflayam mdà di
kdawatla Tnalù Dwata, mlal
ale tmagak kafaglutla.
18 "Na i tanà gugsabul bnê
i gutmabò walad nun sual,
dunan dad to mlinge Tnalù
Dwata,
19 bay dee gusbalét i
nawala gablà di knèla di tah
tanà, na kiballa knun, na
dademe knayè ktola. Taman
landè ulê Tnaluan di dale.
20 "Kabay i fye tanà gus-
mabul i dademe bnê, dunan
dad to mlinge Tnalù Dwata
na dmawat dun, na too nun
kbungen di nawala. Nun tlu
falò uléan, dademe nam falò,
na dademe mlatu."

I fléd gablà di salò gbuni
(Luk 8:16-18)

21 Na manan di dale, "Ku
nun to fusuk mebe salò, laan
snukub been ku demen buni
di dungan katri. Én gufkahan
dun di gumefen.
22 Salngad én, i kdee gbuni
di mduh ani, teen sa kadang,
na i là gadè ani, gadè sa
kadang.
23 Taman flinge gamu, ku
nun klingeyu!"
24 Na man fa Dyisas, "Hae,
tooyu fanse flinge i tdògu du
salngad kdawatyu dun én
kalbong kaglabat blé Dwata
gamu. Ku fkahta di kasad,
i kibòyu masad, salngad én
kasad Dwata di kablén gamu,
bay tananuan fa.
25 Na dad to nun kaglabat
i tdògu, tananù Dwata. Na
dad to là fkah dun di nawala,
nawì Dwata balù tukay man
nawala glabatla."

I fléd gablà di bnê tmabò

26 Na tulen Dyisas satu
fléd, manan, "I kalnok
kagot Dwata salngad satu to
smabul bnê di nligon.
27 Laan gadè ku tan kibò
bnê én tmabò, du kafngen
smabul dun di nligon, tatian
tagak. Na di laman fadlug
mimò i nimoan klit duh na
kudang klit butang tmabò i
bnê na lamnok.
28 Du i tanà gumdàla tmabò
na munge. I muna tmabò
muhad foonan, na tmadol

dad malnak fusuan, na kafnge én, dad bungen.
29 Na di ktagan, kamtu kenen, du tabang sa nan."

I fléd gablà i satu too tukay bnê
(Matyu 13:31-32, 34; Luk 13:18-19)

30 Na lêman tamdò Dyisas satu fléd, manan, "I tan gufasngadgu i kagot Dwata? Tan fye guflingengu dun?
31 Flingengu di satu too tukay bnê fule satu to di tanaan.
32 Na i bnê én tukay fa di kdee dademe bnê di tah tanà, bay ku fulem, tmabò na baling too bong di kdee dademe fule, na i malbang fangan gusmalal dad anuk di bnas fsilung déén."
33 Na fagu di dee dad fléd faglabat Dyisas di dad to Tnalù Dwata, ku tan gaganla glabat, én tdoan dale.
34 Kdee fgadè Dyisas di dad to slame fagu di fléd, bay ku alò ale déén nubadan kdee di dad gal mlalò kenen.

I kngak Dyisas i nus na lwek
(Matyu 8:23-27; Luk 8:22-25)

35 Na di duh én di kakimalan tanlak Dyisas dad gal mlalò kenen, manan, "Mdà ito mifal lanaw."
36 Taman tnagakla kdee dad to déén, na faginla Dyisas smakay di aweng tagnè gusudengan tamdò. Na nun fa dademe aweng salngan dale.
37 Klola déén di talà nkel ale bong mgal nus. Mgal lwek samfaw di awengla, na maglam yéél.
38 Kabay Dyisas déén kenen di ulin tamdanan du kudang. Na nukatla kenen, na manla, "E To Tamdò, tafan ito galnab! Mayè ge kè ku mlimas ito?"
39 Na mukat kenen na nngakan i nus na lwek, manan, "Fanak nan." Na di kmanan én, manak i nus na too lanél i lanaw.
40 Na man Dyisas di dademen, "Tan duenyu likò? Landè fa kè ksaligyu di deg?"
41 Na too bong ktikengla, na stulen ale, manla, "Simto to ani? Balù nus na lwek mimen ale kenen."

5

I kafalwà Dyisas dad busaw
(Matyu 8:28-34; Luk 8:26-39)

1 Na fles ale mifal lanaw kel di kagduungla di banwe dad to Gérasin.
2 Na di ktufala mdà di aweng, nun satu lagi bnusaw lamwà mdà di dad ilib gal gulambang dad to na smitong ku Dyisas.
3 I gumnè to ani di dad ilib galla gulambang dad to. Na to ani too nun galan, landè to gmagan makus kenen, balù ku sangkalì bakusla kenen.
4 Too dee dulê bnakusla blian na sigalan, bay gaganan bangang dad tek afas i blian na smafto dad sangkalì. Na landè to gmagan mafas kenen du mdà di galan.
5 Mduh na butang tatian lamngab di dad gulambang

na di dad bulul na mkit na sneey batu lawehan.

6 Na di kiten ku Dyisas mdà di gumawagan tatian mila smitong kenen na lkuad di munan,

7 na mkit, manan, “E Dyisas, Tingà i Too Mdatah Dwata, tan kiboam deg? Fnigu ku makang ge di Dwata, laam agu fanlayam.”

8 Manan ani, du tagman Dyisas di kenen, “E ge busaw, lamwà ge di to ani!”

9 Na snalek Dyisas kenen, manan, “Simto dagitam?”

Tmimel busaw, manan, “Dee Libu dagitgu, du too gami dee.”

10 Na too fakdo dad busaw fye laan ale dek di dademe dad banwe.

11 Na nun dee dad sdè nifat mdadong déén samwel di bilil.

12 Na fakdo dad busaw di ku Dyisas, manla, “Dekam gami di dad sdè ditù na faloham gami fusuk di dale.”

13 Na falohan ale. Taman lamwà dad busaw di to én, na fles fusuk di dad sdè. Na kdee dad sdè mdadong lwe libu. Na kdeela mila masol di bilil na gtufa di lanaw, na sdulê mlimas.

14 Di kite dad to mifat dad sdè i mkel ani, mila ale na tnulenla dad to di lunsud na di klamang banwe. Na i dad to mlinge, salu ale ditù du neyela i tamkel.

15 Kakella di ku Dyisas teenla i to gulamwà dee libu dad busaw sudeng di saféd Dyisas. Takamlaweh kenen, na tafye fandaman. Na too ale likò.

16 Na dad to mite nimò Dyisas, tulenla i mkel di to nun dee busaw gine na di dad sdè.

17 Taman toola man di ku Dyisas fye ku tnagakan banwela.

18 Na di kyak Dyisas lêman di aweng, too fakdo di kenen i to nun busaw tafangulé an, du kayean magin,

19 bay fnang Dyisas, na manan, “Mulê ge, na tnulenam dademem ku tan kalbong mgimò Dwata di ge na bong kakdon ge.”

20 Na too glut, mdà to én mulê na tambù tmulen di dad to déén di dad banwe Dikafolis i kalbong nimò Dyisas di kenen. Na too tikeng dad to di kaklingela i manan.

I kafgulê Dyisas libun maloh tienan na kton i tingà mati

(Matyu 9:18-26; Luk 8:40-56)

21 Na lêman mifal ale Dyisas smakay di aweng. Na kagduungla di faltù, too dee to stifun glibut di kenen di kilil lanaw.

22 Na salu déén Dyairus, satu ganlal di gal gusatdò dad Dyu. Di kiten ku Dyisas lkuad kenen di saféd blian,

23 du fakdo kenen, manan, “Tafan mati tukay tingàgu libun, bay beg ge magin deg ditù, na nagotam kenen du fye mgulê na mto fa.”

24 Taman magin Dyisas kenen.

Na too dee dad to magin ku Dyisas, tatì sgat dad to magu.

25 Na di kagula nun satu libun déén too maflayam mdà di tdukan, tatì maloh tienan.

Tasfalò lwe fali klon lamyalo dun.
26 Na bong kaflayaman mdà di dee to gufbulungan. Tamti dad kandeenan di kafbulungan, bay landè gumguléan, na baling matnù i tdukan.
27 Talingen gablà di kafgulê Dyisas dad to nun tduk, taman tamguna kenen kdee dad to di kagol Dyisas, na nagotan klawehan,
28 du manan di kton, “Ku gagotgu alò i klaweh Dyisas mgulê agu.”
29 Na di kagotan dun, tlag kaloh tienan, na lyalon tamgulê i tdukan.
30 Na lyalo Dyisas nun eneg gafgulê lamwà di kenen, taman falê kenen di kdee dad to di glibutan, na manan, “Simto magot deg?”
31 Na man dad gal mlalò kenen, “Teenam dee dad to gihok di ge, na kan ku snalekam ku simto magot ge?”
32 Kabay lêmanan meye di glibutan du neyen ku simto magot kenen.
33 Kabay i libun, gadean ku tan mgimò di kenen di kagotan klaweh Dyisas, taman fdadong di ku Dyisas na lkuad di safèd blian. Kankal kenen di klikoan na tulenan kdee mgimò di kenen.
34 Na man Dyisas di kenen, “Tingàgu, mdà di kafaglutam tamgulê ge. Mulê ge na i ktanak nawa mnè di ge, du talandè nan tdukam.”
35 Na sleng Dyisas talù fa, nun to kel fdu di gumnè Dyairus, dunan ganlal i gusatdò dad Dyu. Na manla di kenen, “Nangam nan fafles To Tamdò ani di gumneam du talaam gnumah tingaam. Tamati nan.”
36 Kabay fbayà Dyisas i manla, na manan di ganlal di gusatdò dad Dyu, manan, “Nang ge likò. Alò ge fadlug faglut.”
37 Na landè to falohan magin dale, senan alò Fiter, Dyém, na Dyan flanek Dyém.
38 Na kakella di gumnè i ganlal, linge Dyisas ugak dee dad to déén na teenan dad to mlanu na kamwak.
39 Na di kfusuk Dyisas di gumnè, manan di dad to, “Kan ku mugak gamu na kamwak? Là mati tingà, bay alò kudang.”
40 Kaklingela i man Dyisas, toola kenen nulé, taman falwaan kdee dad to déén. Na faginan alò dad tua i tingà na tlu dademen fusuk di lam sibay gumilè i tingà,
41 na nagotan kmalan, manan, “Talita kumi,” i gumtatekan dunan, “Tuy, mangu di ge, mték ge.”
42 Na di kmanan én, mték i tingà na fles magu. Sfalò lwe falin. Na kitela én tatìla là gadè nawala mdà di ktikengla.
43 Na fnang ale Dyisas fgadè di dad to, na dekan dad tuan mlé knaan di tingà.

6

Knangla Dyisas di banwe Nasarét
(Matyu 13:53-58; Luk 4:16-30)

1 Na kafnge én, tnagak Dyisas banwe én, du mulê di kenen banwe, na magin dad gal mlalò kenen.
2 Na di kakel Duh Kaftud tamdò Dyisas di gal gusatdò dad Dyu. Na dee di dad to déén tikeng flinge katdoan, na snilola kenen, manla, "Nè gugamwean i gnadean ani? Na nè gumdà kfulungan? Tan kiboan mimò dad tnikeng?
3 Ise ani i karfintiro tingà Méri? I twege Dyém, Dyosis, Dyudas na Simon? Na i dad flanekan libun mnè dini kè di banweito." Na én knangla kenen déén.
4 Na man Dyisas di dale, "I tugad Dwata too mgafè balù tanè gugsalun, bay alò là nafè kenen di kenen too banwe, na di gutngà i dad flanekan na di kenen too gumnè."
5 Taman du landè kafaglutla di kenen landè alì tnikeng gimò Dyisas di banwe én, aloan nagot là file dad to nun tduk du fangulé an ale.
6 Na tikeng Dyisas du dad to déén di kenen banwe là faglut di kenen. Taman mdà Dyisas magu di dademe dad malnak banwe di glibutla du tamdò.

I kafngewe Dyisas dad sfalò lwe dekan tamdò
(Matyu 10:5-15; Luk 9:1-6)

7 Na santifun Dyisas i dad sfalò lwe to gal mlalò kenen du dekan ale lamngab tamdò man lwe to dale. Na banlén ale glal falwà dad busaw.
8 Na én flaun dale, "Nebeyu alò tugad di kaguyu, na nang mebe bnatu, kuyut, na balù filak.
9 Nlafinyu blìyu, bay nang mebe i dademe klaweh galwà di tagnè lsakyu."
10 Na manan fa di dale, "Na ku takel gamu di banwe gutamdòyu, nè gumnè gufyakla gamu, déén gumnèyu kel di kdàyu di banwela.
11 Na ku nun banwe gutamdòyu na dad to déén là dmawat gamu na là flinge i tdòyu, mdà gamu di banwela, na kakesyu kfung di blìyu, du én ilè ale tmimel di Dwata i nimòla."
12 Taman kafnge én, mdà ale, na én tdòla, dunan fye msal i dad to na tmagak dad sasè nimòla.
13 Na falwàla dee busaw di dad to, na nihokla fngalo i dad to nun tduk du fangulêla ale.

I kfati Dyan Gal Munyag
(Matyu 14:1-12; Luk 9:7-9)

14 Na linge Harì Hérod gablà di kdee nimò Dyisas, du tatoo mdengeg i dagit Dyisas. Man i dademe to kun, "Dyisas, dunan Dyan Gal Munyag tamték mdà di fati, na én duen too kenen mtulus."
15 Kabay man dademe gablà ku Dyisas, "Kenen Ilaydya, tugad Dwata tasamfulê."

Na man dademe, "Dyisas ani, satu tugad Dwata salngad tugad Dwata di muna fa."
16 Na di kaklinge Harì Hérod i man dad to, man nawan mték Dyan, na manan, "Dunan Dyan Gal

Munyag. Tafaklanggu ulun, bay tamték mdà di fati."

17 Ani manan, du tafakfean Dyan, na fbakusan, na fbilangguan, du mdà di ku Hérodiyas, yaan flanekan Filif, du balù yaan flanekan nwean.
18 Na tagal man Dyan di kenen, "Là fakay nlad yaan flanekam."
19 I manan ani duen Hérodiyas too mnang nawa kenen, na mayè mati kenen, bay landè fa dalanan,
20 du too nun klikò Harì Hérod ku Dyan, du toon dilè i katlu Dyan, na gadean landè sasè mgimoan. Taman là faloh Hérod ku fnati kenen. Na too mayè Hérod flinge i tdò Dyan, bay msamuk nawan di gal kaklingen dun.

21 Kabay teen Hérodiyas i kiboan fafati ku Dyan di duh kafaldam i ksut Harì Hérod, du mimò harì i bong fista. Na nlakan dademen dad ganlal di gubirnu, na dad ulu i dad sundalu na dademe mdatah dad to di banwe Galili.
22 Na nun tingà Hérodiyas libun fsayew Hérod di fistan. Na di kite kdee dad nlak di fista i tingà sayew, too ale mayè, na labi nan Hérod.

Taman man Harì Hérod di tingà sayew, "Balù tan fnim di deg blégu ge."
23 Na makang Hérod di kenen, manan, "Balù tan fnim kel di kagatngà i nagotgu, blégu ge."

24 Na lamwà i tingà libun, na snalekan yéan ku tan fye fnin di ku Hérod.

Na man yéan, "Fnim ulu Dyan Gal Munyag."
25 Na gasil samfulê tingà libun di ku Hérod, na manan, "Én kayègu ku kaham ulu Dyan Gal Munyag di fligo na blém di deg."
26 Too mlidù nawa Harì Hérod di fni tingà én, bay landè kibò du makang kenen di muna kdee dad to nlak di fista na myà kenen ku laan dnohò dun.
27 Taman dek Hérod satu sundalun mwè ulu Dyan. Na salu sundalu di bilanggù na kanlangan ulu Dyan,
28 na fkahan ulun di satu fligo, na neben di libun, na flesan nebe di yéan.
29 Na kaklinge dad to gal mlalò ku Dyan ani kibòla kenen, beg ale salu di bilanggù, na nwèla lawehan du lbangla di ilib galla gulambang dad to mati.

I kasfulê dad sfalò lwe gal mlalò ku Dyisas mdà di kdekan dale
(Matyu 14:13-14; Luk 9:10-11)

30 Na samfulê di ku Dyisas dad sfalò lwe dekan tamdò, na santulenla di kenen kdee nimòla di kagula na kdee tdòla.
31 Kafnge én, man Dyisas di dale, "Salu ito di gulandè to du fye beg gamu gaftud." Ani manan, du too dee dad to gal salu di dale balù kmaan talà ale gasleng.
32 Na mdà ale maweng du salu di satu banwe gulandè to du ftud.
33 Kabay dee dad to mite kdàla, na dilèla ale. Taman

gasil ale tmanà mdà di kdee dad lunsud, na dad to én guna kel di gusalu ale Dyisas.

34 Na di ktufa Dyisas mdà di aweng, teenan dee dad to déén. Na toon ale kando du salngad ale i bilibili landè to mifat dun. Taman dee tdoan dale.

I kafkaan Dyisas mlukas lime libu dad to
(Matyu 14:15-31; Luk 9:12-17; Dyan 6:5-14)

35 Na di kaflabin salu dad gal mlalò ku Dyisas di safédan, na manla, "Taflabi nan, na landè gumnè mdadong dini.

36 Fye ku fdaam dad to du fye mngabal ale gumayadla knaan di dad gumnè na dad malnak banwe mdadong dini."

37 Kabay tnimelan ale, manan, "Gamu sa mlé dale knaan."

Na manla di kenen, "Kayeam ku gami mayad knaan kdee dad to ani? Mti taden di walu bulen* i bayad dun."

38 Na man Dyisas, "File batù i fan nebeyu? Neyeyu sa kun."

Na di keyela dun manla, "Alò lime batù fan na lwe nalaf."

39 Na dek Dyisas i dad to sudeng di bnas di dad sahal lumbuk.

40 Na slumbuk ale sudeng, nun mlatu to na nun lime falò dad to di kat lumbuk.

41 Na nwè Dyisas i lime batù fan na lwe nalaf, na lngalà kenen di langit du dmasal mlé fye di Dwata, na snatngaan i fan, na blén di dad gal mlalò kenen du nalella di dad to. Na nalelan lwe nalaf di kdeela.

42 Na gamkaan i kdeela, na bsol ale.

43 Na santifun dad gal mlalò kenen i lukasan, na fnò sfalò lwe been i gdèla fan na nalaf.

44 Na kdee dad lagi kmaan lime libu.

I kagu Dyisas di tah lanaw
(Matyu 14:22-23; Dyan 6:15-21)

45 Kafngela kmaan dek Dyisas muna dad gal mlalò kenen maweng di banwe Bétsayda di faltù bong lanaw. Na kafnge én, fdaan dad to.

46 Kafngen fdà dad to, mnagad kenen di satu bulul du dmasal di Dwata.

47 Di kbutangan, ditù fa i aweng dad gal mlalò kenen di talà lanaw, na Dyisas aloan satu gtagak di kilil.

48 Na teen Dyisas too maflayam dad gal mlalò kenen kamwa awengla du gsitongla i too mgal nus. Taman tamayè mwal salu Dyisas di dale tatì magu di tah lanaw, na tafanan ale nlius.

49 Kabay di kitela kenen tatì magu di tah lanaw, làla dilè, na man nawala lmagol kenen. Na mkit ale,

* **6:37** Satu kubad ani dunan: *Lwe latu denari i bayad knaan i kdee dad to ani.*I denari ani dunan i filak di banwe én. Na man dademe, i satu denari dunan i taden di sduh di bangla mangman ani. Manla lwe latu denari gablà taden satu to di walu bulen kel di sfali.

50 du kdeela mite kenen na
too ale likò.
Kabay gasil talù Dyisas
di dale, manan, “Fangalyu
nawayu du agu sa ani. Nang
gamu likò.”
51 Na di kyak Dyisas di
awengla, manak i nus. Na too
tikeng dad gal mlalò kenen,
na too msamuk fandamla tan
duen tatì manak i nus.
52 Hae, du balù tateenla
tnikeng nimò Dyisas di fan,
knean là ale gamlabat du
mgal ulula.

I kafgulê Dyisas i dad to di Génésarét
(Matyu 14:34-36)

53 Na fles ale mifal di
lanaw na ditù gudmuungla
di banwe Génésarét, na ikatla
awengla.
54 Na di ktufa ale Dyisas
di aweng, dad to mnè déén
dmilè kenen.
55 Na taman faflal ale fgadè
kdee dad to nun tduk di kla-
mang banwela, na balù nè
lingela gusalun déén, nebela
dad to nun tduk gagin gu-
milèla salu di kenen.
56 Na di kdee gusalu Dyisas,
balù tukay banwe ku bong,
galla sansebe dad nun tduk di
kenen. Nebela di fadyanla na
fakdo ale ku Dyisas ku beg alò
magot di kilil klawehan i dad
to nun tduk, na mgulê sa kdee
gamgagot dun.

7

I kalob i dad to Dyu
(Matyu 15:1-9)

1 Na nun dad Farisi na
dademe tamdò dad flalò blé
Dwata fagu di ku Mosis mdà
di Dyérusalém stifun di safèd
Dyisas.
2 Na teenla dademe dad gal
mlalò ku Dyisas mlafà i tdò
flalò dad Dyu, du là ale funa
malob kagula kmaan. Na
di fnaglutla magagsik i to là
malob.
3 Hae, du dad Farisi na
kdee dademe dad Dyu, silang
ale kmaan ku funala nalob
i kmalla, du én tdò lalò dad
gutambulla.
4 Na ku kel ale fdu di fadyan
silang ale kmaan ku funala
snabul yéél lawehla. Na nun
fa dademe tdò toola nimen
mdà di gutambulla gablà di
kalob, salngad i kalobla dad
tabù, dad kulang na dad fligo
tabaga.

5 Na taman smalek dad
Farisi na dad tamdò i flalò
Dwata di ku Dyisas, manla,
“Kan kè duen dad gal mlalò
ge mlafà i tdò flalò dad
gutambulito? Hae, du là
ale funa malob di fan ale
kmaan.”
6 Na tnimel ale Dyisas,
manan, “Tay gamu dad to
flingu mimen Dwata! Too
glut man Dwata gablà di
gamu fagu di tugadan Isaya,
manan,

‘I dad to ani mafè deg alò di
bàla,
bay too mawag nawala
di deg.
7 Taman landè gukmamu i
kfangamfùla di deg,
du i tdò manla mdà di
Dwata, mdà alò di to.’

8 “Hae, knagolyu dad flalò
Dwata na balingyu too nimen
dad flalò i dad to.”

9 Na lêman man Dyisas,
"Tay, kfulungyu kmagol
i flalò blé Dwata du fye
gimenyu gamu flalò.
10 Du man Dwata fagu di ku
Mosis, 'Nafèyu màyu na yêyu,'
na manan, 'Ku simto to talù
sasè gablà di maan ku demen
yéan fnatiyu.'
11 Hae, knagolyu du én balingyu tdò, ku nun tabeng fan
blé satu to di dad tuan, na
fakay kun, ku manan, 'Korban,' (Na i gumtatek ani
dunan, i fangu tabeng gamu
tagablégu di Dwata.)
12 Na mdà di manan én, làyu
faloh kenen mafè dad tuan
fagu di ktabengan dale.
13 I katdòyu i kimen
dad flalò dad gutambulyu
kfaguyu kmagol i Tnalù
Dwata. Na ise alò ani nimòyu,
bay dee dademe nimòyu
salngad ani."

I gumdà salà i dad to
(Matyu 15:10-20)

14 Kafnge én, tlo Dyisas dad
to di safédan lêman, na manan
di dale, "Kdeeyu too flinge na
fnaglabatyu i mangu.
15 Landè di dad fkah i to
di lam baan i gafagsik kenen,
bay i sasè lamwà di bà i to i
gafagsik kenen.
16 Taman flinge gamu, ku
nun klingeyu!"
17 Na tnagak ale Dyisas i
dad to déén na fusuk di lam
i gumnè, na smalek dad gal
mlalò kenen gablà di fléd
gine.
18 Na man Dyisas di dale,
"Balù gamu là gamu fa gamlabat? Làyu kè glabat, i fusuk
di bà i to là gafsalà kenen,
19 du là sa fusuk di lam
nawan bay di tienan na fles
lamwà di lawehan." (Di
kman Dyisas ani, falohan
balù tan bung knaan, talandè
fnang du gafagsik.)
20 Na manan fa, "Kabay i
kdee sasè lamwà di bà i to én
gafsalà kenen,
21 du i lamwà di baan mdà
sa di nawan. Na én gumdà
i kdee bung salà gambet i
sasè fandam, ksaféd i to ise
yaanan, ktaku, kbanò, klafà
yaan,
22 klom nawa di knun, ayè
mimò sasè di dademe to, kafgaw, klandè kyà, kingà nawa,
ktalù sasè gablà di dademe
to, kafdatah kto, na klandè
ldam.
23 I kdee sasè ani slame
lamwà mdà di nawa i to, na
ani sa gafsalà kenen."

I kafaglut i libun ise Dyu
(Matyu 15:21-28)

24 Kafnge én, tnagak Dyisas i banwe én, na fles kenen di banwe mdadong di
lwe syudad Tiro na Sidon. Na
fusuk kenen di satu gumnè,
na kayean ku landè to gmadè
déén kenen di lam, bay laan
gagan muni i kton,
25 du di là mlo nun satu libun mlinge tadéén kenen. Na
di kgadean dun gasil kenen
salu di ku Dyisas na began
lkuad di munan du nun tingaan libun nun busawan.
26 Na libun ani ise Dyu, bay
satu to mdà di banwe Fonisya
glam di Sirya. Na toon fakdo
ku Dyisas, fye falwaan i busaw mnè di tingaan.

27 Na tmimel Dyisas fagu di fléd, manan, “Funagu fankaan dad ngà, du là fakay nwè knaan i dad ngà na blé di dad ayem.”

28 Na glabat i libun, ayem i guflingen Dyisas dad to ise Dyu, taman manan, “Hae Amu, gadègu én, bay balù dad ayem gamkaan samel mtatek di dungan i gukmaan dad ngà.”

29 Na man Dyisas di kenen, “Too fye timelam, taman fakay ge mulê du talamwà i busaw di tingaam.”

30 Na mdà mulê i libun. Na di kakelan di gumnean teenan tingaan milè di gumilean, du talamwà i busaw.

I kafgulê i to bakong na umu

31 Na tnagak Dyisas i banwe Tiro. Na én dalanan di syudad Sidon na di banwe dnagit Dikafolis na fles kenen salu di bong lanaw Galili.

32 Na i dad to déén nebela satu to bakong na malima ktaluan di ku Dyisas. Na fnila ku nagot Dyisas kenen fye mgulê.

33 Na fagin Dyisas i to bakong mawag di dademe dad to. Na kafnge én, dogan tnaloan di sbalà klingen, na naféan ibal i tnaloan na ihokan di dilaan.

34 Na meye Dyisas di langit, na falbongan kalnawan. Kafnge én, manan, “Ifata.” I gumtatekan, “Mgukà nan.”

35 Di kmanan én, mgukà i klinge i to én, na salngad ku tamagteh dilaan du mbangal i ktaluan.

36 Na fnang Dyisas i dad to mite, tmulen i mgimoan, bay balù lêan fnang, baling midul fa i ktulenla dun.

37 Na kdee dad to gmadè dun too ale tikeng, na manla, “Tay, kafye nimò to ani, du balù dad bakong faflingen, na to umu ftaluan.”

8

I kafkaan Dyisas i fat libu dad to
(Matyu 15:32-39)

1 Di satu duh tastifun lêman dee dad to di ku Dyisas. Na di klandè knaanla, tlo Dyisas dad gal mlalò kenen di safédan, na manan di dale,

2 “Toogu kando dad to stifun dini. Tatlu duhla fanak dini di safédgu, na talandè knaanla.

3 Na ku fdàgu ale landè knaan, baling ale kadang mtafî di dalan, du mawag gumulê dademe.”

4 Na smalek dad gal mlalò kenen, “Nè gumwèmi knaan di banwe ani gablà fkaan kdee dad to ani? Fye ku nun dad to mnè dini!”

5 Na snalek Dyisas ale, manan, “File batù fanyu?”

Na manla, “Alò fitu.”

6 Na dekan i dad to sudeng di tanà. Na nwean fitu batù fan na funa kenen dmasal mlé fye di Dwata. Kafnge én, snatngaan, na blén di dad gal mlalò kenen, du falelan dale di dad to. Na nalella di kdee dad to.

7 Na nun tukay nalafla bay là dee, na lêman dmasal Dyisas di Dwata, na lêmanan dek

dad gal mlalò kenen malel dun di dad to.
8 Na kmaan dad to, na bsol ale. Na i gdè knaan santifunla fitu been fnò.
9 Na kdee dad to kmaan mdadong di fat libu. Kafngela kmaan fdà Dyisas dad to,
10 na gasil myak di aweng magin dad gal mlalò kenen na salu ale di banwe Dalmanuta.

I kafni dad Farisi tnikeng (Matyu 16:1-4)

11 Na nun dad Farisi salu di ku Dyisas du samdal ale kenen. Fnila di kenen i tnikeng mdà di langit, du kfagula tmilew kenen ku glut kenen i dek Dwata.
12 Na falbongan i nawa, na manan, “Kan ku mni dad to di duh ani tnikeng? Tulengu gamu kaglutan, landè tnikeng fitegu di gamu.”

I kafngewe Dyisas gablà di tdò dad Farisi na tdò Harì Hérod (Matyu 16:5-12)

13 Kafnge én, tnagak Dyisas dad to déén, na lêman myak ale Dyisas di aweng, na mdà mifal di bong lanaw.
14 Na di kifalla taglifetla mebe fan bnatula di aweng, alò salbatù gebela.
15 Na fanngewen ale fagu di fléd, manan, “Tooyu fangeye én gambet bulung falnok fan dad Farisi na Harì Hérod.”
16 Na là ale gamlabat, taman stulen ale, manla, “Én kè manan, du landè fan nebeito.”
17 Kabay gadè Dyisas gsalà kaglabatla, taman manan di dale, “Kan ku stulen gamu gablà di làyu kgebe fan? Là gamu fa gamlabat kel ani? Mgal kè uluyu?
18 Nun matayu, bay là gamu mite? Nun klingeyu, bay là gamu kè mlinge? Làyu kè gafaldam i nimògu?
19 Taglifetyu kè kasatngàgu i lime batù fan fkaangu lime libu dad to. File been gukuyu gdèla?”

Na manla, “Sfalò lwe.”
20 Na man Dyisas, “Na i fitu batù fan fkaan fat libu dad to. File been gukuyu gdèla?”

Na manla di kenen, “Fitu.”
21 Na manan, “Kan kè duenyu là gamlabat na ise ku btal fan i mangu?”

I kafgulê Dyisas i lagi butè di Bétsayda

22 Na di kakella di tukay banwe Bétsayda nun satu lagi butè nebe dad to di ku Dyisas. Na fakdo ale fye nagotan du fye mgulê.
23 Na nagot Dyisas sigal i to butè na nalakan kenen lamwà di tukay banwe én, na dnulaan dad matan. Na di kafkahan kmalan di to én, snalekan, manan, “Nun teenam?”
24 Na tukeng to én, na manan, “Hae, teengu dad to, bay gambet dad kayu magu kitegu dale.”
25 Na lêman nagot Dyisas i matan. Na kafnge én, too meye to én, na too fye kiten du tamgulê.
26 Na dek Dyisas kenen mulê, na manan di kenen nang samfulê di tukay banwe én.

I gman Fiter gablà ku Dyisas
(Matyu 16:13-20; Luk 9:18-21)

27 Na salu Dyisas na dad gal mlalò kenen di dad malnak banwe glam di banwe Sisariya Filifos. Na di lamla magu nun snalekan dale, manan, “Tan gal man dad to gablà di deg? Simto agu kun?”

28 Na tulenla kenen, “Man i dademe, ge kun Dyan Gal Munyag. Man dademe, Ilaydya, ku demen satu di dademe tugad Dwata.”

29 Na smalek Dyisas, manan, “Kabay gamu, tan manyu? Simto agu kè?”

Na tmimel Fiter, manan, “Ge sa Krayst.”

30 Na too ale nfang Dyisas nang tmulen di balù simto to gablà di kenen.

I kafgadè Dyisas i kfatin
(Matyu 16:21-28; Luk 9:22-27)

31 Mdà di bang ani tambù Dyisas fgadè di dad gal mlalò kenen i fan kel di Tingà To. Na manan là fakay ku là kenen magu di dee bung kaflayam. Na dad tua gal mebe dad Dyu na dad ulu dad bà di Dwata na dad tamdò i flalò blé Dwata fagu di ku Mosis, knagolla kenen kadang na fnatila, bay nték kenen mdà di fati di gatlun duh.

32 Na too mbangal i man Dyisas di dale ani, taman nebe kenen Fiter di kilil, na nngakan du tagmanan, “Fnatila agu.”

33 Kabay falê Dyisas meye di dademe gal mlalò kenen, na nngakan Fiter, manan, “Fawag ge di deg Satanas! Ise di Dwata gumdà i fandamam bay di to!”

34 Na lêman tlo Dyisas di safédan dad gal mlalò kenen na i dee dad to déén, na manan di dale, “Ku nun to mayè too mlalò deg, là fakay ku laan knagol knayè i kton, na mebe krusan, na too mlalò deg.

35 Du ku simto kmabas i nawan, knean mati. Kabay ku simto mati du mdà di klaloan deg ku demen mdà di kbelan i Fye Tulen gablà di deg, nun nawan landè sen.

36 Balù gfun satu to i kdee fye dini tah tanà, tan gufyen ku lana di kenen nawa landè sen. Landè.

37 Du landè fakayan blé du fye gbawian nawan landè sen.

38 Na sadni too dee dad to too gamsalà na knangla Dwata. Na i to gbol di dale i myà mfun deg ku demen tdògu, kyàgu kenen kadang, agu dnagit Tingà To, di kasfulêgu magin bong kdatah Màgu na magin dad kasaligan too mtiu.”

9

1 Na manan di dale, “Tulengu gamu i kaglutan, nun tadag dini là mati kel di kiteyu kdatah i kagot Dwata.”

I kgili baweh Dyisas
(Matyu 17:1-13; Luk 9:28-36)

2 Kafnge i nam butang, fagin Dyisas Fiter, Dyém, na

Dyan di satu mdatah bulul, na landè to ditù alò ale. Na di klola meye di kenen mgili bawehan.

3 I klawehan too mneng bukay landè to di klamang banwe gmagan fbukay salngad kbukayan.

4 Na msut déén Ilaydya na Mosis stulen di ku Dyisas.

5 Na man Fiter di ku Dyisas, "Amu, too fye du dini gami. Fye ku fdak gami tlu slung, satu i ge, satu ku Mosis, na satu ku Ilaydya."

6 Ani gman Fiter du laan gadè i fye man du too ale likò.

7 Na di slengan talù maglimun ale labun, na nun talù mdà di bong labun, manan, "Ani tingàgu toogu kanbong nawa. Flinge gamu kenen!"

8 Na gasil ale meye di glibutla, bay landè dademe to teenla di safédla, alò Dyisas.

9 Na di kasolla mdà di bulul too ale nfang Dyisas, manan, "Nangyu tulen di balù simto to i teenyu ditù gine. Silangyu tulen ku mték agu, i dnagit Tingà To, mdà di fati."

10 Na nimenla man Dyisas di dale, bay santulenla ku alò ale, i gumtatek i manan mték mdà di fati.

11 Na nun fa làla glabat, taman snalekla, manla, "Kan ku gal man i dad to tamdò flalò Dwata, na silang kel i To Mgalék Dwata ku takel lêman Ilaydya?"

12 Na man Dyisas, "Too glut, i muna kel i to gambet ku Ilaydya du fatlagadan kdee, bay nun fa gman di Tnalù Dwata gablà deg, i dnagit Tingà To. I gman déén dee kaflayam nagugu na knangla agu nawa."*

13 Na man Dyisas fa, "Na gablà ku Ilaydya, tulengu gamu, takel sa Ilaydya, na balingla kenen fanlayam gusen i knayèla gambet i fsulat Dwata di Tnaluan gablà di kenen."

I kafgulê Dyisas i tingà nun busaw
(Matyu 17:14-21; Luk 9:37-43)

14 Na di kasfulê ale Dyisas di dademe dad gal mlalò kenen, teenla dee dad to stifun ditù. Na nun dad tamdò i flalò blé Dwata fagu di ku Mosis samdal dale.

15 Na kite dad to ku Dyisas too ale tikeng, na gasilla snitong kenen, na dnawatla kenen.

16 Na snalekan ale, manan, "Tan sandalyu?"

17 Na nun to mdà di dad to stifun déén tmimel, manan, "To Tamdò, tanebegu di ge i tingàgu lagi du nun busaw fumu kenen.

18 Na ku gal fusuk i busaw, galan sek di tanà tingàgu. Na gal mulak i baan, na kminggat kifanan, na mbaling kmeseg lawehan. Tabeg agu fakdo di dad gal mlalò ge du fye falwàla, bay làla gagan falwà dun."

* **9:12** Faglabat Dyisas dad mlalò kenen gablà di kaflayam nagu i Tingà To du i man nawala ku glut Dyisas i To Mgalék Dwata mebe i banwe là fakay ku maflayam.

19 Na man Dyisas, “E tay, gamu dad to di bang ani, too landè kafaglutyu. Bong klogu mnè di safédyu! Tan fa dé kaftahàgu nawagu di gamu du fye faglut gamu? Nebeyu dini i tingà.”

20 Taman nebela tingà di ku Dyisas. Na di kite busaw ku Dyisas toon fakakal i tingà na fafugenan di tanà. Na tatì glulid i tingà, na mulak baan.

21 Na snalek Dyisas mà i tingà, manan, “Tamlo kè tdukan?”

Na man i maan, “Tagnè mdà di ktukayan.

22 Too dee dulê batan di lam lifoh na yéél du kayean mati kenen, bay ku gaganam, toom gami kando, na tnabengam gami.”

23 Na man Dyisas, “Kan ku manam, ‘Ku gaganam?’ Gagan Dwata mimò balù tan di to faglut di kenen.”

24 Na falbong mà i tingà taluan, manan, “Faglut agu sa, bay begam snikof i kafaglutgu.”

25 Na teen Dyisas tadee dad to gasil salu di dale, taman nngakan i busaw, manan, “Ge busaw gal fbakong na fumu, mangu ge, lamwà di kenen, na nang ge lêman fusuk kel di landè sen.”

26 Na mkit i busaw na salngan én toon kfakakal i tingà, kafnge én, lamwà. Na i baweh tingà salngad i tidol, taman man dee dad to, “Tamati kenen.”

27 Kabay nagot Dyisas kmal i tingà na ntékan, na fles kenen tadag.

28 Di kfusuk Dyisas na dad gal mlalò kenen di gumnè, nun snalekla kenen di alò ale déén, manla, “Tan duenmi là gmagan falwà i busaw gine?”

29 Na man Dyisas di dale, “Alò fagu di dasal gaganyu falwà i busaw salngad ani.”

I kafgadè Dyisas lêman gablà di kfatin

(Matyu 17:22-23; Luk 9:43-45)

30 Tnagakla banwe én, na déén dalanla di Galili. Na là mayè Dyisas ku nun gmadè ku nè gumagula,

31 du én tdoan i dad gal mlalò kenen gablà di fan kel, manan, “Tamdadong kablé deg, i dnagit Tingà To, di agot i dad to, na fnatila agu, bay balù fnatila agu, lêman agu sa mték di gatlun duh.”

32 Kabay làla glabat gumtatek i manan, na likò ale smalek dun.

I too mdatah to di kagot Dwata

(Matyu 18:1-5; Luk 9:46-48)

33 Na di kakella di tukay banwe Kafernaum fusuk ale di gumnè na snalek Dyisas dad gal mlalò kenen, manan, “Tan santulenyu gine di dalan?”

34 Kabay là ale gamtimel, du i santulenla ku simto too mdatah di dale.

35 Taman sudeng Dyisas, na tlon di kenen dad sfalò lwe, na manan, “Ku nun to mayè too mdatah di kdee, fye ku fdanaan i kton, na tnabengan i kdee.”

36 Na nwè Dyisas satu tingà du ftadagan di blengla na began lkaf, na manan di dale,
37 "Ku simto dmawat satu tingà gambet ani du mdà di ksasatun di deg, dnawatan agu, na i dmawat deg, dnawatan Màgu Dwata, i mdek deg."

I to là mnang nawa ku Dyisas, msen kenen
(Luk 9:49-50)

38 Na man Dyan di ku Dyisas, "To Tamdò, nun teenmi satu lagi gal falwà dad busaw fagu di dagitam. Na fnangmi, du ise kenen satu dadememi gal mlalò ge."
39 Kabay man Dyisas, "Nangyu kenen fnang du landè to mlal gamtalù sasè gablà di deg ku galan nimò tnikeng fagu di dagitgu,
40 du i to là mnang nawa gito msen gito.
41 Na tulengu gamu i kaglutan, nun untung sa di fulé duh én to mlé balù alò tukay yéél ninum di gamu du mdà di ksasatuyu di deg, dunan Krayst, i Mgalék Dwata."

I kgebe di salà
(Matyu 18:6-9; Luk 17:1-2)

42 Na man Dyisas fa, "Na ku simto gumdà i satu to gamsalà, too kenen fanlayam. Fye fa ku mgikat di lialan bong giling batu, na bat kenen di gumngalam mahin, di laan fa gebe di salà satu di dad to faglut di deg gambet tingà ani.
43 Kaflingenta dun, ku bali kmalam mebe ge di kimò sasè, fye fa baling ku kanlangam du fye là ge fles mimò sasè, du fye fa ku fatok ge na nun nawam landè sen di sikof kmalam bay baling ge bat di lanaw lifoh landè gusenan,
44 du ditù landè gumati dad safat, na landè gumati i lifoh.
45 Na ku bali bliam i mebe ge di kimò sasè, fye fa baling ku kanlangam, du fye là ge fles mimò sasè, du fye fa ku kimay ge na nun nawam landè sen di sikof bliam, bay baling ge bat di lanaw lifoh,
46 du ditù landè gumati dad safat, na landè gumati i lifoh.
47 Na ku bali matam mebe ge di kimò sasè fye fa ku balingam tanwil du fye là ge fles mimò sasè, du fye fa ku alò satu matam, na fakay ge gakuf di kagot Dwata, di sikof matam, bay baling ge bat di lanaw lifoh,
48 du ditù landè gumati dad safat, na landè gumati i lifoh.
49 Na kdee dad to tnilew fagu di lifoh dunan i kaflayam.
50 "I dad to mlalò deg gambet kahì mlé nem di knaan du ale gumdà i kafye di demela to, bay ku magwè i nem i kahì, talandè kibò fye lêman mahì. Taman fye ku gambet kahì mangnem i nimòyu, taman sansatuyu nawayu di dademeyu."

10

I tdò Dyisas gablà di kaskah i kasatlamin
(Matyu 19:1-12; Luk 16:18)

1 Na tnagak Dyisas Kafernaum na salu di banwe
Dyudiya. Kakelan ditù fles
kenen di faltù i yéél Dyordan.
Na lêman dee dad to stifun di
kenen, na lêman kenen tamdò
dale du én tagnè galan nimò.
2 Na nun dad Farisi salu
di kenen du neyela dalan
dmalam kenen, taman
smalek ale, manla, “Fakay dé
di flalò blé Dwata ku kahito
yaanito?”
3 Na smalek Dyisas, manan,
“Tan i flalò Mosis?”
4 Manla, “Falohan ku kah i
dad lagi yaanla ku tafunala
sulat i fafil gufgadè i kaskah.”
5 Man Dyisas, “Hae, du too
mgal i uluyu. Ani sa duen
Mosis smulat i flalò én.
6 Kabay ise gambet ani di
katbuan di kimò Dwata i
banwe, du man i Tnaluan,
‘Nimò Dwata satu lagi na satu
libun.’
7 ‘Ani duen i lagi lamwà di
ifat i maan na yéan na mnè di
safèd i yaanan,
8 du lwe to ani mgimò satu.’
Taman taise ku lwe to i satlamin bay mbaling satu.
9 Taman là fakay sankah
dad to tasansatu Dwata.”
10 Na di kfusukla di lam
gumnè, lêman smalek dad gal
mlalò kenen gablà di kaskah
yaan.
11 Na man Dyisas di dale,
“Balù simto to mkah yaanan,
na lêman mwè satu libun,
tagamsalà du nlafaan i muna
yaanan.
12 Salngad i libun mkah
yaanan, na mwè satu lagi,
tagamsalà du nlafaan i muna
yaanan.”

I kdawat Dyisas i malnak dad ngà
(Matyu 19:13-15; Luk 18:15-17)

13 Na nun dad to mebe
i dad ngà di ku Dyisas du
fye nagotan ale na dnasalan.
Kabay dad gal mlalò ku Dyisas balingla nngak dad to én.
14 Kabay di kite Dyisas
nimòla, kalbutan dad gal
mlalò kenen, na manan
di dale, “Falohyu dad ngà
salu di deg na nangyu ale
fnang, du ku simto nun ksalig
salngad dad ngà ani, gakuf
ale di kagot Dwata.
15 Tulengu gamu kaglutan,
ku i ksalig satu to là salngad
di dad ngà ani, là kenen gakuf
di kagot Dwata.”
16 Na lkaf Dyisas i dad ngà,
na fkahan kmalan di ulula du
banlén ale kafye.

I lagi nun bong knun
(Matyu 19:16-30; Luk 18:18-30)

17 Na di kdà Dyisas magu
nun to gasil salu di kenen
na lkuad di munan, manan,
“E To Tamdò, too ge tlu to,
taman ani snalekgu di ge,
tan nimògu fye gfungu nawa
landè sen?”
18 Na man Dyisas di kenen,
“Kan ku manam agu tlu to?
Alò satu to tlu, dunan Dwata.
19 Tagadeam dad flalò blé
Dwata fagu di ku Mosis i
gman, ‘Nang ge manò, nang
ge mlafà yaanam, nang ge
tmaku, nang tmulen kéng di
gususay, nang ge mlangong i
demem to, na mafè ge maam
na yéam.’ ”

20 Na man i to, “Hae
To Tamdò, tanimengu i
kdee flalò Dwata mdà fa di
gutukaygu.”

21 Na meye Dyisas di to
én na too bong kakdon ke-
nen. Na manan di kenen,
“Kabay nun fa satu guku-
langam. Mdà ge, na fablim
kdee dad knunam, na blém
bayadan di dad to landè. Na
fagu déén nun bong knun
gfunam di langit. Kafnge én,
samfulê ge, na mlalò ge deg.”

22 Kabay di kaklinge i lagi i
man Dyisas, mbaling too blat
bawehan, na mdà kenen na
too mlidù nawan du too bong
knunan.

23 Na falê Dyisas meye
di dad gal mlalò kenen,
na manan, “Too malima
kagfusuk i to nun bong knun
di kagot Dwata.”

24 Na tikeng i dad gal mlalò
kenen di kaklingela i manan.
Kabay lêman man Dyisas di
dale, “Mangu di gamu dad
gal mlalò deg, too malima di
balù simto to fusuk di kagot
Dwata.
25 E dad ngà, malima fusuk
i bong lmanaf kamél di sol i
dalum, bay malima fa i satu
to nun bong knun fusuk di
kagot Dwata.”

26 Kaklingela én, matnù
ktikengla, na manla, “Ku glut
én, simto kè galwà?”

27 Na meye Dyisas di dale,
na manan, “Landè to gma-
gan mimò ani, bay Dwata
gmagan sa, du gagan Dwata
kdee.”

28 Na man Fiter di kenen,
“Neyem gami, tatnagakmi
kdee du mlalò gami ge.”

29 Na man Dyisas, “Tulengu
gamu kaglutan, ku nun to
tmagak i gumnean, ku de-
men dad flanekan, ku de-
men dad tuan, ku demen dad
ngaan, ku demen tanaan du
mdà di ksasatun di deg na
mdà di kdawatan i Fye Tulen,
30 too bong gdawatan mdà
di Dwata di klon mnè di tah
tanà, dunan dad gumnè, dad
flanek lagi na libun, dad yê,
dad ngà, na dad tanà, kel
di mlatu dulê kbongan di
gtagakan, na gagin dee dad
kaflayam, na di fulé duh gam-
dawat kenen nawa landè sen.
31 Nun dee dad to mdatah
di duh ani baling mdanà
kadang di fulé duh. Na dee
dad to mdanà di bang ani
mdatah kadang di fulé duh.”

I gatlu dulê Dyisas fgadè gablà di kfatin

(Matyu 20:17-19; Luk 18:31-34)

32 Di dalan ale Dyisas
mnagad salu di syudad
Dyérusalém, magu Dyisas
muna di dademe to magin
kenen. Na tikeng i dad gal
mlalò kenen du salu ale di
syudad gumnè dad to dmuen
kenen. Na likò dad to tmadol
déén. Na lêman fafdadong
Dyisas dad sfalò lwe galan
dek, du fgadè dale gablà di
fan kel di kenen.
33 Na man Dyisas di dale,
“Flinge gamu, du salu ito nan
di Dyérusalém, na ditù bléla
agu, i dnagit Tingà To, di
agot dad ulu dad bà di Dwata

na dad tamdò dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis na nukumla agu di fati. Na kafnge én, bléla agu di agot dad to ise Dyu du fafatila,

34 na dad to én, toola agu kadang snilo, na dnulàla, na bnadasla, na flesla agu fnati, bay di gatlun duh mték agu mdà di fati."

I fni ale Dyém na Dyan
(Matyu 20:20-28)

35 Na fdadong Dyém na Dyan, i lwe dad ngà Sébidi, na manla di ku Dyisas, "To Tamdò, nun kayèmi fni di ge."

36 Na smalek Dyisas, manan, "Tan kayèyu mdà di deg?"

37 Na tmimel i lwe, "Ku tagdawatam kdataham kadang, kayèmi ku fsudengam gami di safédam satu gsen di kwananam na satu gsen di ibengam."

38 Kabay man Dyisas, "Làyu gadè i fniyu. Gaganyu kè mebe i kaflayam salngad bong kaflayam gnagugu kadang? Gamtayud gamu i bong kalima salngad deg kalima?"*

39 Manla, "Hae, gaganmi."

Na man Dyisas di dale, "Too glut, i kaflayam gnaguyu, salngad di kaflayam gnagugu.

40 Kabay landè kaglutgu malék ku simto fsudeng gsen di kwanangu na di ibenggu, du én alò gsudeng déén i dad to tagutmagà i Màgu dun."

41 Na di kaklinge i dademe sfalò gal mlalò ku Dyisas i fni dademela ani, flabè ale ku Dyém na Dyan.

42 Kabay tlo Dyisas kdeela di safédan, na manan di dale, "Tagadèyu i gal nimò i dad ganlal dad to di tah tanà ani. Toola bankut dad to gdanà di dale. I dad to nun glal, toola gal dek i dad to.

43 Kabay gamu, ise én kfaguyu, du ku nun di gamu mayè mbaling mdatah là fakay ku laan gal tnabeng i dademen.

44 Na ku nun di gamu mayè mdatah di kdee, là fakay ku laan flifan i kton di kdee dademen,

45 du balù agu, i dnagit Tingà To, làgu salu di tanà ani du én kayègu ku tnabeng agu i dad to, bay i duengu salu dini du tnabenggu dad to na blé ktogu di fati, du bnayadgu i dad salàla du fye dee dad to galwà."

I kafgulê Dyisas i to butè dnagit Bartimyus
(Matyu 20:29-34; Luk 18:35-43)

46 Na takel Dyisas na dad gal mlalò kenen di banwe Dyériko, na di kdàla lêman, nun dee dad to magin dale. Na nun to butè dnagit ku Bartimyus, tingà Timyus lagi, sudeng di kilil dalan du mni.

47 Di kaklingen i to mlius di kenen dunan Dyisas mdà di Nasarét, tambù kenen tamlo, manan, "E Dyisas, Bel Harì Dabid, begam agu kando!"

* **10:38** Satu kubad ani dunan: Gaganyu kè tmufì minum di basu guminumgu, ku demen gmagu i kafbunyag gnagugu kadang?

48 Na dee to mngak na manla kenen fanak. Bay baling matnù kakitan, manan, “Bel Harì Dabid, begam agu kando!”
49 Na tlag Dyisas magu, manan, “Tloyu kenen dini.”

Na katlola i to butè, manla, “Fangalam nawam, na tadag ge du tatlon ge.”

50 Na batan lafin klaweh began kalomboy, na gasil kenen tadag, na salu di ku Dyisas.
51 Na snalek Dyisas kenen, “Tan kayeam nimògu di ge?”

Na tmimel i to butè, manan, “Amu, kayègu ku beg agu mite.”

52 Na man Dyisas di kenen, “Fakay ge mulê du mdà di kafaglutam tamgulê ge.” Na mite sa kenen, na fles magin ku Dyisas di kagun.

11

I sangal kagu Dyisas di bong syudad Dyérusalém
(Matyu 21:1-11; Luk 19:28-40; Dyan 12:12-19)

1 Na mdadong ale Dyisas di Dyérusalém du tafan ale kel di dad tukay banwe dnagit Bétfagi na Bétani déén di dungan bulul Olib. Na nun lwe gal mlalò kenen dekan muna.
2 Na manan di dale, “Fles gamu di banwe sen munaito. Kfusukyu ditù, nun teenyu satu nati dongki ikat landè to lmen smakay dun. Nbelyu ikatan na nebeyu dini.
3 Na ku nun to man di gamu, ‘Kan ku nimòyu én?’ manyu di kenen, ‘Nun gukmamu i Amu dun, na lêmanan gasil fulê di gamu.’ ”
4 Na tamdà ale, na kakella ditù nun teenla nati ikat déén di dalan di saféd takab gumnè. Na klola mbel ikat i nati,
5 nun dad to tadag déén smalek, manla, “Kan ku nbelyu ikat nati én?”
6 Na tmimel ale salngad i man Dyisas di dale, na falohla ale mwè dun.
7 Na nebela nati di ku Dyisas, na nafidla i dademe klawehla, na smakay Dyisas.
8 Na dee dad to mbel dademe klawehla di dalan gumagun, na kamlang dademe dad fanga nun doon mdà di dad kayu di kilil dalan du filèla di gumagu Dyisas, du fitela afèla kenen.
9 Na tamlo dad to di muna na tmimel dad to di fulé, manla,
“Dnayenito Dwata!
Too nun kafye i to salu dini mebe i glal Amuito Dwata!
10 Banlé Dwata kafye i kagot fan kel tafakang di tbulito Harì Dabid!
Dnayenyu Dwata kdeeyu mnè di tah langit!”
11 Na di kakel Dyisas di Dyérusalém, fusuk kenen di Bong Gumnè Dwata. Na teenan kdee nimòla di lam, na du taflabi nan, samfulê kenen na i dad sfalò lwe gal mlalò kenen di banwe Bétani.

I talù Dyisas di kayu fig
(Matyu 21:18-19)

12 Na di tmadol duh, mdà ale di Bétani, na di lamla magu tabitil Dyisas.

13 Na mdà di gumawagan
nun teenan satu kayu fig
mlumbù doonan, taman salu
kenen ditù du neyen ku nun
bungen, bay kakelan déén alò
doon teenan, du ise bangan
munge.
14 Na talù Dyisas di kayu,
manan, “Fandà ani landè nan
gamkaan i bungem.” Na
mlinge dad gal mlalò kenen.

I nimò Dyisas di Bong Gumnè Dwata
(Matyu 21:12-17; Luk 19:45-48; Dyan 2:13-22)

15 Na di kakel ale Dyisas
di syudad Dyérusalém fusuk
kenen di Bong Gumnè Dwata,
gal gumangamfù dad Dyu,
na ndalan dad to sbayad
déén. Fnugenan dad lamisa
dad to samfalit filak, na dad
gusudeng dad to fabli salafati
galla dsù.
16 Na laan faloh dad to
mebe dad kalyak balù alò
magu di lam i Bong Gumnè
Dwata.
17 Na tdò ale Dyisas,
manan, “Tagsulat di Tnalù
Dwata, manan, ‘Én gukmamu
gumnègu gal gudmasal di deg
i dad to mdà di kdee dad
banwe.’ Én man Dwata, bay
tabalingyu nimò gumnè dad
to tmaku.”
18 Na linge dad ulu dad bà
di Dwata na dad tamdò i flalò
blé Dwata fagu di ku Mo-
sis, taman mngabal ale kfagu
mati ku Dyisas, du likò ale
kenen, du too tikeng i dad to
di katdoan.
19 Na di kasdaf i duh,
lamwà ale Dyisas di syudad.

I tdò gwè mdà di kayu fig
(Matyu 21:20-22)

20 Na di flafus i tmadol duh,
di kagula lêman, teenla i kayu
fig tamlanas na mati kel di
dalilan.
21 Na gafaldam Fiter i
gman Dyisas di kayu, na
manan, “Amu, neyem kayu
tanngakam, tamlanas.”
22 Na tmimel Dyisas, “Hae,
faglut gamu di Dwata,
23 du tulengu gamu kaglu-
tan, balù simto to ku too ke-
nen faglut na là lwe nawan
di kdohò Dwata i fnin, toon
dnohò di kenen. Na fakayan
man di bulul ani, ‘Magket ge
na gbat di lam mahin,’ na
gdohò sa i manan.
24 Taman tulengu gamu,
balù tan fniyu di dasal, ku
faglut gamu blé di gamu i
fniyu, gdawatyu sa.
25 Kabay di kdasalyu ku
nun ksasè nawayu di balù
simto to, funayu nlifet salàla
kloyu dmasal di Dwata du fye
i Màyu di langit lê mlifet i
salàyu, (
26 du ku làyu nlifet salà de-
meyu to, na là nlifet Màyu di
langit gamu salà.)”

I gumdà glal Dyisas
(Matyu 21:23-27; Luk 20:1-8)

27 Na di kakella di
Dyérusalém lêman salu Dyisas
di Bong Gumnè Dwata. Na di
laman magu di lam, fdadong
di kenen dad ulu dad bà di
Dwata na dad tamdò i flalò
blé Dwata fagu di ku Mosis,
na dad tua gal mebe i dad
Dyu.

28 Na smalek ale, manla,
"Tan kè kaglutam mimò i
kdee nimoam? Na simto kè
mlé ge glal mimò dun?"
29 Na man Dyisas di dale,
"Nun snalekgu gamu funa,
na ku gtimelyu tulengu gamu
gumdà glalgu mimò ani.
30 Tulenyu deg sa kun, nè
gumdà glal Dyan munyag?
Mdà di Dwata, ku demen
mdà di to?"
31 Na stulen ale ku tan
timella, manla, "I tan
timelito? Ku manito, 'I glalan
mdà di Dwata,' snalekan
ito, 'Kan ku làyu fnaglut i
manan?'
32 Kabay là fakay ku man-
ito, 'Mdà di dad to.' " (Hae,
du likò ale i dad to du kdeela
too faglut Dyan satu too glut
tugad Dwata.)
33 Taman tmimel ale ku Dy-
isas, manla, "Làmi gadè."
Taman man Dyisas di dale,
"Na, làgu tulen gamu ku
nè gumdà glalgu mimò i
nimògu."

12

I guflingen Dyisas i dad ganlal di kafaglut di dad to magot i fule

(Matyu 21:33-46; Luk 20:9-19)

1 Na tambù Dyisas tamdò
dad to lêman fagu di fléd,
manan, "Nun satu to mule
dad walad dnagit grép di
tanaan, na nlabatan. Na
makol kenen sol di bong
batu du gumisà bunge grép.
Na fdakan satu too mdatah
gumnè du gumunung dad
fulen. Na kafnge én, fagotan
dad fulen di dademe to, du
salu kenen di satu banwe.
2 Na di bang ktaga dad bun-
gen, nun dekan satu saligan
salu di dad to magot dun, du
fwean kenen alel.
3 Kabay i dad to fagotan
dun, balingla kanfè saligan
na bnunalla, na dekla kenen
mulê, bay landè febela ke-
nen.
4 "Na lêmanan dek satu sali-
gan salu ditù, na sneeyla i
ulun na toola fa fyà.
5 Na lêmanan dek satu,
bay fnatila sa. Na dee fa
dad to dek i mfun tanà, bay
bnunalla dademe na fnatila
dademe.
6 "Én alò i laan fa fsalu ditù
i tingaan lagi toon kando, bay
di sangalan, dekan di dale i
tingaan, du manan, 'Là fakay
ku làla nafè tingàgu.'
7 "Kabay kitela kenen, bal-
ing ale stulen, manla, 'Ani sa
tingà i mfun i fule. Kenen i
mfun kadang, taman snitong-
gito kenen na fnatiito, du fye
di kfati maan gito gamfun i
fule.'
8 Na taman kanfèla, na
fnatila, na batla di lwà
gumule i maan."
9 Na smalek Dyisas manan,
"Tan dé kibò i mfun fule i
dad to gufagotan dun? Én
nimoan, salu ditù na fnatin
kdeela, na fagotan di dademe
dad to.
10 Làyu kè gbasa i gman
Dwata di Tnaluan? Manan,
'I batu knang i dad to fdak i
gumnè batu,
du di dale fandam landè
kamu dun,
én baling i batu too mab-
tas di kdee.

11 Hae, ani mgimò Amuito Dwata,
na di kitemi, too gamtikeng i nimoan.’ ”

12 Di kaklinge i dad gal mebe dad Dyu i fléd Dyisas, glabatla ale gugtadè i manan, taman mngabal ale kfagu kamfè kenen, bay làla mgimò dun du likò ale i dad to. Taman tnagakla Dyisas déén, na mdà.

I salek gablà di bayad buhis
(Matyu 22:15-22; Luk 20:20-26)

13 Na dekla dademe dad Farisi na dademe dad Dyu msen di ku Harì Hérod di ku Dyisas, du kayèla mawel kenen fagu di dad ksalek.

14 Na salu ale di ku Dyisas, na manla di kenen, “To Tamdò, gadèmi ge satu to là tmulen kéng. Tamdò ge i kaglut gablà di knayè Dwata, du laam fkah di nawam i man dad to gablà di ge, na là mabtas di ge ku tan glalla. Taman nun snalekmi ge. Fakay dé di flalò blé Dwata fagu di ku Mosis ku mlé gami bayad buhis di ku Sisar, gumdatah di banwe Roma?

15 Nun kaglutmi mayad dun ku demen landè?”

Kabay gadè Dyisas alò flingu mimò fye i dad to ani, na kayèla kamfè kenen, taman snalekan ale, “Kan ku tilewyu agu fnawel? Nebeyu deg satu filak galyu bayad buhis du neyegu.”

16 Na nebela di kenen satu filak. Na snalekan ale, manan, “Simto kè baweh na dagit i gkah di filak ani?”

Na manla, “Ku Sisar.”

17 Na man Dyisas di dale, “Na ku tan nfun Sisar bléyu ku Sisar, na ku tan nfun Dwata bléyu di Dwata.”

Na too ale tikeng di timelan.

I salek gablà di ktékmdà di fati
(Matyu 22:23-33; Luk 20:27-40)

18 Na nun dad Sadusi salu di ku Dyisas, dunan dad Dyu i gal mangman kun, là mték dad to mdà di fati. Na ani snalekla di kenen,

19 manla, “To Tamdò, nun sulat Mosis di gito di muna gman, ku mati satu lagi, bay landè tingàla yaanan, là fakay ku là nwè i flanekan lagi i libun balu én, du fye nun bel i tamati fagu di kenen.

20 Na di muna kun, nun fitu lagi saflanek. Na mwè yaan i twege, bay mati na landè tingàla.

21 Di kfatin, nwè i twalin tmadol kenen i yaanan, bay lêman mati flanekan, na landè tingàla. Na salngad kagkah di gatlun,

22 kel di sangal twali, i fitu saflanek, kdeela mati landè tingàla di libun ani. Na i sangalan mati libun.

23 Na ani snalekmi, kadang di ktékmdà di fati, simto di fitu saflanek i yaanan du kdeela mwè kenen.”

24 Na tmimel Dyisas, manan, “Gsalà fandamyu, na i duenan du làyu gadè i

Tnalù Dwata, na làyu gadè kgal tulus Dwata.

25 Du di kték i dad to mati, talandè swè yaan lagi ku demen libun, du én kagkahla salngad dad kasaligan Dwata di langit.

26 Na gablà di fnaglutyu i là mték dad to mati, làyu kè lmen masa i gsulat Mosis gablà di kayu dminè du ditù gugsulat i gman Dwata di ku Mosis, manan, 'Agu i Dwata fnangamfù Abraham, Isaak, na Dyékob.'

27 I gman Dwata ani satu gugmadeito balù tamati ale Abraham mto ale lêman, du Dwata i Dwata fnangamfù i dad to mto, ise dad to mati. Taman too bong kagsalàyu ku man nawayu landè dad to mték mdà di fati."

I too mdatah flalò Dwata
(Matyu 22:34-40; Luk 10:25-28)

28 Na nun satu to tamdò flalò blé Dwata fagu di ku Mosis salu déén na lingen i kastulenla, na gadean too fye timel Dyisas dale, taman snalekan kenen, manan, "Tan too mdatah flalò di kdee flalò Dwata?"

29 Na tmimel Dyisas, manan, "I too mdatah flalò Dwata, dunan ani, 'Flinge gamu kdeeyu dad bel Israél. I Amuito Dwata alò, i too glut Dwata, landè dademe.

30 Taman tooyu kando Amuyu Dwata mdà di nawayu, na di kdee knayèyu, na di kdee fandamyu, na di kdee galyu.'

31 Na i gamtadol too mdatah flalò dunan ani, 'Tooyu kando i demeyu to salngad kakdoyu i ktoyu.' Na landè dademe flalò mdatah fa di lwe ani."

32 Kaklinge i to tamdò flalò Dwata i man Dyisas ani, manan, "Too glut manam, To Tamdò, én Dwataito alò i too glut Dwata na landè dademe Dwata galwà di kenen.

33 Na ku tooito kando kenen mdà di nawaito, na mdà di kdee kaglabatito, na mdà di gusen galito, na ku kandoito demeito to salngad kalbong kakdoito ktoito, mdatah kimenito lwe flalò ani, di kdee dad lmanaf snakufito du dsù di Dwata na kdee dademe gabléito di kenen."

34 Di kaklinge Dyisas timelan, gadean too nun kaglabatan, taman manan di kenen, "Là ge mawag di kagot Dwata."

Na mdà di timelan, landè to gamlas smalek kenen du gadèla landè kibòla matu.

I salek gablà di To Mgalék Dwata
(Matyu 22:41-46; Luk 20:41-44)

35 Na kafnge én, di sleng Dyisas tamdò di Bong Gumnè Dwata smalek kenen, manan, "I dad tamdò flalò blé Dwata, tan duenla man Krayst, i Mgalék Dwata, dunan alò bel Harì Dabid?

36 Balù Harì Dabid fagu di kalak Mtiu Tulus, tlon i To Mgalék Dwata, Amu, manan,
'Man i Amuito Dwata di
Amugu,
fagotgu ge i kdee,

taman sudeng ge dini
gsen di kwanangu,
kel di kagfisangu dad mnang
nawa ge,
na kafkahgu dale di dun-
gan falel bliam.'
37 Ku i katlo Dabid ku Krayst,
'Amu', kan ku én katloyu ke-
nen bel Dabid?"
Na too lehew i dee dad to
stifun di kenen flinge tdoan.

I kafngewe gablà di nimò dad to gal tamdò i flalò blé Dwata
(Matyu 23:1-36; Luk 20:45-47)

38 Na di katdò Dyisas, manan, "Tooyu fgeye fye làyu lalò i nimò dad to gal tamdò flalò blé Dwata fagu di ku Mosis. Lamsak ale i too fye tahà klaweh ku magu ale, du kayèla ku too ale nafè dad to di fadyan.

39 Na kayèla too fye gusudeng di dad gal gusatdoito, na dad gusudeng dad mdatah to di fista.

40 Blaam, ale dad to mlangong i dad to balu du fye gwèla dad knunla, na fantahàla dasalla du fye là dilè dad to i ksasèla. Taman falbong Dwata i flayamla di fulé duh."

I kablé gafye nawa Dwata
(Luk 21:1-4)

41 Na satu duh sudeng Dyisas déén di Bong Gumnè Dwata mdadong di gumkah i filak blé di Dwata, du neyen dee dad to ftatek bléla di Dwata di lam gumkah én. Nun dee dad to nun bong knun ftatek bong filak.

42 Kabay nun kel satu libun balu landè knun ftatek alò lwe malnak filak.

43 Na tlo Dyisas dad gal mlalò kenen di safédan, na manan, "Tulengu gamu kaglutan, landè gumwè balu ani, bay kenen kablé bong fa di kablé i kdee dad to gine mlé bong filak,

44 du di kablé i dademe gine, alòla blé lukas i bong knunla, bay libun balu ani, balù landè gumwean kliduan, knean blén i kdee knunan."

13

I kalmo Bong Gumnè Dwata
(Matyu 24:1-2; Luk 21:5-6)

1 Di kalwà Dyisas mdà di Bong Gumnè Dwata nun satu gal mlalò kenen talù, manan, "To Tamdò, neyem Bong Gumnè Dwata. Tay, kalbong dad batu didingan! Too fye kdee gumnean!"

2 Na tmimel Dyisas, manan, "Hae, neyem kalbong dad gumnean, bay nun duh kadang malbà, na landè batu gtagak di tagnè gugkahan du sdulê malbà kdeela."

I dad samuk na dad kaflayam
(Matyu 24:3-14; Luk 21:7-19)

3 Na fles Dyisas di bulul dnagit Olib, na sudeng kenen di sdifal Bong Gumnè Dwata. Na fdadong Fiter, Dyém, Dyan, na Andru di alò ale déén, na smalek,

4 manla, "Tulenam gami ku kilen kagdohò i manam gine,

na tan ilè gugmadèmi i bang kakel ani."

5 Mdà ani tambù Dyisas tamdò dale gablà di fan kel, manan, "Too gamu fgeye du fye là gamu mgebe dad to tamdò kakakéng,

6 du dee dad to kel kadang mebe dagitgu, na manla, 'Agu sa Krayst, i Mgalék Dwata.' Na too dee dad to kadang mafgaw mdà di manla.

7 "Na lingeyu kadang nun dad kasfati mdadong di gamu na dad santulen gablà di dad kasfati di dademe dad banwe, bay nang gamu likò, du glut muna kel kdee ani, bay ise ku én gusen i banwe.

8 Hae, du sfati kadang dad sahal to na dad sahal banwe. Na mkel dad malbang linol di dademe dad banwe na kbitil. Kabay kdee ani alò katbù dad kaflayam, salngad di kagkah libun maltien ku lyon lbanad tienan, bay là fa kel i too katdukan.

9 "Kabay too gamu fafye, du kanfè gamu dad to, du nebela gamu di muna dad ganlal gal mukum, na bnunalla gamu di lam galla gusatdò. Na ftadagla gamu di muna dad harìla na dademe dad ganlal du mdà di klalòyu deg. Kabay én dalanyu samtulen di dale kdee gadèyu gablà di deg,

10 du silang kel i gusen i banwe ku tagatdò i Fye Tulen di kdee bung to di tah tanà.

11 Na di kakfèla na kebela gamu di usay du nukumla gamu, nangyu fsamuk nawayu ku tan fye timelyu dale, bay manyu i fgadè Dwata di gamu di ktadagyu déén, du ise ku mdà di gamu fandam i dad manyu, bay mdà di Mtiu Tulus.

12 "Na di bang én kadang, én nimò i dademe to bléla di fati balù dad flanekla, na dad mà bléla i dad ngàla. Na dademe dad ngà dnuenla dad tuala na fafatila.

13 Na knang gamu nawa kdee dad to du gamu dad togu. Kabay ku simto gamtayud kel di gusenan, galwà kenen."

I too gamlikò di Bong Gumnè Dwata

(Matyu 24:15-28; Luk 21:20-24)

14 "Na teenyu kadang i too gamlikò gal falmo tadag déén di Gumnè Dwata, i là fakay gumnean. (Gamu masa ani tooyu fandam du fye glabatyu.) Na ku teenyu i too gamlikò én, ku déén gamu di Dyudiya mila gamu di dad bulul.

15 Na ku nun to déén di lwà nang kenen fusuk di gumnean du mwè balù tan.

16 Na salngad i to mimò di nligon, nang nan mulê funa du mwè klawehan.

17 Di bang én kadang too magakdo dad libun maltien na dad to nun malnak ngà tmutù.

18 Taman too gamu dmasal du fye là kel ani di bang ksasè tanà.

19 Hae, du balù tan ksasè i dad kaflayam mkel mdà di kimò Dwata i banwe kel di duh ani, na balù kel di landè gusenan, landè gasngad i ksasè ani.

20 “Kabay fanfukal Dwata
klo i bong kaflayam ani, du
ku là, landè to gtagak mto. I
duenan fanfukal i bang ani
du too bong nawan dad to
tamgalékan.”

21 “Di bang én ku nun to
mangman di gamu, ‘Neyem,
dini Krayst, i Mgalék Dwata!’
ku demen manan, ‘Neyeyu
ditù kenen!’ nang gamu
faglut,

22 du di bang én, dee to
msut flingu na ale kun,
Krayst, i Mgalék Dwata. Na
man dademe, ale kun, tugad
Dwata, bay ise. Na mimò ale
dad bong tnikeng na dad ilè
ktulusla, du ku nun kibòla
kayèla ku mafgaw kdee to,
balù dad to mgalék Dwata.

23 Taman too gamu fafye,
du tafalagu nan tulen di
gamu kdee ani di lamla là fa
kel.”

I kagkah i langit di kasfulê Dyisas

(Matyu 24:29-31; Luk 21:25-28)

24 Na man fa Dyisas, “Na
di dad duh kafnge i dad
kaflayam atù,

‘mbaling kifu i duh,
na là nan mneng i bulen.
25 Na tatek dad blatik mdà di
langit,
na gasyat kdee mnè
di langit di tagnè
dalanla.’

26 “Kafnge én, teenla agu,
i dnagit Tingà To, di lam
labun di ksalugu dini magin
i bong eneg na kneng mdà di
kdatahgu.

27 Kafnge én, dekgu dad
kasaligan Dwata di kdee su-
luk i banwe du santifunla
kdee dad to mgalék Dwata
mdà di kdee banwe dini di
tah tanà.”

I fléd gablà di dad ilè kas-fulê Dyisas

(Matyu 24:32-44; Luk 21:29-33)

28 Na nun fléd Dyisas,
manan, “Satu gugmadèyu
kagkah i tanà di kayu fig. Ku
tmubad na tambù dmoon
gadèyu too mdadong nan
bang kafye tanà.

29 Na salngad én, ku
tateenyu takel dad ilè mangu
gamu gine, gadèyu tam-
dadong nan kasfulêgu, sal-
ngad ku tatadag agu di bà
takab.

30 Tulengu gamu kaglutan,
kel kadang kdee ani di là fa
mati kdee dad to di bang ani.

31 Matlas i langit na tanà,
bay là matlas i tnalùgu kel di
landè sen.

32 “Kabay landè to gmadè
i duh ku demen i too bang
kasfulêgu, balù dad kasaligan
Dwata di langit ku demen
deg, i Tingà Dwata, du alò Mà
gmadè dun.

33 Taman too gamu fgeye,
na fatlagadyu ktoyu, du làyu
gadè ku kilen kakel i duh ani.

34 I guflingengu dun di satu
to magu di mawag banwe. Di
laan fa mdà funan fagot dad
saligan i gumnean, na nun
fimoan kat to. Na manan di to
gal munung di bà takab, ‘Too
ge fgeye.’

35 Taman too gamu fgeye
salngad dad salig gine, du

làyu gadè ku kilen kasfulêgu, i mfun i gumnè, ku flabi, demen tngà butang, demen takamleet i anuk, ku demen di ksut i duh. Taman too gamu fgeye,

36 ken kantogu kel là gamu tamwan, na baling gamu gkudang na là gatlagad.

37 I mangu gamu ani, mangu di kdee dad to, 'Too gamu fgeye.' "

14

I fan nimò dad ulu i dad Dyu di ku Dyisas

(Matyu 26:1-5; Luk 22:1-2; Dyan 11:45-53)

1 Na taalò lwe butang i gdè klo Duh Kaglius na Fista Kakaan i Fan Landè Falnok Dun. Na dad ulu dad bà di Dwata na dad tamdò i flalò blé Dwata fagu di ku Mosis, mngabal ale kfagu kamfè ku Dyisas di landè to gmadè dun, du fye fnatila,

2 du manla, "Nangito nimò ani di bang i fista du ken flabè i dee dad to na too ale smamuk."

I kakok satu libun i fangbun di ulu Dyisas

(Matyu 26:6-13; Dyan 12:1-8)

3 Na déén Dyisas di banwe Bétani di gumnè Simon, i to tanfig di munan. Na di slengla kmaan nun satu libun kel déén mebe sabuy batu fnò fangbun. Na too mabtas i laman, du mdà di nardo alò, landè bolan. Na tningkuan lial i sabuy du kokan fangbun di ulu Dyisas.

4 Na kite dademe to i nimoan, flabè ale na stulen, manla, "Kan ku falmon i fangbun?

5 Fye fa ku fablin, du bong gwean, mlukas tlu latu denari,* na fakay blé di dad to landè."

6 Kabay man Dyisas di dale, "Bayàyu kenen. Fye ku gnamitan di duh kalbang deg.

7 Gal nun dad to landè di safédyu fakayyu tnabeng balù tan bang kayèyu, bay deg, là agu mlo mnè di safédyu.

8 I nimò libun ani, i sen gaganan nimò. Di kakokan i fangbun gine di deg, falan fatlagad lawehgu du lbang.

9 Tulengu gamu i kaglutan, balù nè gutamdò i Fye Tulen gablà di deg di tah tanà, lê tulen nimò libun ani du fye gafaldam kenen."

I kafakfè Dyudas ku Dyisas

(Matyu 26:14-16; Luk 22:3-6)

10 Kafnge én, Dyudas Iskariyot, satu di sfalò lwe gal mlalò ku Dyisas, salu di dad ulu dad bà di Dwata, du stulen ku tan kiboan mangkal ku Dyisas fye kanfèla kenen.

11 Di kaklingela dun, too ale lehew, na makang ale mlé filak di ku Dyudas. Taman mngabal kenen kfagu mlé ku Dyisas di agotla.

* **14:5** I denari, dunan satu bung filak di banwe Israél di bang i santulen ani. I taden di sduh dunan satu denari, taman i fangbun kok libun ani too mabtas du i btasan mdadong di taden satu to di sfali.

I sangal kakaan Dyisas deme i dad gal mlalò kenen
(Matyu 26:17-25; Luk 22:7-14, 21-23; Dyan 13:21-30)

12 Na di tnanin duh Fista Kakaan i Fan Landè Falnok Dun, i duh ktatêla i tingà bilibili galla uten kifu di Duh Kaglius, smalek dad gal mlalò ku Dyisas di kenen, manla, "Nè kayeam gusalumi gufatlagad knaan i Duh Kaglius?"

13 Taman dek Dyisas lwe di dad to gal mlalò kenen, manan, "Salu gamu di syudad, na nun lagi gsitongyu déén mebe namu yéél. Lalòyu kenen.

14 Na di gumnè gumyakan, manyu di mfun i gumnè, 'Nun snalek i To Tamdò ku tanè sibay fakay gukmaanan di flabi Duh Kaglius deme dad gal mlalò kenen?'

15 Na tdoan gamu kadang satu bong sibay di tah, na kdee klidù slame déén. Na déén gufatlagadyu kakaanito."

16 Na mdà lwe dekan salu di syudad, na kdee manan gdohò. Na fnatlagadla knaan i Duh Kaglius.

17 Na di butang én, takel Dyisas na dad sfalò lwe gal mlalò kenen.

18 Na di slengla kmaan, man Dyisas, "Tulengu gamu i kaglut, nun kadang satu di gamu, demeito kmaan ani, mangkal deg di fati."

19 Di kaklingela dun, too ale mlidù, na kat satu dale smalek kenen, manla, "Agu kè i manam?"

20 Na man Dyisas, "I to mimò dun kadang satu di gamu dad sfalò lwe gal mlalò deg. I demegu lamnab fan di tukung ani, én mangkal deg.

21 Too glut, agu i dnagit Tingà To, gsalu di fati salngad tagsulat gablà di deg. Kabay too magakdo kadang i to mangkal deg. Fye fa baling di to én ku laan sut."

I kfafaldam Dyisas kfatin fagu di fan na ninum
(Matyu 26:26-30; Luk 22:15-20; 1 Korintu 11:23-25)

22 Di slengla kmaan, nwè Dyisas fan na funa dmasal mlé fye di Dwata, na snatngaan, na blén di dad gal mlalò kenen, manan, "Nwèyu ani, du ani lawehgu."

23 Kafnge én, nwean i ninum, na mlé fye di Dwata, na blén di dale. Na kdeela minum.

24 Na man Dyisas di dale, "Ani litègu falohgu du fye galwà dee dad to di salàla, du litègu i kaglut di falami dalan† fakang Dwata.

25 Na tulengu gamu i kaglutan, là agu lêman minum i ninum‡ ani kel di duh kinumgu i falami binu di kagot Dwata."

26 Kafnge én, mlingag ale dmayen Dwata, na kafngela mlingag mdà ale salu di bulul Olib.

I kafgadè Dyisas gablà di ktagak dad gal mlalò kenen
(Matyu 26:31-35; Luk 22:31-34; Dyan 13:36-38)

† **14:24** Satu kubad i talù ani dunan: i falami kasfakang ‡ **14:25** I ninum ani satu binu nimò mdà di yéél i bunge grép.

27 Na talù Dyisas di dad
gal mlalò kenen, manan,
“Kadang ani, kdeeyu baling
tmagak deg, du man Dwata
di Tnaluan, manan,
‘Fnatigu i to mifat dad bilibili,
na sbalét dad bilibilin.’
28 Kabay ku tamték agu mdà
di fati, muna agu di gamu
salu di Galili.”
29 Na man Fiter di ku Dy-
isas, “Balù i kdee dademe
tmagak ge, bay làta ge tagak.”
30 Na man Dyisas di kenen,
“Tulengu ge i kaglutan,
kadang butang ani, di là fa
kamleet i anuk lwe dulê,
tmulen ge tlu dulê i laam agu
dilè.”
31 Kabay too makto talù
Fiter, manan, “Balù mati agu
magin ge, làgu tmulen kéng i
là agu dmilè ge.” Na salngad
man kdee dad gal mlalò ku
Dyisas.

I kdasal Dyisas déén di Gétsémani
(Matyu 26:36-46; Luk 22:39-46)

32 Na fadlug ale Dyisas salu
di satu tanà dnagit Gétsémani.
Na manan di dad gal mlalò
kenen, “Sudeng gamu dini di
lamgu dmasal.”
33 Na faginan Fiter, Dyém,
na Dyan. Na tambù én,
too mlidù na too msamuk
nawan.
34 Na manan di tlu magin
kenen, “I klidù nawagu ani
too blat gambet tafan agu
mati. Mnè gamu dini, na too
gamu fgeye dmeme deg.”
35 Na salu kenen di là too
mawag, na tatì kenen lam-
fan di tanà du dmasal, du
fnin ku fakay galwà kenen di
kaflayam fan kel.
36 Na manan, “E Mà,
gadègu landè laam gagan
nimò. Taman begam nwè i
kaflayam fangu gnagu ani.
Kabay balù én deg knayè,
toom dnohò i ge knayè.”
37 Kafngen dmasal, sam-
fulê kenen di tlu gal mlalò ke-
nen faginan gine, na teenan
ale kudang. Na snalekan
Fiter, manan, “Simon, taku-
dang ge kadì? Là ge kè gam-
tayud fgeye balù là mlo alò?
38 Too gamu fgeye na
dmasal fye là gamu fisan di
tilew, du balù mayè i nawayu
mimò fye, bay nun klungay i
lawehyu mimò dun.”
39 Na lêman samfulê Dyisas
di gudmasalan, na salngad i
dasalan gine.
40 Na lêman kenen samfulê
na lêmanan ale teen gkudang
du too ale malkudang, na làla
gadè ku tan i fye timella ke-
nen.
41 Na samfulê Dyisas di
safédla di gatlun dulê, na
manan di dale, “Tan, kudang
gamu fa na ftud? Tongyu
nan. Takel i bang kablé deg,
i dnagit Tingà To, di agot dad
to gamsalà.
42 Mték gamu nan du mdà
ito. Neyeyu, dini nan i to
mangkal deg.”

I kakfè ku Dyisas
(Matyu 26:47-56; Luk 22:47-53; Dyan 18:3-12)

43 Di laman fa talù takel
Dyudas, satu di sfalò lwe gal
mlalò kenen. Na too dee
dad to magin kenen mebe
dad sundang na dad bunal.

Dek ale i dad ulu dad bà di Dwata na dad tamdò i flalò blé Dwata fagu di ku Mosis, na dad tua gal mebe dad Dyu.

44 Na nun ilè tatulen i to mangkal di dad to faginan kamfè ku Dyisas, manan, “I to nalakgu kadang, én to fangabalyu. Kanfèyu kenen, bay tooyu fangeye kebeyu kenen ditù.”

45 Taman kakel ale Dyudas déén, gasil kenen fdadong di ku Dyisas, na manan, “E Amu!” Na nalakan Dyisas.

46 Na kafnge én, gasilla kanfè Dyisas, na toola nafas.

47 Kabay satu to tadag mdadong déén nsoan i sundangan, na tniben lifan i gumdatah dad bà di Dwata, na masfek i bali klingen.

48 Na man Dyisas di dad to kamfè kenen, “Kan, to tmaku agu kè du mebe gamu sundang na bunal di kakfèyu deg?

49 Klit duh déén agu di safédyu di Bong Gumnè Dwata du tamdò, na làyu agu kanfè. Kabay là fakay ku là gdohò i gman di Tnalù Dwata.”

50 Na di kman Dyisas ani, kdee dad gal mlalò kenen, tnagakla kenen na mila.

51 Kabay nun satu lamnok lagi mlalò ku Dyisas, én alò lsakan i safut kalomboyan. Na fanla kenen kanfè,

52 bay gagotla i safut kalomboyan, taman tagakan na mila flaweh.

I kebela ku Dyisas di muna i mdatah mukum dad Dyu

(Matyu 26:57-68; Luk 22:54-55, 63-67; Dyan 18:13-14, 19-24)

53 Na nebela Dyisas salu di gumnè i gumdatah di dad bà di Dwata. Na stifun déén dad to mukum dad Dyu, dunan dad bà di Dwata na dad tua gal mebe i dad Dyu na dad tamdò i flalò blé Dwata fagu di ku Mosis.

54 Na mlalò Fiter kel di nasel i bong gumnè gumdatah i dad bà di Dwata, bay fawag di fulé. Kakelan déén fasbool kenen sudeng di safèd dad to munung du mnalang di lifoh.

55 Na dad ulu di dad bà di Dwata na i dademe ganlal gal mukum tastifun déén, mngabal ale kfagu fsalà ku Dyisas, balù là glut, gumdàla mati kenen. Kabay landè teenla salà di kenen.

56 Na too dee dad to tmulen kakakéng gablà kenen, bay là maslalò i manla.

57 Na nun dademe tadag déén na mlé kenen salà bay kakakéng,

58 du manla, “Ani lingemi, manan, ‘Lanbàgu i Bong Gumnè Dwata nimò i dad to, bay di tlu duh lêmangu ftadag satu ise to mimò dun.’ ”

59 Kabay balù dad to ani, là maslalò dad manla.

60 Kafnge én, tadag i gumdatah i dad bà di Dwata di muna i dad to, na snalekan Dyisas, manan, “Landè kè timelam di kdee tulenla salaam ani?”

61 Kabay là tmimel Dyisas, tatì fanak.

Taman lêman smalek i gumdatah dad bà di Dwata di kenen, manan, “Ge kè

Mgalék Dwata, i Tingà Too Magdayen?"

62 Na man Dyisas, "Agu sa dunan. Na teenyu agu kadang, i dnagit Tingà To, sudeng di kwanan i mdatah ganlal, dunan Dwata Too Mtulus, di ksalugu dini di lam labun mdà di langit."

63 Na di kaklinge i gumdatah dad bà di Dwata i gman Dyisas ani, knaséan i klawehan du ilè knangan i man Dyisas, na manan, "Landè kamuito dademe to mlé kenen salà,

64 du talingeyu i kafalmon Dwata. I tan sa kukumyu kenen?"

Na man i kdeela, gablà kenen fnati.

65 Na tambù dademe déén dmulà kenen. Na snafangla bawehan klola smamfak kenen, na manla, "Manam sa kun ku simto smamfak ge?" Na tmufì dad munung smamfak kenen.

I kbalew Fiter

(Matyu 26:69-75; Luk 22:56-62; Dyan 18:15-18, 25-27)

66 Na Fiter ditù fa di dungan di nasel i gumnè, na mlius satu libun gal dek i gumdatah i dad bà di Dwata.

67 Na di kiten ku Fiter mnalang di lifoh toon kenen fanunu, na manan, "Ge lê satu gal magin ku Dyisas mdà di Nasarét."

68 Kabay baling malew Fiter, manan, "Làgu gadè i manam. Làgu glabat dun." Mdà én mili Fiter di bà gufusuk i nasel. Na nun anuk kamleet.

69 Na lêman teen i libun Fiter. Na lêmanan man di dad to tadag déén, "To ani satu gal magin ku Dyisas."

70 Kabay lêman malew Fiter.

Na là mlo nun dademe dad to tadag déén mangman, "Too glut sa, ge satu di dale du dilèmi mdà ge sa di Galili."

71 Kabay tambù kenen baling smafà, manan, "Fanlayam agu Dwata ku tmulen agu kéng. Làgu dilè i to manyu én."

72 Na di kmanan én, lêman kamleet i anuk, na gafaldam Fiter i gman Dyisas di kenen, "Di là fa kamleet i anuk lwe dulê tatmulen ge tlu dulê na laam agu dilè." Na malbà i nawan na too kenen mngel.

15

I kebela ku Dyisas di muna Filat

(Matyu 27:1-2, 11-14; Luk 23:1-5; Dyan 18:28-38)

1 Na di kakwalan nan, lêman stifun na stulen kdee dad ganlal dad Dyu, dunan dad ulu dad bà di Dwata, na dad tamdò flalò blé Dwata fagu di ku Mosis, na dad tua gal mebe i dad Dyu. Na én nimòla, fbakusla Dyisas, na nebela di ku Filat, i gubirnador, du fukumla kenen.

2 Na snalek Filat kenen manan, "Ge kè Harì i dad Dyu?"

Na tmimel Dyisas, manan, "Tagmanam sa."

3 Na dad ulu dad bà di Dwata tatoo dee salà dalamla kenen.

4 Taman lêman snalek Filat kenen, “Landè kè timelam dale? Tay, neyem dee salà i dalamla ge.”

5 Kabay talà tmimel Dyisas, taman too tikeng Filat.

I kafalwà ku Barabas na kfati ku Dyisas

(Matyu 27:15-26; Luk 23:13-25; Dyan 18:39-19:16)

6 Na klit fali di bang fista Duh Kaglius, i tagnè nimò Filat falwaan satu to bnilanggù, ku simto fni dad Dyu, én falwaan.

7 Na di bang én, nun satu to dnagit Barabas gakuf di dad to bnilanggù du sanfatila dad to magot i banwela. Na di kasfatila, nun to bnanòla.

8 Na di duh fista ani, dee dad Dyu salu di ku Filat na tambù mni ku falwaan satu to di bilanggù gambet i tagnean nimò.

9 Taman snalek ale Filat, manan, “Mayè gamu kè ku falwàgu di gamu i Harì dad Dyu?”

10 Én duenan smalek, du gadè Filat i duen dad ulu dad bà di Dwata mebe ku Dyisas di kenen du mingà nawala ku Dyisas.

11 Kabay én nimò dad ulu dad bà di Dwata, banlétla dad to stifun déén fafalwà baling Barabas.

12 Taman lêman ale snalek Filat, manan, “Na tan kibògu i to dnagityu Harì dad Dyu?”

13 Na mkit ale, manla, “Flansangam di krus!”

14 Kabay man Filat, “Kan? Tan salaan?”

Kabay baling matnù kakitla, manla, “Flansangam kenen di krus!”

15 Taman nagin Filat knayè i dad to, na falwaan Barabas. Kabay Dyisas, funan too faskél, na kafnge én, blén di dad sundalun du flansang di krus.

I kadoy dad sundalu ku Dyisas

(Matyu 27:27-31; Dyan 19:2-3)

16 Na dad sundalu, nebela Dyisas di lam nasel i bong gumnè Gubirnador Filat, na santifunla dademela dad sundalu.

17 Na falsakla kenen klaweh fulè du fagbetla kenen i harì. Na nlikinla dad walad nun sual, na sukubla di ulun du nimòla kyangenan.

18 Na kafnge én, flingu ale mafè kenen, manla, “Too ge mlawil Harì i dad Dyu!”

19 Na bnunalla ulun i tugad, na sandulàla, na lkuad ale du flingu mangamfù di kenen.

20 Di kafngela smilo kenen, lêmanla nlus i klaweh fulè, na falsakla lêman i tagnè klawehan. Na kafnge én, nebela kenen di lwà di gumlansangla kenen di krus.

I klansang ku Dyisas di krus

(Matyu 27:32-44; Luk 23:26-43; Dyan 19:17-27)

21 Na di kebela ku Dyisas ditù, gsitongla satu lagi mdà di banwe Sirini dnagit ku Simon mà Alihandro na Rufus. Fdu kenen di lagad. Na nlegesla kenen mebe i krus Dyisas.

22 Na nebela kenen di tukay
bulul dnagit Golgota. Na
gumtatek Golgota, dunan
banwe tulan ulu.
23 Kakella ditù banléla
kenen binu sanbool bulung
dnagit mira, bay laan fles
ninum.
24 Na nlansangla kenen
di krus, na sansalella i
klawehan fagu di kasbunut
du neyela ku tan gwè kat satu
dale.
25 Na tatngà mnagad i duh
klansangla ku Dyisas di krus.
26 Na nun gsulatla tmulen i
salà dalamla kenen fkahla di
krusan, manan, "I Harì dad
Dyu."
27 Na nun lwe to tmaku
nlansangla di safed Dyisas,
satu gsen di kwananan na
satu gsen di ibengan.
28 Na i kibòla kenen ani, tag-
dohò i gman di Tnalù Dwata,
manan, "Fakufla kenen di
dad to gamsalà."
29 Na i dad to magu mlius
déén toola snilo Dyisas na
kmiling ale du fanngulêla ke-
nen. Na manla, "Ge kun, i to
gmagan lambà Bong Gumnè
Dwata, na lêman ftadag dun
di tlu duh,
30 taman falwaam i ktom
ku gaganam, na tufa ge mdà
di krus."
31 Na salngad nimò dad
ulu di dad bà di Dwata na
dad tamdò flalò blé Dwata
fagu di ku Mosis, snilola ke-
nen, manla, "Gaganan falwà
dademe dad to, bay i kton
laan gagan falwà.
32 Kenen kun, i Harì di
Israél! Ku gtufa kenen di
krus, faglut ito di kenen." Na
balù dad nlansang di safédan
smilo kenen.

I kfati ku Dyisas
(Matyu 27:45-56; Luk
23:44-49; Dyan 19:28-30)

33 Na mdà di ltu i duh mbal-
ing kifu di klamang banwe
kel di tngà masol i duh.
34 Na di tngà masol i
duh falbong Dyisas taluan,
manan, "Iloy, Iloy, lama
sabaktani?" I gumtatek ani,
"E Dwatagu, Dwatagu, tan
duenam tmagak deg?"
35 Na nun dad to tadag déén
mlinge i talù Dyisas, na bal-
ingla man, "E tatlon Ilaydya."
36 Na nun satu to déén faflal
lamnab i galla fsaf yéél di
masam binu, na fkahan di
tukè i kayu, na ulukan di
ku Dyisas fye ninuman, na
manan, "Tayò fa, neyeito
funa ku salu dini Ilaydya du
mwè kenen mdà di krus."
37 Na falbong Dyisas i
taluan na fles mati.
38 Na salngan én, i bong
kurtina déén di lam Bong
Gumnè Dwata matngà kasê
mdà di tah kel di dungan.
39 Na i kafitan i dad sun-
dalu tadag di muna Dyisas
mite kiboan mkit na mati,
na manan, "Too glut, to ani
Tingà Dwata."
40 Na nun fa dad libun mnè
di gumawagan, du beg ale
meye ku Dyisas. Na gakuf di
dad libun ani, Méri Magdalin,
na Méri i yê Dyosis na Dyém i
dnagitla Twali, na Salomi.
41 Ani dad libun gal mlalò
ku Dyisas di katdoan di Galili
na gal tmabeng kenen. Na
nun dee dademela libun déén

magin kenen di ksalun di Dyérusalém.

I kalbang ku Dyisas
(Matyu 27:57-61; Luk 23:50-56; Dyan 19:38-42)

42-43 Na i duh kfati Dyisas, én duh kafatlagad dad Dyu i Duh Kaftud. Na di kasdaf i duh én, nun satu to dnagit ku Dyosif mdà di banwe Arimatiya kayean ku gasilan nwè laweh Dyisas du lbang di là fa Duh Kaftud. Na to ani satu di dad ganlal gal mukum dad Dyu, na too kenen mgafè. Na kenen satu Dyu too fatan i kagot Dwata. Na di flabi én, fangalan nawan salu di ku Gubirnador Filat du fni laweh Dyisas.

44 Na tikeng Filat kaklingen tamati Dyisas, taman fatlon i kafitan i dad sundalu du snalekan ku glut tamati.

45 Kgadean tamati, na falohan Dyosif mwè i lawehan.

46 Taman bnayad Dyosif i safut bukay du nwean laweh Dyisas mdà di krus, na labédan kenen falami safut én, na fkahan di satu gulambang tansol di lfidas di gugdak i bulul. Kafnge én, flulidan déén satu bong batu du nsangan bà gufusuk i lbang.

47 Na Méri Magdalin na satu Méri, i yê Dyosis, teenla gulambangla ku Dyisas.

16

I kték Dyisas
(Matyu 28:1-8; Luk 24:1-12; Dyan 20:1-10)

1 Na di kasdaf i duh di Duh Kaftud, mayad Méri Magdalin na Salomi, na Méri i yê Dyém i fangbun, du fye salu ale ditù du ihokla di laweh Dyisas.

2 Na di too flafus Linggu di ksut i duh, salu ale di gulambang kenen.

3 Na slengla magu stulen ale, manla, "Simto kè tmabeng gito flulid i batu sang di bà i lbang."

4 Manla ani du too bong i batu. Kabay kagdadongla ditù teenla tamlulid nan i batu.

5 Na kagfusukla di lbang teenla satu lagi lamnok sudeng di lam gsen di kwananla. Na i klawehan too bukay. Kitela kenen too ale tikeng,

6 bay manan di dale, "Nang gamu tikeng. Én fanngabalyu Dyisas mdà di Nasarét, i tanlansangla di krus. Talaan dini du tamték mdà di fati. Neyeyu i gufilèla kenen, talaan déén.

7 "Na salu gamu di dad gal mlalò ku Dyisas na Fiter, na tnulenyu ale tamuna kenen di gamu salu di Galili. Ditù gusmiteyu kenen, salngad i tagmanan di gamu di laan fa mati."

8 Na gasil lamwà i dad libun. Na mila ale mdà di lbang. Kankal ale di klikòla na ktikengla. Na landè manla di balù simto, du mdà di klikòla.

I kfite Dyisas i kton di ku Méri Magdalin
(Matyu 28:9-10; Dyan 20:11-18)

9 Na kafnge Dyisas mték di
too flafus Linggu, i tnanin gu-
fiten i kton di ku Méri Mag-
dalin, i libun gufalwaan fitu
busaw.
10 Na Méri, mdà kenen du
fye tnulenan i dad gal mlalò
ku Dyisas tamték kenen. Di
kakelan di dale too ale mlidù
fa na mngel.
11 Kabay kaklingela na
tamto sa kenen làla fnaglut
dun.

I kfite Dyisas i kton di lwe gal mlalò kenen
(Luk 24:13-35)

12 Kafnge én, fiten i kton
lêman di lwe to gal mlalò ke-
nen di klola magu di dalan
mdà di syudad Dyérusalém.
Kabay tamgili bawehan.
13 Na di kgadèla dunan Dy-
isas, samfulê ale di dademela
mlalò ku Dyisas, na tulenla
tateenla kenen, bay làla ale
fnaglut.

I kfite Dyisas i kton di sfalò satu gal mlalò kenen
(Matyu 28:16-20; Luk 24:36-49; Dyan 20:19-23; Dad Nimò 1:6-8)

14 Kafnge én, fite Dyisas i
kton di dad sfalò satu gal
mlalò kenen slengla kmaan.
Na tnaluan ale du kulang i
kafaglutla na mgal i ulula, du
talà ale faglut i man dad mite
kenen kafngen mték.
15 Na manan di dale, “Salu
gamu di klamang banwe, na
tdòyu i Fye Tulen di kdee dad
to.
16 Na kdee dad to faglut di
deg, na fbunyag, galwà ale di
dad salàla. Kabay dad to là
faglut, fanlayam ale Dwata di
fulé duh.
17 Na nun dad ilè di dad to
faglut, du falwàla dad busaw
di dad to fagu di dagitgu, na
gamtalù ale dademe talù làla
gadè.
18 Na ku gagotla ulad ku
demen ginumla makakilu, là
ale mati. Na magot ale i dad
to nun tduk, na mgulê ale.”

I kagket Dyisas di langit
(Luk 24:50-53; Dad Nimò 1:9-11)

19 Na i Amuito Dyisas,
kafnge i manan dale ani,
magket kenen di langit,
na sudeng kenen gsen di
kwanan Dwata.
20 Na dad mlalò kenen, mdà
ale tamdò i Fye Tulen gablà
di ku Dyisas di kdee dad to di
klamang banwe. Na Amuito
Dyisas tmabeng na mlé dale
tulus mimò i dad tnikeng, du
én ilè glut i Tnaluan.

Luk
I Fye Tulen gablà ku Dyisas Krayst i Sulat Luk

Kafaglabat i libru sulat Luk

Libru ani sulat Luk na feben di satu to Grik dnagit Tyufilus. Kenen satu ganlal di gubirnu.

Luk satu to gal mulung, na deme Fol sgalak samnagin kenen di kagun mbel i Fye Tulen gablà ku Dyisas di dad to. Luk satu to Grik ise Dyu. Di kdee dad to smulat dad libru di Tnalù Dwata, alò Luk ise Dyu. Là kenen lmen mite ku Dyisas, bay faglut di kenen mdà di katdò Fol. Na mdà di galwe dulê Fol samfulê di dad banwe gutamdoan kel di kbanòla kenen di Roma, là mkah Luk magin kenen.

Na kayè Luk fgadè di kdee dad to na Dyisas too glut Tingà Dwata, na kenen gafalwà dale di dad salàla. Na faglabatan, ise ku alò dad Dyu i tnabeng Dyisas, bay kdee bung dad to di klamang banwe tnabengan. Tnulenan gablà di ktabeng Dyisas i dad to nun tduk, na i dad to mnè di kalima, na lumban i dad to gamsalà. Santulen Luk gablà di gnagu Dyisas mdà di ksutan kel di kfatin na di ktékan.

I sulat Luk di ku Tyufilus

1 Mabtas Tyufilus,
Tadee nan dad to tmilew smulat i kdee gdohò di blengmi.
2 Tagsulatla i tagtulen di gami mdà di dad to too mite i dad mgimò ani mdà di katbuan, i dad to tagnè tmulen i Fye Tulen gablà ku Krayst.
3 Na too mgafè Tyufilus, du tatoogu fandam i kdee tatulenla mdà di katbuan, taman fandamgu fye ku sulatgu lêman i kdee ani di ge mdà di katbuan di too fye kasdadol dun,
4 du fye toom gadè i kaglut i kdee tagatdò di ge.

I kafgadè i ksut Dyan Gal Munyag

5 Di muna fa, di bang Harì Hérod magot i banwe Dyudiya, nun satu bà di Dwata dnagit ku Sakaraya. Na to ani satu di lumbuk i dad bà di Dwata mdà di dad bel Abadya. Na i dagit yaanan, Ilisabét. Kenen bel i bà di Dwata Aron.
6 Na i satlamin ani, too matlu di kanfe Dwata, du di kimenla dad flalò na dad fimò Dwata landè gumngak dale du toola glalò.
7 Kabay landè tingàla du tagnè là mngà Ilisabét, na tatua ale nan.
8 Na di satu duh, takel i bang mimò ale Sakaraya alel i dad bà di Bong Gumnè Dwata i gumangamfùla di kenen.
9 Na nun tagnè nimò i dad bà di Dwata, gal ale malék fagu di kasbunut ku simto mtam i fangbun di lam i Bong Gumnè Dwata. Na di duh

én, dagit Sakaraya i mgalékla,
taman fusuk kenen di lam.
10 Na di bangan mtam i
fangbun, dmasal i kdee dad
to stifun di lwà.
11 Na nun kasaligan Dwata
msut déén di kenen na tadag
gsen di kwanan i gal gumtam
i fangbun.
12 Di kite Sakaraya i kasali-
gan, taknal kenen na too likò.
13 Kabay man i kasali-
gan di kenen, "Sakaraya,
nang ge likò, du talinge
Dwata i dasalam, na Ilisabét,
yaanam, mngà kenen kadang
i tingà lagi, na én dagitam
kenen Dyan.
14 Na too nun klehewyu
kadang di ksutan,
na nun dee dademe dad
to magin gamu flehew,
15 du i tingàyu kadang satu
too mdatah to di kite
Dwata.
Na laan minum binu
ku demen i dademe
gaflangal.
Na fnò kenen i Mtiu Tu-
lus mdà di ksutan.
16 Na dee kadang bel Is-
raél neben sam-
fulê di kafaglutla di
Amu, dunan i Dwata
fnangamfù dad tbulla.
17 Na kenen i dek muna di
Amu fan kel, na too
nun gnagan blé i Tulus
Dwata kenen,
salngad i gablé di ku Ilay-
dya, i tugad Dwata di
muna fa.
Na én nimoan, snafyen i
dad smà na sngà.
Na i dad to là mimen
Dwata neben di fye
fandam salngad i dad
to matlu,
du fatlagadan i dad to di
kakel i Amula."
18 Na smalek Sakaraya,
manan, "Tan i gugmadègu na
glut i manam, du tatua agu
nan, na tatua yaangu?"
19 Na tmimel i kasaligan,
manan, "Agu Gabriél, i salig
Dwata gal tadag di kanfen, na
dekan agu dini du fgadè ge i
fye tulen ani.
20 Kabay du là ge faglut i
mangu, mdà ani mbaling ge
umu. Silang ge gtalù ku takel
i bang kagdohò i gmangu
gine."
21 Na i dad to di lwà fatan
ku Sakaraya, tikeng ale du
too kenen mlo déén di lam i
Bong Gumnè Dwata.
22 Di kalwaan talaan gtalù
di dale, taman gadèla nun fite
Dwata kenen di lam i Bong
Gumnè Dwata. Na sminyas
kenen bay laan gtalù.
23 Kafnge Sakaraya mimò
di Bong Gumnè Dwata mulê
kenen.
24 Na là mlo, tamlalu i
yaanan, na lime bulen klon
fanak di lam gumnèla, na
manan,
25 "Ani nan i kfagu Dwata
tmabeng deg, du tanwean i
gamlé deg kyà di dad to."

I kafgadè i kasaligan gablà di fan ksut Dyisas

26 Na di gnam bulen i tien
Ilisabét, lêman dek Dwata i
kasaliganan Gabriél salu di
Nasarét, satu lunsud glam di
banwe Galili.
27 Dekan kenen di satu
sawang libun dnagit ku Méri,
i bliwal satu bel Harì Dabid
dnagit ku Dyosif.

28 Na salu i kasaligan di ku
Méri, na manan, “Flehew ge!
Too ge kando i Amuito Dwata
na kenen i magin ge!”
29 Kabay kaklinge Méri i
man i kasaligan, too msamuk
nawan, na toon fandam ku
tan gumtatek i manan.
30 Na man i kasaligan di ke-
nen, “Nang ge likò Méri, du
too ge banlé Dwata kafye,
31 du mbaling ge maltien
kadang, na lagi i tingaam, na
én dagitam kenen Dyisas.
32 Too kenen mdatah to, na
tlo kenen Tingà i Too
Mdatah Dwata,
na i Amuito Dwata mlé
kenen i kagot gutam-
bulan Harì Dabid.
33 Na kenen mebe i dad bel
Dyékob kel di landè
sen,
landè gusen i kagotan.”
34 Kabay man Méri di
kasaligan, “Tan i kibògu
mngà du sawang libun agu
fa?”
35 Na tmimel i kasaligan,
manan, “Salu i Mtiu Tulus
di ge kadang, na fnean di
ge tulus mdà di Too Mdatah
Dwata. Na du ani gumdaam
mngà taman too mtiu i tin-
gaam, i to landè salà, na én
katlo kenen Tingà Dwata.
36 Fandamam i bong yéam
Ilisabét. Gal gman laan gngà,
bay ani tanam bulen i tienan,
balù tatoo kenen tua,
37 du landè sa là gagan
Dwata.”
38 Na man Méri, “Agu salig
Dwata. Fye ku kel di deg i
kdee manam.” Na tnagak ke-
nen i kasaligan.

I klauy Méri ku Ilisabét

39 Kafnge én, di là mlo, fat-
lagad Méri, na gasil mdà salu
di satu lunsud di dad bulul
déén di Dyudiya.
40 Kakelan déén myak ke-
nen di gumnè Sakaraya, na
tlon Ilisabét na lkafan.
41 Kaklinge Ilisabét i talù
Méri, lamyak i tingà di lam i
tienan, na baling fnò Ilisabét
i Mtiu Tulus.
42 Taman falbongan i
taluan manan di ku Méri,
“Di kdee dad libun, ge i too
gumlé Dwata kafye! Na too
banlé Dwata kafye i tingà
kaltienam!
43 Tan i duen banlé agu
kafye du nlauy agu i yê
Amugu?
44 Du di kaklingegu i
taluam lamyak i tingà di
tiengu mdà di klehewan.
45 Too nun kafyem du
faglut ge dnohò Dwata i
fafgadean di ge.”

I kdayen Méri di Dwata

46 Na man Méri,
“Toogu dnayen i Amugu
Dwata mdà di nawagu,
47 na too lehew nawagu
Dwata, i To Falwà deg,
48 du gafaldaman agu, balù
agu alò satu saligan too
mdanà,
taman mdà ani, man i
kdee dad to agu gumlé
Dwata too bong kafye,
49 du mdà di dad malbang
mgimò Dwata Too
Mtulus di deg.
Dnayengu dagitan du too
kenen matlu.
50 Fiten i kakdon di kdee dad
to nun klikò di kenen,

fandà di muna dad to, kel
di kdee tugad i bella.
51 Tafiten i ktulusan fagu di
kdee mgimoan,
na fnisanan i dad to
fdatah i ktola.
52 Tafdanaan i dad mdatah
harì,
na tafdatahan i dad
mdanà to.
53 Tafabsolan i dad to bitil
fagu di dad fye blén di
dale,
bay fuléan i dad to bong
knun na landè blén
dale.
54 Tadnohoan i dad fakangan
di gutambulito,
du tatnabengan dad sali-
gan, i dad bel Israél,
du fye fiten i kakdon.
55 Na là tlag i kakdon ku Abra-
ham
na i belan kel di landè
gusenan!"

56 Na mnè Méri di saféd Ilisabét mdadong di tlu bulen, na kafnge én, mulê kenen.

I ksut Dyan Gal Munyag

57 Na kel i bang ksut tingà Ilisabét, lagi tingaan.

58 Kaklinge i dademen saldan na dad gakedan gablà di bong kakdo fite Dwata di ku Ilisabét, magin ale di klehewan.

59 Di gwalun duh mdà di ksut i tingà, stifun i dad to déén du ftulìla. Na tafanla dnagit i tingà én Sakaraya, du fasngadénla di maan,

60 bay man i yéan, "Ise én, Dyan i dagit kenen!"

61 Na manla di kenen, "Kabay landè gakedyu dnagit salngad én!"

62 Na sminyas ale di maan ku tan i kayean dagit i tingaan.

63 Taman mni Sakaraya gusmulat, na sulatan, "Dyan i dagitan." Na too tikeng kdeela.

64 Na talê gtalù Sakaraya, na flesan dnayen Dwata.

65 Di kaklinge i kdee dad demela saldan ani too ale likò. Na mbel i santulen ani kel di kdee dad bulul di banwe Dyudiya.

66 Na kdee dad to mlinge gablà di mgimò ani, toola fandam, na smalek ale, manla, "Tan i kagkah i tingà ani kadang?" Én manla du toola nilè i tulus Dwata mnè di kenen.

I kdayen Sakaraya di Dwata

67 Na i mà Dyan, dunan Sakaraya, fnò kenen i Mtiu Tulus, taman talù i ftalù Dwata kenen, manan,

68 "Dnayenito Amuito Dwata
fnangamfù i dad bel Is-
raél,
du tasalu kenen di gito
dad ton,
na banlén ito kagalwà.
69 Dekan dini di gito i to too
mtulus falwà gito,
dunan i bel saligan
Dabid,
70 du én sa fakangan di gito
fagu di dad tugadan di
muna,
71 manan falwaan ito mdà di
dad to dmuen gito,
na mdà di kagot kdee dad
to mnang nawa gito.
72 Fite Dwata i kakdon di dad
gutambulito,

fagu di kdohoan i fakangan di dale.
73-74 Makang kenen di gutambulito Abraham,
na manan toon dnohò i fakangan du falwaan ito mdà di dad to dmuen gito,
du fye gmagan ito mimò i knayean di landè klikoito,
75 du én i kayean ku mnè ito di klandè salà na di katlu déén di kanfen,
kloito mnè di tah tanà ani.
76 Na ge, tingàgu, matlo ge kadang Tugad i Too Mdatah Dwata,
du muna ge di Mdatah Amu, fye fatlagadam i dalan gumagun,
77 du fgadeam i dad ton nun kagalwà, fagu di klifet Dwata i salàla,
78-79 du Dwataito too kamdo gito.
I kakel i To Falwà kadang gambet i ksut i duh
di gito dad to mnè di gukmifun na di klikò i fati.
Na fiten gito i dalan di ktanak nawa."
80 Na lamnok i tingà Sakaraya na Ilisabét, na mbaling matnù i ksaligan di Dwata. Na mnè kenen di banwe landè to mnè déén kel di katbuan tamdò i dademen bel Israél.

2

I ksut Dyisas Krayst (Matyu 1:18-25)

1 Na di bang ani nun urdin Sisar Agustus, i gumdatah di banwe Roma. Dekan i kdee dad to di kagotan salu di banwe gusutla du fsulatan i dagitla du nsen ale.
2 Ani sa i tnanin kafsulat dagit i kdee dad to. Na di slà én, Kirinyus i gubirnador di banwe Sirya.
3 Na kdee i dad to, salu ale di banwe gusutla, du fsulat i dagitla.
4 Na Dyosif, én gutambulan di ku Harì Dabid, taman mdà kenen di lunsud Nasarét déén di banwe Galili salu di lunsud Bétléhém i banwe gusut Harì Dabid déén di Dyudiya.
5 Na di ksalun ditù, faginan bliwalan Méri, du sulatla i dagitla. Na di ksalula ditù tamaltien Méri.
6 Na di slàla ditù di Bétléhém takel i bang ksut i tingaan.
7 Na sut i tnanin tingaan, na lagi. Nlabédan safut laweh i tingaan, na began filè di gal gufkaan i dad lmanaf, du là ale sfayu di gumnè gal gumilè i dad to magu.

I gman dad kasaligan Dwata di dad to gal mifat bilibili

8 Di butang én, mdadong di Bétléhém, nun dad to mifat bilibili munung dad bilibilila di galla gufteb dale.
9 Na msut déén di dale i satu kasaligan Dwata, na mneng di glibutla i bong kneng Dwata, na too ale likò.
10 Kabay man i kasaligan di dale, "Nang gamu likò. Nebegu di gamu i Fye Tulen too gaflehew i kdee dad to.

* **2:11** Satu gumtatek i dagit Krayst dunan To Mgalék Dwata mebe i kdee, i to fakang Dwata gal fatan i dad to Dyu.

11 Du di duh ani tasut di
Bétléhém, i banwe Dabid, i
To Falwà, dunan Krayst* i
Amuito galyu fatan.
12 Na teenyu kenen nlabéd
i safut na filè di gal gufkaan
i lmanaf. Na ani ilè gug-
madèyu dunan kenen."
13 Na di kmanan ani tì msut
dee dademe kasaligan mdà di
langit di safédan, na mlingag
ale dmayen Dwata, manla,
14 "Magdayen Dwata ditù di
too mdatah langit, na
dini di tah tanà ani,
nun nan ktanak nawa
i dad to kanlehew
Dwata!"
15 Di kasfulê i dad kasali-
gan di langit, stulen i dad to
gal mifat dad bilibili, manla,
"Mdà ito salu di Bétléhém du
fye neyeito i manla én, i fgadè
Amuito Dwata di gito ani."
16 Taman gasil ale mdà salu
ditù. Na di kakella, teenla
Méri na Dyosif, na i tingà milè
di gufkaan i dad lmanaf.
17 Na di kitela i tingà, santu-
lenla i gman i dad kasaligan i
Dwata gablà di kenen.
18 Na i kdee dad to mlinge
ani, too ale tikeng di santulen
i dad gal mifat bilibili di dale.
19 Kabay Méri, toon fkah di
nawan kdee tulenla ani, na
toon gal fandam.
20 Na samfulê i dad gal mi-
fat bilibili, na too ale dmayen
Dwata mdà di kdee lingela
na tateenla, du gdohò i kdee
gman dad kasaligan di dale.

I dagit i tingà, dunan Dyisas

21 Di gwalun duh mdà di
ksut i tingà, én bang kaftulìla
kenen. Na dnagitla kenen
Dyisas, du én dagit tatulen i
kasaligan di ku Méri di laan fa
kaglaman i tingà.

I kablé ku Dyisas di Dwata

22 Di kakel i bang kablé
Méri na Dyosif dad dsù
di Bong Gumnè Dwata di
Dyérusalém, du nimenla i
flalò blé Dwata fagu di ku
Mosis gablà di klaneb i libun
ku falami sut tingaan, nebela
Dyisas ditù du bléla kenen di
Dwata.
23 Bléla kenen du nimenla i
flalò Dwata, manan, "I kdee
dad twege tingà, ku lagi, blé
di Amuyu Dwata."
24 Na i dsù bléla du gman
di dad flalò Dwata, dunan
ani, "Lwe abun ku demen lwe
salafati malnak fa."

I dayen Simyon di Dwata

25 Na nun satu lagi
di Dyérusalém dnagit ku
Simyon. Kenen satu tlu to too
mimen Dwata, na tagnean
fatan i kafalwà Dwata i dad
to bel Israél. Na i Mtiu Tulus
mebe kenen.
26 Na tafgadè i Mtiu Tu-
lus di kenen na silang kenen
mati ku tateenan Krayst† i to
fakang Amuito Dwata.
27 Na taman di duh kebe
Méri na Dyosif ku Dyisas
di Bong Gumnè Dwata du
nimenla i flalò Dwata, salu
ditù Simyon du nebe i Tulus
Dwata.
28 Na snifit Simyon i tingà
na mlé fye di Dwata, na
manan,

† **2:26** Én Krayst dunan i To Mgalék Dwata mebe i kagotan. Satu kubad dun dunan Mésaya.

29 “E Amu, tagdohoam nan i
fakangam di deg,
taman faloham i saligam
ani, fles mati na ftud,
30-31 du tateen nan i matagu
i kagalwà tagaan di kite i
kdee dad to.
32 Kenen gambet salò lamwa
i kaglabat dad ise Dyu,
na gumdà i kdatah i dad
tom,
gami dad bel Israél.”

33 Na too tikeng dad tua Dyisas di kaklingela i gman Simyon gablà di kenen.

34 Na dnasal ale Simyon du fye banlé ale Dwata kafye, na manan di ku Méri, yê Dyisas, manan,

“I tingaam ani mgalék Dwata
du mgimò gumeyeito
dad bel Israél knayean,
na dee di gito galwà
fagu di kdawatito ke-
nen,
bay dee dademe fanlayam,
du balù kenen ilè mdà di
Dwata knean knang
kenen i dademe,
35 na fagu déén fgadèla i dad
fandam gbunila sasè.
Na balù ge yéan, too bong
kadang i klidù nawam,
gambet nlahul ge sun-
dang.”

I man Ana gablà ku Dyisas

36 Na nun satu tugad Dwata déén dnagit ku Ana. Én dagit mà libun ani, dunan Fanwél, na i gutambulla dunan Aser. Tatoo tua kenen, na alò fitu fali klon nun yaan.

37 Mdà di kfati yaanan balu kenen kel di walu falò fat falin. Na laan tnagak i Bong Gumnè Dwata. Mduh na butang mangamfù kenen di Dwata na gal kenen fwasa na dmasal di Dwata.

38 Na ditù ale Méri fa, fdadong di dale i tua libun ani na mlé fye di Dwata. Na tmulen kenen gablà di tingà én di balù simto to fatan i kafalwà Dwata i dad to di Dyérusalém.

I kulê di Nasarét

39 Takafngela mimò i kdee flalò Dwata fagu di ku Mosis, tamulê ale di lunsud Nasarét i banwela di Galili.

40 Na lamnok i tingà, na midul kgal i lawehan. Too kenen fulung, na i kafye mdà di Dwata mnè di kenen.

I ksalu Dyisas di Bong Gumnè Dwata

41 Klit fali gal salu dad tua Dyisas di syudad Dyérusalém, du magin ale di Fista i Duh Kaglius.

42 Na di sfalò lwe fali Dyisas, lêman ale salu di fista, du én i tagnèla nimò.

43 Di kafnge i bong fista, tamdà ale mulê, bay làla gadè ftagak Dyisas déén di Dyérusalém.

44 Man nawala ku gagin kenen di dademela magu, na silangla fanngabal di dad gakedla na di dad demela sgalak, tasduh i klola magu,

45 bay làla teen, taman samfulê ale di Dyérusalém du fanngaballa kenen ditù.

46 Na silangla kenen teen di gatlun duh. Ditù gumitela kenen di Bong Gumnè Dwata, sudeng di safèd i dad Dyu gal tamdò déén. Na én nimò Dyisas flinge na smalek dale.

47 Na i kdee dad to mlinge kenen too ale tikeng du too gamlabat, na too fye i dad timelan.
48 Na too tikeng i dad tuan di kitela kenen, na man i yéan, “E Tò, kan ku ani nimoam di gami? Too gami mlidù mngabal ge.”
49 Kabay tmimel Dyisas, manan, “Tan i duenyu mngabal deg? Làyu kè gadè, na too mabtas ku dini agu di gumnè Màgu?”
50 Kabay làla glabat ku tan gumtatek i manan.
51 Na kafnge én, mdà kenen magin dale mulê di Nasarét, na nimenan ale di kdee nimoan. Na too fkah yéan kdee ani di nawan.
52 Na matnù kfulung Dyisas, na lamnok kenen, na toon flehew Dwata na i dad to.

3

I katdò Dyan Gal Munyag
(Matyu 3:1-12; Mark 1:1-18; Dyan 1:19-28)

1 Di gasfalò lime fali di kagot Tibiryus Sisar di banwe Roma, én gubirnador di banwe Dyudiya dunan Fontyus Filat, na i ganlal mebe di Galili dunan Harì Hérod. Na i twalin Filif i ganlal mebe di dad banwe Ituriya na Trakonitis. Na i ganlal mebe di banwe Abilin dunan Lisanyas.
2 Na i dad ulu i dad Dyu dunan Anas na Kayafas, i dad gumdatah i dad bà di Dwata. Na di bang i kagot dad to ani, talù Dwata di ku Dyan, i tingà Sakaraya, di banwe landè to mnè déén.
3 Én duen Dyan lamngab di klamang banwe mdadong di yéél Dyordan du tamdò, manan fye ku msal ale na tmagak i dad sasè nimòla na fbunyag du fye nlifet Dwata i dad salàla.
4 Na i nimò Dyan ani i kagdohò sulat Isaya, i tugad Dwata, manan,

“Nun to tamlo mdà di banwe landè to mnè déén, manan,
‘Fatlagadyu i dalan i Amu,
na tanluyu i gumagun.
5 Nlimunyu i kdee dad sbang,
na sandatalyu i kdee dad bulul.
Tanluyu i dad dalan bigkò,
na nlimunyu i dad dalan magbang.
6 Na teen i kdee dad to i dalan
kagalwà blé Dwata di dad to.’ ”

7 Na nun dee dad to salu di ku Dyan du fbunyag ale, na man Dyan di dale, “E gamu, gambet gamu ulad mila mdà di lifoh. Simto kè tmulen gamu galwà gamu di kalbut Dwata fan kel ku alò gamu fbunyag?
8 Ku too glut taknagolyu dad sasè nimòyu, fiteyu tamsal gamu fagu di fye nimòyu. Na nangyu man, ‘Gami bel Abraham, na balù là gami msal, là gami gakuf di kalbut Dwata.’ Tulengu gamu i kaglutan, balù dad batu ani gagan Dwata fbaling bel Abraham, du tlas gamu.
9 Balù ani nan, too mdadong i kukum Dwata. Ku fkahta di to mbek kayu,

tadéén i balyungan di foon i kayu du kat satu kayu là munge nbekan na snakufan di lifoh."

10 Na smalek i dad to di ku Dyan, manla, "Na ku én, tan i kibòmi fite taknagolmi i salàmi?"

11 Na tmimel Dyan, manan, "Ani kibòyu, i to ku lwe i saulan blén i satu di to landè. Na ku nun knaanan, fye ku blén i dademe di dad to landè."

12 Na nun dad to gal mwè bayad buhis salu di kenen du fbunyag, na smalek ale, manla, "To Tamdò, tan i fye nimòmi gami?"

13 Na man Dyan, "Nangyu flukas i bayad nwèyu di dad to, bay alòyu nwè i man i urdin di gubirnu."

14 Na nun dad sundalu smalek kenen, manla, "Na gami, tan i nimòmi?"

Na tmimel Dyan, "Nang gamu mwè filak fagu di leges, ku demen fagu di kdalamyu dademe to di là glut, bay fafnòyu nawayu i tadenyu."

15 Na i dad to di bang én, toola fatan i kakel i To Mgalék Dwata, taman di kaklingela i katdò Dyan, én mnè di fandamla ken kenen i dunan.

16 Kabay man Dyan di dale, "Én kbunyaggu gamu ani fagu di yéél, bay nun fan kel satu to too mdatah di deg. Là agu gablà mbel i ikat talumfaan, du too agu mdanà di kenen. Kenen kbunyag gamu fagu di Mtiu Tulus na di lifoh.

17 Na santanin i dad to tlu na i dad to sasè gambet i to tmaaf fali. Fakay ito man, tanagotan i taafan du fanan tnaaf i fali. I fali tamagtaaf busekan di fol, bay i afa snakufan di lifoh landè gumatin."

18 Na dee dad kfagu Dyan flau i dad to di katdoan i Fye Tulen mdà di Dwata.

19 Na balù Hérod, i gumdatah di banwe Galili, nngakan du tanlaminan fayan Hérodiyas, i yaan twalin, na ise alò ani i gumngakan ku Hérod, bay too dee dademe sasè nimoan.

20 Na tananuan i sasè nimoan du fbilangguan Dyan.

I kbunyag ku Dyisas
(Matyu 3:13-17; Mark 1:9-11)

21 Di là fa bnilanggù Dyan, dee dad to bnunyagan, na Dyisas lê bnunyag. Kafngen fbunyag, dmasal kenen, na tatì mgukà i langit.

22 Na fdanà i Mtiu Tulus gambet i abun na mdaf di kenen. Na nun talù mdà di langit, manan, "Ge i tingàgu, i toogu kando, na too fye nawagu ge."

I dad gutambul Dyisas Krayst, i To Mgalék Dwata mebe i kagotan
(Matyu 1:1-17)

23 Mdadong tlu falò fali i ktua Dyisas di katbuan i katdoan. Na i fandam i dad to, kenen tingà Dyosif. Na Dyosif i tingà Hili,

24 i tingà Matat, i tingà Libay, i tingà Mélkay, i tingà Dyani, i tingà Dyosif,

25 i tingà Matatyas, i tingà
Amos, i tingà Nahum, i tingà
Isli, i tingà Nagay,
26 i tingà Maat, i tingà
Matatyas, i tingà Simin, i
tingà Dyosik, i tingà Dyoda,
27 i tingà Dyoanan, i tingà
Risa, i tingà Sorubabél, i tingà
Saltiyél, i tingà Néri,
28 i tingà Mélkay, i tingà
Adi, i tingà Kosam, i tingà Il-
madam, i tingà Ir,
29 i tingà Dyaswa, i tingà
Élisar, i tingà Dyorim, i tingà
Matat, i tingà Libay,
30 i tingà Simyon, i tingà
Dyuda, i tingà Dyosif, i tingà
Dyonam, i tingà Ilaykim,
31 i tingà Milya, i tingà
Mina, i tingà Matata, i tingà
Natan, i tingà Harì Dabid,
32 i tingà Dyési, i tingà Obéd,
i tingà Boas, i tingà Salmon, i
tingà Nason,
33 i tingà Aminadab, i tingà
Admin, i tingà Arni, i tingà
Hésron, i tingà Féris, i tingà
Dyuda,
34 i tingà Dyékob, i tingà
Isaak, i tingà Abraham, i
tingà Téra, i tingà Nahor,
35 i tingà Sirug, i tingà Ru, i
tingà Filig, i tingà Ibir, i tingà
Sila,
36 i tingà Kainan, i tingà
Arfaksad, i tingà Sém, i tingà
Nowa, i tingà Lamik,
37 i tingà Métusila, i tingà
Inok, i tingà Dyaréd, i tingà
Mahalalil, i tingà Kainan,
38 i tingà Inos, i tingà Sét, i
tingà Adam, i tingà Dwata.

4

I ktilew Satanas mebe ku Dyisas di kagsalà
(Matyu 4:1-11; Mark 1:12-13)

1 Na di kasfulê Dyisas fdu
di gufbunyagan di yéél Dyor-
dan, too nebe kenen i Mtiu
Tulus, na neben kenen salu di
banwe landè to mnè déén,
2 na déén gutmilew Satanas
kenen klo fat falò butang du
neyen ku nun kiboan mebe
ku Dyisas di kagsalà. Na klo
Dyisas déén landè knaanan,
taman di gusenan too kenen
bitil.
3 Taman man Satanas di
kenen, “Ku ge Tingà Dwata
dekam batu ani mbaling
fan.”
4 Na tmimel Dyisas, manan,
“Man Tnalù Dwata, ‘Ise ku alò
knaan gamto i to.’ ”
5 Na kafnge én, nebe Sa-
tanas kenen di too mdatah
bulul, na di alò sulê kudaf i
mata, fiten kenen i kdee dad
banwe nagot i dad to di tah
tanà.
6 Na manan di ku Dyisas,
“Blégu ge i glal magot i kdee
dad banwe ani, na i bong
knunla, du kdee ani fagot
deg, na fakaygu blé di balù
simto to kayègu.
7 Gfunam kdee ani, ku
mangamfù ge di deg.”
8 Kabay là mayè Dyisas, na
manan, “Tagsulat di Tnalù
Dwata, ‘Alò Amum Dwata i
fnangamfuam, na kenen alò i
nimenam.’ ”
9 Kafnge én, nebe Satanas
Dyisas di syudad Dyérusalém,
na ftadagan kenen di san-
gal tah i Bong Gumnè Dwata.
Na manan di kenen, “Ku ge

Tingà Dwata, kamyaf ge mdà
dini,
10 du tagsulat di Tnalù
Dwata,
'Dek Dwata i dad kasaliganan
mifat ge.
11 Snilungla ge i dad kmalla,
du fye là gtudà bliam di batu.'
"*
12 Na tmimel Dyisas,
manan, "Kabay nun fa gman
di Tnalù Dwata, 'Nangam
tnilew i Amum Dwata.' "
13 Na taktilew Satanas kdee
kfagun mebe ku Dyisas di
kagsalà gadean landè sa ki-
boan, taman flon tnagak Dy-
isas.

I katbù katdò Dyisas di banwe Galili
(Matyu 4:12-17; Mark 1:14-15)

14 Kafnge én, mulê Dyisas di
Galili, na mnè di kenen gna-
gan i Mtiu Tulus. Na mbel i
dad santulen gablà di kenen
di klamang banwe.
15 Na lamngab kenen
tamdò di lam dad gusatdò
dad Dyu, na dnayen kenen
i kdee dad to.

Knangla Dyisas di banwe Nasarét
(Matyu 13:53-58; Mark 6:1-6)

16 Na fles Dyisas di lunsud
Nasarét, dunan i banwe gu-
lamnokan. Kakel i Duh Kaf-
tud salu kenen di gal gusatdò
dad Dyu du én i tagnè ni-
moan. Na tadag kenen du
masa i Tnalù Dwata.
17 Na bléla kenen sulat i tu-
gad Dwata Isaya. Na nbe-
lan na teenan i gsulat ani, na
bnasan, manan,
18 "I Tulus Dwata mnè di deg,
du tanalékan agu tmulen
i Fye Tulen mdà di
Dwata di dad to landè.
Tadekan agu dini, du fye
tmulen gablà di ka-
galwà i dad to gakfè,
na fgulê i dad to butè,
na falwà i dad to fanlayam† i
dademe,
19 na du fye tulengu di dad
to takel nan i bang
kafalwà Dwata i dad
ton."
20 Kafnge Dyisas masa dun,
lêmanan nlulun, na fuléan di
to magot dun, na sudeng ke-
nen du fan tamdò. Na i kdee
dad to di lam i gusatdò tatì
geye di kenen.
21 Na tambù kenen talù
di dale, manan, "I gman di
Tnalù Dwata ani, tagdohò di
duh ani kloyu flinge dun."
22 Na i kdee dad to déén
too dmayen kenen, na too ale
tikeng di kafye i dad manan.
Na sasalek ale, manla, "Ise
ani kè i tingà Dyosif?"
23 Na man Dyisas di dale,
"Di nawagu, én i manyu deg
i fléd gman, 'Ku fulung ge
mulung, bnulungam i ktom.
Hae, ku glut ge tugad Dwata
nimoam dini di ge banwe i
nimoam kun di Kafernaum.'
24 "Kabay too glut i gal
gman, 'I tugad Dwata too là
dnawat di kenen banwe.'
25 Too glut i mangu di
gamu, salngad gamu i dad to
di bang Ilaydya. Too dee dad

* **4:11** Salmo 91:11-12 † **4:18** Satu kubad ani dunan: na falwà i dad to bankut.

libun balu di banwe Israél di bang én, na landè ulen di tlu fali tngà, taman nun bong kbitil di klamang banwe.

26 Kabay ise ku di balù satu di dad balu déén i gumdek Dwata ku Ilaydya du fye tnabengan, bay dekan kenen di satu libun balu ise Dyu di banwe Sarifta di Sidon.

27 Na dee dad to tanfig di Israél di bang i tugad Dwata Ilaysya, bay landè di dale mgulê, alò Néman, i to ise Dyu mdà di banwe Sirya fanguléan."

28 Di kaklingela i man Dyisas ani, too flabè i kdee dad to di gusatdò dad Dyu én.

29 Taman tadag ale na falwàla Dyisas di lunsudla, na nebela kenen di tfad i bulul gugdak i lunsudla, du fye fnuléla kenen di bong kbe.

30 Kabay tatì kenen magu di bleng i dad to déén na fles mdà.

I kafalwà Dyisas dad busaw
(Mark 1:21-28)

31 Kafnge én, salu Dyisas di Kafernaum, satu lunsud di banwe Galili, na kakel i Duh Kaftud tamdò kenen i dad to.

32 Na too ale tikeng di katdoan, du nun glal i taluan.

33 Na di lam i gusatdò dad Dyu én, nun satu to nun busaw, na kanton mkit, manan,

34 "E Dyisas mdà di Nasarét, i tan labetam gami? Fanam gami kè falmo? Gadègu ku simto ge! Ge sa i To Landè Salà dek Dwata!"

35 Kabay nngak Dyisas i busaw, manan, "Fanak ge! Lamwà ge di to én!" Na bat i busaw i to én di bleng i dad to, na lamwà kenen na laan kenen fatduk.

36 Too tikeng i kdee dad to, na sanmanla, "Tan kè i tdò to ani. Hae, du fagu di bong glal na ktulusan, dekan i dad busaw lamwà, na mimen ale!"

37 Na mbel i santulen gablà ku Dyisas di kdee dad malnak banwe di klamang banwe.

I kafgulê Dyisas i tewe Fiter na i dademe dad to
(Matyu 8:14-17; Mark 1:29-34)

38 Na mdà Dyisas di gal gusatdò dad Dyu du salu di gumnè Simon. Na fandas i tewe Simon libun du too minit i lawehan, na én duenla mni tabeng di ku Dyisas.

39 Taman fdadong Dyisas di gumilean, na dekan lamwà i init lawehan, na magwè i initan. Na gasil kenen mték, na fles mlé dale knaan.

40 Di kasdaf i duh, nebe i dad to déén di ku Dyisas i dademela fandas. Na fkahan i kmalan di kat satu dale, na mgulê kdeela mdà di kdee bung tdukla.

41 Na balù dad busaw lamwà mdà di dee dad to, na mkit dad busaw, manla, "Ge sa Tingà Dwata!" Kabay nngakan ale, na fnangan ale talù du gadèla na kenen i To Mgalék Dwata.

I katdò Dyisas di dad gusatdò dad Dyu
(Mark 1:35-39)

42 Di ksut i duh mdà Dyisas du salu di banwe landè to mnè déén. Kabay fanngabal kenen i dee dad to, na di

kitela, kayèla ku fanak kenen di banwela.
43 Kabay manan di dale,
“Là fakay ku là agu tmulen
i Fye Tulen gablà di kagot
Dwata di dademe dad banwe,
du én dek Dwata deg.”
44 Na taman fles kenen
tamdò di dad gusatdò i
dad Dyu di klamang banwe
Dyudiya.

5

I kfagin Dyisas i dad to mwè nalaf
(Matyu 4:18-22; Mark 1:16-20)

1 Di satu duh tadag Dyisas
di kilil i lanaw Génésarét. Na
sgil i dee dad to fdadong di
kenen, du fye fanlingela i kat-
doan Tnalù Dwata,
2 taman di kiten i lwe
aweng tnagak i dad to gal
kamfè nalaf, du nalobla i dad
fukutla,
3 myak kenen di satu,
dunan i aweng Simon, na
fulukan ku Simon i aweng
là mawag di kilil, na sudeng
kenen na tdoan i dad to mdà
di aweng.
4 Di kafngen tamdò, manan
di ku Simon, “Ftalà gamu, na
ftatekyu i fukutyu fye nun
gwèyu nalaf.”
5 Na tmimel Simon, manan,
“Kabay Amu, too gami
maflayam mukut tayud i
butang na landè gwèmi!
Kabay du manam, lêmanmi
ftatek i fukutmi.”
6 Na di kaftatekla dun, too
bong gwèla nalaf, na tafan
kasê fukutla.
7 Taman knabilla i
dademela di satu aweng du
ftabengla. Taman fdadong i
dademela na fananòla nalaf
i lwe awengla, na tafan ale
galnab.
8 Kite Simon Fiter i bong
tnikeng ani, lkuad kenen di
muna Dyisas, na manan, “E
Amu, beg ge fawag di deg du
agu satu to too gamsalà!”
9 Én man Simon du too ke-
nen tikeng na i kdee dade-
men mukut, du too dee gwèla
nalaf,
10 na balù i dademe Si-
mon dnagit Dyém na Dyan, i
dad ngà Sébidi. Na man Dy-
isas di ku Simon, “Nang ge
likò. Mdà ani ise nalaf fafnga-
balgu gamu, bay to, du fye
magin ale deg.”
11 Na dyolla dad awengla
di kilil na tnagakla kdee na
magin ale ku Dyisas.

I kafgulê Dyisas i to tanfig
(Matyu 8:1-4; Mark 1:40-45)

12 Di satu duh, ditù Dy-
isas di satu lunsud, na nun
lagi too sasè katfigan salu di
kenen. Di kiten ku Dyisas,
lkuad kenen na lamfan na
fakdo, manan, “E Amu, ku
beg ge mayè, gaganam fgulê
deg di tduk fagsik deg ani.”
13 Na nagot Dyisas kenen,
manan, “Mayè agu sa. Mgulê
ge nan.” Na too glut tamgulê
i tfigan.
14 Na dek Dyisas kenen,
manan, “Nangam tulen ani
di balù simto to, bay mdà ge
na fitem laweham di bà di
Dwata, na nebem di kenen
i dsù dek Dwata fagu di ku
Mosis, du én i gugmadè i dad
to too glut tamgulê ge.”

15 Kabay balù tafnang Dyisas kenen tmulen, too mbel i santulen gablà ku Dyisas, na too dee dad to gal stifun déén du flinge i tdoan, na fye mgulê i dad tdukla.
16 Kabay gal salu Dyisas di banwe gulandè to du dmasal.

I kafgulê Dyisas i satu to là galyak i lawehan
(Matyu 9:1-8; Mark 2:1-12)

17 Di satu duh sleng Dyisas tamdò, nun sudeng déén dad Farisi na dad tamdò i dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis. Én gumdàla di kdee dad malnak banwe di Galili na Dyudiya. Na nun dademe mdà di syudad Dyérusalém. Na mnè di ku Dyisas i ktulus Dwata du fye gafguléan i dad to nun tduk.
18 Na nun dad to kel mebe i to là galyak lawehan. Santiangla kenen di gumilean. Na too ale mngabal i kfagula fye gfusuk di lam i gutamdò Dyisas, du fye fkahla i to én di munan.
19 Kabay landè teenla dalan fusuk du too sgat i dee dad to. Taman nebela kenen di tah ataf, na lanketla dademe ataf na fayolla kenen gagin i gumilean di gutngà i dad to di muna Dyisas.
20 Na di kite Dyisas i bong kafaglutla di kenen, manan di to én, "Lew, tanlifet nan dad salaam."
21 Di kaklinge i dad Farisi na dad tamdò i dad flalò Dwata i man Dyisas, sasalek ale, manla, "Simto to ani? Falmon dengeg Dwata di kmanan én, du alò Dwata fakay mlifet dad salà."
22 Kabay gadè Dyisas i mnè di fandamla, na manan di dale, "Kan ku én i fandamyu làgu gagan mimò dun?
23 Nè i too malima man, 'Maglifet i salaam,' ku demen 'Tadag ge na magu?' Salngad sa, du slame alò Dwata gmagan mimò dun.
24 Taman fangulêgu kenen, du fye gadèyu agu, i dnagit Tingà To, nun glal di tah tanà ani mlifet dad salà i dad to." Na manan di to là galyak, "Mangu di ge, tadag ge, nweam i gumileam, na mulê ge."
25 Na gasil tadag i to én di bleng i kdee dad to déén, na nwean i gumilean, na mdà mulê, na toon dnayen Dwata.
26 Na too tikeng i kdee dad to di kitela dun ani magin i klikòla, na dmayen ale Dwata, manla, "Too gamtikeng i teenito di duh ani!"

I klak Dyisas ku Libay
(Matyu 9:9-13; Mark 2:13-17)

27 Kafnge én, mdà Dyisas magu, na teenan satu to gal mwè bayad buhis dnagit ku Libay* sudeng di gal gumimò i dad to mwè bayad buhis. Na man Dyisas di kenen, "Mlalò ge deg."
28 Na tadag Libay, na tnagakan i kdee du mlalò ku Dyisas.
29 Na mimò Libay bong knaan di gumnean du fkaanan dale Dyisas, na én

* **5:27** Satu dagit Libay ani dunan Matyu

kmaan di safédla dee dad to gal mwè bayad buhis na dademe dad to.
30 Na nun dad Farisi na dademe di dale gal tamdò i dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis salu di dad mlalò ku Dyisas du mugak, manla, “Kan ku kmaan gamu na minum di saféd i dad gal mwè bayad buhis na i dademe to gamsalà?”

31 Kabay Dyisas tmimel dale fagu di fléd, manan, “Hae, du i dad to nun tduk nun gukmamu i to mulung. Kabay i dad to landè tduk, landè gukmamu i to mulung.
32 Na én duengu salu dini, ise ku i dad to tlu fannga-balgu, bay i dad to gamsalà du fye msal ale.”

Flingen Dyisas i kton di lagi sandeme
(Matyu 9:14-15; Mark 2:18-20)

33 Na nun dad to talù di ku Dyisas, manla, “I dad to mlalò ku Dyan gal ale fwasa na dmasal, na salngad nimò dad to mlalò i dad Farisi, bay i dad mlalò ge, fadlug ale kmaan na minum na là fwasa.”

34 Na man Dyisas di dale, “Tan kayèyu, ku fwasa i dad to malò i kasdeme ku déén fa di safédla i lagi sandeme? Là sa fakay.

35 Salngad én i dad gal mlalò deg. Kabay nun duh kadang nwè di dale i lagi sandeme, na én i bangla fwasa.”

I guflingen Dyisas i tdoan di falami safut na falami binu
(Matyu 9:16-17; Mark 2:21-22)

36 Na nun fléd Dyisas gablà di klalò i labi tdò na i falami tdoan, manan, “Landè to kmasé i falami klaweh du fye klafangan di labi klaweh baltok, du ku én i nimoan balingan falmo i falami klaweh na là gten i falami klafang déén di labi klaweh.
37 “Na salngad én, là fakay sanbool i labi na falami ku fkahta di binu, du ku fkahito falami binu kmadok fa di lam i labi gufkah kindal, btù sa, na mkok i binu na malmo i gufkah kindal.
38 Én fye gufkah i falami binu di falami kindal.
39 Na landè to mayè minum falami binu ku tagamginum i labi, du manan, ‘Too fye nem i labi.’ ”

6

I fye nimò di Duh Kaftud
(Matyu 12:1-8; Mark 2:23-28)

1 Na di satu Duh Kaftud i dad Dyu, magu ale Dyisas di dalan di satu nligo. Na di slengla magu kambang dad gal mlalò ku Dyisas là dee dad kigan trigu fule déén, na fnilula du knilewla i msen.
2 Kabay nun dad Farisi déén smalek ku Dyisas, manla, “Kan ku kamtu gamu di Duh Kaftud? Là fakay sa, du fnang Dwata di flalò blén fagu di ku Mosis.”
3 Na tmimel Dyisas, manan, “Kan kè? Làyu lmen masa gablà di nimò Harì Dabid du

mdà di kbitilan na kbitil i dademen?
4 Là kenen fansalà Dwata balù fusuk kenen di lam i Gumnè Dwata na nwean i fan blé di Dwata, na blén di dad ton, na kdeela kmaan. Na blaam én alò fakay kmaan dun i dad baito di Dwata."
5 Na manan, "Agu, i Tingà To, i nun glal mangman i fakay nimò di Duh Kaftud."

I kafgulê Dyisas i to kengkeng i kmalan di Duh Kaftud
(Matyu 12:9-14; Mark 3:1-6)

6 Na lêman di satu Duh Kaftud i dad Dyu, fusuk Dyisas di gal gusatdò i dad Dyu na tamdò. Na nun lagi déén kengkeng i kmalan gsen di kwanan.
7 Na i dad to tamdò i dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis na i dad Farisi toola neye ku fangulê Dyisas i to di Duh Kaftud, du fye nun gutadagla dmalam kenen di salà ditù di dad ganlal.
8 Kabay gadè Dyisas i mnè di fandamla, taman manan di to kengkeng i kmalan, "Tadag ge di muna i kdee dad to ani." Na tadag kenen di munala.
9 Na man Dyisas dale, "Nun snalekta gamu. Tan man i flalò Dwata i fakay nimò di Duh Kaftud, mimò fye di demeyu to, ku mlayam? Tan i fye, tmabeng i demeyu to, ku mati to?"
10 Na meye Dyisas di kdee dad to déén, na manan di to kengkeng i kmalan, "Bankem i kmalam." Na banken sa, na di kabken dun, tamgulê sa.
11 Kabay too flabè i dad Farisi na dad tamdò i flalò Dwata. Na stulen ale ku tan kibòla ku Dyisas.

I kalék Dyisas i dad sfalò lwe galan dek
(Matyu 10:1-4; Mark 3:13-19)

12 Na di bang én, mnagad Dyisas di bulul du dmasal, na tayud i butang dmasal kenen di Dwata.
13 Kakwalan nan, tlon i dad gal mlalò kenen du nalékan sfalò lwe di dale. Na dnagitan i sfalò lwe ani dad galan dek.
14 Na ani i dad lagi nalékan, Simon i dnagitan ku Fiter, Andru i flanek Simon, Dyém, Dyan, Filif, Bartolomyu,
15 Matyu, Tomas, Dyém i tingà Alfyus, Simon i msen i banwen,
16 Dyudas i tingà Dyém, na Dyudas Iskariyot i mangkal ku Dyisas.

I katdò Dyisas na i kafguléan i dad to
(Matyu 4:23-25)

17 Na masol ale Dyisas mdà di bulul, na tadag kenen di gudmatalan. Na nun dee gal mlalò kenen na dademe dad to stifun déén mdà di klamang banwe Dyudiya, i syudad Dyérusalém, na dad malnak banwe di kilil i mahin mdadong di dad syudad Tiro na Sidon.
18 Salu ale déén du fanlingela kenen, na fafgulêla kenen i dad tdukla. Na fangulé an i dad to nun busaw.
19 Na i kdee dad to déén mngabal i kfagula fye magot kenen du nun tulus déén di kenen fgulê i kdeela.

I too glut kafye
(Matyu 5:1-12)

20 Na meye Dyisas di dad to
gal mlalò kenen, na manan,
"Nun kafyeyu, gamu dad
togu landè,
du gakuf gamu di kagot
Dwata.
21 Nun kafyeyu, gamu dad to
bitil ani,
du bsol gamu kadang.
Nun kafyeyu, gamu dad to
mngel ani,
du mulé gamu kadang.
22 Nun kafyeyu, gamu dad
togu ku knang gamu
nawa i dad to,
na ku fbayàla gamu na
sansilola,
na ku manla sasè gamu
du mdà di ksasatuyu di
deg, i dnagit Tingà To.
23 "Salngad ani kibò i dad
gutambulla di dad tugad
Dwata di muna, taman too
gamu flehew ku kel dad
kaflayam ani di gamu, du
too bong untungyu kadang
di langit.
24 Kabay magakdo gamu dad
to bong knun ani,
du tagdawatyu i fye
knèyu dini.
25 Magakdo gamu dad to bsol
ani,
du bitil gamu kadang.
Magakdo gamu dad to mulé
ani,
du mlidù gamu na mngel
kadang.
26 Magakdo gamu dad to gal
dnayen i dad to ani,
du én sa nimò i dad
gutambulla di dad ise
glut tugad Dwata.

I tdò Dyisas gablà di kbalas di fye
(Matyu 5:38-48; 7:12)

27 "Kabay ani mangu di
gamu dad flinge deg, kan-
doyu dad to dmuen gamu,
na mimò gamu fye di dad to
mnang nawa gamu.
28 Mni gamu di Dwata du
fye banlén kafye i dad to
mlagi gamu, na dnasalyu dad
to fsasè gamu.
29 Na ku nun to smamfak
gamu di bali bawehyu, nàyu i
balin. Ku nun to mwè i tahà
sigalyu faginyu blé i saulyu.
30 Banléyu i kdee dad to
mni di gamu na ku nun to
mwè knunyu, nangyu tan-
gaad nawì.
31 Na ku tan kayèyu nimò
i demeyu to di gamu, én i
nimòyu di dale.
32 "Hae, ku én alòyu kando
i dad to kamdo gamu, landè
lubayyu di nimòyu én, du
balù i dad to gamsalà, kan-
dola i dad to kamdo dale.
33 Na ku én alò gumimòyu
fye di dad to mimò fye di
gamu, landè lubayyu di
nimòyu én, du balù dad to
gamsalà, nun kakdola di dad
to mimò fye di dale.
34 Na ku én alò gufutengyu
di dad to gambayad i uteng,
landè lubayyu di nimòyu én,
du balù i dad to gamsalà,
futeng di dademela gamsalà
ku gadèla i to gufutengla gam-
bayad i kalbong utengan.
35 Kabay ani nimòyu,
kandoyu i dad to dmuen
gamu, na mimò gamu fye di
dale, na futeng gamu, balù
landè imen nawayu ku fulê

di gamu. Ku én nimòyu, too bong untungyu, na én i gugmadè gakuf gamu di dad ngà i Too Mdatah Dwata, du balù i dad to là fulung mlé fye di kenen na i dad to sasè, kando ale Dwata.
36 Tooyu kando dad demeyu to salngad kakdo i Màyu di langit i kdee dad to."

I tdò Dyisas gablà di kukum i dademe to
(Matyu 7:1-5)

37 Na man Dyisas fa, "Nang gamu mukum i demeyu to, na là gamu nukum Dwata. Nangyu fansalà i demeyu to, na là gamu fansalà Dwata. Nlifetyu i salà i demeyu to, na nlifet Dwata i salàyu.
38 Mlé gamu di demeyu to, na banlé gamu Dwata. Fakay man nasakan, ningokan, na fasbélan i kafye blén di gamu. Na ku tan i kalbong bléyu di demeyu to, salngad én i kalbong blé Dwata di gamu."
39 Na talù Dyisas lêman fagu di fléd, manan, "I to butè landè kiboan malak satu to butè, du ku én i nimoan, lwe ale baling tatek di sol.
40 I to tdò là mdatah di to tamdò kenen, bay ku sikof kagbetan tasalngad ale i to tamdò kenen.
41 "Kan ku neyem i tukay salà gambet fuling di mata i flanekam, bay tatiam bayà i bong salà gambet bateng di ge mata?
42 Na kan ku manam, 'E flanek, nwègu kun i fulingam.' na blaam laam teen i bong bateng di ge mata. Tay, tatì ge flingu ge fye to. Funam nwè i bateng di ge mata, du fye kitem mwè i fuling di mata i flanekam."

I kdilè i glut tugad Dwata fagu di nimoan
(Matyu 7:16-20; 12:33-35)

43 Na fadlug Dyisas talù, manan, "I fye kayu laan munge sasè, na i sasè kayu laan munge fye.
44 Kat satu kayu dilè di bungen. Landè bunge fig gwè dad to di samfinit, na landè bunge grép gwè di banal.
45 Na salngad én i dad to. I fye to, fye lamwà di baan du mdà di fye busekan di nawan, bay i sasè to, sasè lamwà di baan du mdà di sasè busekan di nawan. Na ku tan mnè di nawa i satu to, én i lamwà di baan."

I fléd gablà di lwe to fdak gumnè
(Matyu 7:24-27)

46 Na talù Dyisas lêman, manan, "Tan duenyu tamlo deg Amu, bay làyu nimen i mangu di gamu?
47 Kat to salu di deg, na mlinge i tdògu, na mimen dun, nun guflingengu kenen.
48 Salngad kenen i to fulung fdak gumnè. Makol kenen i mngalam sol kel di gunun lfidas du gufdakan i dad lahan. Di kafnge i gumnean, nun kel bong dunuk, mlaf dun, bay laan sa fugen du mgal i gugafdakan.
49 Kabay i to mlinge i tdògu na laan nimen, salngad i to fdak gumnè di gulumak tanà landè batu. Na kel i bong

dunuk mlaf dun, mlal fugen, na mti malbà."

7

I kafgulê Dyisas i lifan i satu kafitan sundalu mdà di banwe Roma
(Matyu 8:5-13)

1 Kafnge Dyisas tamdò kdee ani gine di dad to, salu kenen di Kafernaum.
2 Na nun déén satu kafitan dad sundalu mdà di banwe Roma i nun lifan toon kando. Fandas i lifanan ani, na fan mati.
3 Kaklinge i kafitan gablà ku Dyisas, dekan dademe dad tua gal mebe dad Dyu du fye fakdo ale ku Dyisas fsalu di gumnean, fye fangulé an i lifanan.
4 Na salu ale di ku Dyisas, na too ale fakdo di kenen, manla, "I to ani too gablà tnabeng,
5 du bong nawan gito dad Dyu, na tafafdakan fa i gal gusatdoito."
6 Taman magin Dyisas dale. Kabay di kagdadong ale Dyisas di gumnean, lêman mdek i kafitan i dad demen sgalak fsitong ku Dyisas, du man di kenen, "Amu, nang ge faflayam fles dini, du là agu gablà ku fusuk ge di gumnègu.
7 Én duengu myà smite ge, du too agu mdanà di ge. Kabay ku alò ge talù, fagu di taluam mgulê i lifangu.
8 Du balù agu mdanà di dad mdatah ganlal, nun sa dad sundalu mdanà fa di deg, na ku nun dekgu mdà, na mdà sa, na ku dekgu salu dini, na gasil salu dini. Na ku dekgu i lifangu mimò balù i tan déén, nimoan. Mdatah fa ku ge, ku nun manam, mgimò sa."
9 Kaklinge Dyisas ani, too kenen tikeng. Na meye kenen di kdee dad to magin kenen, na manan, "Tulengu gamu, landè fa to teengu di bel Israél, salngad ani i bong kafaglutan."
10 Na samfulê i dad to dek i kafitan di gumnean. Kakella déén, teenla tamgulê i lifanan.

Nto Dyisas satu lagi, tingà i libun balu

11 Kafnge én, di là mlo, salu Dyisas di satu lunsud dnagit Nain, na magin i dad to gal mlalò kenen na dee dademe dad to.
12 Kagdadongla di bà gufusuk di labat i lunsud, nun gsitongla dademe dad to mebe i to mati lamwà. I to mati, dunan lagi, na i sen tingà i satu libun balu. Na nun magin i balu dee dad to mdà di lunsud.
13 Di kite Dyisas i libun balu ani, toon kando, na manan di kenen, "Nang ge nan mngel."
14 Na fdadong Dyisas, na nagotan i lungun, na fanak i dad to mebe dun. Na man Dyisas, "Tò, mték ge."
15 Na tatì sudeng i lagi mati gine, na tambù talù. Na fasfulê Dyisas kenen di yéan.
16 Di kite kdee dad to dun ani, too ale likò, na dnayenla Dwata, manla, "Tanun kel di blengito satu tugad Dwata too mdatah. Tatmabeng nan Dwata i dad ton."

17 Na mbel i santulen gablà
di nimò Dyisas di klamang
banwe Dyudiya na di kdee
banwe di glibutan.

I kafsalek Dyan Gal Mun-
yag gablà ku Dyisas
(Matyu 11:2-19)

18 Na i dad gal mlalò ku
Dyan, tulenla kenen i kdee
tamgimò Dyisas.

19 Kaklinge Dyan dun, tlon
lwe di dale, na dekan ale di
Amuito Dyisas du fsalekan
kenen, manan, "Ge kè i to dek
Dwata dini i sanfatanmi, ku
nun fa dademe fatanmi?"

20 Kakel i dad lagi di ku Dy-
isas, manla, "Dek gami Dyan
Gal Munyag dini, du nun
snalekan di ge, ku ge i to dek
Dwata dini i sanfatanmi, ku
nun fa dademe?"

21 Na di bang ksalula déén,
too dee dad to fangulê Dyisas
di dee bung tduk, na falwaan
i dad busaw di dademe dad
to, na fangulé*an* dee dad to
butè, fye mite ale.

22 Taman ani timelan i dad
to dek Dyan, manan, "Sam-
fulê gamu di ku Dyan, na tu-
lenyu kenen i kdee tateenyu
na talingeyu dini. Hae, mite
i dad butè, gagu i dad kimay,
na landè ksik i dad to tan-
fig du mgulê, mlinge i dad
bakong, mto lê*man* i dad to
mati, na tatulen di dad to
landè i Fye Tulen mdà di
Dwata.

23 Na manyu fa ku Dyan,
too nun kafye di dad to ku là
lwe nawala di kafaglutla di
deg."

24 Na di kdà i dad to dek
Dyan, tambù Dyisas talù di
dad to déén gablà di ku Dyan,
manan, "Di ksaluyu di ku
Dyan déén di banwe landè to
mnè déén, tan i kayèyu teen?
Ise sa ku én neyeyu kalon wal
i nus.

25 Na du ise én, ken én
taneyeyu ditù satu to too fye
klaweh. Kabay ise, du dad
to kamlaweh i too fye baweh
klaweh mnè di kafye di bong
gumnè i harì.

26 Na du ise én, tan sa
neyeyu? Én kè neyeyu satu
tugad Dwata? Na glut, satu
tugad Dwata kenen, bay
tulengu gamu, mdatah fa
nimò Dyan di dademe tugad
Dwata,

27 du Dyan i gman Dwata di
Tnaluan, manan,
'Dekgu i saliggu muna di ge,
du fatlagad i dalanam na
fgadè i kakelam.'

28 Na tulengu gamu, landè fa
to lmen sut gasngad di kdatah
Dyan, bay balù mdatah Dyan
di kdee dad to kel ani, ku
simto to gakuf di kagot Dwata
balù kel di too mdanà to,
mdatah fa di ku Dyan."

29 Na i dad to flinge ku
Dyan, balù i dad sasè to gal
mwè bayad buhis, ale i mi-
men i knayè Dwata na bnun-
yag ale Dyan du nilèla glut i
man Dwata fagu di ku Dyan
gablà di dale.

30 Kabay i dad Farisi na i
dad mubad i dad flalò blé
Dwata fagu di ku Mosis,
knagolla i knayè Dwata di
dale, na là ale fbunyag di ku
Dyan.

31 Na man Dyisas, "Tan i fye
guflingengu i dad to di bang
ani? Tan i gusalngadla?

32 Flingengu ale di dad ngà
sudeng di fadyan. Là ale
mayè magin i dademela ma-
gaf, du tamlo dademe, manla,
'Malandag gami i lingag i kas-
deme,
bay là gamu sayew.
Nlingagmi i lingag kalbang,
bay là gamu mngel.'
33 Salngad én i ksalu Dyan
Gal Munyag dini, gal kenen
fwasa na là minum binu, bay
là gamu mayè, na balingyu
man kun, 'Tabnusaw kenen.'
34 Na agu, i dnagit Tingà To,
salu agu dini na kmaan na
minum, na én manyu kun,
'Neyeyu i to ani, tyan kenen
na gal flangal. Na i dademen
sgalak dunan i dad to sasè gal
mwè bayad buhis na dad to
gal mlafà i dad flalò Dwata!'
35 Én i manyu, bay i gumiteyu
na i nimò satu to mdà di kfu-
lung Dwata, di gukelan."

I klauy Dyisas satu Farisi dnagit ku Simon

36 Nun satu Farisi mlak
ku Dyisas kmaan di saféd*an*.
Taman fusuk Dyisas di
gumnean, na magin dad to
kmaan di lamisan.
37 Na di lunsud ani nun
satu libun too gamsalà. Di
kaklingen kmaan Dyisas di
gumnè Farisi ani, salu kenen
ditù mebe i sabuy batu fnò i
mabtas fangbun.
38 Di kyakan di gumnè,
fdadong kenen di ku Dyisas,
na tadag di saféd blian, na
too kenen mngel. Na tambù
kenen mafê blì Dyisas i
lwakan, na én ifun dun i
wakan, na nalakan i blian,
na nkokan fangbun.
39 Kanto teen i Farisi mlak
ku Dyisas i nimò libun ani,
man i nawan, "Ku i to ani
too glut tugad Dwata, dilean
i ldam i libun magot kenen,
dilean kenen to too gamsalà."
40 Kabay man Dyisas di
Farisi, manan, "Simon, nun
mangu di ge."
Na man i Farisi, "Hae, To
Tamdò, manam sa."
41 Na man Dyisas, "Nun
lwe to muteng di satu to gal
futeng. I satu, lime latu uten-
gan, na i satu, lime falò uten-
gan.
42 Kabay i lwe to ani là
gambayad, taman gnibun i
utengla. Na di fandamam,
simto di lwe gine i too mbong
nawa kenen?"
43 Na tmimel Simon
manan, "Fanyogu i to too
mbong nawa kenen i to bong
uteng tagnibun."
Na man Dyisas, "Glut i
manam."
44 Na meye Dyisas di libun
gine, na manan ku Simon,
"Teenam kè i libun ani?
Tafusuk agu di gumneam,
bay laam agu banlé yéél du
alob i blìgu. Kabay libun ani,
tanaloban blìgu i lwakan, na
ifun dun i wakan.
45 Laam agu nalak di
kdawatam deg, bay libun ani,
laan tlag malak i dad blìgu
fandà di kakelgu dini.
46 Na ge, laam nkah fngalo i
ulugu du fite i afeam deg, bay
i libun ani nkokan fangbun i
blìgu.
47 Taman tulengu ge i
kaglutan, i kalbong nawan
deg i gfiten ani, gugmadè
tamaglifet i dad salaan balù

too dee. Kabay i to là dee i salaan tamaglifet, tukay nawan deg."

48 Na kafnge én, man Dyisas di libun, "Tamaglifet nan i dad salaam."

49 Na i dademe to kmaan déén, manla di ktola, "Simto i to ani du mlifet dad salà i dad to?"

50 Kabay lêman talù Dyisas di libun, manan, "Galwà ge di dad salaam mdà di kafaglutam di deg. Mulê ge nan, na i ktanak nawa mnè di ge."

8

I dad libun tmabeng ku Dyisas

1 Na kafnge én, mdà Dyisas magu salu di dademe dad syudad na dee malnak banwe du samtulen i Fye Tulen gablà di kagot Dwata. Na magin i sfalò lwe gal mlalò kenen.

2 Na nun fa dademe dad libun tafanguléan di dad tdukla magin kenen, na dademe nun busaw tafalwaan di dale. Satu ani dunan, Méri Magdalin, i to gufalwà Dyisas fitu busaw.

3 Na satu, dunan Dyoana, i yaan i mdatah salig di bong gumnè Harì Hérod dnagit Kusa, na satu, Susana, na dee fa dademe. Ani i dad libun tmabeng dale Dyisas fagu di dad knunla.

I fléd gablà di to smabul bnê

(Matyu 13:1-9; Mark 4:1-9)

4 Too dee dad to salu di ku Dyisas mdà di dee dad banwe. Na di takastifunla, tamdò Dyisas fagu di fléd, manan,

5 "Nun to salu di nligon du smabul bnê. Di ksabulan dun, nun dademe gsabul di bà dalan, na gdà i dad to na fti tnukè i dad anuk di bnas.

6 Na nun dademe gsabul di gunun dee batu, na tmabò sa, bay là mlo mlanas du kafag i tanà.

7 Na nun dademe bnê gsabul di lam walad nun sual, na tmabò, bay mlal kalnok i dad walad na mlimas i dad tabò i bnê.

8 Kabay i dademe bnê sabul di gufye tanà tmabò, na di kbungela mlatu i bong uléan."

Kafnge Dyisas tmulen i fléd ani, falbongan i taluan, manan, "Flinge gamu ku nun klingeyu!"

I gumtatek i fléd gablà di bnê gsabul

(Matyu 13:10-23; Mark 4:10-20)

9 Na smalek i dad to gal mlalò ku Dyisas ku tan i gumtatek i fléd gine.

10 Na man Dyisas, "Faglabatgu gamu i dad gbuni gablà di kagot Dwata. Kabay di dademe dad to, fagu di fléd i dad tdògu dale, du fye 'balù ku meye ale, là ale mite,
na balù ku mlinge ale, là
ale gamlabat.'

11 "Na ani gumtatek i fléd. I bnê, dunan i Tnalù Dwata.

12 I dalan gugsabul i dad bnê, dunan i dad to tamlinge i Tnalù Dwata, bay salu Satanas di dale du nwean di nawala i talingela, du fye là ale faglut, na là ale galwà di salà.

13 Na i tanà gunun dee batu gusmabul dademe bnê, dunan i dad to too lehew dmawat Tnalù Dwata di kaklingela dun, bay du là dmalil i Tnaluan di nawala, taman là mlo ale faglut, du di kakel i tilew, tnagakla i kafaglutla.

14 Na i tanà gal gutmabò dad walad nun sual gusmabul dademe bnê, dunan i dad to tamlinge Tnalù Dwata, bay là lamnok di lam nawala mdà di dad klidù di knèla di tah tanà na kiballa i knun, na knayèla i klehew banwe. Taman landè ktaga i bungen di fandamla.

15 Kabay i fye tanà gusmabul i bnê, dunan i dad to tamlinge i Tnalù Dwata, i too dmawat na fkah dun di nawala, na fadlug di kimenla kel di too nun bungen."

I salò gbuni
(Mark 4:21-25)

16 Na tulen Dyisas satu fléd, manan, "Landè teenam to mtam i salò, na snukuban i been, ku demen bunin di dungan katri. Kabay ku ntaman, fkahan di gumefen, du fye i kdee to myak di gumnean mite i knengan.

17 I kdee gbuni di mduh ani, teen sa kadang, na i là gadè ani, gadè sa kadang.

18 Tooyu fanse flinge i tdògu, du i dad to nun kaglabat i tdògu tananù Dwata. Na i dad to là fkah dun di nawala, nawì Dwata balù i tukay man nawala glabatla."

I yê Dyisas na i dad flanekan
(Matyu 12:46-50; Mark 3:31-35)

19 Di lam Dyisas tamdò kel i yéan na dad flanekan lagi, du kayèla smite kenen, bay là ale gafdadong du too dee dad to.

20 Na nun to tmulen ku Dyisas, manan, "Taditù yéam na dad flanekam tadag di lwà, na kayèla smite ge."

21 Kabay man Dyisas di dale, "Hae, bay i dad to mlinge i Tnalù Dwata na mimen dun, ale mgimò yêgu na dad flanekgu."

I kngak Dyisas i nus na lwek
(Matyu 8:23-27; Mark 4:35-41)

22 Di satu duh, myak Dyisas na i dad gal mlalò kenen di tah i aweng, na manan di dale, "Mdà ito mifal i lanaw." Na mdà ale.

23 Di slengla maweng, gkudang Dyisas. Na nkel ale i mgal nus di talà. Maglam yéél i awengla, na tafan ale galnab.

24 Taman fdadong di ku Dyisas i dad gal mlalò kenen, na nukatla, manla, "E Amu! Amu, tafan ito galnab, mlimas ito kadang!"

Na mték kenen, na nngakan i nus na i dad malbang lwek, na manak i nus na mbaling lanél i lanaw.

25 Na manan di dad gal mlalò kenen, "Kan ku là gamu smalig?"

Kabay likò ale na tikeng, na sanmanla, "Simto i to ani?

Balù nus na lwek nngakan, na mimen ale!"

I kafalwà Dyisas dad busaw
(Matyu 8:28-34; Mark 5:1-20)

26 Na fles ale mifal i lanaw salu di banwe i dad to Gérasin déén di faltù banwe Galili.
27 Na di ktufala di tanà, na nun satu lagi bnusaw mdà di lunsud smitong kenen. Tatoo mlo laan kamlaweh, na là mnè di gumnè to, bay én baling gumnean di ilib gal gulambang i dad to.
28 Na di kiten ku Dyisas, mkit kenen na lamfan di munan, na falbongan i taluan, manan, "E Dyisas, Tingà i Too Mdatah Dwata, tan i kiboam deg. Fnigu di ge, nangam agu fanlayam."
29 Manan ani, du tadek Dyisas i busaw lamwà di lagi én. (Tadee dulé an fusuk di kenen, na nunung kenen i dad to, na fnantungla, na balù ku bnakusla kmalan na blian i sangkalì, gaganan mto dun. Na gal ndal kenen i busaw ditù di banwe landè to mnè déén.)
30 Na smalek Dyisas, manan, "Simto i dagitam?"

Na tmimel i busaw, manan, "Dee Libu." Hae, du tatoo dee dad busaw tafusuk di kenen.
31 Na fakdo i dad busaw fye laan ale dek tufa di sol landè gusen i kngalaman gumlayam Dwata dale.
32 Na nun dee dad sdè nifat mdadong déén samwel di bilil. Na fakdo i dad busaw di ku Dyisas du fye falohan ale fusuk di dad sdè, na falohan ale.
33 Taman lamwà i dad busaw di to én, na fles fusuk di dad sdè. Na i kdee dad sdè mila masol di bilil na gtufa di lanaw, na mlimas.
34 Di kite i dad to mifat dad sdè i mkel ani, mila ale, na tnulenla i dad to di lunsud na di klamang banwe.
35 Na i dad to mlinge, salu ale ditù du neyela i tamkel. Kakella di ku Dyisas, teenla i to gulamwà i dad busaw sudeng di saféd blì Dyisas. Takamlaweh kenen, na tafye i fandaman. Na too ale likò.
36 Na i dad to mite i mgimò Dyisas, tulenla gablà di kafalwaan i dad busaw.
37 Na fni i kdee dad to mnè di banwe dad Gérasin di ku Dyisas, fye ku tnagakan i banwela, du too ale likò. Taman myak Dyisas di aweng du samfulê di faltù.
38 Na i to gulamwà i dad busaw fakdo di ku Dyisas du kayean magin, bay là kenen fagin Dyisas, du manan,
39 "Mulê ge, na tnulenam dademem i kalbong mgimò Dwata di ge." Na too glut, mdà i to én mulê di banwen, na tnulenan i dad to di klamang lunsud i nimò Dyisas di kenen.

I kafgulê Dyisas i libun maloh tienan na kton i tingà mati
(Matyu 9:18-26; Mark 5:21-43)

40 Di kasfulê ale Dyisas di faltù i lanaw, i dad to déén too lehew dmawat kenen, du toola kenen fatan.
41 Na nun to kel dnagit ku Dyairus, satu ganlal di gal gusatdò i dad Dyu. Di

kiten ku Dyisas lkuad kenen di safédblian, du fakdo fye magin Dyisas di gumnean,

42 du i sen tingaan libun mdadong sfalò lwe falin, tafan mati.

Na di sleng Dyisas salu ditù, too sgat i dee dad to di glibutan.

43 Na nun satu libun déén tamaflayam sfalò lwe fali mdà di tdukan, tatì maloh tienan. Na landè to gafgulê kenen.

44 Taman fdadong kenen di kagol Dyisas, na nagotan i kilil klawehan, na tlag nan kaloh tienan.

45 Na man Dyisas, “Simto magot deg?”

Na kdeela talù i làla kenen nagot. Na man Fiter, “Amu, too dee dad to gihok di ge mdà di kasgatla.”

46 Kabay man Dyisas, “Nun magot deg, du lyalogu nun eneg i gafgulê talamwà di deg.”

47 Kanto teen i libun, là gbuni nimoan, kankal kenen di klikoan, na lkuad di muna Dyisas, na tulenan di muna i kdee dad to i duenan magot kenen na gablà di kgulé an.

48 Na man Dyisas di kenen, “Tingàgu, mdà di kafaglutam tamgulê ge. Mulê ge, na i ktanak nawa mnè di ge.”

49 Na sleng Dyisas talù fa, nun to kel fdu di gumnè Dyairus, dunan i ganlal di gusatdò dad Dyu. Na manan di ku Dyairus, “Nangam fafles i To Tamdò di gumneam, du laam nan gnumah i tingaam. Tamati nan.”

50 Kabay linge Dyisas, na manan di ku Dyairus, “Nang ge likò. Alò ge fadlug faglut, na mgulê i tingaam.”

51 Kakella di gumnè Dyairus, landè to faloh Dyisas fusuk, senan alò Fiter, Dyan, Dyém, na i dad tua i tingà.

52 Na i kdee dad to déén, too ale mngel, na nlanula i tingà. Kabay man Dyisas, “Nang gamu mngel. Laan mati, bay alò kudang.”

53 Na toola kenen nulé, du gadèla tamati sa.

54 Kabay nagot Dyisas kmal i tingà, na tlon kenen, manan, “Tuy, mték ge.”

55 Na mulê di kenen i nawan, na gasil mték. Na dek ale Dyisas mlé knaan di tingà.

56 Na too tikeng i dad tuan, bay fnang Dyisas ale tmulen di balù simto i mgimò di tingàla.

9

I kafngewe Dyisas dad sfalò lwe dekan tamdò

(Matyu 10:5-15; Mark 6:7-13)

1 Satu duh santifun Dyisas i dad sfalò lwe to gal mlalò kenen di safédan, na banlén ale glal na gnagan falwà i kdee dad busaw na fgulê i dad to nun tduk.

2 Na dekan ale lamngab tmulen gablà di kagot Dwata na fgulê i dad to fandas.

3 Na manan di dale, “Di kaguyu ani nang gamu mebe balù i tan, landè tugad, kuyut, bnatu, filak, ku demen

dademe klaweh galwà di tagnè lsakyu.

4 Na ku kel gamu di banwe gutamdòyu, nè i gumnè gufyakla gamu, déén i gumnèyu kel di kdàyu di banwela.

5 Na ku nun dad to déén là dmawat gamu, kakesyu kfung i blìyu di kdàyu, du én ilè na ale i tmimel di Dwata i nimòla."

6 Na kafnge én, mdà ale magu lamngab di dad banwe du tamdò i Fye Tulen na fgulê i dad to nun tduk.

I kfati Dyan Gal Munyag
(Matyu 14:1-12; Mark 6:14-29)

7 Na nun linge Harì Hérod, i mdatah ganlal di banwe Galili, gablà di kdee mgimò Dyisas, na too msamuk i fandaman du man i dademe, Dyisas ani, dunan Dyan Gal Munyag mték mdà di fati.

8 Na man i dademe, tasamfulê Ilaydya, i satu tugad Dwata di muna fa. Na man i dademe, ken satu di dademe dad tugad Dwata mték mdà di fati.

9 Kabay man Harì Hérod, "Ise Dyan ani, du tafaklanggu i ulun. Taman simto i to ani, du too dee lingegu gablà di kenen?" Na fanngabalan i kfagu fye siten Dyisas.

I kafkaan Dyisas mlukas lime libu dad to
(Matyu 14:13-21; Mark 6:30-44; Dyan 6:1-14)

10 Di kasfulê i dad to dek Dyisas tamdò, santulenla di kenen i kdee mgimòla di kagula. Na kafnge én, faginan ale salu di satu lunsud dnagit Bétsayda, alò ale.

11 Kabay di kgadè i dad to i gusalu Dyisas, mlalò ale kenen. Na toon ale dnawat, na tmulen kenen gablà di kagot Dwata, na fangulé an dademe di dale i nun tduk.

12 Na di tafan kasdaf i duh, salu i dad sfalò lwe gal mlalò ku Dyisas di kenen, na manla, "Taflabi sa nan. Fye ku fdaam i dad to, du fye mngabal ale gumilèla na knaanla di dad malnak banwe mdadong dini, du landè gumwèla dini du landè to mnè dini."

13 Kabay man Dyisas di dale, "Gamu sa i mlé dale knaan."

Kabay manla, "Alò lime batù i fanmi, na lwe nalaf. Mayè ge kè ku mdà gami mayad knaan i kdee dad to ani?"

14 Én manla, du alò i dad lagi, mdadong lime libu.

Kabay man Dyisas di dale, "Fsudengyu i dad to ani, man lime falò di kat lumbuk."

15 Na mimen i dad mlalò kenen, na fsudengla i kdee dad to.

16 Na nwè Dyisas i lime batù fan na i lwe batù nalaf, na lngalà kenen di langit du dmasal mlé fye di Dwata, na snatngaan i fan, na blén di dad gal mlalò kenen du nalella di dad to.

17 Na gamkaan i kdeela, na bsol ale. Na i gdè knaan nukula sfalò lwe been fnò.

I gman Fiter gablà ku Dyisas
(Matyu 16:13-19; Mark 8:27-29)

18 Di satu duh, dmasal Dyisas aloan satu. Na i dad mlalò kenen mdadong ale déén. Kafngen dmasal snalekan ale, manan, “Tan man i dad to? Simto agu kun?”

19 Tmimel ale, manla, “Man dademe, ge kun Dyan Gal Munyag. Man dademe, Ilaydya, ku demen satu di dademe tugad Dwata mték mdà di fati.”

20 Na man Dyisas di dale, “Kabay gamu, tan i manyu? Simto agu kè?”

Na tmimel Fiter, manan, “Ge sa Krayst, i Mgalék Dwata mebe i kagotan.”

21 Kabay toon ale nfang nang tmulen di balù simto to dun.

I kafgadè Dyisas i kfatin (Matyu 16:20-28; Mark 8:30-9:1)

22 Na man Dyisas, “Na là fakay ku là dee kaflayam i mkel di deg, i dnagit Tingà To. Na i dad tua gal mebe gito dad Dyu, na dad ulu i dad bà di Dwata, na i dad tamdò i flalò blé Dwata fagu di ku Mosis, knagolla agu kadang na fnatila, bay nték agu mdà di fati di gatlun duh.”

23 Na man Dyisas di kdeela, manan, “Ku nun to mayè mlalò deg, là fakay ku laan knagol knayè i kton, na mebe i krusan klit i duh, na too mlalò deg.

24 Du ku simto kmabas i nawan, knean lana di kenen. Kabay ku simto mati du mdà di klaloan deg nun nawan landè sen.

25 Balù gfun satu to i kdee fye dini di tah tanà, tan i gufyen ku baling lana di kenen i nawa landè sen?

26 Du i to myà mfun deg ku demen i tdògu, kyàgu kadang, agu i dnagit Tingà To, di kasfulêgu magin i bong kdatah i Màgu, na i dad kasaligan too mtiu.

27 Kabay tulengu gamu i kaglutan, nun di gamu tadag dini là mati kel di kiteyu i kagot Dwata.”

I kgili baweh Dyisas (Matyu 17:1-8; Mark 9:2-8)

28 Nun kè walu butang i kafnge Dyisas mangman i kdee ani, faginan Fiter, Dyan, na Dyém mnagad di satu bulul du dmasal.

29 Na slengan dmasal, mgili i bawehan, na samfilà i klawehan di kbukay.

30 Na nun msut déén lwe to stulen di kenen, dunan Mosis na Ilaydya.

31 Na too ale samfilà. Na én santulenla i kfati Dyisas fanan dnohò di syudad Dyérusalém.

32 Kabay di slà ani kudang ale Fiter. Na di kukatla teenla i bong kneng Dyisas na i lwe to tadag di safédan.

33 Na di fan kdà ale Mosis na Ilaydya tmagak ku Dyisas, man Fiter di kenen, “Amu, too fye du dini gami. Fye ku fdak gami tlu slung, satu i ge, satu ku Mosis, na satu ku Ilaydya.” Ani gman Fiter du laan gadè ku tan i fye man.

34 Na di slengan talù maglimun ale i labun, na di kaglimunla too ale likò.

35 Na nun talù mdà di
labun, manan, “Ani i tingàgu,
i Mgalékgu. Flinge gamu
kenen!”
36 Di katlag i talù, teenla alò
Dyisas mtagak di safédla. Na
fkahla di fandamla, bay làla
tulen i teenla di balù simto to
di bang én.

I kafgulê Dyisas i tingà nun busaw
(Matyu 17:14-18; Mark 9:14-27)

37 Di tmadol duh, masol ale
mdà di bulul, na too dee dad
to smitong ku Dyisas.
38 Na nun satu lagi di
dale tamlo di ku Dyisas,
manan, “To Tamdò, fakdota
ge, neyem i tingàgu ani,
begam kando du sen tingàgu.
39 Neyem, gal kenen fnusuk
i busaw, na ku nkel i busaw
tatì gkit, na fles fakakal kel di
mulak i baan. Toon fatduk,
na fan là kenen tnagak i bu-
saw.
40 Tabeg agu fakdo di dad
to gal mlalò ge du fye falwàla,
bay làla gagan falwà dun.”
41 Na tmimel Dyisas,
manan, “E tay, gamu dad
to di bang ani, too landè
kafaglutyu, na too gsalà
i fandamyu. Bong klogu
mnè di safédyu! Tan fa dé
kaftahàgu i nawagu di gamu
fye faglut gamu? Nebem dini
tingaam.”
42 Di kagdadong i tingà di
ku Dyisas, lêman nkel i bu-
saw. Fagbunalan kenen di
tanà, na fakakalan. Kabay
nngak Dyisas i busaw, na fan-
guléan i tingà, na fuléan di ifat
maan.
43 Na too tikeng i kdee dad
to di ktulus Dwata.

I kafgadè Dyisas lêman gablà di kfatin
(Matyu 17:22-23; Mark 9:30-32)

Kabay di lam fa tikeng i
dad to di mgimò Dyisas gine,
manan di dad gal mlalò ke-
nen,
44 “Nangyu glifet i mangu
ani. Tamdadong nan i kablé
deg, i dnagit Tingà To, di agot
i dad to.”
45 Kabay là ale gamlabat i
gumtatek i manan du gbuni
di dale, fye làla glabat dun, na
likò ale smalek kenen i gum-
tatekan.

I too mdatah to di kagot Dwata
(Matyu 18:1-5; Mark 9:33-37)

46 Na i dad gal mlalò ku Dy-
isas tambù ale sdal ku simto
di dale i too mdatah.
47 Kabay gadè Dyisas i fan-
damla, taman nwean i satu
tingà na ftadagan di safédan.
48 Na manan di dale, “Ku
simto dmawat i satu to gam-
bet i tingà ani du mdà di
ksasatun di deg, dnawatan
agu, na dnawatan i Màgu
Dwata, i mdek deg. Du ku
simto di gamu too fdanà i
kton, kenen sa i too mdatah.”

I to là mnang nawa gamu, msen gamu
(Mark 9:38-40)

49 Na man Dyan di ku Dy-
isas, “Amu, nun teenmi satu
lagi gal falwà dad busaw fagu
di dagitam. Na fnangmi, du
ise kenen satu dadememi gal
mlalò ge.”

50 Kabay man Dyisas, “Nangyu kenen fnang du ku simto là mnang nawa gamu, msen gamu.”

51 Na tafan kel nan i duh kagket Dyisas salu di langit, na toon fkah di fandaman i ksalun di syudad Dyérusalém.

52 Na taman nun dekan muna salu di satu banwe di Saméria du fatlagad i gumnean.

53 Kabay i dad ise Dyu mnè déén, là dmawat ku Dyisas, du gadèla én gusalun di Dyérusalém, i gumangamfù dad Dyu.

54 Na di kgadè Dyém na Dyan, lwe di dad mlalò kenen, na là ale dnawat déén, snalekla Dyisas, “Amu, mayè ge kè ku mni gami lifoh mdà di langit fye snakuf ale?”

55 Kabay meye Dyisas di dale, na nngakan ale.

56 Na fles ale magu di satu tukay banwe.

I kalima di klalò ku Dyisas (Matyu 8:19-22)

57 Di slengla magu di dalan, nun lagi talù di ku Dyisas, manan, “Magin agu ge balù nè gusalum.”

58 Na man Dyisas di kenen, “I dad tuyun, nun ilib gumulêla, na dad anuk di bnas, nun fulalla, bay agu, i dnagit Tingà To, balù gumilègu, landè.”

59 Na nun satu lagi nlak Dyisas, manan, “Magin ge deg.”

Kabay man i to ani, “Amu, faloham agu mulê funa du lbanggu mà.”

60 Kabay man Dyisas, “Bayaam i tamati. Én lambang dun i dad mati, dunan i dad là gamfun nawa landè sen. Kabay i nimoam ge, mdà ge tmulen i dad to gablà di kagot Dwata.”

61 Na nun satu to mangman, “Magin agu ge, Amu, bay funam agu faloh mulê du mbal di dademegu.”

62 Na man Dyisas di kenen, “Ku fkahta di to dmaru, là fakay falê. Salngad én i dad to mlalò deg, i to falê là gablà mimò di kagot Dwata.”

10

I fitu falò lwe to dek Dyisas tamdò

1 Kafnge én, nun fitu falò lwe dademe dad to nalék Dyisas, na dekan ale, man lwe, muna di kenen lamngab di kdee dad lunsud na dademe banwe i fanan gusalu.

2 Na manan di dale, “Tadee dad to gatlagad dmawat i Fye Tulen. Salngad ale i dnaru fali too mabal gablà kantu, bay kulang i dad to kamtu. Taman dmasal gamu di Amuito Dwata, i mfun i fali, na fniyu ku dekan kamtu i dademe dad to.

3 Mdà gamu nan. Dekta gamu di dad to mayè fsasè gamu. Salngad gamu i dad ngà bilibili gbol di dad labè ayem di bnas.

4 Nang gamu mebe kuyut demen gumkah filak, ku demen talumfà galwà di lsakyu. Na gasil gamu, na nang gamu tlag magu du stulen di balù simto to siteyu di dalan.

5 “Na balù nè i gumnè gufyakla gamu, di kfusukyu, ani manyu, ‘I ktanak nawa mnè di gamu.’
6 Na ku i to mnè déén mayè dmawat dun, mnè sa di kenen i ktanak nawa nebeyu, bay ku là, na samfulê di gamu.
7 Mnè gamu di gumnè gufyak gamu, na balù tan afèla gamu, knaanyu na ninumyu, du i to mimò, gablà tnaden. Na nang gamu mili di dademe gumnè.
8 “Na di kakelyu di satu banwe, ku dnawatla gamu, balù tan i fkaanla gamu, knaanyu.
9 Di lamyu déén, fangulêyu i dad to nun tduk, na manyu dale, ‘Tamdadong di gamu i kagot Dwata.’
10 Kabay ku nun banwe gusaluyu, na làla gamu dnawat, magu gamu di dad dalanla, na manyu di dad to déén,
11 ‘Balù i kfung banweyu damkat di blìmi, kakesmi du ilè na gamu i tmimel di Dwata i nimòyu ani. Kabay nangyu glifet tafan kel i kagot Dwata di gamu, bay taknagolyu.’
12 Na tulengu gamu i kaglutan, balù blat i kaflayam i dad to mdà di banwe Sodom, mlaan fa di kaflayam i dad to mdà di dad banwe gambet én di duh kukum Dwata.”

I dad banwe i dad to là msal di salàla
(Matyu 11:20-24)

13 Na man Dyisas fa, manan, “Magakdo gamu dad to di banwe Korasin! Na gamu di banwe Bétsayda! Ku tateen i dad to ise Dyu di banwe Tiro na Sidon i dad tnikeng tanimògu déén di gamu, tamlo ale nan msal, na lamsak i saku, na mubul i abu di ulula mdà di klidùla, bay gamu là sa msal!
14 Na balù blat i kaflayam i dad to mdà di Tiro na Sidon, mlaan fa di gamu kaflayam di duh kukum Dwata.
15 Na gamu dad to di banwe Kafernaum, mayè gamu fdatah i ktoyu kel di langit. Kabay bat gamu baling di lanaw lifoh.”
16 Kafnge én, man Dyisas di dad to dekan tamdò, manan, “Ku simto to flinge gamu, salngad ku fanlingen agu, na ku simto to là dmawat gamu, laan agu dnawat. Na i to là dmawat deg, laan dnawat Dwata, i mdek deg.”

I kasfulê i dad fitu falò lwe

17 Na mimen i fitu falò lwe to i dad flau Dyisas, na di kasfulêla too ale lehew, na manla di ku Dyisas, “Amu, balù i dad busaw, dekmi ale lamwà fagu di dagitam na mimen ale.”
18 Na man Dyisas di dale, “Hae, tateengu i kfisan ku Satanas. Mtatek kenen salngad i silà mdà di langit.
19 Tabanlégu gamu glal du fye balù gamdà gamu ulad ku demen fagi, na balù tan salig Satanas dmuen gamu, landè gamsasè gamu.
20 Kabay knean, nang gamu alò flehew du nimen gamu i dad busaw, bay én

tooyu guflehew du tagsulat i dagityu di langit."

21 Na di bang én, too lehew Dyisas fagu di Mtiu Tulus, na dmasal kenen, manan, "E Mà, Amu magot i langit na tanà, mlé agu fye di ge, du i bunim di dad to too fulung na i dad to mdatah gnadè, tafgadeam di dad to mdanà salngad i dad malnak ngà. Hae, mgimò ani, du ani knayeam.

22 "Tablé Mà di deg i glal magot i kdee. Na landè gmadè i Tingà Dwata galwà di Maan, na landè gmadè i Maan galwà di Tingaan na i dad to kayègu gufgadè kenen."

23 Na meye Dyisas di dad gal mlalò kenen, na manan di alò ale, "Too nun kafye i kdee dad to mite i dad tateenyu.

24 Hae, tulengu gamu, mdà di muna fa, dee dad tugad Dwata na dad harì too mayè mite i dad teenyu, bay landè kibòla mite dun, na mlinge i dad lingeyu, bay landè kibòla mlinge dun."

I fléd gablà di fye to mdà di Samériya

25 Di satu duh tadag i satu to gal mubad dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis, du tnilewan Dyisas, manan, "E To Tamdò, tan i fye nimògu du fye gfungu i nawa landè sen?"

26 Na tmimel Dyisas, manan, "Tan i gman di flalò Dwata? Tan i kaglabatam dun?"

27 Na tmimel i to én, manan, "Én fye nimò dunan ani, 'Tooyu kando i Amuyu Dwata mdà di nawayu, na di kdee knayèyu, na di kdee galyu, na di kdee fandamyu. Na kandoyu i demeyu to, salngad kakdoyu i ktoyu.' "

28 Na man Dyisas, "Too glut sa i timelam. Nimoam én, na gfunam i nawa landè sen."

29 Kabay i to ani, kayean fite nun kaglut i salekan gine, taman snalekan Dyisas, manan, "Na simto kè i dademegu to gablàgu kando?"

30 Na tmimel Dyisas fagu di fléd, manan, "Nun lagi fdu di Dyérusalém masol salu di lunsud Dyériko. Na nlifut kenen i dad to tmaku. Nlusla i klawehan na sanbunalla kenen, na silangla tagak, tafan mati.

31 Na nun satu bà di Dwata gagu di dalan gugilean. Na di kiten i demen Dyu gilè déén, balingan niwas di bali dalan.

32 Na salngad ani nimò i satu to bel Libay.* Kagdadongan di gugilè to én, teenan kenen, bay niwasan di bali dalan.

33 Kabay nun satu to ise Dyu mdà di banwe Samériya† magu déén di dalan gugilean. Na di kiten i to ani toon kenen kakdo.

34 Taman fdadong kenen di to én, na bnulungan fngalo na binu i dad seeyan, na bnatangan. Kafnge én, fsakayan di

* **10:32** Libay, dunan satu di sfalò lwe dad ngà Israél. Na i dad belan, dunan i dad ganlal di kafaglut dad Dyu gal tmabeng di Bong Gumnè Dwata. † **10:33** I dad to Dyu na i dad to mdà di banwe Samériya tagnè dad to sduen.

dongkin, na tundan di satu gumnè gumilè i dad to magu, na nifatan kenen déén.
35 Di tmadol duh, banlén filak i to mfun gumnè gumilèla, na manan, 'Toom kenen nifat, na ku tan i gatnuam di kifatam kenen, bnayadgu di ge di kasfulêgu.' "
36 Na smalek Dyisas di to gal mubad i dad flalò Dwata gine, manan, "Simto di tlu to ani too fite di to nlifut, na kenen i too kamdo i demen to?"
37 Na tmimel i to én, manan, "Dunan i to kamdo kenen."
Na man Dyisas, "Too glut i timelam! Mdà ge, na ganbetam kenen."

I klauy Dyisas di gumnè Marta na Méri

38 Na di kagu Dyisas na i dad gal mlalò kenen, kel ale di satu banwe, na nun libun mnè déén dnagit ku Marta fyak dale di gumnean.
39 Na nun flanekan libun dnagit ku Méri sudeng di saféd blì Dyisas du fye flinge i tdoan.
40 Na Marta, dee gusalu i nawan mdà di dee nimoan, taman fdadong kenen di ku Dyisas, na manan, "Amu, laam kè fandam tatì agu fbayà i flanekgu di kdee nimò di gumnè alògu satu? Fye ku dekam kenen tmabeng deg."
41 Na tmimel Dyisas kenen, manan, "Tay ge Marta! Dee gamsamuk i nawam gablà di dee nimoam.
42 Alò satu moon nimoam, i too mabtas nimò. Tanalék Méri i too fye nimò, na landè gamwè dun di kenen."

11

I tdò Dyisas gablà di kdasal (Matyu 6:9-13; 7:7-11)

1 Satu duh dmasal Dyisas di satu banwe. Na kafngen dmasal, man i satu di dad gal mlalò kenen, "Amu, tdoam gami dmasal gambet i gal nimò Dyan Gal Munyag di dad gal mlalò kenen."
2 Taman man Dyisas, "Ku dmasal gamu, gambet ani manyu,
'Mà,
kayèmi ku mangamfù i kdee dad to di ge.
Kayèmi ku ge magot i kdee dad to.
3 Blém di gami i gablà knaanmi di kat duh.
4 Na nlifetam i dad salàmi, du nlifetmi dad salà i kdee dad to gamsalà di gami.
Na nangam faloh di gami i dad tilew gamgebe gami di salà.' "
5 Kafnge én, man Dyisas di dale, "Na tan kiboam ku nun satu di gamu salu di gumnè i demen sgalak di gutngà i butang, na manan, 'E lew, begam agu fandem tukay knaan,
6 du nun demegu sgalak kel di gumnègu fdu di gumawagan, na landè fkaangu kenen.'
7 "Na ku tmimel i demen sgalak ditù di lam, na balingan man, 'Nangam agu snamuk! Tamagtakab i gumnèmi, na tamilè gami dad ngàgu. Talà agu nan mték mlé ge balù i tan.'
8 Tulengu gamu ani, balù laan mayè mték mlé kenen

knaan, du demen sgalak, bay du fadlug kenen mni, magleges kenen mtékn na mlé i kdee kliduan.

9 “Taman mangu di gamu, mni gamu di Dwata, na banlén gamu, mngabal gamu na fiten di gamu i fanngabalyu, na mbal gamu fusuk na lanwan di gamu i takab.

10 Du balù simto mni di Dwata, gamdawat sa, na balù simto mngabal, fite Dwata di kenen i fanngabalan, na balù simto mbal fusuk, lanwa Dwata di kenen i takab.

11 “Gamu dad mà di tah tanà ani, ku mni tingàyu nalaf, bléyu kè ulad?

12 Ku mni kenen tingà anuk, bléyu kè fagi? Là sa!

13 Balù ku tagnè gamu dad gamsalà, knean fulung gamu mlé fye di dad ngàyu. Mdatah fa déén i kfulung i Màyu di langit mlé fye, du blén i Mtiu Tulus di dad to mni di kenen.”

I gumdà tulus Dyisas
(Matyu 12:22-30; Mark 3:20-27)

14 Na nun busaw umu falwà Dyisas di satu to, na di kalwà i busaw gtalù i to én, na too tikeng i dad to.

15 Kabay man i dademe, “Falwaan i dad busaw, du Bélsébul i gumdatah dad busaw, mlé di kenen gnagan.”*

16 Na nun dademe déén mayè tmilew ku Dyisas, taman mni ale di kenen tnikeng nimò, du gudmilèla kun, ku mdà di Dwata i nimoan.

17 Na gadè Dyisas i fandamla, na manan di dale, “Ku fkahta di kagot i satu harì, ku sunay ale i dad ton, malmo baling i kagotan dale. Salngad ku fkahta di satu malay ku sfati slame ale, malmo baling i ksasatula.

18 Na ku sanfati Satanas i dademen, là kè malmo kagotan? Taman kan ku manyu kun, falwàgu dad busaw fagu di ku Bélsébul?

19 Ku glut, Bélsébul i gumdà tulusgu falwà i dad busaw, simto gumdà tulus i dad mlalò gamu gal falwà dad busaw? Gadèyu i tulusla mdà di Dwata na én sa gugmadèyu gsalà i manyu gablà di deg.

20 Taman du én kafalwàgu dad busaw mdà di gnagan Dwata, én sa i gugmadèyu takel i kagot Dwata di dad to.

21 “Ku fkahta di mgal to mebe tek mantay i gumnean, landè sa to gamwè knunan.

22 Kabay ku nun to mgal fa matud samfati na misan kenen, gaganan mwè i tek gusmaligan na i knunan, na sansalelan di dad ton.

23 “Na mangu di gamu, balù simto to là msen deg, dmuen deg, na balù simto to là tmabeng samtifun i dad to di deg, balingan ale sanbalét.”

I kasfulê i busaw talamwà
(Matyu 12:43-45)

24 Na man fa Dyisas, “Di kalwà i busaw di satu to, gal kenen magu di dad kafag banwe landè alì dad to du mngabal i gumanakan.

* **11:15** Bélsébul, dunan satu dagit Satanas, i gumdatah dad busaw na dademe tulus dmuen Dwata.

Kabay ku landè teenan, manan di kton, ‘Samfulê agu di tagnè gumnègu.’
25 Na kakelan di to tagnè gumnean, teenan tamlaneb na maftifas.
26 Taman mdà i busaw mngé i dademen, na faginan fitu dad busaw mdatah fa i ksasèla di kenen. Na sdulê ale fusuk, na fles mnè di kenen. Taman matnù fa i ksasè kagkah i to én di katbuan di là fa lamwà i busaw.”
27 Na di lam Dyisas talù, nun libun mdà di dad to stifun déén tamlo, manan, “Too nun kafye di libun fsut na ftutù ge!”
28 Kabay tmimel Dyisas, manan, “Kabay too nun kafye i dad to flinge Tnalù Dwata na mimen dun.”

I tnikeng fni dad ulu i dad Dyu
(Matyu 12:38-42)

29 Baling matnù dad to stifun di safèd Dyisas, na talù kenen, manan, “Too sasè i dad to di bang ani. Mni ale tnikeng du ilè agu i dek Dwata. Kabay landè tnikeng fite di gamu galwà di tnikeng teenyu kadang gambet i gnagu Dyona.
30 I gnagu Dyona i gugmadè i dad to di banwe Ninibi na kenen sa i dek Dwata. Salngad deg, i dnagit Tingà To, i gnagugu kadang i gugmadè i dad to di bang ani.
31 Na di Duh Kukum Dwata kadang, tadag i réyna magot i banwe Siba di muna Dwata du dmalam gamu dad to di bang ani, du i nimò libun ani di muna fa i gugmadè gablà gamu fanlayam, du balù too mawag gumdaan, salu kenen di ku Harì Solomon du fye flinge i gnadean. Kabay nun mdatah gnadè di ku Harì Solomon dini di gamu ani, bay là gamu flinge.
32 Na di Duh Kukum, lê tadag i dad to mdà di banwe Ninibi du dmalam gamu du i nimòla di muna fa i satu gugmadè na gamu gablà fanlayam, du di kaklingela tdò Dyona di dale, msal ale di sasè nimòla, bay i tamdò gamu ani, mdatah fa di ku Dyona, bay là gamu msal.”

I salò na i mata
(Matyu 5:15; 6:22-23)

33 Na fadlug Dyisas talù, manan, “Ku nun to mtam i salò, laan sa buni ku demen snukub i been. Kabay én nimoan, fkahan di gumefen, du fye balù simto fusuk di gumnean mite i uyalan.
34 I matayu gambet i salò di lawehyu. Ku fye i keyeyu, fakayyu man matlu i fandamyu, na gambet langub lwa i klamang lawehyu. Kabay ku sasè i keyeyu, sasè fandamyu, na gambet langub kmifu i klamang lawehyu.
35 Taman tooyu fnafye, du ken man nawayu malwa i fandamyu bay kadì kifu.
36 Ku too malwa i fandamyu, na landè gukmifun, gambet salò tmuyal di gamu.”

I kalob i dad to Dyu
(Matyu 23:1-36; Mark 12:38-40)

37 Kafnge Dyisas talù,
nun satu Farisi mlak kenen
kmaan di safédan. Taman
fusuk kenen di gumnè i to én,
na sudeng du fan kmaan.
38 Na tikeng i Farisi du là
malob Dyisas di là fa kmaan
du én i tagnè nimò lalò i dad
Dyu.
39 Na man Amuito Dyisas
di kenen, "Gamu dad Farisi,
salngad gamu i to malob di
lwà i tabù na fligo, bay ditù
di lam, sana kagsikan. Hae,
nalobyu kmalyu, bay fnò
nawayu klom na dee bung
sasè.
40 Tay, too kulang i fan-
damyu! Là kè glut Dwata
i mimò lawehyu, mimò fa
nawayu?
41 Kabay ani fye nimòyu,
mlé gamu di dad to landè
balù tan i gaganyu, du fye
gadè i dad to mlaneb gamu, là
alò di lwà, bay ditù fa di lam.
42 "Magakdo gamu dad
Farisi! Fanlayam gamu
kadang du balù bléyu gasfalò
alel di Dwata kdee kantuyu,
kel di dad malnak bol uten
na gulay, knean fbayàyu i
dad mabtas nimò, dunan i
tlu kibòyu i demeyu to na i
kakdoyu Dwata. Ani moon
tooyu nimò, na fadlug fa di
kimenyu i dademe flalò galyu
nimen.
43 "Magakdo gamu dad
Farisi! Fanlayam gamu
kadang du too gamu mibal
afè i dad to. Ku fusuk gamu
di gal gusatdò, kayèyu i dad
fye gusudeng di muna. Na ku
salu gamu di fadyan, kayèyu
ku too gamu nafè i dad to
déén.
44 Magakdo gamu! Fan-
layam gamu kadang du i sasè
mnè di nawayu fagsik i dad
to mafè gamu, salngad i dad
lbang fagsik i dad to gamdà
dun,† ku landè ilè nun lbang
déén."
45 Na nun satu to gal mubad
dad flalò Dwata tmimel ku
Dyisas, manan, "To Tamdò, di
manam én, gakuf gami di dad
to fyaam!"
46 Na man Dyisas, "Hae,
magakdo gamu dad gal
mubad dad flalò Dwata.
Fanlayam gamu kadang du
i dad flauyu i dad to too
malima nimen. Lulenyu di
dad to i too blat, bay balù satu
tnalò làyu agot du tmabeng
mket dun.
47 "Magakdo gamu! Fan-
layam gamu kadang du
fdakyu i too fye gulambang
i dad tugad Dwata, na blaam,
én mati dale i dad gutambu-
lyu.
48 I nimòyu ani i gufiteyu
na agin gamu di nimò i dad
gutambulyu, du ale i mati
dad tugad Dwata, na gamu
i mimò dad ilè i gulambang
dale.
49 Na én duen man Dwata
fagu di bong kfulungan,
manan,
'Dekgu di dale kadang i dad
tugadgu na i dademe
dad dekgu,

† **11:44** Di muna, di knè i dad to Dyu di klalò i dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis, ku gdà i satu to i gulambang, ku demen nagotan i to mati, mbaling kenen magagsik di kite Dwata. Silang mlaneb ku damsù.

bay balingla fnati dademe,
na fanlayam dademe.'
50 Taman fanlayam Dwata
gamu dad to di bang ani, du
gagin gamu di kbanò i kdee
dad tugad Dwata mdà fa di
kimò Dwata i banwe kel di
mduh ani,
51 mdà di kbanò ku Abél kel
di ku Sakaraya, i bnanòla
di bleng i gudamsù na gu-
mangamfù di Dwata. Hae,
tulengu gamu i kaglutan, fan-
layam i dad to di bang ani
mdà di kbanò i kdee ani.
52 "Magakdo gamu dad
gal mubad dad flalò Dwata.
Fanlayam gamu kadang, du
buniyu di dad to i kaglut mdà
di Dwata. Là gamu mayè
dmawat i kaglut, na fnangyu
i dad to mayè dmawat dun."
53 Na di ktagak Dyisas i
gumnè én, too flabè i dad
tamdò i dad flalò blé Dwata
fagu di ku Mosis na i dad
Farisi. Na mdà di duh én, too
dee snalekla ku Dyisas,
54 du too ale mayè ku nun
gukamfèla kenen fagu di
timelan.

12

I kaflingu dad Farisi
(Matyu 10:26-27)

1 Na di bang én, file libu
dad to stifun du flinge i tdò
Dyisas, na tatì ale masasdà blì
du mdà di kasgatla. Na funa
talù Dyisas di dad gal mlalò
kenen, manan, "Fangeyeyu i
dad Farisi, i too flingu mlalò
i knayè Dwata, ken gakuf
gamu di kaflingula, du i
kaflingula salngad i bulung
falnok i fan du mlal lamnok.
Man nawala gbuni i ksasèla,
2 bay i kdee gbuni, teen sa
kadang, na i là gadè di bang
ani, gadè sa kadang.
3 Kdee manyu di gukmi-
fun, linge kadang di gumal-
wan. Na kdee ungagyu di
sibay magtakab, kit kadang
di kdee dad to di lwà.
4 "Ani mangu di gamu
i dademegu sgalak, nang
gamu likò i dad to, du alò
lawehyu i gfatila, na én sa i
gusen gaganla nimò di gamu.
5 Kabay tulengu gamu ku
simto i gablàyu kanlikò. Én
kanlikòyu Dwata du gaganan
fnati i lawehyu, na gmagan
fa mbat gamu di lanaw lifoh.
Hae, mangu di gamu, kenen
sa i gablàyu kanlikò!
6 Na fandamyu sa kun,
i kalsidaw galla fabli lime
bnayad alò file kadakù, bay
balù satu, landè glifet Dwata.
7 Na gamu, balù i kdee balu
i wakyu tansen. Taman nang
gamu likò du di Dwata too
gamu mabtas fa di dad kalsi-
daw."

I to nfun Dyisas di Maan
(Matyu 10:19-20, 32-33; 12:32)

8 Man Dyisas, "Tulengu
gamu, balù simto mfun deg
di muna i dad to, nfun i
dnagit Tingà To di muna i dad
kasaligan Dwata.
9 Kabay ku simto là mfun
deg di muna i dad to, làgu
kenen nfun di muna i dad
kasaligan Dwata.
10 Na balù simto talù sasè
gablà di Tingà To, fakay nlifet
salaan, bay ku simto falmo

dengeg i Mtiu Tulus fagu di taluan, là nlifet i salaan.

11 “Na ku nun to mebe gamu di muna i dad gumdatahla gal mukum di gal gusatdò, ku demen i dademe ganlal, du fukumla gamu mdà di ksasatuyu di deg, nangyu fsamuk nawayu gablà di ktimelyu dale, na i fye kmanyu dun,

12 du i Mtiu Tulus fgadè di gamu i fye manyu di bang én.”

I fléd gablà di to nun bong knun là fulung faldam

13 Na nun satu to mdà di dad to stifun déén, manan di ku Dyisas, “To Tamdò, manam di flanekgu, fye ku blén di deg i deg alel di knun tagak mà gami.”

14 Kabay man Dyisas, “Lew, landè labetgu musay ku demen samsalel i knun màyu.”

15 Na man Dyisas di kdee dad to déén, manan, “Too gamu fgeye du fye landè klom nawayu. I klawil na kafye nawa satu to, ise mdà di kalbong knunan.”

16 Na tulen Dyisas dale satu fléd, manan, “Nun satu to bong knunan, nun tanaan too bong uléan.

17 Na manan di kton, ‘Tan i fye kibògu? Talandè gusamtifungu i bong ulê i fulegu?’

18 Na manan, ‘Ani nimògu, lanbàgu i dad labi folgu na tanlasgu bong. Déén gumusekgu kdee ulê fulegu na i dademe kandeengu.

19 Na kafnge én, fakaygu man di ktogu, “Tay, kafye kagkahgu nan. Là mti i bong knungu kel di file fali. Tatì agu nan ftud, kmaan, minum, na too flehew!” ’ ”

20 “Kabay man Dwata di to én, ‘Too kulang i fandamam! Kadang butang ani mati ge, na simto kè mfun i kdee knun tasantifunam? Taise ge.’ ”

21 Na man Dyisas, “Ani kagkah i kdee dad to samtifun knun dini di tah tanà, bay di kite Dwata landè knunla.”

I kifat Dwata i dad to smalig di kenen
(Matyu 6:25-34)

22 Na manan di dad to gal mlalò kenen, “Taman ani mangu di gamu, nangyu fsamuk i nawayu gablà di dad klidùyu, i galyu knaan, na gablà di lawehyu ku tan klaweh galyu lsak.

23 Tablé Dwata di gito i too mabtas, dunan i nawaito na lawehito, taman landè duenito fsamuk i nawaito gablà i knaan na klaweh.

24 Fandamyu dad wak, là ale mla ku demen kamtu, landè lawig ku demen fol gusamtifunla knaanla, bay fankaan ale Dwata. Na gamu mabtas fa di dad anuk di bnas.

25 Nun kè di gamu tmugad i klawilan balù tukay fagu di kafsamuk i nawan? Landè sa!

26 Na ku làyu gagan mimò tukay ani, kan ku fsamukyu nawayu gablà di dademe dad klidùyu.

27 “Fandamyu dad bulek di bnas ku tan kibò ktabòla. Là ale faflayam meye klidùla na là ale mimò klawehla. Kabay ani mangu di gamu,

balù Harì Solomon di too nun knunan, landè klawehan gasngad di kafye baweh i satu bulek.
28 Na fandamyu, landè kabtas dad bulek di bnas mto duh ani bay fayah mlanas na bat di lifoh. Ku kanlaweh Dwata i dad bulek di kafye én, lumban i kablén gamu klaweh. Tay, too tukay i kafaglutyu!
29 Nangyu alì fandam na fsamuk i nawayu gablà di gumwèyu i knaanyu na ninumyu.
30 Hae, du én i too fanngabal i dad to là gmadè Dwata, bay i Màyu di langit gmadè i kdee klidùyu.
31 Kabay ani i fye nimòyu, fdatahyu di nawayu i kagot Dwata, na blén di gamu i kdee dad klidùyu."

I knun di langit
(Matyu 6:19-21)

32 Man Dyisas, "Gamu dad mlalò deg, nang gamu likò balù ku là gamu dee, du i Màyu di langit, too kenen lehew fagin gamu di kagotan.
33 Fabliyu i dad knunyu, na banléyu i dad to landè. Na én kibòyu samtifun knunyu landè kalmo, dunan i knun landè ktin di langit. Na landè to gfusuk ditù du tmaku, na landè kanok gafalmo dun.
34 Hae, du ku nè gumnè i knabasyu, én sa gumnè i nawayu."

I kafatlagad dad salig Dyisas di kasfuléan

35-36 Fadlug Dyisas tamdò, manan, "Fatlagad gamu di kasfulêgu, salngad i dad salig fatan i kasfulê i amula fdu di kasdeme. Di laan fa kel, lsakla i fye klaweh na mtam i salò, du fye di kbalan fusuk gatlagad ale gasil mukà i takab.
37 Too nun kafye gdawat i dad salig ku di kakel i amula, mukat ale. Na tulengu gamu i kaglutan, kiten dun tanlasan i klawehan, na fsudengan dad saligan, du kenen i fkaan dale.
38 Na balù ku tngà butang ku demen too flafus kakelan, too nun kafye i dad salig i gatlagad di kakelan.
39 Kabay tooyu fandam ani, ku tagadè i mfun gumnè i bang kakel i to tmaku, fatlagad kenen du fye là gfusuk i to tmaku di gumnean.
40 Na salngad gamu, too gamu fatlagad, du agu, i dnagit Tingà To, kel di bang man nawayu ise fa bang kakelgu."

I dad salig gsalig na i dad là gsalig
(Matyu 24:45-51)

41 Na smalek Fiter, manan, "Amu, alò di gami kè gutmulenam i fléd ani, ku demen di kdee dad to?"
42 Na man i Amuito Dyisas, "Simto i salig too gsalig na too fulung? Dunan i salig gufagot i amun i dademe dad saligan, du fye nalelan dale i knaanla ku tabang kablé dun.
43 Too nun kafye i salig di kakel i amun ku teenan kenen mimò i fimò kenen.

44 Tulengu gamu i kaglutan, ku ani teenan, fagotan i salig ani i kdee dad knunan.
45 Kabay, ku man i saligan ani di kton, ‘A, mlo fa kulê i amugu,’ na tanbuan fatduk i dademen dad salig, lagi na libun, na too kenen kmaan, minum, na flangal. Na ku én nimoan,
46 ani sa mkel di kenen. Samfulê i amun di bang i laan gadè dun, na laan fandam ku kel, na i kibò i amun kenen, toon fanlayam, du fakufan kenen di gaslok i dad to là faglut.
47 “Na nè i salig gmadè knayè i amun, bay laan fatlagad, na laan nimò knayè i amun, toon fatduk.
48 Kabay i salig là gmadè knayè i amun, na gamsalà, fanlayam, bay là too blat i flayaman. Nè i to banlé dee, dee fni di kenen, na nè i to dee fagot di kenen, too dee i fni di kenen.”

I kasnang nawa nebe Dyisas di tah tanà
(Matyu 10:34-36)

49 Na man Dyisas, “Salu agu dini du nun nebegu salngad i lifoh dminè di tah tanà ani. Na kayègu moon ku dminè nan.
50 Kabay nun bunyag dnawatgu, dunan i kaflayam fangu nagu. Na là manak i nawagu kel di kagdohò dun.
51 Ken man nawayu, én duengu salu dini di tah tanà du mebe agu ksasatu nawa, bay ise. Tulengu gamu, én duengu salu dini du mebe agu i kasbalétyu.
52 Hae, mdà di ksalugu dini, ku nun lime to di satu malay sbalét ale. Tlu mnang nawa i lwe, na lwe mnang nawa i tlu.
53 Snang nawa i dad lagi na màla, na i dad libun na yêla, na dad libun gnè na i tewela libun.”
54 Na nun fa man Dyisas di dad to stifun déén, manan, “Ku nun teenyu labun fdu di gusdaf i duh, galyu man, ‘Tafan mulen,’ na glut, là mlo mulen sa.
55 Na ku lyaloyu nus sabnal, manyu, ‘Too minit kadang,’ na glut sa.
56 Tay, gamu dad to flingu! Fulung gamu meye i dad ilè di tanà na langit, kan ku là gamu fulung meye i dad ilè di bang ani gablà di deg?”

I kasafye i dad to sduen
(Matyu 5:25-26)

57 Fadlug Dyisas tamdò, manan, “Na kan ku làyu fandam ku tan i fye nimò?
58 Kaflingenta dun, ku nun to dmuen ge, na neben ge di usay, funa gamu stulen du fye sulê di gusafyeyu di là gamu fa kel di ganlal, du fye laan ge fles blé di to mukum, du ken léan ge blé di fulis, na bnilanggùla ge.
59 Tulenta ge ani, silang ge galwà ku tatoo sikof bayadam i salaam.”

13

I dad to là msal, mati

1 Na di bang én, nun dad to tmulen ku Dyisas gablà di dad to di banwe Galili tafafati Filat di lamla damsù

di Dwata. Na i litèla masbool di litè i dad lmanaf dsùla.
2 Na man Dyisas di dale, “Man nawayu kè too blat fa i salà dad to én di salà i dademe dad to mdà di Galili, du bnanò ale di lamla damsù?
3 Là sa! Kabay tulengu gamu, ku là gamu msal na tmagak i sasè nimòyu, mati gamu salngad dale.
4 Na i dad sfalò walu dad to mati matkan i too mdatah gumnè di Silom, man nawayu kè too blat fa i salàla di salà i dademe dad to mnè di Dyérusalém?
5 Là sa! Kabay tulengu gamu, ku là gamu msal na tmagak dad sasè nimòyu, mati gamu salngad dale.”

I fléd gablà di kayu fig landè bunge

6 Na kafnge én, tulenan dale i fléd ani, manan, “Kaflingenta dun, nun satu to, nun kayu fig tafulen di tanà i galan gumule grép. Satu duh mngabal kenen bunge di kayu ani, bay landè teenan.
7 Taman manan di to mifat i fulen, ‘Tatlu fali i klogu mngabal bunge i kayu ani, na landè teengu. Nbekam du aloan falmo i tanà.’
8 Kabay man i to mifat i fule, ‘Bayaam fa, balù alò fali ani, du funagu lanbud na fankahgu abunu.
9 Ku munge kadang di fali ani, too fye, bay ku là, na fanlesam fbek.’ ”

I kafgulê Dyisas satu libun di Duh Kaftud

10 Di satu Duh Kaftud i dad Dyu, tamdò Dyisas di satu gusatdòla.
11 Na nun libun déén tasfalò walu fali nun tdukan mdà di busaw. Bakug kenen, na talaan beg gafatlu tadag.
12 Na di kite Dyisas i libun ani, tlon kenen, na manan, “Tamgulê ge nan di tdukam.”
13 Na nagotan kenen, na tatì gafatlu tadag, na dnayenan Dwata.
14 Kabay i ganlal mebe di gal gusatdò, too kenen flabè du tafangulê Dyisas i libun ani di Duh Kaftud, na manan di dad to déén, “Nun nam duh di satu simana fakay ito mimò. Salu gamu dini di dad duh én ku mayè gamu mgulê, bay ise ku di Duh Kaftud.”
15 Kabay tmimel Dyisas kenen, manan, “Gamu i dad to alò flingu mimen Dwata! Làyu kè nteh i ikat i dad bakayu na dongkiyu, du fninumyu ale di Duh Kaftud.
16 Na i libun ani, kenen satu bel Abraham, na tasfalò walu fali taklo Satanas mikat kenen. Là kè fakay ku ntehgu ikatan di Duh Kaftud?”
17 Di kman Dyisas ani, too myà i dad to dmuen kenen, bay dademe dad to flinge, too ale lehew gablà di dad too fye galan nimò.

I fléd gablà i satu too tukay bnê

(Matyu 13:31-32; Mark 4:30-32)

18 Na man Dyisas, “I tan gufasngadgu i kagot Dwata? Tan i fye guflingengu dun?

19 Flingengu di too tukay
bnê fule satu to di tanaan.
Tmabò i bnê ani, na mbaling
bong kayu. Na smalal dad
anuk di bnas di dad fangan."

I fléd gablà di falnok fan
(Matyu 13:33)

20 Na lêman smalek Dyisas,
manan, "I tan fa guflingengu
i kagot Dwata?
21 Flingengu di bulung fal-
nok fan nwè i satu libun du
bolan di tlu gantang arina, na
too masbool na too lamnok."

I lwe dalan nalék i dad to
(Matyu 7:13-14, 21-23)

22 Na fles Dyisas magu
salu di Dyérusalém, na slob
kenen tamdò di dad malbang
na dad malnak banwe di
dalanan.
23 Na nun to smalek kenen,
manan, "Amu, là kè dee to
galwà di salàla?"

Na man Dyisas di dale,

24 "Too gamu fgal du fye
gfusuk gamu di tukay bà
takab salu di nawa landè sen
du landè dademe dalan salu
ditù. Na tulengu gamu, too
dee to kadang tilew fusuk,
bay là ale gfusuk.
25 Ku fkahta di gumnè, ku
tatnakab kadang i to mfun
dun, gtagak gamu tadag di
lwà, na fakdo gamu, manyu,
'E Amu, begam nukà gami i
takab!'
"Kabay én timelan gamu
kadang, manan, 'Làgu gamu
dilè, na làgu gadè ku nè i
gumdàyu!'
26 "Na manyu kenen,
'Kabay tagnè gami sgalak
di ge, du kmaan gami na
minum di safédam, na gal ge
tamdò di banwemi.'
27 "Kabay man mfun i
gumnè, 'Tulengu gamu, làgu
gamu dilè, na làgu gadè ku
nè i gumdàyu! Fawag gamu
di deg kdeeyu dad to mimò
sasè.'
28 "Na di bang én too gamu
mngel na kminggat i kifanyu
mdà di klidùyu di kiteyu dad
gutambulyu Abraham, Isaak,
na Dyékob, na i kdee dad tu-
gad Dwata tagfusuk di kagot
Dwata, bay gamu gtagak di
lwà.
29 Na nun fa dad to mdà
di klamang banwe sudeng
kmaan di bong fista di kagot
Dwata, mdà di dad banwe di
gusut i duh, na mdà di gus-
dafan, na mdà di gufdu i sab-
nal, na mdà di gufdu i timul.
30 Too glut, nun dad to
gfulé di mduh ani, tambal-
ing guna kadang, na nun
dademe guna di mduh ani,
mbaling gfulé kadang."

I kalbong nawa Dyisas i
dad to di Dyérusalém
(Matyu 23:37-39)

31 Na di bang én, nun dad
Farisi salu di ku Dyisas, na
manla, "Gasil ge mdà salu di
dademe banwe du mayè Harì
Hérod mati ge."
32 Kabay man Dyisas, "Mdà
gamu salu di ku Harì Hérod,
én to gal mgaw, na tulenyu
kenen, funagu falwà dad bu-
saw na fgulê i dad to di mduh
ani, na lêman fayah, bay lwe
ani, kafnge i nimògu.
33 Di mduh ani na fayah
fadlug agu di kagugu, na
kel di lwe ani, i kakelgu di

Dyérusalém, du là fakay fnati i tugad Dwata ku ise déén di Dyérusalém."

34 Na too mlidù nawa Dyisas gablà di dad to di Dyérusalém, na manan, "E gamu dad to di Dyérusalém, gamu dad to mati i dad tugad Dwata, na tmudà batu kel di kfati i dad saligan dekan di gamu! Tadee dulêgu mayè samtifun gamu di ifatgu gambet i anuk mliton santifunan i dad unsuyan di dungan fafakan, bay là gamu mayè.

35 Na taman tnagak nan Dwata i banweyu, na silangyu agu lêman teen ku takel i bang kmanyu, 'Nun kafye di to salu dini mebe i glal mdà di Amuito Dwata.' "

14

I kafgulê Dyisas satu lagi di Duh Kaftud

1 Di satu Duh Kaftud, salu Dyisas di gumnè satu Farisi nun glal, du nlak kenen kmaan ditù. Na too kenen tnanul i dad to.

2 Na nun satu lagi déén, balak i lawehan.

3 Na snalek Dyisas i dad Farisi na i dad gal mubad dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis, manan, "Fakay kè di dad flalò Dwata ku fgulê i to nun tduk di Duh Kaftud, ku là?"

4 Kabay tatì ale fanak. Na nagot Dyisas i to én, na fangulé an na fdaan mulê.

5 Na snalek ale Dyisas, manan, "Ku nun tingàyu ku demen bakayu i mtatek di mngalam sol di Duh Kaftud gasilyu falwà ku là?"

6 Kabay là ale gamtimel.

I kafdanà i kto

7 Na nun teen Dyisas i dademe dad to nlak déén malék i dad gusudeng i gal tagà di dad to mdatah, taman nun tulenan satu fléd, manan,

8 "Ku nun mlak ge di kasdeme, nangam nalék i fye gusudeng i gal tagà i dad mdatah to, du ken nun to kel, mdatah fa di ge.

9 Du ku kel, ken salu di ge i to mlak, na manan, 'Blém i gusudengam di to ani.' Na baling ge myà du tabaling én tlas gusudengam i gusudeng i dad to mdanà.

10 Kabay ku nun mlak ge, ani fye nimoam, nalékam i gusudeng i dad to mdanà du fye salu di ge i to mlak, na manan, 'E Lew, mili ge kun di fye gusudeng.' Na fiten di kdee dademem nlak, ge too mgafè.

11 Du balù simto to fdatah i kton, fdanà sa kadang, na balù simto to fdanà i kton, fdatah sa kadang."

I fye klak

12 Na man Dyisas di to mlak kenen, "Ku mimò ge kakaan ku nun to nlakam kmaan di safédam, nangam nlak i dademem sgalak, i dad flanekam, i dademe gakedam, ku demen i dademem saldan i nun knun, ken mlak ale ge na gbalas ge di klakam dale.

13 Kabay ku mimò ge fista, i fye nlakam, dunan i dad to

landè knun, i dad to là gmagan magu, i dad kimay, na i dad butè.
14 Na nun kafye gdawatam, du balù làla ge gbalas, Dwata malas i kafye nimoam di kték i dad to tlu."

I fléd gablà di klak di bong fista
(Matyu 22:1-10)

15 Na nun satu to di gukmaanla mlinge i man Dyisas gine, na manan, "Too nun kafye i to kmaan di fista nimò Dwata kadang di kagotan di langit."

16 Na tulen Dyisas fléd ani di to én, manan, "Nun satu to mimò i bong fista, na dee dad to nlakan.
17 Di kakel i duh i fista, dekan i saligan du fye tnulen i dad to tanlakan, 'Salu gamu dini, du tagatlagad i kdee.'

18 "Kabay i kdeela malibad i là ale gsalu ditù. Man i tnanin, 'Nun tanà bnayadgu, na là fakay ku làgu nlauy. Begam nlifet i làgu kagsalu di fista.'

19 "Na man i satu, 'Nun gbayadgu sfalò baka, na fan agu mdà du tilewgu ale fdaru. Begam nlifet i làgu kagsalu di fista.'

20 "Na man i satu, 'Falami agu mwè yaan, taman là agu gsalu di fista.'

21 "Taman mulê i saligan, na tulenan i kdee ani di amun. Na too flabè i amun, na manan di saligan, 'Faflal ge mdà salu di dad karsada na dademe dad dalan di syudad, na nebem dini i dad to landè knun, dad là gagu, dad butè, na dad kimay.'

22 "Na di là mlo, takel i saligan, na manan, 'È Amu, tanimògu i kdee dekam, bay nun fa gdè gusudeng.'

23 "Na man i amu di saligan, 'Lêman ge mdà salu di dad dalan di bulul, na toom fsalu dini i dad to, fye fnò i gumnègu.
24 Kabay tulengu ge, landè balù satu di dad to munagu nlak gamkaan i bong knaan tafatlagadgu ani.' "

I to fakay mgimò satu to mlalò ku Dyisas
(Matyu 10:37-38; 5:13; Mark 9:50)

25 Nun dee dad to magin ku Dyisas magu, na meye kenen di dale, na manan,
26 "Ku nun to mayè magin deg, na là too bong nawan deg, mdatah fa di kalbong nawan maan, yéan, yaanan, dad ngaan, dad flanekan, na balù kel di kton, là kenen fakay mgimò satu gal mlalò deg.
27 Na balù simto to là mebe i krusan na mlalò deg, là kenen fakay mgimò satu gal mlalò deg.

28 "Kaflingenta dun, ku nun di gamu mayè fdak i bong gumnè, én nimoan, funan fanak na fandam ku file filak i btasan du fye gadean ku gablà filakan gafnge dun.
29 Hae, du ku laan funa fandam, di kafngen fdak i lahanan, laan gafnge i gumnean, na baling snilo kenen i kdee mite dun.

30 Na manla, ‘I to ani,
tambù kenen fdak i gumnè,
bay laan gafnge dun.’
31 “Salngad én, ku fkahta
di harì fan samfati satu harì
nun lwe falò libu sundalun,
du funan fanak na fandam
fye gadean ku gmagan kenen
misan dun, balù ku alò sfalò
libu i kenen sundalu.
32 Na ku man nawan laan
gmagan, dekan muna dad
saligan smitong i satu harì di
sawag ale fa, du fye stulen di
gufyen fye là ale fles sfati.
33 Salngad én, là gamu
fakay mgimò to mlalò deg, ku
làyu funa fandam na tnagak
i kdee dademe mabtas di
gamu.
34 “I dad mlalò deg, ku làla
agu fabtas di kdee dademe
knabasla, salngad ale di kahì
landè nem, du balù ku fye
kahì, bay ku talandè neman,
landè kibò fahì dun lêman.
35 Talandè gukmamu dun,
balù bol di abunu i tanà, là
fakay, tatì bat nan i dad to.
Taman flinge gamu ku nun
klingeyu!”

15

I fléd gablà di bilibili lana
(Matyu 18:12-14)

1 Na di satu duh, i dad
to gal mwè bayad buhis na
i dademe dad to gal mlafà
i flalò Dwata, stifun ale du
flinge i tdò Dyisas.
2 Kabay i dad Farisi na i
dad to gal tamdò i dad flalò
Dwata, too ale mugak, manla,
“I to ani, dnawatan i dad to
gamsalà na kmaan kenen di
safédla!”
3 Na én duen tulen Dyisas
satu fléd, manan,
4 “Ku nun satu to di gamu
mfun mlatu bilibili, na bal-
ing lana i satu, tan i nimoan?
Tnagakan i syem falò syem di
gumtebla, du fanngabalan i
lana kel di kiten dun.
5 Na di kiten dun, too kenen
lehew, na tniangan mulê.
6 Di kakelan di gumnean,
tlon i dademen sgalak na i
dademen saldan, na manan
dale, ‘Flehew gamu magin di
deg, du tateengu i bilibiligu
lana.’
7 Na tulengu gamu, salngad
én di langit du bong klehew
ditù mdà di satu to gamsalà
msal na tmagak i salaan, di
syem falò syem to matlu i
landè kamula msal.”

I fléd gablà di mabtas filak lana

8 “Na ku nun libun mfun
sfalò batù filak too mabtas,
na baling lana i satu, tan i
nimoan? Laan kè gasil mtam
i salò na fnune i gumnean na
toon fanngabal kel di kiten
dun?
9 Na di kiten, tlon i dade-
men sgalak na i dademen
saldan, na manan dale, ‘Fle-
hew gamu magin di deg, du
tateengu i filakgu lana.’
10 Na tulengu gamu, sal-
ngad én i klehew dad kasali-
gan Dwata di ksal satu to
gamsalà di salaan.”

I fléd gablà di tingà lana

11 Na fadlug Dyisas talù,
manan, “Nun satu to nun lwe
tingaan lagi.
12 Na man i twali di maan,
‘E Mà, blém deg nan deg alel

di knunam.' Taman nalelan i knunan di lwe dad ngaan.
13 "Di là file duh, fabli i twali kenen alel, na neben i kdee gwean di mawag banwe, na falmon di dee sasè nimò i landè gukmamu.
14 Na di kti kdee, nun kel bong kbitil di klamang banwe gusalun, na too kenen malima ditù.
15 Taman fusuk kenen di nimò di satu to mnè di banwe én. Na dekan kenen di nligon du fkaan dad sdean.
16 Na mdà di too sè kbitilan, kayean moon kmaan i dad bunge kayu i galan fkaan di dad sdè, bay landè mlé kenen balù i tan.
17 "Kabay fandaman i kagkahan, na manan di kton, 'I kdee dad tnaden Mà, mlukas fa knaanla, bay deg, tafan agu mati kbitilgu.
18 Fye fa ku mdà agu mulê di ku Mà, na mangu di kenen, "Mà, tagamsalà agu di Dwata na lêman di ge.
19 Talà agu gablà tlo tingaam. Nimoam agu alò satu to tnadenam." '
20 "Taman mdà kenen mulê di maan. Kabay di mawag fa kenen, teen i maan, na toon kenen kando. Na faflal kenen sadlu smitong i tingaan, na lkafan na nalakan.
21 "Na man i tingaan, 'Mà, tagamsalà agu di Dwata na lêman di ge. Talà agu gablà tlo tingaam.'
22 "Kabay tlo i maan dad saligan, na manan, 'Faflal gamu! Nebeyu dini i too fye klaweh, na falsakyu kenen. Fnalsakyu kenen tising na tnalumfàyu.
23 Nwèyu i tingà baka tafabù, na tnatêyu. Mimò ito fista, na too ito flehew,
24 du i tingàgu ani gambet mati, bay ani, talêman mto! Gambet talana, bay ani, talêmangu teen!' Taman tambù ale too flehew.
25 "Na di slà ani, ditù fa i tingaan twege di nligola. Na di kuléan, di kagdadongan di gumnè, lingen i lingag, na teenan i dad to sayew.
26 Taman tlon satu di dad saligla, du snalekan di kenen ku tan i nimòla.
27 Na man i salig, 'Tamulê i twalim, na taftatê maam i tingà baka tafabù, du tasamfulê i twalim na fye kagkahan.'
28 "Kabay baling kenen flabè, na laan mayè fusuk di gumnè. Taman lamwà i maan na fakdo di kenen fye fusuk.
29 Kabay én timelan maan, 'Fadé fandamam, tafile fali klogu mimò dini na di kdee dekam deg slamegu nimen, bay laam lmen mlé deg balù satu tingà kambing du tnatêgu fye nun klehewgu dmeme i dad demegu sgalak.
30 Kabay kakel i satu tingaam tafalmo i knunam dmeme i dad sasè libun, balingam tnatê kenen i tingà baka tafabù.'
31 "Na man i maan, 'E Tò, tagnè ge mnè dini di safédgu, na i kdee dad knungu slame ge mfun dun.
32 Kabay too mabtas ku mimò ite fista na flehew ite du gambet tamati i twalim, bay talêman mto. Gambet

talana, bay ani talêmanta teen.' "

16

I fléd gablà di salig fulung meye i knean di fulé duh

1 Na lêman nun tulen Dyisas satu fléd di dad to mlalò kenen, manan, "Nun satu to too bong knunan, na nun saligan gufagotan dun. Na di satu duh, nun lingen na tabaling falmo saligan i knunan.

2 Di kgadean dun, fatlon i saligan, na snalekan kenen, manan, 'Tan i lingegu ani gablà di ge? Blém di deg i gugsulat gablà di kagotam i knungu, du làgu nan fagot ge.'

3 "Na man i salig di kton, 'Tan i kibògu nan du falwà agu i amugu? Làgu gagan mimò i blat du mlungay agu na myà agu mni.

4 A, tagadègu ku tan i fye nimògu du fye balù ku falwà agu, knean nun dad demegu sgalak fyak deg di gumnèla.'

5 "Én nimoan, katedan i kdee dad to gamguteng di amun man satu dale. Kakel i satu, snalekan kenen, manan, 'File utengam di amugu?'

6 "Na man i to én, 'Mlatu lata i fngalo.'

"Na man i salig, 'Ani gugsulat i utengam. Gasil ge sudeng dini, na sulatam déén alò lime falò lata.'

7 "Na lêmanan snalek i satu, manan, 'Na ge, file utengam?'

"Na man i to én, 'Mlibu been mse.'

"Na man i salig, 'Ani i gugsulat i utengam. Sulatam alò walu latu.'

8 "Di kaklinge i amun gablà di nimoan, dnayenan i salig mlangong di kfulungan meye kfagu i nimoan. Hae, du mdatah kfulung i dad to là faglut di Dwata di kibòla i dademela to mnè di tah tanà ani, di kfulung i dad to Dwata.

9 Taman tulengu gamu ani, fandamyu i knèyu di fulé duh. Gnamityu i knunyu di ktabeng i dad to, fye nun kamdo gamu, na balù ku tamti i knunyu, dnawat gamu di gumnè landè gusenan.

10 "Balù simto to gsalig di tukay, lêman gsalig di bong. Na balù simto to là gsalig di tukay, là lêman gsalig di bong.

11 Taman ku là gamu gsalig di kagotyu i knun di tah tanà, simto kè smalig di gamu i glut knun ditù di langit?

12 Na ku là gamu gsalig magot i knun dademe to, simto mlé gamu knun di langit?

13 "Landè kibò flifan di lwe amu, du ku lwe amu satu to, knangan nawa i satu, na kandon i satu, ku demen nimenan i satu, na dnuenan i satu. Ku too bong nawayu knun, làyu gimen Dwata du landè kibò flifan di lwe."

14 Na mlinge i dad Farisi i kdee man Dyisas ani, taman snilola kenen, du too bong nawala filak.

15 Kabay manan di dale, "Gamu i dad to mayè mimò fye di kite i dad to, bay gadè Dwata i mnè di nawayu. Na

i nimò too mabtas di dad to, baling too knang Dwata.

16 “Kel di bang Dyan Gal Munyag, én alò gal tdò, dunan i dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis na i sulat dad tugadan di muna fa. Kabay tambù Dyan tamdò i Fye Tulen gablà di kagot Dwata, na mdà di kaklinge dad to dun, too ale fgal du fye gfusuk ale.

17 Kabay mlal fa magwè i langit na tanà, di kagwè balù tukay gsulat di dad flalò blé Dwata.

18 “Ku fkahta di lagi mkah i yaanan na lêman mwè satu libun, tagamsalà du nlafaan i muna yaanan. Na salngad i lagi mwè libun takah i yaanan, gamsalà kenen du nlafaan muna yaan i libun nwean.”

I to nun bong knun na Lasarus

19 Na talù fa Dyisas, manan, “Nun satu to nun bong knun gal kamlaweh i too fye baweh na too mabtas, na too fye knaanan kat i duh.

20 Na nun satu lagi landè knun dnagit ku Lasarus, gal filè mdadong di gufusuk i labat di gumnè i to nun bong knun ani. Nun dad seey klamang lawehan. Na milè kenen déén,

21 du ken gamkaan kenen balù alò dad samel tatek mdà di lamisa gukmaan i to nun bong knun. Too sasè kagkahan du balù i dad ayem gal salu di kenen na dmilà i dad seeyan.

22 “Là mlo mati i to landè knun, na nebe kenen dad kasaligan Dwata ditù di langit saféd Abraham. Kafnge én, mati i to bong knun na lbang,

23 bay én gukelan di banwe dad mati dnagit Hadis, na too maflayam kenen déén. Taman lngalà kenen na teenan Abraham di gumawagan, na ditù Lasarus di safédan.

24 Na tlon Abraham, manan, ‘E Màgu Abraham, begam agu kando, na dekam Lasarus lamnab i tukè tnaloan di yéél, du fye fnatdakan i dilàgu, du fatno dun, du too sè kaflayamgu di lifoh ani.’

25 “Kabay man Abraham, ‘A Tò, fandamam kneam di tah tanà. Too malami nawam di kdee fye, bay Lasarus, too kenen maflayam di dee gnagun. Kabay ani, too maglala Lasarus, bay ge, too maflayam.

26 Na ise alò én, bay nun bong kbe gableng gito, du fye landè gifal mdà dini salu déén di ge, na landè gifal mdà déén salu dini di gami.’

27 “Na man i to én, ‘Mà, ku én i kagkahan, begam dek Lasarus samfulê di gumnè màgu,

28 du nun lime dad flanekgu lagi ditù. Fye ku began ale fanngewe du fye là ale gsalu di banwe gumaflayam ani.’

29 “Kabay man Abraham, ‘Tanun di dale i dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis na i sulat dad tugad Dwata, fye ku fanlingela i manla.’

30 “Na man i to én, ‘Là sa, Màgu Abraham, là gablà én! Kabay ku nun to mték mdà di fati tmulen dale, msal ale!’
31 “Kabay man Abraham, ‘Ku là ale mimen i man Mosis na i dad tugad Dwata, là ale mgebe balù nun mték mdà di fati.’ ”

17

I kgebe di salà
(Matyu 18:6-7, 21-22; Mark 9:42)

1 Kafnge én, talù Dyisas di dad mlalò kenen, manan, “Too glut nun dee kel gamgebe i dad to di salà, bay magakdo i to gumdà i dademela dad to gamsalà, du too kenen fanlayam kadang.
2 Fye fa ku mgikat i lialan i bong giling batu, na bat kenen di mahin, di laan fa mgebe di salà balù satu di dad to mdanà.
3 Taman too gamu fgeye!
“Ku gamsalà i dademem, nngakam, na ku msal kenen, nlifetam i salaan.
4 Balù ku fitu dulê kenen gamsalà di ge di sduh, na ku fitu dulê salu di ge, na manan, ‘Msal agu di salàgu di ge, begam nlifet,’ na nlifetam sa.”

I bong gnagan i tukay kafaglut

5 Na talù i dad galan dek di ku Dyisas, manla, “Amu, tananuam i kafaglutmi.”
6 Na man i Amu, “Balù ku tukay i kafaglutyu salngad kalbong i satu too tukay bnê mustasa, gaganyu man di bong kayu ani, ‘Magdot ge, na tmabò ge ditù di mahin!’ na nimenan gamu sa.”

I nimò i dad lifan

7 Fadlug Dyisas talù, manan, “Ku nun satu di gamu nun lifanan dmaru ku demen mifat i bilibili, na ku kel kenen fdu di gumimoan, tan i manyu di kenen? Nlakam kenen kè gasil sudeng na kmaan? Là.
8 Én galyu man di kenen, ‘Mimò ge knaangu flabi, na mili ge du munung deg klogu kmaan na minum, na kafnge én, ge nan kmaan na minum.’
9 Mlé gamu fye dé di lifanyu, du nimenan i dad dekyu? Là sa, du én i kenen nimò.
10 Salngad én gamu, ku tagimòyu i kdee dek Dwata gamu, manyu, ‘Gami dad lifan too mdanà, na alò én nimòmi i gami alel nimò.’ ”

I sfalò to tanfig fangulê Dyisas

11 Na di kagu Dyisas salu di Dyérusalém magu kenen di bleng i dad banwe Samériya na Galili.
12 Na di kakelan di satu banwe, nun sfalò lagi tanfig smitong kenen, bay tadag ale di gumawagan,
13 na tamlo ale, manla, “E Dyisas, Amu, begam gami kando!”
14 Na di kite Dyisas dale, manan, “Mdà gamu. Fiteyu i lawehyu di dad bà di Dwata.”
Na di dalanla salu ditù, tamgulê ale.
15 Na di kite i satu tamgulê kenen, samfulê kenen di ku

Dyisas, na toon falbong i taluan dmayen Dwata.

16 Na lkuad kenen di muna Dyisas du too mlé fye di kenen. Na lagi ani ise kenen Dyu, bay to mdà di Samériya.

17 Na man Dyisas, "Sfalò lagi tamgulê. Tanè i syem?

18 Landè dademe dé samfulê dmayen Dwata, alò i to ani mdà di mahal banwe?"

19 Na talù Dyisas di to én, manan, "Tadag ge na fles ge. Mdà di kafaglutam tamgulê ge."

I kakel i kagot Dwata (Matyu 24:23-28, 37-41)

20 Na nun dad Farisi smalek ku Dyisas kilen i kakel i kagot Dwata. Tmimel Dyisas, manan, "I kakel kagot Dwata, laito teen dun,

21 na landè to fakay mangman, 'Neyeyu tadini kagot Dwata,' ku demen 'E tadéén sa.' du i kagot Dwata déén di lam nawa i dad to."

22 Na kafnge én, talù Dyisas di dad mlalò kenen, manan, "Nun duh kadang, tooyu kayè ku teenyu i kasfulêgu, agu i dnagit Tingà To, bay là, du ise fa bangan.

23 Na nun dad to kadang, manla di gamu, 'Neyeyu ditù kenen,' ku demen, 'Dini kenen,' bay nangyu ale lalò,

24 du i kasfulêgu, agu i dnagit Tingà To, gambet i silà magtuyal i klamang langit mdà di gusut i duh kel di gusdafan.

25 Kabay di là fa kel i duh atù, funagu tnayud i dee kaflayam na knagol agu i dad to di bang ani.

26 "I kagkah i dad to di kasfulê i dnagit Tingà To, salngad i kagkah dad to di bang Nowa.

27 Kmaan ale na minum, na mwè yaan, na fwèla yaan dad ngàla kel di duh kfusuk Nowa di bong awengan. Na kel i dunuk mlimas i kdee dad to di bang én.

28 "Salngad kagkah i dad to di bang Lat. Fadlug ale kmaan, minum, sbayad, mla, na fdak dad gumnè,

29 bay di duh ktagak Lat i banwe Sodom, i kdee dad to gtagak déén mti mati mdà di kfulen Dwata i lifoh na sandawà mdà di langit.

30 "Gambet ani kagkah i dad to kadang di kasfulêgu, agu i dnagit Tingà To.

31 Di duh én, ku nun to déén di lwà, nang fusuk di gumnean du mwè i knunan. Na i to mimò di nligon, fye ku nang kenen mulê.

32 Fandamyu i mkel di yaan Lat, du mbaling kenen kahì di kfaléan di banwe tnagakla.

33 I dad to fabtas i nawala, knean mati. Kabay i dad to fabtas i klalòla deg balù mati, nun nawala landè sen.

34 Tulengu gamu, di butang kakelgu kadang, nun lwe to sadfél milè, na satu nwè, bay satu mtagak.

35 Nun lwe libun gmiling, na satu nwè, bay satu mtagak. (

36 Nun lwe to di nligo, na satu nwè, bay satu mtagak.)"

37 Na smalek i dad gal mlalò kenen, manla, "Amu, tanè gumgimò ani?"

Na tmimel Dyisas fagu di fléd, manan, “Ku nè gugilè i mati, déén sa gustifun i dad wak du knaanla.”

18

I fléd gablà di libun balu na i to mukum

1 Na nun fléd tulen Dyisas dale du fye tdoan ale i kabtas ku fadlug ale gal dmasal na nang flungay nawa.

2 Manan, “Di satu banwe nun to mukum landè klikoan di Dwata, na landè afean i dad to.

3 Na nun satu libun balu déén gal salu di kenen du fakdo, manan, ‘Nsenam agu di kasfalami i to dmuen deg.’

4 “Di tnanin là mayè tmabeng i to mukum, bay di mlo nan, manan di kton, ‘Balù landè klikògu Dwata na landè afègu dad to,

5 nsengu libun ani du toon agu snamuk, du ku làgu kenen tnabeng, laan tlag samfulê smamuk deg kel di kaglukasgu!’ ”

6 Na fadlug talù i Amuito Dyisas, manan, “Balù ku là matlu i to mukum ani, tooyu fandam i manan.

7 Ku i sasè to ani tmabeng, là kè nsen Dwata i dad ton fakdo di kenen mduh na butang? Laan sa fganggà i tabengan dale.

8 Tulengu gamu, toon faflal msen dale. Kabay knean, kadang di kasfulêgu di tah tanà ani, file nan alò i dad to smalig di deg, agu i dnagit Tingà To?”

I fléd gablà di Farisi na i to mwè bayad buhis

9 Na tulen Dyisas i fléd ani di dad to smalig di fye nimòla, du man nawala matlu ale, bay balingla fdanà i dademela to.

10 Manan, “Nun lwe to salu di Bong Gumnè Dwata du dmasal, satu Farisi na satu to gal mwè bayad buhis.

11 Na tadag i Farisi di muna na dmasal, manan, ‘E Dwata, mlé agu fye di ge, du là agu salngad i dademe dad to gal tyan, na mlangong, na mlafà i yaanla, na là agu gambet i to gal mwè bayad buhis atù.

12 Gal agu fwasa lwe dulê di satu simana, na blégu di ge i gasfalò alel di kdee gwègu.’

13 “Kabay i to gal mwè bayad buhis, tadag kenen di gumawagan, na balù lngalà di langit, là, bay ntungan kfen mdà di bong kliduan, na dmasal di Dwata, manan, ‘E Dwata, begam agu kando, du agu satu to too gamsalà!’

14 “Na tulengu gamu i kaglutan, di kulê i to msal ani, matlu kenen di kite Dwata, bay i satu, là, du balù simto to fdatah i kton, fdanà sa kadang, na balù simto to fdanà i kton, fdatah sa kadang.”

I kdawat Dyisas i malnak dad ngà

(Matyu 19:13-15; Mark 10:13-16)

15 Nun dad to mebe balù i too malnak dad ngàla di ku Dyisas du fye nagotan ale na dnasalan. Kabay di kite i dad mlalò kenen i nimòla,

nngakla i dad to mebe i dad ngà.

16 Kabay tlo Dyisas i dad ngà di kenen, manan, “Falohyu dad ngà salu di deg, na nangyu ale fnang, du ku simto to nun ksalig salngad i dad ngà ani, gakuf ale di kagot Dwata.

17 Tulengu gamu i kaglutan, ku i ksalig i satu to là salngad di dad ngà ani, là kenen gakuf di kagot Dwata.”

I ganlal nun bong knun
(Matyu 19:16-30; Mark 10:17-31)

18 Nun satu ganlal i dad Dyu smalek ku Dyisas, manan, “E To Tamdò, too ge tlu to, taman ani snalekgu di ge, tan i nimògu fye gfungu i nawa landè sen.”

19 Na man Dyisas di kenen, “Kan ku manam agu tlu to? Alò satu to tlu, dunan Dwata.

20 Tagadeam i dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis i gman, ‘Nang ge mlafà yaanam, nang ge manò, nang ge tmaku, nang ge tmulen kéng di gususay, na mafè ge i maam na yéam.’ ”

21 Na man i ganlal, “Tanimengu i kdee dad flalò én mdà fa di gutukaygu.”

22 Kaklinge Dyisas ani, manan, “Kabay nun satu gukulangam. Mdà ge, na fablim i kdee dad knunam, na blém i bayadan di dad to landè. Na fagu déén nun bong knun gfunam di langit. Kafnge én, samfulê ge na mlalò ge deg.”

23 Kabay di kaklinge i ganlal i man Dyisas, mbaling kenen too mlidù du too bong knunan.

24 Di kite Dyisas i kliduan, manan di kenen, “Too malima kagfusuk i to nun bong knun di kagot Dwata.

25 Glut ani, malima fusuk i bong lmanaf kamél di sol i dalum, bay malima fa i satu to nun bong knun fusuk di kagot Dwata.”

26 Na smalek i dad to mlinge dun, manla, “Ku glut én, simto fakay galwà?”

27 Kabay man Dyisas, “Nè i là gagan i dad to, gagan Dwata.”

28 Na man Fiter, “Neyem gami, tatnagakmi i kdee du mlalò gami ge.”

29 Na man Dyisas di dale, “Tulengu gamu i kaglutan, ku nun to tmagak i gumnean, ku demen i yaanan, ku demen dad flanekan, ku demen dad tuan, ku demen dad ngaan du mdà di klaloan kagot Dwata,

30 too matnù fa i kdee gdawatan di bang ani di gtagakan, na gdawatan fa nawa landè sen di fulé duh.”

I gatlu dulê Dyisas fgadè gablà di kfatin
(Matyu 20:17-19; Mark 10:32-34)

31 Na santifun Dyisas i sfalò lwe to gal mlalò kenen, du manan di dale, “Flinge gamu, du ani salu ito di Dyérusalém, na ditù gugdohò i kdee tagsulat i dad tugad Dwata gablà di deg, agu i dnagit Tingà To.

32 Bléla agu di agot i dad to
ise Dyu, na toola agu snilo, na
fyà, na dnulàla agu,
33 na bnadasla, na flesla
agu fnati. Kabay di gatlun
duh, mték agu mdà di fati."
34 Kabay là gamlabat i dad
gal mlalò kenen i manan.
Gbuni di dale i gumtatekan,
na làla gadè dun.

I kafgulê Dyisas i to butè
(Matyu 20:29-34; Mark 10:46-52)

35 Na di kagdadong ale Dy-
isas di tukay lunsud Dyériko,
nun lagi butè sudeng di kilil i
dalan du mni.
36 Na di kaklingen i lduk i
kdee dad to magu mlius déén,
snalekan ku tan i mkel.
37 Na manla, "Dyisas mdà
di Nasarét i magu dini."
38 Na tamlo kenen, manan,
"E Dyisas, Bel Harì Dabid,
begam agu kando!"
39 Na i dad to di muna,
nngakla kenen, na manla ke-
nen fanak, bay baling matnù
kakitan, manan, "Bel Harì
Dabid, begam agu kando!"
40 Na tlag Dyisas magu, na
dekan ale mebe i to butè
di kenen. Di kagdadongan,
smalek Dyisas, manan,
41 "I tan kayeam nimògu di
ge?"
Na man i to butè, "Amu,
kayègu ku beg agu mite."
42 Na man Dyisas di kenen,
"Mite ge sa. Mdà di kafaglu-
tam mgulê ge."
43 Na mite sa kenen, na
fles magin ku Dyisas, na toon
dnayen Dwata. Di kite i dad
to i nimò Dyisas ani, too ale
dmayen Dwata.

19

Dyisas na Sakiyus

1 Na takel Dyisas di lunsud
Dyériko, na fles magu déén.
2 Na nun satu lagi déén
dnagit ku Sakiyus. Kenen i
satu ulu i dad to gal mwè
bayad buhis blé di banwe
Roma, na too bong knunan.
3 Kayean teen ku simto Dy-
isas, bay landè kiboan du
fukal kenen, na too sgat i dad
to.
4 Taman faflal kenen sadlu
muna di dad to, na mkef di
satu bong kayu dnagit siko-
moro, du fye teenan Dyisas,
du én i dalan Dyisas magu.
5 Na di kagdadong Dyisas di
kayu gumkef Sakiyus, lngalà
kenen, na manan di kenen,
"Sakiyus, gasil ge mnaul, du
mnè agu di gumneam duh
ani."
6 Taman faflal kenen
mnaul, na too kenen lehew
fyak ku Dyisas di gumnean.
7 Kabay i dad to mite i
nimò Dyisas, too ale sungag,
manla, "Tay, tlang kenen di
gumnè i to too gamsalà!"
8 Na Sakiyus, tadag kenen,
na manan di Amuito Dyisas,
"Amu, ani blégu kagatngà i
kdee knungu di dad to landè.
Na ku nun to glangonggu,
fulêgu fat dulê i kalbong
gwègu di kenen."
9 Na man Dyisas di kenen,
"Di duh ani, takel i kagalwà
di dad to di gumnè ani du ge
nan i too glut bel Abraham
mdà di kafaglutam di deg!
10 Na agu, i dnagit Tingà To,
i duengu salu dini di tah tanà,
du fanngabalgu i dad to lana

di Dwata du fye falwàgu di dad salàla."

I fléd gablà di salig i harì
(Matyu 25:14-30)

11 Na fadlug flinge i dad to ku Dyisas, taman tnulenan ale satu fléd, du too mdadong kenen di Dyérusalém, na man nawa i dad to, i kakella déén i katbù kagot Dwata.

12 Man Dyisas, "Nun mdatah to salu di satu mawag banwe du fye mgimò kenen harì ditù, na kafngen mgimò harì, samfulê.

13 Di laan fa mdà, tlon sfalò di dad saligan, na banlén ale filak, man mlatu di kat satu dale. Na manan di dale, 'Fngàyu i filak ani kel di kasfulêgu.'

14 "Kabay i dademe to mnè di banwe gumdaan, too mnang nawa kenen, na dekla dad to mlalò kenen, du manla, 'Là gami mayè ku i to ani mgimò harì magot gami.'

15 "Kabay knean mgimò kenen harì magot dale, na samfulê. Kakelan déén, fatlon i dad salig gumlén filakan du fye gadean ku file tingà i filakan.

16 "Kakel i tnanin, manan, 'Amu, i mlatu fagotam deg, tamngà mlibu.'

17 "Na man i harì di kenen, 'Too fye nimoam! Too ge fye salig. Na du too ge gsalig di tukay fagotgu ge, taman fagotgu ge sfalò syudad.'

18 "Na kel i galwe salig, na manan, 'Amu, i mlatu fagotam deg, tamngà lime latu.'

19 "Na man i harì di kenen, 'Fagotta ge lime syudad.'

20 "Na kel i satu salig, manan, 'Amu, ani i mlatu filak fagotam deg. Tafnungasgu lasulu na busekgu.

21 Hae, du likò agu ge, du too ge labè. Galam nwè i ise ge nfun, na kantum i ise ge fule.'

22 "Na man i harì di kenen, 'I gmanam én i gugmadè gablà ge fanlayam, du too ge sasè salig. Gadeam too agu labè, na galgu nwè i ise deg nfun, na kantugu i ise deg fule.

23 Na kan ku laam fkah filakgu di bangku gal gufngà filak, du fye di kulêgu, di kwègu dun, nun tingaan?'

24 "Na man i harì di dad to tadag déén, 'Nwèyu i filak di kenen, na bléyu di salig i nun mlibu filak.'

25 "Na manla di kenen, 'Kabay Amu, tamlibu sa i filakan!' "

26 "Na manan, 'Tulengu gamu i kaglutan, ku simto gsalig di fagotgu kenen, tananùgu i fagotgu. Kabay ku simto là gsalig, balù i tukay tafagot kenen, nawì sa.

27 Na gablà di dad to dmuen deg, i là mayè ku agu i harìla, nebeyu dini, na fnatiyu ale di munagu!' "

I sangal kagu Dyisas di Dyérusalém
(Matyu 21:1-11; Mark 11:1-11; Dyan 12:12-19)

28 Na kafnge Dyisas tmulen i fléd ani, fadlug ale salu di Dyérusalém, na Dyisas i muna.

29 Kagdadongan di dad banwe Bétfagi na Bétani, di dungan i bulul dnagit Olibét,

dekan muna lwe dad gal mlalò kenen, na manan,
30 “Fles gamu di banwe sen munaito. Kakelyu ditù, nun teenyu satu nati dongki ikat landè to lmen smakay dun. Nbelyu ikatan, na nebeyu dini.
31 Ku nun to smalek gamu, na manan, ‘Kan ku nbelyu i ikat nati én?’ ani manyu kenen, ‘Nun gukmamu i Amu dun.’ ”
32 Na tamdà i dad to dekan, na kakella déén, teenla i kdee gman di dale gine.
33 Na di kbella ikat i nati, man i mfun, “Kan ku nbelyu ikat nati én?”
34 Na tmimel ale, manla, “Nun gukmamu i Amu dun.”
35 Na nebela i nati di ku Dyisas, na nafidla i dademe klawehla, na fsakayla kenen.
36 Di slengan magu, mbel i dad to dademe klawehla di dalan gumagun, du fitela afèla kenen.
37 Kagdadongan di Dyérusalém di gumasol i dalan mdà di bulul Olib, too lehew i dee dad to gal mlalò kenen, na tambù ale falbong i talùla dmayen Dwata mdà di kdee tnikeng tamgimò Dyisas i tateenla, manla,
38 “Too nun kafye i harì
salu dini mebe i glal i Amuito Dwata.
Nun ktanak nawa fdu di langit blé Dwata di dad to.
Dnayenito Dwata i too mdatah!”
39 Na nun dad Farisi gbol di dee dad to déén. Talù ale di ku Dyisas, manla, “To Tamdò, nngakam i dad gal mlalò ge, du nlafàla Dwata di kdayenla ge!”
40 Kabay tnimelan ale, manan, “Tulengu gamu, ku fnanggu ale, baling mkit i dad batu dmayen deg.”
41 Di kagdadong Dyisas di Dyérusalém, na di kiten dun, too kenen mngel mdà di bong kakdon i dad to déén.
42 Na manan, “Mulà moon gadèyu, balù duh ani, i gamlé ktanak nawa, bay làyu gadè du tagbuni di gamu.
43 Du nun duh kel kadang, na i dad dmuen gamu, nlibutla labat i syudadyu, na i dad sundalula, sanlibutla gamu fye landè gugalwàyu.
44 Fnatila gamu di lam i syudadyu, balù kel di dad ngàyu. Na di kdee dad gumnè, landè balù satu batu gtagak di gugkahan, du mti malbà, du làyu dilè ku ani i duh kakel Dwata di gamu du falwà gamu!”

I nimò Dyisas di Bong Gumnè Dwata
(Matyu 21:12-17; Mark 11:15-19; Dyan 2:13-22)

45 Na fusuk Dyisas di Bong Gumnè Dwata, i gal gumangamfù dad Dyu, na ndalan lamwà i dad to fabli déén.
46 Na manan di dale, “Tagsulat di Tnalù Dwata, manan, ‘Én gukmamu i Gumnègu gal gudmasal,’ bay tabalingyu nimò gumnè i dad to tmaku!”
47 Na klit i duh tamdò Dyisas di Bong Gumnè Dwata. Kabay i dad ulu i dad bà di Dwata, na dad tamdò i dad

flalò blé Dwata fagu di ku Mosis, na dademe tua gal mebe i dad Dyu mayè mati kenen,
48 bay balù fanngaballa i kfagu, landè mgimòla, du i dad to too mayè flinge i kdee tdoan.

20

I salek gablà di gumdà i glal Dyisas
(Matyu 21:23-27; Mark 11:27-33)

1 Di satu duh, sleng Dyisas tamdò na tmulen i Fye Tulen gablà di kagot Dwata di Bong Gumnè Dwata, fdadong di kenen i dad ulu i dad bà di Dwata, na i dad tamdò i dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis, na i dademe tua gal mebe i dad Dyu,
2 na manla, "Tulenam gami i kaglutam mimò i kdee nimoam, na simto mlé ge glal."
3 Na tmimel kenen, manan, "Nun snalekgu gamu funa. Tulenyu deg sa kun,
4 nè i gumdà glal Dyan munyag? Mdà di Dwata, ku demen mdà di to?"
5 Na stulen ale ku tan timella, manla, "Tan i timelito? Ku manito, 'I glalan mdà di Dwata,' snalekan ito, 'Kan ku làyu fnaglut i manan?'
6 Kabay ku manito, 'Mdà di dad to,' kdee dad to tmudà gito batu, du toola fnaglut Dyan satu tugad Dwata."
7 Taman ani timella, manla, "Làmi gadè ku nè gumdà i glal Dyan."
8 Na man Dyisas di dale, "Na, làgu tulen gamu ku nè gumdà i glalgu mimò i nimògu."

I guflingen Dyisas i dad ganlal di kafaglut di dad to magot i fule
(Matyu 21:33-46; Mark 12:1-12)

9 Na fadlug Dyisas talù, na tulenan i dad to fléd ani, manan, "Nun satu to mule i dad walad dnagit grép di tanaan. Na kafnge én, fagotan i dad fulen di dademe to, du salu kenen di satu banwe, na mlo kenen déén.
10 Na di bang ktaga dad bungen, nun dekan satu saligan salu di dad to magot dun, du fwean kenen alel. Kabay i dad to fagotan dun, balingla bnunal i saligan, na dekla kenen mulê, bay landè febela kenen.
11 Na lêmanan dek satu saligan salu ditù, na lêla kenen bnunal, na toola fa fyà. Na kafnge én, fasfulêla, na landè geben.
12 Na lêmanan dek i gatlun. Kakelan ditù sneeyla kenen, na batla ditù di lwà i gumule i amun.
13 "Kafnge én, man i mfun fule, 'Tan i kibògu ani? A, fye ku dekgu tingàgu, i toogu kando. Kenen kè i nafèla!'
14 "Kabay kantola teen i tingaan, stulen ale, manla, 'Ani sa tingà mfun fule. Kenen mfun kadang, taman fnatiito du fye di kfati maan, gito gamfun i fule.'
15 Taman kanfèla, na ditù gumbatla kenen di lwà i gumule i maan, na flesla fnati."

Na smalek Dyisas, manan, “Tan dé kibò mfun fule i dad to gufagotan dun?

16 Én nimoan, salu ditù na fnatin kdeela, na fagotan di dademe dad to.”

Na di kaklinge i dad to ani, glabatla i gumtatekan, na manla, “Tay, fye ku là gdohò ani.”

17 Kabay meye Dyisas di dale, na manan, “Ku là gdohò ani kadang, tan kè man Dwata di Tnaluan i gman,

‘I batu too knang i dad to fdak
i gumnè,
du di dale fandam landè
gukmamu dun,
én baling i batu too mabtas di
kdee.’*

18 Na ku simto gdauf di batu ani, tfò dad tulanan, bay ku simto tankan i batu, tatì mluna.”

I salek gablà di bayad buhis
(Matyu 22:15-22; Mark 12:13-17)

19 I dad to gal tamdò i dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis, na i dad ulu i dad bà di Dwata, glabatla ale gugtadè i fléd Dyisas gine, taman mngabal ale kfagu kamfè kenen di bang én, bay làla mgimò dun du likò ale i dad to.

20 Taman toola tnanul Dyisas, na nun dad to tnadenla fye tmanul kenen. Flingu ale fye, bay i toola kayè kamfè kenen ku nun manan fakay gudmalam kenen, fye bléla di agot dad ganlal i gubirnador.

21 Taman man i dad to flingu di kenen, “To Tamdò, gadèmi ge satu to là tmulen kéng, na landè to nungulam, du too glut i tdoam gablà di knayè Dwata di kdee dad to.

22 Taman nun snalekmi ge. Fakay dé di flalò blé Dwata fagu di ku Mosis ku mlé gami bayad buhis di ku Sisar, i gumdatah di banwe Roma?”

23 Kabay gadè Dyisas i salekla alò dalanla mawel kenen, taman manan,

24 “Fiteyu deg satu filak i galyu bayad buhis di banwe Roma. Simto kè baweh na dagit i gkah di filak ani?”

Na manla, “Ku Sisar.”

25 Na man Dyisas di dale, “Na ku tan i nfun Sisar bléyu ku Sisar, na ku tan i nfun Dwata bléyu di Dwata.”

26 Làla gakfè Dyisas fagu di manan di muna i dad to. Na too ale tikeng di kfulungan tmimel dale, taman tatì ale fanak.

I salek gablà di ktékmdà di fati
(Matyu 22:23-33; Mark 12:18-27)

27 Na nun dad Sadusi salu di ku Dyisas, dunan i dad Dyu mangman kun, là mték i dad to mdà di fati. Na ani snalekla kenen, manla,

28 “To Tamdò, nun sulat Mosis di gito di muna gman, ku mati i flanek lagi satu to, bay landè tingàla yaanan, là fakay ku laan nwè i libun balu én, du fye nun bel i tamati fagu di kenen.

29 Na di muna kun, nun fitu lagi saflanek. Na mwè yaan

* **20:17** Salmo 118:22

i twege, bay mati na landè tingàla.
30 Di kfatin, nwè i twalin
tmadol kenen i yaanan.
31 Kafnge én, mati i gal-
wen, na lêman nwè i gatlun
i balu. Na salngad i fitu lagi
saflanek, du i kdeela mwè i li-
bun én, na mati landè tingàla
di kenen.
32 Na kafnge én, mati i li-
bun.
33 Na ani snalekmi, kadang
di kték i dad to mati, simto
di fitu saflanek i yaanan du
kdeela mwè kenen."
34 Na tmimel Dyisas,
manan, "Dini di tah tanà ani,
mwè yaan i dad to, na nwè
ale yaan.
35 Kabay i dad to gablà nték
mdà di fati na mnè di saféd
Dwata, là ale swè yaan.
36 Na talà ale lêman mati, du
salngad ale i dad kasaligan
Dwata. Na dad ngà ale Dwata
du tantékan ale mdà di fati.
37 Na gablà di ték i dad
mati, balù Mosis, fiten i
kaglut i tékla di sulatan
gablà di kayu dminè, du
tlon Amuito Dwata, i Dwata
fnangamfù Abraham, Isaak,
na Dyékob.†
38 Na én gumtatek i manan,
dunan, balù tamlo ale Abra-
ham mati, mto ale fa du ise
Dwata i fnangamfù i dad to
mati, bay dad to mto. Di
Dwata kdeela mto."
39 Na nun di dad tamdò i
dad flalò blé Dwata fagu di ku
Mosis, manla, "Too fye time-
lam, To Tamdò."
40 Hae, du likò ale fadlug
smalek kenen.

I salek gablà di To Mgalék
Dwata
(Matyu 22:41-46; Mark
12:35-37)
41 Kabay nun snalek Dy-
isas di dale, manan, "I dad
to gal tamdò i flalò Dwata,
tan duenla man Krayst, i To
Mgalék Dwata, dunan alò bel
Harì Dabid?
42 Du balù Dabid smulat ke-
nen di libru Salmo, manan,
'Man Amuito Dwata di
Amugu,
Fagotgu ge i kdee,
taman sudeng ge dini
gsen di kwanangu,
43 kel di kagfisangu dad
mnang nawa gè,
na kafkahgu dale di dun-
gan falel bliam.'‡
44 Ku i katlo Dabid ku Krayst,
'Amu', kan ku én katloyu ke-
nen bel Dabid?"

I kafngewe gablà di nimò
i dad to gal tamdò i dad flalò
Dwata
(Matyu 23:1-36; Mark
12:38-40)
45 Di sleng i kdee dad to
flinge, man Dyisas di dad gal
mlalò kenen,
46 "Tooyu fgeye fye làyu lalò
i nimò i dad to gal tamdò i
dad flalò blé Dwata fagu di
ku Mosis. Lamsak ale i too
fye tahà klaweh ku magu ale,
du kayèla ku too ale nafè i
dad to di fadyan. Na kayèla
i too fye gusudeng di dad gal
gusatdoito na i dad gusudeng
i dad mdatah to di fista.
47 Blaam, ale i dad to mlan-
gong i dad to balu du fye
gwèla dad knunla, na fan-
tahàla i dasalla du fye là dilè

† **20:37** Éksodus 3:6 ‡ **20:43** Salmo 110:1

i dad to i ksasèla. Taman falbong Dwata i flayamla di fulé duh."

21

I kablé gafye nawa Dwata (Mark 12:41-44)

1 Na klo Dyisas déén fa di Bong Gumnè Dwata, teenan i dad to nun bong knun ftatek bong filak di gal gumkah i filak blé di Dwata.
2 Na nun fa teenan satu libun balu landè knun ftatek alò lwe malnak filak.
3 Na man Dyisas, "Tulengu gamu i kaglutan, landè gumwè libun balu ani, bay kenen kablé bong fa di kablé i kdee dad to gine,
4 du i kablé i dademe gine, alò lukas i bong knunla, bay i libun balu ani, balù landè gumwean kliduan, knean blén i sen knunan."

I kalmo i Bong Gumnè Dwata fan kel

(Matyu 24:1-2; Mark 13:1-2)

5 Na nun dad gal mlalò ku Dyisas déén stulen gablà di kafye i Bong Gumnè Dwata, du too fye baweh i dad batu gnamit di kafdak dun, na nun fa déén dademe blé dad to di Dwata too mfalas. Kabay man Dyisas,
6 "Teenyu i kdee ani, bay nun duh kadang, landè batu gtagak di tagnè gugkahan, du sdulê malbà i kdeela."

I dad samuk na dad kaflayam

(Matyu 24:3-14; Mark 13:3-13)

7 Na snalekla kenen, manla, "To Tamdò, kilen kagdohò i manam ani? Tan i ilè gugmadèmi tafan kel?"

8 Na tmimel Dyisas, manan, "Too gamu fgeye du fye là gamu mafgaw du dee dad to kel kadang mebe i dagitgu, manla, 'Agu sa Krayst, i Mgalék Dwata,' na manla, 'Tafan kel gusen i banwe,' bay ise, taman nangyu lalò i tdòla.
9 Na ku lingeyu kadang nun dad kasfati na samuk, nang gamu too likò, du glut muna kel kdee ani, bay ise ku én gusen i banwe."

10 Na fadlug kenen talù, manan, "Sfati kadang i dad sahal to na dad sahal banwe.
11 Na mkel dad malbang linol di dademe dad banwe, na kbitil, na dad sasè tduk di dee dad banwe, na dad gamlikò na dad malbang tnikeng mdà di langit.

12 "Kabay di là fa gdohò i kdee ani, kanfè gamu i dad to na fanlayamla gamu, na nebela gamu di dad ganlal gal mukum di dad gal gusatdòla, na bnilanggùla gamu. Na ftadagla gamu di muna i dad harì, na i dademe dad ganlal du mdà di klalòyu deg.
13 Én sa kadang i dalanyu tmulen dale gablà di deg.
14 Kabay di là gamu fa nkel ani, tooyu fkah di nawayu, nang gamu mlidù gablà i dad fye timelyu dale di gumukum,
15 du blégu di gamu i fye manyu na kfulung tmimel dale, du fye landè di dad

to mnang nawa gamu gamtimel, na landè gmagan fkéng gamu.
16 Na balù i dad tuayu, dad flanekyu, dademe dad gakedyu, na dademeyu sgalak, nun di dale mlé gamu di ganlal. Na nun di gamu fnatila.
17 Hae, knang gamu nawa i kdee to du gamu dad togu.
18 Kabay balù fnatila gamu, sadi là lana balù sbalu wakyu,
19 du ku tmayud gamu na fadlug smalig di deg nun nawayu landè sen."

I kalmo i syudad Dyérusalém
(Matyu 24:15-21; Mark 13:14-19)

20 Na man fa Dyisas, "Kabay ku teenyu i syudad Dyérusalém tasanlibut i dad sundalu, gadèyu là mlo i kalmon.
21 Na di bang én, ku déén gamu di Dyudiya mila gamu di dad bulul, na fye ku lamwà i kdee dad to mnè di syudad, na nang salu di syudad i dad to mnè galwà di syudad.
22 Du én i bang dnohò Dwata i tagsulat di Tnaluan gablà di kaflayam i dad to di Dyérusalém i takmagol kenen.
23 Na di bang én, too magakdo i dad libun maltien na i dad to nun malnak ngà tmutù du too sasè i kaflayam i dad to di banwe ani du kel i kalbut Dwata di dad to Dyu.
24 Nun dademe di dale fnati i dad sundalu, na dademe kanfèla na nebela di kdee dad sahal banwe di klamang tanà. Na i dad to ise Dyu, bankutla i dad Dyu na nagotla Dyérusalém kel di gusen i bang kfaloh Dwata dale."*

I kagkah i langit di kasfulê Dyisas
(Matyu 24:29-31; Mark 13:24-27)

25 "Na nun kadang ilè i kasfulêgu teen di duh, na di bulen, na di blatik. Na dini di tah tanà too likò i dad to di dad sahal banwe, na msamuk i nawala mdà di bong luk i mahin na dad malbang lwek.
26 Na mtafì i dad to di klikòla klola fatan i gukel i banwe, du balù i dad mnè di langit, gasyat ale di tagnè dalanla.
27 Kafnge én, teenla agu, i dnagit Tingà To, di lam i labun di ksalugu dini magin i bong eneg na kneng mdà di kdatahgu.
28 Na ku tatambù i kagdohò i kdee ilè ani, fangalyu i nawayu na flehew gamu, du talà mlo nan i kagalwàyu."

I fléd gablà di ilè i kasfulê Dyisas
(Matyu 24:32-35; Mark 13:28-31)

29 Na nun fléd tulen Dyisas, manan, "Fandamyu i kayu

* **21:24** Gdohò ani di fali 70 A.D. Di kalmo Dyérusalém ani, too dee dad to tastifun di syudad, du i kakel i dad sundalu dmuen dale, dunan di bang i Fista Duh Kaglius. Na én gman di dad libru i dad Dyu gablà ani, dunan tamlukas mlibu dad Dyu fnati di bang én, na mdadong sfalò libu i dad to kanfè na nebe di kaglifanla di dademe dad banwe.

fig, na i kdee dademe dad kayu,
30 ku tambù tmubad, én i gugmadèyu tafan kel i bang kafye tanà.
31 Na salngad én, ku tateenyu takel i dad ilè mangu gamu gine, gadèyu tamdadong nan i kagot Dwata.
32 "Tulengu gamu i kaglutan, kel kadang kdee ani di là fa mati kdee dad to di bang ani.
33 Matlas i langit na tanà, bay là matlas i tnalùgu kel di landè sen."

Too mabtas i kafgeye

34 "Kabay too gamu fgeye du fye làyu fsen nawayu kmaan na minum i dad gamlangal, ken én mnè di nawayu i knèyu di tah tanà, na baling gamu taknal di kakel i duh kasfulêgu,
35 du makto kel i duh én, di kdee dad to di klamang banwe, salngad ktaban fawel.
36 Taman nang gamu tlag fgeye, na fadlug dmasal fye banlé gamu Dwata gnaganyu di kgaguyu dad kaflayam, du fye là gamu myà di ktadagyu di munagu, agu i dnagit Tingà To."
37 Na klit duh fadlug Dyisas tamdò di lam i Bong Gumnè Dwata, bay klit butang lamwà kenen du déén gumilean di bulul dnagit Olibét.
38 Na klit too flafus, salu i dad to di Bong Gumnè Dwata du flinge kenen.

22

I dad to mngabal kfagu mati ku Dyisas
(Matyu 26:1-5; Mark 14:1-2; Dyan 11:45-53)

1 Di bang én, mdadong nan i fista dnagit Duh Kaglius, dunan gal kakaan dad Dyu i fan landè falnok.
2 Na i dad ulu i dad bà di Dwata na i dad tamdò i flalò blé Dwata fagu di ku Mosis, mngabal ale kfagu mati ku Dyisas di landè to gmadè dun du likò ale i dad to.

I nimò Dyudas
(Matyu 26:14-16; Mark 14:10-11)

3 Di bang ani, fusuk Satanas di nawa satu di dad sfalò lwe gal mlalò ku Dyisas dnagit ku Dyudas Iskariyot.
4 Na salu kenen di dad ulu i dad bà di Dwata na i dad ganlal gal mantay i Bong Gumnè Dwata du stulen ku tan i kiboan mangkal ku Dyisas.
5 Na too ale lehew, na makang ale mlé filak di ku Dyudas.
6 Na mayè kenen tmabeng dale, na tambù kenen mngabal kfagu mlé ku Dyisas di agotla di là dee to mite dun.

I sangal kakaan ale Dyisas di Duh Kaglius
(Matyu 26:17-25; Mark 14:12-21; Dyan 13:21-30)

7 Na takel nan i duh i Fista i Kakaan Fan Landè Falnok Dun, i duh ktatêla i tingà bilibili galla uten kifu di Duh Kaglius.
8 Taman dek Dyisas ale Fiter na Dyan, manan, "Mdà

gamu. Fatlagadyu i kakaanito di Duh Kaglius."

9 Na snalekla kenen, manla, "Nè kayeam gufatlagadmi dun?"

10 Na manan, "Salu gamu di syudad, na di kfusukyu nun gsitongyu lagi déén mebe i namu nun yéél. Lalòyu kenen di gumnè gumyakan.

11 Na manyu di to mfun i gumnè, 'Nun snalek i To Tamdò ku tanè i sibay fakay gukmaanan di flabi Duh Kaglius deme i dad gal mlalò kenen.'

12 Na tdoan gamu kadang satu bong sibay di tah, na kdee klidùyu déén. Na déén gufatlagadyu knaanito."

13 Na salu i lwe dek Dyisas ditù, na kdee i manan gdohò. Na fnatlagadla i knaan Duh Kaglius.

I kfafaldam Dyisas i kfatin fagu di fan na ninum

(Matyu 26:26-30; Mark 14:22-26; 1 Korintu 11:23-25)

14 Kakel i bangan, sudeng Dyisas na i dad galan dek du kmaan.

15 Na man Dyisas di dale, "Too mdà di nawagu kmaan di safédyu i knaan di Duh Kaglius ani, di làgu fa magu di kaflayam,

16 du tulengu gamu i kaglutan, talà agu lêman makuf di kakaan i Duh Kaglius, silang ku tagdohò i gumtatekan di kagot Dwata."

17 Kafnge én, nwean i ninum, na dmasal mlé fye di Dwata, na manan di dademen, "Nwèyu ani na sansinumyu.

18 Tulengu gamu, silang agu lêman minum i ninum* ani, ku takel i kagot Dwata."

19 Na nwean i fan, na mlé fye di Dwata, na snatngaan, na blén di dad to gal mlalò kenen, manan, "Ani i lawehgu blégu di fati duenan gamu. Galyu knaan gambet ani du fye gufaldamyu deg."

20 Na salngad i ninum kafngela kmaan, manan, "Ninum ani, ilè i falami dalan† tanimò Dwata salu di kenen fagu di litègu fafalohgu duenan gamu.

21 "Kabay neyeyu i to mangkal deg, sudeng dini di gukmaanito ani.

22 Too glut, agu i dnagit Tingà To, salu di fati fagu di knayè Dwata, bay magakdo kadang i to mangkal deg."

23 Na tambù ale sasalek ku simto di dale i fan mangkal kenen.

I kasdal gablà ku simto i too mdatah

24 Na baling sbulaw i dad gal mlalò ku Dyisas ku simto di dale i mdatah.

25 Na man Dyisas di dale, "I dad harì dini di tah tanà, toola bankut i dad to mdanà di dale, bay knean kayè i dad ganlal ani ku én gal katlo i dad to dale, dunan i dad gal tmabeng.‡

---

* **22:18** I ninum ani dunan satu bung binu nimò mdà di yéél i bunge grép.
† **22:20** Satu kubad i talù ani, dunan: i falami kasfakang.
‡ **22:25** Satu kubad ani mdà di talù Grik, dunan: bay knean én gal katlo dale dunan i dad to gal guftabeng.

26 Kabay ise én i fye nimòyu
gamu, bay én fye nimòyu, ku
simto i mdatah di gamu, fye
ku too kenen fdanà, na ku
simto nun glal, fye ku fkahan
di nawan ktabengan i dade-
men.
27 Simto i too mdatah, i
to sudeng du kmaan, ku de-
men i to malel i knaanan?
I tagnè mdatah, i to sudeng,
bay agu i amuyu, fdanàgu i
ktogu tmabeng gamu.
28 "Gamu sa i tagnè magin
deg di dad tilew gnagugu,
29 na i Màgu, banlén agu glal
magot, na salngad én, banléta
gamu glal magot,
30 du fye kmaan gamu
na minum gamu di safédgu
kadang di kagotgu, na su-
deng gamu di gusudeng i dad
ganlal du nukumyu dad bel i
sfalò lwe dad ngà Israél."

I kafgadè Dyisas i kbalew Fiter
(Matyu 26:31-35; Mark 14:27-31; Dyan 13:36-38)

31 Na man Dyisas di ku Si-
mon Fiter, "E Simon, tambal
Satanas du kayean too gamu
tnilew du neye ku simto di
gamu landè kafaglut di deg.§
32 Kabay tadmasal agu ge,
Simon, fye là fisan i kafaglu-
tam. Na ku tasamfulê ge
di deg, tangalam nawa i dad
flanekam."
33 Na man Fiter, "Amu,
tagatlagad agu magin ge balù
bnilanggù agu demen fnati."
34 Na man Dyisas, "Tulenta
ge, Fiter, di là fa kamleet i
anuk butang ani, tmulen ge
tlu dulê i laam agu dilè."
35 Kafnge én, snalek Dyisas
i kdeela, manan, "Di muna di
kdekgu gamu i landè nebeyu
filak ku demen kuyut, na
landè tlas talumfà, nun kè
gukulangyu?"
Na manla, "Landè sa!"
36 Na manan, "Kabay ani
tamahal, du ku nun filakyu,
nebeyu, na nebeyu kuyut.
Na ku landè sundang satu di
gamu, fye ku fablin saulan
tahà sigal fye nun bayadan
dun, du ani bang i kalimayu.*
37 Du tulengu gamu, gdohò
gsulat di Tnalù Dwata gablà
di deg, manan, 'Fakufla ke-
nen di dad to gamsalà,' du là
fakay ku là gdohò i tagsulat
gablà di deg ani."
38 Na man i dad gal mlalò
kenen, "Amu, neyem, talwe
sundangmi." Na man Dyisas
di dale, "Tong nan."

I kdasal Dyisas di Gétsémani
(Matyu 26:36-46; Mark 14:32-42)

39 Na mdà Dyisas salu di
bulul dnagit Olib, salngad i
tagnè galan nimò. Na magin
kenen i dad gal mlalò kenen.
40 Kakella déén, manan
dale, "Dmasal gamu, du fye
là gamu gfisan di tilew."
41 Na fawag Dyisas di dale
i kawag gnumah tnudà batu,
na lkuad kenen du dmasal,
42 manan, "E Mà, ku
fakay di ge nweam di deg
i kaflayam fangu nagu ani.

§ **22:31** Satu kubad ani dunan: tambal Satanas du kayean gamu tnaaf salngad i fali. * **22:36** Neye 22:49-50

Kabay nimoam i ge knayè, ise deg."
43 Na nun kasaligan mdà di langit msut di kenen du tamgal i nawan.
44 Na too sè kliduan, taman too kenen fgal dmasal. Na i tun mbaling gambet malbang tdak i litè tamdak di tanà.
45 Di ktadagan kafngen dmasal, samfulê kenen di dad gal mlalò kenen faginan gine, na teenan ale kudang, du too ale mlungay mdà di bong klidùla.
46 Na snalek ale Dyisas, manan, "Tan duenyu kudang? Mték gamu na dmasal, du fye là gamu gfisan i tilew."

I kakfè ku Dyisas
(Matyu 26:47-56; Mark 14:43-50; Dyan 18:3-11)

47 Di laman fa talù, nun kel dee dad to. Na i mebe dale, dunan Dyudas, satu di dad sfalò lwe gal mlalò ku Dyisas. Fdadong kenen du nalakan i baweh Dyisas.
48 Kabay man Dyisas di kenen, "Dyudas, nangkalam kè i Tingà To fagu di alak?"
49 Na i dad to magin ku Dyisas, kantola teen i fan kel, manla, "Amu, nun sa sundangmi. Mayè ge ku tnibemi ale?"
50 Na satu di dale, tniben i lifan i gumdatah dad bà di Dwata, na masfek i bali klingen gsen di kwanan.
51 Kabay man Dyisas, "Tong nan!" Na nagotan klinge i lifan, na fangulé*an*.
52 Kafnge é*n*, talù Dyisas di dad to fan kamfè kenen, dunan dad ulu i dad bà di Dwata, dad ganlal gal mantay i Bong Gumnè Dwata, na dad tua gal mebe i dad Dyu, na manan, "Kan, to tmaku agu kè, du mebe gamu sundang na bunal di kakfè*yu* deg?
53 Klit duh déé*n* agu di safé*dyu* di Bong Gumnè Dwata, na là*yu* agu kanfè. Kabay ani sa i bang faloh di gamu dmohò i knayè Satanas, i ulu magot i gukmifun."

I kbalew Fiter
(Matyu 26:57-58, 69-75; Mark 14:53-54, 66-72; Dyan 18:12-18, 25-27)

54 Kmanan ani, kanfèla Dyisas, na nebela kenen salu di gumnè i gumdatah i dad bà di Dwata. Na mlalò Fiter dale, bay fawag di fulé.
55 Kakella ditù mto i dad mantay i lifoh di gutngà nasel i gumnè. Na Fiter fasbool di dad to sudeng samlibut i lifoh.
56 Na nun satu libun gal dek i gumdatah i dad bà di Dwata, teenan Fiter sudeng déé*n* du magtuyal kenen i dinè lifoh. Na toon kenen neye, na manan, "I to ani satu gal magin ku Dyisas!"
57 Kabay malew Fiter, manan, "Libun, là*gu* kenen dilè."
58 Na di là mlo, lê*man* nun to dmilè kenen, na manan, "Ge i satu dademen!"
Kabay man Fiter, "Ise deg sa."
59 Kafnge é*n*, nun kè satu uras i klon nun lê*man* satu to talù, manan, "Too sa, i to ani

gal magin ku Dyisas du mdà kenen di Galili."

60 Kabay tmimel Fiter, manan, "Làgu gadè i manam."

Na di slengan talù, kamleet i anuk.

61 Na falê Dyisas meye di ku Fiter, na gafaldam Fiter i gman Dyisas, "Di là fa kamleet i anuk kadang butang ani, tatmulen ge tlu dulê laam agu dilè."

62 Na taman lamwà kenen na too mngel.

63 Na i dad to mantay ku Dyisas, toola kenen snilo na fatduk.

64 Na snafangla i matan, na manla, "Manam sa kun, ku simto smamfak ge."

65 Na dee fa dademe sasè manla di kafyàla kenen.

I kebe ku Dyisas di muna i dad ganlal i dad Dyu

(Matyu 26:59-66; Mark 14:55-64; Dyan 18:19-24)

66 Na di kwalan, stifun i dad tua gal mebe i dad Dyu, mdà di dad ulu i dad bà di Dwata, na i dad tamdò i dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis, na nebela Dyisas di munala.

67 Na manla, "Ku ge Krayst, i Mgalék Dwata, tulenam gami."

Kabay manan di dale, "Balù ku tulengu gamu, knean là gamu faglut.

68 Na ku snalekgu gamu, làyu agu tnimel.

69 Kabay mdà ani, agu i dnagit Tingà To, déén gusudenggu di kwanan i mdatah ganlal, Dwata Too Mtulus."

70 Na smalek kdeela, manla, "Tay, Tingà ge Dwata kè?"

Na tmimel kenen, manan, "Tagmanyu sa."

71 Na manla, "Landè kamuito smalek i dademe to gablà di salaan, du talingeito i manan!"

23

I kebe ku Dyisas di muna Filat

(Matyu 27:1-2, 11-14; Mark 15:1-5; Dyan 18:28-38)

1 Na kafnge én, i kdee dad ganlal dad Dyu déén, sdulê ale tadag, na nebela Dyisas ditù di muna Gubirnador Filat.

2 Kakella ditù, tanbùla dnalam Dyisas di salà, manla, "Tagnumahmi to ani di salà du fasyatan i dadememi Dyu, du manan là fakay ku mlé gami bayad buhis di ku Sisar, i gumdatahyu di banwe Roma, na manan, kenen Krayst, i Mgalék Dwata mgimò harìmi."

3 Na kaklinge Filat i manla, smalek kenen, manan, "Ge kè harì i dad Dyu?"

Na tmimel kenen, manan, "Tagmanam sa."

4 Na talù Filat di dad ulu i dad bà di Dwata, na di kdee dad to déén, manan, "Landè teengu salà di to ani."

5 Kabay baling matnù i kdalamla ku Dyisas, manla, "Mlét kenen nawa i dad to di klamang Dyudiya fagu di katdoan. Tambù kenen di Galili na tagafat nan di Dyérusalém ani."

6 Kaklinge Filat ani, smalek
kenen manan, “Mdà di Galili
kè i to ani?”
7 Di kgadean, na i gumdaan
kadì di Galili, i banwe nagot
Harì Hérod, feben kenen di
ku Hérod du déén kenen di
Dyérusalém di slà ani.
8 Kite Hérod kenen, too
kenen lehew, du tadee lingen
gablà ku Dyisas, na tamlo
nan kayean smite kenen,
du kayean ku teenan satu
tnikeng nimò Dyisas.
9 Taman too dee snalekan
ku Dyisas, bay là tmimel Dy-
isas kenen, balù sulê.
10 Na tadag déén dad ulu
i dad bà di Dwata na dad
tamdò i dad flalò blé Dwata
fagu di ku Mosis. Too minit
nawala tmulen ku Hérod i
dad dalamla ku Dyisas.
11 Na i nimò Hérod na dad
sundalun toola kenen fyà na
snilo. Falsakla kenen i too fye
baweh klaweh i harì na fulêla
di ku Filat.
12 Na di duh én, dunan
i katbù ale Hérod na Filat
sakdo, du tagnè ale sduen.

I kukumla ku Dyisas di fati
(Matyu 27:15-26; Mark
15:6-15; Dyan 18:39-19:16)

13 Na santifun Filat i dad
ulu i dad bà di Dwata na i
dademe dad tua mebe i dad
Dyu, na i dad btal to,
14 na manan di dale,
“Tanebeyu i to ani di deg na
manyu fasyatan i dad to, bay
balù tatoogu kenen snalek
dini di munayu, landè teengu
kaglut i dad dalamyu kenen.
15 Na balù Harì Hérod,
landè teenan salaan, du
tafasfuléan sa di gito. Tatoo
mbangal, landè salaan
gumdàgu fafati kenen.
16 Taman alògu kenen
fbadas, na kafnge én, falwàgu
kenen.”
17 Man Filat ani, du klit fali
di Fista Duh Kaglius, galan
falwà satu to knayè i dad to
falwà mdà di bilanggù.

18 Kabay di kaklinge i dad
to ku Filat sdulê ale mkit,
manla, “Fafatim Dyisas, na
falwaam gami Barabas!”
19 Na Barabas ani satu to
bnilanggù du banlétan nawa
i dad to, fye samfati ale i dad
to magot i banwela, na nun to
bnanoan.

20 Na lêman talù Filat di dad
Dyu, du kayean falwà Dyisas.
21 Kabay too ale mkit,
manla, “Flansangam kenen
di krus! Flansangam kenen
di krus!”

22 Na talù Filat di gatlun
dulê, manan, “Kan? Tan i
salaan? Landè teengu salaan
gumdàgu fafati kenen. Alògu
kenen fbadas, na kafngen,
falwàgu kenen.”

23 Kabay matnù i kakitla,
na toola man là fakay ku laan
flansang Dyisas di krus, na
fagu di kakitla gfisanla Filat.

24 Taman nagin Filat i
knayèla, na nukuman Dyisas
di fati.
25 Na falwaan Barabas i
bnilanggù mdà di kablétan
nawa i dad to samfati i dad
to magot i banwe, na mdà di
kbanoan, du én sa i fnila, bay
Dyisas, tablén di dale du fye
nimòla i knayèla.

I klansang ku Dyisas di krus
(Matyu 27:32-44; Mark 15:21-32; Dyan 19:17-27)

26 Na di kebela ku Dyisas di gumlansangla kenen, nun gsitongla satu lagi salu di syudad mdà di banwe Sirini dnagit ku Simon. Fdu kenen di lagad. Na nlegesla kenen mebe i krus Dyisas na ftadolla ku Dyisas.

27 Na nun dee dad to tmadol ku Dyisas, gakuf i dad libun too mngel na mlanu mdà di kalbà nawala kenen.
28 Kabay falê Dyisas di dale, manan, "E gamu dad libun mdà di Dyérusalém, nangyu agu nngel. Nngelyu moon i ktoyu na dad ngàyu,
29 du nun duh kadang kel i too bong kaflayamyu, na man i dad to, 'Nun kafye i dad libun là lmen maltien, na là lmen mngà na ftutù i tingà.'
30 "Di bang én, manla di dad malbang bulul, 'Tankanyu gami,' na di dad malnak bulul, manla, 'Nlimunyu gami fye mati!'
31 Du ku ani i sasè kibòla deg, i to landè salà, matnù i ksasè kibòla gamu dad to gamsalà."*
32 Na nun lwe sasè to nebela ditù du fnatila salngad ku Dyisas.
33 Na di kakella di tukay bulul dnagit Tulan Ulu nlansangla Dyisas di krus gagin i lwe sasè to, satu gsen di kwanan na satu gsen di ibeng.
34 Na dnasal Dyisas i dad to mati kenen, manan, "Mà, nlifetam i salàla, du làla glabat i nimòla." Na sansalel i dad sundalu i klawehan fagu di kasbunut.
35 Na nun dee dad to tadag déén du tmanul, bay i dad ganlal gal mebe i dad Dyu, snilola kenen, manla, "Galan falwà i dademe dad to, fye ku falwaan i kton, ku glut kenen i Krayst, i Mgalék Dwata."
36 Na balù i dad sundalu, snilola kenen. Fdadong ale du fsafla kenen binu masam.
37 Na manla, "Ku glut ge Harì i dad Dyu, falwaam i ktom!"
38 Na nun gsulat kah di tah ulun, manan, "Ani Harì i dad Dyu."
39 Na satu di dad sasè to nlansang di saféd Dyisas, nadoyan kenen, manan, "Ise ge kè i Mgalék Dwata? Ku glut, falwaam i ktom na gami fa."
40 Kabay nngak kenen i satu, manan, "Kan, landè klikoam Dwata? Tlu ito slame nukum di fati.
41 Na gite, gablà nukum di fati mdà di sasè nimòta, bay i to ani, landè salaan."
42 Kafnge én, manan di ku Dyisas, "Dyisas, begam agu fandam di kagotam kadang."
43 Na tmimel Dyisas, manan, "Tulenta ge i kaglutan, duh ani ditù ge di safédgu di gumnègu di langit."

I kfati Dyisas
(Matyu 27:45-56; Mark 15:33-41; Dyan 19:28-30)

* **23:31** Nun satu kubad ani, dunan: Ku nbekla i kayu matà, matnù fa i kbekla i kayu dafuk.

44 Na di fan nan ltu i duh,
mbaling kifu di klamang
banwe kel di tngà masol i
duh,
45 du talà mneng i duh, na
matngà kasê i bong kurtina
safang i sibay i too mdatah
gumangamfù di Dwata ditù
di Bong Gumnean.
46 Na too falbong Dyisas i
taluan, manan, "E Mà, fagotta
ge i layefgu." Na kmanan ani,
fto i nawan.
47 Na di kite i ulu i dad sun-
dalu dun, dnayenan Dwata,
na manan, "Too glut, i to ani,
landè salaan."
48 Na i dee dad to stifun
déén du tmanul, di kitela i
mgimò gine, ntungla i kfela
du mdà di sè klidù na kyàla,
na mdà ale mulê.
49 Na i kdee dad to gmadè
kenen, kel di dad libun ma-
gin kenen mdà di Galili, tadag
ale di gumawagan, na mite i
kdee mgimò gine.

I kalbang ku Dyisas
(Matyu 27:57-61; Mark 15:42-47; Dyan 19:38-42)

50-51 Na nun to dnagit ku
Dyosif mdà di satu lunsud i
dad Dyu di Dyudiya dnagit
Arimatiya. Kenen satu too
fye to too gal mimen i dad
flalò Dwata na fatan i kagot
Dwata. Na balù kenen satu di
dad ganlal gal mukum i dad
Dyu, laan agin di fandamla
na i tanimòla di ku Dyisas.
52 Na salu kenen di ku
Gubirnador Filat, du fnin i
laweh Dyisas du lbang.
53 Kafnge én, nwean i
laweh Dyisas mdà di krus,
na nlabédan safut bukay, na
fkahan di satu gulambang
tansol di lfidas di gugdak i
bulul, i landè fa to lmen lbang
déén.
54 Na i duh kfati Dyisas,
dunan i duh kafatlagad i dad
Dyu di Duh Kaftudla. Na
tafan tambù i Duh Kaftud
nan, du tafan sdaf i duh.
55 Na i dad libun magin ku
Dyisas mdà di Galili, malò
ku Dyosif, na teenla i gu-
lambangla ku Dyisas, na i
kafkahla i lawehan déén.
56 Kafnge én, mulê ale na
fatlagadla i dad fangbun,
doon, na fngalo kayèla fkah
di laweh Dyisas. Kabay ftud
ale funa du nimenla i flalò blé
Dwata fagu di ku Mosis gablà
di Duh Kaftud.

24

I kték Dyisas mdà di fati
(Matyu 28:1-10; Mark 16:1-8; Dyan 20:1-10)

1 Kabay too flafus di duh
Linggu, nwè i dad libun i dad
fangbun tafatlagadla, na salu
ale di gulambang ku Dyisas.
2 Di kakella ditù, teenla
tamgukà i lbang, du i batu
sangla dun, tamlulid.
3 Kabay di kfusukla déén,
làla teen i laweh Dyisas.
4 Na msamuk i nawala, bay
di lamla faldam ani, nun lwe
to msut tadag di safédla kam-
laweh bukay too samfilà.
5 Kitela i lwe to ani, too ale
likò na lkuad ale kudung di
tanà. Na man i lwe to di dale,
"Kan ku mngabal gamu i to
mto di gulambang i dad to
mati?

6 Talaan dini, du tamték.
Fandamyu i manan gamu di
klon ditù fa di Galili,
7 du manan, ‘Agu, i dnagit
Tingà To, là fakay ku là blé
di agot i dad to gamsalà du
nlansang di krus, bay di
gatlun duh mték agu mdà di
fati.’ ”
8 Kaklinge i dad libun ani,
gafaldamla i gman Dyisas di
laan fa mati.
9 Na mulê ale na tulenla i
kdee teenla di dad sfalò satu
gal mlalò ku Dyisas na di
kdee dademe dad to déén.
10 Na i dad libun tmulen ani
di dad sfalò satu gal dek Dy-
isas, dunan Méri Magdalin,
Dyoana, na Méri i yê Dyém, na
i dademe magin dale.
11 Kabay i dad sfalò satu,
man nawala i santulen i dad
libun ani tatì talù là man,
taman là ale faglut i manla.
12 Kabay di kaklinge Fiter i
manla, tadag kenen na sadlu
salu di lbang. Di kakelan, fk-
agò kenen du smalil di lam,
na teenan alò i safut fungas i
laweh Dyisas, na mulê kenen,
na too tikeng gablà di mkel
ani.

I kfite Dyisas i kton di lwe to salu di Imaus
(Mark 16:12-13)

13 Na di duh én, nun lwe
di dad mlalò ku Dyisas salu
di banwe Imaus, nun kè
sfalò satu kilumitru mdà di
Dyérusalém.
14 Na di slengla magu,
stulen ale gablà di kdee
tamkel.
15 Di lamla stulen gablà ani,
fdadong Dyisas na fles magin
dale.
16 Kabay balù teenla, làla
kenen dilè du nun smafang i
fandamla.
17 Na snalekan ale, manan,
“Tan i santulenyu gine kloyu
magu?”

Na fanak ale, na too mlidù
bawehla.
18 Na talù satu di dale
dnagit ku Klifas, manan, “Alò
ge kè di kdee dad to mnè di
Dyérusalém i là gmadè ku tan
i mkel déén falami ani.”
19 Na manan di dale, “Tan i
mkel kè?”

Na tmimel ale, manla, “I
mkel di ku Dyisas mdà di
Nasarét. Kenen satu tugad
Dwata, too mtulus di kdee ni-
moan na manan, balù di fan-
dam Dwata na lêman i dad to.
20 Kabay i dad ulu i dad
bà di Dwata na i tua gal
mebe gito, blélа kenen di dad
ganlal fye nukum di fati, na
nlansangla kenen di krus.
21 Én imen nawami ku ke-
nen i msò gito dad bel Israél,
bay tatlu butang klo i mkel
kdee ani.
22 Na nun fa teen i dademe
libun gal magin gami i too
gamtikeng. Gine too flafus,
mdà ale salu di gulambang,
23 bay làla teen i lawehan.
Na di kasfulêla, manla nun
kanteenla dad kasaligan
Dwata fite di dale na tmulen
dale tamték Dyisas.
24 Taman nun dadememi
déén salu di lbang, na teenla
too glut gman i dad libun, bay
làla teen Dyisas.”
25 Na man Dyisas di dale,
“Tay, là gamu fulung faldam,
na too gamu léét faglut i kdee
gman dad tugad Dwata!

26 Làla kè man, na là fakay ku là maflayam i Mgalék Dwata di kdee ani, di là fa kenen banlé i kdatahan?"
27 Na tambù kenen di sulat Mosis na i dademe dad tugad Dwata, na nubadan di dale i kdee man di Tnalù Dwata gablà di kenen.
28 Na di kagdadongla di tukay banwe gusalula, fan fadlug Dyisas magu.
29 Kabay klenla kenen, manla, "Mnè ge di safédmi, du taflabi sa nan, tafan sdaf i duh." Taman fusuk kenen di gumnèla na mnè di safédla.
30 Na sudeng ale du kmaan. Na nwè Dyisas i fan, na dmasal kenen mlé fye di Dwata, na snatngaan i fan na blén di dale.
31 Na dilèla kenen du malwa nan i fandamla. Kafnge én, tatì lana kenen di matala.
32 Na stulen ale, manla, "Én kadì duen too minit nawata di laman stulen di gite di dalan, na di kubadan di gite i Tnalù Dwata."
33 Na gasil ale tadag du samfulê di Dyérusalém, na teenla ditù i dad sfalò satu gal mlalò ku Dyisas na i dademe stifun di safédla.
34 Na man i dad to stifun déén, "Too sa. Tamték i Amuito, na tafiten i kton di ku Simon Fiter!"
35 Na santulen i lwe to gine i kdee teenla di dalan, na i kagkah kdilèla ku Dyisas fagu di kasatngaan i fan.

I kfite Dyisas i kton di dad mlalò kenen
(Matyu 28:16-20; Mark 16:14-18; Dyan 20:19-23; Dad Nimò 1:6-8)

36 Na di klola fa samtulen ani, msut Dyisas na tadag déén di blengla, na manan, "I ktanak nawa mnè di gamu."
37 Kabay taknal ale na too likò, du fandamla lmagol i teenla.
38 Taman man Dyisas di dale, "Kan ku msamuk i fandamyu? Na kan ku lwe nawayu?
39 Neyeyu i dad kmalgu na blìgu! Agu sa ani. Nagotyu agu na neyeyu, fye gadèyu ise agu lmagol. Landè ungad na tulan i lmagol kenen, gambet i teenyu di deg."
40 Di kmanan dun ani, fiten dale i dad kmalan na blian.
41 Kabay knean, gambet là ale faglut du too ale lehew na tikeng, taman snalekan ale, "Nun knaanyu dini kè?"
42 Na banléla kenen nalaf tnatê,
43 na nwean na knaanan di munala.
44 Kafnge én, manan di dale, "Ani sa dad gmangu di gamu di lamgu fa di safédyu, du tafgadègu di gamu, na là fakay ku là gdohò i kdee sulat gablà di deg di Tnalù Dwata, dunan di dad flalò sulat Mosis na sulat i dademe dad tugad Dwata, na sulat fa di Salmo."
45 Na lanwan nan i fandamla du fye glabatla i Tnalù Dwata.
46 Na manan di dale, "Nun tagsulat di Tnalù Dwata i gman, too maflayam i Mgalék Dwata, na fles mati, na lêman mték di gatlun duh,
47 na gsulat fa, mdà di glal i dagitgu, tdò kadang di

dad to di kdee dad banwe di tah tanà, na ku msal ale mdà di dad sasè nimòla, nlifet Dwata i dad salàla. Na dini di Dyérusalém i munayu gutamdò dun.
48 Na gamu sa i tmulen ani du gamu i mite dun.
49 Na dekgu dini i Mtiu Tulus tafakang Mà di gamu, bay fanak gamu dini di Dyérusalém, na fatan kenen du fye dnawatyu i gnagan blén gamu."

I kagket Dyisas di langit
(Mark 16:19-20; Dad Nimò 1:9-11)

50 Na faginan ale lamwà di Dyérusalém. Na di kag-dadongla di Bétani, kayangan i dad sigalan na banlén ale kafye.
51 Di slengan mlé dale kafye, mdà kenen, na magket kenen di langit.
52 Na lkuad ale dmayen kenen, na kafnge én, samfulê ale di Dyérusalém, na too ale lehew.
53 Na gal ale salu di Bong Gumnè Dwata, du mlé ale fye di kenen.

Dyan
I Fye Tulen Gablà ku Dyisas Krayst i Sulat Dyan

Kafaglabat gablà di libru sulat Dyan

Dyan smulat i libru ani, na kenen satu di dad to gal dek Dyisas i toon kanbong nawa. Na maan Sébidi satu to gal kamfè nalaf, na yéan Salomi satu to gal mlalò ku Dyisas, na satu di dad libun gal mlé i klidù Dyisas na dad to galan dek.

Na muhad fa nawa Dyan di kalék Dyisas kenen. Na di sleng Dyan munà i fukut di kilil i lanaw, demen flanekan Dyém na màla, mlius Dyisas na faginan ale. Na tatìla tnagak i màla di aweng du magin ale kenen. Too mdà di nawa Dyan mlalò ku Dyisas, na kel di ktuan là mguman i fandaman, du too bong nawan ku Dyisas na too matnù i ksaligan di kenen.

Tulen Dyan ku tan duenan smulat i libru ani. Gmanan snulatan du fye gtulen i Fye Tulen di dad to, fye fnaglutla Dyisas i too glut Tingà Dwata, na fagu di kafaglutla gfunla nawa landè sen. Nun dad tnikeng mgimò Dyisas, na nun dad tdoan tulen Dyan dini. Na fagu di dad tnikeng na dad tdò Dyisas gadè i dad to Dwata febe kenen dini di tah tanà.

I kakel Dyisas Krayst, i dnagit Tnalù

1 Di muna, di landè fa mgimò balù i tan, tagnè nun Tnalù. Mnè kenen di safèd Dwata, na kenen sa Dwata.

2 Di katbù i kdee, tagnè kenen déén di Dwata.

3 I kdee mgimò Dwata nimoan fagu di Tnalù, na landè mgimò ku là fagu di kenen.

4 Na i Tnalù ani, kenen i gumdà nawa balù i tan, na i gumdà nawa ani, kenen i salò lamwa fandam i dad to.

5 Na i salò ani tmuyal di gukmifun na i kakifu là gamfisan i knengan.

6 Na nun satu to dek Dwata, dnagit ku Dyan.

7 Én duen Dwata mdek ku Dyan du fye tmulen di dad to gablà di salò ani, du fye i kdee dad to faglut di kenen.

8 Na Dyan, ise kenen i salò, bay kenen i tmulen gablà di salò.

9 Hae, du én i bang kakel i too glut salò tmuyal di kdee dad to dini di tah tanà.

10 Mnê kenen dini di tah tanà mgimò fagu di kenen, bay knean, là dilè i dad to ku simto kenen.

11 Na salu kenen di kenen banwe, bay i dad ton là dmawat kenen.

12 Kabay i dad to dmawat na faglut di kenen, banlén kaglut du fye mbaling ale dad ngà Dwata.

13 Là ale mbaling dad ngà Dwata fagu di kngà i to di tah tanà, ku demen fagu di knayè i to, ku demen fagu di nimòla, bay Dwata i mimò dale i dad ngaan.

14 I dnagit Tnalù tambaling
to, na mnè kenen di safédito
na tatoon fite i kafyen di gito,
na too glut i kdee manan.
Tateenito i bong kdatahan,
i kdatah i sen Tingà Maan
Dwata.
15 Tulen Dyan gablà di ke-
nen, na falbongan i taluan,
manan, “Nun to tmadol deg
too mdatah fa di deg, du di là
agu fa sut tagnè nun kenen.”
16 Na mdà di bong kafyen,
kdeeito banlé kafye, na galan
tananù i kafye blén.
17 Hae, du fagu di ku Mo-
sis blé Dwata di gito i dad
flaloan, bay blén i kafye na
kaglut di gito fagu di ku Dy-
isas Krayst.
18 Landè to lmen mite
Dwata, bay i sen Tingaan,
du lê kenen Dwata na i too
kanbong nawa i Maan, na
fgadean di gito i kagkah i
maan.

I man Dyan Gal Munyag
gablà di kton
(Matyu 3:1-12; Mark 1:1-8;
Luk 3:1-18)

19 Na ani tulen Dyan di
bang nun dad ganlal dad
Dyu déén di Dyérusalém mdek
dademe dad bà di Dwata na
dad bel Libay salu di ku Dyan,
du smalek ku simto kenen.
20 Là buni Dyan i kaglutan,
bay toon tulen, manan, “Ise
agu i Mgalék Dwata.”
21 Na snalekla kenen,
manla, “Kabay, simto ge? Ge
kè Ilaydya?”
Manan, “Ise.”
Na snalekla, manla, “Ge kè
i Tugad Dwata fatanmi?”
Tmimel kenen, manan,
“Ise.”
22 Taman manla, “Na, tule-
nam gami ku simto ge, du fye
nun timelmi di dad to mdek
gami. Tan i manam gablà di
ktom?”
23 Na tmimel Dyan fagu di
dad talù i tugad Dwata Isaya,
manan, “Deg sa i to tamlo
di banwe landè to mnè déén,
manan, ‘Tanluyu i dalan gu-
magu i Amu.’ ”
24 Na i dad to smalek ku
Dyan ani dunan dad to dek
dad Farisi.
25 Na snalekla kenen, “Ku
ise ge i Mgalék Dwata ku de-
men Ilaydya, ku demen i Tu-
gad Dwata fatanmi, na kan
ku gal ge munyag?”
26 Na man Dyan, “Hae, du
munyag agu alò fagu di yéél,
bay tanun mdatah fa di deg di
blengyu làyu fa dilè.
27 Dunan i mangu tmadol
deg na du too mdatah kenen
là agu gablà balù mbel i ikat
talumfaan.”
28 Na kdee ani tamgimò di
banwe Bétani di faltù i yéél
Dyordan déén di gal gumun-
yag Dyan.

Dyisas i bilibili Dwata

29 Di tmadol duh, teen Dyan
Dyisas fdadong di kenen, na
manan di dad to, “Neyeyu ta-
dini i tingà bilibili Dwata, i
dsù mwè i dad salà i dad to di
klamang banwe.
30 Ani i tatulengu gamu di
kmangu, ‘Nun to tmadol deg,
too mdatah fa di deg, du di là
agu fa sut tagnè nun kenen.’
31 Na balù deg di muna làgu
fa dilè i to tmadol deg, bay
munyag agu di yéél du fye

fdilègu kenen di dad bel Israél di kakelan."

32 Na ani man Dyan gablà di kenen, manan, "Teengu i Tulus Dwata fdanà mdà di langit gambet i abun, na mnè di kenen.

33 Di muna làgu kenen dilè, bay Dwata, i mdek deg munyag fagu di yéél, manan di deg, 'Ku nè to teenam gumdaf na gumnè Tulus Dwata, dunan i to munyag fagu di Mtiu Tulus.'

34 Taman du tateengu i gman Dwata di deg tulengu gamu, to ani Tingà Dwata."

I tnanin dad to mlalò ku Dyisas

35 Di tmadol duh, lêman tadag déén Dyan na lwe gal mlalò kenen,

36 na teenan Dyisas mlius di dale, na manan, "Neyeyu tadéén i Tingà Bilibili Dwata!"

37 Di kaklinge i lwe gal mlalò ku Dyan i manan, mlalò ale ku Dyisas.

38 Na falê Dyisas na teenan ale mlalò kenen, taman manan, "Tan i fanngabalyu?"

Na manla, "Tanè gumneam, Rabay." (I gumtatek talù Rabay ani, dunan To Tamdò.)

39 Na man Dyisas di dale, "Magin gamu deg du fye teenyu."

Na magin ale kenen, na teenla i gumnean. Tatngà masol i duh. Na mnè ale flo di safédan di duh én.

40 Na satu di lwe mlinge i man Dyan, na mlalò ku Dyisas gine, dunan Andru, i flanek Simon Fiter.

41 Na i tnanin nimò Andru, gasilan fanngabal flanekan Simon, na manan di kenen, "Tateenmi i Mésaya." (I gumtatek talù Mésaya, dunan Krayst, i Mgalék Dwata).

42 Na faginan Simon salu di ku Dyisas. Na meye Dyisas di ku Simon, na manan, "Ge sa Simon tingà Dyan, bay mdà ani Sifas i dagitam." (Salngad gumtatek i dad dagit Sifas na Fiter, dunan batu.)

43 Di tmadol duh, fandam Dyisas salu kenen di banwe Galili, taman di kiten ku Filif, manan, "Magin ge deg!"

44 I gumdà Filif ani di banwe Bétsayda, i lunsud gumnè Andru na Fiter.

45 Na fanngabal Filif satu to dnagit ku Natanyél, na manan, "Tateenmi i to man Mosis di libru gusmulatan i dad flalò Dwata, na gman i dademe tugad Dwata, dunan Dyisas mdà di banwe Nasarét, i tingà Dyosif."

46 Na smalek Natanyél, "Nun kè fye to mdà di banwe Nasarét?"

Na tmimel Filif, manan, "Ditù ite, fye teenam."

47 Na di kafdadongla, teen Dyisas Natanyél, na manan, "I to ani too glut bel Israél du too matlu, landè kaflingu."

48 Na smalek Natanyél, manan, "Nè gumdaam gmadè deg?" Na man Dyisas, "Di là ge fa tlo Filif, tateenta ge di dungan i kayu fig."

49 Na man Natanyél di kenen, "Rabay, ge sa i Tingà

Dwata. Ge i Harì dad bel Israél."
50 Na man Dyisas, "Faglut ge kè du mangu di ge tateenta ge di dungan i kayu fig. Nun teenam kadang mdatah fa di mgimògu ani."
51 Na manan fa di kenen, "Tulengu gamu i kaglutan, teenyu kadang kgukà i langit na i dad kasaligan Dwata myak na mnaul di deg, i dnagit Tingà To."

2

I kasdeme di banwe Kana

1 Kafnge lwe butang* nun kasdeme di banwe Kana déén di Galili. Na ditù i yê Dyisas.
2 Na Dyisas na dad mlalò kenen lê nlak di kasdeme.
3 Di takti binu, man yê Dyisas di kenen, "Talandè binula."
4 Na man Dyisas di yéan, "Libun, fbayaam deg ku tan i nimògu. Ise fa banggu fite i gnagangu di dad to."
5 Na man i yéan di dad salig déén, "Nimòyu ku tan i manan di gamu."
6 Na nun nam namu batu gkah déén gumkah yéél du di fnaglut i dad Dyu too mabtas i kalobla. Na kat satu namu ani mdadong lime lata i laman.
7 Na man Dyisas di dad salig déén, "Fananòyu yéél dad namu ani." Na nlamla i dad namu kel di fnò.
8 Kafnge én, manan di dale, "Samyul gamu, na nebeyu di to magot i fista." Na nebela di kenen.
9 Na di kagneman i yéél tambaling binu, tikeng kenen du laan gadè gufdu i fye binu. Kabay gmadè i dad salig samyul dun. Kabay du laan gadè, taman tlon i lagi sandeme,
10 na manan di kenen, "I gal nimò ku nun fista, funala falwà i too fye nem binu, na ku tatoo gamginum i dad to, falwàla i binu là fye. Kabay ge, silangam falwà i too fye nem binu, ani nan."
11 I nimò Dyisas ani di banwe Kana déén di Galili i tnanin tnikeng mgimoan. Na ani kfagun fite i bong kdatahan, na i dad mlalò kenen faglut ale di kenen.
12 Kafnge ani, mdà ale Dyisas, yéan, dad flanekan lagi, na dad gal mlalò kenen masol salu di Kafernaum, na mnè ale déén di là file duh.

I kngak Dyisas dad fabli di lam i Bong Gumnè Dwata
(Matyu 21:12-13; Mark 11:15-17; Luk 19:45-46)

13 Na tamdadong i fista kafaldam i dad Dyu i Duh Kaglius, taman salu Dyisas di Dyérusalém.
14 Na teenan déén dad to fabli i dad baka, dad bilibili, na dad abun di lam i Bong Gumnè Dwata. Na nun dad to déén sudeng di lamisala samfalit filak.
15 Di kiten én, mimò kenen skél tali, na ndalan kdeela lamwà, balù i dad baka na bilibili. Na sanbalétan i filak

* **2:1** Di talù Grik én man ani: di gatlun duh. Na i kubad dun dunan kafnge lwe butang, du di kse dad Dyu galla fakuf i duh kmanla dun di ksela duh.

i dad to samfalit filak na lugadan dad lamisala.

16 Na nngakan dad to fabli dad abun, manan, “Nebeyu lamwà i dad fabliyu ani. Nangyu nimò fadyan i gumnè Màgu.”

17 Di kaklinge i dad mlalò ku Dyisas i manan, gafaldamla i sulat di Tnalù Dwata, manan, “I kalbong nawagu i gumneam Dwata i too finit nawagu.”

18 Na di kite i dad ganlal i dad Dyu i nimò Dyisas, snalekla kenen, manla, “Nun kè tnikeng gaganam nimò du gudmilèmi nun kaglutam mimò én gine?”

19 Na tmimel Dyisas, manan, “Lanbàyu i gumnè Dwata ani, na ftadaggu lêman di tlu duh.”

20 Na man i dad Dyu, “Fat falò nam fali klo mimò i Bong Gumnè Dwata ani, na gaganam kè mimò dun di alò tlu duh?”

21 Kabay i gumnè man Dyisas ani dunan i lawehan.

22 Na taman di kték Dyisas mdà di fati gafaldam i dad gal mlalò kenen i gmanan ani, na fnaglutla i gsulat di Tnalù Dwata gablà di ktékan, na i gman Dyisas ani.

23 Di klo Dyisas di Dyérusalém di Fista Duh Kaglius, nun dee dad to faglut di kenen di kitela i dad tnikeng mgimoan.

24 Kabay là salig Dyisas i kton di dad to ani du gadean i mnè di nawa i kdee dad to.

25 Du balù landè to tmulen kenen i mnè di nawa i dad to, tasanan gadè nawa i kdee dad to.

3

I kastulen Dyisas na Nikodimus

1 Nun satu lagi dnagit ku Nikodimus mdà di fnaglut dad Dyu dnagit Farisi. Na kenen satu ganlal i dad Dyu.

2 Di satu butang, salu Nikodimus di ku Dyisas, na manan di kenen, “Rabay,* gadèmi ge i satu to tamdò dek Dwata, du landè to gmagan mimò i tnikeng nimoam ku là déén di kenen Dwata.”

3 Na tmimel Dyisas, manan, “Tulengu ge i kaglutan, silang gakuf i to di kagot Dwata ku sut kenen lêman.”

4 Na man Nikodimus, “Kabay tan kibò i satu to lêman sut ku tatua? Fakay kenen kè samfulê di tien yéan na lêman sut?”

5 Na tmimel Dyisas, manan, “Tulengu ge i kaglutan, landè to gfusuk di kagot Dwata ku laan funa sut fagu di yéél na lêman fagu di Tulus Dwata.

6 Ku alò to gusutan, alò to sa kenen, ku Tulus Dwata i gusutan, tingà Dwata kenen.

7 Taman nang ge tikeng du tagmangu di ge, ‘Là fakay ku là ge lêman sut.’

8 Ku fkahta di nus tatian salu tanè kayean gusalu. Lingem i lukan, bay laam gadè i gufdun na i gusalun. Salngad én i kaglabatito i ksut dad to fagu di Tulus Dwata.”

* **3:2** I gumtatek i dagit Rabay, dunan To Tamdò.

9 Na smalek Nikodimus,
manan, “Tan i kibò kgimò
ani?”
10 Na tmimel Dyisas,
manan, “Ge i satu tamdò i
dademem bel Israél, na kan
ku laam glabat ani?
11 Tulengu ge i kaglutan, én
manmi i toomi gadè na i tu-
lenmi i tatoomi sa teen, bay
knean làyu sa fnaglut dun.
12 Ku là gamu faglut i
mangu gablà di mgimò dini
di tah tanà, tan sa kibòyu
faglut ku tulengu gamu gablà
di dad mgimò di langit.
13 Landè to lmen salu di
langit galwà di deg, i dnagit
Tingà To, du én gumdàgu.
14 “Di muna fa, nimò Mo-
sis i ulad tabaga na tlawéngan
di kayu, na nketan fdatah
déén di banwe landè to mnè
déén fye mgulê i dad to meye
dun. Na là fakay ku là sal-
ngad én mgimò kadang di
deg, i dnagit Tingà To, du
fatlawéngla agu di kayu, na
nketla fdatah,
15 du fye kdee dad to faglut
di deg nun nawala landè sen.
16 “Du Dwata toon kanbong
nawa kdee dad to di tah tanà,
taman blén i sen Tingaan du
fye balù simto faglut di ke-
nen là malmo di salà, bay nun
nawan landè sen.
17 Du ise én duen Dwata
mdek i Tingaan dini di tah
tanà du mlayam i dad to, bay
dekan dini du fye falwaan
dad to di dad salàla.
18 “Na balù simto to faglut
di Tingà Dwata là fanlayam,
bay ku simto là faglut tagnè
nukum di kaflayam, du laan
faglut di sen Tingà Dwata.
19 I duen Dwata mlayam i
dad to ani, du tasalu agu, i
salò, dini di tah tanà, bay én
balingla too knayè i kifu, na
knangla i kalwa, du sasè i
nimòla.
20 Du i kdee dad to mimò
sasè knangla i kalwa, na là
ale mayè fdadong di salò ken
gadè i dad sasè nimòla.
21 Kabay balù simto to
matlu i nimoan fdadong
kenen di salò du fye too teen i
kdee nimoan mdà di Dwata.”

I man Dyan Gal Munyag gablà ku Dyisas

22 Kafnge kdee ani salu Dy-
isas na dad mlalò kenen di
dad banwe glam di Dyudiya.
Mnè ale ditù na munyag ale i
dad to.
23 Na Dyan gal munyag
di satu banwe dnagit Anon
mdadong di Salim du nun
bong yéél ditù. Na salu dad
to di kenen du fbunyag ale,
24 du di bang én, là fa bni-
langgù Dyan.
25 Na nun dad mlalò ku
Dyan, sdal ale satu Dyu gablà
di kafbunyag.
26 Taman salu ale di ku
Dyan, na manla di kenen,
“Rabay, gafaldamam i de-
mem sgalak di faltù i yéél
Dyordan, i to tulenam di
gami. Gal kenen munyag, na
tadee dad to salu baling di
kenen.”
27 Na tmimel Dyan, manan,
“Landè gnagan i to ku là
gablé Dwata dun di kenen.
28 Gamu sa i mlinge i
gmangu ise agu Krayst, i
Mgalék Dwata. Kabay alò

agu i to dek Dwata muna du fatlagad i kakelan.
29 Ku fkahta di kasdeme, gablà ku i lagi sandeme i gufikit i libun nfunan, na i to fatlagad i kasdeme fatanan i kakel i lagi sandeme na di kaklingen i taluan too kenen lehew. Salngad én deg, na too sikof nan i klehewgu du takel nan.
30 Na là fakay ku là kenen mbaling mdatah na agu mbaling mdanà.
31 "I to mdà di langit mdatah kenen di balù simto, bay i to mdà di tanà alò kenen to di tanà, na i manan alò mdà di tah tanà. I to mdà di langit, kenen i too mdatah di kdee.
32 I tulenan, dunan i teenan na talingen di langit, bay knean landè alì to faglut di manan.
33 Kabay ku simto dmawat i manan, fiten fagu di kdawatan kdee man Dwata too glut.
34 Du Dyisas i to dek Dwata, na i gumdà dad taluan di Dwata du sdulê blé Dwata i Tulusan di kenen.
35 Too bong nawa Maan i Tingaan, taman fagotan di kenen i kdee.
36 Na balù simto faglut di Tingà Dwata gamdawat nawan landè sen, bay ku simto là mimen i Tingà Dwata là gamdawat nawan landè sen, bay mnè kenen di kalbut Dwata kel di landè gusenan."

4

Dyisas na i libun mdà di banwe Samériya

1 Na linge dad Farisi, too dee fa i dad to mlalò ku Dyisas na dee fa dad to bnunyagan di ku Dyan.
2 Kabay i kaglutan, ise ku Dyisas i munyag, bay én sa munyag i dad mlalò kenen.
3 Na di kgadè Dyisas i gman dad to di dad Farisi, tnagakan i banwe Dyudiya, na samfulê kenen di Galili.
4 Na nun duenan magu di banwe Samériya.
5 Na kel kenen di satu tukay banwe glam di Samériya dnagit Sikar mdadong di tanà blé Dyékob di tingaan Dyosif.
6 Na nun sol yéél déén tanakol Dyékob di muna. Na di kaltu i duh du mlungay Dyisas magu, sudeng kenen mdadong di sol yéél én.
7-8 Là déén dad mlalò kenen du fles ale salu di tukay banwe du mayad knaanla. Na nun kel déén satu libun mdà di Samériya du smulu. Na man Dyisas di kenen, "Begam agu banlé yéél du minum agu."
9 Na man i libun, "Ge satu to Dyu, na agu satu to mdà di banwe Samériya. Kan kè ku mni ge di deg yéél?" Ani manan, du i dad to Dyu là ale sgalak i dad to mdà di Samériya.*
10 Na tmimel Dyisas, manan, "Ku aloam gadè ku i tan kayè Dwata blé di ge, na ku simto mni di ge yéél ani, tamni ge moon di deg yéél, na

* **4:9** Satu kubad ani dunan: là gnamit dad Dyu i dad fligo na guminum dad to di Samériya.

tablégu di ge yéél i mlé falami nawa."
11 Na man i libun, "Kabay landè syulam, na i sol yéél ani too mngalam. Nè gumweam i yéél mlé falami nawa?
12 Én gutambulmi Dyékob i makol i sol yéél ani. Na kenen, na dad ngaan, na dad lmanafan, kdeela minum yéél ani. Kayeam man kè mdatah ge fa di ku Dyékob?"
13 Na man Dyisas di kenen, "I kdee dad to minum i yéél di sol yéél ani, lêman ale malinum.
14 Kabay i dad to minum i yéél blégu dale là ale lêman malinum, du i yéél blégu di dale mgimò sfuten di lam nawala, na mlé nawa landè sen."
15 Na man i libun di kenen, "Banlém agu i yéél manam én, du fye là agu lêman malinum, na fye là agu lêman samfulê dini du smulu."
16 Na man Dyisas di kenen, "Mdà ge. Nngém yaanam, na samfulê gamu dini."
17 Na tmimel i libun, manan, "Landè yaangu."
Na man Dyisas, "Glut i manam, landè yaanam ani,
18 du talime sa nan i kdee yaanam, bay i demem mnè ani ise yaanam. Too glut sa i manam."
19 Na man i libun, "Nilègu nan ge satu tugad Dwata, taman tan i manam gablà ani?
20 Én gumangamfù dad gutambulmi di Dwata di bulul ani, bay gamu dad Dyu, manyu i syudad Dyérusalém gumangamfù dad to di Dwata."
21 Na man Dyisas di kenen, "Libun, fye ku faglut ge i mangu ani, tamdadong i bang ise alò bulul ani ku demen Dyérusalém gumangamfùyu di Maito Dwata.
22 Na gamu dad to di Samériya là gamu gmadè i fnangamfùyu, bay gami dad Dyu gadèmi du i gumdà i kagalwà dad to, dunan di dad Dyu.
23 Kabay fan kel i duh, na takel nan ani, i too glut mangamfù di Mà dunan i dad to mangamfù di kenen mdà di nawala na mdà di kaglabatla i kaglut.† Én i dad mangamfù knayè Dwata.
24 Na Dwata, tulus kenen, taman i untù kfangamfù di kenen mdà di nawa na mdà di kaglabat i kaglut."‡
25 Na man i libun di kenen, "Gadègu kel kadang di fulé duh i to Mgalék Dwata, i dnagitla Krayst. Na di kakelan tulenan gito kdee."
26 Na man Dyisas di kenen, "Agu sa i dunan, i stulen di ge ani."
27 Na di sleng Dyisas talù takel dad mlalò kenen, na too ale tikeng, du libun i demen stulen, bay landè balù satu di dale smalek ku tan kayean di libun én, na ku tan i duenan stulen di kenen.
28 Na tnagak i libun i namun na samfulê kenen di

† **4:23** Satu kubad ani dunan: mangamfù fagu di Tulus na di kaglut. ‡ **4:24** Satu kubad ani dunan: mangamfù fagu di Tulus na di kaglut.

lunsud, du tnulenan i dad to, manan,
29 “Sagwê gamu! Neyeyu
i to tmulen di deg i kdee
nimògu. Ken kenen Krayst, i
Mgalék Dwata.”
30 Taman tamdà ale lamwà
di lunsud du salu di ku Dy-
isas.
31 Klo i là fa kel i dad to én di
ku Dyisas, fakdo i dad mlalò
kenen, manla, “To Tamdò,
beg ge kmaan.”
32 Kabay man Dyisas di
dale, “Nun deg knaan i làyu
gadè.”
33 Na sasalek ale, manla,
“Nun to dé tmunda kenen
knaan?”
34 Na man Dyisas di dale,
“Én deg knaan dunan i ki-
mengu i knayè Mà, i mdek
deg, na i kafngegu i fimoan
deg.
35 “Ise én galyu man, ‘Fat
bulen gdè klo kel i bang
kamtu?’ Kabay mangu di
gamu, takel i bang kamtu.
Neyeyu i dee dad to salu
dini, gambet ale i fule tagablà
kantu.
36 Na i dad to kamtu dale,
nun taden blé Dwata dale, du
mdà di kaktula nun nawa i
dad to landè sen. Taman i
dad to mla na i dad kamtu
sdulê ale flehew di ulê i
nimòla.
37 Too glut i gal man, ‘Satu i
mla na satu i kamtu.’
38 Tadekta gamu kamtu di
tanà gumla i dademe to, na
mdà di dad nimòla, gamu
gamwè i uléan.”
39 Na too dee dad to mdà di
lunsud én di Samériya faglut
di ku Dyisas, du mdà di man
i libun gine di kagmanan,
“Tatulenan deg i kdee dad
nimògu.”
40 Taman di kakel i dad to
mdà di Samériya di ku Dyisas
beg ale fakdo kenen du fye
mnè di safédla, taman mnè
kenen déén lwe butang.
41 Na nun fa dee dademe to
faglut di ku Dyisas du mdà di
katdoan dale.
42 Na manla di libun én
gine, “I kafaglutmi taise alò
mdà di kagmanam gami, bay
mdà di kaklingemi katdoan,
na gadèmi too glut kenen i To
Falwà i dad to di tah tanà.”

I kafgulê Dyisas tingà i satu ganlal

43 Na kafnge i lwe butang,
mdà ale Dyisas salu di banwe
Galili.
44 Tanun man Dyisas, “I tu-
gad Dwata là nafè i dad to di
kenen too banwe.”
45 Kabay di kakelan di
Galili, too kenen dnawat
i dad to déén, du dee di
dale tasalu di Fista Duh
Kaglius ditù di Dyérusalém
na tateenla i kdee mgimoan
ditù.
46 Na samfulê Dyisas di
tukay banwe Kana déén di
Galili, i banwe gufbalingan
binu i yéél. Na nun satu gan-
lal déén mdà di Kafernaum i
nun tingaan lagi nun tduk.
47 Di kaklinge i ganlal
takel Dyisas di Galili mdà di
Dyudiya, salu kenen di ku
Dyisas, na fakdo du fye salu
Dyisas di Kafernaum du fye
began fangulê i tingaan du
tafan mati.
48 Kabay man Dyisas di ke-
nen, “Landè di gamu faglut
di deg, silang ku mite gamu

i dad tnikeng nimògu na i ilè kdatahgu."

49 Kabay man i ganlal di ku Dyisas, "E Amu, beg ge magin deg ditù, di là fa mati tingàgu."

50 Na tmimel Dyisas, manan, "Mulê ge du tamgulê i tingaam."

Faglut i ganlal i man Dyisas di kenen, na mdà mulê.

51 Di dalanan mulê, snitong kenen dademe lifanan, na manla di kenen, "Tamgulê i tingaam."

52 Taman snalekan ale ku kilen i kgulê tingaan. Na manla, "Kwas i initan taklé i duh malfabi."

53 Na gafaldam i ganlal, i kman Dyisas di kenen, "Tamgulê i tingaam," dunan di taklé i duh, taman faglut kenen di ku Dyisas, na balù i kdee mnè di gumnean.

54 Na ani i galwe tnikeng mgimò Dyisas kafngen tmagak i banwe Dyudiya salu di Galili.

5

*I kafgulê Dyisas i to di safé*d *i kligu di Duh Kaftud*

1 Kafnge én, nun fista i dad Dyu, taman salu Dyisas lêman di Dyérusalém.

2 Na déén di Dyérusalém nun kligu dnagit Bétsata di talù Hibru, mdadong di satu gal gufusuk i galla dnagit Gufusuk i Dad Bilibili. Na déén di kilil i kligu, nun gafdak lime gufsilung dad to.

3 Na nun dee dad to milè déén sahal dad tdukla, dad butè, dad kimay, na dad là galyak i lawehla. Fatanla i ksambug i yéél,

4 du gmanla nun gal bang ktufa satu kasaligan i Amuito Dwata salu di kligu, na snambugan i yéél, na ku simto i guna tufa di kligu balù tan i bung tdukan mgulê.

5 Na nun lagi déén nun tduk tlu falò walu fali klon.

6 Di kite Dyisas i to én, tagadean tatoo mlo kenen milè déén, taman snalekan kenen, manan, "Mayè ge kè ku mgulê?"

7 Na tmimel i to nun tduk, manan, "Hae, bay landè demegu mebe deg di yéél di bangan msambug, na di fan agu salu ditù tagal nun to guna di deg."

8 Na man Dyisas di kenen, "Tadag ge, nweam i gumileam, na magu ge."

9 Na di kman Dyisas ani mgulê kenen, na nwean i gumilean, na magu.

Mgimò ani di Duh Kaftud i dad Dyu.

10 Na di kite i dad ganlal dad Dyu i nimò i to mgulê ani, manla, "Duh Kaftud ani! Nlafaam i flalò gablà di Duh Kaftud di kebem gumileam."

11 Kabay tmimel kenen, manan, "I to fgulê deg i mdek deg mwè i gumilègu na magu."

12 Na snalekla kenen, manla, "Simto kè i mdek ge mwè i gumileam na magu?"

13 Kabay là sa gadè i to mgulê ku simto fgulê kenen, du too dee dad to stifun déén, na fasbool Dyisas di dale, na mdà.

14 Kafnge én, teen Dyisas i
to én déén di Bong Gumnè
Dwata, na manan di kenen,
“Neyem, tamgulê ge! Na
nang ge lêman mimò sasè ken
matnù i ksasè mkel di ge.”
15 Na mdà i to mgulê gine,
na tnulenan i dad ganlal dad
Dyu na Dyisas kadì gafgulê
kenen.
16 Du gambet ani i nimò
Dyisas di Duh Kaftud, én i
gumdà i dad ganlal dad Dyu
mlayam kenen.
17 Na tmimel Dyisas dale,
manan, “Là ftud i Màgu
Dwata mimò kel ani, na
salngad deg, mimò agu.”
18 Na di kman Dyisas ani
matnù baling kayè i dad gan-
lal dad Dyu mati kenen, là
alò du nlafaan i Duh Kaftud,
bay du manan Dwata i Maan,
na di kmanan én, fasngadan i
kton di Dwata.

I kdatah i Tingà Dwata

19 Na tmimel Dyisas,
manan, “Tulengu gamu i
kaglutan, landè gimò i Tingà
ku ise knayè i Mà. Én alògu
nimò, i teengu di ku Mà, du i
nimò Màgu, én i nimògu.
20 Du i Mà too kamdo deg i
Tingaan, na fiten deg i kdee
nimoan. Na fanan fite deg
i too mdatah fa gamtikeng
nimò, du fye too gamu tikeng.
21 Hae, du nték Mà i dad
mati, na banlén ale nawa,
na salngad én i Tingaan,
du banlégu nawa i dad to
knayègu.
22 Na ise ku Mà mukum i
dad to, du agu i gumlén glal
mukum dale,
23 du fye i kdee dad to mafè
deg salngad i kafèla i Màgu.
Na ku simto là mafè deg, na
laan nafè Màgu i mdek deg.
24 “Tulengu gamu i kaglu-
tan, ku simto to mimen i
tnalùgu, na faglut di mdek
deg, nun nawan landè sen, na
talà kenen fanlayam di fulé
duh, du balù kenen to mati
di muna, bay di takafaglutan
tanun falami nawan.
25 “Tulengu gamu i kaglu-
tan, tamdadong nan i duh, na
tadini sa nan, linge i dad to
mati di salàla i tnalùgu, agu
i Tingà Dwata, na i dad to
mlinge na mimen i tnalùgu
banlé falami nawa.
26 Du i Màgu gumdà i nawa,
na salngad agu i Tingaan lê
gumdà i nawa.
27 Na tagablén di deg glal
mukum i dad to, du deg sa i
dnagit Tingà To.
28 “Na nang gamu tikeng
di mangu ani, du mdadong
nan i duh i kdee dad to mati
mlinge i tnalùgu déén di
lbangla,
29 na lamwà ale. Na di
kték i dad to gamgimò fye
nun nawala landè sen, bay di
kték i dad to gamgimò sasè,
nukum ale di kaflayam landè
sen.”

I dad tmulen gablà ku Dyisas

30 Fadlug Dyisas talù,
manan, “Landè gagangu
nimò fagu alò di deg knayè.
I kukum lalògu dunan i man
Dwata di deg. Na too tlu
kukumgu du ise deg knayè
nimengu bay i knayè Dwata i
mdek deg.

31 “Na ku alò agu i tmulen gablà di ktogu là fakay snalig.
32 Kabay nun fa satu tmulen gablà di deg, na i man Màgu too glut.
33 “Na nun dekyu di ku Dyan Gal Munyag, na i tulen Dyan gablà di deg too glut.
34 Ise ku én gusmaliggu i man dad to, bay faglabatgu gamu gablà di tulen Dyan du fye galwà gamu.
35 Na Dyan gambet kenen i salò too mneng du kenen sa faglabat i kaglut di dad to, na nun ayèyu flinge i manan, bay là mlo.
36 “Kabay nun fa fgadè gablà di deg mdatah fa di ktulen Dyan, dunan i dad nimò tafimò Mà deg. Hae, i kdee dad mgimògu én i tmulen na i Mà i mdek deg.
37 Na Mà, i mdek deg dini, kenen i satu tmulen gablà di deg, bay làyu lmen linge i taluan, na làyu lmen teen i bawehan,
38 na là mnè tnaluan di nawayu, du là gamu faglut di to dekan.
39 Tooyu gal ganbet i Tnalù Dwata du man nawayu mdà déén nun nawayu landè sen. Na blaam i Tnalù Dwata i tmulen gablà di deg.
40 Kabay knean là gamu mayè faglut di deg du fye moon gfunyu nawa landè sen.
41 “Ise én fanngabalgu kdayen i dad to,
42 bay gadègu kagkah i nawayu, landè kakdoyu Dwata.
43 I kaglutgu salu dini di gamu du dek i Màgu Dwata, bay làyu agu dnawat. Kabay ku nun dademe to salu dini di gamu du mdà alò di dale knayè, baling én dnawatyu.
44 Tan i kibòyu faglut du én tooyu knayè i kdayen mdà di demeyu to, ise i kdayen mdà di too glut Dwata.
45 “Nangyu fandam ku agu i mlé gamu salà di Màgu. I mlé gamu salà dunan Mosis i tooyu snalig,
46 du ku faglut gamu i man Mosis lê gamu faglut di deg du agu sa i gman Mosis di dad sulatan.
47 Kabay ku là gamu faglut i dad sulat Mosis, na tan i kibòyu faglut i tnalùgu.”

6

I kafkaan Dyisas mlukas lime libu dad to
(Matyu 14:13-21; Mark 6:30-44; Luk 9:10-17)

1 Kafnge én, mdà Dyisas salu ditù di faltù i lanaw Galili, i lanaw dnagitla Tibiryas.
2 Na too dee dad to mlalò kenen du tateenla dad tnikeng mgimoan di kafguléan dad to nun tduk.
3 Kabay mnagad ale Dyisas di satu bulul, na sudeng ditù magin i dad gal mlalò kenen.
4 Na mdadong nan bang i fista dad Dyu dnagit Duh Kaglius.
5 Di keye Dyisas di glibutan teenan i dee dad to salu di kenen, taman manan di ku Filif, “Nè gumayadito gablà knaan fkaan i kdee dad to ani?”

6 Manan ani du tnilewan
Filif ku nun ksaligan di ke-
nen, bay tasanan gadè ku tan
i fanan nimò.
7 Na tmimel Filif, manan, “I
dee dad to ani, kulang i taden
di walu bulen bayadito i fan
fkaan dale, balù alò tukay blé
di kat to.”
8 Na talù i satu mlalò ku Dy-
isas dnagit ku Andru, dunan i
flanek Simon Fiter, manan,
9 “Nun tingà lagi dini nun
bnatun lime batù fan barli na
lwe nalaf, bay tan gukmamu
ani di kdee dad to ani.”
10 Na man Dyisas, “Fsu-
dengyu i dad to.” Na nun too
fye bnas tmabò déén, taman
sudeng i dad to, na mdadong
lime libu kdee dad lagi.
11 Na kafnge én, nwè Dyisas
dad fan, na dmasal mlé fye
di Dwata, na falelan di dad
to sudeng déén. Na salngad i
kiboan dad nalaf. Na kmaan
kdeela kel di kabsolla.
12 Na di kabsolla, man
Dyisas di dad mlalò ke-
nen, manan, “Santifunyu i
lukasan, fye landè malmo.”
13 Na santifunla, na nun
sfalò lwe been fnò lukas i dad
lime batù fan barli fkaan Dy-
isas i dad to.
14 Di kite i dad to i tnikeng
nimò Dyisas ani, manla, “Ani
sa tugad Dwata sanfatanito
dekan di tah tanà.”
15 Na gadè Dyisas fan ale
salu di kenen du fye nwèla du
gnagala nimò harìla, taman
mdà kenen salu di bulul
aloan satu.

I kagu Dyisas di tah lanaw
(Matyu 14:22-23; Mark 6:45-52)

16 Na di kasdaf i duh, salu
i dad mlalò ku Dyisas ditù di
lanaw,
17 na myak ale di tah
awengla du mifal ale i lanaw
salu di Kafernaum. Takifu
nan, bay là fa kel Dyisas déén
di dale.
18 Na di bang én, too mal-
bang i lwek du mgal i nus.
19 Na i kawagla kamwa nun
kè lime ku demen nam kilu-
mitru, na teenla Dyisas magu
di tah lanaw salu di dale, na
too ale likò.
20 Kabay manan di dale,
“Agu sa ani. Nang gamu likò!”
21 Na lehew ale fsakay ku
Dyisas di awengla, na di
kyakan, tadéén ale di banwe
gusalula.
22 Di kakwalan, ditù fa i dad
to di faltù i lanaw, na gadèla
malfabi nun alò satu aweng
déén, dunan i snakay dad
mlalò ku Dyisas. Na gadèla
alò dad gal mlalò ku Dyisas
mdà na là kenen magin.
23 Kabay nun dademe
aweng mdà di banwe
Tibiryas dmuung mdadong
di gukmaanla fan, di tafnge i
Amu mlé fye di Dwata.
24 Taman di kite i dad to
talà déén Dyisas na dad mlalò
kenen, gasil ale mdà maweng
salu di Kafernaum du fan-
ngaballa Dyisas.

Dyisas i knaan mlé nawa

25 Di kite i dad to ku Dy-
isas di faltù i lanaw, manla
di kenen, “To Tamdò, kilen
kakelam dini?”
26 Na tmimel Dyisas,
manan, “Tulengu gamu i
kaglutan, i duenyu mngabal
deg ise ku gamlabat gamu

i dad tnikeng tateenyu, bay du bsol gamu mdà di fan i gkaanyu.

27 Nang gamu faflayam mngabal i knaan di tah tanà lumak malmo, bay én gufaflayamyu mngabal i knaan gumdà nawa landè sen. Na agu, i dnagit Tingà To, i mlé dun di gamu, du tanun ilè di deg na agu i mgalék Dwata Mà mimò dun."

28 Na snalekla kenen, manla, "Tan i nimòmi du fye mgimòmi i knayè Dwata?"

29 Na tmimel Dyisas, manan, "Ani i knayè Dwata, dunan faglut gamu di to dekan dini."

30 Na smalek ale, manla, "Tan i tnikeng fitem du fye faglut gami di ge? Tan i gaganam nimò?

31 Du di kalngab dad gutambulito di banwe landè to mnè déén, kmaan ale mana mdà di langit salngad di gman di Tnalù Dwata, manan, 'Mlé kenen knaan mdà di langit du fye gamkaan ale.' "

32 Na man Dyisas di dale, "Tulengu gamu i kaglutan, ise sa ku Mosis mlé i knaan mdà di langit, bay Màgu mlé gamu i glut knaan mdà di langit.

33 I knaan blé Dwata dunan i tufa mdà di langit mlé falami nawa di dad to di tah tanà."

34 Na manla di kenen, "Amu, galam gami banlé i knaan én, kel di landè sen."

35 Na man Dyisas di dale, "Agu sa i knaan mlé nawa, na ku simto salu di deg laan lêman bitil, na ku simto faglut di deg laan lêman malinum.

36 "Gambet i tagmangu di gamu, balù tateenyu i dad nimògu, bay knean là gamu fa faglut.

37 I kdee dad to blé Màgu di deg salu ale di deg. Na balù simto i salu di deg làgu kenen fnang.

38 Du ise én duengu tufa mdà di langit du nimògu i deg knayè, bay salu agu dini du nimògu i knayè i mdek deg dini di tah tanà.

39 Na i knayè i mdek deg ku landè lana balù satu di kdee dad to blén deg, na ku sdulêgu ale nték mdà di fati kadang di fulé duh.

40 Du ani too knayè Màgu, ku balù simto to mite deg i Tingaan, na faglut di deg, gfunan nawa landè sen, na ntékgu kenen mdà di fati kadang di fulé duh."

41 Kaklinge i dad Dyu i gman Dyisas, "Agu i glut knaan mdà di langit," too ale mugak.

42 Manla, "Ise ani kè Dyisas tingà Dyosif? Gadeito sa i tuan! Kan ku manan tufa kenen mdà di langit?"

43 Na tmimel Dyisas dale, manan, "Nang gamu mugak déén.

44 Landè to fakay fdadong di deg ku là nebe Mà, i mdek deg, na ntékgu kenen mdà di fati kadang di fulé duh.

45 Balù i dad tugad Dwata di muna fa, smulat ale, manla, 'I kdee dad to tdò Dwata.' Na i kdee dad to flinge na gamwè i tdò Màgu, salu ale di deg.

46 Ise ku én kayègu man
ku nun to lmen mite i Màgu
Dwata du alò agu, i mdà di
Dwata, mite kenen.
47 Tulengu gamu i kaglu-
tan, i kdee dad to faglut di deg
gfunla nawa landè sen.
48 Agu i knaan mlé nawa.
49 Too glut kmaan i dad
gutambulito mana, i knaan
mdà di langit, di kalngabla di
banwe landè to, bay knean
mati ale.
50 Kabay i knaan mangu
ani mdà di langit, ku nun to
kmaan dun là mati.
51 Na agu sa i knaan mdà
di langit mlé nawa, na balù
simto to kmaan i knaan ani
nun falami nawan landè sen.
Na i knaan mangu ani dunan
i lawehgu blégu kadang du
fye nun falami nawa i dad to
di klamang banwe."
52 Kaklinge i dad ganlal dad
Dyu i manan, tambù ale sdal,
manla, "Tan kibò to ani mlé
lawehan du fye knaanito?"
53 Na man Dyisas, "Tulengu
gamu i kaglutan, ku làyu
knaan i laweh i dnagit Tingà
To, na làyu ninum i litean,
landè falami nawayu.
54 Kabay balù simto kmaan
i lawehgu na minum i litègu
nun nawala landè sen, na
ntékgu ale mdà di fati kadang
di fulé duh,
55 du i lawehgu too glut
knaan na i litègu too glut
ninum.
56 Na ku simto kmaan i
lawehgu na minum i litègu,
mnè kenen di deg, na mnè
agu di kenen.
57 I Màgu i mdek deg, dunan
i gumdà nawa, na i deg nawa
mdà di kenen, salngad én, i
dad to kmaan i lawehgu, nun
falami nawala mdà di deg.
58 Ani i knaan mdà di lan-
git, na là salngad di knaan
mana knaan i dad gutambu-
lito, du knean mati ale, bay
balù simto i kmaan i knaan
mangu ani nun nawala landè
sen."
59 Ani man Dyisas di kat-
doan di gusatdò i dad Dyu di
banwe Kafernaum.

I dad tnalù mlé nawa landè sen

60 Di kaklinge i dad mlalò
ku Dyisas i tdoan ani, man
dee di dale, "Too malima i
tdoan ani. Simto kè gam-
dawat dun?"
61 Balù landè tmulen, gadè
Dyisas too nugak i dad mlalò
kenen i tdoan gine, taman
manan di dale, "Ani kè
gumdàyu tmagak i klalòyu
deg?
62 Ku én fandamyu, tan i
fandamyu ku teenyu agu, i
dnagit Tingà To, magket sam-
fulè di gumdàgu di langit?
63 Alò i Tulus Dwata gma-
gan mlé nawa, là sa gwè
dun fagu di kgagan i to. I
tdògu gamu ani mdà di Tu-
lus Dwata, na gamlé falami
nawa.
64 Kabay nun dademe di
gamu là faglut di deg." Man
Dyisas ani du mdà di kagat-
buan tagnean gadè ku simto
dad là faglut di kenen, na ku
simto i fan mangkal kenen di
fati.
65 Na manan, "Én i duengu
man di gamu gine, silang
gmagan satu to salu di deg ku
tnabeng i Màgu."

66 Na mdà di man Dyisas ani, dee dad mlalò kenen tmagak kenen, na là ale nan magin kenen.

67 Taman snalek Dyisas i sfalò lwe gal mlalò kenen, manan, “Man, lê gamu mayè tmagak deg?”

68 Na tmimel Simon Fiter, manan, “Amu, landè dademe to gusalumi, du alò ge i gumdà dad tnalù mlé nawa landè sen.

69 Tafaglut gami di ge, du gadèmi ge sa i To Landè Salà dek Dwata sanfatanmi.”

70 Tmimel Dyisas, manan, “Agu malék gamu dad sfalò lwe, bay knean nun satu di gamu salig Satanas.”

71 Dyudas, tingà Simon Iskariyot, i gmanan du Dyudas kadang i mangkal kenen di fati balù kenen satu di sfalò lwe gal mlalò ku Dyisas.

7

Dyisas na i dad flanekan lagi

1 Kafnge én, lamngab Dyisas di banwe Galili. Laan mayè lamngab di banwe Dyudiya du i dad ganlal dad Dyu déén mayè mati kenen.

2 Na tamdadong nan i fista dad Dyu dnagit Dad Flo Gumnè.

3 Taman man dad flanekan lagi di kenen, “Fye ku mdà ge malò i fista ditù di Dyudiya, du fye mite i dad mlalò ge i dad tnikeng galam nimò,

4 du ku nun to mayè too mdengeg, laan buni i dad nimoan. Du ku gmagan ge mimò tnikeng, fitem di kdee dad to.”

5 Én manla du balù ale i dad flanekan, là ale faglut di kenen.

6 Na man Dyisas di dale, “Là fa kel i bang kfite i kdatahgu, bay gamu balù kilen, fakayyu nimò i knayèyu.

7 Là gamu knang nawa i dad to mlalò knayè i banwe, bay knangla agu nawa du fgadègu i ksasè i dad nimòla.

8 Muna gamu di fista, làgu fa salu ditù, du là fa too kel i banggu.”

9 Kafngen man ani, fanak kenen di banwe Galili là mlo.

10 Kabay di kakubu dad flanekan salu di fista, malò Dyisas, bay landè gmadè ku salu kenen ditù.

11 Kabay fanngabal kenen i dad ganlal i dad Dyu déén di fista, na sasalek ale, manla, “Tanè Dyisas?”

12 Na nun dee dad to stifun déén sungag gablà di kenen. Man i dademe, “Fye to kenen,” bay man i dademe, “Là sa, du fangawan i dad to.”

13 Kabay landè dad to stulen gablà di kenen di gudee i dad to du likò ale i dad ganlal i dad Dyu.

14 Na mdadong i kagatngà i fista, salu Dyisas di Bong Gumnè Dwata, na tamdò.

15 Na i dad ganlal i dad Dyu too ale tikeng di kaklingela i tdoan, na manla, “Nè gumdà i gnadè i to ani, du laan kè skwila?”

16 Taman tmimel Dyisas dale, manan, “Ise ku di deg gumdà i tdògu, bay mdà di Dwata i mdek deg.

17 Nè i to mayè mlalò i
knayè Dwata gmadè sa ku i
tdògu mdà di Dwata ku de-
men mdà alò di deg fandam,
18 du nè i to tamdò mdà
di kenen fandam, kayean alò
fdatah i kenen kto, bay ku
tamdò satu to du fye fdata-
han i to mdek kenen, én i gug-
madèyu matlu to kenen na
laan tmulen kéng.
19 Blé gutambulito Mosis di
gamu i dad flalò Dwata, bay
landè satu di gamu gamlalò
dun du ku lalòyu kan ku mayè
gamu mati deg?"
20 Na tmimel i dad to,
manla, "Tabnusaw ge! Simto
mayè mati ge?"
21 Na tmimel Dyisas,
manan, "Alògu nimò satu
tnikeng di Duh Kaftud, na
tikeng gamu.
22 Dek gamu Mosis tmulì i
dad lagi, bay ise alò mdà di
ku Mosis i laloito én, du dad
gutambulito di muna mimò
dun. Na balù di Duh Kaftud
tnulìyu dad ngàyu.
23 Na ku falohyu i ktulì dad
lagi di Duh Kaftud du fye ni-
menyu i flalò Mosis, na kan
ku kalbutyu agu du fangulêgu
i satu to di Duh Kaftud?
24 Nang gamu mukum i
dademeyu to di làyu fa too
gadè i kdee, bay funayu too
neye i kaglutan du fye tlu i
kukumyu."

I ksalek i dad to ku Dyisas i Mgalék Dwata

25 Na nun dad to déén
di Dyérusalém di kaklingela
i gman Dyisas smalek ale,
manla, "Ise ani dé i to
fanngaballa du kayèla fnati?
26 Kabay neyeyu, gal ke-
nen tamdò di kite i kdee, na
landè to fnang kenen. Ken
gadè i dad ganlalito na kenen
Krayst i Mgalék Dwata.
27 Kabay ise kè kenen,
du ku salu dini i to Mgalék
Dwata, landè to kun, gmadè
gumdaan, bay gadeito i
gumdà to ani."
28 Taman di katdò Dyisas
di Bong Gumnè Dwata fal-
bongan i taluan, manan,
"Man nawayu dilèyu agu, na
gadèyu kè i gumdàgu? Kabay
i ksalugu dini ise mdà di deg
knayè, bay nun sa mdek deg,
na too glut kenen. Kabay làyu
kenen gadè.
29 Kabay agu, gadègu kenen
du kenen sa i gumdàgu, na
kenen i mdek deg salu dini."
30 Na fanla kenen kanfè,
bay knean landè di dale
magot kenen, du ise sa fa
bangan.
31 Kabay dee dademe to
faglut Dyisas i Mgalék Dwata,
du manla, "Too glut Mgalék
Dwata to ani du landè kè
dademe to gmagan mimò i
dad tnikeng mgimoan."

I fan kafakfè dad ganlal dad Dyu ku Dyisas

32 Linge dad Farisi i san-
tulen i dad to gablà ku Dyisas,
taman ale na dad ulu i dad
bà di Dwata, dekla i dad to
gal munung i gumangamfù,
du fakfèla ku Dyisas.
33 Na du gadè Dyisas,
manan, "Talà mlo nan i knègu
di safédyu, du tafan agu
samfulê di to mdek deg.

34 Di kdàgu fanngabalyu
agu, bay làyu agu teen, du là
gamu gmagan salu di banwe
gusalugu."

35 Na sasalek i dad ganlal
i dad Dyu, manla, "Nè dé i
gusalun i laito fakay teen?
Salu kenen dé di banwe i dad
to Grik gumnè i demeito dad
Dyu, du tdoan dad to ise Dyu.

36 Na tan dé i kayean man,
du manan, 'Fanngabalyu
agu, bay làyu agu teen,' na,
'Là gamu gmagan salu di
banwe gusalugu.' "

I yéél mlé falami nawa

37 Too mabtas di dad Dyu
i sangal duh i fistala. Na di
kakel i duh én, tadag Dyisas,
na falbongan taluan, na
manan fagu di fléd, manan,
"Kdee dad to malinum salu
gamu di deg, na minum
gamu,

38 du nun gsulat di Tnalù
Dwata, manan, 'Mdà di nawa
i to faglut di deg, maloh i yéél
mlé nawa landè sen.' "

39 Na i yéél man Dyisas ani
dunan i Tulus Dwata i fan
gdawat i dad to faglut di ke-
nen. Kabay di duh atù là
fa gablé i Tulusan du là fa
gdawat Dyisas i kdatahan di
langit.

Masgalel i fandam i dad to gablà ku Dyisas

40 Kaklinge dad to i man
Dyisas ani là salngad i fan-
damla, man i dademe, "Too
glut, i to ani dunan i Tugad
Dwata fatanito."

41 Man i dademe, "Ani sa
Krayst i Mgalék Dwata."

Kabay man i dademe, "Là
sa fakay ku i Mgalék Dwata
mdà di banwe Galili,

42 du là kè gsulat di Tnalù
Dwata, na i Mgalék Dwata
dunan satu bel Harì Dabid na
sut kenen di banwe Bétléhém
di gumnè Dabid?"

43 Taman masgalel fandam
i dad to gablà ku Dyisas.

44 Nun dademe mayè
kamfè ku Dyisas, bay landè
di dale magot kenen.

45 Na samfulê dad gal
munung i gumangamfù fan
kamfè ku Dyisas. Na smalek
i dad ulu i dad bà di Dwata
na dad Farisi i mdek dale,
manla, "Kan ku làyu nebe
kenen dini?"

46 Na tmimel i dad munung,
manla, "I duenan du landè fa
lmen tamdò salngad i to ani!"

47 Na man i dad Farisi
di dale, "Balù fa gamu kè
gaganan fangaw?

48 Nun kè gadèyu to mdà
di dad ganlal i dad Dyu ku
demen dad Farisi faglut di ke-
nen?

49 Landè sa! Alò dad to là
gmadè i flalò blé Dwata fagu
di ku Mosis i faglut di ke-
nen, na fanlayam ale Dwata
kadang."

50 Kabay Nikodimus, i to
salu di ku Dyisas di gutngà
butang, lê kenen satu di dad
ganlal ani, na manan di dade-
men,

51 "Kabay man i flalò blé
di gito, silang fakay nukum i
satu to ku talingeito i manan
du fye gadeito i mgimoan."

52 Na tmimel i dademen
ganlal, manla, "Kan ku nse-
nam kenen? Lê ge kè mdà

di Galili? Ku toom ganbet i Tnalù Dwata, gadeam landè tugad Dwata mdà di Galili!"

53 Kafnge én, mulê kdee dad to én.

8

I libun mlafà i yaanan

1 Kabay Dyisas salu kenen di bulul Olib.

2 Na di kwal én too flafus, samfulê Dyisas di Bong Gumnè Dwata. Na nun dee dad to stifun di glibutan, taman sudeng Dyisas, na tdoan ale.

3 Di slengan tamdò takel i dad tamdò i dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis na lêman dad Farisi na nebela di kenen satu libun tagnumahla di klafaan i yaanan, na ftadagla di muna i dad to.

4 Na manla di ku Dyisas, "To Tamdò, tagnumahmi i libun ani mlafà i yaanan.

5 Na man i flalò blé Mosis di gito, i to mlafà i yaanan tnudà batu kel di kfatin. Na tan i manam gablà kenen?"

6 I duenla man ani du tnilewla Dyisas du kayèla banlé kenen salà.

Kabay kudung Dyisas, na sulatan i tnaloan di tanà.

7 Na du là ale fanak smalek kenen, taman tadag kenen, na manan, "Nè i to di gamu landè salà, kenen i muna tmudà i libun ani batu."

8 Na lêman kudung Dyisas, na smulat di tanà.

9 Na di kaklinge i dad ganlal dad Dyu i gman Dyisas ani lamwà ale man satu satu dale. I muna mdà i tua, klo i dademe. Na én alò gtagak, Dyisas na i libun tadag di munan.

10 Na tukeng Dyisas, na manan di kenen, "Libun, tanè i dad to mlé ge salà? Landè nan gtagak mlayam ge?"

11 Na tmimel i libun, manan, "Landè nan, Amu."

Na man Dyisas, "Balù agu, làta ge fanlayam. Mulê ge, na nang ge lêman mimò sasè."

I salò lamwa i fandam dad to

12 Na lêman talù Dyisas, manan, "Agu i salò lamwa i fandam dad to di tah tanà. Balù simto dad to mlalò deg là nan magu di gukmifu du nun mneng di dale gumdà falami nawa."

13 Na man i dad Farisi di kenen, "Aloam satu tmulen gablà di ktom, taman là fakay fnaglut i manam."

14 Na tmimel Dyisas, manan, "Balù alò agu i tmulen gablà di ktogu, slame glut i mangu, du gadègu i gumdàgu na i gusalugu. Kabay gamu, làyu gadè gumdàgu ku demen i gusalugu.

15 Na gamu kukum mdà alò di fandamyu, bay deg, landè to nukumgu dini.

16 Kabay ku mukum agu too tlu i kukumgu, du ise ku alò deg i mukum, bay balù i Màgu i mdek deg dini.

17 Nun gsulat di dad flalò blé Dwata di gamu manan, ku salngad man i lwe to, fakay fnaglut i manla.

18 Tmulen agu gablà di
ktogu, na Màgu i mdek deg,
lê tmulen gablà di deg."
19 Taman smalek ale,
manla, "Tanè i maam?"
Na tmimel Dyisas, manan,
"Làyu agu gadè, na làyu gadè i
Màgu, du ku gadèyu agu, lêyu
gadè i Màgu."
20 Man Dyisas ani di klon
tamdò di lam i Bong Gumnè
Dwata mdadong di gufkah fi-
lak gal blé di Dwata. Kabay
landè to gmagan kamfè ke-
nen du ise sa fa bangan.

Langit i gumdà Dyisas

21 Na lêman talù Dyisas di
dad Dyu, manan, "Tafan agu
tmagak gamu, na balù fan-
ngabalyu agu, knean mati
gamu di là maglifet i salàyu.
Na là gamu fakay salu di
gusalugu."
22 Na sasalek i dad ganlal
i dad Dyu, manla, "Kan ku
manan nun gusalun i laito
fakay gusalu? Fanan dé fnati
i kton?"
23 Na man Dyisas di dale,
"Én gumdàyu di tah tanà ani,
bay deg mdà di langit. Gamu
to di tanà, deg ise.
24 I duengu man di gamu,
mati gamu di là fa maglifet i
salàyu, du ku là gamu faglut
di gmangu gablà di ktogu,
mati gamu di là fa maglifet i
salàyu."
25 Na snalekla kenen,
manla, "Simto ge kè?"
Man Dyisas di dale, "Agu i
tagtulengu di gamu tamdà fa
di kagatbuan.
26 Nun dee fa kayègu man
gablà di gamu, na dee gu-
mukumgu gamu. Kabay én
alògu man di dad to i lingegu
mdà di to mdek deg na i kdee
gmanan too glut."
27 Kabay làla glabat na i
manan mdek kenen dunan i
Maan Dwata.
28 Taman man Dyisas,
"Kadang di kagketyu deg,
i dnagit Tingà To, di krus,
gadèyu glut i gmangu gablà
di ktogu, na gadèyu landè
mgimògu mdà di deg knayè,
bay alògu man i tdò Màgu deg.
29 Na i mdek deg, gal fikit
di deg, na laan agu sa tnagak,
du i kdee nimògu gaflehew
kenen."
30 Na mdà di gman Dyisas
ani nun dee dad to faglut di
kenen.

I kaglut mlé kagalwà

31 Taman man Dyisas di
dad Dyu faglut di kenen gine,
"Ku fnèyu di nawayu i tdògu
gamu, mbaling gamu dad too
glut mlalò deg,
32 na gmadè gamu i kaglut,
na fagu di kaglut, galwà
gamu mdà di kaglifanyu."
33 Na manla di kenen,
"Gami dad bel Abraham, na
là gami lmen lifan di balù
simto. Kan ku manam galwà
gami di kaglifanmi?"
34 Na tmimel Dyisas,
manan, "Tulengu gamu i
kaglutan, ku nun to gamsalà,
kenen sa i lifan di salà.
35 Na kagkah i lifan, landè
kaglutan mnè di gumnè mfu-
nan kel di landè sen, bay i
tingà, fakay mnè di malay
maan kel di landè sen.

36 Taman ku én falwà gamu
di kaglifanyu i Tingà Dwata,
too glut galwà gamu.
37 Gadègu gamu dad bel
Abraham, bay knean kayèyu
agu fnati, du làyu dnawat i
tnalùgu.
38 Én mangu di gamu i
fite Màgu deg, bay gamu, én
nimòyu i man màyu di gamu."
39 Na tnimella kenen,
manla, "Abraham i màmi."
Kabay man Dyisas di dale,
"Ku glut gamu dad ngà Abra-
ham, taganbetyu moon i ni-
moan.
40 Na én alò gmangu di
gamu i kaglut lingegu mdà di
Dwata, bay knean kayèyu agu
fnati. Kabay ise ku salngad én
nimò Abraham.
41 I nimòyu ani salngad sa i
nimò màyu."
Na manla, "Ise gami dad
ngà magu dungan, du satu
alò màmi, dunan Dwata."
42 Na man Dyisas di dale,
"Ku glut Dwata i màyu takan-
bongyu agu nawa, du salu
agu dini mdà di kenen. Ise ku
mdà di deg knayè, bay Dwata
i mdek deg dini.
43 Kan ku làyu glabat i
mangu? I duenan du fbakong
gamu du làyu gagan flinge
dun.
44 I màyu dunan Satanas,
na i knayèyu nimò dunan i
knayè i màyu. Tagnè kenen
manò mdà fa di kagatbuan,
na laan nsen i kaglut du landè
sa kaglut mnè di kenen. Di
ktulenan kéng, én duenan du
takenen kagkah. Tagnè ke-
nen gal tmulen kéng, na ke-
nen gumdà i kdee kakakéng.
45 Kabay du tmulen agu i
kaglut, na én i duenyu là
faglut deg.
46 Landè di gamu gamtulen
balù satu sasè nimògu. Na ku
glut i mangu, kan ku làyu agu
fnaglut?
47 I dad ngà Dwata, too ale
flinge na mimen i manan, na
i duenyu là flinge du ise gamu
dad ngaan."

Gablà di dale Dyisas na Abraham

48 Na tmimel i dad Dyu,
manla, "Too glut i manmi, én
gumdaam di Samériya,* na
nun busawam!"
49 Na tmimel Dyisas,
manan, "Landè sa busawgu.
Én nimògu fdatah i Màgu, bay
fdanàyu agu.
50 Làgu mngabal kdayen i
dad to, bay kayè Dwata ku
dnayenla agu, na kenen i
mukum ku glut i mangu.
51 Tulengu gamu i kaglu-
tan, ku nun to mimen i tdògu
là kenen mati."
52 Na man i dad Dyu,
"Toomi nan gadè nun bu-
sawam! Du balù Abraham na
i dad tugad Dwata di muna fa,
i kdeela tamati, bay balingam
man, 'Ku nun to mimen i
tdògu là kenen mati.'
53 Kayeam man ge kè
mdatah fa di gutambulmi
Abraham. Tamati kenen na
lêman i dad tugad Dwata. Na
simto ge kè?"

* **8:48** I dad Dyu gal dmuen na smilo i dad to mdà di Samériya.

54 Tmimel Dyisas, “Ku deg
dmayen i ktogu landè btas i
kdayen én. Kabay i dmayen
deg i Màgu, dunan i manyu
Dwatayu.
55 Kabay làyu kenen dilè,
bay deg, dilègu kenen. Na
kaflingenta dun ku mangu
làgu kenen gadè mbaling agu
tmulen kéng salngad gamu.
Kabay làgu tmulen kéng du
gadègu sa kenen, na nimengu
i manan.
56 I gutambulyu Abraham
too lehew du teenan i duh
ksalugu dini. Na di kiten dun
too kenen lehew.”
57 Na man i dad Dyu di
kenen, “Là gafat ge lime falò
fali, na manam tateenam
Abraham!”
58 Na man Dyisas, “Tulengu
gamu i kaglutan, di là fa sut
Abraham tagnè nun agu.”
59 Kagman Dyisas ani, mu-
lut dad Dyu batu du fanla ke-
nen tnudà. Kabay flidung Dy-
isas, na fles lamwà di Bong
Gumnè Dwata.

9

I kafgulê Dyisas i to butè
mdà di ksutan

1 Di sleng Dyisas magu nun
teenan satu to butè mdà di
ksutan.
2 Na smalek i dad gal mlalò
kenen, manla, “To Tamdò,
kan ku butè to ani mdà di ksu-
tan? Simto gamsalà, kenen
ku demen dad tuan?”
3 Na man Dyisas, “Ise ku i
duenan butè ku mdà di ke-
nen salà ku demen i salà dad
tuan, bay i duenan du fye fite
i bong ktulus Dwata fagu di
kenen.
4 Di klo fa mduh, too ito
mimò knayè i mdek deg dini
du là mlo nan kakel i kifu na
talandè nan gmagan mimò.
5 Na di klogu fa dini, agu sa
i salò lamwa i fandam i dad to
di tah tanà.”
6 Na di kagman Dyisas ani
dmulà kenen di tanà, na ni-
moan fitak mdà di ibalan, na
ihokan di mata i to butè.
7 Na dekan i to butè,
manan, “Mdà ge na lngauf
di kligu Silom.” (I gumtatek
talù Silom dunan mdek.) Na
salu i to én ditù du lngauf na
di kuléan mite kenen.
8 Di kite i dademen saldan
na dad to gal mite kenen gal
mni di laan fa mite, manla,
“Ise ani i to gal sudeng na
mni?”
9 Na man i dademe, “Hae,
dunan sa.”
Kabay man i dademe, “Ise
kenen, bay salngad i bawe-
han.”
Kabay man i to én di dale,
“Deg sa i dunan.”
10 Taman snalekla kenen,
manla, “Na tan i gumdaam
mite?”
11 Na tmimel kenen,
manan, “Satu to dnagit Dy-
isas mimò i fitak, na ihokan di
matagu, na dekan agu lngauf
di kligu Silom. Taman salu
agu ditù na lngauf, na mdà
déén tamite agu.”
12 Na smalek ale, manla,
“Tanè i to manam?”
Kabay manan, “Làgu gadè.”

I ksalek dad Farisi gablà di
kgulê i to butè

13 Kafnge én, nebela i to
butè salu di dad Farisi.

14 Na i duh kimò Dyisas i fitak di kafguléan i to butè, dunan Duh Kaftud i dad Dyu.
15 Na lêman smalek dad Farisi di to én ku tan i gumdaan mite. Na manan di dale, “Ihokan i fitak di matagu, na kafngegu lngauf tamite agu.”
16 Na man i dademe dad Farisi, “Ise kenen to mdà di Dwata du laan nimen i flalò gablà di Duh Kaftud.”
Kabay man i dademe, “Ku to gamsalà kenen, laan gagan mimò tnikeng gambet ani.” Na là salngad i fandam i dad Farisi gablà ku Dyisas.
17 Taman lêmanla snalek i to butè manla, “Tan manam gablà di to én, du manam tafanguléan i matam?”
Na tmimel i to butè, manan, “Kenen sa satu tugad Dwata.”
18 Kabay là faglut dad ganlal i dad Dyu ku tagnè butè to ani, na ku tamgulê kenen mdà di kbutean. Taman tlola i tuan,
19 na snalekla, manla, “Too glut kè tingàyu ani, i manyu tagnè butè mdà di ksutan? Tan i gumdaan mite?”
20 Na man i dad tuan, “Hae, gadèmi ani tingàmi, na tagnè kenen butè mdà di ksutan,
21 bay làmi gadè i gumdaan mite, na làmi gadè ku simto i fgulê kenen. Snalekyu kenen du tagablà ktuan, na gamtimel nan kenen gablà di kton.”
22 Én man i dad tuan, du likò ale i dad ganlal i dad Dyu, du satu nawala di kmanla na ku simto mangman na Dyisas i Mgalék Dwata, làla kenen faloh fusuk di gal gusatdò.
23 Taman én duen i dad tuan mangman, “Snalekyu kenen du tagablà ktuan tmimel.”
24 Na taman tlola lêman i to butè, na manla di kenen, “Tmulen ge i kaglutan di muna Dwata. Hae, du gadèmi Dyisas ani alò satu to gamsalà.”
25 Na tmimel i to én, manan, “Làgu gadè ku gamsalà kenen ku demen là. Én alògu gadè butè agu di muna, bay ani tamite agu.”
26 Na lêmanla man di kenen, “Tan i nimoan di ge? Tan i kiboan fgulê i matam?”
27 Na tmimel kenen, manan, “Tatulengu gamu, bay là gamu flinge! Kan ku mayè flinge lêman? Mayè gamu kè mbaling dad mlalò kenen?”
28 Na mdà di kalbutla talù ale sasè di kenen, manla, “Ge sa i satu mlalò kenen, bay gami là. Mosis i lalòmi.
29 Gadèmi talù Dwata di ku Mosis, bay i to manam ani, balù i gumdaan làmi gadè!”
30 Na tmimel i to én, manan, “Too gamtikeng i manyu, du gaganan fgulê i matagu, na kan ku làyu gadè gumdaan?
31 Gadeito là tnabeng Dwata i dad to gamsalà, bay tnabengan i dad to mafè kenen na mimen i knayean.
32 Mdà di kgimò i banwe kel i ani landè fa lingemi ku nun gafgulê i to butè mdà di ksutan.

33 Ku ise kenen mdà
di Dwata, laan gamgimò
tnikeng salngad ani."

34 Na manla di kenen,
"Tdoam gami kè? Blaam
tagnè ge to too gamsalà mdà
di ksutam!" Taman falwàla
kenen di gusatdòla.

I kbutè i to là faglut di ku Dyisas

35 Linge Dyisas na tafalwàla
i to fangulé*a*n mdà di
gusatdòla. Na di kiten dun
snalekan kenen, manan,
"Faglut ge di Tingà To?"

36 Na tmimel i to, manan,
"Amu, tulenam deg ku simto
kenen, du fye faglut agu di
kenen."

37 Na man Dyisas,
"Tateenam sa kenen, na
kenen i demem stulen ani."

38 Na man i to, "Amu, faglut
agu." Na lkuad kenen di
muna Dyisas na mangamfù.

39 Na man Dyisas, "I
duengu salu di tanà ani du
fye mukum. Nè i to là mite
tnabenggu kenen fye mite i
kaglutan. Kabay nè i to man
nawan tagnè kenen mite
fitegu kenen kadì butè."

40 Na nun dad Farisi magin
kenen déé*n* mlinge i manan,
na manla, "Kayeam man
gami butè?"

41 Na man Dyisas di dale,
"Kaflingenta dun ku glut
gamu dad to butè, là gamu
gablà banlé i salà. Kabay
du galyu man mite gamu,
bay là*yu* dnawat i kaglutan,
taman mnè gamu fa di salà."

10

*I flé*d *gablà di to gablà mifat dad bilibili*

1 Na tmulen Dyisas satu
flé*d*, manan, "Tulengu gamu
i kaglutan, i to là fusuk di
bà takab i bkuku dad bili-
bili, bay baling mkef di labat,
dunan to tmaku ku demen to
mwè knun fagu di leges.

2 Kabay i to fusuk di bà
takab, dunan i to mifat dad
bilibili.

3 Na i to munung i bà
takab, falohan kenen fusuk
di bkuku. Na flinge dad
bilibili i taluan, na tlon kat
satu dad bilibilin fagu di
dagitla, na neben ale lamwà.

4 Na di kagalwà kdee bili-
bilin, magu kenen gsen di
munala na mlalò i dad bili-
bilin du dilèla i taluan.

5 Kabay là ale mlalò i to làla
dilè, bay balingla kenen knila
du làla nilè i taluan."

6 Ani i flé*d* tulen Dyisas di
dale, bay làla glabat i gum-
tatekan.

Dyisas i too fye Mifat bili-bili

7 Taman lê*m*an talù Dyisas
di dale, manan, "Tulengu
gamu i kaglutan, agu i dalan
gufusuk i dad bilibili di
bkukula.

8 I kdee dad muna di deg,
i dad tamdò dad ise glut tdò,
salngad ale i dad to tmaku
na mwè knun fagu di leges.
Kabay dad bilibiligu là ale
flinge dale.

9 Agu i gufusuk dad bili-
biligu. Na nè i fusuk fagu
di deg, nun kagalwaan.
Na landè gukulangan du

salngad kenen i bilibili fusuk na lamwà, du fye mite gumteban.

10 I to tmaku alò fusuk déén du tmaku, manò, ku demen falmo, bay agu, salu agu dini, du fye nun falami nawa i dad to, na i falami nawa blégu di dale landè gukulangan.

11 "Agu i too fye mifat bilibili, du i fye mifat bilibili blén i kton di fati du fye galwà dad bilibilin.

12 Kabay i to alò tnaden mifat dad bilibili na ise mfun dale, di kiten satu ayem di bnas salu di dad bilibili, balingan ale tnagak na mila. Taman nakét ale i ayem di bnas, na sanbalétan i dademe.

13 Mila i to tnaden, du ise kenen mfun i dad bilibili, na là ale mabtas di kenen.

14-15 "Agu i too fye mifat i dad bilibili. Sgadè gami mà, na salngad én i kasgadèmi i dad bilibiligu. Na gatlagad agu mlé i ktogu di fati du fye galwà ale.

16 Na nun dademe dad bilibiligu, là fa gakuf di lumbuk nifatgu ani. Na lêgu ale nebe kadang, na flinge ale i talùgu. Na masasatu kdeela di satu lumbuk kadang, na alò satu mifat dale.

17 "Too bong nawa i Màgu deg du gatlagad agu mlé i ktogu di fati tlas dale, du fye balù ku mati agu, lêman agu mték.

18 Landè to fakay gamfati deg, bay mati agu kadang du mdà sa di deg knayè. Nun kaglutgu mlé i ktogu di fati, na nun kaglutgu mawì dun du ani i dek Mà deg."

19 Di kaklinge i dad Dyu i man Dyisas ani, talêman sahal i fandamla.

20 Dee di dale talù, na manla, "Book kenen du nun busawan! Kan ku fanlingeyu kenen?"

21 Na man i dademe, "Ise én talù i to nun busaw! Gmagan kè busaw fgulê i to butè?"

I là kafaglut i dad to Dyu ku Dyisas

22 Na kel i bang i fista dad Dyu i kafaldamla i klaneb na kuman i Bong Gumnè Dwata déén di syudad Dyérusalém, gaslà di dangan katno.

23 Na salu Dyisas di Bong Gumnè Dwata, na magu kenen di balkun dnagit Balkun Solomon.

24 Na stifun i dad Dyu di safédan, na snalekla kenen, manla, "Kilen kè ktulenam gami i kaglut du fye là lwe nawami? Ku ge i Mgalék Dwata, fbangalam di gami."

25 Na tmimel Dyisas, manan, "Tagtulengu di gamu, bay knean là gamu faglut. I dad tnikeng nimògu fagu di dagit Mà, én tmulen gablà di deg,

26 bay làyu fnaglut, du ise gamu i dad bilibiligu.

27 Du i dad bilibiligu, flinge ale i tnalùgu, na dilègu ale, na mlalò ale deg.

28 Banlégu ale nawa landè sen, na là ale malmo di salàla, na landè gamlad dale mdà di deg,

29 du Màgu Dwata i mlé dale di deg, too kenen mdatah di

kdee, taman landè gamlad dale mdà di ifat Màgu.
30 Mà na deg, satu gami."
31 Kaklinge dad Dyu ani, mulut ale batu du fanla kenen tnudà,
32 bay man Dyisas di dale, "Tafitegu di gamu dee dad fye nimò fimò Màgu deg. Nè kè di dad nimògu i gumdàyu tmudà deg batu?"
33 Na tmimel i dad Dyu, manla, "Ise ku dad fye nimò duenmi tmudà ge batu, bay du fdanaam i kdatah Dwata, du fasngadam i ktom di kenen, na blaam ge sa alò to!"
34 Na tmimel Dyisas, manan, "Tafsulat Dwata di flalòyu, manan, 'Tagmangu, gamu sa dad dwata.'
35 Na too glut i Tnalù Dwata, na là fakay mgili. Na ku dad dwata i katlo Dwata i dad to gumlén i Tnaluan,
36 na kan ku manyu fdanàgu i kdatah Dwata di kmangu agu i Tingaan, du agu sa i Mgalék Mà dekan dini di tah tanà?
37 Na ku ise én nimògu dad nimò Màgu, na nangyu agu fnaglut.
38 Kabay ku én nimògu dad nimò Màgu, fnaglutyu i fye nimògu balù làyu agu fnaglut. Du ku fnaglutyu én, gadèyu mnè Mà di deg, na mnè agu di kenen."
39 Na tafanla kenen kanfè lêman, bay galwà kenen déén.
40 Na mdà Dyisas mifal i yéél Dyordan salu di banwe gal gumunyag Dyan di muna, na flo mnè ditù.
41 Na dee dad to salu di kenen, du én manla, "Balù landè dad tnikeng i mgimò Dyan, bay i kdee gmanan gablà ku Dyisas slame glut."
42 Na dee dad to déén faglut di ku Dyisas.

11

I kfati Lasarus

1 Na nun to fandas dnagit ku Lasarus mnè di Bétani, i lunsud gumnè Méri na flanekan libun Marta.
2 Méri ani, dunan i mkok i fangbun di blì Dyisas, na nifun i wakan. I fandas ani dunan flanekan lagi Lasarus.
3 Na nun to dek i lwe libun ani salu di ku Dyisas du man di kenen, "Amu, fandas Lasarus i toom kando."
4 Di kaklinge Dyisas ani, manan, "I gukel i fdasan ani ise ku fati, bay mkel ani du fye magdayen Dwata na lê magdayen i Tingà Dwata fagu ani."
5 Na bong nawa Dyisas dad saflanek Marta, Méri, na Lasarus.
6 Na di kaklingen fandas Lasarus funan mnè di gumnean lwe butang fa,
7 na kafnge én, man Dyisas di dad gal mlalò kenen, "Samfulê ito di banwe Dyudiya."
8 Kabay man i dad gal mlalò kenen, "To Tamdò, falami ani tafan ge tnudà i batu du dad Dyu mayè mati ge, na kan ku samfulê ge ditù?"
9 Na tmimel Dyisas, manan, "Fakay sa fa ku salu ito ditù du sfalò lwe uras i sduh, na ku magu i to di mduh, là sa tlaab, du malwa fa.
10 Kabay ku di butang i kagun tlaab kenen du kifu."

11 Én timel Dyisas dale, na kafnge én, manan, “Gkudang i demeito sgalak Lasarus, bay salu agu ditù ani du nukatgu.”
12 Na man i dad mlalò kenen, “Amu, ku gkudang kenen, too fye, du takagun mgulê.”
13 Kabay én kayean fgadè tamati Lasarus, bay i fandam dad mlalò kenen ku btal kenen kudang.
14 Taman too fbangal Dyisas di dale, manan, “Tamati Lasarus,
15 na too fye du là gnumahgu kenen mto du fye teenyu i mkel kadang na faglut gamu. Mdà ito nan salu di kenen.”
16 Na talù Tomas, i dnagit Fingin, di dademen mlalò ku Dyisas, manan, “Ditù ito, fye ku gagin ito i kfati Amuito.”

I klala Dyisas ku Marta na Méri

17 Di kakel ale Dyisas di Bétani lingen tafat butang nan i klo Lasarus di lam lbang.
18 Na mdadong i tukay banwe Bétani di syudad Dyérusalém, nun kè tlu kilumitru i kawagan,
19 taman dee dad Dyu salu di ku Marta na Méri du mlala dale mdà di kfati lagila.
20 Di kaklinge Marta mdadong Dyisas, lamwà kenen du snitongan, bay fanak Méri di gumnèla.
21 Na man Marta di ku Dyisas, “Amu, ku alò ge dini di kafdas lagimi là sa moon mati.
22 Kabay gadègu balù ani, ku tan i fnim di Dwata blén ge.”
23 Na man Dyisas di kenen, “Mték lêman lagim.”
24 Na man Marta, “Hae, gadègu mték kenen lêman du magin kenen di ték dad to mati kadang di fulé duh.”
25 Na man Dyisas di kenen, “Agu sa mték i dad mati, na agu sa mlé nawa, taman balù simto to faglut di deg balù ku mati kenen, mto kenen lêman.
26 Na balù dad to mto fa ku faglut ale di deg nun nawala landè sen. Man, fnaglutam kè i mangu ani?”
27 Tmimel Marta, manan, “Hae Amu, fnaglutgu ge i Tingà Dwata, dunan Krayst i Mgalék Dwata fakangan fsalu dini di tah tanà.”

Mngel Dyisas

28 Di kafnge Marta man ani mulê kenen, na tlon flanekan Méri du stulen alò ale, manan, “Tadini i To Tamdò, na snalekan ge.”
29 Di kaklinge Méri dun, gasil kenen tadag na smitong ku Dyisas,
30 du là fa kel Dyisas di gumnè ale Méri, bay déén fa kenen di gusmitong Marta kenen.
31 Nun dad Dyu dademe Méri di gumnean mlala kenen, na di kitela kenen gasil tadag na lamwà, mlalò ale kenen du man nawala ku salu kenen di lbang du mngel ditù.
32 Di kakel Méri di gufanak Dyisas teenan kenen, na lkuad kenen di munan, manan, “E Amu, ku alò

ge dini, là moon mati i flanekgu."
33 Di kite Dyisas mngel Méri na i dad Dyu mlalò kenen, too matdel i nawan na mlidù,
34 na manan, "Tanè i gulambangyu kenen?"
Na tmimel ale, "Ditù ito, Amu, fye teenam."
35 Na mngel Dyisas.
36 Taman man i dad Dyu, "Neyeyu, too bong nawan ku Lasarus."
37 Kabay man i dademe, "Kenen sa i fgulê i to butè, kan ku laan gafgulê ku Lasarus du fye laan mati?"

I kték Dyisas ku Lasarus mdà di fati

38 Na lêman too matdel nawa Dyisas, na salu kenen di gulambangla ku Lasarus, dunan satu ilib, na nun batu sang di baan.
39 Na man Dyisas, "Nwèyu i batu én."
Kabay Marta, libun i to mati, manan, "Amu tafat butang i klon lbang, na tasasè nan i bunan."
40 Na man Dyisas di kenen, "Làgu kè gman di ge teenam kadang i kdatah Dwata, ku faglut ge?"
41 Taman nwèla i batu sang i lbang. Na lngalà Dyisas di langit, na manan, "Mà, bong fye di ge du fanlingem agu.
42 Gadègu galam agu fanlinge, bay mangu ani mdà di dad to tadag dini, fye faglut ale na ge i mdek deg."
43 Na kafngen man ani, toon falbong i taluan tamlo, manan, "E Lasarus, lamwà ge!"
44 Na lamwà i tamati, na maglabéd i blian na sigalan safut gal fungas i to mati, na nun safut labéb di bawehan.
Na man Dyisas di dale, "Nbelyu safut fungas kenen du fye gagu."
45 Na dee di dad Dyu mlalò ku Méri na mite i nimò Dyisas ani faglut di kenen.
46 Kabay dademe di dale, salu ale di dad Farisi, na tulenla dale i mgimò Dyisas ani.
47 Taman stifun i dad ulu i dad bà di Dwata na dad Farisi magin i dademela dad gal mukum, na stulen ale, manla, "Tan i kiboito ku Dyisas, du dee tnikeng mgimoan?
48 Du ku bayaito, faglut i kdee dad to kadang di kenen, na salu dini i dad ganlal di banwe Roma du falmola i gumangamfuito na banweito ani."
49 Na talù satu di dale déén dnagit ku Kayafas, dunan i gumdatah i dad bà di Dwata di fali én, na manan, "Landè sa gnadèyu!
50 Làyu kè gadè i gafye gamu. Fye fa ku alò satu to mati du tlas i kdee dad to du fye là malmo i kdeeito dad Dyu."
51 I gman Kayafas ani ise mdà alò di kenen fandam, bay du kenen gumdatah i dad bà di Dwata di fali én, ftalù Dwata kenen du fye falan fgadè, na tafan mati Dyisas du tlas i kdee dad to Dyu,
52 na ise ku alò dad Dyu duenan mati, bay du fye masasatu i kdee dad ngà

Dwata masbalét di klamang banwe.
53 Na taman mdà di duh én,
stulen dad ulu i dad Dyu du
mngabal kfagu mati ku Dy-
isas.
54 Taman talà nan lamngab
Dyisas di gumite i dee dad
Dyu kenen, bay salu kenen
di tukay banwe dnagit Ifraim
mdadong di banwe landè to
mnè déén. Na ditù gumnean
magin i dad to mlalò kenen.
55 Na mdadong nan bang
i fista dad Dyu dnagit Duh
Kaglius, taman mnagad dee
dad to mdà di dademe banwe
salu di Dyérusalém du fye mi-
men ale i flalò dad Dyu gablà
di klaneb i ktola di là fa
mangamfù di Dwata.
56 Na di slengla déén di
Bong Gumnè Dwata, fannga-
balla Dyisas, na sasalek ale,
manla, "Tan i fandamyu?
Salu Dyisas di fista ani ku
demen là?"
57 Na nun tafgadè dad ulu i
dad bà di Dwata na dad Farisi
di dad to, ku nun to gmadè i
gusablà Dyisas, tnulen ale du
fye kanfèla kenen.

12

I kafkah Méri i fangbun di blì Dyisas
(Matyu 26:6-13; Mark 14:3-9)

1 Nam butang di là fa kel
i fista Duh Kaglius salu Dy-
isas di tukay banwe Bétani di
gumnè Lasarus, dunan i to
ntékan mdà di fati.
2 Na déén gukmaan Dyisas
di flabi én du nimòla kakaan
afèla kenen. Marta i malel, na
Lasarus satu di dad kmaan di
saféd Dyisas.
3 Na nwè Méri i tngà kilu
fangbun dnagit nardo too
mabtas du landè bolan, na
kokan di dad blì Dyisas, na én
ifun dun i wakan. Na langub
i fye bun klamang gumnèla.
4 Kabay talù Dyudas
Iskariyot, satu di dad mlalò
ku Dyisas, (dunan i fan
mangkal kenen di fati,)
manan,
5 "Tay, too bong btas i fang-
bun ani! Nun kè tlu latu
denari.* Fye fa ku fablin
na blén i bayadan di dad to
landè."
6 I duenan man ani, ise ku
mdà di kakdon i dad to landè,
bay du to tmaku kenen, du
kenen i magot i gufkah fi-
lak ale Dyisas na galan nwè i
dademe filak déén.
7 Kabay man Dyisas,
"Bayàyu kenen. Falohyu du
fye fatlagadan i fangbun ani
di kalbang deg.
8 Gal nun dad to landè
mdadong di gamu fakayyu
tnabeng, bay deg, là agu mlo
mnè di safédyu."

I fan kfatila ku Lasarus
9 Di kaklinge i dee dad Dyu
ditù Dyisas di banwe Bétani,
salu ale ditù du neyela kenen.
Na ise ku alò kenen kayèla
teen, bay kayèla teen Lasarus,
i to ntékan mdà di fati.
10 Na ani duen dad ulu i
dad bà di Dwata mayè mati
ku Lasarus,
11 du i kték Lasarus i gumdà
dee dad Dyu tmagak i tdò dad

* **12:5** Satu denari dunan i taden di sduh di banwe Israél.

ulula na baling faglut di ku Dyisas.

I kfusuk Dyisas di syudad Dyérusalém

(Matyu 21:1-11; Mark 11:1-11; Luk 19:28-40)

12 Di tmadol duh linge i dee dad to di Dyérusalém malò i fista Duh Kaglius tafan salu Dyisas déén.

13 Na nwèla dad taglang falmira, na lamwà ale smitong kenen, na tamlo ale, manla,

"Dnayenito Dwata!
Too nun kafye i to salu dini mebe i glal Amuito Dwata.
Kenen i Harì dad bel Israél."

14 Na nun teen Dyisas satu tingà dongki, na én i snakayan, taman gdohò i tafsulat Dwata di Tnaluan, manan,

15 "Gamu dad to di Sion,† nang gamu likò.
Neyeyu, du fan kel i harìyu.
Smakay kenen di tingà dongki."

16 Na di duh atù là glabat i dad mlalò ku Dyisas, na i ksalun di Dyérusalém i kagdohò i sulat dad tugad Dwata, bay kafnge i ktékan na kasfuléan di langit gafaldamla i sulat dad tugad Dwata, na glabatla kdee sulatla gablà ku Dyisas tagdohò.

17 Na i dee dad to magin di ku Dyisas di katlon ku Lasarus mdà di lbang di ktékan kenen mdà di fati, tatmulen ale i tateenla.

18 Taman dee dad to smitong kenen, du talingela gablà di tnikeng tanimoan.

19 Taman stulen i dad Farisi, na manla, "Neyeyu talandè kiboito du i kdee dad to mlalò kenen nan."

I dad to ise Dyu mayè smite ku Dyisas

20 Na nun dad to Grik malò i fista di Dyérusalém du mangamfù ale di Dwata balù ise Dyu ale.

21 Na salu ale di ku Filif, satu mlalò ku Dyisas mdà di banwe Bétsayda déén di Galili, na manla, "Kayèmi smite ku Dyisas."

22 Taman salu Filif di ku Andru, na tnulenan, na lwe ale salu di ku Dyisas du tmulen kenen.

23 Na tmimel Dyisas, manan, "Takel nan i bang kafdatah Dwata deg, i dnagit Tingà To.

24 Tulengu gamu i kaglutan, i lawehgu salngad i bnê du ku là lbang di tanà laan gambunge. Kabay ku talbang di tanà dee bungen.

25 Nè i to too kmabas i kton na knean di tah tanà ani, knean mati, bay nè i to là kmabas i kton na knè di tah tanà, nun nawan landè sen.

26 Ku nun to mayè mbaling saliggu, too kenen mlalò deg, du fye balù nè gumnègu déén i saliggu di safédgu. Na ku nun to mimen i knayègu fdatah kenen i Màgu."

I kafgadè Dyisas gablà di kfatin

† **12:15** Satu dagit Sion, dunan Dyérusalém.

27 Na man Dyisas, “Too msamuk i nawagu! Tan i fye mangu? Ku fnigu di ku Mà, fye falwaan agu di kaflayam fan kel, là sa fye, du i kaflayam ani i duengu salu dini.”
28 Na man Dyisas di Maan, “Mà, fitem i kdataham fagu di kaflayamgu ani.”

Na nun talù mdà di langit tmimel, manan, “Tafitegu i kdatahgu, na lêmangu fite.”
29 Dee dad to déén, na di kaklingela i talù ani, manla, “Takmilet!” Na man i dademe, “Nun kè kasaligan Dwata talù di kenen.”
30 Kabay man Dyisas di dale, “Ise ku deg duen i nun talù gine, bay gamu du fye faglut gamu.
31 Takel nan i duh kukum Dwata i dad to dmuen kenen, na kfisan ku Satanas, to magot i tanà ani.
32 Na agu, ku tanketla agu kadang mdà di tanà ani, fsalugu di deg kdee dad to.”
33 I duenan man ani du faglabatan dale i kfagu kfatin di krus.
34 Na tmimel i dad to, manla, “Tanun gatdò di gami mdà di Tnalù Dwata na Krayst i Mgalék Dwata mto kel di landè sen. Na kan ku manam, nket i dnagit Tingà To di krus! Simto kè i Tingà To manam ani?”
35 Na tmimel Dyisas fagu di fléd, manan, “I salò lamwa i fandamyu là mlo fa di safédyu. Taman di slengan fa dini, tooyu lalò i knengan ken gnumah gamu i kifu, du i to magu di gukmifun là sa gmadè i gusalun.
36 Na di klon fa mnè di safédyu nun kalwa, taman faglut gamu di salò du fye mbaling gamu dad ngà i kalwa.”

I dad Dyu là faglut di ku Dyisas

Di kafnge Dyisas mangman i kdee ani gine, tnagakan i dad to déén na salbuni.
37 Kabay balù tadee dad tnikeng nimò Dyisas di munala knean là ale faglut di kenen,
38 taman gdohò i man i tugad Dwata Isaya, manan,
“Amu, landè alì to faglut i tulenmi.
Landè alì to gamlabat
i bong kaltulusam
tafitem di dale?”
39 Na tulen Isaya i duenla là faglut, manan,
40 “Gambet tabnutè Dwata i matala,
na snafangan i fandamla,
du fye là ale mite,
na là ale gamlabat,
du ku mite ale na gamlabat ale,
tmagak ale dad sasè nimòla
na fangulêgu ale di dad salàla.”
41 I duen Isaya gman ani du tateenan i kdatah Dyisas, na tulenan gablà di kenen.
42 Kabay balù fa ani, dee dad ganlal i dad Dyu faglut di ku Dyisas, bay knean làla tulen gablà di kafaglutla du likò ale i dad Farisi, du ken falwàla ale mdà di dad gal

gusatdòla, na là ale nan fakay fakuf di dale.
43 Hae, landè manla, du i toola kayè i kdayen dad to mdatah fa di kdayen Dwata dale.

I tnalù Dyisas i mukum dad là dmawat dun

44 Na fangal Dyisas i taluan, manan, “Nè i to faglut di deg, ise ku alò deg i fnaglutan, bay léan faglut di Dwata, i mdek deg.
45 Na nè i to mite deg léan teen i mdek deg.
46 Agu i salò salu di tah tanà du lamwa fandam i dad to, du fye i kdee dad to faglut di deg là nan fadlug mnè di kifu.
47 “Na ku nun to mlinge i tnalùgu, na laan nimen dun, làgu kenen nukum, du ise én duengu salu di tanà du mukum dad to, bay du fye falwàgu i dad to di kaflayam.
48 Kabay nè i to là dmawat deg, na là mimen i dad tnalùgu nukum kadang di sangal duh. Na i mukum kenen dunan dad tnalùgu i laan nimen,
49 du i mangu ise mdà di deg knayè, bay mdà di knayè Màgu i mdek deg na fgadè deg i mangu na tdògu.
50 Na gadègu i dek Màgu gumdà nawa landè sen, taman kdee fgadè Màgu, én alògu man.”

13

I kalob Dyisas i blì dad gal mlalò kenen

1 Alò sbutang gdè klo kel i fista Duh Kaglius. Na gadè Dyisas takel i bangan tmagak i banwe du samfulê ditù di Maan. Mdà di katbuan too bong nawan i dad ton dini di tah tanà, na di gusenan ani toon fite i kalbong nawan dale.
2 Na di kakaan ale Dyisas i knaan flabi, tafala fkah Satanas di fandam Dyudas Iskariyot, tingà Simon, fye mangkal ku Dyisas.
3 Na gadè Dyisas tasalig Maan di kenen kagot i kdee. Na gadean Dwata i gumdaan na gusamfuléan.
4 Kabay balù ani i bong kdatahan knean tadag kenen di slengla kmaan, na nlusan lafin saulan, na labédan di awekan twalya.
5 Kafnge én, nkokan yéél i flanggana na tambù malob i blì dad mlalò kenen, na én ifun dun i twalya labédan di awekan.
6 Na di kakelan di ku Simon Fiter, man Fiter di kenen, “Amu, ge kè malob i dad blìgu?”
7 Na tmimel Dyisas, manan, “Ani, laam fa glabat i nimògu, bay glabatam kadang.”
8 Kabay man Fiter, “Là sa fakay ku ge malob i blìgu!”

Na tmimel Dyisas, “Ku làgu nalob i dad bliam taise ge to nfungu.”
9 Na man Simon Fiter, “Amu, ku én i kagkahan, nang ku alò blìgu i nalobam, bay i kmalgu fa na ulugu.”
10 Na tmimel Dyisas fagu di fléd, manan, “I to tafnge dyo tamlaneb nan, taman balù alò blian i nalob. Na gamu, tamlaneb gamu, bay alò satu di gamu là mlaneb.”

11 I duen Dyisas man, “Alò
satu di gamu i là mlaneb,”
du tafalan gadè ku simto i
mangkal kenen di fati.

12 Na di kafngen malob i
blì dad mlalò kenen, lêmanan
lsak i saulan gine, na samfulê
di gusudengan, na manan,
“Glabatyu dé i nimògu di
gamu gine?

13 I katloyu deg ‘To Tamdò’
na ‘Amu’, na glut sa, du agu sa
i dunan.

14 Na taman du agu i
Amuyu na To Tamdò gamu,
tafdanàgu ktogu du malob i
dad blìyu, fye ku salob gamu
blì.

15 I nimògu gine, gufitegu di
gamu kafdanà i ktogu, du fye
ganbetyu.

16 Tulengu gamu i kaglu-
tan, i salig là mdatah di
Amun, na i to dek, là mdatah
di to mdek kenen.

17 Na du glabatyu i tdògu
di gamu ani, nun kafyeyu ku
nimenyu.

18 “Kabay nun satu di gamu
làgu fakuf di mangu ani, du
gadègu i mnè di nawayu dad
mgalékgu. Kabay là fakay
ku là gdohò i gman di Tnalù
Dwata gablà di to mangkal
deg, manan, ‘I to msong deg
kmaan, mbaling to dmuen
deg.’

19 Tatulengu gamu ani
di laan fa kel du fye di
kakelan kadang faglut gamu
i gmangu gablà ku simto agu.

20 Tulengu gamu i kaglu-
tan, i to dmawat balù
simto to dekgu, salngad ku
dnawatan agu, na i dmawat
deg dnawatan Màgu Dwata, i
mdek deg.”

I kafgadè Dyisas gablà di to mangkal kenen

(Matyu 26:20-25; Mark 14:17-21; Luk 22:21-23)

21 Di kafnge Dyisas mang-
man ani, too msamuk i
nawan, na nun fgadean di
dale, manan, “Tulengu gamu
i kaglutan, nun satu di gamu
fan mangkal deg di fati.”

22 Na alò seye i dad gal
mlalò kenen du làla gadè ku
simto di dale i manan.

23 Na nun satu di dad gal
mlalò kenen i toon kando
fagléd di kfe Dyisas.

24 Taman kmatuk Simon
Fiter di to én, na manan,
“Snalekam kenen, ku simto i
manan.”

25 Taman du too mdadong
i to én di ku Dyisas, manan,
“Amu, simto i mangkal ge?”

26 Na tmimel Dyisas,
manan, “Lnabgu i fan ani di
tukung, na ku nè i to gumlégu
dun, én sa i dunan.” Kafnge
én, lnaban i fan na blén
di ku Dyudas, tingà Simon
Iskariyot.

27 Di kagwè Dyudas i fan,
fusuk Satanas di kenen.
Taman man Dyisas di kenen,
“Gasilam nimò i kayeam!”

28 Kabay landè di dale
gmadè i gumtatek i gman
Dyisas di ku Dyudas.

29 Na du Dyudas i gal magot
i gumkah filakla, én fandam
i dademe ku dekan kenen
mayad i klidùla di fista, na ku
ise én, ken dekan mlé filak di
dad to landè, bay ise sa.

30 Na taman di kagdawat Dyudas i fan blé Dyisas, lamwà kenen. Na di kalwaan, tabutang nan.

I falami flalò blé Dyisas

31 Na di kalwà Dyudas, man Dyisas, “Ani i bang kfite i kdatahgu, agu i dnagit Tingà To. Na lê fite Dwata i kdatahan fagu di deg.

32 Ku gfite kdatah Dwata fagu di deg, léan fite i kdatahgu, na talà mlo ani kfiten dun.

33 “Dad ngàgu, talà agu mlo mnè di safédyu, na ku talà agu dini fanngabalyu agu, na mangu di gamu ani, salngad i tagmangu di dad uluito dad Dyu, ‘Là gamu gsalu ditù di gusalugu.’

34 “Na nun falami flalò blégu di gamu, dunan sakdo gamu. Kandoyu i dademeyu faglut salngad i kakdogu gamu,

35 du ku sakdo gamu, gadè i kdee dad to, gamu dad mlalò deg.”

I kafgadè Dyisas i kbalew Fiter

(Matyu 26:31-35; Mark 14:27-31; Luk 22:31-34)

36 Na smalek Simon Fiter di ku Dyisas, manan, “Amu, nè fanam gusalu?”

Na tmimel Dyisas, manan, “I fangu gusalu là gamu fa gagin deg, bay di satu duh mlalò gamu deg.”

37 Na man Fiter, “Kan ku là agu gagin ge ani? Tagatlagad agu magin ge balù ku mati agu mdà di ge.”

38 Na smalek Dyisas, manan, “Too glut dé i manam, na balù mati ge mdà di deg? Tulengu ge i kaglutan, kadang butang ani, di là fa kamleet i anuk tmulen ge tlu dulê na laam agu dilè.”

14

Dyisas i dalan salu di Mà

1 Na talù Dyisas lêman di dad gal mlalò kenen, manan, “Nangyu fsamuk i nawayu, bay faglut gamu di Dwata na lê gamu faglut di deg.

2 Nun dee gumnè di gumnè i Màgu, na salu agu ditù du fnatlagadgu i gumnèyu. Na ku là glut ani làgu tulen dun di gamu.

3 Na di kafngegu fatlagad i gumnèyu ditù lêmanta gamu sanfulê du nebeta gamu ditù di gumnègu, du fye balù nè gumnègu lê gamu ditù.

4 Na tagadèyu i dalan salu di banwe gusalugu.”

5 Kabay man Tomas di kenen, “Amu, làmi gadè ku nè gusalum, taman tan i kgadèmi i dalan salu ditù?”

6 Na man Dyisas di kenen, “Agu i dalan salu ditù, na agu i gumdà i kaglut na falami nawa. Landè to fakay salu di Mà ku laan funa magu di deg.

7 Na ani, du tagadèyu agu, taman gadèyu Mà. Na mdà ani, gadèyu kenen, na lêyu teen.”

8 Na man Filif, “Amu, silang fye nawami ku tafitem gami Mà.”

9 Na man Dyisas, “E Filif, tamlo agu mnè di safédyu, na laam agu fa gadè? Nè i to mite deg teenan Mà. Taman kan ku manam, ‘Fitem gami Mà?’

10 Kan, là ge kè faglut na
agu mnè di Mà, na Mà mnè
di deg? Ise mdà di deg i
dad gmangu di gamu. I kdee
mgimògu, Dwata sa i mimò
dun du mnè kenen di deg.
11 Fnaglutyu moon i mangu
agu mnè di Mà na kenen
mnè di deg. Kabay, ku là
gamu faglut fagu di mangu
ani, faglut gamu fagu di dad
tnikeng mgimògu.
12 Tulengu gamu i kaglu-
tan, nè i to faglut di deg sal-
ngad i gaganan nimò di dad
nimògu na mdatah fa nimoan
di deg du salu agu di Mà.
13 Na balù tan i fniyu di
Mà fagu di dagitgu, nimògu,
du fye gfite i bong kdatah Mà
fagu di Tingaan.
14 Hae, balù tan i fniyu fagu
di dagitgu nimògu.

I fakang gablà di Tulus Dwata

15 "Ku bong nawayu deg,
nimenyu sa i dad flalògu.
16 Na mni agu di Mà
fye blén di gamu satu To
Tmabeng, du fye mnè kenen
di gamu kel di landè sen
17 dunan Tulus Dwata, i
Tamdò i Kaglut. I dad to di
tah tanà ani dmuen Dwata,
làla kenen gdawat du làla ke-
nen dilè, na làla gadè ku
simto kenen. Kabay gamu,
gadèyu kenen, du déén kenen
di gamu, na mnè kenen di
lam nawayu.
18 "Tnagakta gamu ani, bay
làta gamu tatì bayà gambet i
ilu, du samfulê agu lêman di
gamu.
19 Tamdadong nan i bang
là kite deg i dad to dmuen
deg di tah tanà ani, bay gamu
kadang teenyu agu. Na du
nun nawagu landè sen, nun
nawayu landè sen.
20 Di kakel i duh én, gadèyu
mnè agu di Mà, na mnè gamu
di deg na mnè agu di gamu.
21 "Simto to gmadè na mi-
men i dad flalògu, kanbon-
gan agu nawa, na i to mbong
nawa deg, bong nawami Mà
kenen, na fgadègu di kenen
gablà di ktogu."
22 Na man Dyudas di ke-
nen, ise ku Dyudas Iskariyot,
manan, "Amu, kan ku
fgadeam i ktom di gami alò
na là di dademe to di tah
tanà?"
23 Na tmimel Dyisas,
manan, "Nè i to kambong
nawa deg, nimenan i dad
tdògu, na bong nawa Màgu
kenen, na lwe gami Mà mnè
di kenen.
24 Kabay i dad to là mbong
nawa deg là sa mimen dad
tdògu. Na i tdògu gamu là sa
mdà di deg fandam, bay mdà
di fandam Mà, i mdek deg.
25 "Tatulengu di gamu kdee
ani di klogu fa mnè di safédyu.
26 Kabay i To Tmabeng,
dunan Mtiu Tulus dek Màgu
di gamu du tlas deg faglabat
kdee di gamu na fafaldam
gamu kdee tatulengu di
gamu.
27 "Tagakgu gamu ktanak
nawa dunan ktanak nawa
mnè di deg. Na ktanak nawa
blégu gamu ani, là salngad i
blé dad to di tah tanà. Taman

nangyu fsamuk i nawayu na nang gamu likò.
28 “Talingeyu i gmangu, ‘Tagakgu gamu, bay lêmangu samfulê di gamu.’ Ku too bong nawayu deg too gamu flehew, du tafan agu samfulê di Mà du mdatah kenen di deg.
29 Na tatulengu di gamu di laan fa kel du fye di kagdohoan kadang too gamu faglut di deg.
30 Talà agu mlo stulen di gamu, du Satanas, i mebe i dee sasè di tah tanà ani, tafan kel. Landè kiboan mebe deg,
31 bay én nimògu i fimò Mà deg, du fye gadè i kdee dad to ku tan kalbong nawagu ku Mà. Na taman tadag gamu.
“Mdà ito nan.”

15

I kaflingen Dyisas i kton di laweh grép

1 Na tulen Dyisas fléd ani, manan, “Agu i too glut laweh i fule grép, na Màgu i mifat i fule.
2 Kdee dad fangagu là munge kanlangan, bay i kdee dad fanga munge toon fnaya du fye matnù i kbungela.
3 Na gamu i dad fanga tamfaya du tafnaglutyu i dad tnalùgu tatdògu di gamu.
4 Too gamu mnè di deg, na mnè agu di gamu. Du gambet i fanga ku mkah di laweh i fule là gambunge, salngad én gamu, du ku là gamu mnè di deg, landè bunge i kafaglutyu.
5 “Agu laweh, na gamu dad fanga. Na gambet i fanga ku fadlug gamu mnè di deg na mnè agu di gamu, too gamu gambunge, bay landè fye mgimòyu ku mkah gamu di deg.
6 Na dad to là mnè di deg, bat kadang gambet dad fanga maklang na mlanas. Na nuku dad fanga én na bat di lifoh na snakuf.
7 Ku fadlug gamu mnè di deg, na mnè i Tnalùgu di nawayu, na balù tan fniyu di deg blégu gamu.
8 Ku too gamu munge i dad fye nimò, dnayen dad to i bong kdatah Màgu, na gadèla gamu dad to gal mlalò deg.
9 “Salngad kakdo Mà deg i kakdogu gamu, taman too gamu mnè di kakdogu.
10 Ku nimenyu dad flalògu, mnè gamu di kakdogu, salngad deg, du nimengu dad flalò Màgu, na mnè agu di kakdon.
11 Tagmangu kdee ani di gamu du fye mnè i klehewgu di gamu, na du fye too sikof i klehewyu.
12 Ani flalògu di gamu, sakdo gamu salngad kakdogu gamu.
13 I too mdatah kakdo fite satu to di demen sakdo, dunan ani, ku blén i kton di fati du falwaan kenen.
14 Na gamu dad too glut demegu sakdo ku nimenyu dad flalògu.
15 Na làgu gamu nan tlo lifan, du i amu, laan sa fgadè i fanan nimò di dad lifan. Kabay katlogu gamu, dunan dademegu sakdo du kdee fgadè Màgu di deg tafgadègu

di gamu.
16 Ise ku gamu malék deg,
bay agu malék gamu. Nalékta
gamu du fye munge gamu i
fye nimò balù nè gusaluyu,
na du fye nun gukel i nimòyu.
Na taman ku tan fniyu di Mà
fagu di dagitgu blén di gamu.
17 Taman ani flalògu di
gamu, sakdo gamu."

I knang nawa i dad to dmuen ku Dyisas

18 "Ku i dad to mlalò i
knayè banwe, mnang nawala
gamu, nang gamu tikeng du
deg i munala knang nawa.
19 Kabay kaflingenta dun,
ku masasatu gamu di dad
to di tah tanà i mlalò knayè
banwe, tatoola gamu kando.
Kabay du talà gamu nan
masasatu di dale du gamu i
mgalékgu, taman én duenla
mnang gamu nawa.
20 Tooyu fandam i gmangu
di gamu, 'I salig là mdatah
di amun.' Taman du tafan-
layamla agu, lêla gamu fan-
layam. Kabay ku tanimenla
i dad tdògu, lêla nimen dad
tdòyu.
21 Kabay i dad to mlayam
gamu, fanlayamla gamu du
faglut gamu di deg, du làla
gadè Mà i mdek deg.
22 Là ale banlé salà di làla
kafaglut di deg ku talà agu
salu dini na tamdò dale.
Kabay du talingela i gmangu,
taman làla fakay man ku
landè salàla.
23 Na i dad to mnang nawa
deg, mnang nawala Màgu.
24 Na ku talàgu nimò i
dad tnikeng i landè dademe
gmagan mimò dun, na ku
làla lmen teen, fakay man
landè salàla di làla kafaglut
di deg. Kabay tateenla i dad
mgimògu na knean knangla
agu nawa na lêla knang nawa
Màgu.
25 I nimòla ani gumdà
gdohò i gsulat di Tnalù
Dwata blén dale,* manan,
'Knangla agu nawa balù
landè gumdaan.'
26 "Ku tadekgu salu di gamu
mdà di Mà i To Tmabeng,
dunan Tulus Tamdò i Kaglut
mdà di Mà, kenen tmulen
gablà di deg.
27 Na gamu, lê tmulen gablà
di deg, du tamagin gamu deg
mdà fa di katbùgu tamdò."

16

1 "I duengu man kdee ani
di gamu du fye là mlungay
ksaligyu ku kel kadang kdee
ani,
2 du fnang gamu kadang
i dad Dyu fusuk di dad
gusatdòla. Na kel i duh
kadang ku nun to mati gamu,
én i fandaman ku nimoan i
knayè Dwata.
3 Na i duenla mimò ani du
làla gadè gami Mà.
4 Kabay tatulengu ani di
gamu du fye di kagdohoan,
gafaldamyu i dad mangu
di gamu. Làgu man ani di
katbùgu tamdò gamu du dini
agu fa di safédyu.
5 "Kabay ani, tafan agu
mdà salu ditù di mdek deg,

* **15:25** Satu kubad ani dunan: gsulat di flalòla.

na landè di gamu smalek i gusalugu.
6 Kabay du tatulengu dad fan kel di gamu baling too mlidù nawayu.
7 Kabay tulengu gamu i kaglutan, too nun gufyeyu ku mdà agu, du ku là agu mdà, là salu di gamu i To Tmabeng, bay ku mdà agu, dekgu kenen salu di gamu.
8 Na ku salu kenen dini, faglabatan di dad to di tah tanà gablà di dad salàla, na i matlu dalan, na i kukum Dwata.
9 Faglabatan dale gablà di dad salàla du là ale faglut di deg.
10 Na faglabatan dale i matlu dalan du salu agu ditù di Màgu, na talàyu agu nan teen.
11 Na faglabatan dale gablà di kukum Dwata dad to gamsalà, du Satanas, i mebe dale, tanukum sa nan di kaflayam.
12 "Dee fa i kayègu man di gamu, bay là fa fakay ani du too malima di gamu.
13 Kabay di kakel Tulus Dwata, i Tamdò i Kaglut, nalakan gamu di kaglabat i kdee kaglut. Kdee manan ise mdà di kenen, bay aloan man i lingen mdà di Mà. Na fgadean gamu i dad là fa mkel.
14 Fiten i kdatahgu du fgadean di gamu i tnalùgu.
15 I kdee nfun i Màgu slame nfungu, na taman mangu, kdee tulen Tulus Dwata di gamu mdà sa di deg."

I klidù ani mbaling kadang klehew

16 Na man Dyisas, "Là mlo talàyu agu teen, bay di là mlo lêman, lêmanyu agu teen."
17 Na sasalek i dademe dad mlalò kenen, manla, "Tan i gumtatek i manan, 'Là mlo ani talàyu agu teen, bay di là mlo lêman, lêmanyu agu teen,' na manan, 'du salu agu ditù di Màgu?' "
18 Na manla, "Tan i gumtatek i manan, 'là mlo?' Laito glabat i manan."
19 Na tagadè Dyisas mayè ale smalek di kenen, taman manan di dale, "Snalekyu kè gablà di gmangu, 'Là mlo ani, talàyu agu teen, bay là mlo lêman, lêmanyu agu teen?'
20 Tulengu gamu i kaglutan, mlidù gamu kadang na mngel, bay i dad to là faglut di deg too ale lehew. Kabay balù mlidù gamu dini, i klidùyu mbaling klehew kadang.
21 Ku fkahta di libun maltien di tafan ksut tingaan, too kenen mlidù di tafan sut tingaan, du too sasè katdukan. Kabay ku tasut, glifetan i klidduan, du lehew kenen mdà di ksut tingaan di tah tanà.
22 Na salngad én i kagkahyu du mlidù gamu ani, bay di ksiteito lêman, too nun klehewyu, na landè to gmagan mwè dun di gamu.
23 "Na di bang én, là gamu mni di deg balù tan. Hae, du tulengu gamu i kaglutan, én gumniyu di Mà, na balù tan fniyu di kenen fagu di dagitgu blén di gamu.
24 Kel ani, landè fa fniyu di kenen fagu di dagitgu. Mni

gamu na gamdawat gamu, du fye sikof klehewyu."

Tagfisan Dyisas i kdee sasè

25 "Tatulengu gamu ani fagu di fléd, bay nun duh kadang tulengu gamu gablà di Màgu na làgu fagu dun di fléd, bay toogu fbangal tmulen gablà di kenen.

26 Na di klogu di saféd Màgu mni gamu di kenen fagu di dagitgu. Na ise nan ku agu mni di kenen gablà di gamu,

27 du bong nawa Mà gamu, du tabong nawayu deg, na du fnaglutyu kenen gumdàgu.

28 Én gumdàgu di Mà, na tasalu agu dini di tah tanà, bay di là mlo lêmangu tagak tanà ani du samfulê agu di Mà."

29 Kafnge én, man i dad mlalò kenen, "Too mbangal nan i manam di gami du ise fagu di fléd.

30 Na tagadèmi nan, gadeam i kdee balù i mnè di fandam i dad to. Taman balù là gami smalek du tafalam gadè i fandammi. Én gumdàmi faglut, mdà ge di Dwata."

31 Na smalek Dyisas, "Faglut gamu nan?

32 Kabay neyeyu du nun bang, na ani dunan, sbalét kdeeyu, na kat satu di gamu samfulê di kenen gumnè. Kabay balù kdeeyu tmagak deg, ise ku alògu satu, du dini Mà di deg.

33 "Tatulengu gamu i kdee ani du fye nun ktanak nawayu mdà di ksasatuyu di deg. Nun kaflayamyu mdà di dad to di tah tanà ani, bay nang gamu likò du tagfisangu kdee dmuen deg di tah tanà."

17

I kdasal Dyisas dad gal mlalò kenen

1 Na di kafnge i kman Dyisas ani, lngalà kenen di langit, na dmasal, manan, "Mà takel nan i banggu. Fdataham agu, Tingaam, du fye fdatahgu ge,

2 du tagablém di deg i glal magot kdee dad to, du fye banlégu nawa landè sen kdee dad to tablém di deg.

3 Na i dad to dmawat nawa landè sen, dunan i dad gmadè ge, i too glut Dwata, na deg, Dyisas Krayst, i dekam salu dini di tah tanà.

4 Na tagfitegu i bong kdataham dini di tah tanà du tafanngegu i kdee nimò tafimoam deg.

5 Na ani, Mà, fuléam di deg i bong kdatah tagnègu gfun di safédam di là fa mgimò i banwe.

6 "Na tafgadègu ge di dad to di tah tanà tasaligam di deg. Ge i mfun dale, bay tasaligam ale di deg, na tamgimenla Tnaluam.

7 Na gadèla nan kdee tablém deg slame mdà di ge,

8 na kdee manam deg tatulengu di dale, na tadnawatla. Na taman gadèla i kaglutan na ge gumdàgu. Na faglut ale ge mdek deg dini.

9 "Na ani dnasalgu ale. Ise ku dad to là faglut di deg i dnasalgu, bay i dad to gablém di deg du ge mfun dale.

10 Ge mfun dad nfungu, na
agu mfun kdee dad nfunam,
na gfite i kdatahgu fagu di
dale.
11 Na ani, tafan agu sam-
fulê di ge, na talà agu mlo
mnè di tah tanà. Kabay i dad
to nfunta, dini ale flo di tah
tanà. Taman Màgu Too Mtiu,
nifatam ale fagu di bong tu-
lus i dagitam, i gablém di deg.
Nifatam ale du fye sasatu ale
salngad i gite ksasatu.
12 Di knègu dini di safédla,
nifatgu ale fagu di bong tu-
lus dagitam i gablém di deg.
Takanlunggu ale na landè di
dale lana di deg, bay alò satu,
i tagnè gadèta lana, du gdohò
i gman di Tnaluam gablà di
kenen.
13 "Na ani, samfulê agu di
ge, na taman mangu kdee ani
di lamgu dini fa di tah tanà,
du fye too magin ale deg di
klehewgu.
14 Tagablégu Tnaluam di
dale, na knang ale nawa i dad
dmuen ge di tah tanà, du là
ale agin di knayè di tah tanà,
salngad deg.
15 Na ise ku én fnigu ku
nweam ale mdà di tah tanà,
bay fnigu ku kanlungam ale
mdà di ku Satanas.*
16 Là ale agin di knayè di
tah tanà, salngad deg là agu
agin di knayè di tah tanà.
17 Fagu di kaglut, dunan
Tnaluam, nimoam dad to
nfunta gablà mgimò dad
saligam,†
18 du tadekgu ale tmulen
Tnaluam di dad to di tah tanà,
salngad kdekam deg dini.
19 Na i ktogu ani ftigu blé di
fimoam deg, du fye lêla fti blé
ktola di fimoam dale.
20 "Na ise ku alò dad tota
ani i dnasalgu di ge, bay balù
i kdee dad to faglut di deg
kadang mdà di tdòla dale,
21 Dmasal agu fye sasatu
kdeela, salngad i gite ksasatu
Mà. Du mnè ge di deg na mnè
agu di ge. Na dmasal agu fye
mbaling ale sasatu di gite du
fye faglut kdee dad to na ge
mdek deg.
22 I kdatah tagablém deg,
blégu di dale du fye nun
ksasatu nawala salngad i gite
ksasatu.
23 Hae, du mnè agu di dale
na mnè ge di deg, du fye sikof
ksasatula. Na mdà én gfite di
dad to di tah tanà, ge mdek
deg, na bong nawam dale sal-
ngad kbong nawam deg.
24 "Mà, i dad to gablém deg,
kayègu ku mnè ale di safédgu
di gumnègu kadang, du fye
teenla kdatah tagablém di
deg di là fa mgimò i banwe,
du mdà di kbong nawam deg.
25 "E Mà Too Tlu, là gmadè
ge i dad to di tah tanà là faglut
di deg, bay gmadè agu ge, na
dad to nfunta ani gmadè ale
ge mdek deg dini.
26 Na tafgadègu dale gablà
di ge, na galgu ale fangadè, du
fye i kakdom salngad i kak-
dom deg mnè di nawala, na
du fye mnè agu di dale."

* **17:15** Satu kubad ani dunan: i To Sasè. † **17:17** Satu kubad ani dunan: Fagu di kaglut, tnanim ale mdà di dademe du fye mbaling ale too matlu salig gablà nfun Dwata. Tnaluam i kaglut.

18

I kakfè ku Dyisas

1 Di kafnge Dyisas dmasal
mdà kenen magu magin dad
gal mlalò kenen. Mifal ale
bong sbang Kidron. Na déén
di faltù, fusuk ale di satu tanà
gugfule dad kayu déén.
2 Na Dyudas, i fan mangkal
ku Dyisas di fati, tateenan
tanà én, du én tagnè gustifun
Dyisas na dad gal mlalò ke-
nen.
3 Taman salu Dyudas ditù,
na faginan dademe sundalu
na dademe dad munung i
Bong Gumnè Dwata dek dad
ulu dad bà di Dwata na dad
Farisi. Mebe ale dad salò na
dad tekla.
4 Na gadè Dyisas kdee fan
mkel di kenen, taman snito-
ngan ale, na manan, "Simto
fanngabalyu?"
5 Na tmimel ale, manla,
"Dyisas mdà di Nasarét!"
Na man Dyisas, "Agu sa
dunan." Na déén Dyudas, i to
mangkal kenen, tadag déén
di safédla.
6 Na di kagman Dyisas di
dale, "Agu sa dunan," gfudul
ale, na fugen di tanà.
7 Na lêman smalek Dyisas,
manan, "Simto fanngaba-
lyu?"
Na lêman ale tmimel,
manla, "Dyisas mdà di
Nasarét."
8 Na man Dyisas, "Tag-
mangu di gamu gine, agu
dunan. Ku agu sa fanngaba-
lyu, falohyu dademegu mdà."
9 I duenan man ani, du
fye gdohò i gmanan di Maan,
manan, "Landè lana di deg di
kdee dad to gablém di deg."
10 Na Simon Fiter, du nun
sundangan nsoan, na tniben
lifan i gumdatah dad bà di
Dwata, na masfek bali klin-
gen gsen di kwanan. I dagit
lifan ani Malkus.
11 Na nngak Dyisas Fiter,
manan, "Fuléam di lumaan i
sundangam. Man nawam kè
ku làgu dnawat kaflayam blé
Mà deg?"*

I kebela ku Dyisas di ku Anas

12 Na i dad sundalu, na
kafitanla, na dademe gal
munung, kanfèla Dyisas na
bnakusla kenen.
13 Na funala nebe kenen di
ku Anas, tewe Kayafas. Na
Kayafas ani, gumdatah i dad
bà di Dwata di fali én.
14 Na Kayafas ani i mngewe
dad ulu dad Dyu na fye fa
ku alò satu to mati du tlas
kdee dad to du fye là malmo
kdeela.

I kbalew Fiter
(Matyu 26:69-70; Mark 14:66-68; Luk 22:55-57)

15 Na Simon Fiter na satu
demen gal mlalò ku Dyisas,
mlalò ale kenen. Kakella di
gumnè i gumdatah dad bà
di Dwata falohla deme Fiter
magin ku Dyisas fusuk di
nasel i gumnè, du nilè kenen
ganlal én.
16 Kabay Fiter, tadag di lwà
di safèd i takab. Na taman
lamwà i dilè i gumdatah dad
bà di Dwata na stulen di libun
munung i takab, na neben
Fiter di lam.

* **18:11** Satu kubad ani dunan: Man nawam kè ku làgu minum di tabù blé Mà deg.

17 Na smalek i libun munung i takab, manan di ku Fiter, “Ise ge kè satu di dad gal mlalò to én?”

Man Fiter, “Ay, ise deg!”

18 Na du tno déén, mto lifoh using dad lifan na dad to gal munung na tadag ale di glibutan du mnalang.

I ksalek i gumdatah dad bà di Dwata ku Dyisas

19 Na smalek i gumdatah dad bà di Dwata di ku Dyisas gablà di dad gal mlalò kenen na i tdoan di dad to.

20 Na tmimel Dyisas, manan, “Kdee dad to gmadè i tdògu du galgu tamdò déén di gal gusatdò, na di Bong Gumnè Dwata, i dad gustifun i kdee dad Dyu, na landè tdògu gbuni.

21 Na kan ku snalekyu agu gablà di tdògu? Snalekyu dad to mlinge dun du gadèla kdee mangu.”

22 Kafnge Dyisas mangman ani, nun satu di dad gal munung déén smamfak kenen, manan, “Én kè kiboam tmimel i gumdatah dad bà di Dwata?”

23 Na tmimel Dyisas, manan, “Ku nun mangu sasè, tulenam di dad to i ksasean. Kabay ku glut i mangu, tan duenam smamfak deg?”

24 Kafnge én, di slengan fa mbakus, febe Anas kenen salu di ku Kayafas gumdatah dad bà di Dwata.

I galwe kbalew Fiter
(Matyu 26:71-75; Mark 14:69-72; Luk 22:58-62)

25 Na déén fa Fiter di gumnalangan, na nun dademe to déén manla di kenen, “Ise ge kè satu gal mlalò to én?”

Na malew Fiter, manan, “Ise deg sa.”

26 Na déén satu lifan i gumdatah dad bà di Dwata, flanek i to tnibe Fiter i bali klingen, na manan, “Ise ge kè i to teengu gine di kakfè ku Dyisas di gumule kayu?”

27 Na lêman malew Fiter, manan, “Ise deg.” Na én nan kakleet i anuk.

I kebela ku Dyisas salu di kanfe Filat
(Matyu 27:1-2, 11-14; Mark 15:1-5; Luk 23:1-5)

28 Di too flafus, mdà ale di gumnè Kayafas na nebela Dyisas di bong gumnè Gubirnador Filat. Kabay là fusuk i dad Dyu du ken baling ale magagsik di kite Dwata na taman là gagin di kakaan i fista Duh Kaglius.†

29 Taman lamwà Filat smitong dale, na manan, “Tan salà to ani duenyu mebe kenen dini?”

30 Na tmimel i dad Dyu, manla, “Ku landè salà i to ani làmi nebe dini di ge.”

31 Na man Filat di dale, “Ku nun salaan, gamu sa mukum kenen fagu di urdinyu.”

Kabay man i dad Dyu, “Là fakay di urdinyu ku gami dad Dyu mukum satu to di fati.”

† **18:28** Di fnaglut lalò i dad Dyu too mabtas i dad fistala, bay ku fusuk ale di gumnè i to ise Dyu baling ale magagsik di kite Dwata, na là ale fakay fakuf di dad fistala.

32 Na mkel i kdee ani du fye
gdohò i gman Dyisas gablà di
kibòla mati kenen.
33 Na lêman fusuk Filat di
lam i bong gumnean, na
fngén Dyisas, na snalekan
kenen, manan, "Ge kè harì
dad Dyu?"
34 Na tmimel Dyisas,
manan, "Nè gumdà i manam,
mdà di ge fandam ku mdà di
lingem di dademe dad to?"
35 Na tmimel Filat, "Man
nawam kè ku Dyu agu? I
dademem to Dyu, dad ulu
dad bà di Dwata i mebe ge
dini. Tan salà tanimoam?"
36 Na tmimel Dyisas,
manan, "I kagotgu ise dini di
tah tanà, du ku dini kagotgu
di tah tanà sfati dad saliggu
dad Dyu dmuen deg du fye là
agu gakfè. Kabay i kagotgu
ise mdà di tanà."
37 Na man Filat, "Ku én, ge
kadì harì!"
Na tmimel Dyisas, manan,
"Tagmanam agu i harì. Na
én alò duengu sut di tah tanà
na salu dini du tulen i kaglut
di dad to. Na dad to msen i
kaglut flinge ale deg."
38 Na man Filat, "Tan i
kaglut manam én?"

I kukumla ku Dyisas
(Matyu 27:15-31; Mark 15:6-20; Luk 23:13-25)

Na di kagman Filat ani,
lêman kenen lamwà salu di
dad Dyu gine, na manan,
"Landè teengu salà di to ani.
39 Kabay nun knalamyu
dad Dyu, klit Duh Kaglius,
galgu falwà di gamu i satu
to bnilanggù i kayèyu. Mayè
gamu kè ku falwàgu di gamu
i Harì dad Dyu?"
40 Kabay lêman mkit kdeela,
manla, "Ise kenen! Barabas
kayèmi!" Na Barabas, kenen
satu to tmaku.

19

I kukum ku Dyisas di fati

1 Na kafnge én, faskél Filat
Dyisas.
2 Na dad sundalu, mwè
ale walad nun sual, na
nlikinla du nimòla kyangen,
na sukubla di ulun. Na
falsakla kenen i klaweh fulè
du fagbetla kenen harì.
3 Na fdadong ale di kenen
du nadoyla, manla, "Mlawil
ge, Harì dad Dyu," na snam-
fakla kenen.
4 Kafnge én, lêman lamwà
Filat, na manan di dad Dyu
stifun déén, "Nebegu kenen
dini di gamu du fye gadèyu
landè teengu salaan."
5 Na lêman lamwà Dyisas,
na magsukub fa i ulun dad
sual, na kamlaweh fa i fulè
klaweh. Na man Filat di dad
Dyu, "Neyeyu to ani."
6 Kabay di kite dad ulu dad
bà di Dwata na dad saligla
munung ku Dyisas, mkit ale
lêman, manla, "Flansangam
kenen di krus! Flansangam
kenen di krus!"
Kabay man Filat di dale,
"Gamu mlansang kenen
di krus. Landè sa teengu
salaan."
7 Na tmimel dad Dyu,
manla, "Mdà di flalò ni-
menmi, là fakay ku là kenen
fnati, du manan kenen Tingà
Dwata."

8 Na di kaklinge Filat ani,
matnù klikoan.
9 Na lêman fusuk kenen di
lam gumnean, na snalekan
Dyisas, manan, “Nè gum-
daam?”
Kabay là tmimel Dyisas.
10 Taman man Filat di ke-
nen, “Tan duenam là tmimel
deg? Laam kè gadè nun
glalgu falwà ge ku demen
flansang ge di krus?”
11 Na tmimel Dyisas,
manan, “Landè glalam mimò
balù tan di deg ku là gablé
Dwata di ge. Taman mdatah
fa salà i to mebe deg dini, di
ge salà.”
12 Di kaklinge Filat man
Dyisas ani, mngabal kenen
kfagu falwà kenen. Kabay
baling too mkit dad Dyu,
manla, “Ku falwaam kenen,
taise ge nan msen di ku Sisar,
du balù simto to ku manan
harì kenen, dnuenan Sisar, i
mdatah ganlal.”
13 Di kaklinge Filat i manla
ani, neben Dyisas lamwà, na
sudeng kenen di gusudeng
di gal gumukum dnagit Saal
Batu, na di talù Hibru, dunan
Gabata.
14 Na tafan ltu i duh di duh
kafatlagad dad Dyu kakaan
di fista Duh Kaglius, na
manan di dad Dyu, “Neyeyu
harìyu!”
15 Kabay mkit i dad Dyu,
manla, “Fnatim kenen!
Flansangam di krus!”
Na smalek Filat, manan,
“Flansanggu kè harìyu di
krus?” Na tmimel dad ulu
dad bà di Dwata, manla,
“Landè dademe harìmi,
senan alò Sisar!”
16 Taman blén kenen di
dale du nlansang di krus.

I klansang ku Dyisas di krus

Taman nwèla Dyisas,
17 na lamwà kenen tmiang i
krusan salu di satu tukay bu-
lul dnagit Banwe Tulan Ulu.
Na dagit ani di talù Hibru,
dunan Golgota.
18 Na déén gumlansangla
kenen. Na nun lwe to
nlansangla di krus di safédan,
satu gsen di kwananan, na
satu gsen di ibengan, na
Dyisas di gutngàla.
19 Na nun sulat Filat na fad-
katla di krus Dyisas. Na ani
manan, “Ani Dyisas mdà di
Nasarét, Harì dad Dyu.”
20 Dee dad to Dyu masa
sulat ani du mdadong gum-
lansangla ku Dyisas di syu-
dad Dyérusalém, na du gsulat
ani di dad talù Hibru, Latin,
na Grik.
21 Na di kite dad ulu dad bà
di Dwata dun ani, manla di
ku Filat, “Nangam sulat, ‘Harì
dad Dyu,’ bay sulatam baling,
‘Én man to ani, agu Harì dad
Dyu.’ ”
22 Na tmimel Filat manan,
“I tagsulatgu, là fakay tanlas.”
23 Kafnge dad sundalu
mlansang ku Dyisas di krus,
nwèla i dad klawehan, na
nalella di fat du fye kat
satu dale nun gwèla. Na
nun satu di klawehan tahà
landè tbélan, tatì mganem i
kabalan,
24 na taman stulen dad
sundalu, manla, “Nangito
knasê ani, bay neyeito ku
simto gamwè dun fagu di
kasbunut.”

Na mgimò kdee ani du fye gdohò gman Dwata di Tnaluan, manan,
“Sansalella dad klawehgu,
na neyela ku simto gamwè dun fagu di kasbunut.”
Na én nimò dad sundalu.
25 Na tadag déén mdadong di krus Dyisas yéan, na flanek yéan libun, na Méri yaan Klofas, na lêman Méri Magdalin.
26 Na di kite Dyisas yéan, na satu to mlalò kenen toon kanbong nawa tadag déén, manan di yéan, “Libun, én lagi di safédam tingaam nan.”
27 Kafnge én, manan di gal mlalò kenen, manan, “Kenen nan yéam.” Na mdà di duh én fnean yê Dyisas di safédan.

I kfati Dyisas
(Matyu 27:45-56; Mark 15:33-41; Luk 23:44-49)

28 Kafnge én gadè Dyisas tasikof kdee fimò Dwata kenen, na dnohoan gman Dwata di Tnaluan, du manan, “Malau agu.”
29 Na nun tukung fnò masam binu, na lnabla i gal fsaf yéél di binu én, na fkahla di tukè fanga hisof, na ulukla di bà Dyisas du fsafla kenen.
30 Di kagsaf Dyisas masam binu, manan, “Tafnge nan.”

Na kudung kenen, na fto nawan.

I kdak i sundalu lohok Dyisas

31 Na ani nan i duh kafatlagad dad Dyu i Duh Kaftud, na là ale mayè ku gtagak dad nlansang di krus di duh én, labi nan du Duh Kaftud fan kel too mdatah, du fista Duh Kaglius sa, taman salu dad ulu dad Dyu di ku Filat du fnila fye ku tanfò dad blì dad nlansang di krus, fye mlal ale mati, na fakayla nwè i lawehla mdà di krus.
32 Taman dek Filat ditù dad sundalun, na tanfòla dad blì i lwe dad to nlansang magin ku Dyisas.
33 Kabay kakella di ku Dyisas teenla tamati kenen, taman làla tanfò kenen blì.
34 Kabay nun satu di dad sundalu ndakan agas lohok Dyisas, na mdà déén maloh litè na yéél.
35 I to mite kdee ani, dunan i tmulen dun, taman too gsalig i mangu. Gadègu, glut tulengu. Na én duengu tmulen du fye faglut gamu salngad deg.
36 Mkel ani du fye gdohò gman di Tnalù Dwata, manan,
“Landè satu di dad tulanan tanfò.”
37 Na lêman gdohò gman Tnalù Dwata, manan,
“Meye ale di to ndakla agas.”

I kalbang ku Dyisas
(Matyu 27:57-61; Mark 15:42-47; Luk 23:50-56)

38 Na nun to mdà di banwe Arimatiya dnagit ku Dyosif. Kenen satu mlalò ku Dyisas, bay laan fgadè dun mdà di klikoan dad Dyu. Salu kenen di ku Filat du fnin laweh Dyisas. Na faloh Filat, taman salu kenen ditù na nwean laweh Dyisas mdà di krus.
39 Na magin Nikodimus, dunan i to salu di ku Dyisas di butang, na mebe kenen dad fangbun dnagit mira na

alo. Nun dad lime falò kilu kablatan.
40 Na nwèla laweh Dyisas,
na fnungasla falami safut gagin i fangbun du ani knalam
nimò dad Dyu di kalbang i mati.
41 Na nun dad kayu fule
mdadong di gumlansangla
ku Dyisas, na nun satu falami
gulambang déén landè fa to
lmen lbang déén.
42 Na du msasaw ale
du taduh kafatlagad dad
Dyu fista i Duh Kaglius, na
du mdadong i gulambang,
taman lbangla Dyisas ditù.

20

I kték Dyisas mdà di fati
(Matyu 28:1-8; Mark 16:1-8; Luk 24:1-12)

1 Na di flafus Linggu, di
kifu fa, salu Méri Magdalin
di lbang, na teenan tamagwè
batu sang di bà lbang.
2 Na mila kenen salu di ku
Simon Fiter na di satu gal
mlalò too kando Dyisas, na
man Méri di dale, "Tanwèla
laweh Amuito mdà di lbang,
na làmi gadè ku nè gumkahla
kenen."
3 Na mdà Fiter na demen
mlalò ku Dyisas salu di lbang.
4 Sadlu ale salu ditù, bay
mlal i satu na muna kel di
lbang.
5 Na fkagò kenen du smalil
di lbang, na teenan fungas
Dyisas gtagak déén, bay laan
fusuk di lam.
6 Kafnge én, talê kel Fiter,
na fles kenen fusuk, na
teenan safut fungas laweh
Dyisas,
7 na lêman safut fungas i
ulun, bay maglulun na mahal
gugkahan.
8 Kafnge én, fusuk i mlalò
ku Dyisas muna kel gine, na
teenan kdee ani, na faglut kenen Dyisas tamto lêman.
9 Kabay làla fa glabat i gsulat di Tnalù Dwata, mték Dyisas mdà di fati.
10 Kafnge én, mdà i lwe to én
mulê.

I kfite Dyisas i kton di ku Méri Magdalin
(Matyu 28:9-10; Mark 16:9-11)

11 Kabay Méri déén kenen
di lwà i gulambang mngel,
na di kngelan fkagò kenen du
smalil di lam i lbang,
12 na nun teenan lwe
kasaligan Dwata kamlaweh
bukay. Sudeng ale déén di
gufkahla laweh Dyisas, satu
gsen di ulu, na satu gsen di
blì.
13 Na snalekla Méri, manla,
"Libun, tan nngelam?"
Na manan di dale, "Nun
dad to mwè laweh Amugu, na
làgu gadè gufkahla dun."
14 Na di kafngen man ani,
falê kenen, na teenan Dyisas
tadag déén, bay laan kenen
dilè.
15 Na man Dyisas di kenen,
"Libun, tan nngelam? Simto
fanngabalam?"
Na man nawa Méri ku
kenen to gal mifat dad
fule déén, taman manan,
"Fà, ku ge mwè lawehan,
tulenam deg gufkaham dun,
du nwègu."
16 Kabay man Dyisas,
"Méri."

Na smalu Méri di kenen, na manan di talù Hibru, “Raboni.” I gumtatek talù Raboni, dunan To Tamdò.

17 Na man Dyisas di kenen, “Nangam agu nagot, du là agu fa salu di Màgu. Kabay salu ge di dad flanekgu, na tulenam dale na fan agu salu di Màgu Dwata di langit, dunan Màyu na Dwatayu.”

18 Taman mdà Méri Magdalin salu di dad mlalò ku Dyisas, na tulenan dale tateenan i Amu. Na tulenan kdee gman Dyisas di kenen.

I kfite Dyisas i kton di dad gal mlalò kenen

(Matyu 28:16-20; Mark 16:14-18; Luk 24:36-49)

19 Na di kbutang di duh Linggu, stifun dad gal mlalò ku Dyisas di satu gumnè, na tnakabla gufusuk du likò ale dad ulu dad Dyu. Na tatì msut déén Dyisas tadag di blengla, na manan di dale, “I ktanak nawa mnè di gamu.”

20 Kafngen man ani, fiten dale dad falelan na lohokan. Na too ale lehew du tateenla Amula.

21 Na lêman man Dyisas di dale, “I ktanak nawa mnè di gamu. Dekta gamu salngad i kdek Màgu deg.”

22 Na di kafnge Dyisas mangman ani, nyufan ale, na manan, “Dnawatyu Mtiu Tulus.

23 Na mdà ani ku nlifetyu salà satu to nlifet Dwata salaan, bay ku làyu nlifet salaan là sa nlifet Dwata dun.”

I kfite Dyisas i kton di ku Tomas

24 Na Tomas, satu di dad sfalò lwe gal mlalò ku Dyisas, galla tlo Fingin, là déén di kfite Dyisas kton di dale.

25 Taman man dademen di kenen, “Tateenmi Amuito.” Kabay man Tomas di dale, “Silang agu faglut tamték kenen ku teengu dad seeyan di falelan na doggu tnalògu di dad dalan gumatak i lansang, na fkahgu kmalgu di lam i gumdak di lohokan.”

26 Na kafnge walu butang, talêman stifun dad gal mlalò ku Dyisas di lam satu gumnè, na déén Tomas. Magtakab gumnè, bay msut Dyisas, na tadag déén di blengla, na manan di dale, “I ktanak nawa mnè di gamu.”

27 Kafnge én, manan di ku Tomas, “Fkaham tnaloam dini, na neyem dalan gumatak lansang di kmalgu, na fkaham kmalam di gumdak di lohokgu. Na nang ge falwe nawa, bay faglut ge.”

28 Na tmimel Tomas, “Ge Amugu na Dwatagu.”

29 Na man Dyisas di kenen, “I duenam faglut du tateenam agu. Nun kafye dad to faglut di deg balù làla agu teen.”

I duen Dyan smulat libru ani

30 Na dee fa dademe tnikeng nimò Dyisas teen dad mlalò kenen là gsulat di libru ani.

31 Kabay tasulatgu kdee ani, du fye faglut gamu na Dyisas i Krayst, én Mgalék Dwata, na Tingà Dwata. Na fagu di kafaglutyu di kenen

gamfun gamu nawa landè sen.

21

I kfite Dyisas i kton di fitu gal mlalò kenen

1 Kafnge én, lêman fite Dyisas i kton di dad gal mlalò kenen di bong lanaw Tibiryas. Na ani kfagun fite i kton.

2 Déén Simon Fiter, Tomas, i galla tlo Fingin, Natanyél mdà di banwe Kana di Galili, lwe dad ngà Sébidi na lwe dademe gal mlalò ku Dyisas.

3 Na man Simon Fiter di dale, "Mdà agu mukut nalaf." Na man i dademen, "Magin gami ge." Na mdà ale maweng, na mukut ale tayud butang, bay landè gwèla.

4 Na di ksut i duh tadag Dyisas di kilil lanaw, bay i dad mlalò kenen, làla gadè ku kenen Dyisas.

5 Na tamlo Dyisas di dale, snalekan, "Dad flanek, tanun gwèyu?"

Na manla, "Landè."

6 Na manan di dale, "Ftatekyu fukutyu gsen di kwanan i aweng, na nun gwèyu." Na taman ftatekla fukutla lêman, na di kadyolla dun làla gagan mket dun du too dee nalaf gwèla.

7 Na man i gal mlalò ku Dyisas i toon kando di ku Fiter, manan, "Én sa Amuito!" Na di kgadè Fiter, Dyisas i tadag déén, lsakan i saul tanlusan du mukut, na kamyaf di yéél du kmahung salu di ku Dyisas.

8 Kabay dademe, fles ale maweng damyol fukutla fnò nalaf, du là ale mawag di kilil, nun kè syem falò mitru kawagan.

9 Kagduungla nun teenla déén dad bala lifoh na tnatê nalaf na nun fan.

10 Na man Dyisas di dale, "Nebeyu dini dademe nalaf tagwèyu."

11 Taman myak Simon Fiter di aweng, na dyolan fukutla fnò dad malbang nalaf kel di kilil. Na kdee nalaf, mlatu lime falò tlu, blaam là kasê fukutla balù too ale dee.

12 Na man Dyisas di dad mlalò kenen, "Dini gamu, na kmaan." Na landè di dale smalek ku simto kenen, du gadèla kenen Amula.

13 Na fdadong Dyisas, na nwean fan, na banlén ale, na banlén ale nalaf.

14 Ani gatlun dulê fite i kton di dad gal mlalò kenen mdà di ktékan di fati.

I ksalek Dyisas i kakdo Fiter kenen

15 Di kafngela kmaan man Dyisas di ku Simon Fiter, "Simon, tingà Dyan, too bong nawam deg mdatah fa di kalbong nawa dademem deg?"

Na manan, "Hae Amu, gadeam bong nawagu ge."

Na man Dyisas, "Ku bong nawam deg nifatam dad ngà bilibiligu."*

16 Na smalek Dyisas lêman, "Simon, tingà Dyan, too bong dé nawam deg?"

* **21:15** I dad bilibili man Dyisas di fléd ani dunan dad to faglut di kenen.

Na tmimel Fiter, manan, “Hae Amu, gadeam bong nawagu ge.”

Na man Dyisas, “Toom nifat dad bilibiligu.”

17 Na lêman smalek Dyisas di gatlun dulê, “Simon, tingà Dyan, glut bong nawam deg?”

Na too mlidù Fiter, du tatlu dulê smalek Dyisas ku too bong nawan kenen. Taman man Fiter di ku Dyisas, “E Amu, gadeam sa kdee, na gadeam sa bong nawagu ge.”

Na man Dyisas di kenen, “Toom nifat dad bilibiligu.

18 Tulengu ge kaglutan, di lamam fa lamnok, ge sa gmaling i ktom, na fakay ge magu balù nè kayeam gusalum, bay ku tatua ge tatiam alò bantal i sigalam, na mahal dad to gmaling ge, na nebela ge di laam kayè gusalu.”†

19 Én man Dyisas di ku Fiter, du fgadean di kenen gablà i kagkah kfatin, du fye magdayen Dwata. Na kafnge én, man Dyisas di kenen, “Laloam agu.”

I ktulen Dyisas gablà ku Dyan

20 Di kfalê Fiter teenan i gal mlalò ku Dyisas toon kando, dunan i fagléd di kfe Dyisas na smalek di slengla kmaan, manan, “Amu, simto dé fan mangkal ge?”

21 Na di kite Fiter i to én, snalekan Dyisas, manan, “Amu, tan sa mkel di to én kadang?”

22 Na tmimel Dyisas, manan, “Ku én kayègu na mto fa kenen kel di kasfulêgu, landè sa labetam déén. Kabay ge, mlalò ge deg!”

23 Na i man Dyisas ani gumdà dad mlalò ku Dyisas mbel i santulen, i là mati to én. Kabay ise én man Dyisas du manan, “Ku kayègu, na mto fa kenen kel di kasfulêgu, landè sa labetam déén.”

I gusen man Dyan

24 Agu sa i to mlalò ku Dyisas i gmanan én, na agu i tmulen kdee ani na smulat dun, na gadèmi kdee tatulengu too glut.

25 Kabay nun fa dee nimò Dyisas là gsulat di libru ani. Ku kdee nimoan slame gsulat, là kè gablà dad gufkah di klamang banwe i kdee libru gusmulat dun. Ani gusen i mangu.

† **21:18** Nun tagnè nimò dad to di bang kman Dyisas ani, dunan ku nun to kanfè na nukum di fati galla nikat tali i awekan du dyol kenen salu di gumatila kenen, na lêla nikat dad sigalan di krus di keben dun ditù. Na ani kibòla ku Fiter du én man dad to di muna, mati kenen di krus.

Dad Nimò
I Dad Nimò Dad To Gal Dek Dyisas

Kafaglabat i libru sulat Luk gablà di dad nimò dad to gal dek Dyisas

Na Luk satu to gal mulung, smulat libru ani, na satu gal magin ku Fol di kagun di dad banwe du tamdò gablà ku Dyisas. Na ani satu sulatan ku Tyufilus. Tyufilus ani satu to Grik nun mdatah glalan.

Na sulat Luk ani, du fgadean i too glut santulen ku tan kibò katbù na kalnok i kafaglut dad to muna faglut di ku Dyisas. Santulenan gablà di dad to gal dek Dyisas na i kibòla mbel i Fye Tulen gablà di kenen di dad banwe na i gutambuan tmulen gablà di katdò Fiter di dad to Dyu di Dyérusalém kel di katdò Fol di dad to ise Dyu di dademe dad banwe.

Na santulenan fa gablà di nimò Mtiu Tulus fnè Dwata di nawa i dad to faglut di ku Dyisas Krayst, du alò mdà di kenen gmagan ale mimò i nimò fimò Dyisas dale.

1 Mabtas Tyufilus, di muna sulatgu di ge, smulat agu gablà di kdee nimò na tdò Dyisas mdà di katbuan mimò,
2 kel di duh kagketan samfulê ditù di langit. Na silang magket di takafngen mngewe fagu di Mtiu Tulus i dad galan dek, dunan i dad tamgalékan.
3 Kafnge i kfatin na ktékan, dee kiboan fgadè dale na too glut kenen mto. Di lam fat falò butang galan fite i kton di dale na tulenan dale gablà di kagot Dwata.
4 Na di satu duh di klo Dyisas kmaan di safédla toon man di dale, “Nang gamu tayò mdà di Dyérusalém, bay funayu fatan i kdohò i fakang Màgu Dwata tagmangu di gamu,
5 du i kbunyag Dyan alò fagu di yéél, bay di là mlo ani bnunyag gamu fagu di Tulus Dwata.”

Magket Dyisas ditù di langit

6 Na di satu kastifun i dad to dek Dyisas, snalekla kenen manla, “Amu, ani kè i bang kfuléam kagotmi i banwemi, gami dad to di Israél?”
7 Na tmimel Dyisas, manan, “Landè labetyu gmadè ku kilen i dad bang i tafala bang i Màgu Dwata fagu di glalan.
8 Kabay di kagfusuk i Tulus Dwata di nawayu, gamdawat gamu i eneg mdà di kenen na gamtulen gamu gablà di deg di dad to dini di Dyérusalém, na di kabal Dyudiya na Samériya, na kel di klamang banwe.”
9 Na kafngen mangman ani, magket kenen, na slengla meye lana kenen di matala du maglidung kenen i labun.
10 Na klola too meye di langit di kagket Dyisas, katwanla nun lwe to kamlaweh bukay msut di safédla.
11 Na man i dad to én di dale, manla, “Gamu dad to

mdà di banwe Galili, tan kè duenyu tadag dini na lngalà di langit? Dyisas ani tamagket di langit mdà di gamu, na én sa knè i kasfuléan dini kadang di fulé duh." Én man dad kasaligan.

I kalék i tlas Dyudas

12 Na kafnge én, samfulê i dad gal dek Dyisas di syudad Dyérusalém fdu di bulul dnagit Olibét. I bulul ani mdadong di Dyérusalém nun kè satu kilumitru i kawagan.

13 Na di kakella ditù, myak ale di sibay di tah i gumnèla. I kdeela déén dunan Fiter, Dyan, Dyém, Andru, Filif, Tomas, Bartolomyu, Matyu, satu Dyém tingà Alfyus, Simon dnagit ku Silot, na satu Dyudas tingà Dyém.

14 Na gal ale stifun du sasatu nawala dmasal di Dwata. Na makuf di dale Méri yê Dyisas na dademe dad libun, na i dad flanek Dyisas lagi.

15 Na di satu duh, nun mdadong mlatu lwe falò dad faglut di ku Dyisas stifun déén, na tadag Fiter di munala, na manan,

16 "Dad flanekgu, là fakay ku là gdohò i Tnalù Dwata tagman i Tulus Dwata fagu di ku Dabid di muna fa gablà ku Dyudas, i to mebe i dad to di gukamfèla ku Dyisas.

17 Dyudas ani satu dememi sgalak di muna, na kenen satu mgalék Dyisas fakuf di gami nimò.

18 Na gadèyu i filak gwean di sasè nimoan bayadan tanà. Na kafnge én, baling kenen tatek na btù i tienan na lamwà i dad tnain.

19 Na linge i kdee dad to mnè di Dyérusalém gablà di mkel ku Dyudas, taman i kdagitla tanà én di dale talù, dunan Akildama, na i gumtatekan dunan Tanà Litè.

20 Du tagsulat di libru Salmo, manan,

'Fye moon ku i gumnean mbaling gumnè tnagak na landè mnè déén.'

Na lêman nun gsulat, manan,

'Fye moon ku nun dademe to tlas di nimoan.' "

21-22 Na fadlug Fiter talù, manan, "Taman du én man i Tnalù Dwata, là fakay ku landè tlas Dyudas nalékmi, satu to fakay tmulen gablà di kték Dyisas mdà di fati, i tagnè gal samnagin gami klo Dyisas dmeme fa gami, mdà di gal kbunyag Dyan, kel di duh kagket Dyisas ditù di langit."

23 Na mdà déén, malék ale lwe lagi, dunan Dyosif i tlola Barsabas na satu dagitan dunan Dyustus, na satu lagi dnagit ku Matyas.

24 Kafnge én, dmasal ale, manla, "Amumi Dyisas, ge sa gmadè nawa i kdee dad to. Taman tdoam gami ku simto di lwe ani tamgalékam

25 du mgimò tlas Dyudas, i galam dek, dunan i to tmagak i nimoan du salu di gumnè blà di sasè nimoan."

26 Na kafngela dmasal,
neyela fagu di kbunut* ku
simto tlas Dyudas, na Matyas
i mgalék. Taman kenen i
gatnù di dad sfalò satu gal
dek Dyisas.

2

I kakel i Mtiu Tulus Dwata

1 Na di kakel i duh dnagit
Féntikus, tastifun i kdee dad
faglut di ku Dyisas di satu
gumnè.

2 Na tatì maktola linge bong
uni mdà di langit, gambet uni
i bong mgal nus, na fnò uni i
gustifunla.

3 Kafnge én, teenla gambet i
dad dinè lifoh sbalét na mdon
di kat satu dale.

4 Na kdeela tafnò i Mtiu Tu-
lus, na tambù ale talù i dad
sahal talù, du mdà di gnagan
blé Tulus Dwata dale.

5 Na nun dad Dyu mnè di
Dyérusalém di bang én too
mafè Dwata. Mdà ale di kdee
dad sahal banwe di tah tanà.

6 Kaklingela i bong uni ani,
too dee di dale stifun déén.
Na too ale tikeng, du kat satu
dale lingela i dale talù mdà di
dad faglut di ku Dyisas.

7 Na én duenla too tikeng,
na manla, “Ise kè i dad to
talù ani slame mdà di banwe
Galili?

8 Na tan ku fulung ale talù i
gito talù?

9 Du sahal dad banwe
gumdaito. Nun mdà di
banwe Farsya, Midya, Ilam,
Mésofotamya, Dyudiya, Kafa-
dosya, Fontus, Asya,

10 Fridya, Famfilya, Idyif,
na dad banwe di Libya
mdadong di Sirini. Na nun
dademe dad tlang dini mdà
di Roma,

11 i dad Dyu na dad to ise
Dyu, mgebe di fnaglut i dad
to Dyu. Na dademe di gito
mdà di Krit na Arabya. Sahal
banwe gumdaito, bay knean,
lingeito di gito talù gablà di
dad mdatah mgimò Dwata.”

12 Tikeng ale na msamuk
i fandamla, taman sasalek
ale, manla, “Tan dé gumtatek
ani?”

13 Kabay én dademe baling
ale smilo i dad faglut, manla,
“E talangal ale.”

I ktalù Fiter di dad to

14 Na kafnge én, tadag
Fiter magin i dademe dad
sfalò satu dek Dyisas, na
falbongan i taluan, manan,
“E dad demegu Dyu, na
kdeeyu dini di Dyérusalém,
fye ku glabatyu moon, taman
tooyu beg fanlinge i mangu
di gamu ani.

15 Man nawayu langal i dad
to ani bay là ale langal, du
neyeyu, alò tngà mnagad i
duh.

16 Kabay ani sa kagdohò i
tafakang Dwata fagu di satu
tugadan di muna fa dunan
Dyol, manan,

17 ‘Ani sa i nimògu kadang di
fulé duh,
toogu blé i Tulusgu di
kdee dad to.

* **1:26** Satu kibò dad Dyu malék to, dunan fagu di kbunut. Sulatla dagit i dad to gumalékla di dad malnak batu na kanligongla, na i muna lamwà én i mgalék.

I dad ngàyu lagi na libun
tmugad ale i fgadègu di dale,
na i dad ngàyu sawang lagi nun kanteenla,
na i dad tua lagi di gamu kamna ale.
18 Na balù i dad fasakgu lagi na libun,
banlégu ale i Tulusgu,
na tnugadla i fgadègu di dale.
19 Na di bang én, fitegu di dad to i dad tnikeng mdà di langit,
na dad ilè dini di tah tanà,
dunan litè, na lifoh, na buk too mangfel.
20 Mbaling kmifu i duh
na mbaling fulè i bulen gambet litè.
Ani sa mkel di là fa gdohò i mdatah duh, i duh kukum i Amu.
21 Na di duh én kadang,
balù simto mni tabeng di Dwata i Amu, galwà ale.' " Én man Dwata fagu di ku Dyol.

I ktékDwata ku Dyisas

22 Na fadlug talù Fiter, manan, "E gamu dad bel Israél,* tooyu fanlinge i mangu ani. Tagadèyu gablà ku Dyisas mdà di banwe Nasarét. Tafite Dwata na kenen mdek ku Dyisas, du mdà di gnaganan na dad bong tnikeng na dad ilè fimoan kenen di munayu gufiten i kdatahan.

23 Dyisas ani blé Dwata di gamu di bang i knayean, du én tafandaman di muna. Hae, tablén Dyisas di gamu, na lêyu blé di kagot i dad to gamsalà du fafatiyu kenen di krus.
24 Kabay nték sa kenen Dwata na falwaan mdà di fati, du là gmagan i fati magot kenen.
25 Du ani kagdohò i gman Dabid gablà ku Dyisas, manan,
'Gadègu Amugu tagnè samnagin deg,
du dini kenen di kwanangu, én duengu là likò.
26 Na én duen i nawagu too lehew, na dnayengu Dwata,
na balù mati i lawehgu ani, knean nun fatangu,
27 du laam agu tagak déén di gumnè i dad mati,
na laam faloh ku balok laweh i To Landè Salà i kanbongam nawa.
28 Tafgadeam di deg kibògu mfun nawa landè sen,
na mdà di kasnaginam deg, fananoam agu klehew.'
29 "Dad flanekgu, toogu man ani di gamu ani gablà di tbulito Dabid. Tamati kenen na talbang, na nun fa lbangan kel di duh ani.
30 Kabay kenen satu tugad Dwata na gadean tatoo makang Dwata nun satu to mdà di bel Dabid fanbalingan harì.

* **2:22** Israél ani dunan satu dagit Dyékob, tingà Isaak, tingà Abraham, i dad to gumakang Dwata nimoan ale na dad bella kenen dad to, i dad to nifatan, nalakan, na gumlén kafye.

31 Du tagadè Dabid i fan
mkel, taman nun manan
gablà di ktéḱ Krayst, i To
Mgaléḱ Dwata, di kmanan
là kenen tagak Dwata di
gumnè i dad mati, na là balok
lawehan.
32 Dyisas Krayst i mangu
ani tanteḱ Dwata mdà di fati,
na kdeemi dini mite dun.
33 Na ani tafdatah Dwata
kenen ditù di kwananan.
Na tagdawatan i fakang
Maan, dunan i Mtiu Tulusan
tafeben dini, na kdee teenyu
na lingeyu dini slame mdà di
kenen.
34 Na là magket Dabid salu
di langit, bay knean, manan,
'Man Amuito Dwata di
Amugu,
"Sudeng ge dini gsen di
kwanangu,
35 kel di kagfisangu dad
dmuen ge,
na i kafkahgu dale di
dungan falel bliam." '†
36 "Taman toogu fbangal i
talùgu di kdeeyu dad bel Is-
raél, du fye tooyu gadè, Dy-
isas i tanlansangyu di krus,
fdatah Dwata na fanbalingan
kenen Amu di kdee, na Krayst
dunan i To Mgaléḱan galyu fa-
tan."

I kdawat dad bel Israél i gman Fiter

37 Na kaklingela i gman
Fiter, malbà i nawala, na
smalek ale ku Fiter na i
dademe gal dek Dyisas,
manla, "Dad flanek, tan i fye
nimòmi?"
38 Na tmimel Fiter, manan,
"Kat satu gamu msal na
tagakyu dad salàyu, na
fbunyag gamu fagu di dagit
Dyisas Krayst, du fye nlifet
Dwata i salàyu, na bléṇ gamu
i Mtiu Tulusan.
39 Du éṇ sa fakang Amuito
Dwata di gamu, na dad
ngàyu, na balù fa dad to
di gumawagan, kel di kdee
tamgaléḱan."
40 Kafnge éṇ, dee fa man
Fiter du faglabat dale i kaglut
gablà ku Dyisas, na toon ale
fakdo, manan, "Nang gamu
makuf di dad sasè nimò i dad
to di bang ani, du fye là gamu
gakuf di kaflayam blé Dwata
dale."
41 Na i kdee dmawat i man
Fiter fbunyag ale. Na di duh
éṇ mdadong tlu libu dad to
gatnù di dad faglut di ku Dy-
isas.

I ksasatu nawa i dad to faglut

42 Na too ale flinge i tdò dad
to gal dek Dyisas, na sasatu
i nawala di klalòla ku Dyisas.
Na gal ale stifun du dmasal di
Dwata na snatngàla i fan na
minum i ninum du fandamla
i kfati Dyisas.
43 Na kdeela tikeng gagin i
afèla di Dwata, du too dee dad
tnikeng na i dad ilè mgimò i
dad gal dek Dyisas.
44 I kdee dad faglut sasatu
nawala, na too ale sablé.
45 Na fablila i dad knunla
na sankatla banlé di dad
demela nun klidù.
46 Na fadlug ale stifun klit
i duh di Bong Gumnè Dwata
na sasatu ale kmaan di dad
gumnèla du fye gafaldamla i

† **2:35** Salmo 110:1 Tulen Dabid gablà di kafdatah Dwata ku Krayst di kdee dad to mnang nawa kenen.

kfati Dyisas. Na di kastifunla, too ale lehew mdà di kafye Dwata dale.
47 Too ale dmayen Dwata na too ale nafè i dademe dad to. Na klit i duh nun dademe tnù di dad to faglut di ku Dyisas na galwà di dad salàla.

3

I kafgulê i to kimay

1 Na kafnge én, di satu duh tngà masol i duh salu Fiter na Dyan di Bong Gumnè Dwata, du tabang dmasal.
2 Na di gufusuk di bong labat dnagitla Fye Baweh, nun satu to sudeng déén, na laan gagu du kimay mdà fa di ksutan. Na klit i duh nun tmunda kenen di gufusuk, du én nimoan beg gal mni di dad to fusuk.
3 Na di kiten dale Fiter na Dyan fan fusuk di Bong Gumnè Dwata, mni di dale.
4 Na Fiter na Dyan too ale meye di kenen, na man Fiter di kenen, manan, "Meye ge di gami."
5 Na meye sa i to kimay ani di dale, du man nawan ku nun bléla kenen.
6 Kabay man Fiter, "Landè filakgu ku demen blawen, bay i gunungu, én sa i blégu ge. Di dagit Dyisas Krayst mdà di Nasarét, magu ge."
7 Na nagot Fiter i kmalan gsen di kwanan, na ftadagan kenen. Na gasil mgal i blì na i bukal blì lagi kimay.
8 Na fakto tadag na fles magu. Kafnge én, samngan dale Fiter fusuk di lam i Bong Gumnè Dwata, na magu na fkak na dmayen Dwata.
9-10 Na di kite i kdee dad to tabaling magu kenen na dmayen Dwata, too ale tikeng mdà di mkel di kenen, du dilèla kenen i to tagnè sudeng di gufusuk dnagitla Fye Baweh na mni di dad to.

I katdò Fiter

11 Na di kakel ale Fiter na Dyan di balkun dnagit Balkun Solomon, i lagi mgulê gine magot fa dale. Na i kdee dad to too ale tikeng i mkel gine, taman sadlu ale salu déén.
12 Na di kite Fiter i dad to salu déén, manan di dale, "E gamu dad bel Israél, tan kè i duenyu tikeng na too gamu meye di gami? Man nawayu kè ku mdà di gnaganmi ku demen mdà di katlumi kgulê to ani? Ise sa.
13 Kabay i Dwata gumangamfù Abraham, Isaak, na Dyékob, i Dwata dad gutambulito, tafdatahan i Saligan i To Mgalékan, dunan Dyisas. Kabay Dyisas ani balingyu sa blé di falel i dad ganlal, na fiteyu i knangyu kenen di muna Filat, balù fanan ftaku kenen.
14 Knangyu i To Landè Salà na Too Matlu, na balingyu fni di ku Filat ku falwaan i to manò.
15 Fafatiyu Dyisas i gumdà nawa, bay tanték kenen Dwata mdà di fati. Na gami sa mite dun na too glut tamto kenen.
16 Na fagu di kafaglut di dagit Dyisas, i lagi ani tagnèyu dilè na galyu teen dini tabaling mgal na gagu. Na i kafaglut mdà di ku

Dyisas i gafgulê kenen. Teenyu sa i ksikof kgulé*an*.

17 "Na ani, dad flanekgu, gadè*gu* i duenyu fafati ku Dyisas du là*yu* glabat i nimò*yu*, salngad i dad ganlalyu.

18 Kabay i nimò*yu* é*n*, i kibò Dwata dmohò i tafgadean di muna, du tagmanan fagu di kdee dad tugadan, Krayst i To Mgalé*kan* too maflayam.

19 Taman msal gamu, na samfulê gamu di Dwata, du fye nlifetan i dad salà*yu*,

20 du fye nun ktanak nawayu mdà di Amuito, na du fye dekan Dyisas i To Mgalé*kan* galyu fatan samfulê di gamu.

21 Kabay Dyisas, là fakay ku laan fa mnè di langit kel di kfalami Dwata i kdee, i tafakangan fagu di dad matlu tugadan.

22 Du balù Mosis, manan, 'Kadang di satu duh dek i Amuyu Dwata salu di gamu satu tugadan gambet deg. Kenen satu fdu di gamu, na là fakay ku là*yu* fanlinge i kdee manan di gamu.

23 Na ku simto i là flinge i manan sankah di dad to nfun Dwata na too kenen malmo.'

24 "Too glut, na balù i kdee dad tugad Dwata, fandà di ku Samwé*l* kel di kdee dademe dad tugadan tafgadè gablà di bang ani.

25 Gamu sa gakuf di dad fakang Dwata na i tafgadè i dad tugadan di dad gutambulyu. Du ani i fakang Dwata di ku Abraham, manan, 'Fagu di dad belam, banlé*gu* kafye i kdee dad to di tah tanà.'

26 Taman di ktékˌ Dwata i Saligan Dyisas, funan dek di gamu du fye banlé*n* gamu kafye di kafkagolan gamu di dad sasè nimò*yu*." É*n* man Fiter.

4

I kukum i dad to mukum dale Fiter na Dyan

1 Klo Fiter na Dyan talù fa di dad to, i dad bà di Dwata, na ulu i dad gal mantay i Bong Gumnè Dwata, na dad to Dyu dnagit Sadusi, fdadong ale di dale.

2 Too ale flabè, du Fiter na Dyan tamdò di dad to gablà di ktékˌ Dyisas mdà di fati, na du mtékˌ Dyisas fakay mtékˌ i dad to.

3 Taman kanfè*l*a ale Fiter na du too flabi fbilanggù*l*a ale kel di tmadol duh.

4 Kabay too dee dad to mlinge i tdò*l*a na faglut di ku Dyisas na i kdeela faglut mdadong lime libu i alò dad lagi.

5 Na di tmadol duh i dad ganlal, dad tua gal mebe i dad Dyu, na dad gal tamdò i dad flalò Dwata, stifun di syudad Dyérusalém.

6 Na gakuf déé*n* i gumdatah i dad bà di Dwata, Anas na Kayafas, satu Dyan, Alihandro, na dademe dad gaked i gumdatah i dad bà di Dwata.

7 Na fafngé*l*a Fiter na Dyan mdà di bilanggù na ftadagla di munala na tambù ale smalek dale, manla, "Nè gumdà i kgaganyu mimò tnikeng na simto dagit i galyu tlo?"

8 Na fnò Fiter i Mtiu Tulus,
na tmimel, manan, "Gamu
dad ganlal i dad to Dyu, na
gamu dad tua gal mebe gami,
9 ku én duenyu fafngé gami
dini di duh ani du snalekyu
gablà di ktabengmi i to kimay
na i gumdaan mgulê,
10 fye sa ku tooyu gadè na
balù kel di kdee dad to di
Israél, i dagit Dyisas Krayst
mdà di Nasarét tanlansangyu
di krus, bay nték Dwata mdà
di fatin, i kfagu to ani mgulê
na tadag di munayu.
11 Dyisas sa i batu man di
Tnalù Dwata, knang i dad to
di kafdakla gumnè, na én sa
baling i batu too mabtas na
too nun gukmamu.*
12 Du i kagalwà di kukum
Dwata fagu sa alò di ku Dy-
isas. Du landè dademe dagit
di tah tanà gablé di dad to i
gafalwà gito."
13 Na too tikeng i dad ulu
i dad Dyu di klabè Fiter na
Dyan talù, du alò ale btal to
na landè alì gnadèla. Kabay
toola dilè magin ale ku Dy-
isas.
14 Kabay du toola sa teen
i to mgulê tadag di safèd ale
Fiter na Dyan, taman landè
timella.
15 Taman dekla ale Fiter
lamwà di gumukumla na
stulen ale,
16 manla, "Tan sa i fye
kiboito i dad lagi ani? I kdee
dad to mnè di Dyérusalém
slame gmadè gablà di
tnikeng mgimòla, na landè
kiboito fkéng dun.
17 Kabay, fnangito i dad lagi
ani tamdò fagu di dagit Dy-
isas, du fye là too mbel fa di
dad to i santulen gablà di ke-
nen."
18 Taman fatlola lêman Fiter
na Dyan, na toola fnang dale
samtulen ku demen tamdò
gablà ku Dyisas.
19 Kabay tmimel Fiter na
Dyan, manla, "Na di gamu sa
fandam ku tan i matlu nimò
di kite Dwata, ku gamu i ni-
menmi, ku demen nimenmi
Dwata.
20 Du làmi gagan damnan i
ktomi samtulen gablà di dad
tateenmi na talingemi."
21 Na ani duen i dad ulu
lêman fnang dale Fiter. Na
kafnge én, falwàla ale du
làla gadè ku tan i kfagula
mlayam dale, du i kdee dad
to too dmayen Dwata mdà di
tnikeng mgimòla.
22 I ktua i to mgulê i
gumgimò tnikeng, tamlukas
fat falò falin.

I kdasal i dad to faglut

23 Na di kafalwà dale,
tamulê Fiter na Dyan di
dademela na tulenla kdee
gman i dad ulu i dad bà di
Dwata na dad tua i dad Dyu.
24 Di kaklingela i kdee,
sasatu ale dmasal di Dwata,
manla, "E Amu Magot i Kdee,
ge mimò i langit, tanà, mahin,
na i kdee mnè di lamla.
25 Di muna, mdà di Mtiu
Tulus, talù ge fagu di
saligam Dabid, i gutambulmi,
manam,
'Kan ku fdatah i dad to mdà di
dad sahal banwe?

* **4:11** I man Fiter ani dunan i gman di Salmo 118:22 (na lêmanyu teen di Matyu 21:42, Mark 12:10, Luk 20:17, Dad Nimò 4:11, 1 Fiter 2:7).

Mngabal ale kfagu misan
Dwata, bay landè
gaganla.
26 Sasatu nawa i dad harìla
i dad ulu, stifun ale
du stulen i kibòla misan
Dwata i Amu
na misan i To Mgalékan.'†
Én sa man Dabid.
27 "Na glut Amumi Dwata,
gdohò i man Dabid ani, du
dini di syudad ani gustifun
ale Harì Hérod, Gubirnador
Fontus Filat, magin di
dademe dad to ise Dyu, na i
dad Dyu di Israél, du sasatu
nawala misan ku Dyisas,
i Saligam Landè Salà, i To
Mgalékam.
28 Na fagu di nimòla ani, ta-
balingla gimò i kdee tagneam
fandam fagu di kaltulusam
na di knayeam.
29 Na ani, Amumi Dwata,
talingem i sasè manla i
kduenla gami. Na fandamam
gami i dad fasakam, na
banlém gami i klabè sam-
tulen i tnaluam.
30 Fanguléam i dad to fagu
di tulusam, na nimoam moon
i dad tnikeng na dad ilè fagu
di dagit Dyisas i Saligam
Landè Salà."
31 Kafngela dmasal,
tamgingok i gumnè gusti-
funla. Na kdeela stifun déén
tafnò Mtiu Tulus na midul
i klabèla samtulen Tnalù
Dwata.

I kasablé i dad faglut

32 Na kdee dad faglut
sasatu nawala na fandamla.
Na landè di dale mangman
ku alò kenen mfun i knunan,
bay gal ale sablé mdà di kdee
dad knunla.
33 Na nun bong gnagan i
dad to gal dek Dyisas fad-
lug samtulen, gablà di kték
Amula Dyisas mdà di fati,
na Dwata too mlé kafye di
kdeela.
34 Na landè di dale knulang,
du i dad to mfun tanà na dad
gumnè, fablila na nebela i
bayad,
35 na bléla di dad to gal dek
Dyisas, na sansalella di dad to
nun klidù.
36 Neyem Dyosif, satu to
mdà di dad bel Libay na mdà
di banwe Sifrus, i katlo i dad
to gal dek Dyisas Barnabas.
Na i gumtatek i dagit Barn-
abas dunan tamgal nawa.
37 Na fablin i tanaan, na i
bayad tanà ani blén di dad to
gal dek Dyisas.

5

Ananayas na Safira

1 Kabay nun satu to dnagit
ku Ananayas nun yaan
dnagit ku Safira. Na fablila
satu alel tanàla.
2 Kabay busek Ananayas
dademe gwean di tanàla, na
dademe blén di dad to gal dek
Dyisas. Na kdee nimoan ani
slame gadè i yaanan.
3 Na smalek Fiter di kenen,
manan, "Ananayas, kan ku
fagotam Satanas i nawam, na
tmulen ge kéng di Mtiu Tulus
Dwata fagu di kbusekam
i dademe gweam mdà di
tanàyu?
4 Du di laam fa fabli i
tanàyu, gamu sa fa mfun

† **4:26** I gman Harì Dabid ani, teen di Salmo 2:1-2.

dun. Na di takfablim, i filak gweam ge sa fa mfun dun, na balù tan i kayeam kibò dun fakay sa. Na du glut ani, tan sa i gumdaam mimò ani? Ise ku i dademem dad to i tnulenam kéng, bay Dwata."

5 Na di kaklinge Ananayas i man Fiter ani, tatì fugen na fles mati. Na i kdee dad to mlinge i mkel di kenen too ale likò.

6 Na fnungas i dad lamnok lagi i lawehan na santiangla lamwà na lbangla.

7 Na mdadong tlu uras i kubu fusuk déén yaan Ananayas, bay laan gadè i tamkel di yaanan.

8 Na smalek Fiter di kenen, manan, "Tulenam deg, alò ani kè bayad i gwèyu di tanà fabliyu?" Na tmimel Safira, manan, "Hae sa, alò én i gwèmi."

9 Taman man Fiter di kenen, manan, "Kan ku sansatuyu i nawayu du fye tnilewyu i Tulus Dwata? Neyem, i dad lagi lambang i yaanam gine tadéén di takab ani, du lêla ge santiang."

10 Na di kman Fiter ani, makto fugen Safira di blì Fiter na fles mati. Na di kfusuk i dad lamnok lagi teenla tamati kenen, taman santiangla lamwà na lbangla di saféd i yaanan.

11 Na di kaklinge i kdee dad faglut na kdee dademe dad to gablà di dad mgimò ani too ale likò.

Dad tnikeng

12 Na too dee tnikeng na dad ilè mgimò di bleng i dad to fagu di dad to gal dek Dyisas. Na kdee dad faglut gal ale stifun di Balkun Solomon di Bong Gumnè Dwata.

13 Kabay nun dademe dad to là faglut, likò ale makuf di dale balù ku toola ale nafè.

14 Kabay too matnù i kdee dad to faglut di ku Dyisas i Amu, dad lagi na dad libun.

15 Na mdà ani, nun dad to mebe i dademela nun tduk di dad dalan gumagu Fiter, na filèla di dad igem na dademe gumilè, du fye di kaglius Fiter déén, balù alò alungan i gamlidung dale, mgulê ale.

16 Na too dee dademe dad to mdà di dad banwe glibut di Dyérusalém stifun déén, du mebe i dademela nun tduk na i dad to fnusuk i dad busaw, na kdeela mgulê.

I kaflayam i dad to gal dek Dyisas

17 Na di bang atù i gumdatah dad bà di Dwata, na dad dademen gagin di fnaglut dnagit Sadusi, too ale mingà nawa.

18 Taman kanfèla i dad gal dek Dyisas, du bnilanggùla.

19 Kabay di kakifu, satu kasaligan Dwata lamwa dad takab i bilanggù na faginan ale lamwà, na manan di dale, manan,

20 "Salu gamu di Bong Gumnè Dwata na too gamu tmulen gablà di falami nawa."

21 Na mimen ale i man i kasaligan na di ksut i duh fusuk ale di lam i Bong Gumnè Dwata, na tambù ale tamdò di dad to.

Di kakel i gumdatah i dad bà di Dwata na i dad dademen, fastifunla kdee dad tua mebe i dad Dyu, i dad ganlal gal mukum i dad bel Israél, na fngéla i dad gal dek Dyisas mdà di bilanggù.

22 Kabay, di kakel i dad to gal mantay di bilanggù, talà ale sa déén, taman samfulê ale di dad to mdek dale na tulenla dale, manla,

23 "Kakelmi di bilanggù teenmi too fye sa kagtakaban na i dad to gal mantay, déén ale di gufusuk di dad takab, bay di kalwami dun landè to déén di lam."

24 Kaklinge i ulu i dad to gal mantay i Bong Gumnè Dwata na i dad ulu di dad bà di Dwata i man i dad dekla, too ale tikeng, na toola fandam ku tanè ale.

25 Na nun satu to kel déén, na manan di dale, "E gamu, i dad to bnilanggùyu taditù ale di lam Bong Gumnè Dwata na lêman ale tamdò di dad to."

26 Na di kaklingela ani, mdà i ulu di dad gal mantay na i dad demen salu ditù, du nngéla i dad gal dek Dyisas. Kabay làla ale fanlayam, du likò ale di dad to ken tnudà ale i dad batu.

27 Na di kebela i dad gal dek Dyisas di gustifunla, ftadagla di muna i dad ulu i dad Dyu, na smalek i gumdatah i dad bà di Dwata dale,

28 manan, "Tatoomi gamu fnang tamdò gablà ku Dyisas. Kabay knean tabaling én nimòyu, na tatoo mbel i katdòyu di klamang syudad Dyérusalém, na kayèyu man mati Dyisas du mdà di gami."

29 Na tmimel ale Fiter, manla, "Too mabtas ku nimenmi Dwata, ise to.

30 I Dwata fnangamfù dad gutambulito i mték ku Dyisas mdà di fatin kafngeyu mati kenen fagu di kaflansangyu kenen di krus.

31 Na fdatah Dwata kenen fagu di kafsudengan kenen gsen di kwananan, na nimoan kenen Gumdatah na To Falwà. Ani nimò Dwata du fye nun dalan i dad bel Israél msal, du fye nlifet Dwata i dad salàla.

32 Gami sa fakay tmulen gablà i kdee ani, du tateenmi Dyisas kafngen mték, na nun satu fa mite dun, dunan i Mtiu Tulus blé Dwata di dad to mimen kenen."

33 Na di kaklinge i dad ulu i man Fiter, too ale flabè na kayèla ale fnati.

34 Kabay nun satu Farisi di dale dnagit ku Gamalyél gal tamdò i flalò blé Dwata fagu di ku Mosis, too nafè i kdee dad to. Tadag kenen na dekan i dademe funa falwà là mlo i dad to gal dek Dyisas.

35 Na di kalwàla, manan di dad demen ulu déén, manan, "E gamu dad bel Israél, tooyu fandam i knayèyu nimò di dad to ani.

36 Du là dee fali takubu, nun satu to dnagit ku Tudas too fdatah i kton, na mdadong fat latu dad to magin di kenen. Kabay là mlo nun mati kenen, na i dad to magin kenen sbalét na landè gukel i dad nimoan.

37 Kafnge én, nun lêman satu to mdà di banwe Galili

dnagit ku Dyudas msut di bang fsulat kdee dad to i dagitla di banwela, na dee dad to mlalò kenen. Kabay nun lêman mati kenen na i kdee dad to mlalò kenen sbalét.
38 Taman ani fngewegu gamu gablà di dad to ani, tatìyu ale fbayà. Falwàyu ale, du ku i nimòla na tdòla mdà di to, landè sa gukelan.
39 Kabay ku di Dwata i gumdaan làyu gagan fnang dale, du én balingyu sanfati Dwata."
40 Na naginla i fngewe Gamalyél. Taman lêmanla fatlo i dad to gal dek Dyisas, na fbadasla ale. Na kafnge én, lêmanla ale fnang tamdò fagu di dagit Dyisas na falwà dale.
41 Na tamdà i dad to gal dek Dyisas mdà di gustifun i dad ulu i dad Dyu, magin i bong klehewla, du di kite Dwata gablà ale maflayam mdà di ksasatula di ku Dyisas.
42 Na klit i duh déén ale di Bong Gumnè Dwata na di dad gumnè i dad to, du too ale tamdò na tmulen gablà di Fye Tulen, dunan Dyisas i To Mgalék Dwata galla fatan.

6

I kalék i dad fitu to tmabeng

1 Na di bang én, di katnù i kdee di dad gal mlalò ku Dyisas, sugak i dad to Dyu talù Grik na i dademe dad Dyu talù Hibru, du manla i dad balu i dad Dyu talù Grik là banlé i alel klidùla salngad i dademe di klit i duh.
2 Taman i dad sfalò lwe dek Dyisas, fatlola i dademe dad faglut di ku Dyisas, na manla di dale, "Là sa fye ku gami i malel di dad to nun klidù, ken gtagakmi baling i katdòmi Tnalù Dwata.
3 Taman dad flanekmi, fye ku malék gamu fitu lagi dini di gamu i too mgafè na fnò i Tulus Dwata, na nun kfulung, na dale fimòmi i kablé di dad faglut nun klidù,
4 du fye én alòmi nimò dmasal na tamdò Tnalù Dwata."
5 Na too mayè i kdee dad faglut stifun déén. Taman nalékla Stifan, i satu to too faglut di ku Dyisas, na fnò i Mtiu Tulus, na nalékla Filif, Frokorus, Nikanor, Timon, Farminas, na Nikolas, satu to mdà di banwe Antiyok. Ise Dyu kenen, bay magin di kafaglut i dad Dyu.
6 Na di kgalék i dad fitu lagi, nebela di dad to gal dek Dyisas na fkahla i dad falella di dad to mgalék, du dnasalla.
7 Taman di bang én, too mbel Tnalù Dwata. Na too matnù kdee dad to faglut di ku Dyisas di Dyérusalém, na too dee dad bà di Dwata faglut.

I kakfèla ku Stifan

8 Na Stifan, too banlé Dwata i kafye na gnagan mimò i dad tnikeng na i dad ilè di muna i dad to.
9 Kabay di bang én, nun samdal ku Stifan, dunan i dad to mdà di satu gusatdò i dad Dyu dnagit Gusatdò Dad To Galwà di Kaglifanla. Én gumdàla di banwe Sirini, na Alihandriya, na i gumdà

dademe mdà di banwe Silisya na Asya. Na dad to ani samdal ku Stifan.
10 Kabay là ale gamtimel di kfulung Stifan talù, du i kfulungan talù mdà sa di Tulus Dwata.
11 Taman tnadenla dademe to ftulen kéng, na manla, "Talingemi sa i man Stifan, na i gmanan dmuen ku Mosis, na dmuen Dwata."
12 Na mdà én, banlétla nawa i dad to, na i dad tua mebe i dad Dyu, na i dad tamdò i dad flalò Dwata. Taman kanfèla Stifan na nebela kenen di muna i dad ulu i dad Dyu.
13 Kafnge én, nebela déén dad to ftulenla kéng gablà ku Stifan, na manla, "To ani, nun galan man dmuen i Bong Gumnè Dwata, na dmuen i dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis.
14 Na talingemi i manan gablà ku Dyisas i to mdà di Nasadét. Lanbaan kun i Bong Gumnè Dwata, na tanlasan i kdee ukum blé Mosis gito."
15 Én man i dad to tmulen kéng.
Na kdee dad ulu i dad Dyu déén, toola neye Stifan. Na teenla i bawehan too mneng salngad i kasaligan Dwata.

7

I ktalù Stifan

1 Na i gumdatah i dad bà di Dwata, snalekan Stifan, manan, "Glut kè i kdee man i dad to ani?"
2 Na man Stifan, "E dad flanekgu na gamu dad tuagu, fanlingeyu i mangu ani. Di muna fa, Dwata i mdatah di kdee, msut di gutambulito Abraham di knean di banwe Mésofotamya, di laan fa mnè di banwe Haran,
3 na man Dwata di kenen, 'Tagakam tanaam ani, na i dad flanekam na salu ge di banwe tdòta ge.'
4 "Taman mdà Abraham, tagakan i banwe Kaldiya na mili kenen di banwe Haran. Na di kfati maan, dek Dwata kenen fadlug di banwe gumneito ani.
5 Na di duh én, landè fa knun blé Dwata di ku Abraham, balù tukay tanà landè. Kabay fakang Dwata fafunan kenen i tanà ani kel di dad belan, balù di bang én landè fa tingaan.
6 Na ani man Dwata di kenen, 'Di satu duh kadang, mnè i dad belam di mahal banwe, ise dale banwe, na mbaling ale fasak di dad to mnè déén, na too ale fanlayam di fat latu fali i klon.
7 Kabay fanlayamgu i dad to gumagfasakla. Na kafnge én, tabaling ale galwà di banwe én, na mangamfù ale di deg di banwe ani.'
8 "Na kafnge én, banlé Dwata Abraham ilè, dunan i ktulì i kdee belan lagi, du ani gugmadè na too dnohò Dwata i fakangan di kenen. Taman tnulì Abraham i tingaan Isaak di gwalun duh kafngen sut. Na kafnge én, tnulì Isaak i tingaan lagi Dyékob. Na lê sut i dad ngà Dyékob na tnulian i dad sfalò lwe dad ngaan lagi, i dad gutambulito."

Gablà ku Dyosif

9 Na fadlug Stifan talù, manan, “Na du mingà nawa i dad flanek Dyosif kenen, taman fablila, du fye mgimò fasak di dad to di banwe Idyif. Kabay samnagin Dwata ku Dyosif,

10 na falwaan kenen di kdee dad kaflayaman. Hae, du di ktadagan di muna Faraon, i harì di banwe Idyif, too kenen tnabeng Dwata, du banlén Dyosif i kfulung na toon gaflehew Faraon. Taman fagot Faraon ku Dyosif i banwen, na balù i gumnean.

11 “Na kafnge én, kel i bong kbitil di klamang banwe Idyif na banwe Kanaan, na too maflayam i dad to déén, na i dad gutambulito talandè gumwèla knaan.

12 Taman di kaklinge Dyékob nun knaan di Idyif dekan i dademe dad ngaan lagi ditù, dunan i dad gutambulito, na ani tnanin ksalula di banwe Idyif.

13 Na di galwe dulêla salu ditù, tulen Dyosif dale kenen i twalila. Na kafnge én linge Faraon gablà di dad flanek Dyosif.

14 Taman fafngé Dyosif i maan Dyékob, na balù i kdee dad flanekan, na fitu falò lime i kdeela.

15 Na kafnge én, salu Dyékob di Idyif, na déén gumatin kel di dademe dad gutambulito.

16 Na i dad lawehla nili samfulê di banwe Sikim, na lbangla ale di ilib tagnè bnayad Abraham mdà di dad bel i to dnagit Hamor.

17 “Na di kdadong i bang kdohò Dwata i fakangan di ku Abraham, tabaling too matnù i kdee dad gutambulito di banwe Idyif,

18 kel di katlas harì Faraon i gumdatah di banwe Idyif, na i tlasan là dmilè ku Dyosif.

19 Na i harì ani, toon fangaw i dad gutambulito na fanlayaman ale, du nlegesan ale tmagak i dad malnak ngàla di lwà, du fye mati ale.”

Gablà ku Mosis

20 Na fadlug Stifan talù, manan, “Na di bang én, sut Mosis, na too fye baweh tingà lagi ani di kite Dwata. Na tlu bulen klo i tuan muni kenen.

21 Na di làla gagan muni kenen tagakla, na teen kenen i tingà Faraon libun na nwean na nngaan.

22 Na tdòla ku Mosis i kdee gnadè i dad to di Idyif. Na mbaling too nun kfulungan talù na mimò.

23 “Na di tafat falò fali Mosis, i man nawan nlauyan dademen dad bel Israél.

24 Na ditù teenan satu bel Israél fanlayam i satu to mdà di Idyif, na du nsenan i dademen, fnatin i to mdà di Idyif.

25 Na fandam Mosis gamlabat moon i dademen na kenen gufagu Dwata i ktabengan dale, du fye galwà ale di falel i dad to di Idyif, bay làla glabat dun.

26 Na di tmadol duh, teenan lwe dad bel Israél saglà. Na mayè smafye dale, manan, ‘E dad flanekgu, saflanek gamu, na kan ku saglà gamu?’

27 “Kabay i to mlayam i demen, lugadan Mosis, manan,
‘Simto kè mlé ge glal mdek na mukum gami?
28 Kayeam kè ku fnatim agu gambet kfatim i to mdà di Idyif malfabi?’
29 Na di kaklinge Mosis i manan, mila kenen salu di banwe Midyan na mnè déén.
Na klon déén nun lwe tingaan slame lagi.”

I katlo Dwata ku Mosis

30 Na fadlug Stifan talù, manan, “Na di kaglius fat falò fali, nun kasaligan Dwata msut di ku Mosis di dinè lifoh di lam i tukay kayu déén di banwe gulandè to mdadong di bulul Sinay.
31 Na di kiten dun too tikeng. Na taman fdadong kenen déén, du mayè meye.
Kabay di kagdadongan talingen talù Dwata i Amu. Na ani manan,
32 ‘Agu sa i Dwata fnangamfù i dad gutambulam, dunan Abraham, Isaak, na Dyékob.’
Na baling kankal Mosis di klikoan, taman laan neye dun.
33 “Na man Dwata di kenen,
‘Nlusam i dad talumfaam, du fitem i kafeam deg, du dini agu di gutadagam.
34 Tateengu i kaflayam gnagu i dad togu di banwe Idyif. Talingegu i dalongla, na fdanà agu salu dini du falwàgu ale di falel i dad to di Idyif. Taman faflal ge, du dekta ge samfulê di Idyif.’ ”

Gablà di là kdawat dad bel Israél ku Mosis

35 Na fadlug talù Stifan, manan, “Na Mosis ani, dunan i to là dnawat i dad gutambulito di kmanla, ‘Simto kè mlé ge glal mdek na mukum gami?’
Kabay Dwata mdek kenen fagu di kasaliganan msut di kenen di dinè lifoh di tukay kayu, du fye falwà Mosis i dad ton na mebe dale.
36 Na Mosis i mebe dale lamwà di banwe Idyif. Na dee dad tnikeng na ilè nimoan di Idyif, di Fulè Mahin, na lêman di banwe gulandè to klo fat falò fali.
37 “Na Mosis ani, kenen i talù di dad bel Israél, manan,
‘Di satu duh kadang nun tugad Dwata dekan di gamu, salngad i kdekan deg, na i gumdaan dunan di dad dademeyu.’
38 Na déén sa Mosis di kastifun i dad to di banwe gulandè to di saféd i dad gutambulito na balù i kasaligan Dwata i talù di kenen di Bulul Sinay.
Na gamdawat kenen i talù mdà di Dwata mlé nawa na tugadan di gito.
39 “Kabay i dad gutambulito là mayè mimen kenen.
Balingla kenen knagol, na kayè nawala ku samfulê ale di banwe Idyif.
40 “Taman manla di ku Aron, ‘Mimò ge gami dad dwata, du fye nun mebe gito samfulê di banwe Idyif, du laito gadè ku tan i mkel di ku Mosis, i to mebe gito lamwà di banwe Idyif.’
41 Taman di bang én, mimò ale dwatala kafbaweh i tingà baka, na nebela i dsùla di baka mgimòla, na mimò ale

fista du dnayenla i mgimòla én.
42 “Kabay knagol ale Dwata
na fbayaan ale mangamfù di
dad blatik di langit. Na i
nimòla ani i kagdohò i fsulat
Dwata i dad tugadan di muna
fa, manan,
‘Gamu dad bel Israél, kloyu
mnè di banwe gulandè
to fat falò fali,
mati gamu lmanaf du
dsùyu, bay ise ku di
deg gudamsùyu na
gumléyu dun.
43 Kabay balingyu nebe i
gumnè i dwatayu
dnagit Molok,
na i dwatayu dnagit ku
Rifan kafbaweh blatik.
Na én sa i dad dwata
i mgimòyu du
fnangamfùyu.
Taman du ani nimòyu,
fanlayamta gamu du
febegu gamu di satu
banwe sentù Babilon!’
44 “I dad gutambulito,
sansebela i gumnè Dwata
gumangamfùla di kenen di
kagula di banwe gulandè to.
I gumnè ani tanimòla fagu di
tafgadè Dwata di ku Mosis,
du laloan i tafite Dwata di
kenen.
45 Na sablé i dad muna
gutambulito i gumnè Dwata
sansebela di dad tmadol
gutambulito. Na di kaglius
dee fali nebela lêman di
kfusuk ale Dyaswa di banwe
blé Dwata dale du tandal
Dwata i dademe dad to mdà
di banwela én. Na i gumnè
Dwata, sana knean déén kel
di kagot Harì Dabid.
46 Na Dabid, too banlé
Dwata kafye, na fnin di
Dwata ku falohan kenen fdak
i satu gumnè Dwata, i Dwata
fnangamfù Dyékob.
47 Kabay Solomon tingà
Dabid baling i fdak dun di
Dwata.
48 “Kabay i kaglutan, i Too
Mdatah Dwata là sa mnè di
dad gumnè nimò i dad to, du
man Dwata fagu di satu tu-
gadan, manan,
49 ‘I langit i gusudenggu,
na tanà i gumkah blìgu.
Taman balù tan i gumnè
nimòyu deg,
là sa gablà gumnè én,
50 du deg sa mimò i langit na
tanà na i kdee.’ ”
51 Na fadlug talù Stifan,
manan, “Tay, too mgal
sa uluyu, du làyu fkah di
nawayu i man Dwata di
gamu, na là gamu flinge
kenen. Salngad gamu i dad
gutambulyu, du galyu knang
i Mtiu Tulus Dwata.
52 Di kdee dad tugad Dwata
di muna, landè di dale là
fanlayam i dad gutambulyu.
Dademe dad tugad Dwata
fnatila du fgadèla gablà di
kakel i To Landè Salà dini
di tah tanà. Na di kakelan
nangkalyu na balingyu ke-
nen fnati.
53 Gamu sa gamdawat i dad
flalò mdà di Dwata, fagu di
dad kasaliganan, bay knean
làyu sa nimen dun.” Én man
Stifan di dad ulu i dad Dyu.

I kfatila ku Stifan

54 Na di kaklingela i man
Stifan, kminggat ale kifanla
du too ale flabè kenen.
55 Kabay Stifan fnò i Mtiu
Tulus, lngalà di langit na

teenan i bong kneng Dwata, na teenan Dyisas tadag gsen di kwanan Dwata.
56 Na manan, “Neyeyu, teengu tamalwa i langit na i dnagit Tingà To tadag di kwanan Dwata.”

57 Kabay balingla too kanto mkit, na snafangla i dad klingela, du là ale mayè flinge i man Stifan, na sdulê ale mugdang kenen.

58 Na snadyolla kenen lamwà di syudad, na tanbùla tnudà batu. Na i dad to dmalam kenen gine, ale sa tmudà i tnanin batu, na nlusla i dad saulla na fbantayla i satu lagi dnagit ku Sol.

59 Na slengla tmudà i dad batu di ku Stifan, dmasal kenen, manan, “Amugu Dyisas, dnawatam i nawagu ani.”

60 Na kafnge én, galkuad kenen na tlon Dyisas, manan, “Amugu, begam nlifet i salàla ani.” Na di kmanan ani mati kenen.

8

1 Na nagin Sol i ayè i dad to mati ku Stifan.

I kaflayam Sol i dad faglut di ku Dyisas

Na di duh kfatila ku Stifan, dunan i katbù kaflayam i dad to faglut déén di syudad Dyérusalém. Na dee dad faglut, mila ale na sbalét di klamang dad banwe Dyudiya na Samériya, na alò i dad to gal dek Dyisas mtagak di Dyérusalém.

2 Kabay nun dademe dad to mangamfù di Dwata lambang ku Stifan, na toola kenen nlanu di bong klidùla.

3 Kabay i too kayè Sol falmo i dad faglut di ku Dyisas, taman snafngabalan ale di lam dad gumnèla na kanfean balù lagi na libun, na fbilangguan ale.

I katdò Filif di banwe Saméria

4 Na i dad to faglut tamasbalét di sahal banwe, balù nè gusalula samtulen ale i Fye Tulen gablà ku Dyisas.

5 Na nun satu lagi faglut dnagit ku Filif, salu kenen di satu syudad di banwe Saméria na tamdò di dad to déén gablà di kakel Krayst i To Mgalék Dwata.

6 Na di kaklinge i dee dad to stifun déén i tdò Filif na di kitela i dad tnikeng mgimoan, too ale flinge kenen.

7 Falwaan dee dad busaw, na too ale mkit di kalwàla di dad to. Na fangulé an dee dad to là galyak lawehla na i dad kimay.

8 Na taman too lehew i dad to mnè di syudad gutamdò Filif.

Simon i to mloos

9 Na di syudad én, nun satu lagi dnagit ku Simon. Tamlo nan kenen mloos na too tikeng i kdee dad to di klamang Saméria, du mdà di dad nimoan. Na toon dag i kton, du galan man too kenen mtulus.

10 Na kdee dad to, mdà di mdanà to kel di mdatah to, too ale flinge ku Simon,

du manla, “To ani gumlé Dwata gnagan dnagit Tulus Too Mdatah.”
11 Na tamlo gaftikeng Simon i dad to, taman too ale flinge kenen.
12 Kabay di katdò Filif i Fye Tulen gablà di kagot Dwata, na gablà di ku Dyisas Krayst, faglut ale na fbunyag ale balù dad lagi na dad libun.
13 Na balù Simon tabaling faglut na fbunyag. Na samnagin kenen di ku Filif, na too kenen tikeng mdà di dad ilè na dad tnikeng mgimò Filif.

14 Na di kaklinge i dad to gal dek Dyisas ditù di Dyérusalém, tadnawat i dad to di Samériya i Tnalù Dwata, dekla Fiter na Dyan ditù di dale.
15 Na di kakella déén, dnasalla di Dwata i dad to falami faglut fye gdawatla i Mtiu Tulus.
16 Du i Tulus Dwata là fa fusuk di balù satu di dale, du alò ale fbunyag fagu di dagit Amula Dyisas.
17 Na fkah Fiter na Dyan falella di dad to én, na gamdawat ale i Mtiu Tulus Dwata.
18 Na teen Simon tagdawatla Tulus Dwata fagu di kafkah ale Fiter i dad falella di dale. Taman fanan banlé filak Fiter na Dyan, na manan,
19 “Begyu blé deg i kgagan én, du fye kdee dad to gufkahgu i dad falelgu gamdawat i Mtiu Tulus.”

20 Kabay tmimel Fiter kenen, manan, “Fye moon ku malmo ge gagin di filakam du man nawam gaganam bnayad i blé Dwata.
21 Landè alelam di nimòmi, du là ge matlu di kite Dwata.
22 Nsalam i sasè nimoam, na dmasal ge du fye nlifet Dwata i sasè di fandamam.
23 Du i teengu di ge, too mingà nawam na too ge mgikat di salà.”
24 Na talù Simon, manan, “Begyu agu dnasal du fye là mkel di deg i gmanam ani.”
25 Na di kafnge ale Fiter tamdò gablà di Amula Dyisas Krayst, samfulê ale di Dyérusalém. Na di kagula dee guslobla di dad malnak banwe di Samériya du tdòla i Fye Tulen gablà ku Dyisas.

Filif na i ganlal di banwe Itiyofya

26 Kabay nun kasaligan Dwata talù di ku Filif, manan, “Mdà ge magu di dalan fdu di Dyérusalém salu di Gasa.” Na dalan ani gagu di banwe gulandè to.
27 Na di kaklinge Filif i gman i kasaligan, mdà kenen. Na di slengan magu nun teenan satu to taknafun mdà di banwe Itiyofya magu mulê. Na i lagi ani satu ganlal too mdatah du gal magot filak i libun gumdatah di banwe Itiyofya dnagit ku Kandis. Tasalu kenen di Dyérusalém du mangamfù di Dwata,
28 na di kuléan smakay kenen kalisa. Slengan magu masa kenen i sulat tugad Dwata Isaya.
29 Na man Tulus Dwata di ku Filif, manan, “Fdadong ge di kalisa atù na naginam.”

30 Taman faflal Filif
fdadong di kalisa na lingen
kbasa i lagi én mdà di
sulat tugad Dwata Isaya.
Taman smalek Filif, manan,
"Glabatam kè i bnasam?"
31 Na tmimel i ganlal,
manan, "Tan i kaglabatgu ku
landè to tamdò dun di deg?"
Na nlakan Filif smakay na
fyakan kenen fye sudeng di
safédan.
32 Na ani bnasa i ganlal,
manan,
"Salngad kenen i bilibili nebe
du fan knatê,
na salngad i ngà bilibili
là mugak di kwè i bu-
lan,
du landè manan.
33 Na toola kenen fyà, na là tlu
i kukumla kenen.
Na landè dad belan,
du i klawilan di tah tanà
tafto."
34 Na man i ganlal di ku
Filif, manan, "Begam tulen
deg kun ku simto gugtadè i
man tugad Dwata ani, kenen
kto ku demen dademe to?"
35 Na taman tambù Filif
tmulen di to én i Fye Tulen
gablà ku Dyisas mdà di
bnasan gine.
36 Na slengla magu kel ale
di satu yéél, na man i ganlal,
"Neyem, nun sa yéél dini.
Fakay dé ku bnunyagam
agu?"
37 Na man Filif di kenen,
manan, "Fakayta ge sa
bnunyag ku faglut ge mdà
di nawam." Na tmimel i
ganlal, manan, "Hae, faglut
agu Dyisas Krayst i too glut
Tingà Dwata."
38 Taman fafanakan i kalisa
na lwe ale, Filif na i ganlal,
tufa di yéél, du bnunyag Filif
kenen.
39 Na di kalwàla di yéél,
nwè Tulus Dwata Filif na talà
nan teen i ganlal dun. Kabay
fles kenen di kagun na too
kenen lehew.
40 Na Filif, tabaling kenen
gkel di banwe Asutu, na mdà
déén, magu kenen na nkatan
i kdee banwe kel di banwe
Sisariya, du tamdò kenen i
Fye Tulen.

9

I kguman nawa Sol

1 Kabay di bang én, too fan-
likò Sol i dad to faglut di ku
Dyisas du manan fnatin ale.
Na salu kenen di gumdatah i
dad bà di Dwata,
2 na mni dad sulat fdilè ke-
nen di dad to di gusatdò i dad
Dyu di syudad Damaskus, du
fye ku nun teenan i dad to
mlalò i Dalan Dyisas, balù
lagi ku demen libun fakayan
ale kanfè du fbilanggù ditù di
Dyérusalém.
3 Na kafnge én, mdà kenen
salu di Damaskus, na di kag-
dadongan ditù, makto i bong
neng mdà di langit tmuyal
glibut di kenen.
4 Na fugen kenen di tanà na
nun lingen talù, manan, "E
Sol, Sol, kan ku fanlayamam
agu?"
5 Na smalek Sol, manan,
"E Amu, simto ge kè?" Na
tmimel i talù én, manan, "Agu
sa Dyisas, i galam fanlayam.
6 Tadag ge na fles ge ditù
di syudad, na di kakelam ditù
nun tmulen ge ku tan i ni-
moam."

7 Na i dademe dad to magin ku Sol fanak ale na là gtalù, du lingela i talù gine, bay landè to teenla.

8 Na tadag Sol, bay di kukat i dad matan talà nan mite. Taman nalak kenen i dademen fles di Damaskus.

9 Na tlu butang klon butè, na là kenen kmaan na là minum.

10 Na nun satu to déén di Damaskus too faglut di ku Dyisas, dnagit ku Ananayas. Na kanteen Ananayas tlo kenen Dyisas, manan, "E Ananayas." Na tmimel kenen, manan, "Dini agu, Amugu."

11 Na man i Amu di kenen, "Salu ge di gumnè i to dnagit Dyudas di dalan dnagit Matlu Dalan, na snalekam i satu to mdà di banwe Tarsus dnagit ku Sol. Dmasal kenen,

12 na nun kanteenan satu to dnagit ku Ananayas salu déén di kenen, du fkahan i falelan di kenen, du fye lêman mite."

13 Kabay tmimel Ananayas, manan, "Amugu, tadee lingegu gablà di lagi én, na i kdee dad sasè mgimoan di dad tom ditù di Dyérusalém.

14 Na dini kenen kun di Damaskus du nun glalan mdà di dad ulu i dad bà di Dwata, du fye kanfean i kdee dad to tamlo di dagitam."

15 Kabay man Dyisas di kenen, "Mdà ge salu di kenen, du i lagi ani tanalékgu du fye tamdò kenen gablà di dagitgu di dad to ise Dyu, na dad ganlalla, na di dad bel Israél.

16 Na agu i fite di kenen kadang i kdee dad kaflayam gnagun du mdà di ktulenan gablà di deg."

17 Taman salu Ananayas di gumnè Sol, na fusuk kenen déén na fkahan i falelan di ku Sol, na manan, "E flanekgu Sol, i Amuta Dyisas dunan i msut di ge ditù di dalan gumagum salu dini, kenen sa mdek deg dini, du fye mite ge lêman na fye fnò ge i Mtiu Tulusan."

18 Na di kman Ananayas ani, nun tatek mdà di mata Sol salngad nél nalaf na mite kenen lêman. Na mték kenen na fbnunyag.

19 Na kafnge én, kmaan kenen na talêman mgal.

I katdò Sol gablà ku Dyisas di Damaskus

Na mnè Sol di Damaskus là file butang di saféd i dad gal mlalò ku Dyisas.

20 Na tambù kenen tamdò di gusatdò i dad Dyu, na i tdoan Dyisas Krayst i too glut Tingà Dwata.

21 Na kdee mlinge i manan too ale tikeng, na sasalek ale, manla, "Ise kenen kè i to di Dyérusalém gal mlayam i dad to tamlo di dagit Dyisas? Na én duenan salu dini kun du kanfean dad to én, na neben ale samfulê di Dyérusalém ditù di dad ulu di dad bà di Dwata."

22 Kabay Sol, too matnù i kfulungan tamdò blé Dwata di kenen, na là gamtimel i dad Dyu di Damaskus, du fiten di dale na too glut Dyisas i To Mgalék Dwata galla fatan.

23 Kafnge én, kakubu i dee butang, fandam i dad Dyu ku tan i kibòla mati ku Sol.

24 Kabay linge Sol gablà di kayèla nimò. Taman mduh na butang galla fanlaab i dalan gulamwà di syudad, du fye fnatila kenen.

25 Kabay landè kibòla, du di satu butang i dad to mgebe Sol di kafaglut di ku Dyisas, fsudengla kenen di bong balyas na fayolla di sol i mdatah labat i glibut di Damaskus, du fye galwà kenen.

I ksalu Sol di syudad Dyérusalém

26 Salu Sol ditù di Dyérusalém. Na di kakelan déén kayean fakuf di dademe dad gal mlalò ku Dyisas. Kabay likò ale ku Sol, du man nawala ku là fa kenen faglut.

27 Kabay nun satu to dnagit ku Barnabas tmabeng kenen, na faginan kenen di dad to gal dek Dyisas. Na tulenan dale gablà di kite Sol ku Dyisas i Amu di dalan salu di Damaskus. Na tulenan dale tatalù Dyisas di kenen, na léan tulen gablà di klabè Sol tamdò ditù di Damaskus fagu di dagit Dyisas.

28 Taman mnè Sol di safédla na lamngab di klamang syudad Dyérusalém, na too nun klabean tamdò fagu di dagit Dyisas i Amu.

29 Na stulen kenen di dad Dyu talù Grik na gal ale sdal, bay mngabal ale kfagu mati kenen.

30 Kabay di kgadè i dad flanekan di kafaglut i mnè di nawa i dad Dyu én, faginla Sol salu di Sisariya na mdà déén fulêla di banwe Tarsus.

31 Na di bang én, i dad faglut di ku Dyisas di klamang banwe Dyudiya, Galili, na Saméria, fye nawala du talandè samukla. Na too lamnok i kafaglutla, na matnù i kdeela faglut fagu di ktabeng i Mtiu Tulus, na fadlug ale mnè di nun klikòla di Amuito Dwata.

I ksalu Fiter di dad banwe Lida na Dyofa

32 Na Fiter, salu kenen di dee dad banwe du nlauyan dad faglut di ku Dyisas. Na satu duh, salu kenen di dad to faglut mnè di banwe Lida.

33 Na teenan déén satu lagi là galyak lawehan dnagit ku Aniyas. Laan gték di gumilean tawalu fali i klon.

34 Na man Fiter di kenen, manan, “Aniyas, tafangulê ge Dyisas Krayst. Taman mték ge na fantifasam i gumileam.” Na gasil mték Aniyas.

35 Na i kdee dad to mnè di dad banwe Lida na Saron teenla i to mgulê, na baling ale mgebe di kafaglut ku Dyisas i Amu.

36 Na di syudad Dyofa nun satu libun faglut ku Dyisas dnagit ku Tabita ku demen Dorkas di talù Grik.* Na too kenen gal mimò fye na tnabengan i dad to landè.

37 Na di bang én, sasè nawan na fles mati. Danyola i lawehan na filèla di sibay di tah.

* **9:36** I gumtatek i dagit Tabita di talù dad Dyu na Dorkas di talù dad Grik, dunan uhe.

38 Na i banwe Dyofa là
mawag di banwe Lida.
Taman di kaklinge i dad to
faglut tadéén Fiter di banwe
Lida, nun dekla lwe lagi salu
di kenen, du fakdo, manla,
“Beg ge faflal magin gami.”
39 Na di kaklinge Fiter i
manla, tagasil kenen mdà
magin di dale. Na di kakelan
ditù fyakla kenen di sibay
di tah. Na mngel i kdee
dad libun balu tadag di
safédan, na fitela kenen i dad
klawehla tanbél Dorkas di
laan fa mati.
40 Na falwà Fiter i kdee
dad to di sibay, na lkuad
du dmasal di Dwata. Na
meye kenen di libun mati, na
manan, “Tabita, mték ge.” Na
nukatan i matan, na di kiten
ku Fiter, mték kenen na su-
deng.
41 Na nagot Fiter i kmalan
na tnabengan kenen tadag.
Kafnge én, tlon i dad faglut na
balù dad libun balu gine, du
fiten dale tamto Dorkas.
42 Na i dad to di klamang
syudad Dyofa mlinge gablà
ku Dorkas, na dee dad to
mbaling faglut di ku Amuito
Dyisas.
43 Na dee butang fanak
Fiter di Dyofa di saféd i satu
lagi dnagit ku Simon i gal
mlanit kindal lmanaf.

10

I kafngé Kornilyus ku Fiter

1 Nun satu lagi ise Dyu, mnè
di banwe Sisariya dnagit ku
Kornilyus. Kenen i kafitan di
satu bong lumbuk i dad sun-
dalu glam di lumbuk dnagit
Italyana.*
2 Na Kornilyus ani, na balù
i dad to satnù di gumnean,
too faglut na too mafè Dwata.
Na bong ktabengan i dad
to landè, na too kenen gal
dmasal di Dwata.
3 Na di satu flabi mdadong
tngà masol i duh, nun kan-
teenan satu kasaligan Dwata
salu di kenen, na manan, “E
Kornilyus.”
4 Na fteneng Kornilyus di
kasaligan magin i klikoan, na
manan, “Amu, tan kè?” Na
tmimel i kasaligan, manan, “I
dad dasalam na i dad blém di
dad to landè, dnawat Dwata
na fandaman ge.
5 Na ani, dekam i dad lagi
ditù di syudad Dyofa, du fye
nngéla i satu lagi dnagit ku
Simon i tlola Fiter.
6 Na i gumnean mdadong
di mahin di gumnè i satu
Simon, i gal mlanit kindal
lmanaf.”
7 Na di kdà i kasaligan, tlo
Kornilyus i lwe dad fasakan
na satu sundalu toon snalig
na too faglut di Dwata.
8 Na tulenan dale i kdee
mkel gine, na dekan ale salu
di Dyofa.

I kanteen Fiter

9 Na di tmadol duh di fan
ltu i duh, di kagdadong i dad
to Kornilyus di syudad Dyofa,
myak Fiter di gudatal di tah
ataf i gumnean du dmasal.

* **10:1** I Lumbuk Italyana ani, dunan satu lumbuk dad sundalu mdà di syudad Roma. Nun 6,000 dad sundalu glam di lumbuk ani, na nun sfalò dad kafitan mebe man 600 dad sundalu.

10 Kafngen dmasal too kenen bitil na mayè kmaan, bay di sleng nun mimò knaanan, nun kanteenan.
11 Na i kanteenan tamgukà i langit, na nun fayol kel di tanà gambet i bong kayab nikat di sbalà fat kililan.
12 Na i laman dunan i kdee bung lmanaf, na dad kmamang di tanà, na dad anuk di bnas.
13 Na nun talù di kenen, manan, “Fiter, mték ge, tmatê ge, na knaanam.”
14 Kabay tmimel Fiter, manan, “Amu, là fakay du là agu lmen kmaan i dad magsik salngad én, du tafnangam di gami Dyu.”
15 Na lêman nun talù di kenen, manan, “Nangam man ku magagsik i tagman Dwata tamlaneb.”
16 Masasulit ani kel di tlu dulê, na kafnge én, magket i kayab samfulê ditù di langit.
17 Na sleng Fiter faldam ku tan i gumtatek i kanteenan, takel i dad to dek Kornilyus na snalekla i gusablà gumnè Simon, na fles ale di bà labat i gumnean.
18 Na tamlo ale na snalekla ku déén Simon Fiter.
19 Na klo fa Fiter faldam i gumtatek i kanteenan man Tulus Dwata di kenen, “E Simon, nun tlu lagi mngabal ge.
20 Taman mték ge na tufa. Na nang lwe nawam magin dale, du tadekgu ale salu dini.”
21 Taman tufa Fiter, na manan di dad to én, “Agu sa i fanngabalyu. Na tan duenyu salu dini?”
22 Na tmimel ale, manla, “I gufdumi di ku Kornilyus i kafitan i dad sundalu. Kenen to too matlu, na toon nafè Dwata, na too kenen nafè i kdee dad Dyu. Dek kenen i satu kasaligan mdà di Dwata fngé ge, du fye salu ge di gumnean, du fye lingen i kayeam man di kenen.”
23 Na kaklinge Fiter i manla fyakan ale, na fnean ale déén di butang én.

I ksalu Fiter di gumnè Kornilyus

Na di tmadol duh tamdà Fiter magin dale, na nun dademe dad faglut mdà di Dyofa magin dale.
24 Na di galwen duh, takel ale di banwe Sisariya. Na fatan ale Kornilyus, na tasantifunan i dad flanekan na i dademen sgalak.
25 Na di kfusuk Fiter di gumnean, smitong Kornilyus kenen, na lkuad di dad blian, du fiten i afean ku Fiter.
26 Kabay tnabeng Fiter kenen tadag, du manan di kenen, “Tadag ge, nang ge beg fdanà di deg, du alò agu to salngad ge.”
27 Na stulen ale slengla fusuk di gumnè Kornilyus, na di kfusukla teen Fiter dee dad to stifun déén.
28 Na manan di dale, “Tagadèyu sa di fnaglut i dad Dyu, là fakay ku sgalak ku demen tlang di dad to ise Dyu. Kabay tafite Dwata deg là fakay ku fandamgu magsik i balù simto to.
29 Taman di kafngéyu deg là sa lwe nawagu salu dini.

Na snalekgu gamu ku tan duenyu fngé deg?"

30 Na tmimel Kornilyus, manan, "Tatlu butang di tngà masol i duh salngad ani, dmasal agu di lam i gumnègu. Na di katwangu nun satu to tadag di munagu na too samfilà klawehan.

31 Na manan di deg, manan, 'E Kornilyus, talinge Dwata i dasalam na tafandaman i dad blém di dad to landè.

32 Fafngém i to dnagit ku Simon, i katlola Fiter, ditù di syudad Dyofa. Na i gumnean mdadong di mahin di gumnè satu Simon, i gal mlanit kindal lmanaf.'

33 Taman gasilta ge fafngé na too fye du salu ge dini. Na dini gami di muna Dwata, du fanlingemi i kdee ftalù Dwata ge." Én man Kornilyus.

I tdò Fiter

34 Na tambù Fiter talù, manan, "Ani tagadègu nan, too glut landè fnalabi Dwata,

35 bay dnawatan i dad to di kdee dad banwe balù simto, ku nafèla kenen na matlu i nimòla.

36 Ani sa i fgadè di dad bel Israél, dunan i katdò i Fye Tulen gablà di kasafyeito di Dwata fagu di ku Dyisas Krayst, i Gumdatah di kdee.

37 Na tagadèyu i mbel di klamang banwe Dyudiya, mdà di Galili di kafnge Dyan tamdò gablà di kbunyag.

38 Na gadèyu gablà ku Dyisas Krayst mdà di Nasarét, i gumlé Dwata i Mtiu Tulus, na i bong gnagan. Na gadèyu gal kenen magu du mimò fye, na fangulé*an* i kdee dad to snamuk i dad busaw, du Dwata samnagin di kenen.

39 "Gami mite kdee dad nimoan di banwemi dad Dyu, na balù di syudad Dyérusalém. Na fnatila kenen fagu di klansangla kenen di krus.

40 Kabay nték kenen Dwata mdà di fati di gatlun duh, na nun dad to gufite Dwata tamto kenen.

41 Kabay ise ku i kdee dad to mite kenen, bay alò gami tamgalék Dwata gufiten kenen. Gami kmaan na minum di safé*dan* kafngen mték mdà di fati.

42 Na dekan gami tamdò na tmulen di dad to, Dyisas i mgalék Dwata mukum i kdee dad to, i dad to mto fa na i dad tamati.

43 Na i kdee dad tugad Dwata smulat gablà di ku Dyisas, manla simto faglut di kenen, nlifet Dwata i dad salaan fagu di dagitan."

I kagdawat dad to ise Dyu i Tulus Dwata

44 Na sleng fa talù Fiter, fdanà i Mtiu Tulus Dwata na mnè di kdee mlinge i manan.

45 Na i dad Dyu magin ku Fiter mdà di Dyofa, too ale tikeng du tablé Dwata i Mtiu Tulusan balù di dad to ise Dyu.

46 Du lingela i dad to ise Dyu tabaling dmayen Dwata fagu di dee sahal talù.

Na man Fiter di dademen Dyu, manan,

47 "I dad to ani tagamdawat i Mtiu Tulus, salngad gito,

taman landè fakay fnang dale fbunyag."

48 Taman mdek Fiter na fbunyag i dad to ise Dyu fagu di dagit Dyisas Krayst. Na kafnge én, fakdo ale di ku Fiter fye beg fanak di safédla di file butang fa.

11

I ktulen Fiter gablà di dad to ise Dyu

1 Di bang én, talinge i dad gal dek Dyisas na i dademe dad faglut di kenen di klamang Dyudiya, tanun dad to ise Dyu tadmawat Tnalù Dwata.

2 Taman di kasfulê Fiter ditù di Dyérusalém too mugak i dademen dad to Dyu faglut, manla,

3 "Tan kè i duenam myak di gumnè i dad to ise Dyu, na kmaan fa di safédla?"

4 Na too fanse Fiter samtulen di dale i kdee mkel di kenen mdà fa di katbuan, manan,

5 "Na kdéén agu di syudad Dyofa, slenggu dmasal di Dwata nun kanteengu. Na i kanteengu gambet i bong kayab mgikat di sbalà fat kililan fayol mdà di langit, na fanak di safédgu.

6 Na toogu neye di lam, na teengu kdee bung lmanaf, dad kmamang di tanà, na dad anuk di bnas.

7 Na kafnge én, nun lingegu talù, manan, 'Fiter, mték ge, tmatê ge, na knaanam.'

8 "Kabay tmimel agu, mangu, 'Amu, là fakay du là agu lmen kmaan dad magsik salngad én, du tafnangam di gami dad Dyu.'

9 "Kabay lêman nun talù mdà di langit, manan, 'Nangam man ku magagsik i tagman Dwata tamlaneb.'

10 Masasulit ani kel di tlu dulê, na kafnge én, magket i kayab samfulê ditù di langit.

11 "Na di bang én, takel tlu lagi di gumnègu fdu di banwe Sisariya, du nun mdek dale kun salu déén du mngé deg.

12 Na man Tulus Dwata di deg, 'Nang lwe nawam magin dale.' Taman mdà gami na magin deg i nam dad to faglut ani, na salu gami di gumnè i lagi fngé deg.

13 Na tulenan gami gablà di kasaligan kanteenan di gumnean. Na ani kun man i kasaligan di kenen, manan, 'Fafngém i to dnagit ku Simon Fiter ditù di Dyofa,

14 du nun tulenan di gamu i gafalwà ge na balù kel i kdeeyu di gumneam.'

15 "Na di katbùgu tamdò, fdanà i Mtiu Tulus na mnè di dale, salngad i knean di gito di muna.

16 Na gafaldamgu i gman Amuito Dyisas, manan, 'Dyan munyag fagu di yéél, bay di satu duh bnunyag gamu fagu di Mtiu Tulus.'

17 Na du Dwata mlé i Tulusan di dad to ise Dyu, salngad i kablén di gito fagu di kafaglutito di Amuito Dyisas Krayst, là fakay ku dnuengu i nimò Dwata." Én man Fiter.

18 Na di kaklinge i dademen faglut i gmanan, talà ale nan mugak, bay baling ale

dmayen Dwata, manla, “Hae, tatmabeng Dwata kadì i dad to ise Dyu, du fye msal ale di dad salàla na faglut di kenen, du fye nun nawala landè sen.”

I dad faglut di ku Dyisas di banwe Antiyok

19 Na i dad faglut tamasbalét du mdà di kaflayamla kafnge i kfati Stifan, nun di dale salu kel di banwe Fonisya, Sifrus, na Antiyok. Samtulen ale i Fye Tulen gablà ku Dyisas, bay alò di dad to Dyu.

20 Kabay dademe dad faglut mdà di banwe Sifrus na Sirini, salu ale di Antiyok du samtulen ale gablà ku Dyisas di dad to ise Dyu.

21 Na i gnagan i Amu mnè di dale na dee dad to mbaling faglut di ku Dyisas, du matlas i fandamla.

22 Na i dad faglut di Dyérusalém, lingela gablà di dad to di Antiyok, taman dekla Barnabas salu ditù.

23 Na di kakelan déén, tateenan i kafye blé Dwata di dale, na too kenen lehew. Na ani fngewen dale, dunan toola fnadlug i kafaglutla di Amu mdà di nawala.

24 Na Barnabas ani satu to too fye na fnò i Mtiu Tulus na too kenen faglut di ku Dyisas. Taman too dee dad to mgeben di kafaglut.

25 Kafnge én, salu Barnabas di banwe Tarsus du fanngabalan Sol.

26 Na di kiten ku Sol, faginan samfulê di Antiyok. Na sfali i klola mnè déén. Na gal ale magin di kastifun i dad to faglut, na dee dad to tdòla. Na di banwe Antiyok ani, i tnanin banwe gudmagitla i dad to mlalò ku Dyisas Krayst dunan dad Kristiyano.

27 Na di bang én, nun dad tugad Dwata mdà di Dyérusalém salu di Antiyok.

28 Satu di dale, dnagit ku Agabus, tadag kenen na fagu di Tulus Dwata fgadean nun bong kbitil fan kel di kdee dad banwe nagot i dad ganlal di Roma. Na gdohò i kbitil ani di slà i kagot satu ganlal dnagit ku Klawdyus.

29 Taman sasatu nawa i dad mlalò ku Dyisas mlé tabeng di dad flanekla faglut mnè di banwe Dyudiya, na kat man satu dale mlé i sen gaganan tabeng.

30 Na taman ani nimòla, febela i dad bléla di dad to mebe i dad faglut di Dyudiya fagu di dale Barnabas na Sol.

12

I kbilanggù ku Fiter

1 Na mdadong di bang én, tambù Harì Hérod mlayam dademe dad to faglut.

2 Na faklangan i ulu Dyém i flanek Dyan.

3 Na di kgadean too gaflehew i dad Dyu i kfatin ku Dyém, fakfean Fiter. Na fakfean di bang i Fista i Fan Landè Falnok Dun.

4 Na di kagakfèla ku Fiter, bnilanggùla kenen, na bléla di agot fat lumbuk nun fat dad sundalu, du mantay kenen. Hae, du fandam Hérod, di kafnge i Fista Duh Kaglius, neben Fiter di muna i kdee

dad to du nukuman kenen di fati.
5 Taman bnilanggùla Fiter,
bay i dad to faglut toola ke-
nen dnasal di Dwata.

I kagalwà Fiter mdà di bi-
langgù

6 Na di butang di fan nebe
Hérod kenen di gumukuman
di tmadol flafus, kudang Fiter
di bleng i lwe to mantay ke-
nen, na nun lwe sangkalì
ikatla kenen. Na nun fa
dademe dad to gal mantay di
bà gufusuk i bilanggù.
7 Na tatì msut déén satu
kasaligan Dwata, na tatì
mneng nan di lam i bilanggù.
Na ningok i kasaligan Fiter
du nukatan, manan, "Faflal
ge mték." Na magwè i dad
sangkalì di dad sigal Fiter.
8 Na man i kasaligan di ke-
nen, "Ngatam galingam na
lsakam talumfaam." Na mi-
men Fiter, na man i kasali-
gan, "Lsakam i saulam tahà
na mlalò ge deg."
9 Na lalò Fiter i kasaligan
lamwà di bilanggù, bay laan
gadè ku glut i nimò i kasali-
gan di kenen, du fandaman
alò nun kanteenan.
10 Na mlius ale di tnanin
sundalu mantay, na i galwen,
na fles ale di takab tek i gu-
lamwà salu di syudad. Na i
takab tek ani, tatì mukà landè
to mukà dun, na lamwà ale.
Kakella di syat i dalan tatì ke-
nen tnagak i kasaligan.
11 Na tamwan Fiter na
gadean too glut kadì i mgimò
di kenen, na manan, "Ani
tagadègu too glut dek Dwata i
kasaligan, na falwaan agu
mdà di agot Hérod na mdà di
kdee kayè nimò i dad Dyu di
deg."
12 Di katwanan dun, salu
kenen di gumnè Méri, i yê
Dyan Mark, du déén i gus-
tifun i dee dad to faglut du
dmasal.
13 Di kgafat Fiter di gumnè
Méri, tmutuk kenen di takab
di lwà du mbal fusuk. Na
nun satu libun gal dek déén,
dnagit ku Roda, salu ditù du
neyen ku simto kel.
14 Na di kdilean i talù Fiter,
too kenen lehew na du slaf i
nawan laan nukà i takab, bay
baling faflal samfulê di dad
to stifun di lam, na manan,
"Tadéén Fiter di lwà."
15 Kabay manla di kenen,
"Book ge." Kabay toon man
di dale too kenen glut. Taman
manla, "Dunan kè i kasali-
ganan."
16 Kabay fadlug Fiter mbal
di takab, taman nukàla. Na di
kitela ku Fiter too ale tikeng.
17 Na ftadag Fiter i kmalan,
du fafanakan ale, na tulenan
dale gablà di kafalwà Dwata
kenen mdà di bilanggù. Na
manan di dale, "Tulenyu
kdee ani di ku Dyém na
i dademe dad flanekito
faglut." Na kafnge én,
mdà kenen salu di dademe
banwe.
18 Na di tmadol flafus, i dad
sundalu mantay di bilanggù,
too slaf i nawala na sasalek
ale, manla, "Tan i mkel di ku
Fiter?"
19 Na too fafngabal Hérod,
bay làla sa teen. Taman toon
snalek i dad to gal mantay, na
kafnge én, fafatin ale.

Na kakubu ani, tamdà Harì Hérod salu di banwe Sisariya mdà di Dyudiya na mnè déén.

I kfati Harì Hérod

20 Na di bang én, too flabè Hérod di dad to mdà di dad banwe Tiro na Sidon. Taman du déén di banwe Hérod gumwè i dad to knaanla, kayèla moon stulen di kenen. Kabay funa ale stulen di satu lagi dnagit ku Blastus, du kenen satu salig i harì di lam i gumnean, du fye kenen mnè di blengla na smafye dale.

21 Na di kakel i duh bangla, lsak Hérod i klaweh i harì, na sudeng kenen di gusudeng i ganlal. Na kafnge én, talù kenen di dad to stifun déén.

22 Na di kaklinge i dad to i manan, too ale mkit, manla, "Ise alò btal to i talù ani, bay kenen satu dwata."

23 Na di kmanla én, nun kasaligan Dwata mlayam ku Hérod, du dnawatan i dayen mdà di dad to na laan dnayen Dwata, taman snafat kenen na fles mati.

24 Kabay baling too mbel i Tnalù Dwata na too matnù fa i dad to faglut di ku Dyisas.

25 Na di kafnge i nimò Barnabas na Sol, samfulê ale di banwe Antiyok mdà di Dyérusalém, na faginla Dyan Mark.

13

I kdek dale Barnabas na Sol

1 Na déén di simbahan di banwe Antiyok, nun dad tugad Dwata na dad to tamdò Tnalù Dwata, dunan Barnabas, Simyon katlola Fitam, Lusyus mdà di banwe Sirini, Manaén i deme Harì Hérod salnok di malnak ale fa, na Sol.

2 Na di satu duh slàla mangamfù na fwasa, man i Mtiu Tulus di dale, "Nalékyu Barnabas na Sol na bléyu di deg, du nun fimògu dale."

3 Taman kafngela fwasa na dmasal, fkahla i dad falella di dale Barnabas na Sol. Na kafnge én, dekla ale magu.

I katdò ale Barnabas na Sol di banwe Sifrus

4 Na du dek i Mtiu Tulus Barnabas na Sol, salu ale di Silusya na mdà déén maweng ale fles di fungul Sifrus.

5 Na di kakella di banwe Salamis, tamdò ale Tnalù Dwata di dad gusatdò i dad Dyu. Na Dyan Mark magin du tnabengan ale di nimòla.

6 Na lamngab ale di klamang i fungul, na kel ale di banwe Fafos. Na déén nun gsitongla satu to Dyu dnagit ku Bardyisas. Mloos kenen na gal flingu satu tugad Dwata.

7 Na i to gumaginan, dunan satu to dnagit Sirgiyus Fawlus, i gubirnador di fungul ani. Na gubirnador ani, satu to too fulung, na fafngén ale Barnabas na Sol, du kayean flinge i Tnalù Dwata.

8 Kabay i to mloos, dunan i dnagitla Ilimas di talù Grik, fnangan ale, du kayean ku là faglut i gubirnador di ku Dyisas Krayst.

9 Na Sol, i satu dagitan Fol, too kenen fnò i Mtiu Tulus,

na too meye di ku Ilimas na manan di kenen,
10 “Ge sa tingà Satanas, du dmuen ge i kdee matlu. Too ge fulung mgaw na mlimbung i dad to. Na gal ge fkéng i kaglut mdà di Dwata.
11 Na ani, too ge fanlayam Dwata, na mbaling butè na là ge mite flo i kneng i duh.”

Na di kman Fol ani, tatì nun gamsafang i dad mata Ilimas, na fles migef du mngabal i satu to malak kenen.
12 Na di kite i gubirnador i mkel di ku Ilimas, faglut kenen di ku Dyisas, du too kenen tikeng di katdòla gablà di Amuito Dyisas.

I kakel ale Fol di satu Antiyok di banwe Fisidya

13 Na mdà di banwe Fafos gine, maweng ale Fol na i dademen salu di banwe Firga glam di banwe Famfilya. Kabay Dyan Mark tnagakan ale, du samfulê di Dyérusalém.
14 Na mdà di Firga fles ale di satu banwe Antiyok glam di banwe Fisidya. Na di Duh Kaftud, fusuk ale di gusatdò i dad Dyu na sudeng déén.
15 Kafnge i dad ulu di gusatdò i dad Dyu masa mdà di dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis na di dad sulat i dademe dad tugad i Dwata, ftalùla ale Barnabas na Fol, manla, “Dad flanekmi, ku nun kayèyu tdò i gatgal nawa i dad to ani, fye ku beg gamu talù.”
16 Taman tadag Fol na ftadagan i kmalan du fafanakan ale, na manan, “Dad flanekgu dad Dyu mdà di Israél, na i kdeeyu dad ise Dyu i mafè Dwata, tooyu agu fanlinge.
17 I Dwata fnangamfù i dad bel Israél, kenen sa malék i dad gutambulito. Na banlén ale kafye klola mnè di banwe Idyif. Na fagu di bong kaltulusan neben ale lamwà mdà di Idyif.
18 Na fat falò fali klon ftahà i nawan di dale déén di banwe gulandè to.
19 Fnisan Dwata fitu lumbuk i dad to di banwe Kanaan, du blén i tanàla di dad ton, du fye gfunla.
20 Ani ktabeng Dwata dale di lam fat latu lime falò fali.

“Na kafnge én, nun dad to nalék Dwata mebe dale, kel di bang i satu tugadan dnagit ku Samwél.
21 Na kafnge én, nun fni i dad to di Dwata i harì mebe dale, na blén dale Sol, i tingà satu to dnagit Kis. Mdà kenen di dad bel Bénhamin, na fat falò fali i klon mebe dale.
22 Na di kafalwà Dwata ku Sol di kagotan, Dabid i nimoan harì mebe dale. Na ani i man Dwata gablà di kenen, ‘I kitegu ku Dabid, tingà Dyési, toon gaflehew i nawagu, du kenen sa to mimen i kdee knayègu.’

23 “Na mdà di bel Dabid dek Dwata di dad bel Israél i To Falwà dale, du én sa i tafakangan di dale.
24 Na di là fa matbù i nimò Dyisas, tatamdò Dyan di dad to di Israél, fye msal ale na tnagakla i dad salàla na fbunyag ale.

25 Na di fan kafnge i dad
nimò Dyan, manan di dad
to, manan, ‘Tan i fandamyu,
simto agu kun? Ise sa agu
i to sanfatan. Hae, du nun
tmadol deg, na là agu gablà
balù ku mlus i talumfaan, du
too kenen mdatah fa di deg.’ ”
26 Na fadlug talù Fol,
manan, “Dad flanekgu, gamu
dad bel Abraham, na gamu
dad ise Dyu too mafè Dwata,
gito sa i gufgadè Dwata gablà
di kagalwà.
27 Du i dad to mnè di
Dyérusalém na i dad ganlalla,
làla gadè ku Dyisas i To Falwà,
na làla glabat i dad sulat
tugad Dwata galla bnasa di
klit Duh Kaftud. Kabay di
kukumla ku Dyisas di fati
tagdohòla i sulat i dad tugad
Dwata.
28 Na balù landè teenla salà
fakayla kenen nukum di fati,
fnila di ku Filat du fye toon
fafati.
29 Na di kagdohò i kdee tag-
sulat di Tnalù Dwata gablà di
ku Dyisas, nwè i dad to i lawe-
han di gumlansangla kenen
di krus, na fkahla di satu ilib
i gulambangla kenen.
30 Kabay nték kenen Dwata
mdà di fatin.
31 Na kafnge i ktékan klo
dee duh fiten i kton dee dulê
di dad to tagnè samnagin ke-
nen mdà di banwe Galili kel
di banwe Dyérusalém. Na ani,
ale sa i tmulen di dademeito
Dyu gablà ku tan i teenla.
32-33 “Na ani i duenmi dini,
du nebemi di gamu i Fye
Tulen dunan i fakang Dwata
di dad gutambulito, na dno-
hoan ani di gito dad bella,
fagu di ktékan ku Dyisas mdà
di fati. Ani sa i gsulat di
galwe Salmo gablà ku Dyisas,
manan,
‘Ge i Tingàgu,
na di duh ani fdatahta ge,
du fgadègu agu i maam.’
34 Na ani man Dwata gablà
di ktékan ku Dyisas, du fye là
balok i lawehan, manan,
‘Di ge blégu i glut kafye,
i fakanggu ku Dabid.’
35 Na nun dademe gman di
Salmo, manan,
‘Laam faloh ku balok i laweh
i Saligam Landè Salà.’
36 “Na i man Dabid ise gablà
di kton, du di kafnge i kdee
fimò Dwata kenen mati ke-
nen, na lbangla di safèd i dad
gutambulan, na balok sa i
lawehan.
37 Kabay Dyisas i nték
Dwata mdà di fati, landè
kbalok i lawehan.
38 “Taman dad flanekgu,
nun santulengu gamu na
kayègu ku tooyu gadè, dunan
fagu di ku Dyisas nlifet Dwata
i dad salàyu.
39 Na balù simto faglut di
ku Dyisas Krayst galwà di
kdee dad salàla, na mbaling
matlu di kite Dwata. Kabay
ku fagu di dad flalò blé Dwata
di ku Mosis landè kibòla
matlu.
40 Taman too gamu fgeye
du fye là mkel di gamu i
tagsulat dad tugad Dwata,
manan,
41 ‘Tooyu neye gamu i madoy
i kaglut,
kadang too gamu tikeng
na mati gamu,
du nun fangu nimò
i làyu fnaglut,

balù fa nun mubad dun
di gamu.' "
42 Na kafnge én, lamwà Fol
na Barnabas di gal gusatdò i
dad Dyu, na di kalwàla nlak
ale i dad to samfulê di tmadol
Duh Kaftud, du fye tnugadla i
katdòla.
43 Kafnge i kastifun én, nun
dee dad Dyu na i dad to
tamgebe di fnaglut i dad Dyu
magin ku Fol na Barnabas.
Na stulen ale Fol di dale, na
toola fanngewe fye fadlug ale
di kafye tagablé Dwata di
dale fagu di ku Dyisas.
44 Na di kakel i tmadol Duh
Kaftud, fan kdee dad to mdà
di syudad én stifun du fanlin-
gela i Tnalù Dwata.
45 Kabay di kite i dad Dyu
i kdee dad to stifun déén, too
mingà nawala, taman talù
ale dmuen i dad tdò Fol.
46 Kabay matnù baling i
klabè Fol na Barnabas talù
di dad to, manla, "Là fakay
ku là gami funa tamdò Tnalù
Dwata di gamu dad Dyu.
Kabay ani, du knangyu Tnalù
Dwata, fgadèyu là gamu
gablà dmawat nawa landè
sen. Taman baling gami salu
di dad to ise Dyu, du dale i
tnulenmi.
47 Du ani sa dek Dwata di
gami di kmanan,
'Gamu i tanimògu salò di dad
to ise Dyu,
du fye fagu di gamu
gmadè i kdee dad to
di klamang banwe i
dalan kagalwà.' "
48 Na di kaklinge i dad to
ise Dyu ani too ale lehew, na
dnayenla i Tnalù Dwata. Na i
kdee tamgalék du mfun nawa
landè sen, tafaglut ale di ku
Dyisas.
49 Na too mbel i Tnalù
Dwata di klamang banwe
déén.
50 Kabay i dad Dyu là faglut
banlétla nawa i dademe
mdatah dad libun ise Dyu
gal mangamfù di Dwata, na
dad lagi mebe i syudad. Na
fanlayamla Fol na Barnabas
na falwàla di banwela.
51 Na taman di kdà Fol na
Barnabas, kakesla i kfung di
blìla, du fdilèla i dad to déén i
tmimel di Dwata mdà di sasè
nimòla. Na kafnge én, salu ale
di banwe Ikonyum.
52 Na i dad to mgebela di
kafaglut di ku Dyisas, too ale
lehew, na too ale fnò i Mtiu
Tulus Dwata.

14

I katdò ale Fol di banwe Ikonyum

1 Na di kakel ale Fol na
Barnabas di Ikonyum, fles ale
di gusatdò i dad Dyu. Na mdà
di too fye katdòla déén, dee
dad to faglut di ku Dyisas, i
dad Dyu na i dad ise Dyu.
2 Kabay i dad to Dyu là
mayè faglut, banlétla nawa i
dad to ise Dyu, du fye mnang
nawala i dad to faglut.
3 Na mlo ale Fol mnè déén
na landè klikòla tamdò gablà
di Amuito Dyisas. Na fite
Dwata i kaglut tdòla gablà di
kafyen, du banlén ale Fol i
tulus mimò i dad ilè na dad
tnikeng.
4 Kabay i dad to di syudad
Ikonyum, là salngad i fan-
damla, du dademe msen di

dad Dyu là faglut, na dademe msen di dad to gal dek Dyisas.

5 Na nun dad to ise Dyu na i dad to Dyu i là faglut, na balù i dad ganlalla, stulen du fandamla i kibòla mlayam dale Fol na Barnabas na tmudà dale batu.

6 Kabay di kgadè Fol na Barnabas gablà ani, mila ale ditù di Listra na Dirbi, lwe dad syudad di banwe Likonya, na di dademe dad banwe mdadong déén.

7 Na fadlug ale tamdò i Fye Tulen ditù.

I kdéén ale Fol di banwe Listra na Dirbi

8 Na nun satu to mnè di banwe Listra na kimay blian, na laan lmen gagu, du i kakimayan mdà fa di ksutan.

9 Na sudeng to ani flinge i tdò Fol. Na too meye Fol di kenen na dilean too nun kafaglutan i gafgulê kakimayan,

10 taman falbong Fol i taluan, manan, "Tadag ge." Na di kman Fol ani, gasil tadag i to kimay na magu.

11 Na di kite i kdee dad to stifun i nimò Fol, mkit ale di talù di banwe Likonya, na manla, "Tatufa i dad dwata di gito, di kafbaweh to tanà."

12 Na i katlola ku Barnabas dunan Sus, na du Fol sa i gal tamdò dale, taman i katlola kenen Hérmis, du ani sa dagit i lwe dwatala.

13 Na nun gumnè gumangamfù i dad to di dwatala Sus déén di lwà i syudad, na i to bàla di ku Sus, neben i dad baka lagi samla i dad bulek di gufusuk di syudad, du kenen na i dee dad to magin kenen, kayèla damsù dun di ku Barnabas na Fol.

14 Na di kgadè Barnabas na Fol i fanla nimò, knasêla i dad klawehla du mdà di klidù i nawala, na sadlu ale di bleng i dad to na falbongla i talùla, manla,

15 "E gamu dad to di Listra, kan ku ani nimòyu? Gami sa alò to salngad gamu. I duenmi salu dini du tamdò gami i Fye Tulen gablà ku Dyisas Krayst, du fye knagolyu i dad dwata i landè gukmamu, na smalig gamu di Dwata i too mto, dunan i mimò i langit, i tanà, i mahin, na kdee mnè di lamla.

16 Na di muna falohan i kdee dad sahal bung to mimò i dale knayè.

17 Kabay knean, fnadlugan fgadè i kafyen fagu di kablén di gamu i ulen mdà di langit, na i ulê i fuleyu di danganan gafat. Na banlén gamu fa knaan na klehew nawayu." Én gusen man ale Fol.

18 Kabay balù én i kafaglabatla, fan làla gagan fnang i dad to damsù di dale.

19 Na kafnge én, nun dad to Dyu i là faglut kel déén mdà di Antiyok di Fisidya na mdà di Ikonyum. Na mgebe ale i dad to déén di kduenla ale Fol. Na mdà déén, tnudàla Fol batu na dyolla kenen lamwà di syudad du man nawala ku tamati kenen.

20 Kabay stifun i dad faglut di glibutan na mték sa kenen na samfulê di syudad. Na di tmadol duh mdà ale Fol

na Barnabas salu di banwe Dirbi.

I kasfulê Fol na Barnabas di Antiyok di Sirya

21 Na di kakel Fol na Barnabas di syudad Dirbi tdòla i Fye Tulen gablà ku Dyisas déén, na nun dee dad to mgebela di kafaglut di ku Dyisas. Kafnge én, samfulê ale di syudad Listra di Ikonyum, na di Antiyok di Fisidya,

22 du tangalla nawa i dad to faglut na fanngewela, du fye fadlug ale di kafaglutla di ku Dyisas. Na ani tdòla, manla, “Là fakay ku laito gnagu dee kaflayam di là ito fa gafat di kagot Dwata.”

23 Na di kafnge malék Fol na Barnabas i dademe dad ulu di kat simbahan, fwasa ale na dmasal du bléla ale di Amuito Dyisas i gusmaligla.

24 Na kafngela magu di banwe Fisidya kel ale di Famfilya.

25 Na kafngela tamdò i Tnalù Dwata di banwe Firga fles ale di banwe Atalya.

26 Na mdà di Atalya maweng ale mulê di Antiyok di Sirya, i banwe gumdàla, du tafnge i nimòla. Dunan i banwe gudmasal i dad to dale di kabléla dale di ifat Dwata di fanla mdà magu.

27 Di kakella di Antiyok, santifunla i dad to faglut, na tulenla i kdee mgimò Dwata fagu di dale, na i kiboan lamwa i dalan dad to ise Dyu faglut di ku Dyisas.

28 Na too mlo ale mnè déén di saféd i dad to faglut.

15

I kastifun di Dyérusalém

1 Na di bang én, nun dad to mdà di Dyudiya salu di banwe Antiyok, na tamdò ale i dad to faglut, na manla, “Ku là gamu ftulì gambet i gman di dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis, là gamu galwà.”

2 Na too sandal Fol na Barnabas i dad to ani gablà di tdòla. Na du là salngad fandamla, taman i dad to faglut déén nalékla Fol na Barnabas du dekla ditù di Dyérusalém gagin i dademe dad faglut, du fye stulen ale di dademe dad to gal dek Dyisas na dad to mebe i dad faglut gablà di katdò i dad to gablà di kaftulì.

3 Na dekla ale Fol magu, na i dalanla magu dunan di banwe Fonisya na Samériya, na di kagula tulenla gablà di kafaglut i dad to ise Dyu. Na di kaklinge i dademe dad to faglut too ale lehew.

4 Na di kakella di Dyérusalém, too ale dnawat i dad to faglut déén, i dad to gal dek Dyisas, na i dademe dad mebe i dad faglut. Na tulenla di dad to déén i kdee mgimò Dwata fagu di dale.

5 Kabay nun dademe di dad faglut mdà di fnaglut i dad Dyu dnagit Farisi, tadag ale, na manla, “I dad to ise Dyu là fakay ku là ale ftulì na mimen i dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis.”

6 Na i dad to gal dek Dyisas na i dademe dad to mebe i dad faglut stifun du stulen ale ku tan i fandamla gablà di kaftulì.

7 Mlo i kastulenla. Na
kafnge én, tadag Fiter, na
manan, “Dad flanekgu,
gadèyu mdà di muna fa agu
mgalék Dwata mdà di gito
dad to Dyu, du fye tmulen agu
i Fye Tulen gablà ku Dyisas di
dad to ise Dyu, du fye mlinge
ale na faglut.
8 Na Dwata i gmadè i mnè
di nawa i kdee dad to, fiten
i kdawatan i dad to ise Dyu
fagu di kablén dale i Mtiu Tu-
lusan salngad i kablén di gito
dad Dyu.
9 Na di fandam Dwata
landè gusahal i dad to Dyu
na i dad to ise Dyu, du
mdà di kafaglutla di ku
Dyisas nlaneban i dale nawa
salngad gito.
10 Taman kan ku dnuenyu
i knayè Dwata na faflabèyu
kenen fagu di kaflalòyu i dad
to ise Dyu i kdee dad flalò?
Kayèyu kè ku nlegesyu dad to
ise Dyu mebe i là gagan nebe
i dad gutambulito, na balù
gito ani laito sa gmagan mebe
dun.
11 Ise ku én kayeito, du
fnaglutito galwà ale salngad
gito, fagu alò di kafye i
Amuito Dyisas.” Én gusen i
man Fiter.
12 Na i kdee dad to mastifun
déén tatì ale fanak, na fanlin-
gela i man Barnabas na Fol
gablà di kdee dad ilè na dad
tnikeng i mgimò Dwata fagu
di dale di bleng i dad to ise
Dyu.
13 Na di kafngela sam-
tulen dun, Dyém tufì talù,
na manan, “Dad flanekgu,
fanlingeyu agu.
14 Tagtulen Simon Fiter
gablà di kfite Dwata i kakdon
i dad to ise Dyu du nun
nalékan du fbalingan dad ton.
15 Na too salngad i tagsulat i
dad tugad Dwata di Tnaluan,
du ani manan,
16 ‘Di satu duh samfulê agu,
na balù salngad i dad bel
Dabid di satu gumnè
tafugen,
lêmangu ale ftadag,
na tangalgu ale.
17 Nimògu ani, du fye i kdee
dademe dad to ise Dyu
i tanalékgu du nfungu
mayè ale mngabal deg.
18 Én man Dwata ani, i
tafgadean
mdà di katbuan.’ ”
19 Na fadlug Dyém talù,
manan, “Taman i fandamgu
deg, nang ito fanlayam i dad
to ise Dyu tadmawat Dwata
fagu di kaflaloito dale i dad
flalò.
20 Kabay balingito smulat
dale, na fanngeweito fye
ku nang ale kmaan i knaan
tadsù di dad ise glut dwata,
nang ale mimò i sasè knayè
i lawehla, nang ale kmaan
dad lmanaf maflang, na nang
kmaan litè.
21 Ani alò i fngeweito dale,
du mdà di katbuan tagalito
bnasa na tamdò i dad flalò
fagu di ku Mosis di gustifun
i dad Dyu di kdee dad banwe
di kat Duh Kaftud.” Én gusen
i man Dyém.

I sulat febe di dad to ise Dyu

22 Kafnge én, i dad to gal
dek Dyisas na i dademe dad
to mebe i dad to faglut na i

kdee dademe dad to faglut, malék ale dademela dad to faglut, du faginla ku Fol na Barnabas salu di banwe Antiyok. Na nalékla lwe to mgafè na dad ulu di dad faglut, dunan Dyudas i katlola Barsabas, na Silas.

23 Na febela dale sulat ditù di Antiyok di dad to ise Dyu, na ani man i sulat, manan, “Gami dad to dek Dyisas, na gami mebe i dad faglut dini di Dyérusalém, fandammi kdeeyu flanekmi di kafaglut di ku Dyisas, gamu dad ise Dyu i mnè di banwe Antiyok, Sirya, na Silisya.

24 Na i duenmi smulat di gamu, du nun lingemi nun dad to mdà di gami salu di gamu na snamukla nawayu na sanbalétla i fandamyu mdà di mahal manla gablà di kafaglutyu. Kabay, làmi ale dek mimò ani.

25 Taman gami stifun dini, sasatu nawami malék i dad to dekmi di gamu, magin i dad mabtas flanekmi, dunan Barnabas na Fol.

26 Barnabas na Fol ani, tabléla i ktola du mimò ale nimò Amuito Dyisas Krayst.

27 Taman dekmi ale Dyudas na Silas magin dale, du fgadèla di gamu i dad gmanmi di sulat ani.

28 Na i Mtiu Tulus na gami too masalngad nawami, na là gami mlé di gamu i too malima di gamu galwà di dad tdòmi ani,

29 dunan nang gamu kmaan i dad knaan gablé di dad ise glut dwata, nang gamu kmaan litè, nang gamu kmaan i dad lmanaf maflang, na nang gamu mimò kdee sasè knayè i lawehyu. Na fye ku lalòyu i gmanmi gamu. Na ani gusen i manmi di gamu.”

30 Na i dad dekla ani, salu ditù di banwe Antiyok, na santifunla i dad to faglut na bléla di dale i sulat.

31 Di kbasala i sulat, too ale lehew du too gatgal i nawala i dad gman di sulat.

32 Dyudas na Silas, dunan lwe dad tugad Dwata, taman too dee santulenla di dad to faglut gatgal i kafaglutla.

33 Na beg ale mnè flo, kel di kasfulêla di dad to mdek dale. Na di là ale fa mdà man i dad to faglut, “Dwata mlé gamu ktanak nawa na fye kaguyu mulê.”

34 Kabay fandam Silas fye ku ftagak kenen déén.

35 Fol na Barnabas, gtagak di Antiyok, ale na dee dademe dad faglut tamdò na tmulen i Tnalù Dwata gablà Amuito Dyisas.

I kaskah ale Fol na Barnabas

36 Na kubu file duh, na man Fol ku Barnabas, “Mdà ite, nlauyta dad flanekta di kafaglut di kdee banwe gutamdòta i tnalù Amuta Dyisas. Neyeta ku tan i kagkahla sadni.”

37 Na kayè Barnabas ku faginla Dyan Mark.

38 Kabay là mayè Fol, du là sa gamtayud Dyan Mark magin dale kel di kafnge i nimòla, du baling sa mulê, na tnagakan ale di banwe Famfilya.

39 Na ani i gumdàla sdal,
na du minit i kasdalla, skah
ale. Na fagin Barnabas Mark
na mdà ale maweng ditù di
Sifrus.
40 Na Silas i fagin Fol. Na di
là ale fa mdà dnasal ale i dad
faglut du bléla di ifat Dwata,
fye Dwata tmabeng dale di
kagula.
41 Na magu ale di banwe
Sirya na Silisya, du tangalla
nawa i dad to faglut ditù.

16

I kagin Timoti ku Fol na Silas

1 Na fadlug ale Fol salu di
banwe Dirbi na Listra. Na
nun satu to faglut mnè déén
dnagit ku Timoti, na yéan
faglut na to Dyu, bay maan to
Grik.
2 Too kenen dag i kdee dad
faglut déén di banwe Listra
na Ikonyum.
3 Na kayè Fol ku faginan
Timoti, taman ftulian du
laloan ukum i dad Dyu. Na
nimoan ani di ku Timoti, du
fye là kenen dnuen i dad Dyu
di dad banwe gusalula, du
gadèla maan ise sa Dyu.
4 Na di kagula di dad
banwe, tulenla ku tan i
kastulen i dad gal dek Dyisas
na i dad gal mebe i dad faglut
déén di Dyérusalém gablà di
dad flalòla dale.
5 Taman too matnù i
kafaglut i dad to faglut, na klit
i duh too matnù i kdeela.

I kanteen Fol

6 Na kafnge én, Fol na i
dad demen magin kenen,
magu ale di klamang i banwe
Fridya na Galasya, du di
bang én, là ale faloh i Mtiu
Tulus tamdò i Tnalù Dwata
di banwe Asya.
7 Na kakella di gusableng
di banwe Misya na Bitinya,
kayèla magu di Bitinya, bay là
ale lêman faloh i Tulus Dyisas
salu ditù.
8 Taman magu ale di banwe
Misya na masol salu di
banwe Troas.
9 Na di butang én, nun
kanteen Fol, fite Dwata di
kenen satu to mdà di banwe
Masidunya tadag na too
fakdo di kenen, manan, "Salu
ge dini di Masidunya, du
begam gami tnabeng."
10 Na di kite Fol ani,
gasil gami fatlagad salu di
Masidunya, du toomi gadè
tlo gami Dwata tmulen i Fye
Tulen gablà ku Dyisas di dad
to di banwe atù.

I kafaglut Lidya, satu libun di banwe Filifos

11 Na fandà di banwe
Troas, smakay gami di
bong aweng, salu di banwe
Samutrés, na di tmadol duh
salu gami di banwe Niafolis.
12 Mdà déén salu gami
di Filifos, i bong syudad di
banwe Masidunya, na gakuf
di kagot i dad to di banwe
Roma. Na mnè gami funa là
file duh di syudad ani.
13 Na di Duh Kaftud i
kalwàmi di syudad na salu
gami di kilil i yéél, du
fandammi nun kastifun i dad
Dyu du dmasal. Na sudeng
gami na stulen di dad libun
stifun déén.
14 Nun satu libun di dad to
flinge gami dnagit ku Lidya.
Mdà kenen di banwe Tiatira,

na i nimoan fabli dad mabtas klaweh kibò fulè nun klunun. Kenen satu libun too mangamfù di Dwata. Na lanwa Dwata i fandaman fye glabatan na dnawatan i man Fol.
15 Na kenen na kdeela di gumnean fbunyag ale. Na kafnge én, nlakan gami manan, "Ku fnaglutyu too untù i kafaglutgu di ku Dyisas, magin gamu di gumnègu na mnè gamu déén." Na du too fakdo di gami, salu gami di gumnean.

I kbilanggù ku Fol na Silas

16 Satu duh, slengmi magu salu di gudmasal, snitong gami i satu libun fasak nun loos, na fagu di kloosan, gamtulen kenen ku tan i fan kel. Na i dad to mfun kenen, too nun filak gwèla mdà di ktulenan di dad to ku tan i fan kel di dale.
17 Na i libun ani tatì mlalò gami, na laan tlag mkit, manan, "I dad to ani dad lifan i Too Mdatah Dwata, na i tulenla gamu i kibòyu galwà."
18 Na nimoan ani kel di file duh. Kafnge én, taglukas Fol, na falê di kenen na manan di busaw, manan, "Mdà di dagit Dyisas Krayst, dekta ge lamwà di libun ani." Na gasil lamwà i busaw.
19 Na di kgadè i dad mfun i libun ani, talà ale gamwè filak mdà di kenen, kanfèla Fol na Silas na snadyolla di dad ganlal déén di fadyan.
20 Na nebela ale di dad to mukum mdà di banwe Roma, na manla, "Dad to ani Dyu ale, na too smamuk di syudadito.
21 I flalòla dmuen gito urdin, taman du gito dad to di Roma laito fakay dnawat na lalò dun."
22 Na dee dad to magin ale di kalbutla ku Fol na Silas. Na i dad ganlal fkasêla klaweh ale Fol, du flusla du fbadasla ale.
23 Na kafngela too madas dale, lugadla ale di lam bilanggù, na toola flau di to gal mantay toon fanse mantay dale.
24 Na di kaklinge i to gal mantay i flau kenen ani, lugadan ale Fol di sibay di lam, na fnantungan i blìla.

25 Na tafan tngà butang dmasal na mlingag ale Fol dmayen Dwata, na flinge i dademe dad to bnilanggù déén.
26 Na makto kel i bong linol, na too mgingok i dad lahan i bilanggù. Na tì malwa i kdee dad takab, na magbel i dad sangkalì gikat di kdee dad to di lam i bilanggù.
27 Na mgukat i to gal mantay i bilanggù, na di kiten tamalwa sa i kdee takab, too sasè i klikoan, du man nawan tagalwà kdee dad to bnilanggù. Taman nwean sundangan, du fanan fnati i kton.
28 Kabay kite Fol i fanan nimò, mkit kenen manan, "Nangam fnati i ktom, du dini sa i kdeemi."

29 Na i to gal mantay ani mni salò di dademen, na gasil fusuk di lam, na too kankal di klikoan, na lamfan kenen di muna ale Fol na Silas.

30 Na kafnge én, faginan ale lamwà na manan di dale, “Gamu gal tamdò, tan dé kibògu du fye galwà agu di dad salàgu?”

31 Na tmimel ale Fol, manla, “Faglut ge di ku Dyisas Krayst, na galwà ge di dad salaam, na balù i kdee dad mnè di gumneam.”

32 Na tdòla kenen na i dad to mnè di gumnean i Tnalù Dwata gablà ku Dyisas Krayst.

33 Di bang én, nalob i to gal mantay i dad seey Fol na Silas, na gasil kenen fbunyag gakuf i kdee dad to mnè di gumnean.

34 Neben Fol na Silas di lam gumnean, na fankaanan ale. Kenen na i kdee dad to mnè di gumnean, too lehew du faglut ale nan di Dwata.

35 Na kakwalan, i dad gal mukum mdà di Roma, dekla dad ganlal déén di bilanggù du falwà ku Fol na Silas.

36 Taman fgadè i to gal mantay di bilanggù di dale Fol, manan fakay ale lamwà nan, du man kun i dad to mukum. Na manan fa, “Mulê gamu na i ktanak nawa mnè di gamu.”

37 Kabay man Fol di dad ganlal, manan, “Bnadas gami di mata i kdee dad to, balù landè salàmi, na gami sa dad to glam di kagot Roma. Na bnilanggùla gami fa. Na ani kayèla ku falwàla gami fagu di buni du fye landè to gmadè. Là sa fakay di gami. Silang gami lamwà ku dad mukum mdà di Roma salu dini na falwà gami.”

38 Na tulen i dad ganlal di dad gal mukum mdà di Roma i man ale Fol, na di kgadèla Fol na Silas dad to di Roma too ale likò.

39 Taman salu ale di dale Fol, du fakdo ale du fye begla nlifet i salàla. Ale i falwà dale Fol na Silas mdà di bilanggù, na fakdo di dale fye beg ale lamwà di syudadla.

40 Na lamwà Fol na Silas di bilanggù, na salu ale di gumnè Lidya. Na déén gusitela i dad flanekla faglut na tangalla i kafaglutla. Na kafnge én, mdà ale.

17

I ksalu ale Fol di banwe Tésalonika

1 Magu ale Fol na Silas di banwe dnagit Amfifolis na Afalonya na ditù gukella di banwe Tésalonika, na déén nun satu gusatdò i dad Dyu.

2 Na i tagnè gal nimò Fol, fusuk kenen déén di gusatdòla. Na tlu Duh Kaftud stulen kenen di dad tastifun déén gablà di Tnalù Dwata.

3 Na faglabatan na fiten i kaglutan mdà di Tnalù Dwata, na là fakay ku là magu Krayst i To Mgalék Dwata di kaflayam, na mati na mték kenen mdà di fati. Na manan di dale, “Dyisas i tdògu di gamu ani, kenen sa i To Mgalék Dwata galyu fatan.”

4 Na nun dademe dad Dyu déén mgebe di kafaglut di ku Dyisas na magin ale di fandam Fol na Silas, na lê magin dee dad to Grik mangamfù

di Dwata, na dee dad libun mgafè.

5 Kabay dademe dad Dyu i là faglut, too mingà nawala ku Fol na Silas. Taman santifunla i dademe dad to sasè di fadyan, na banlétla i nawala, taman tanbùla mimò samuk di syudad. Na faflal ale salu di gumnè Dyason, du fangaballa Fol na Silas, du fye nebela di muna i dad to stifun déén.

6 Kabay du là ale sa teen, dyolla Dyason na i dademe dad faglut di muna i dad ganlal di syudad, na falbongla i talùla, manla, “I dad to smamuk di klamang banwe, tadini nan di syudadito,

7 na Dyason ani, tafyakan ale Fol di gumnean. Na i kdeela tanlafàla sa i urdin i gumdatahito Sisar, du manla nun fa dademe harì dnagit ku Dyisas.”

8 Na di kaklinge i kdee dad to stifun déén na dad ganlal i man i dad to sasè, too msamuk i nawala.

9 Taman nlegesla ale Dyason mlé filak du bayad i kagalwàla, na kafnge én, falwàla.

I ksalu ale Fol di syudad Biriya

10 Na di kakifun, i dad to faglut déén, dekla Fol na Silas salu di syudad Biriya. Na di kakella salu ale di gal gusatdò i dad Dyu.

11 Na i dad Dyu di banwe Biriya fye fa ldamla di ldam i dad to di banwe Tésalonika, du too ale mayè flinge na dmawat i tdò Fol. Na klit i duh toola neye i Tnalù Dwata du fye gadèla ku glut i tdoan.

12 Taman dee dad Dyu déén faglut di ku Dyisas, na nun dee dad to Grik faglut, dad lagi na dad libun i too mgafè.

13 Kabay di kaklinge i dad Dyu là faglut di Tésalonika, tamdò Fol Tnalù Dwata di banwe Biriya, malò ale na lêman ale smamuk déén na banlétla nawa i dee dad to.

14 Na taman i dad to faglut gasilla dek Fol salu di kilil i mahin, bay Silas na Timoti fanak ale di Biriya.

15 Na nun dad lagi tmunda ku Fol kel di banwe Atén. Na di kdàla samfulê di Biriya, kmated Fol di dale fye ku mlal malò Silas na Timoti.

I ksamuk nawa Fol di syudad Atén

16 Na di klo Fol fatan ku Silas na Timoti déén di Atén, too msamuk i nawan di kiten too dee alung i fnangamfùla di klamang syudadla.

17 Taman too kenen stulen di dad Dyu na dad ise Dyu gal mangamfù di Dwata déén di gusatdò dad Dyu, na lêman di dad to teenan di fadyan klit i duh.

18 Na nun dademe dad to gal tamdò i lwe fnaglut dnagitla Ifikuriyan na Stowik, samdal ku Fol. Nun dademe di dale smilo, na manla, “Tan dé i man i to ani, landè gnadean bay laan tlag talù.” Na man i dademe, “Man nawam ku manan gablà i dad dwata di mahal banwe.” Ani manla, du tamdò Fol gablà ku Dyisas na i ktékan mdà di fati.

19 Kafnge én, faginla Fol di muna i dad gal mukum di

gustifunla dnagit Ariafagus, na manla di kenen, “Kayèmi ku gadèmi i falami tdoam ani.
20 Nun dademe tdoam lingemi i too gaftikeng gami, na kayèmi gadè i gumtatekan.”
21 Na én duen i kdee dad to di banwe Aténn na i dademe dad to mnè déén, smalek ku Fol, du ani sa i tagnèla nimò stulen na smalek gablà di dad falami tdò i dad to.
22 Na tadag Fol di muna i dad to stifun di Ariafagus, na manan, “Gamu dad to di Aténn, teengu di gamu too nun fnaglutyu.
23 Du balù di kalngabgu di klamang i syudadyu, teengu i dad gal gumangamfùyu, na di satu teengu nun gsulat déén, manan, ‘Gumangamfù di dwata làmi gadè.’ Na i dwata fnangamfùyu i làyu fa gadè, kenen sa i fgadègu di gamu.
24 “Kenen sa Dwata mimò i klamang banwe, na kdee mnè dini di tah tanà, kenen mimò dun. Na du kenen Amu i kdee di tah langit na di tah tanà, là kenen mnè di dad gumnè gumangamfù nimò i dad to.
25 Na landè kibò i dad to tmabeng kenen du landè sa kanliduan. Kenen sa baling i mlé nawa di kdee dad to, na kdee kafye, kenen sa mlé dun di dale.
26 Mdà di satu lagi i tanimoan, nimò Dwata i kdee bung dad to, du fye mnè ale di klamang banwe. Na tagnean nalék i banwe gufnean kdeela na i klola mnè ditù.
27 Ani i nimoan, du fye fangabal kenen i dad to, du nun imen nawan di kafngaballa teenla kenen, du i kaglutan là kenen mawag di kat man satu gito,
28 ‘Du mdà di kenen nun nawaito, magu ito, na mnè ito dini di tanà.’ Na glut i gman i dademeyu gal flalok, manla, ‘Gito sa dad ngà Dwata.’
29 “Na du glut gito dad ngà Dwata, nangito fandam ku i kafbawehan salngad i gal nimò i dad to mdà di blawen, salafì, na ku demen batu, du i kafbaweh nimòla én alò mdà di gnadè na kfulung i dad to.
30 Di muna, du là fa gmadè i dad to i kaglut gablà ani, fbayà Dwata i nimòla, bay ani, én sa kayean ku msal i kdee dad to di klamang banwe na kmagol i dad sasè nimòla.
31 Du tamgalékan i duh nukuman i kdee dad to di klamang banwe mdà di matlu kukuman fagu di satu to tamgalékan. Na fiten i kaglut ani di kdee dad to fagu di ktékan i to ani mdà di fati.” Én man Fol di dale.
32 Na di kaklingela i man Fol gablà di kték mdà di fati, nun dademe di dale smilo kenen, bay man i dademe, “Mayè gami flinge i dademe tdoam gablà ani.”
33 Na kafnge én, tnagakan i dad to stifun déén.
34 Na nun dad to magin kenen na faglut ale, na satu faglut dunan Dyunisyus, na satu to di lumbuk i dad mukum dnagit Ariyafagus, na nun satu libun dnagit ku

Damaris, na nun fa dademe faglut.

18

I ksalu ale Fol di syudad Korintu

1 Kafnge én, mdà Fol di banwe Aténa na salu kenen di Korintu.
2 Na déén gusmitongan i satu Dyu dnagit ku Akwila. Na i gusut lagi ani di banwe Fontus, bay falami kel kenen na yaanan, Frisila, fdu di Roma i bong syudad di banwe Itali. I duenla salu di Korintu du Klawdyus, i gumdatah di Roma, tafalwaan i kdee dad Dyu mdà déén. Na mlauy Fol dale,
3 na du salngad i nimòla mnè kenen di safédla, na sasatu ale tambél du mimò slung, du én gumwèla i klidùla.
4 Na klit i Duh Kaftud déén di gal gusatdò i dad Dyu stulen kenen di dad Dyu na i dad to Grik, du fye matlas i fandamla na faglut ale di ku Dyisas.
5 Na di kakel ale Silas na Timoti mdà di banwe Masidunya, landè nan dademe nimò Fol alò tamdò i dad Dyu na tulenan dale na Dyisas i To Mgalék Dwata galla fatan.
6 Kabay di kduen i dad Dyu ku Fol na talù ale sasè di kenen, kakesan i kfung di klawehan, du gugmadèla na dale i tmimel di Dwata i ksasè nimòla, na manan di dale, "Gamu salà ku là gamu galwà di kaflayam di fulé duh, landè labetgu deg. Fandà ani én tdògu i dad to ise Dyu."
7 Na kafnge én, mdà kenen di gusatdò i dad Dyu, na salu kenen di gumnè Titus Dyustus, satu to ise Dyu too mangamfù di Dwata. Déén gumnean di safèd i gusatdò i dad Dyu.
8 Na nun satu to dnagit ku Krisfus, i ulu gal mebe di gusatdò i dad Dyu, baling faglut di ku Dyisas na balù i kdee dad to di gumnean. Na dee fa dad to déén di Korintu i mlinge i man Fol, faglut ale na fbunyag.
9 Na di satu kifu talù Dwata di ku Fol fagu di kanteenan, manan, "Nang ge likò Fol na fles ge samtulen gablà di deg, nang ge fanak,
10 du dini agu di safédam, na landè fakay mlayam ge, du nun dee dad to nfungu dini di syudad ani."
11 Taman mnè Fol déén sfali tngà, du tamdò i dad to i Tnalù Dwata.
12 Na di bang nun gubirnador di banwe Akaya dnagit Galyu, stifun i dad Dyu là faglut du kamfè ku Fol na nebela kenen di gumukum.
13 Na dnalamla kenen manla, "I to ani too mebe i dad to di kfangamfù di Dwata, bay i tdoan là maslalò di dad flalò blé Dwata di gami fagu di ku Mosis."
14 Na tafan tmimel Fol, bay Galyu guna talù, manan di dad Dyu, "I kaflingengu dun ku taglafaan i urdin i gubirnu, ku demen too

nun salaan, fakayta gamu fanlinge.
15 Kabay du sanbulawyu gablà di gusahal i katdòyu, na gablà di dad flalòyu gamu dad Dyu, gamu sa mukum dun. Là agu mayè mukum ani."
16 Na falwaan ale di gumukum.
17 Na du mdà di kaflabèla magot ale ku Sostinis i ulu gal mebe di gusatdò i dad Dyu, na fatdukla kenen di muna i gumukum. Kabay sadi landè di ku Galyu na fbayaan ale.

I kasfulê Fol di syudad Antiyok

18 Na mlo Fol mnè di saféd i dad faglut di Korintu. Na kafnge én, tnagakan ale na maweng kenen salu di banwe Sirya, na magin Frisila na Akwila. Na di là fa mdà kenen fdisan i ulun di banwe Sinkriya, du én ilè i nun fakangan di Dwata.
19 Na di kakella di banwe Ifisus, tnagak Fol Frisila na Akwila, na fusuk kenen di gal gusatdò i dad Dyu, na stulen di dale.
20 Na fakdo ale di kenen fye mlo kenen mnè déén, bay là fakay di kenen.
21 Kabay di kdaan fakangan di dale, manan, "Ku mayè Dwata, samfulê agu dini." Na kafnge én, tamdà kenen di Ifisus smakay aweng.
22 Na di kagduungan di Sisariya, fles kenen di Dyérusalém, du nlauyan i dad faglut déén. Na kafnge én, fadlug kenen di banwe Antiyok.
23 Na kakubu i dee butang klon di Antiyok mdà kenen. Na nkatan i dad banwe glam di Galasya na Fridya, du tangalan nawa i kdee dad to faglut.

I ksalu Afolos di Ifisus

24 Na di bang én, nun satu Dyu dnagit ku Afolos kel di Ifisus, na i gusutan di banwe Alihandriya. Too kenen fulung talù na too nun gadean gablà di Tnalù Dwata.
25 Na tanun tamdò kenen gablà di dalan mlalò i Amuito Dyisas, na ani too minit i nawan tamdò gablà di kenen. Na glut i tdoan, bay aloan gadè gablà di kbunyag i tdò Dyan.
26 Na tambù kenen talù i landè klikoan déén di gal gusatdò i dad Dyu. Na di kaklinge ale Frisila na Akwila i katdoan, faginla Afolos salu di gumnèla na tananùla i gnadean gablà di dalan i Dwata.
27 Na di kayè Afolos salu di banwe Akaya, i dad faglut déén di Ifisus tangalla i nawan fagu di ksulatla di dad to faglut di Akaya, du fye toola kenen dnawat. Na di kakelan déén, bong kagtabengan i dad to tafaglut di ku Dyisas fagu di kafye Dwata.
28 Du di kastulen ale Afolos na i dad Dyu di muna i dad to, gfisanan ale du fiten i kaglut fagu di Tnalù Dwata, dunan Dyisas i To Mgalék Dwata galla fatan.

19

I ksalu Fol di Ifisus

1 Na di klo Afolos déén di
banwe Korintu, magu Fol di
dad bulul, i satu dalan salu
di Ifisus. Na di kakellan déén
teenan i dademe dad to mlalò
ku Dyisas.
2 Na snalekan ale, manan,
“Di kafaglutyu ku Dyisas, tag-
dawatyu kè i Mtiu Tulus?” Na
tmimel ale, manla, “Là, landè
lingemi ku nun Mtiu Tulus.”
3 Na lêman ale snalek
Fol, manan, “Na tan dé i
fnaglutyu di kafbunyagyu?”
Na tmimel ale, manla,
“Fnaglutmi i tdò Dyan Gal
Munyag.”
4 Na man Fol, manan,
“Bnunyag Dyan i dad to
tamsal na tmagak i dad salàla.
Kabay i tdoan i dad to fye ku
faglut ale di to tmadol kenen,
dunan Dyisas.”
5 Taman di kaklingela i
man Fol, fbunyag ale lêman
fagu di dagit Amuito Dyisas.
6 Na di kafkah Fol i falelan
di dale, kel i Mtiu Tulus di
dale, na baling ale talù i dee
bung talù, na tulenla i Tnalù
Dwata.
7 Na i kdeela nun kè sfalò
lwe dad lagi.

I katdò Fol di dad to faglut di Ifisus lwe fali

8 Na klo tlu bulen salu Fol
di gal gusatdò i dad Dyu
na tamdò i dad to di landè
klikoan, na too kenen stulen
di dale gablà di kagot Dwata,
du fye faglut ale.
9 Kabay nun dademe di
dale too mgal i ulula na là
ale mayè faglut, na baling ale
talù sasè di muna i dad to
gablà di dalan mlalò ku Dy-
isas. Taman tnagak ale Fol
na faginan i dad to mlalò ku
Dyisas, na klit i duh stulen ale
déén di skwila gutamdò satu
to dnagit ku Tiranus.
10 Na lwe fali i klola mimò
ani, na taman kdee dad to
mnè di banwe Asya, i dad
Dyu na i dad ise Dyu, sdulê
ale mlinge Tnalù Dwata
gablà ku Dyisas.

I dad ngà Skiba

11 Na mimò Dwata i dad too
gamtikeng fagu di ku Fol.
12 Du balù i dad lasulun
na i safut labédan di awekan,
nebe di dad to nun tduk, na
tatì mgulê i tdukla, na lamwà
di dale i dad busaw.
13 Na nun dademe dad Dyu
gal magu du falwàla dad bu-
saw. Na tilewla falwà dad
busaw fagu di dagit Amuito
Dyisas. Na ani manla di dad
busaw, “Di dagit Dyisas i gal
tdò Fol, dekta gamu lamwà.”
14 Na i mimò ani dunan i
fitu dad ngà Skiba lagi. Na
Skiba ani gumdatah i dad bà
di Dwata.
15 Kabay i busaw gine bal-
ing tmimel dale, manan, “Dy-
isas dilègu, na gadègu Fol, bay
simto gamu kè?”
16 Na kafnge én, i to nun
busaw, toon ale bnunù, na
fnisanan kdeela. Na du too
sasè i kbunuan dale, nilala i
gumnean na mlitè ale na mti
kasê i klawehla.
17 Na di kaklinge i kdee dad
Dyu na i dad ise Dyu mnè di
Ifisus i mkel ani, too sè klikò
i kdeela, na lumban nan bal-
ing kafèla i dagit Amuito Dy-
isas.

18 Na dee di dad to tafaglut
di ku Dyisas tmulen di
muna i dademela i dad sasè
tamgimòla.
19 Na dee dad mloos di
kafaglutla di ku Dyisas, santi-
funla i dad librula i gumwèla i
kfulung Satanas, na snakufla
di muna i kdee dad to. Na
sandagubla i btas i kdee dad
libru ani, na mdadong lime
falò libu btasan.
20 Taman fagu ani, i Tnalù
Dwata too mbel na too gfisan
i dad sasè.

I samuk di banwe Ifisus

21 Na kafnge én, i fan-
dam Fol salu kenen di
banwe Dyérusalém magu
di banwe Masidunya na
Akaya. Na manan, "Na mdà
di Dyérusalém, too agu salu di
banwe Roma."
22 Taman Timoti na
Irastus, lwe di dad gal
tmabeng kenen, dekan ditù
di Masidunya, bay kenen
mnè fa di Asya.
23 Na di bang ani, mbal-
ing nun bong samuk déén di
Ifisus du mdà di katdò Fol
gablà di dalan mlalò ku Dy-
isas.
24 Na nun satu lagi dnagit
ku Dimitriyus too fulung
tmunal salafì. Na ni-
moan dad malnak gumnè
kafbaweh i gumnè gu-
mangamfùla di satu dwatala
dnagit ku Artimas.* Na i
dad to tmabeng kenen di
nimoan, too bong gwèla mdà
di nimòla.
25 Taman santifunan i
dademen na balù i dademe
dad to mimò salngad i kenen
nimò, na manan di dale, "E
gamu, gadèyu mdà di nimoito
ani gamweito bong knun.
26 Na tateenyu na talingeyu
gablà di nimò Fol. I manan i
dad dwata nimò i dad to ise
ku glut dwata, na tadee dad
to i mgeben di kafaglutan, là
alò dini di Ifisus bay di kla-
mang banwe Asya.
27 Taman ani kanlikoito,
ken nun talù sasè gablà di
nimoito. Na là alò én, bay
balù i gumangamfù i mdatah
dwataito Artimas ken baling
landè gukmamu dun, na
malmo i dengeg Artimas, na
landè sa kadang mangamfù
di kenen, i fnangamfù i kdee
dad to di Asya, na balù di
klamang banwe."
28 Na kaklinge i dad to i
man Dimitriyus, too ale flabè
di katdò Fol, na mkit ale,
manla, "Too mdatah Artimas,
i dwata fnangamfù i dad to di
banwe Ifisus."
29 Na di là mlo tambel i
samuk di klamang i syudad.
Na dee dad to kamfè ku
Gayus na Aristarkus, lwe to
mdà di Masidunya gal magin
ku Fol magu, na gasilla ale
nebe di gal gustifun i dad to
di syudad Ifisus.
30 Na mayè Fol talù di muna
i dad to, bay klen kenen i
dademen dad mlalò ku Dy-
isas.
31 Na balù i dademe dad
ganlal di Asya, i dademe Fol
sgalak, fakdola ku Fol nang
fusuk di gustifun.

* **19:24** Lwe dagit i dwata libun ani. Di talù dad to di Roma, dunan Latin, én dagitan dunan Dayana. Di talù Grik i dagitan, dunan Artimas.

32 Na i dad to stifun déén
là gmadè i nawala, du sahal
man i kdee dad to mkit déén,
du nun dee là gmadè i duenla
stifun.
33 Na nun dademe, man
nawala Alihandro i fanlabèla,
na lugad kenen i dad Dyu di
muna i dad to. Tayalan i
kmalan du fye fafanakan ale,
du kayean fgadè di dad to i
kaglut.
34 Kabay di kdilèla na Dyu
kenen, baling ale salngan
mkit kel di lwe uras, manla,
“Mdatah Artimas i dwata
fnangamfù i dad to di Ifisus.”
35 Na i to mebe i syudad,
fafanak i dad to, manan,
“Gamu dad to di Ifisus,
tagadè i kdee dad to di
klamang banwe, gito dini
di Ifisus i mifat gumnè i
gumangamfù di ku Artimas
i mdatah dwataito, na i
kafbawehan batu mtatek
mdà di langit.
36 Taman du landè fakay
gafkéng dun, fye ku fanak
gamu na nang gamu sma-
muk.
37 Tanebeyu dini dad to ani,
balù landè tnakula di gal gu-
mangamfuito demen landè
manla sasè gablà di dwataito.
38 Na kaflingenta dun, ku
mayè Dimitriyus na dad to
mimò di kenen mlé salà di
balù simto, fakayla sa nebe
di usay, na nun dad to gal
mukum déén, na déén sa
gumléla salàla.
39 Kabay ku nun fa dademe
kayèyu santulen, fakayyu
nebe di kastifunito di duh
galito ksusay.
40 Na i mgimoito di duh
ani fakay ku i dad ganlalito
mlé salà di gito. Na ku én
nimòla landè sa timelito di
dale du landè sa kaglut duen-
ito mimò samuk.”
41 Na kafnge én, dekan i dad
to mulê.

20

I kagu Fol di Masidunya na Akaya

1 Na di kafnge i samuk,
fafngé Fol i dad to faglut di
Ifisus na tangalan i nawala.
Na kafnge én, mbal kenen
mdà, du magu kenen salu di
banwe Masidunya.
2 Slob kenen di dad banwe
déén, na tangalan i nawa i
dad to faglut fagu di dee dad
tdoan. Kafnge én, kel kenen
di Akaya,*
3 na tlu bulen i klon mnè
déén. Kabay di kafatlagadan
maweng salu di Sirya lingen
nun dad Dyu mngabal dalan
mati kenen. Taman fan-
daman laan fles di Sirya, bay
samfulê magu di Masidunya.
4 Na nun magin kenen
dunan Sofatar tingà Firus
mdà di banwe Biriya, Aris-
tarkus na Sikundus i dad
to mdà di banwe Tésalonika,
Gayus mdà di Dirbi, Timoti,
na i dad to mdà di Asya
dunan Tikikus na Trofimus.
5 Muna ale na fatanla gami
Fol di banwe Troas.
6 Na kakubu i Fista i Fan
Landè Falnok Dun, maweng
gami mdà di banwe Filifos,
na kafnge lime butang

* **20:2** Nun satu dagit i banwe Akaya, dunan Gris ku demen Grisya.

gumahmi ale di Troas, na fitu butang i klomi déén.

I sangal klauy Fol di Troas

7 Na di kifu Sabadu stifun gami du sasatu gami kmaan du fye gafaldammi i kfati Dyisas. Na tamdò Fol di dad to kel i tngà butang, du fandaman mdà kenen flafus.
8 Na nun dee salò di sibay gustifunmi di tah.
9 Na nun satu lamnok lagi dnagit ku Yutikus sudeng di bintanà. Na sleng Fol tamdò malkudang i lagi ani, na baling gkudang, na mtatek mdà di gatlu kansad saal kel di tanà. Na tnabeng i dad to, bay tamati kenen.
10 Kabay mnaul Fol na lanfanan na lkafan Yutikus, na manan, "Nang gamu mlidù, du mto sa kenen."
11 Na myak Fol lêman na snatngaan i fan du kmaan gami. Na stulen kenen di dale kel di flafus, na kafnge én mdà.
12 Na i lamnok lagi tatek ani gine nebela mulê tamto na too ale lehew.

I kagu Fol salu di banwe Militus

13 Na tamuna gami salu di bong aweng na maweng salu di banwe Asos du slobmi Fol, du ani sa i flaloan gami, du tmanà kenen salu ditù.
14 Na di ksitongan gami déén di Asos, fyakmi kenen di awengmi na fles gami di banwe Mitilini.
15 Na mdà déén maweng gami, na di tmadol duh kel gami di sablà i fungul dnagit Kyos. Na di tmadol duh fa slob gami di fungul dnagit Samos, na di tmadol duh én kel gami di banwe dnagit Militus.
16 Na fandam Fol nliusan i banwe Ifisus, du fye laan ganggà di Asya, du msasaw, du fye gafles di Dyérusalém du kayean kel ditù di duh dnagitla Féntikus.

I sangal ktalù Fol di dad ulu di dad faglut di Ifisus

17 Taman di kakel Fol di banwe Militus, fafngén i dad ulu di dad faglut di ku Dyisas di Ifisus smitong kenen di Militus.
18 Na di kakella, man Fol di dale, manan, "Tagadèyu i tagnè ldamgu di knègu dini di safédyu tambù fa di kakelgu dini di Asya.
19 Na toogu nimen i Amugu Dyisas di nimògu di kenen, na toogu fdanà i ktogu, na dee dulê maloh i lwakgu, du mdà di dad kaflayam gnagugu mdà di kduen i dademegu dad Dyu deg.
20 Kabay balù ani nimòla, gadèyu landè làgu nimò i gamtabeng gamu di ktulengu na di katdògu gamu di gustifunyu na di dad gumnèyu.
21 Tulengu di dad to Dyu na i dad to ise Dyu là fakay ku là ale msal di dad salàla na fdadong di Dwata, na too faglut di Amuito Dyisas.
22 "Na ani, fan agu salu di Dyérusalém du dek agu i Tulus Dwata na làgu gadè ku tan i kel di deg ditù.
23 I alògu gadè tafgadè i Mtiu Tulus di deg na di kdee

syudad gusalugu, én fatan deg i bilanggù na kaflayam.

24 Kabay knean di fandamgu i nawagu ani landè btasan di deg, silang ku alògu fannge i nimò gablé Amugu Dyisas di deg, dunan i ktulengu i Fye Tulen gablà di kafye blé Dwata.

25 “Tanlauygu na tatdògu i kdeeyu gablà di kagot Dwata, bay gadègu mdà ani talàyu agu lêman site.

26 Taman toogu gamu tnulen di duh ani, simto di gamu i là galwà kadang di fulé duh, là fakay ku banléla agu salà.

27 Du tasdulêgu tulen di gamu i kdee knayè Dwata, landè làgu tulen di gamu.

28 Na tooyu neye i ktoyu, na i kdee dad faglut i tasalig i Mtiu Tulus di gamu du salngad ale dad bilibili. Na tooyu nifat i dad to fbaling Dwata dad ton fagu di kfati i Tingaan Dyisas.

29 Na di ktagakgu gamu ani, gadègu nun dad to kel salngad ale i dad too labè lmanaf gal kmaan to, du mngabal ale kfagu falmo i dad to faglut di ku Dyisas.

30 Na balù dademe di gamu kadang tamdò kakakéng, du fye mgebeyu i dad to faglut di klalò gamu.

31 Taman too gamu fgeye, na nangyu glifet i tlu fali klogu tamdò gamu di mduh na kifu, gagin i lwakgu maloh.

32 “Na ani, blégu gamu di ifat Dwata, na di kafyen tatdògu gamu i gafgal gamu na gamlé gamu i kdee fye tatagaan du blén di kdee dad to nfunan.

33 Làgu lmen mibal i filakyu, i blawenyu, na ku demen i klawehyu.

34 Gadèyu i kmalgu ani mimò du fye gwègu bayad i kdee kanlidùgu na i kanlidù i dademegu gal magin deg.

35 Na mdà di kdee dad tanimògu tagfitegu di gamu fye ku too ito fgal mimò, du fye nun kiboito tmabeng i dad to mnè di kalima. Du fye fandamito i gman i Amuito Dyisas, manan, ‘Balù fye i to dmawat, bay too fye fa i to mlé.’ ” Én man Fol di dad to faglut.

36 Na di kafnge Fol mangman kdee ani, i kdeela lkuad du dmasal ale di Dwata.

37 Na lkafla na nalakla kenen na i kdeela mngel.

38 Too ale mlidù du tamanan dale talà ale lêman site. Na tundala kenen salu di aweng gusmakayan.

21

I ksalu Fol di Dyérusalém

1 Na di kafngemi mbal di dale tamdà gami fles maweng salu di banwe dnagit Kos. Na di tmadol duh gafat gami di banwe dnagit Rodas, na mdà déén fadlug gami di banwe Fatara.

2 Na déén nun teenmi aweng fan salu di Fonisya, taman én gusmakaymi.

3 Na di kagumi, teenmi i fungul dnagit Sifrus, na maweng gami gsen di ibeng du nliusmi, du fles gami salu

di banwe Sirya. Na tufa gami di banwe Tiro, du déén gudmuung i aweng du nawas dademe dad lulenla.

4 Na nun teenmi dad to faglut déén, na taman mnè gami di dale fitu butang. Na mdà di alak Tulus Dwata fakdo ale ku Fol du fye laan fadlug di Dyérusalém.

5 Kabay di kakubu i fitu butang, fles gami di kagumi. Na i kdeela faglut di ku Dyisas, na balù dad yaanla na dad ngàla magin gami kel di lwà i syudad. Na di kakelmi di kilil i mahin lkuad gami du dmasal.

6 Na kafnge én, mbal gami di dale du myak di aweng, na mulê ale.

7 Na fles gami di kagumi mdà di Tiro na dmuung gami di Tolimiyas. Na nlauymi i dad flanekmi di kafaglut di ku Dyisas déén na mnè gami di dale sbutang.

8 Na di tmadol duh, mdà gami lêman salu di banwe Sisariya, na mnè gami di gumnè Filif, satu to gal tamdò i Fye Tulen gablà ku Dyisas. Na kenen i satu di dad fitu to tamgalék i dad to faglut di Dyérusalém du tmabeng i dad to gal dek Dyisas.

9 Na nun fat dad ngaan slame sawang libun gal tmulen i Tnalù Dwata.

10 Na là file duh i klomi mnè déén, nun kel mdà di banwe Dyudiya satu tugad Dwata dnagit ku Agabus.

11 Salu kenen di gami, na nwean i galing Fol na bnakusan kenen kmal na blì, na manan, “Ani man i Mtiu Tulus, ‘I to mfun i galing ani, ani sa kibò i dad to Dyu di Dyérusalém makus kenen, na bléla kenen kadang di falel i dad to ise Dyu.’ ”

12 Na di kaklingemi dun ani, kdeemi gagin i dad to déén, fakdo di ku Fol, fye nang salu di Dyérusalém.

13 Kabay tnimelan gami, manan, “Tan ku mngel gamu na flidù i nawagu? Tagatlagad agu sa, ise ku alò bnakus, bay balù fa fnatila agu mdà di katdògu gablà di Amuito Dyisas.”

14 Na di kgadèmi làmi gagan tamlas i fandaman, falohmi kenen, na manmi, “Fye ku Dwata dmohò i knayean.”

15 Kafnge én, ftifas gami du salu di Dyérusalém.

16 Na nun dademe dad faglut di ku Dyisas di Sisariya magin gami, na tundala gami di gumnè satu to dnagit ku Mnason du déén gufanakmi. Na Mnason ani, satu lagi mdà di banwe Sifrus, na satu di dad to muna faglut di ku Dyisas.

I klauy Fol ku Dyém

17 Na di kakelmi di Dyérusalém too gami dnawat i dad faglut déén.

18 Di tmadol duh magin Fol gami du nlauymi Dyém, na déén i kdee dad ulu mebe i dad faglut di ku Dyisas di Dyérusalém.

19 Kafnge i kastulen Fol di kakelmi, tulenan di dale i kdee mgimò Dwata di dad to ise Dyu fagu di katdoan.

20 Na di kaklingela i kdee ani, too ale dmayen Dwata. Kafnge én, manla di ku Fol, “Flanekmi, gadeam file libu dad Dyu mbaling faglut di ku Dyisas, bay too ale mayè mlalò i dad flalò blé Dwata di ku Mosis.

21 Na lingela i galam tdò di kdee dad Dyu mnè di banwe i dad ise Dyu, fye ku knagolla i dad flalò ani, na nang tnulì i dad ngàla ku demen nang nimen i dad flalò i dad Dyu.

22 Na là mlo ani lingela kè takel ge dini. Na tan fye nimoito?

23 I manmi di ge ani toom nimò. Nun fat lagi dini nun fakangla di Dwata.

24 Na magin ge dale na fakuf ge dale di klanebla i ktola di muna Dwata, na ge mayad i klidùla, du fye gafdisla i ululа. Na fagu di nimoam ani, gadè i dad to là glut i lingela gablà di ge, du teenla sa kadang i kimenam i dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis.

25 Na gablà di dad to ise Dyu tafaglut di ku Dyisas, tasnulatmi ale gablà di fandammi. Manmi fye ku nang ale kmaan i knaan tadsù di dad ise glut dwata, nang kmaan litè, nang ale kmaan i dad lmanaf maflang, na nang ale mimò i sasè knayè lawehla.”

26 Taman di tmadol duh fagin Fol i fat lagi ani, na flanebla i ktola. Na kafnge én, salu ale di lam i Bong Gumnè Dwata, du fgadean ku kilen i duh kafngela flaneb i ktola, du én i bang kablélа dsù.

I kakfè i dad Dyu ku Fol

27 Na di tafan kubu i fitu duh i kasbangla, nun dad Dyu mdà di banwe Asya mite Fol déén di Bong Gumnè Dwata. Na banlétla nawa i bong dee dad to déén du fye kanfèla Fol.

28 Na falbongla i kitla, manla, “E dad to di Israél, tnabengyu gami. To ani gal tamdò i kdee dad to dmuen gito dad Dyu, na dmuen i dad flaloito, na balù i Bong Gumnè Dwata. Na ani nun dad to ise Dyu fafusukan dini, na fagsikan i Mtiu Gumnè Dwata ani.”

29 Ani manla, du fandamla fagin Fol Trofimus i satu to mdà di Ifisus di Bong Gumnè Dwata, du teenla kenen samnagin ku Fol di syudad.

30 Na kaklinge i dad to di syudad i man dad to én, too sasè kaflabèla na làla gadè i nawala, taman sadlu ale salu di ku Fol, na bnunùla na snadyolla di lwà, na gasilla tnakab i Bong Gumnè Dwata.

31 Na fanla kenen fnati, bay linge i ulu dad sundalu mdà di banwe Roma gablà di samuk di kabal syudad Dyérusalém.

32 Taman faflal kenen fagin i dad sundalu na dad ululа faflal salu di bleng i bong dee dad to tastifun déén. Na di kite i dad to i ulu dad sundalu na i dad sundalu, fanak ale maug ku Fol.

33 Kafdadong i ulu i dad sundalu, kanfean Fol, na fbakusan kenen lwe sangkalì. Na snalekan i dad

to, manan, “Simto kè i to ani, na tan kè i mgimoan?”

34 Na i dad to stifun déén mkit ale na là salngad i timella. Na du too midul i ugak i dad to, là too gadè i ulu dad sundalu i kaglut, taman dekan dad sundalun mebe ku Fol di barakla.

35 Na di kakel ale Fol di yaut gumnè i dad sundalu, balingla kenen nket, du fye là snaktus i dad to.

36 Na i kdee dad to mlalò déén too mkit, manla, “Fnatiyu kenen.”

I ktalù Fol di dad to

37 Na di fanla nebe Fol di lam i gumnè i dad sundalu manan di ulu i dad sundalu, manan, “Fakay ku nun mangu di ge?” Na tmimel i ulu, manan, “Fulung ge kadì talù Grik?

38 Ise ge kadì i to mdà di banwe Idyif i mebe samuk na mebe i fat libu dad to manò salu di banwe landè to?”

39 Na tmimel Fol, manan, “Agu sa satu Dyu mdà di Tarsus, satu bong syudad glam di banwe Silisya. Na ku mfakay, begam agu faloh talù di dad to.”

40 Na faloh i ulu, na tadag Fol di yaut na ftadagan i kmalan du fafanakan i dad to. Na di kfanakla, talù Fol di dale di talù Hibru.

22

1 Na ani man Fol, “Gamu dad flanekgu, na dad tuagu, tabyà begyu fanlinge i ktimelgu i gmanyu gablà di deg.”

2 Na di kaklingela i talù Fol Hibru, lumban i kfanakla. Na fadlug Fol talù, manan,

3 “Agu satu Dyu, na sut agu di syudad Tarsus glam di Silisya, bay dini sa di Dyérusalém i gulamnokgu. Na Gamalyél i too tamdò deg gablà di dad flalò i dad gutambulito, na too minit i nawagu mimen Dwata, salngad i kdeeyu di mduh ani.

4 Na i nimògu di muna, too agu mlayam i dad to mlalò di Dalan Dyisas, kel di kfatigu dale. Na kanfègu dad lagi na balù dad libun du fbilanggùgu ale.

5 I gumdatah di dad bà di Dwata na kdee dad tua gal mebe gito dad Dyu gmadè too glut i dad mangu ani. Du di muna, tagwègu mdà di dale dad sulatla di dad flanekla Dyu di banwe Damaskus, du fye nun glalgu kamfè i dad to faglut di ku Dyisas, na salu agu ditù du fye nebegu ale bnakus i sangkalì di Dyérusalém, du fye fanlayam ale.

I ktulen Fol i gumdaan faglut di ku Dyisas Krayst

6 “Kabay fan ltu i duh di kagdadonggu di Damaskus, na tatì makto i bong kneng mdà di langit tmuyal glibut deg.

7 Na tatek agu di tanà na lingegu i talù, manan, ‘E Sol, Sol, kan ku fanlayamam agu?’

8 “Smalek agu, mangu, ‘Amu, simto ge kè?’ Na manan di deg, ‘Agu sa Dyisas mdà di Nasarét i fanlayamam.’

9 Na i dad demegu magu
teenla i bong kneng, bay làla
glabat i talù i to stulen di deg.
10 "Na mangu, 'Amu, tan i
fye nimògu?' Na manan di
deg, 'Mték ge na fles ge di
Damaskus, na ku kel ge ditù
nun tmulen ge i kdee fimò
Dwata ge.'
11 Na du tabutè agu mdà
di bong neng gine, taman
nalak agu i dad demegu fles
di Damaskus.
12 "Na nun satu lagi dnagit
ku Ananayas nlauyan agu.
Na toon faglut di Dwata na ni-
menan i dad flaloito na nafè
kenen i kdee dad Dyu mnè
déén.
13 Na ani i to salu di deg, na
tadag di safédgu, na manan,
'Flanekgu Sol, lêman ge nan
mite.' Na di kmanan én,
lêman agu mite, na teengu ke-
nen.
14 "Na talù kenen di deg,
manan, 'I Dwata fnangamfù i
dad gutambulito malék ge du
fye gadeam i kenen knayè,
fye teenam i Saligan Too
Matlu, na fye lingem kenen
too talù.
15 Du ge mbaling to gal
tmulen di kdee dad to i
tateenam na lingem mdà di
kenen.
16 Na landè dademe fa-
tanam. Mték ge nan, fbunyag
ge, na falobam Amuito
Dyisas i dad salaam fagu di
kdasal di kenen.' Én i manan
deg."

I kdek Dyisas ku Fol di dad to ise Dyu

17 Na fadlug talù Fol,
manan, "Na kafnge én, sam-
fulê agu di Dyérusalém, na
dmasal agu di Bong Gumnè
Dwata. Na di lamgu dmasal
nun kanteengu.
18 Kanteengu Amugu Dy-
isas, na manan di deg, 'Faflal
ge lamwà di Dyérusalém, du
i dad to dini là ale mayè
dmawat i ktulenam gablà di
deg.'
19 "Na tmimel agu, mangu,
'Kabay Amugu, tagadè i dad
to dini i tagnègu nimò, dunan
nkatgu i dad gusatdò i dad
Dyu du fye bnilanggùgu na
fbadasgu i dad to faglut di ge.
20 Na balù di kfatila ku Sti-
fan di kastulenan gablà di ge,
déén agu sa, na nagingu i dad
to mati ku Stifan na agu fa
mantay i saulla.'
21 Kabay ani i timelan deg,
manan, 'Mdà ge du dekgu ge
salu di mawag banwe di dad
to ise Dyu.' " Én man Fol.

I kastulen Fol na i ulu di dad sundalu

22 Na too fye kaflinge i dad
to di kdee man Fol kel di
kmanan gablà di ksalun di
dad to ise Dyu, bay di kak-
lingela ani mkit ale, manla,
"Fnatiyu kenen! Landè guk-
mamu to ani, là fakay ku mnè
fa kenen di tah tanà."
23 Na di kakitla, nlusla dad
tahà sigalla du tayalla na
balù dad kfung sabulla salu
tah.
24 Na i ulu di dad sundalu
di banwe Roma mdek i dad
sundalun mebe ku Fol di lam
i gumnèla. Na fbadasan fye
tulenan ku tan duen i dad to
too mkit.
25 Kabay di kagbakusla ke-
nen du fye bnadasla, man Fol
di satu kafitan tadag déén,

manan, “Fakayyu kè bnadas i to mdà di Roma ku là fa gadèyu i salaan?”

26 Di kaklinge i kafitan i man Fol, salu kenen di ulu i dad sundalu na tulenan i man Fol, manan, “Tan i fanam nimò, du to ani i to mdà di Roma?”

27 Na salu i ulu i dad sundalu di ku Fol na snalekan manan, “Tulenam deg, ge kè to di Roma?” Na tmimel Fol, manan, “Hae, agu sa to di Roma.”

28 Na man i ulu, manan, “Too bong bayadgu deg du fye matlo agu to di Roma.”

Na tmimel Fol, manan, “Kabay agu, sut agu di Roma, taman mdà fa di ksutgu tagnè agu to di Roma.”

29 Na i dad to fan smalek ku Fol fawag ale di kenen. Na di kgadè i ulu ani Fol to di Roma, too likò kenen du tafbakusan kenen sangkalì.

I kebela ku Fol di muna i dad to mukum

30 Na di tmadol duh, nwè i ulu dad sundalu dad sankalì Fol, na du kayean gadè ku tan i dalam i dad Dyu ku Fol, fastifunan i dad ulu di dad bà di Dwata na kdee dad to gal mukum i dad Dyu. Na neben Fol déén na ftadagan kenen di muna i kdeela.

23

1 Na too meye Fol di dad to mukum i dad Dyu, na manan, “Dad flanekgu Dyu, kel di duh ani toogu dnohò i kdee nimò fimò Dwata deg, taman là agu myà di munan.”

2 Na di kaklingela i man Fol, i gumdatah i dad to bà di Dwata dnagit ku Ananayas, manan di dad to tadag di safèd Fol, “Snamfakyu kenen.”

3 Na kafnge én, man Fol di kenen, “Fadê, ku ge baling snamfak Dwata kadang mdà di kaflingum. I duenam sudeng déén du nukumam agu fagu di dad flalò Mosis, bay nlafaam sa i dad flalò én di dekam ale smamfak deg.”

4 Na i dad lagi mdadong di ku Fol, manla di kenen, “Tay, sasè manam di gumdatah i dad bà di Dwata tamgalékan!”

5 Na tmimel Fol, manan, “Dad demegu Dyu, làgu gadè ku kenen i gumdatah i dad bà di Dwata, du man di Tnalù Dwata fsulatan,

‘Nang gamu talù sasè gablà di gumdatahyu.’ ”

6 Na di kgadè Fol dademe dad to stifun déén Sadusi na dademe Farisi, toon falbong i taluan, na manan, “Dad flanekgu, agu sa to Farisi, na tingà i satu to Farisi. Én duenyu agu nukum ani, du faglut agu mték kadang i dad to mati.”

7 Na di kmanan ani, baling sbulaw i dad Farisi na i dad Sadusi, na masbalét i fandam kdee dad to stifun déén.

8 Sbulaw ale du man i dad Sadusi là kun mték i dad to mati, na landè dad kasaligan na landè dad layef i dad to. Kabay i dad Farisi, faglut ale kdee ani slame nun.

9 Na too matnù i kalbong talùla déén. Na nun dademe dad Farisi gal tamdò i dad flalò blé Dwata di ku Mosis, tadag ale na too ale msen

ku Fol, manla, “Landè teenmi sasè mgimò i to ani. Nun kè tulus demen kasaligan i stulen di kenen.”

10 I kasbulawla mbaling matnù i kinitan. Taman i kafitan dad sundalu talikò nan, du man nawan mdà di kasnadyolla ku Fol ken mati kenen. Taman gasilan fnaul i dad sundalun, du fafwean ku Fol mdà di dad to, na feben di lam i gumnèla.

11 Na di kbutang én, msut Dyisas di saféd Fol, na manan, “Toom fangal i nawam. Tatulenam gablà di deg dini di Dyérusalém na toom tulen lêman kadang ditù di banwe Roma.”

I tafandam i dad Dyu kibòla mati ku Fol

12 Na di flafus, nun dademe di dad Dyu stifun du fandamla ku tan i kibòla mati ku Fol. Na smafà ale manla silang ale lêman kmaan ku demen minum ku tamati Fol.

13 Na i kdeela magin di kastulenla ani mlukas fat falò ale.

14 Na kafnge én, salu ale di dad ulu di dad to bà di Dwata na i dad tua gal mebe i dad Dyu, na manla, “Tasmafà gami na i safàmi silang gami lêman kmaan ku tagfatimi Fol.

15 Taman ani fye kibòyu, gamu na i dad to gal mukum, fafngéyu Fol fagu di kafitan i dad sundalu, na manyu nun fa kayèyu gadè gablà di kenen. Kabay gami, fanlaabmi di dalan du fnatimi kenen di laan fa kel dini.”

16 Kabay i tingà lagi i flanek Fol libun mlinge i fanla kibò ku Fol. Taman salu kenen di gumnè i dad sundalu, na tulenan ku Fol.

17 Na di kaklinge Fol i manan, fatlon i satu ulu i dad sundalu na manan di kenen, “Begam nagin tingà lagi ani salu di kafitanyu, du nun kayean man di kenen.”

18 Taman faginan i tingà lagi di kafitanla, na manan, “I to bnilangguito dnagit ku Fol, fatlo deg na fakdo di deg ku beggu nebe i tingà ani dini di ge, du nun kun kayean man di ge.”

19 Na i kafitan i dad sundalu nagotan i kmal i tingà lagi, na neben fawag di dad to du fye landè mlinge, na snalekan, manan, “Tan i kayeam man di deg?”

20 Na man i tingà lagi, “Tasasatu nawa i dad ulu i dad Dyu mni di ge fayah ku febem Fol salu di muna i dad gal mukum i dad Dyu, du nun fa kun kayèla gadè gablà di kenen.

21 Kabay nang ge mimen i kayèla, du nun mlukas fat falò dad lagi salbuni du mlaab kenen, du smafà ale manla silang ale kmaan demen minum ku tagfatila Fol. Tagatlagad ale mimò dun ani, na alòla fatan i kimenam i knayèla.”

22 Na dek i kafitan i dad sundalu i tingà lagi, manan, “Nangam tulen di balù simto to i ktulenam di deg.” Na di kagmanan ani fdaan i tingà lagi.

I ktundala ku Fol salu di banwe Sisariya

23 Kafnge én, fatlo i kafitan
i dad sundalu lwe dad de-
men ulu, na manan di dale,
manan, “Fatlagadyu lwe latu
dad sundalu, na fitu falò dad
to smakay kudà, na lwe latu
to mebe agas, du fye gatla-
gad gamu mdà kadang di alas
nuwébi butang, du salu gamu
di Sisariya.
24 Na lêmanyu fatlagad i dad
kudà gusmakay Fol, du tun-
dayu kenen di ku Gubirnador
Filik, na tooyu bnantay du fye
landè gaslokan di dalan.”
25 Na smulat kenen di ku
Gubirnador Filik, na ani
manan,
26 “Agu Klawdyus Lisyas i
smulat ani.
Di ge too mgafè Gubirnador
Filik.
“Too fye flafus di ge.
27 “I to ani kanfè i dad
Dyu dini na fanla kenen fnati.
Kabay di kgadègu kenen satu
to di Roma, fagingu i dad sun-
dalugu na falwàmi kenen di
falella.
28 Na du kayègu gadè ku tan
i gugsalaan, nebegu kenen di
gustifun i dad to gal mukum i
dad Dyu.
29 Na déén gugmadègu
landè salà mgimoan i fakayla
kenen fnati ku demen fbi-
langgù. Én duenla mlé kenen
salà du gablà alò i dad flalòla.
30 Na di ktulen i satu to deg
nun dademe dad Dyu tafat-
lagad mati kenen, fandamgu
fye ku gasilgu kenen febe di
ge. Na mangu di dad to
dmalan kenen, fye ku tulenla
ge ku tan i salaan.” Én i sula-
tan.
31 Taman nimen i dad sun-
dalu i dek i kafitanla, taman
di butang én nngéla Fol, na
nebela kenen kel di banwe
Antifatris.
32 Di tmadol duh, samfulê
i dad sundalu alò tmanà di
gumnèla di Dyérusalém, na i
dad sundalu nun kudà, ale i
fadlug mebe ku Fol
33 kel di banwe Sisariya. Na
di kakella ditù, tundala i su-
lat di gubirnador na flesla blé
Fol di kenen.
34 Na bnasa i gubirnador
i sulat, na snalekan Fol
i banwe gumdaan, na di
kgadean mdà Fol di Silisya,
35 manan, “Fanlingegu i
kayeam man ku takel kadang
i dad to dmalam ge.” Kafnge
én, fbantayan dad sundalu
Fol di tagnè gumnè Harì
Hérod.

24

I kdalamla ku Fol di muna Gubirnador Filik

1 Na kakubu lime butang,
Ananayas i gumdatah i dad
bà di Dwata salu di Sisariya
mdà di Dyérusalém na magin
i dademe dad tua mebe i dad
Dyu, na satu abugadu dnagit
ku Tirtulus. Na salu i kdeela
di muna Gubirnador Filik du
tmulen i dad salà Fol.
2 Na fngén Fol, na kake-
lan déén, tambù Tirtulus
dmalam kenen di muna Filik,
manan, “Too mgafè Gubir-
nador, mdà i kfulungam
mebe i banwe, tamlo manak
i knèmi, na dee mgimoam i
kguman i banwe ani gafye
knè i dad to mnè dini.

3 Na kdee fye mgimoam ani
tagadè i kdee dad to di kla-
mang banwe, du tatulenmi di
dad to gablà di fye kagotam.
Taman mlé gami bong fye di
ge.
4 Na ani làgu ftahà ken
glukas ge flinge deg. Kabay
ku mfakay begam fanlinge i
tukay manmi di ge.
5 “I to ani toomi teen i
ksasean, du kenen mebe
i ksamuk di dad Dyu di
klamang banwe, na kenen
mebe i satu fnaglut, i dad
to faglut di satu to mdà di
banwe Nasarét.
6 Na fanan fagsik i Bong
Gumnè Dwata, taman
kanfèmi kenen. Kayèmi
mukum kenen fagu di dad
flalò blé Dwata di gami dad
Dyu fagu di ku Mosis,
7 bay Lisyas, i kafitan i dad
sundalu i mlabal i knayèmi,
du salu déén di gami na
nwean Fol mdà di gami fagu
di leges.
8 Kafnge én, dekan gami
dini di ge, du fye tulenmi di
ge ku tan i salà Fol. Na ku
toom kenen snalek, gadeam
too glut i kdee dad dalammi
kenen.”
9 Na i dademe dad Dyu
déén, naginla i kdee dalam
Tirtulus, na manla too glut i
manan.

*I ktalù Fol di muna Gubir-
nador Filik*

10 Na kafnge én, ftalù
Gubirnador Filik Fol. Na
man Fol, “Gadègu tatoo mlo
ge mebe i banwe i dad to
Dyu, taman too agu lehew
du gtimelgu i kdalamla deg
di munam.
11 Ku smalek ge di dad
to, fakayam gadè na alò
sfalò lwe butang tamlius di
ksalugu ditù di Dyérusalém du
mangamfù agu di Dwata.
12 Na i dad to dmalam deg
là teenla agu samdal balù
simto to di lam i Bong Gumnè
Dwata, na làgu banlét i dad
to déén di gusatdòla, demen
di dademe dad gusalugu di
klamang syudad.
13 Na landè gfitela di ge
kaglut i gugmadeam dun na
glut i kafsalàla deg.
14 I kaglutan too agu
mangamfù di Dwata, i Dwata
dad gutambulmi, fagu di
Dalan Dyisas i manla satu
fnaglut là glut. Kabay faglut
agu fa di kdee sulat di dad
flalò blé Dwata fagu di ku
Mosis, na kdee sulat i dad
tugad Dwata.
15 Na nun fatangu salngad i
dad to ani, du fnaglutgu fagu
di Dwata nun duh kadang
mték i kdee dad to mati, balù
fye ku demen sasè dad to.
16 Taman too agu fgal mimò
fye, du fye landè gamsamuk i
nawagu di muna Dwata na di
muna i dad to.”
17 Na fadlug Fol talù di
muna Filik, manan, “Kafnge
file fali i là agu salu di
Dyérusalém samfulê agu ditù,
du tundagu filak du tabeng
di dad demegu Dyu mnè
di kalima, na nun blégu di
Dwata.
18 Na di kitela deg déén
di Bong Gumnè Dwata,
tafngegu flaneb i ktogu fagu
di flalò dad Dyu fagu di ku
Mosis. Landè sa dad to stifun

di safédgu na landè samuk.
19 Kabay di bang én, nun
dademe dad Dyu dééⁿ mdà di
Asya, fye ku dini ale moon di
munam du tmulen i salàgu ku
nun,
20 ku demen fye ku i dad
to dini dmalam deg tmulen i
salà teenla di deg di ktadaggu
di muna i dad to gal mukum i
dad Dyu.
21 Én alògu gadè fakayla
tulen gugsalàgu di ktadaggu
di munala, dunan di kmangu,
'Duenyu agu nukum dini ani,
du fnaglutgu mték kadang i
dad to mati.' "
22 Na du too gmadè Filik
gablà di Dalan i kafaglut di
ku Dyisas, taman fafanakan i
usay, bay manan, "Nukumgu
ani kadang ku takel Lisyas, i
kafitan di dad sundalu."
23 Na kafnge én, dekan i
ulu di dad gal mantay ku
Fol, too kenen bnantay, bay
falohla kenen mimò dademe
knayean na falohla i dade-
men sgalak mlé di kenen i
dad kliduan.

I ktadag Fol di muna Filik na yaanan Drusila

24 Na takakubu là file duh
tasalu dééⁿ Filik na magin i
yaanan Drusila. Na Drusila
ani Dyu kenen. Na fngé Filik
Fol, na flinge ale i ktulenan
gablà di kafaglut di ku Krayst
Dyisas.
25 Na di ktulen Fol gablà
di katlu na i kadnan nawa,
na gablà di kukum Dwata
fan kel, likò Filik, na manan,
"Tagablà nan flo, fakay ge
mdà. Na ku nun gugaslenggu
lêta ge fngé."
26 Na di bang én, nun fa
dademe kayean, man nawan
ken banlé kenen Fol filak du
fye falwaan kenen. Taman
galan fafngé Fol du fye stulen
ale.
27 Na di kakubu i lwe fali,
nun tlas Filik i Gubirnador,
dunan satu to dnagit ku
Forkyus Fistus. Kabay là
falwà Filik Fol di bilanggù, du
kayean ku dnayen i dad Dyu
i nimoan.

25

Fistus i tlas Filik mukum ku Fol

1 Na tlu butang Fistus kel
di banwe Sisariya mdà kenen
salu di Dyérusalém.
2 Na di kakelan di
Dyérusalém i dad ulu i dad bà
di Dwata na i dad to gal mebe
i dad Dyu, salu di kenen du
tulenla i salà Fol. Na too ale
fakdo di kenen
3 ku fasfuléan Fol di
Dyérusalém, du fandamla
fanlaabla kenen di dalan na
fnatila.
4 Kabay tmimel Fistus,
manan, "Tabnilanggù Fol di
Sisariya, na fan agu samfulê
ditù.
5 Taman fye ku nun
dademe di dad uluyu magin
deg salu ditù, na dale tmulen
i salaan ku nun."
6 Na mnè Fistus dééⁿ di
Dyérusalém walu ku demen
sfalò butang. Na kafnge én,
samfulê kenen di Sisariya.
Na di tmadol duh sudeng
kenen di gumukuman na
fafngéⁿ Fol.
7 Na di kakel Fol sanlibut i
dad Dyu tasalu dééⁿ mdà di
Dyérusalém, na too dee salà

i dalamla kenen, bay landè kaglut i fakayla fite gugmadè glut i dad dalamla.

8 Kabay nsen Fol i kton, manan, “Landè sa nlafàgu dad flalò i dad Dyu, na landè salàgu di Bong Gumnè Dwata, ku demen di ku Sisar, i gumdatah di Roma.”

9 Kabay du kayè Fistus ku fanlehewan i dad Dyu, taman snalekan Fol, manan, “Mayè ge kè samfulê di Dyérusalém, du fye déén gumukumgu ge gablà di dad dalamla ani?”

10 Kabay ani timel Fol, manan, “Là, tadini agu di muna i to i mgalék i gumdatah di Roma, na du ani gumebela deg, ani sa i glut gumukumam deg. Landè sa salàgu di dad Dyu, na tagnè ge gmadè glut i mangu.

11 Na kaflingenta dun, ku nun salàgu i gablà agu fnati, landè fnigu ku nlifetyu salàgu. Kabay ku landè kaglut i dad dalamla deg, landè balù simto fakay mlé deg di dale. Na én fnigu ani ku Sisar mukum deg.”

12 Na kafnge én, di kastulen Fistus di dad to gal mngewe kenen, ani timelan ku Fol, manan, “Tafnim ku Sisar i mukum ge, taman déén gusalum di ku Sisar.”

I ktalù Fol di muna Harì Agrifa

13 Na di là file butang, i harì i dad Dyu dnagit ku Harì Agrifa na i libunan Birnis, kel di Sisariya du nlauyla Fistus.

14 Du dee butangla mnè déén, stulen Fistus di ku Harì Agrifa gablà di ku Fol, manan, “Nun to bnilanggù Gubirnador Filik na tagakan dini.

15 Na di ksalugu di Dyérusalém, i dad ulu i dad bà di Dwata na i dad tua gal mebe dad Dyu dmalam kenen na toola fni di deg ku toogu kenen faflayam.

16 Kabay i mangu dale, là fakay di dad urdin di Roma ku fanlayamla i satu to ku laan funa gamtimel di dad to i dalamla kenen.

17 Taman di kakella dini là agu fganggà, bay di tmadol duh gasil agu salu di gal gumukum na fafngégu kenen.

18 Na di ktadag i dad to dmalam kenen fandamgu ku nun tulenla gablà di too sasè nimoan, bay landè sa tulenla fakayla fsalà kenen.

19 Baling én alò tulenla gablà di kasbulawla di fnaglutla, na gablà di satu lagi dnagit ku Dyisas tamati, bay man Fol tamték.

20 Na du là agu gmadè ku tan i fye kukumgu ani, taman snalekgu Fol ku mayè kenen samfulê di Dyérusalém du fye déén gumukumgu dun.

21 Kabay laan mayè. Na di kafnin i gumdatah di Roma mukum kenen, fbantaygu dad sundalu kel di kfebegu kenen di ku Sisar.”

22 Na man Agrifa di ku Fistus, manan, “Kayègu flinge i man to én.”

Na tmimel Fistus, manan, “Fayah fakay ge flinge kenen.”

23 Na di tmadol duh kel Agrifa na Birnis na toola fite

i kdatahla di kfusukla déén di gumukum. Na magin di dale i dad gumdatah i dad sundalu na i dad mdatah to di syudad én. Na di kakella di lam, fatlo Fistus Fol taman nngéla.

24 Na man Fistus, “Harì Agrifa na i kdeeyu dini, tadini i to dnalam kdee dad Dyu di Dyérusalém na balù dini di Sisariya. Na too ale mkit du kayèla ku fafatigu kenen.

25 Kabay landè teengu salà mgimoan i fakay gumukum kenen di fati. Na du kenen sa i mni ku i gumdatah di Roma mukum kenen, nagingu i kayean na fangu febe di Roma.

26 Kabay tan i sulatgu kadang di gumdatahito Sisar gablà di kenen, du landè too kaglut salaan. Ani duengu fafngé ku Fol salu dini di munayu, lumban di munam Harì Agrifa, du fye fagu di ksalekito, nun fakaygu sulat gablà di kenen di ku Sisar.

27 Du di fandamgu, là fakay ku febegu satu to bnilanggù di ku Sisar ku landè fgadègu di kenen ku tan i too salaan.”

26

I ktalù Fol di muna Harì Agrifa

1 Na man Agrifa di ku Fol, manan, “Fakay ge tmimel i gman i dad Dyu gablà di ge.” Na ftadag Fol i kmalan du fan talù du nsenan i kton, na manan,

2 “Harì Agrifa, fandamgu too fye kagkahgu di duh ani, du fakay agu tadag di munam na tmimel i kdee dalam i dad Dyu deg.

3 Satu gufye i nawagu du toom gadè sa i kdee dad ukum i dad Dyu na i dad tdò galmi sanbulaw. Taman toogu beg fakdo di ge ku fantahaam i nawam flinge deg.

4 “Na kdee dad Dyu gmadè i ldamgu fandà fa di ktukaygu, balù mdà di katbuan gadèla i nimògu klogu déén di deg banwe na di knègu di banwe Dyérusalém.

5 Tamlo gadèla gablà di deg, ku alò ale mayè tmulen moon, du mdà di katbuan gagin agu di fnaglut i dad Farisi, i lumbuk i dad Dyu too mimen i dad flalò Dwata.

6 Na di duh ani tadag agu dini di munam na fukumla deg du fnaglutgu too dnohò Dwata i fakangan di dad gutambulmi.

7 Na i sfalò lwe lumbuk i gutambulmi dad Dyu, fatanmi i kagdohò Dwata i fakangan klola mangamfù di kenen di mduh na kifu. Na Harì Agrifa, du mdà di kfatangu i fakang ani, tadnalamla agu.

8 Kan kè ku nun di gamu dad Dyu là faglut gmagan Dwata mték i dad to mati?

9 “Na balù deg di muna, én mnè di nawagu too fgal mlayam i dad faglut di ku Dyisas mdà di Nasarét,

10 na én nimògu di Dyérusalém. I dad ulu i dad bà di Dwata mlé deg glal, na bnilanggùgu dee dad to Dwata, na di kukum dale di fati, magin agu sa.

11 Na dee dulêgu ale

faflayam déén di kdee gusatdò i dad Dyu, du kayègu ku knagolla i kafaglutla di ku Dyisas. Na du too sasè i kaflabègu dale, balù i gumnèla di dademe mawag banwe, toogu ale natud du fanlayamgu."

I ktulen Fol i gumdaan faglut

12 "Na di satu kagugu, salu agu di banwe Damaskus. Na nun nebegu sulat mdà di dad ulu i dad bà di Dwata mlé deg glal kamfè i dad to faglut di ku Dyisas.

13 Na Harì Agrifa, di ltu i duh slenggu magu, teengu bong neng mdà di langit, too bong fa di kneng i duh, glibut di deg na di dad to magin deg.

14 Na i kdeemi tatek di tanà, na lingegu i talù manan di deg di talù Hibru, manan, 'E Sol, Sol, kan kè ku fanlayamam agu? Balingam fanlayam i ktom fagu di galam nimò, salngad i baka smifà i talam tuad mfunan.'

15 Na smalek agu, mangu, 'E Amu, simto ge kè?' Na tmimel i Amu, manan, 'Agu sa Dyisas i galam fanlayam.

16 Kabay mték ge na tadag, du én duengu msut di ge, du nalékgu ge mgimò saliggu, du fye tulenam di dad to i teenam duh ani na i dademe fa i fitegu ge kadang.

17 Na falwàta ge kadang mdà di falel i dad demem Dyu na balù mdà di dad to ise Dyu, i dad to gumdekgu ge.

18 Ge sa lamwa i fandamla, na falwaam ale mdà di gukmifun na nebem ale di gumalwan, na mdà di agot Satanas salu di Dwata, du fye fagu di kafaglutla di deg nlifetgu i dad salàla, na gamdawat ale i alel gagin di dademe dad to mbaling dad ngàgu.' "

I ktulen Fol i nimoan

19 "Taman Harì Agrifa, nimengu i manan di deg mdà di langit.

20 Funagu tamdò i dad to déén di Damaskus, di Dyérusalém, kafnge én di klamang banwe Dyudiya, na i dad to ise Dyu. Tdògu ale fye ku msal ale, tmagak i dad sasè nimòla, fdadong di Dwata, na fite i ksalla fagu di dad fye nimòla.

21 Na én sa duen i dad Dyu kamfè deg déén di Bong Gumnè Dwata, na fanla agu fnati.

22 Kabay kel di duh ani tnabeng agu Dwata, na taman dini agu di munayu na tulengu i kaglutan di kdeeyu, di dad to mdanà ku demen di dad to mdatah. I mangu ani salngad i tagman dad tugad Dwata na Mosis i gdohò kadang di fulé duh,

23 dunan i To Mgalék Dwata too gagu funa di too sasè kaflayam kel di kfatin, na kenen muna di kdee mték mdà di fati, na kenen sa tmulen di dademen Dyu na di dad ise Dyu gablà di kagalwà di dad salà."

24 Na sleng Fol msen i kton, too mkit Fistus, manan, "Fol, tabook ge. I bong gnadeam i gafbook ge."

25 Kabay tmimel Fol,
manan, “Gubirnador Fistus,
là agu sa book, du i mangu
ani too glut na fakay fnaglut.
26 Na Harì Agrifa, landè
klikògu falwà i kdee kayègu
man di ge, du gadeam sa
gablà di kdee ani du là sa
mgimò di gugbunin.
27 Harì Agrifa, faglut ge dé
i gman dad tugad Dwata?
Gadègu faglut ge.”
28 Na man Agrifa ku Fol,
“Man nawam kè di là mlo ani
mgebem agu di kafaglut di ku
Dyisas?”
29 Na tmimel Fol, manan,
“Balù là mlo ku demen mlo
knean i dasalgu di Dwata fye
ku ge moon na i kdee dini
mlinge i mangu mbaling sal-
ngad deg, bay ise ku nikat
gamu sangkalì.”
30 Kafnge én, i Harì, i Gu-
birnador, Birnis, na i kdee
dademela déén tadag ale na
mdà.
31 Na di kdàla stulen ale,
manla, “Là fakay fnati to
ani ku demen bnilanggù du
landè sasè nimoan.”
32 Na man Agrifa di ku Fis-
tus, manan, “I to ani fakay
falwà di bilanggù ku laan bal-
ing fukum di ku Sisar.”

27

I kaweng Fol salu di banwe Roma

1 Na di ksasatu fandamla
fsalu gami maweng ditù di
banwe Roma di Itali, fban-
tayla Fol na i dademe to bni-
langgù di ku Dyulyus, i satu
kafitan i dad sundalu dnag-
itla Dad Sundalu i Gumdatah.
2 Na smakay gami di
satu aweng mdà di banwe
Adramityum tafan mdà salu
di dad banwe mdadong di
kilil mahin glam di banwe
Asya. Na mdà gami, na
Aristarkus i satu to mdà
di banwe Masidunya fdu
di syudad Tésalonika magin
gami.
3 Na di tmadol duh,
dmuung gami di banwe
Sidon. Na du Dyulyus kamdo
ku Fol, taman began faloh Fol
tufa du mlauy i dad demen
sgalak fye banléla kenen i dad
kliduan.
4 Kafnge én, lêman gami
mdà maweng, na du too
mgal i nus gsungsungmi,
taman maweng gami salu
di guglidung i nus di fungul
Sifrus.
5 Na di kifalmi i mahin
mdadong di banwe Silisya
na Famfilya dmuung gami di
Mira i banwe glam di Lisya.
6 Na déén teen i kafitan
i dad sundalu satu kafal
mdà di Alihandriya fan mdà
salu di Itali, taman déén
gufsakayan gami.
7 Na too léét i kagumi klo di
file duh, na too malima kel di
kgafatmi mdadong di banwe
Nidus. Na du gsungsung i
nus na là gami gafles, taman
maweng gami di guglidung i
nus di fungul dnagit Krit, na
nliusmi banwe Salmoni.
8 Na tatì gami maweng
fkilil, bay too malima kagumi
kel di kakelmi di banwe
dnagitla Fye Gudmuung, là
mawag di banwe Lasya.
9 Na du too gami ganggà
di kagumi, taglius i duh

gal kafwasa i dad Dyu, taman gnumahmi i bang sasè mahin. Taman fanngewe ale Fol manan,

10 "Dad demegu, gadègu ku fles ito di kaguito baling nun gaslokito, malmo i dad lulen na balù i kafalito, na kel di gito, kdeeito kè mati."

11 Kabay là fanlinge i kafitan i dad sundalu i man Fol, bay én fanlingen i kafngewe i to mebe i kafal na i to mfun dun.

12 Na i gudmuungmi ani sasè gufsilung di bang katno, taman i gudee dad dememi mayè ku fadlug maweng fye gafat di Finik na déén gufanakmi du i banwe Finik satu suluk di fungul Krit, na smalu di gusdaf i duh, na là gfanan di bong nus di bang tno.

I bong bagyù

13 Di là ale fa mdà fganag mbal i nus, na taman fandamla ku gafles ale, taman nlakunla blangaw na maweng fkilil di banwe Krit.

14 Kabay là mlo kel i too mgal nus dnagitla Nus Sabnal, na too mbal mdà di fungul.

15 Na tnadè nus i kafalmi, na du là fakay snungsung i nus du too mbal, taman balingmi fnagin ku nè gumebe i nus gami.

16 Na kagasablàmi di tukay fungul dnagit Kawda déén begmi guflidung. Na déén nlakunmi tukay boti gal lulen i kafalmi du fye là galnab, bay too malima gami mlakun dun.

17 Na di klakunla boti di tah i kafal, bnatangla i mgal tali i laweh bong kafalmi, du fye mgagid. Na du likò ale ken gasdang di falak sablà di kilil i mahin di banwe Libya, taman nwèla layal i kafal na fanul ale.

18 Na di tmadol duh, du fadlug i kgal i nus, batla dademe lulenla di mahin.

19 Na di gatlun duh, balingla bat di mahin i dad kandeen i kafal.

20 Na file duh làmi teen i duh demen dad blatik, na fadlug too mbal i nus. Na du én kagkahmi, talandè imen nawami ku galwà.

21 Na mlo là kmaan i dad to, taman tadag Fol di munala, na manan, "E dademegu, ku alò gamu flinge deg na là ito fles di Krit, là malmo i lulenito na laito gaslok i kaflayam ani.

22 Kabay ani fnigu di gamu, fangalyu nawayu, du landè mati di gito balù satu, bay malmo i kafalito.

23 Du malbutang Dwata i mfun deg na i fnangamfùgu, feben di deg satu kasaliganan,

24 na manan di deg, manan, 'Fol, nang ge likò, là fakay ku là ge tadag di muna Sisar i gumdatah di Roma. Taman mdà di kafye Dwata, landè mati di kdeeyu smakay i kafal ani.'

25 Taman dad demegu, fangalyu nawayu, du fnaglutgu too dnohò Dwata i kdee manan di deg.

26 Kabay falis ito ditù di satu fungul na malmo i kafal-

ito.”

I kalmo i kafal

27 Na di gasfaloan fat butang falis gami i bong bagyù mifal di Mahin Méditéranyu. Na di tngà butang i dad to gal mebe i kafal, man nawala mdadong gami di kilil.

28 Taman tnandakla kngalam i mahin, na lwe falò dife i kngalaman. Na là mlo lêmanla tnandak i mahin na i kngalaman sfalò lime dife.

29 Na du likò ale ken gtadè i kafal di dad batu, taman ftatekla i fat blangaw di ulin na dmasal ale fye gasil mwal.

30 Na i dad to gal mebe i kafal kayèla mila mdà di kafal. Taman fayolla i tukay boti di mahin, du flingu ale ftatek i blangaw di dulung i kafal.

31 Kabay man Fol di kafitan i dad sundalu na i dad sundalun, manan, “Ku mila i dad to gal mebe i kafal ani, là gamu galwà di bagyù ani.”

32 Taman kanlang i dad sundalu i tali ikat i boti di kafal na ftatekla di mahin du fanulla.

33 Na di là fa mwal, too fakdo Fol di dale fye ku beg ale kmaan, manan di dale, “Tasfalò fat duh là gamu gamkaan mdà di sè klikòyu.

34 Taman fakdogu di gamu fye beg gamu kmaan, du fye nun galyu, du balù sbalu wakyu landè lana.”

35 Na di kagman Fol ani, nwean tukay fan na di muna i kdeela mlé kenen bong fye di Dwata na tanngaan i fan na knaanan.

36 Na di kaklingela i man Fol matgal i nawala na kdeela kmaan.

37 Na i kdeemi smakay di kafal ani lwe latu fitu falò nam.

38 Na di kabsol i kdeela, batla di mahin i dademe msela, du fye magwà kablat i lulenla.

39 Na di ksut i duh, làla dilè i tanà di kilil mahin, bay teenla suluk nun falak di kililan, na kayèla moon déén gudkalla.

40 Taman fantola i dad ikat i dad blangaw na tagakla déén di mahin. Na nbella fa i tali mgikat di ulin, na nbella i layal di dulung du fye mgebe ale i nus salu di kilil.

41 Kabay baling tadè i kafal di bong gumuntud i falak, na galbang i dulungan, na talà gagan mwè dun. Na malbà i ulinan di kalbang lwek.

42 Na i mnè di nawa i dad sundalu, fnatila i kdee dad to bnilanggù du fye landè gkahung di kilil na gila.

43 Kabay i kafitan i dad sundalu, fnangan ale du laan mayè ku fnatila Fol. Balingan funa fakyaf di mahin i dad to fulung kmahung na kmahung ale kel di kilil.

44 Na i dad là fulung kmahung mlalò ale, bay beg ale magot di dad kayu lamtew demen dademe kayu tamalbà di kafal. Na ani kibò i kdeemi beg gafat di kilil.

28

I kakel Fol di Malta

1 Na di kagalwàmi mdà di sasè gaslokmi én, na takel gami di kilil, nun tmulen

gami i dagit fungul ani dunan Malta.
2 Na i dad to di banwe én toola gami dnawat, na du tambù mulen na too tno, dmutung ale lifoh.
3 Na muku Fol dutung, na di kdutungan dun di lifoh, nun satu ulad i gamfati to lamwà du too minit, na mlabéd di kmalan.
4 Na di kite i dad to di banwe én i ulad fatlawéng di kmal Fol, stulen ale, manla, "To ani too manò to, du balù tagalwà kenen di ksasè i mahin, bay laan galwà mdà di ksasè falelan."
5 Kabay filik Fol i ulad di lam i lifoh, na landè sasè mkel di kenen.
6 Na fatanla ku balak i kmal Fol ku demen makto fugen na mati. Kabay too mlo ale fatan na landè sasè teenla lyo Fol, taman matlas i fandamla, na balingla man, "Kenen sa i satu dwata."
7 Na mdadong déén nun tanà nfun i to mebe i fungul ani, dnagit ku Fubliyus. Na toon gami fanduf, na fnean gami di safédan tlu duh.
8 Na di bang ani, milè mà Fubliyus du minit i lawehan na milong litè. Na fusuk Fol di sibayan na dnasalan, na fkahan i falelan di kenen na fangulé*an*.
9 Na di kgimoan ani, kdee dad nun tduk di fungul Malta salu di kenen na mgulê ale.
10 Na too dee kfagula fite i afèla di gami, na di fan gami mdà banléla gami i dad kanlidùmi di kagumi.

I ksalu ale Fol di Roma

11 Na di kakubu i tlu bulen, lêman gami mdà maweng na smakay di satu kafal mdà di banwe Alihandriya tagnè mnè déén di Malta di bang tno. Na kafal ani dnagitla Dwata Fingin.
12 Na dmuung gami di syudad dnagit Sirakus na tlu butangmi déén.
13 Na mdà déén fles gami maweng na kel gami di syudad Rigyum. Na di tmadol duh mbal i nus timul, taman di galwen duh kel gami di banwe Futyoli.
14 Na déén nun teenmi dad flanekmi di kafaglut, na fakdo ale di gami beg fanak funa di safédla fitu butang. Kafnge én, mdà gami na fles gami salu ditù di banwe Roma.
15 Na di kaklinge i dad flanekmi faglut di banwe Roma fan gami gafat di dale, snitongla gami déén di fadyan dnagit Afya, na dademe smitong gami di gumnè gal gumilè i dad to magu dnagit Tlu Gumnè. Na di kite Fol dad demen faglut, mlé kenen bong fye di Dwata, na matgal i nawan.

I katdò Fol di Roma

16 Na di kakelmi di Roma, falohla Fol mnè aloan satu, bay nun satu sundalu mantay kenen.
17 Na kafnge tlu duh, fatlo Fol i dad ulu di dad Dyu déén. Na di kastifunla, manan di dale, "Dad flanekgu Dyu, balù landè salàgu di dademeito Dyu ku demen di dad flalò

gdawatito mdà di dad gutambulito, knean bnilanggùla agu ditù di Dyérusalém na bléla agu di dad to di Roma.

18 Toola agu snalek na kayèla ku falwàla agu, du landè teenla salàgu i fakayla agu nukum di fati.

19 Kabay du là mayè i dad Dyu, landè dademe kibògu ku là agu mni di gumdatah di Roma ku kenen mukum deg, balù landè dalamgu i dad demegu Dyu.

20 Ani duengu fatlo gamu salu dini, du fye site ito na fakay ito stulen. Du mdà di kafaglutgu di To Mgalék Dwata galito fatan gito dad bel Israél, nikat agu sangkalì ani."

21 Na manla di ku Fol, "Landè sulat gdawatmi mdà di Dyudiya gablà di ge. Na balù i dad demeito Dyu mdà ditù, landè santulenla sasè gablà di ge.

22 Kabay kayèmi fanlinge ku tan i mnè di nawam, du gadèmi nun dad to di kdee banwe dmuen i fnaglut gumaginam."

23 Taman nun kasbangla stifun du fanlingela Fol, na di duh i kasbangla, dee fa dad to salu di gumnè Fol. Na fandà flafus kel butang faglabatan na tdoan gablà di kagot Dwata. Too kenen fgal tamdò gablà ku Dyisas mdà di dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis na i sulat i dad tugad Dwata, du fye faglut ale.

24 Na nun dademe di dale faglut mdà di gman Fol, bay dademe là mayè faglut.

25 Na baling ale sdal di kdàla. Kabay di là ale fa mdà, man Fol, "Too glut i gman i Mtiu Tulus di dad gutambulyu fagu di tugad Dwata Isaya, manan,

26 'Salu ge ditù di dad to, na
ani manyu di dale,
Balù nun lingeyu bay knean
landè kaglabatyu,
na balù mite gamu, bay i
teenyu làyu dilè.
27 Du i dad to ani mbaling
mgal i ulula.
snafangla i klingela,
na fnidangla matala,
du fye là ale mite,
na là ale mlinge,
du ken ale gamlabat i kaglutan,
na fakay ale msal,
na falwàgu ale di dad salàla.'

28 "Taman fye tooyu gadè i kagalwà mdà di Dwata takel di dad to ise Dyu, du ale i mayè flinge."

29 Na di kafnge Fol man ani, mdà i dad Dyu, na sdal ale gablà di gmanan.

30 Lwe fali klo Fol mnè di gumnè ndeman, na dnawatan i kdee dad to mlauy kenen.

31 Na too nun klabè i nawan na landè gablabal di katdoan gablà di kagot Dwata na i kaglut gablà di Amuito Dyisas Krayst.

Roma
I Sulat Fol di Dad To Faglut di Banwe Roma

Kafaglabat gablà di sulat Fol di dad to faglut di Roma

Roma ani dagit i satu too bong syudad glam di banwe Itali. I syudad Roma gumnè i gumdatah di banwela. Na kenen mebe i dademe banwe di glibut mahin dnagit Méditéranyu. Na déén di syudad Roma mnè dee bung dad to. Na nun dad to faglut di ku Dyisas mnè déén.

Na Fol smulat sulat ani, na too mlo mayè kenen salu di Roma du mlauy dad to faglut déén, bay laan gafles du nun gal msang i dalanan. Kabay di ksulatan ani, tulenan i fanan klauy dale.

I sulatan ani gablà di katlu Dwata, na tulenan alò fagu di kafaglut ku Dyisas mbaling i satu to matlu di kite Dwata. Na too faglabat Fol kibò kasafye Dwata na i dad to, dunan fagu alò di kafaglutla di ku Dyisas, na ise ku fagu di dad fye nimòla.

1 Agu sa Fol smulat ani di gamu dad faglut déén di banwe Roma. Agu satu salig Krayst Dyisas, na mgalékan agu mgimò satu to dekan samtulen i Fye Tulen mdà di Dwata.
2 I Fye Tulen ani tafakang Dwata di muna fa, na fsulatan i dad tugadan di Tnaluan.
3 Na Fye Tulen ani i gablà di Tingaan Dyisas Krayst, i fbalingan to. Én gutambulan di ksutan dini di tah tanà, dunan Harì Dabid.
4 Gablà ku Dyisas Krayst i Amuito, kenen Dwata, du tafgadè di gito kenen sa Tingà Dwata fagu di kgal i tulus Dwata di ktékan kenen mdà di fati.
5 Fagu di ku Dyisas Krayst, banlé agu Dwata kafye na mgimoan agu satu to dekan, du tamdò agu dad to ise Dyu, du fye fagu di kafaglutla di kenen mimen ale, na magdayen kenen di kdee dad banwe.
6 Na gamu dad faglut déén di banwe Roma gakuf di dad to ani, du tamgalék gamu Dwata, du fye nfun gamu Dyisas Krayst.
7 Taman smulat agu di kdeeyu i kanbong nawa Dwata déén di banwe Roma, gamu tamgalék Dwata mbaling dad ton.

Kayègu banlé gamu Maito Dwata na Amuito Dyisas Krayst kafye na ktanak nawa.

I kablé Fol bong fye di Dwata

8 Ani funagu tulen gamu ku tan i kdayengu Dwata fagu di ku Dyisas Krayst gablà di kdeeyu, du dee dad to tamlinge gablà di kafaglutyu ku Krayst.
9 Toogu blé i nawagu di nimò Dwata, fagu di katdògu i Fye Tulen gablà di Tingaan. Na gadè Dwata fadlug agu dmasal di kenen gablà di gamu.

10 Fnigu di kenen, ku mdà
di knayean nun dalangu
mlauy gamu, du fye gsalu agu
ditù.
11 Too agu mayè smite
gamu, du fye tdògu gamu i
tdò Tulus Dwata deg, du fye
too matnù i kgalyu mlalò ku
Dyisas Krayst.
12 Ani kayègu man, fye ku
satgalito di kafaglutito di ku
Dyisas.
13 Dad flanekgu, fye gadèyu
tadee dulê tilewgu mlauy
gamu, bay là agu gdohò, du
nun gablabal di dalangu.
Mayè agu mlauy gamu, du
fye mdà di katdògu nun di
gamu mgebegu di kafaglut di
ku Dyisas, salngad i dademe
dad to ise Dyu di dademe
banwe.
14 Du toogu nimen Dwata, i
mdek deg, tamdò agu kdee
bung dad to, balù i dad to
mnè di syudad, i dad to mnè
di dad bulul, i dad to bong
gnadè, na i dad to tukay
gnadè.
15 Taman too agu mayè
tamdò i Fye Tulen gablà
ku Dyisas di gamu déén di
banwe Roma.

I katlu i dad to fagu di kafaglutla

16 Na too bong ksaliggu di
Fye Tulen, du ku balù simto
faglut dun, fandà fa di dad
to Dyu, kel di dad to ise Dyu,
galwà ale di kaflayam landè
gusenan, fagu di bong kgal i
tulus Dwata.
17 Du mdà di Fye Tulen
ani, fgadè Dwata di gito i
dalan gumatluito di kiten,
dunan mdà alò di kafaglutito
di kenen. Du gman Tnalù
Dwata, tafsulatan, manan,
“Én to mbaling matlu di kite
Dwata fagu di kafaglutan,
kenen sa i mablé nawa landè
sen.”

I ksasè nimò i dad to

18 Na Dwata i mnè di lan-
git, tafiten i too kaflabean, du
mdà di too sasè nimò i dad to,
na di klandè afèla kenen. Du
fagu di ksasèla, én gamlabal i
kgadèla i kaglut gablà di ke-
nen.
19 Kalbutan ale du là mal-
ima i kaglabat i kaglut gablà
di Dwata, du toon fbangal di
dale.
20 Du tambù fa di kgimò
Dwata i banwe kel ani, nun
dalan i dad to gmadè ke-
nen, balù làla kenen teen, du
too teen i bong kgal i tulu-
san landè gusenan na i bong
kdatahan fagu di kdee dad
mgimoan. Taman landè to
fakay mangman laan gadè i
kaglut.
21 Du balù tagadèla nun
Dwata, na gadèla Dwata too
gablà dnayen, bay là ale
dmayen kenen, na là ale
mlé fye di kenen di kablén
dale kafye, bay i fandamla
mbaling kmifu na landè
gukmamu, du là ale gamlabat
i kaglut mdà di Dwata.
22 Balù mangman ale too
ale fulung faldam, bay bal-
ingla fite i làla kfulung,
23 du là ale mangamfù di
too glut Dwata, i too mto, bay
balingla fnangamfù i dad ise
glut dwata i kafbaweh dad to,
too mlal mati, i kafbaweh dad
anuk di bnas, i kafbaweh dad

lmanaf, na i kafbaweh dad fulu di tanà.

24 Taman du ani nimòla, fbayà ale Dwata, du fye fadlug ale mimò i too sasè knayè i nawala. Na too magagyà dad nimòla di dad lawehla.

25 Là ale mayè faglut di kaglut gablà di Dwata, bay én baling fnaglutla kakakéng. Fnangamfùla na nafèla baling i dad tamgimò Dwata, ise Dwata, i mimò i kdee. Dwata alò fakay fnangamfù landè gusenan. Amén.

26 Na du fbayà dad to Dwata, léan ale fbayà, du fye dnohòla i dad too sasè knayè i lawehla. Taman tanimò dad libun yaanla i dademela libun.

27 Na salngad én i dad lagi, du talà ale tamlamin i dad libun, bay tanimòla yaanla i dademela lagi, na too magagyà nimòla. Na fagu di sasè nimòla ani, falmola i dad lawehla, na ani baling mgimò kaflayamla i landè gugalwàla.

28 Na du landè kamula i kaglut gablà di Dwata, knagolan ale. Taman i fandamla mbaling too sasè na én i gamgebe dale di dad sasè nimò.

29 Én alò gafnò i fandamla i kdee bung sasè, mibal ale i knun i demela to, magagyà nimòla, mingà nawala, manò ale, samdal ale, tmulen ale kakakéng, sasè kibòla i demela to, na malsalék ale.

30 Too ale dmalam i demela to, na knang nawala Dwata, landè afèla, fdatahla i ktola, na too ale fdag. Too ale fulung faldam i falami bung sasè fakayla nimò, na làla nimen i dad tuala.

31 Là ale dmilè i kaglut, là ale gsalig, na landè kakdola i dad malayla na i demela to.

32 Balù tagadèla ku nimòla i dad sasè ani gine, nun flayam Dwata dale landè gusenan, knean fadlug ale di nimòla. Na là alò én, bay too ale lehew ku teenla i demela to mimò salngad i dale nimò.

2

Kdee dad to slame gamsalà

1-2 Gadeito too tlu i kukum Dwata i dad to mimò sasè salngad ani gine. Kabay balù simto di gamu i mangman, too sasè nimòla, là galwà gamu di kukum Dwata. Du ku tan i salà bléyu di demeyu to, salngad ku nukumyu i ktoyu, du nimòyu sasè salngad dale.

3 Tan i fandamyu, ku fanlayam Dwata kadang i dad to nukumyu, laan gamu kè fakuf, du lê gamu mimò salngad nimò i dad to nukumyu?

4 Ken man nawayu, du too fantahà Dwata i nawan, na too mimò fye di gamu, balù làyu nimen i tnaluan. Làyu gadè too fye nimoan di gamu, du fye nsalyu na tnagakyu i dad sasè nimòyu.

5 Kabay du too mgal i uluyu, na là gamu mayè msal na tmagak i dad sasè nimòyu, tabalingyu tananù i flayam gdawatyu di duh kfite

Dwata i kaflabean na i katlu kukuman.
6 Du blé Dwata di kat to i gasngad di mgimoan.
7 Na nun dad to fadlug mimò fye, du neyela i kdayen, kafè, na klawil landè sen blé Dwata dale. Na i dad to én, i gumlé Dwata nawa landè sen.
8 Kabay nun dademe dad to, alòla fandam i dale knayè, na knangla i kaglut, du fye baling ale mlalò i ise glut. Na là alò tukay kaflabè fite Dwata di dale, bay baling too blat i flayaman dale.
9 Blé Dwata kaflayam na ksamuk nawa di kdee dad to mimò sasè, lumban di dad to Dyu na kel di dad to ise Dyu.
10 Kabay kdatah, kafè, na ktanak nawa blén di dad to mimò fye, lumban di dad to Dyu, kel di dad to ise Dyu,
11 du landè fnalabi Dwata.

I flayam Dwata i kdee dad gamsalà

12 Na i kdee dad to gamsalà fanlayam landè gusenan, bay dad to ise Dyu i là gmadè i dad flalò fagu di ku Mosis, là ale nukum fagu i flalò. Kabay i dad Dyu mahal du gadèla dad flalò, taman ku gamsalà nukum ale Dwata fagu di klafàla i flalò.
13 Du ise ku alò fagu di kaflinge i flalò gumdà i satu to matlu di kite Dwata, bay i to mimen i flalò, én i matlu di kite Dwata.
14 I dad to ise Dyu là gmadè i dad flalò. Kabay balù làla gadè dun, nun lalòla, du dilèla di nawala ku tan fye lalòla, na mdà di fye dnilèla di nawala, én i mgimò flalò mdek dale.
15 Na fagu di dad fye nimòla, gadèla i tdò i nawala salngad i dek i flalò. Na gadèla di nawala ku fye i nimòla ku demen sasè. Du slaan man i nawala mimò ale fye, na slaan man i nawala mimò ale sasè.
16 Taman i Fye Tulen tdògu ani, too dnohò di Duh kukum Dwata i dad fandam buni i dad to, fagu di ku Dyisas Krayst.

I dad Dyu na i dad flalò fagu di ku Mosis

17 Na gamu dad demegu Dyu, fandamyu fakay gamu smalig di kimenyu i flalò, na fdag gamu, du fandamyu alò gamu gmadè Dwata, bay gsalà i fandamyu.
18 Tagadèyu ku tan knayè Dwata, na gmadè gamu ku tan i fye nimò, du i flalò tagatdò di gamu.
19 Na man nawayu fakay gamu malak i dad to mnè di gukmifun, du gamu i salò tmuyal i dalanla salu di Dwata, bay gsalà i fandamyu.
20 Na man nawayu ku gaganyu tamlu i fandam i dad to là fulung faldam, na tamdò dad to là fa too gmadè gablà di Dwata. Én fandamyu alò di flalò ani gumdà i gnadèyu na i glut tdò, bay gsalà i fandamyu.
21 Ku gaganyu tamdò i dademe dad to, na kan ku làyu tdò i gamu kto? Du én i tdòyu sasè ku tmaku, bay gamu tmaku.

22 Na i tdòyu sasè ku
mlafà i yaan, bay gamu
sa baling mlafà i yaanyu.
Knangyu i dad ise glut
dwata fnangamfù i dad to
ise Dyu, bay fusuk gamu di
gumangamfùla du tmaku.
23 Fdag gamu du gamu
gumlé Dwata i flalò, bay
balingyu falmo i dengegan
fagu di klafàyu dun.
24 Na nun tafsulat Dwata
gablà ani di Tnaluan, manan,
"I dad to ise Dyu talù sasè
gablà di Dwata, du mdà di
nimòyu gamu dad Dyu."
25 Na gamu dad to Dyu,
man nawayu too nun kab-
tas i kaftulìyu.* Glut, mabtas
ku sikof klalòyu i dad flalò.
Kabay ku là, baling salngad
gamu i dad to ise Dyu là lmen
ftulì.
26 Na salngad én, ku nun to
ise Dyu na too sikof i klaloan
i flalò, dnawat kenen Dwata
salngad ku tamagtulì.
27 Taman gamu dad Dyu, én
mukum gamu i dad ise Dyu,
du nlafàyu i flalò balù gamu
i gumlé Dwata dun na taftulì
gamu, bay dale, nimenla i
flalò balù là ale lmen ftulì.

I to too nfun Dwata

28 Du i too glut to Dyu, ise
alò i to nun ilè di lawehan
fagu di ktulì, du i too glut ktulì
ise ku i kimò ilè di laweh.
29 Kabay i too glut Dyu,
dunan i to nun ilè Dwata di
nawan fagu di Tulusan, ise
fagu di kimenan i flalò. Na i to
gambet ani, Dwata i dmayen
kenen, ise ku to.

3

I kagsalig Dwata

1 Na ku glut i gmangu én,
ken fandamyu landè gufye i
dad to Dyu, na landè kabtas i
kaftulì.
2 Nun sa. Muna di kdee
di gito dad Dyu i gusmalig
Dwata i Tnaluan.
3 Na ku nun dad Dyu là mi-
men i tnalù Dwata, fakay kè
ku là gsalig Dwata dmohò i
fakangan?
4 Là sa! Du balù ku
kdee dad to slame tmulen
kakakéng, bay i kdee man
Dwata slame glut. Salngad
i man Dabid di sulatan gablà
di katlu Dwata, manan,
"Dwata, too glut i gutadagam
dmalam,
na too matlu i kuku-
mam."*
5 Na ken nun to man, "Ku
nimoito sasè, én sa gufye
Dwata, du di kite i dad to i
kimoito sasè, én i gugmadèla
too fye nimò Dwata, na
dnayenla kenen. Taman là
matlu Dwata ku fanlayaman
ito, mdà di sasè nimoito,
du én sa baling i gufyen."
Ani gman dad to là fulung
faldam.
6 Kabay ani mangu, là
fakay ku manito là matlu
Dwata, du ku laan matlu, tan
i kiboan mukum i kdee dad
to di fulé duh?
7 Na ken nun to man, "Ku
fagu di ktulengu kéng, bal-
ing mbangal kite dad to i
katlu Dwata, na én i gumdàla
dmayen i kdatah Dwata, kan
ku nukuman agu salngad i to

* **2:25** I kaftulì dad to Dyu, dunan i ilè na ale i dad to Dwata. * **3:4** Salmo 51:4

gamsalà?" Ani i gman dad to
là fulung faldam.
8 Na nun dad to mangman,
agu kun tamdò gambet ani
gine, bay là sa, du én i tdòla
fakay ito mimò sasè ku nun
fye gukelan. I dad to tamdò
ani, fanlayam Dwata na too
tlu kukuman dale.

Landè to matlu

9 Na gito dad Dyu, man
nawayu i kagkahito fye fa di
dad to ise Dyu, bay là sa.
Tagatdògu di gamu kdee dad
to balù Dyu ku demen ise Dyu
slame mgikat di salà.
10 Du nun man di Tnalù
Dwata tafsulatan, manan,
"Landè to matlu di kite
Dwata, balù satu.
11 Landè to gamlabat i kaglut,
na landè to too mngabal
Dwata.
12 I kdee to tatlas ale di glut
dalan,
kdeela kulang i nimòla,
landè di dale mimò fye,
balù satu landè."†
13 "I bàla gambet sol i lbang là
maglimun,
fagu di kafdagla ftatekla
i demela to."‡
"Na i dad manla, too tamduk
gambet alas i ulad."
14 "Fnò i dad bàla dad féét
flagi."
15 "Na too ale mlal manò.
16 Na gal ale smamuk i
demela to, na falmola i
dengegla.
17 Na landè gadèla gablà di
ktanak nawa."
18 "Na là ale fulung likò di
Dwata."
19 Na gadeito i gman di
flalò Dwata, gmanan di dad
to mlalò i flalò. Na fagu di
gman Dwata, gadeito landè
to fakay mangman, kenen i
là fakay fanlayam Dwata, du
kdee dad to slame tagamsalà
di kenen.
20 Du landè to mbaling
matlu di kite Dwata fagu di
kimenan i flalò blé Dwata
fagu di ku Mosis, du galan
nlafà. Én gukmamu i flalò,
dunan fdilean di dad to i
kagsalàla du galla nlafà.

I katlu i dad to mdà alò di kafaglut di ku Dyisas Krayst

21 Kabay ani, tafite Dwata i
dalan i dad to salu di kenen,
du fye matlu di kiten, bay ise
ku fagu di kimenla i flalò, bay
di dalan tafgadè Dwata di su-
lat Mosis na dad tugadan di
Tnaluan.
22 I dalan gufagu Dwata fye
matlu i dad to di kiten, dunan
i kafaglutla ku Dyisas Krayst.
Landè gusahal i dad to
23 du kdeela slame gamsalà
di kenen, na gawag di kdata-
han na knayean di dale.
24 Kabay alò mdà di kafye
Dwata di gito, matlu ito di
kiten, du tansò ito Krayst Dy-
isas mdà di dad salaito.
25 Dek Dwata Dyisas di
fati, du fye kenen mbaling
dsù tlas gito, na du falohan
i litean, nlifet Dwata dad
salaito ku faglut ito di kenen.
Nimò Dwata ani, du fye
glabatito matlu i kukuman,
balù di muna fa fantahaan flo
i nawan, na laan fanlayam i
dad to mdà di dad salàla.
26 Kabay ani, du là fakay ku
landè bayad i salà i dad to,

† **3:12** Salmo 14:3 ‡ **3:13** Salmo 5:9

taman Dyisas bayad Dwata i dad salàla. Én gugmadeito i kukum Dwata matlu. Na mdà di nimoan ani, kdee dad to faglut di ku Dyisas matlu di kite Dwata.

27 Taman là fakay fdag i balù simto to gablà di katlun. Du laito fakay mangman i duenito matlu di kite Dwata du mimen ito i flalò, du én duen ito matlu di kiten, du mdà alò di kafaglutito di ku Dyisas Krayst.

28 Na mangu aloito fakay matlu di kite Dwata fagu di kafaglutito di ku Dyisas, ise fagu di kimenito i flalò.

29 Fanyogu nun mangman, Dwata alò Dwata i dad Dyu, bay là glut ani, du kenen Dwata i kdee dad to, dad Dyu na dad ise Dyu.

30 Du alò satu Dwata, na matlu i dad Dyu di kiten fagu di kafaglutla di ku Dyisas. Na salngad i dad to ise Dyu matlu ale di kiten fagu di kafaglutla di kenen.

31 Glut alò ito matlu di kite Dwata fagu di kafaglutito, bay nangyu fandam ku landè gukmamuito i flalò Dwata di gito. Du mdà di kafaglutito di ku Dyisas gaganito mimen i dad flalò Dwata gito.

4

I katlu Abraham fagu di kafaglutan

1 Tan i manito gablà ku Abraham i gutambulito dad Dyu?

2 Ku matlu Abraham di kite Dwata fagu di fye nimoan, fakay kenen fdag, bay gadeito ise én gumdà i katlun, taman landè gutadagan fdag di muna Dwata.

3 Na i gugmadeito ani di Tnalù Dwata tafsulatan, manan, "Faglut Abraham di Dwata, na mdà di kafaglutan, man Dwata matlu kenen di kiten."

4 Kaflingengu dun, i to tnaden, i taden gwean ise ku tatì blé kenen, bay ulê i nimoan.

5 Kabay i to là smalig di dad nimoan du fye matlu kenen, bay smalig di Dwata, fakay man matlu i to gamsalà mdà di kafaglutan, du én gumdà Dwata man matlu kenen.

6 Salngad i gman Dabid di muna fa, di kmanan too fye i to tanlifet Dwata i salaan na matlu di kiten, du mdà di kafaglutan ise ku mdà di fye nimoan.

7 Ani manan,

"Too nun kafye di satu to,
ku tamaglifet i dad salaan,
too nun klehewan di ksafang Dwata i dad salaan én.
8 Too nun kafye i to
là nukum Dwata mdà di salaan."*

9-10 Nun snalekgu gamu, i kafye i gman Dabid ani gine, alò i dad to ftulì kè i gakuf, na i dad to là ftulì là kè gakuf? Là sa! I gugmadeito gakuf i dad to là ftulì di klifet Dwata i dad salàla, du fagu di klifetan salà Abraham, di laan fa ftulì, du faglut Abraham di Dwata,

* **4:8** Salmo 32:1-2

na mdà di kafaglutan, matlu kenen di kiten.
11 Silang ftulì Abraham di tafaglut kenen di Dwata. I kaftulian alò ilè tanlifet Dwata salaan, na tagmanan matlu kenen di kiten.
Taman Abraham tambaling mà i kdee dad to faglut di Dwata, du balù là ale ftulì matlu ale di kite Dwata, du mdà di kafaglutla di kenen.
12 Na Abraham lêman mà i dad to ftulì, i dad to là alò lalò Abraham di kaftulian, bay lalòla i kafaglutan di laan fa ftulì.

I kdohò Dwata i dad fakangan

13 Na di muna fa, di kfakang Dwata di ku Abraham na di dad belan ale mfun klamang banwe, fakangan ise mdà di kimen Abraham i flalò, bay du faglut kenen di Dwata na mdà di kafaglutan, man Dwata matlu kenen di kiten.
14 Du ku gamdawat i dad to dad fakang Dwata, fagu di kimenla i flalò, landè gukmamu i kafaglutito, na landè gukmamu i fakang Dwata di ku Abraham.
15 Na là sa fakay ku fye ito fagu di flalò, du mdà di flalò flabè Dwata gito, du là sikof kimenito dun. Alò ku landè flalò, landè mlafà i flalò.
16 Taman gamdawat ito fakang Dwata, fagu alò di kafaglutito di kenen, du fye i kdawatito dun mdà di kafyen gito, ise mdà di fye nimoito. Na mdà déén, too glut kdeeito dad bel Abraham i gamdawat kadang dad fakang Dwata. Na là alò dad Dyu i gal mlalò i flalò i gamdawat i fakangan, bay balù simto faglut salngad ku Abraham, du kenen tambaling gutambul i kdee dad to faglut.
17 Salngad i gman di Tnalù Dwata, manan, "Nimòta ge mà i dee bung dad to." Taman di kite Dwata, Abraham mà i kdee dad to faglut. I Dwata gufaglutito, i gmagan mto i dad mati, na mimò balù tan i là lmen mgimò fagu di kgal i tulusan.
18 Na balù too malima faglut, knean faglut Abraham na fangalan nawan fatan i knun tingaan fakang Dwata kenen, na mdà én mgimò kenen mà dee bung to, salngad i gman Dwata di kenen, manan, "Nun dee dad belam salngad i kdee dad blatik."
19 Di bang én, mdadong mlatu fali Abraham, na gadean talà nan gmagan mngà, na i yaanan Sara là fakay mngà, bay knean, mgal fa i kafaglutan di Dwata.
20 Là lwe nawan gablà di fakang Dwata di kenen, bay baling matnù i kafaglutan, na too kenen dmayen Dwata,
21 du too kenen smalig gmagan Dwata dmohò i fakangan di kenen.
22 Én duen man Dwata matlu Abraham di kiten du mdà di kafaglutan.
23 Na Tnalù Dwata tafsulat Dwata gablà di katlu Abraham di kiten fsulatan ise alò gablà ku Abraham,
24 bay gablà di gito, du lê ito gakuf, matlu di kite Dwata ku

faglut ito di kenen i mték ku Dyisas i Amuito mdà di fatin.
25 Blé Dwata Dyisas di fati, duenan du dad salaito. Kabay léan nto kenen mdà di fati, du fye nimoan ito matlu di kiten.

5

I ktanak nawa na i klehew

1 Taman du tamatlu ito di kite Dwata fagu di kafaglutito di kenen, safyeito di kenen, fagu di nimò Amuito Dyisas Krayst.
2 Na mdà di kafaglutito di kenen gdawatito i kafye blé Dwata, na mnè ito di kafyen. Lehew ito du tanun fatanito, dunan i gito alel di kdatah Dwata di fulé duh.
3 Na là alò ani, du balù nun dad kaflayam gnaguito, knean nun klehewito, du gadeito fagu di dad kaflayam ani, én tamdò gito kiboito tmayud.
4 Na ku gamtayud ito, too gaflehew Dwata, na di kgadeito lehew Dwata mdà di nimoito, too glut nun kafye fatanito.
5 Taman too glut gdawatito i fatanito i fakang Dwata di gito, du tooito lyalo di nawaito i kakdo Dwata, du mdà di Tulusan tablén gito.
6 Du di muna fa di bang fandam Dwata di landè kiboito falwà i ktoito, mati Krayst du tlas gito dad gamsalà.
7 Sawag gumitem i to ku fafatin i kton du tlas i satu to matlu. Kabay nun to kè i nun gablà klabean fafati i kton, du tlas satu fye to.
8 Kabay Dwata mahal, du fiten i kalbong nawan gito, du di bang ito fa mimò sasè blén Krayst di fati tlas gito.
9 Du ku fagu di kfaloh Krayst i litean, matlu ito di kite Dwata, too glut fagu fa di ku Krayst, galwà ito mdà di kaflayam landè gusenan i blé Dwata di fulé duh.
10 Du ku di muna fa di knangito fa Dwata, mbaling ito safye di kenen fagu di fati i Tingaan, too glut fagu fa di ktékan mdà di fati, galwà ito mdà di kaflayam landè gusenan.
11 Là alò ani, bay nun klehewito, du mdà di kakdo Dwata gito i fiten fagu di Amuito Dyisas Krayst i tamebe gito di kasafyeito di Dwata.

Adam na Dyisas Krayst

12 Mdà di salà Adam, én i katbù kagsalà i dad to, na mdà di salaan mati Adam. Taman i kdee dad to mati, du landè to i là gamsalà.
13 Tanun salà dini di tah tanà di là fa mlé Dwata i flalò di ku Mosis, bay du landè fa flalò, là fbayad Dwata salà i dad to.
14 Kabay balù én, fandà fa di bang Adam kel di bang kagablé i flalò di ku Mosis kdee dad to mati mdà di salàla, balù i salàla là salngad di gugsalà Adam, du nlafaan i flalò Dwata di kenen. Kabay dale làla nlafà i flaloan, du landè fa blé di dale.

Adam ani mbaling guflingen i satu to i là fa kel di tah tanà ani, dunan Krayst.
15 Kabay i gukel i lwe én là salngad, du i kafye blé

Dwata di gito i landè bayad, là salngad i gukel i salà Adam. Adam aloan satu, bay mdà di kagsalaan kdee dad to mati. Kabay too mabtas fa i kafye blé Dwata di gito, du mdà di kafye i satu to, dunan Dyisas Krayst, nun dalan fakay i kdee dad to dmawat i blé Dwata.

16 Lêman là salngad i gukel i kafye blé Dwata, na i gukel i salà mdà di satu to gamsalà. Du én gukel i satu salà Adam, dunan kdee dad to nukum Dwata di fati, bay i gukel i kafye blé Dwata, dunan kdee dad to fakay mbaling matlu di kiten, balù dee salà mgimòla.

17 Na too glut, mdà di salà i satu to, dunan Adam, kdee dad to mati. Kabay too mabtas fa i gukel i mgimò i satu to, dunan Dyisas Krayst, du balù simto dmawat i kafye blé Dwata dale, mbaling ale matlu di kiten, na gablé di dale nawa landè sen, na gagin ale di kagot Dyisas Krayst.

18 Du mdà di satu salà mgimò Adam, i kdee dad to nukum di kaflayam landè sen. Kabay mdà di satu matlu nimò, i mgimò Dyisas Krayst di kfafatin i kton, balù simto faglut di kenen, fakay matlu ale di kite Dwata na nun nawala landè sen.

19 Du là mimen Adam Dwata, i kdee dad to mbaling gamsalà. Kabay du Dyisas Krayst mimen Dwata, dee dad to mbaling matlu di kite Dwata.

20 Dwata mlé i flalò fagu di ku Mosis, du fye gadè i dad to kalbong salàla di kenen. Balù matnù salà i dad to, bay baling matnù fa kafye Dwata i dad to.

21 Di muna fa, là fakay ku là ito gamsalà, du i salà mebe gito, na mdà di kagsalaito mati ito. Kabay ani, i kafye Dwata mebe gito na mdà di kafyen matlu ito di kiten, du fye mablé ito nawa landè sen, fagu di ku Dyisas Krayst Amuito.

6

Falami nawa

1 Ku gambet én i kafye Dwata, tan i fandamyu? Fye kè ku fadlug ito mimò salà, du fye i kafye Dwata di gito matnù fagu di klifetan salaito?

2 Là sa! Du salngad ku tamati ito di salà, taman là ito nan mnè di kgikat i salà.

3 Tagadèyu di kafbunyagito di kasasatuito di ku Krayst Dyisas, masasatu ito di kenen di kfatin.

4 Du mdà di kafbunyagito, mati ito na galbang gagin di kenen, du fye gablé di gito falami nawa salngad ku Krayst di ktékan fagu di kgal tulus Maito Dwata.

5 Du ku gagin ito kenen di fatin, too glut gagin ito kenen di ktékan, du fye nun falami nawaito salngad kenen.

6 Du gadeito i sasè knayè i nawaito, maglansang di krus gagin ku Dyisas, du fye fisan i kgal i sasè knayeito, du fye là ito magfasak di salà,

7 du ku mati i satu to, tagalwà kenen di agot i salà.

8 Du tamati ito gagin ku Krayst, fnaglutito nun falami nawaito salngad kenen di fulé duh.
9 Du gadeito tamték Dyisas Krayst mdà di fati, na talaan lêman mati, du fisan kgal i fati di kenen.
10 Mati Krayst, du fye fnisanan i kgal salà i kdee dad to, bay alò sulê du landè kamun lêman mati. Na mték na mto kenen du fye magdayen Dwata.
11 Na salngad én gamu, nangyu nlifet du gagin gamu ku Krayst di fatin, taman tamagwè i salà gal smamuk i nawayu. Na mdà di ksasatuyu ku Dyisas Krayst tagablé di gamu falami nawa, fye magdayen Dwata mdà di falami nawa tablén gamu.
12 Taman nangyu faloh dad salà mebe i lawehyu, i laweh lumak mati, du fye là gamu mimen i sasè knayè i lawehyu.
13 Nangyu faloh balù tan di lawehyu du imò sasè, bay fagotyu di Dwata, du ani gablà nimò i dad to tagalwà di fati na tamablé i falami nawa. Na bléyu i ktoyu di Dwata, du fye fagun di matlu nimò.
14 Nangyu faloh i salà mebe gamu, du ise kimen i flalò gusmaligyu, bay én gusmaligyu i kafye Dwata.

I kfasak di katlu

15 Ku gambet én, tan i fandamyu? Fadlug ito kè mimò salà du tagalwaito di kimen i flalò, na tablé Dwata di gito i kafye? Là sa!
16 Tooito gadè ku nè i gumléito i ktoito én amuito. Ku én nimenito i salà, fasak ito di salà i mebe gito di fati landè gusenan. Ku nimenito Dwata én mebe gito di katluito di kiten.
17 Di muna fa, fafasak gamu di sasè knayèyu, bay ani, bong fye di Dwata du too mdà di nawayu mimen i kaglut i tagatdò di gamu.
18 Na tagafalwà gamu di dad salàyu, na tambaling gamu fasak di matlu nimò.

19 Én guflingengu dun di fasak, du fye là malima glabat i tdògu gamu. Di muna, fafasak i lawehyu di sasè knayèyu na di magagyà nimò gal matnù ksasean. Kabay ani tooyu fafasak i lawehyu di Dwata, du mimò i matlu nimò.
20 Di kagfasakyu fa di salà, landè fandamyu gablà di katlu knayè Dwata.
21 Nun kè fye untung gdawatyu mdà di nimòyu di muna, i nimò i takyàyu ani? Landè! Du i dad nimò én mebe gamu di fati landè sen.
22 Kabay ani, tagafalwà gamu di dad salà, na mbaling gamu dad fasak Dwata, na nun fye untungyu, du fbalingan gamu dad to mayè mimen kenen, na blén gamu nawa landè sen.
23 I untung i kimò salà dunan fati landè gusenan, bay i blé Dwata landè bayad dunan nawa landè gusenan fagu di ku Krayst Dyisas Amuito.

7

I flalò gablà di kasatlamin

1 Na dad flanekgu faglut,
tooyu gadè gablà di flalò,
taman glabatyu alò gimen
satu to i flalò kel di kfatin.
2 Kaflingengu dun man
i flalò i libun nun yaan là
fakay lêman mwè yaan ku
mto fa yaanan, silang fakay
ku tamati i yaanan.
3 Kabay ku là fa mati i
yaanan, na nlafaan yaanan,
lêan nlafà i flalò gablà di sat-
lamin. Kabay ku tamati i
yaanan, galwà kenen di flalò
na laan nlafà yaanan balù ku
lêman mwè yaan.
4 Salngad kagkahyu, dad
flanekgu, du glam gamu di
kfati Krayst du tlas gamu,
taman galwà gamu di kimen
i flalò fdu di ku Mosis, na
fakay nan ku bléyu ktoyu di
ku Krayst, i mték mdà di fati,
du fye gamgimoito i knayè
Dwata di gito.
5 Du di muna, di kimenito
fa i knayeito, nun nimoito
fnang i flalò, na én fnang
i flalò, én baling knayeito
nimò. Na du én i nimoito,
aloito fatan i fati landè gusе-
nan.
6 Kabay ani, tagalwaito
di kimen i flalò, du di kfati
Krayst sadi gito lê mati,
na tagafalwaan ito mdà di
kgikat di salà. Na ani, nun
falami dalanito mimò i knayè
Dwata di gito fagu di tabeng
Tulus Dwata, na talà fagu di
muna dalan, dunan i kimen i
flalò tagsulat.
7 Ku gambet én, tan i fan-
damyu? I flalò ani gumdà kè
dad sasè nimò. Là sa! Kabay
tdò i flalò i gugsalàgu, du ku là
fnang i flalò i kibalgu i knun
i demegu to, làgu gadè sasè i
kibalgu.
8 Fagu di flalò én gine,
matnù baling i sasè kibalgu
mdà di salà mnè di deg. Du
ku landè flalò, làgu gadè ku
tan i salà.
9 Di làgu fa gadè i flalò blé
Dwata, man nawagu landè
salàgu. Kabay di kgadègu i
flalò Dwata, én i gumdàgu
gmadè deg satu to gamsalà
na nukum agu di fati landè
sen.
10 Dwata mlé i flalò, du fye
nfun i dad to nawa landè
sen, ku làla nlafà dun, bay
i flalò baling mukum deg di
fati landè sen, du nlafàgu.
11 Mafgaw agu i salà, du
fagu di sasè nimò fnang
i flalò, glabatgu én baling
mukum deg di fati landè sen.
12 Kabay i flalò, én gum-
daan di Dwata, taman i kdee
dekan slame mtiu, matlu, na
fye.
13 Na tan i gumtatek ani?
Ku fye i flalò, mukum deg kè
di fati landè sen? Là sa! I salà
i mgimògu, én mukum deg di
fati landè sen, na fagu di fye
flalò gadègu i ksasè klafàgu i
flalò.

I dad sfati di nawa i dad to

14 Na gadeito landè sasè di
flalò, du slame mdà di Tulus
Dwata. Kabay agu, du mi-
men agu i knayè i lawehgu
mbaling agu fasak di dad sasè
knayègu.
15 Làgu gadè ku tan i
duengu mimò gambet ani,

du i fye i kayègu nimò, làgu gagan nimò. Na i dad sasè toogu knang, én baling i gimògu.

16 Na ku nlafàgu i flalò làgu kayè nlafà, i làgu kayè mlafà dun ilè fye i flalò di fandamgu.

17 Na ku glut ani, ise deg i mimò sasè, bay én tagnè sasè knayègu i mimò dun.

18 Gadègu landè fye fdu di lawehgu ani, du balù mayè agu mimò fye, làgu gagan mimò dun.

19 Làgu gagan mimò i fye kayègu nimò, bay én baling i nimògu i knanggu.

20 Ku nimògu i làgu kayè nimò, ise deg sa mimò dun, bay baling i sasè knayè i gumdà i sasè nimò.

21 Ani gal kel di deg, ku én kayègu mimò fye, nun sasè gal gableng deg.

22 Na too nun ayè i nawagu mimen i dad flalò Dwata.

23 Kabay dini di lawehgu nun mahal mebe deg, du samfati i sasè knayègu na i fye fandamgu nimò. Na balingan agu fnasak di sasè knayè, taman én nimen i lawehgu.

24 Too sè klidù nawagu gablà di nimògu ani. Simto kè gmagan falwà deg mdà di kagfasak i lawehgu ani, i mebe deg di fati landè sen?

25 Too agu mlé bong fye di Dwata, du fagu di ku Dyisas Krayst Amuito tafalwaan agu.

Taman ani kagkahgu, dini di fandamgu nimengu Dwata, bay i lawehgu, mimen i dad sasè knayè.

8

Dyisas Krayst alò gafalwà gito

1 Taman gito i tambaling masasatu di ku Krayst Dyisas, talà fanlayam Dwata di fati landè gusenan.

2 Du mdà di ksasatuito di ku Krayst Dyisas, tagablé Mtiu Tulus di gito i falami nawa. Na tafalwaan agu di kgikat di salà, i mebe dad to di fati landè gusenan.

3 Là ito magtabeng fagu di kimenito i flalò, du laito gagan mlalò dun, bay Dwata baling tmabeng gito. Du dekan i Tingaan Dyisas dini di tah tanà ani, na fbalingan to, na nun laweh Dyisas salngad i lawehito, gito dad gamsalà, du fye gnagun di lawehan i kaflayam Dwata duenan du dad salaito. Na fagu ani fnisanan eneg i sasè knayeito.

4 Ani nimò Dwata, du fye glaloito i flaloan. Na én duenito gmagan mlalò dun, du talà ito mgebe i sasè knayeito, bay gmagan ito mimen i fye, du én mebe gito Tulus Dwata.

I to mgebe i sasè knayè na i to mgebe Tulus Dwata

5-6 I dad to mgebe i sasè knayè, én alòla fandam i klalòla i dad sasè knayèla. Na ku mgebe ale i dad sasè knayèla, fanlayam ale kadang di fati landè gusenan. Kabay i dad to mgebe Tulus Dwata, én alòla fandam i klalòla i knayean di dale. Na ku mgebe Tulus Dwata i

fandamla, nun nawala landè sen na nun ktanak nawala.
7 Na i to ku mgebe i sasè knayè i lawehan, mbaling kenen to dmuen Dwata, du laan nimen i flalò Dwata, na là alò ani, bay laan gagan mlalò dun.
8 Na i to mgebe i sasè knayean, landè nimoan gaflehew Dwata.

9 Kabay gito baling mahal, du talà ito mgebe i sasè knayeito, du Tulus Dwata mnè di gito, kenen i mebe gito. Kabay ku nun to là mnè Tulus Krayst di kenen là nfun Krayst.
10 Na ku mnè Krayst di gamu, balù mati kadang i lawehyu du mdà di salà, knean nun falami nawayu, du matlu gamu di kite Dwata.
11 Na ku Tulus Dwata i mték ku Dyisas Krayst di fati, tamnè nan di gito, ték ito Dwata kadang satu duh mdà di fati, fagu di knè i Tulusan di gito.

12 Taman dad flanekgu faglut, nun là fakay ku laito nimen, dunan i knayè Dwata, bay nang ito mimen i sasè knayeito.
13 Du ku nimenito i knayeito, maflayam ito di fati landè sen. Kabay ku tnagakito i sasè knayeito fagu di ktabeng Tulus Dwata, nun gablé di gito nawa landè sen.

I to mgebe Tulus Dwata matlo tingà Dwata

14 Du i dad to mgebe Tulus Dwata, én i too glut dad ngà Dwata.
15 Du i Tulus blé Dwata di gito, laan ito nimò fasak fye too ito likò Dwata, bay fbalingan ito dad ngà Dwata. Na mdà di eneg Tulus Dwata, tafakayito tlo Maito Dwata.
16 I Tulus Dwata di nawaito i faglabat di fandamito, gito dad ngà Dwata.
17 Na du tambaling ito dad ngà Dwata, gamdawat ito i kdee kafye tagaan di dad ton. Na là alò ani, bay nun alelito di kafye tagaan di ku Krayst, du ku gagin ito di kaflayam Krayst, lê ito gagin di kdatahan.

I kfatan i kdee mgimò Dwata

18 Di fandamgu, i kdee kaflayam gnaguito dini di tah tanà, mbaling landè ku fandamito i bong kafye fite di gito kadang di fulé duh.
19 Na i kdee mgimò Dwata, too fatan gagin i ayèla i duh kfite Dwata gito i mbaling dad ngaan.
20 Di muna fa, i kdee mgimò Dwata di tah tanà, mbaling gakuf di kalmo, ise mdà di knayèla, bay mdà di knayè Dwata. Kabay balù én kagkahla nun imen nawaito nun duh kadang,
21 galwà i kdee mgimoan mdà di kagfasakla di kalmo, du fasfulê Dwata di muna kagkahla di kimoan kdee, salngad i kagalwà dad ngaan.
22 Na gadeito i kdee mgimò Dwata salngad kaflayamla i libun dmalong di katduk tienan du fan sut i tingaan. Fandà di muna kel ani,

malima kagkah i kdee mgimò Dwata.
23 Na là alò dmalong i kdee dademe mgimò Dwata, bay dmalong ito di kfatanito i duh én, gito dad tagamdawat Tulus Dwata, i ilè nun fa blé Dwata gito di fulé duh. Too ito fatan, du too ito mayè ku gdohò i duh kfite Dwata gito i mbaling dad ngaan, di ksikof kafalwà Dwata gito di kfalamin lawehito.
24 Tagalwà ito mdà di kaflayam landè sen, bay fatan ito fa i kdohò Dwata dun. Na ku manito nun fatanito, i kayeito man i tooito fatan là fa gdohò, du ku tagdohò talà ito fadlug fatan.
25 Kabay ku là fa gdohò i sanfatanito, tmayud ito fatan dun.

I ktabeng Tulus Dwata

26 Nun fa dademe nimò i Tulus Dwata, tnabengan ito dad to landè kfulung. Du balù i kdasalito, là ito gmadè ku tan fniito di Dwata, bay i Tulus Dwata tmugad di kenen i too mngalam knayè nawaito, i laito gagan man.
27 Na gmadè Dwata i mnè di fandamito, na i mnè di fandam i Tulusan, du fni i Tulus Dwata di kenen ku tnabengan ito dad ngaan fagu di knayean.

I katlas Dwata i lawehito

28 Gadeito i kdee kel di gito slame fagu Dwata di gufyeito, di gito dad bong nawa kenen, i tamgalékan du mimò i knayean.
29 Du di katbuan, tagnè gmadè Dwata ku simto dad faglut di kenen, na nalékan ale du fbalingan ale dad ngaan gambet i Tingaan Dyisas, du fye Dyisas mbaling sangal twege di kdeeito dad flanekan.
30 Na tlo Dwata i kdee dad to tanalékan, fye fbalingan gambet i Tingaan. Na kdee dad tlon, nimoan ale matlu di kiten, salngad i là ale lmen gamsalà. Na i dad to fbalingan matlu di kiten, fdatahan kadang di fulé duh.

Landè gmagan samkah gito di Dwata

31 Ku fandamito gablà di kdee ani gine, gadeito ku Dwata msen gito, landè gmagan misan gito.
32 Du balù i Tingaan Dyisas laan klen, bay balingan blé di fati tlas kdeeito. Ku ani kalbong nawan gito, là fakay ku laan blé di gito i kdee fa fakangan di gito.
33 Taman landè to fakay dmalam di salà i dad to tamgalék Dwata, du man Dwata landè salàla.
34 Na lêman landè to fakay mukum gito di kaflayam landè sen, du Dyisas Krayst mati tlas gito, na là alò én, bay mték kenen mdà di fati. Na ani, ditù kenen di kwanan Dwata, na mgimò baito di muna Dwata.
35 Du too glut i kdee ani gine, i tan gmagan samkah gito di kakdo Krayst. Landè! Balù nun kalima, ksamuk nawa, kaflayam mdà di klaloito ku Dyisas Krayst, kbitil, klandè, kafsasè, na nun mantak gito di fati,

knean landè gmagan samkah gito di kakdo Krayst gito.
36 Salngad én i man di Tnalù Dwata, manan,
"Tilewla gami fnati tayud i duh, du mdà di klalòmi ge,
i kibòla gami salngad dad bilibili fanla tnatê."
37 Balù glam ito di kdee kaflayam én, laito fisan, bay gamtayud ito fagu di kgal i tulus Krayst Dyisas, i kamdo gito.
38 Du toogu gadè landè gmagan samkah gito di kakdon. Balù mati ito demen mto, balù i dad kasaligan Dwata demen i dad busaw nun glal, landè kel di gito ani, ku demen di fulé duh kadang,
39 balù i kdee dad tulus di tah langit ku demen i dad tulus di klamang banwe, na balù i kdee fa dademe tamgimò di klamang banwe, knean landè sa gmagan samkah gito di kakdo Dwata tanfunito fagu di ku Krayst Dyisas Amuito.

9

I dad to tamgalék Dwata

1 Na nun faglabatgu di gamu ani na too glut, du là agu tmulen kéng, du nfun agu Krayst. Gadègu ise ku kéng ani du én malak i fandamgu i Tulus Dwata.
2 Ani faglabatgu, là magwè i klidù nawagu na too malbà nawagu,
3 di kagafaldamgu i dad demegu Dyu i là fa faglut di ku Krayst. Ku fakay, mayè agu tlas dale di kaflayam blé Dwata, na i ksasatugu di ku Krayst magwè, ku én gumdàla galwà di kaflayam landè sen.
4 Ale i dad bel Israél na mabtas ale, du ale i dad to mgalék Dwata, na mgimoan ale dad ngaan. Na tafiten di dale i kdatahan, fakangan di dale kafye, blén di dale i dad flaloan, tdoan dale i glut dalan mangamfù di kenen, na tagdawatla dad fakangan.
5 Na too mdengeg i gutambulla di muna fa, na tambul Krayst di dale di kafbalingan to, na kenen Dwata mdatah di kdee. Too ito dmayen kenen landè gusenan. Amén.
6 Balù ku nun dee dad Dyu là mayè faglut di ku Dyisas, làgu man là dnohò Dwata i fakangan di dale, bay balinggu man nun di dad bel Israél ise dad to Dwata.
7 Ise ku kdee dad bel Abraham too glut dad ngà Dwata, taman ise ku kdeela kadang gamdawat dad fakangan. Du di muna, man Dwata ku Abraham, manan, "Alò i bel tingaam Isaak dnilègu i too glut dad belam."
8 Ani gugmadeito ise ku fagu di katbulito di ku Abraham mbaling ito too glut dad ngà Dwata, bay fagu di kafaglutito di dad fakang Dwata, mbaling ito too glut dad bel Abraham.
9 Du man Dwata di ku Abraham, manan, "Salngad ani bangan, kadang di fulé fali, too agu samfulê na mngà yaanam Sara tingà lagi."*
10 Na là alò én, du i gutam-

* **9:9** Dyénésis 18:10

bulito Isaak nun dad ngaan
fingin slame lagi dnagit
ku Isaw na Dyékob fagu di
yaanan Rébéka.
11-12 Na Rébéka ani, di là fa
sut i dad ngaan, na di là ale fa
gamgimò fye ku demen sasè,
man Dwata di kenen, "I tin-
gaam twege glifan kadang di
twalin." Na gmanan ani, du
fgadè Dwata i kalékan i dad
to ise mdà di fye nimòla, bay
mdà di kenen knayè.†
13 Nun di Tnalù Dwata,
manan, "Mabtas fa di
nawagu Dyékob di ku Isaw."
14 Ku gambet én, tan i fan-
damyu? Là kè matlu i nimò
Dwata ani, du nalékan satu na
là i satu? Matlu sa!
15 Du gman Dwata di ku
Mosis, manan,
"Kandogu na mlé agu kafye
di balù simto i nalékgu."‡
16 Taman mdà di manan ani,
glabatito i kafye Dwata di dad
to, ise fagu di knayè i dad to
ku demen mdà di fye nimòla,
bay alò mdà di bong kakdo
Dwata.
17 Kabay di Tnalù Dwata nun
manan di harì di banwe Idyif,
"Én duengu mimò ge harì,
du fye mdà di kfisangu ge
fitegu i kgal tulusgu, du fye
mbel i dengeggu di klamang
banwe."§
18 Na ani gugmadeito Dwata
alò malék ku simto i kandon,
na simto i fgalan ulu, fagu di
knayean.

I kaflabè na kakdo Dwata

19 Fanyogu nun to mang-
man, "Ku ani nimò Dwata tan
i duenan dmalam i dad to di
salà, du landè sa fakay fnang
i knayè Dwata?"
20 Ani timelgu dun. Simto
ge i alò to mgimò Dwata smu-
mal kenen? Fakay kè smu-
mal i kulang tanà di to mimò
kenen, manan, "Kan kè ni-
moam agu gambet ani?" Là
sa!
21 Neyeyu i to mimò i
kulang, du di kimoan lwe
kulang tanà, kenen sa malék
ku tan di lwe ani toon fanse
fnalas, na tan i laan too
fnalas.
22 Salngad én nimò Dwata.
Kayean fite i kaflabean na
kgal tulusan di dad to. Kabay
mdà di knayean, tmayud ke-
nen di kaflabean di dad to,
balù nun kaglutan mlayam
dale landè gusenan.
23 Na léan kayè fite i bong
kafyen na i kakdon di gito
dad to kandon, di gito tafatla-
gadan dmawat i kafye di fulé
duh.
24 Du gito sa i dad to
mgalékan, ise ku mdà alò di
dad to Dyu, bay mdà fa di dad
to ise Dyu.
25 Du man Dwata di libru
Hosaya, manan,

"I dad to ise dad togu di
muna, én kadang
nimògu dad togu,
na i dad to làgu kando di
muna, toogu ale kando
kadang."

26 "Na nun gman di dad to
ise Dyu mnè di satu
banwe,
ise ale dad to Dwata,

† **9:11-12** Dyénésis 25:23 ‡ **9:15** Éksodus 33:19 § **9:17** Éksodus 9:16

bay di banwe én kadang
gumatlola ale dad to
Dwata too mto."
27 Na nun gman Isaya gablà
di dad bel Israél, manan,
"Balù too dee dad to tambul
di ku Israél gambet i
falak di kilil i mahin,
bay là ale dee galwà mdà
di flayam Dwata.
28 Du too glut nun duh
kadang,
fanlal Dwata dmohò i
flayaman i dad to."
29 Na salngad i gman Isaya
di muna, manan,
"Ku là ito kando Dwata i Amu
Too Mtulus,
landè dad belito gdè,
salngad ito baling di dad to di
banwe Sodom
na i dad to di Gomora i
falmon."

I ksalig i dad bel Israél di kimenla di flalò fagu di ku Mosis

30 Taman ani manito, balù
i dad to ise Dyu là mngabal i
katlula di kite Dwata, knean
nun di dale mbaling matlu di
kiten fagu di kafaglutla.
31 Kabay i dad to bel Israél,
i mngabal i katlula fagu di
ksaligla di kimenla i flalò, làla
teen dun.
32 Kan ku làla teen
dun? Hae, du làla snalig
i kafaglutla di ku Dyisas
Krayst, bay baling i dad fye
nimò. Taman salngad ale
i dad to gsindul na tlaab di
batu di bà dalan,
33 du nun gman Dwata di
Tnaluan, manan,
"Fkahgu i satu to di banwe
Sion,*
na kenen salngad i batu
gsindul i dad to,
i batu gutlaabla,
bay balù simto smalig di
kenen landè gugdanà
nawan."

10

Alò satu dalan dad to matlu di kite Dwata

1 Dad demegu faglut, too
agu mayè ku i dad demegu
Dyu galwà di kaflayam landè
gusenan, taman toogu ale
dnasal di Dwata!
2 Na gadègu too ale mgal
mimen i man nawala gaflehew Dwata, bay làla gadè i
glut dalan gaflehew kenen.
3 Là ale dmawat i dalan
mgimò Dwata, du fye matlu i
dad to di kiten. Kabay baling
ale mimò i dale dalan, fagu di
kimenla i flalò, taman là ale
mlalò i dalan Dwata.
4 Kabay mdà di mgimò
Krayst talandè gukmamu i
kimen i flalò fagu di ku Mosis,
du fye i kdee dad to faglut di
ku Krayst, matlu ale di kite
Dwata.

I kagalwà fakay gfun i kdee dad to

5 Smulat Mosis gablà di dad
to matlu fagu di klalò i flalò,
manan, "Ku too sikof i klalòyu
dad flalò Dwata, gamdawat
gamu nawa landè sen."
6 Kabay gablà di dad to
matlu fagu di kafaglutla, nun
gsulat, manan, "Nang ku én
man nawayu alò ito matlu di
kite Dwata, ku nun salu di
langit du nngén Krayst.

* **9:33** I banwe Sion ani, dunan Dyérusalém, i banwe too mabtas di dad to Dyu du déén i Bong Gumnè Dwata.

7 Lêman nang man nawayu
là fakay ku landè salu di
gumnè i dad mati, du fye
ntékan Krayst."
8 Du manan là malima
faglut di Tnalù Dwata du
mdadong di gito, na fakay
ito nan samtulen di demeito
to. Na Tnalù Dwata ani gablà
di kafaglut ku Krayst, ani i
galmi tdò.
9 Na ku tmulen gamu i dad
demeyu to, Dyisas i too glut
Amu, na ku too gamu faglut
nték kenen Dwata mdà di
fati, galwà gamu di kaflayam
landè gusenan.
10 Du ku mdà di nawayu too
faglut, na ku tmulen gamu
i dad demeyu to gablà di
kafaglutyu, matlu gamu di
kite Dwata, na galwà gamu di
kaflayam landè gusenan.
11 Nun gman di Tnalù
Dwata gablà ku Krayst,
manan, "Balù simto faglut
di kenen landè gugdanà i
nawan."
12 Gakuf i kdee dad to, du
landè gusahal i dad Dyu na
i dad ise Dyu, du Dyisas i
Amu i kdee, na kandon na
blén i kafye di balù simto mni
tabeng di kenen.
13 Du nun gman di Tnalù
Dwata, manan, "Simto mni
tabeng di ku Krayst i Amu,
galwà kenen di flayam Dwata
i dad to."
14 Kabay tan i kibò i dad to
mni tabeng di kenen, ku là
ale fa faglut? Na tan i kibòla
faglut ku là ale fa mlinge i
Fye Tulen gablà di kenen? Na
tan i kibòla mlinge, ku landè
tamdò dun di dale?
15 Na tan i kibò i dad to
tamdò gablà ku Krayst ku
landè mdek dale? Landè
kibòla! Kabay tanun to dek
Dwata, du gman di Tnaluan,
manan, "Too nun klehew di
kakel i dad to mbel i Fye
Tulen."
16 Kabay di katdò i Fye
Tulen, là kdee dad to faglut
dun, du nun tagman Isaya,
manan,
"Amugu Dwata, simto faglut i
tdòmi."
17 Taman là faglut i dad to
ku làla funa linge i glut tdò
dunan i Fye Tulen gablà ku
Dyisas Krayst.
18 Kabay ani snalekgu, glut
kè là faglut i dad Dyu du
làla linge i tdò ani? Là glut!
Du nun gman Tnalù Dwata,
manan,
"Fgadèla di klamang banwe,
gafat i manla di dad to di
kdee banwe."*
19 Lêmangu snalek, là kè
gamlabat dad Dyu i gatdò
di dale? Gamlabat ale sa di
muna fa, du nun man Dwata
di Tnaluan fagu di ku Mosis,
manan,
"Gamu dad to Israél, fingàgu
nawayu,
fagu di ktabenggu i dad
to ise mgalékgu.
Faflabègu gamu
fagu di kakdogu i dad
to là gmadè ku simto
agu."
20 Na mbangal fa Tnalù
Dwata fagu di ku Isaya du
manan,
"I dad to là mngabal deg, mite
deg,

* **10:18** Salmo 19:4

na balù là ale smalek
gablà di deg,
fitegu di dale ku simto
agu."
21 Na nun fa man Dwata fagu
di ku Isaya gablà di dad bel
Israél, manan,
"Balù là agu tlag mlak dale,
du fye fdadong ale di deg,
knean là ale mimen,
du mgal i ulula."

11

I kakdo Dwata i dad bel Israél

1 Na nun snalekgu, knagol
Dwata kè i dad to mgalékan
du là ale dee faglut? Là sa!
Agu satu bel Israél, na Abra-
ham i gutambulgu, na tam-
bul agu di belan Bénhamin.
2 Là sa knagol Dwata i
dad to mgalékan di muna fa.
Gadèyu i gman Tnalù Dwata
tafsulatan gablà ku Ilaydya,
na di ktaluan di Dwata gablà
di dad sasè nimò i dademen
bel Israél, manan,
3 "E Dwata i Amu, tafnati
i dad tugadam, na falmola i
gudamsù gumangamfù di ge,
na alò deg i gdè, na kayèla fa
mati deg."
4 Kabay di bang én, là
alò Ilaydya mlalò Dwata,
taman tmimel Dwata kenen,
manan, "Nun fa fitu libu dad
togu i là mangamfù di ku Baal
i ise glut dwata."
5 Na salngad én di bang ani,
du nun dad bel Israél i mlalò
Dwata, balù là dee ito, du
mgalékan ito mdà di kakdon
gito.
6 Ku nalék Dwata i dad to
fagu di fye nimòla, ise sa
mdà di kakdon i kalékan dale.
Kabay laan ito nalék fagu di
nimoito fye ku demen sasè,
bay nalékan mdà di kakdon
gito.
7 Na du glut én, gadeito là
teen i dad to Israél i dalan
fanngaballa du fye matlu ale
di kite Dwata. Alò i dad
mgalék Dwata, i dad faglut di
ku Dyisas i mite dun. Kabay i
dademe én, mbaling mgal ul-
ula, du làla fanlinge i Dwata.
8 Du man di Tnalù Dwata
tafsulatan, manan,
"Fgal Dwata ulula du fye là
ale gamlabat i kaglut,
na kel ani là ale gmadè i
fye
du balù meye ale là ale mite,
na balù flinge ale là ale
mlinge, na là ale gam-
labat."
9 Na mdà di là kimen i dad
Dyu, nun man Dabid,
"Fye ku én fawel dale i dad
knayè i nawala,
na là ale galwà,
du balas di dad sasè
nimòla.
10 Fye ku butè i fandamla du
fye là ale gamlabat i
kaglut,
na fye too ale maflayam
kel di landè sen."

I kaftabò Dwata i mahal fanga

11 Na lêmangu snalek, di
kagsalà i dad demegu Dyu,
knagol ale Dwata kè kel di
landè sen? Là sa! Kabay du
gamsalà ale, fakay i dad to ise
Dyu galwà di kaflayam landè
sen, du fye mingà nawala na
nun ayèla faglut di ku Krayst.
12 Taman mdà di kagsalà
i dad Dyu, nun kafye blé

Dwata di kdee dad to, na fagu fa di kagwè i kafye Dwata di dad Dyu, too fite Dwata di dad to ise Dyu i bong kakdon. Na du glut ani, lumban fa i kafye gdawat i dad ise Dyu di kgakuf i dad Dyu di dale.

13 Na gamu ise Dyu, nun mangu di gamu. Du agu tamgalék Dwata, na dekan agu samtulen Tnaluan di gamu, i fimoan too mabtas di deg.

14 Fdatahgu i nimògu, du ken mingà nawa i dad demegu Dyu fagu di ktabenggu gamu, du fye nun di dale galwà di flayam Dwata i dad to.

15 Du di kakagol Dwata flo i dad Dyu, i dad ise Dyu mbaling masasafye di kenen. Taman gadeito di kagdawat Dwata dale lêman, lumban i kafye, du salngad mték satu to mati mdà di fati na mto lêman.

16 Flingengu i kagkah dad Dyu di fan. Ku gablé i arina di Dwata, nfunan i fan. Na ku fkahito di kayu ku gablé laweh i kayu di Dwata, nfunan i fangan. Salngad én i dad Dyu du i gutambulla nfun Dwata nfunan i dad bella.

17 Na i dad bel Israél, salngad ale i dad fanga di satu kayu nifat Dwata dnagit olib. Kabay nun fangan takanlangan, na nun dademe fanga mdà di dademe kayu là fule ftaboan di kayu nifatan. Na gamu dad ise Dyu, salngad gamu di kayu là fule, du gakuf gamu di kafye blé Dwata di dad ton dad Dyu.

18 Kabay nang gamu faldam mdatah gamu fa di muna dad fanga tamaklang, du gamu alò i dad fanga. Taman nangyu glifet, mati i dad fanga i kayu ku landè dalilan, du i falnok i dad fanga i kayu, dunan i dalilan.

19 Na nun kadang mangman, manla, “Mdatah gami dad ise Dyu di dad Dyu, du dale i dad muna fanga tamaklang, du fye ftabò Dwata gami déén, tlas dale.”

20 Too glut gamu sa tlas dale. Kabay maklang ale du là ale faglut, na gamu i tlas dale, du gamu sa faglut. Kabay nang gamu fdag, bay fye ku likò gamu Dwata,

21 du ku kanlang Dwata i dad glut fanga, dunan dad Dyu, lumban i kaklangan gamu ise Dyu, i dad fanga i alò ftaboan di kayu.

22 Na ani i gugmadeito i kakdo Dwata na i duenan mlayam i dad to. Fanlayaman i dad to là faglut di kenen, bay gamu dad faglut kandon ku fadlug gamu faglut na mnè di kakdon. Du ku là gamu fadlug faglut, gamu fa kanlangan di kayu.

23 Na ku faglut i dad Dyu di Dwata, fuléan ale di muna gugkahla di laweh i kayu, du kenen gmagan fulê dale.

24 Na gamu ise Dyu, ise gamu dad glut fanga di kayu, du aloan gamu ftabò di laweh i kayu nifatan. Na ku ani nimoan di gamu, gamu alò i dad fanga ftaboan, lumban fa kgagan Dwata fasfulê i dad

glut fanga di muna gugkahla.

I fandam Dwata gablà di dad Dyu

25 Na dad flanekgu faglut,
kayègu ku gadèyu i là fgadè
Dwata di dad to di muna, du
fye làyu fdatah i ktoyu di dad
Dyu. Di bang ani dee dad
Dyu mgal fa ulula. Na là ale
faglut kel di bang kdee dad to
ise Dyu i mgalék Dwata sdulê
faglut di kenen.
26 Na di bang én kadang,
kdee dad to faglut ku Krayst,
mdà di dad bel Israél, galwà
ale di flayam Dwata i dad
to. Du nun gman Dwata di
Tnaluan, manan,
"Satu duh kel i To Falwà mdà
di dad to mnè di Sion,
na nwean i kagsalà di
dad bel Dyékob.
27 Na dnohògu i fakanggu di
dale,
di kwègu i dad salàla."
28 Na du dee dad Dyu là
mayè faglut di Fye Tulen
gablà ku Krayst, mbaling
ale dad to dmuen Dwata.
Kabay fagu ani, gamu ise
Dyu galwà di flayam Dwata
i dad to, balù ise gamu Dyu.
Kabay balù ani i kagkah i
dad Dyu, mabtas gami fa di
Dwata, du mgalékan gami,
na nun fakangan di dad
gutambulmi,
29 du là mgili i fandam
Dwata gablà di dad to
mgalékan na i gumlén i kafye.
30 Di muna fa, gamu ise Dyu
là mimen Dwata. Kabay ani,
gdawatyu i kakdo Dwata, du i
dad Dyu là mimen kenen, blé
moon di dale.
31 Na salngad én dale, du
là ale mimen Dwata ani, bay
mdà di kakdo Dwata gamu,
nun duh kadang gdawatla i
kakdon.
32 Taman mayè Dwata ku
glabat i kdee dad to, slame ale
gamsalà na là mimen kenen,
dad Dyu ku demen dad ise
Dyu, du fye dnilèla i kakdon i
kdee dad to.

Kdayen Fol Dwata

33 Tay, too bong kafye Dwata,
du landè gusen i kfu-
lungan, i kgadean, na i
kaglabatan,
landè to gmadè i kfagu
Dwata i kenen knayè,
landè to gmadè i kiboan
fsalu dad to di kenen.
34 "Landè gmadè ku tan i fan-
dam Dwata.
Landè mngewe kenen."
35 "Landè lmen mlé di kenen
du landè gukulangan,
na landè to futeng ke-
nen."
36 Du tamgimoan sa i kdee,
na kenen magot i
kdee, na fagu di kdee
tamgimoan magdayen
kenen.
Taman too ito dmayen
kenen kel di landè sen.
Amén.

12

I kablé i ktoito di Dwata

1 Na dad flanekgu faglut, du
tagadeito i bong kakdo Dwata
gito, toogu fni di gamu,
tooyu blé i ktoyu di kenen
kloyu mto, salngad i dsù
ungulyu alò di kenen, du fye
dnawatan na kanlehewan.
Ani i kfaguyu di kfangamfùyu
di kenen.

2 Nang gamu mlalò i nimò
i dad to dmuen Dwata, bay
fatlasyu Dwata i ktoyu fagu
di kfalamin i nawayu, du
fye gamlabat gamu i knayè
Dwata, dunan i matlu nimò
gaflehew kenen.

I kafdanà nawa na i kakdo

3 Na du blé Dwata di deg
glal tamdò i Tnaluan, mangu
di kdeeyu, nangyu fdatah i
ktoyu. Kabay fye ku glut i fan-
damyu gablà di dad gnagan
blé Dwata gamu du mdà di
kafaglutyu di kenen.

4 Du i dad gnagan i gablé
di dad faglut sahal, salngad i
laweh i to, du dee gumgalel i
laweh, bay kat satu dale nun
sahal nimòla.

5 Salngad én gito dad to
faglut di ku Krayst Dyisas. Du
balù too ito dee, salngad ito
satu laweh di ksasatuito di ku
Krayst, na masgagot kdeeito.

6 Taman du sahal gnagan-
ito, too ito mimò i nimò gablé
Dwata di gito, fagu di gnagan
gablén di kat satu gito. Ku
blé Dwata di satu i gnagan
tmulen i fgadean di kenen,
too kenen tmulen i kaglut
fgadè di kenen, gablà di tdò
fnaglutito.

7 Ku blén di satu gnagan
tmabeng i demen to, too
kenen tmayud tmabeng, ku
di satu nun gnagan tamdò
Tnalù Dwata, toon fanse
tamdò dun,

8 ku di satu nun gnagan
tamgal i kafaglut i demen to,
toon nimò dun, ku di satu
nun gnagan mlé di dademe
nun klidù, too kenen mlé,
ku di satu nun gnagan mebe
i dad to faglut, toon fanse
mebe dale, ku di satu nun
gnagan tmabeng i dad to
di nun ksamuk, too kenen
mimò ani, fagu di ayè nawan
mimò dun.

9 Nang ku alò di salék i
kakdoyu demeyu to, bay
knangyu i kdee dad sasè, na
fkahyu di nawayu i klalòyu i
matlu.

10 Sakdo gamu dad faglut di
ku Krayst, du saflanek gamu,
na too gamu safè.

11 Too gamu mimò gusen i
galyu, na nang gamu malwe
mimò. Na ku tan fimò i
Amuito Dyisas Krayst gamu,
tooyu fkah di nawayu mimò
dun.

12 Na too gamu flehew, du
nun kafye fatanyu di fulé
duh. Na too gamu tmayud di
kaflayamyu. Na nang gamu
tlag dmasal di Dwata.

13 Mlé gamu di dad
flanekyu faglut nun klidù. Na
galyu fyak di gumnèyu i dad
to magu.

14 Ku nun fsasè gamu, nang
gamu mni di Dwata ku fan-
layaman ale, bay dnasalyu di
Dwata fye banlén ale kafye.

15 Na ku nun flehew, fle-
hew gamu magin di dale kle-
hew. Na ku nun to nun klidù
nawan, magin gamu di klidù
nawan.

16 Na i kdeeyu faglut
di ku Krayst, sansatuyu i
nawayu. Na nangyu fdatah i
ktoyu, bay fye ku nang gamu
myà mimò i nimò i dad to
mdanà. Na nangyu fandam
i kfulungyu mdatah fa di
kfulung i demeyu to.

17 Na ku nun to fsasè gamu, nang gamu malas sasè. Nang gamu tlag mimò i nimò matlu di kite i kdee dad to.
18 Ku fakay, nang gamu sdal, bay sansatuyu i nawayu, du fye manak i knèyu.
19 Dad kanbonggu nawa, nang gamu malas sasè di to fsasè gamu, bay bléyu di Dwata, du kenen i malas. Du nun gsulat di Tnalù Dwata, man Amuito, "Agu sa malas, na agu sa i mlayam."
20 Kabay balingyu lalò i man Tnalù Dwata,
"Ku bitil i to dmuen gamu fankaanyu,
ku malinum banléyu kenen ninum.
Du ku ani nimòyu, mbaling kenen too myà mdà di kafsasean gamu."*
21 Taman nang gamu fafisan di kafsasè satu to gamu, bay fnisanyu i sasè fagu di fye kbalasyu dun.

13

Kafè i dad to nun glal di gubirnu

1 Na kdeeito mimen i dad ganlal i gubirnu. Du landè to mebe i banwe ku là faloh Dwata, na landè là kagdà di kenen i mlé kenen glal.
2 Taman simto dmuen i ganlal i gubirnu, dmuen i flalò Dwata, na simto mimò ani fanlayam kenen.
3 Landè klikò i satu to i dad ganlal ku fye nimoan. Likò kenen ku sasè nimoan. Na ku ani kayean i landè klikoan, too kenen mimò fye, na dnayen kenen i dad ganlal.
4 Na i to ganlal, kenen satu salig Dwata, du fye too fye i knèyu. Kabay ku sasè nimòyu, fye ku likò gamu kenen, du fagu di glalan fanlayaman gamu. Du kenen i salig Dwata, dnohoan i knayè Dwata di flayaman i dad to mimò sasè.
5 Taman mimen gamu i dad ganlal i gubirnu, ise ku alò mdà di klikòyu i flayamla gamu, bay nimenyu du di lam i nawayu gadèyu fye ku én tooyu nimò.
6 Na ani duenyu mayad i dad buhis, du i dad ganlal i dad salig Dwata, du dekan ale mimò i nimòla.
7 Taman too ito mayad i fni i gubirnu di gito, na too ito mafè dale.

Kasakdo

8 Nangyu flo i kbayad utengyu, bay nun utengyu landè gumti i kbayad dun, dunan i kakdoyu i demeyu to, du i to too kamdo demen to gdohoan i kdee flalò Dwata.
9 Du nun gman di flalò, manan, "Nang gamu mlafà i yaanyu, nang gamu manò, nang gamu tmaku, na nang gamu mibal i knun i demeyu to."* Na dad flalò én, na kdee dademe gakuf di satu flalò, manan, "Kandoyu i demeyu to salngad i kakdoyu i ktoyu."
10 Du ku too ito kamdo i demeito to laito fansasè, na ku nimenito ani, tamgimenito i kdee di dad flalò.

* **12:20** Dad Fngewe 25:21, 22 * **13:9** Éksodus 20:13-15, 17

11 Taman too gamu kamdo i demeyu to, lumban du gadèyu i kagkah i banwe. Tafukal i duh na gambet gkudang gamu, taman mukat na fgal mimò, du tamdadong i kagalwaito, mdadong fa di duh di katbuito faglut.

12 Na gambet too kmifu i klamang banwe mdà di salà, bay tafan mlius i kifu, du tafan mwal nan, dunan tafan samfulê Dyisas Krayst. Taman tooito tnagak i sasè nimò, i gablà nimò i dad to di gukmifun, na tooito lsak i dad klung, dunan too ito mimò fye, i gablà nimò i dad to di gumalwan.

13 Mimò ito i tlu nimò, du ani gablà nimò i dad to mnè di gumalwan. Na nang ito mimò sasè di kastifunito, nang ito flangal, nang ito mlafà i yaanito, nang ito sbulaw, na nang ito mingà nawa.

14 Kabay balingyu lsak Amuito Dyisas Krayst, dunan too gamu mimò i kenen knayè. Na nang gamu mimen i sasè knayèyu.

14

I kafngewe gablà di dad to mlungay di kafaglutla

1 Na ku nun satu demeyu faglut di ku Krayst, na là too dmalil fa i kafaglutan dnawatyu kenen, na nang gamu samdal kenen ku là salngad i fandamyu gablà ku tan i glut nimò.

2 Du kaflingengu dun i to tadmalil i kafaglutan, fandaman fakay kmaan balù i tan bung knaan, bay i to là dmalil fa i kafaglutan, fandaman là fakay kmaan i kdee bung ungad i lmanaf, taman alò muten i gulay.

3 Na i to kmaan i kdee bung ungad i lmanaf, nangan fandam kenen mdatah di to alò muten i gulay. Na salngad én, i to alò muten gulay, nangan fandam kenen mdatah di to kmaan i kdee, du i lwe ani, slame dnawat Dwata.

4 Taman nang ito mukum i demeito to, du landè glalito mukum i salig i dademe. Du alò Dwata i Amun sa i nun glal mukum kenen ku fye nimoan demen là. Fye i nimoan du Dwata tmabeng kenen.

5 Salngad én i to mangman nun dad duh mabtas di dademe duh, na nun dademe to mangman i kdee duh salngad. Fye ku kat satu to toon fandam na nimoan ku tan i man nawan fye.

6 Du i to fabtas i satu duh, nimoan ani du nafean i Amuito. Salngad én i to kmaan i dee bung uten, du nafean i Amuito di kakaan dun, du mlé fye di kenen. Na salngad i to alò muten i gulay, lê kenen mlé fye di Dwata, na mafè kenen, du laan kmaan i ungad i lmanaf.

7 Kdeeito dad faglut, ise ku gito mfun i nawaito na balù i fatiito.

8 Du di ktoito, funaito i knayè Amuito Dyisas di gito, na di kfatiito lê kenen mfun gito. Taman mto ku demen mati, knean Krayst mfun gito.

9 Du mati Krayst na mték

mdà di lbang na mto ani, du fye mgimò kenen Amu di dad to mto na di dad to mati.
10 Taman nang ito mukum i demeito faglut di knaanla, du man nawaito mdatah ito fa di dale, du Dwata i mukum kdeeito di fulé duh di ktadag ito di munan.
11 Du man Amugu Dwata di Tnaluan,
"Deg sa i Dwata mto landè gusenan,
taman too glut i kdee dad to kadang lkuad di deg,
na kdee kadang mangamfù di deg."
12 Taman di bang én, kdeeito tmimel di Dwata i tanimoito kloito mnè di tah tanà ani.

I kakaan

13 Taman nang ito lêman mukum i demeito faglut. Kabay balingito too neye i gito nimò, du fye landè nimoito i gumdà i flanekito gamsalà.
14 Du masasatu agu di Amuito Dyisas, gadègu landè knaan fnang Dwata. Kabay ku nun demeito na fandaman nun satu knaan fnang Dwata, fye ku laan knaan dun, du ku knaanan gamsalà kenen.
15 Na ku gamu kmaan i knaan fandam i demeyu faglut fnang Dwata, ani kadang too gamsamuk i nawan, na too mbangal landè kakdoyu kenen. Nang gamu kmaan ku mdà di kakaanyu dun, gafalmoyu i kafaglut i flanekyu, du mati Krayst duenan kenen.
16 Nang ito mimò i gman i dademe sasè, balù di gito là sasè, du fye landè to fakay dmalam gito.
17 Du i too mabtas di gito dad to gakuf di kagot Dwata ise i kakaan na kinum, bay i katlu, ktanak nawa, na klehew blé Mtiu Tulusan di gito.
18 Na ku én fabtasito di klaloito ku Krayst, too ito gaflehew Dwata, na mgafè i dad to.
19 Taman balù tan i nimoito, funaito too fandam, du fye là malmo i ksasatuito di dad demeito faglut, na stabengito du fye matnù i kafaglutito.
20 Nangyu falmo i fye nimò Dwata di nawa i dad faglut di kenen, fagu di kakaanyu i knaan man i dademe fnang Dwata. Fakay ito kmaan balù tan bung knaan, bay sasè ku mdà di kakaanito dun én gumdà demeito to gamsalà.
21 Fye fa ku nang ito kmaan i ungad i lmanaf, nang ito minum binu, na balù i tan dademe nimò i gumdà demeito to gamsalà.
22 Taman balù tan i fnaglutyu gablà di kdee ani gine, nangyu fangadè i dademe dad to, du fye alò Dwata i gmadè. Nun kafye di to gmadè là kenen gamsalà fagu di mgimoan.
23 Kabay i to lwe nawan gablà di knaanan, na fles kmaan, gamsalà kenen di Dwata, du laan nimen i fandaman gablà di knaanan. Du ku én nimoito i fandamito sasè, gamsalà ito.

15

I kafdatahito i demeito to

1 Na gito i mgal di kafaglut
di Dwata, tooito fantahà i
nawaito di demeito faglut i
là dmalil fa di kafaglutla, na
nang ku aloito fandam i gito
knayè.
2 Fandamito demeito faglut
na mimò ito i gufyela, du fye
lamnok i kafaglutla.
3 Du balù Krayst laan fan-
dam i kenen knayè, du nun
gman di Tnalù Dwata gman
Krayst di Dwata, manan, "I
dad sasè talù i dad to madoy
ge, lê tadè di deg."
4 Balù tan tagsulat di
Tnalù Dwata, fsulatan du fye
tamdò gito, du fye fagu di
kagtayudito maglala sito, na
là magwè di nawaito i galito
fatan di fulé duh.
5 Kayègu ku Dwata i mlala
gito, na mlé di gito kgagan
tmayud di kaflayam, na mlé
di gamu ksasatu nawa di
klalòyu ku Krayst Dyisas,
6 du fye kdeeyu mbaling
masasatu di kdayenyu Dwata
i Mà Amuito Dyisas Krayst.

I kdawat Dwata i dad to ise Dyu

7 Taman tooyu dnawat dad
demeyu faglut, du too gamu
dnawat Krayst, du fye mag-
dayen Dwata.
8 Na i mangu di gamu, salu
Krayst dini du tmabeng i dad
to Dyu, du fye gfiten di dale
too glut dnohò Dwata dad
tafakangan di dad gutam-
bulla,
9 du fye balù gamu dad
ise Dyu fakay dmayen Dwata
gablà di kakdon gamu, du
di Tnalù Dwata nun gman
Krayst, manan,
"Dmayen agu ge Dwata, ga-
gin i dad to ise Dyu,
na mlingag agu dmayen
ge."
10 Lêmanan man,
"Gamu dad to ise Dyu, too
gamu flehew,
gagin di dad Dyu, i muna
dad to mgalék Dwata."
11 Léan man,
"I kdeeyu dad ise Dyu,
dnayenyu Dwata i
Amu,
i kdeeyu dad to, mlingag
gamu du dmayen ke-
nen."
12 Gman fa Isaya, manan,
"Nun duh kadang nun satu
bel Dyési
magot i dad to ise Dyu,
na kenen mgimò gumdà
i kdee kafye fatanla."
13 Kayègu ku Dwata i
gumdà i kdee kafye fatan-
ito, mlé gamu klehew, na
ktanak nawa du faglut gamu
di kenen, du fye fagu di
eneg i Tulusan, too matnù
kgal i nawayu fatan i kdee
gdawatyu kadang di fulé
duh.

I ktabeng Fol i dad to ise Dyu

14 Dad flanekgu faglut,
gadègu i dad nimòyu too fye,
na gamlabat gamu Tnalù
Dwata na fakay gamu satdò.
15 Kabay balù ani, dini di
sulatgu ani, là agu gdè smulat
én gatdògu di gamu di muna,
fye làyu glifet dun. Là agu
gdè, du nun glalgu mdà di
Dwata,

16 du deg satu to tmulen
gablà ku Dyisas Krayst di
gamu dad ise Dyu. Salngad
agu satu bà di Dwata, du mdà
di deg nun faglut di kenen,
na ale mgimò dsùgu i gdawat
Dwata du mlaneb ale fagu di
Tulusan.
17 Na du mdà di ktabeng
Dyisas Krayst deg, là agu myà
tmulen i kdee gagangu nimò,
i fimò Dwata deg.
18 Kabay én alògu tulen
i nimò Krayst fagu di deg,
dunan nun dad to ise Dyu
mgebegu di kafaglut di
Dwata, fagu di tagmangu na i
tamgimògu di dale,
19 na fagu di eneg i dad
tnikeng, i mdà di kgal Tu-
lus Dwata. Taman di kagugu
mdà di banwe Dyérusalém kel
di banwe Ilirikum too agu
tmulen di dad to i Fye Tulen
gablà ku Krayst.
20 Tamlo kayègu tamdò i
Fye Tulen di dad banwe i
dad to là fa mlinge gablà ku
Krayst, du là agu mayè lêman
tamdò gablà di kenen di dad
to tamatdò i dademe dad to.
21 Kayègu dmohò i gman di
Tnalù Dwata, manan,

“I dad to là fa mlinge gablà di
kenen,
lingela kadang,
na i dad to là fa magtulen,
glabatla kadang gablà di
kenen.”

I fandam Fol gablà di klauyan i dad to di Roma

22 Na du kayègu tamdò i Fye
Tulen di dee banwe, én gu-
ganggàgu mlauy gamu.
23 Na ani, tafnge i nimògu di
dad banwe ani, na du tadee
fali nan kayègu mlauy gamu,
24 man nawagu, di ksalugu
di banwe Sfén, funagu slob
di gamu. Nun klehewgu ku
fakay agu mnè di safédyu là
mlo, na kafnge én, gtabengyu
agu di kagadluggu salu di
Sfén.
25 Kabay ani, fan agu mdà
salu di banwe Dyérusalém, du
nun tabeng tundagu di de-
meito faglut ditù.
26 Na i tabeng tundagu ani,
mdà di dad to faglut di dad
banwe Masidunya na Akaya.
Na i kabléla ani too mdà di
nawala tmabeng dad Dyu
faglut mnè di klidù déén di
Dyérusalém.
27 Too ale mayè tmabeng,
na too gablà ku tmabeng ale,
du fagu di dad Dyu Tnalù
Dwata takel di dad ise Dyu.
Taman fye ku i dad ise Dyu
tmabeng i dad Dyu di klidùla.
28 Na di kafngegu tmunda i
tabeng ani di dale, mdà agu
lêman salu di banwe Sfén, bay
funagu slob di gamu.
29 Na gadègu di kakelgu di
gamu, nun bong kafye blé
Krayst di gito.
30 Dad flanekgu faglut, du
fagu di kafaglutito di Amuito
Dyisas Krayst, na i kakdo blé
Tulus Dwata di gito, fnigu
di gamu, tooyu agu tnabeng
fagu di dasal,
31 du fye kanlungan agu
di dad to là faglut di banwe
Dyudiya na fye lehew i dad to
Dwata di Dyérusalém gablà di
tabeng tundagu di dale.

32 Kafnge én, fagu di knayè Dwata, mlauy agu gamu gagin i bong klehewgu, na fagu di klauygu gamu masatgal i nawaito.
33 Kayègu ku Dwata gumdà i ktanak nawa samnagin gamu. Amén.

16

I kafaldam Fol i demen faglut

1 Kayègu man di gamu too fye to Fibi, i satu libun flanekito faglut, i tmabeng i dad to faglut di banwe Sinkriya.
2 Tooyu dnawat kenen, du nfun kenen Amuito Krayst Dyisas, du ani too gablà nimò i dad to faglut di Dwata. Tnabengyu kenen ku nun kliduan, du dee dad faglut tnabengan, na agu fa gtabengan.
3 Tnulenyu ale Akwila na Frisila toogu ale fandam, du ale demegu di nimò i fimò Krayst Dyisas gami.
4 Tagatlagad ale mati du fye tmabeng ale deg. Taman too agu mlé bong fye di dale, na là alò deg, bay i kdee dad faglut ise Dyu dini mlé ale fye di dale.
5 Tnulenyu i kdee dad faglut gal stifun di gumnèla, du mangamfù di Dwata, fandamgu ale. Tnulenyu Ifinitus, i demegu sgalak toogu kando, fandamgu kenen. Kenen too tnanin to faglut di ku Krayst Dyisas ditù di banwe Asya.
6 Tnulenyu Méri, i too fgal tmabeng gamu, fandamgu kenen.
7 Tnulenyu Andronikus na Dyunyas fandamgu ale. Di muna, ale i dad demegu Dyu di lam i bilanggù. Na nafè ale i dad to gal dek Dyisas na faglut ale di ku Krayst Dyisas muna fa di deg.
8 Tnulenyu Amfliatus i toogu kando du mdà di kafaglutmi di Amuito Dyisas Krayst, fandamgu kenen.
9 Tnulenyu Urbanus i dememi di nimò fimò Krayst gami, toogu kenen fandam, na Stakis fa i satu demegu sgalak toogu kando.
10 Tnulenyu Afilis fandamgu kenen. Too gsalig kenen di nimò Krayst. Tnulenyu i kdee di gumnè Aristobulus fandamgu ale.
11 Tnulenyu Hérodiyon, i demegu Dyu, na i kdee dad faglut di gumnè Narsisus, fandamgu ale.
12 Tnulenyu Trifina na Trifosa, i dad libun too fgal mimò i nimò Amuito Dyisas Krayst, fandamgu ale. Tnulenyu Firsis, i satu demegu sgalak toogu kando, fandamgu kenen. Kenen i satu libun too fgal mimò i nimò Amuito Dyisas Krayst.
13 Tnulenyu Rufus, i too mlalò ku Krayst, fandamgu kenen na i yéan i kalnawan deg gambet too glut tingaan.
14 Tnulenyu Asinkritus, Fligon, Hérmis, Fatrubas, Hérmas, na kdee dademe flanekito di kafaglut, i galla deme, fandamgu i kdeela.
15 Tnulenyu Filologus, i yaanan Dyulya, Néryus, i

flanekan libun, Olimfas, na i dademela faglut déén, fandamgu ale.

16 Di kastifunyu tooyu fite i kasakdoyu kat man satu gamu. I kdee dad faglut dini fandamla gamu.

Sangal kafngewe Fol

17 Dad flanekgu faglut, toogu fni di gamu, tooyu neye du nun dad to mayè falmo i ksasatuyu na i kafaglutyu di ku Krayst, du dnuenla i tdò gablà di kenen i gatdò di gamu. Fawag gamu di dad to én.

18 Du i dad to mimò ani gine, ise én gumimòla di Amuito Krayst, bay én gumimòla i dale knayè. Na fagu di kfulungla talù, na fagu di kafdagla, fangawla i dad to là gmadè.

19 Talinge kdee dad to gablà di kimenyu i Fye Tulen, na ani too gaflehew deg. Na i kayègu ku too matnù i kfulungyu mimò fye, na landè kfulungyu mimò sasè.

20 Là mlo ani, Dwata i gumdà i ktanak nawa, too kenen misan ku Satanas, na fkahan kenen di falel i blìyu. Na kayègu ku banlé gamu Amuito Dyisas Krayst kafye.

21 Timoti i demegu mbel Tnalù Dwata, fandaman gamu kun, na lêman Lusiyas, Dyason, na Sosifatar, i dad demegu Dyu.

22 Agu Tértyus, i fsulat Fol sulat ani, fandamgu gamu, du slame ito dad faglut di Amuito Krayst.

23 Gayus i dmawat deg klogu dini, fandaman gamu kun. Di gumnean i gustifun i dad faglut dini. Irastus magot i filak di banwe ani, na i flanekito di kafaglut Kwartus, fandamla gamu kun.

24 Kayègu ku banlé gamu Amuito Dyisas Krayst kafye. Amén.

I kdasal Fol dmayen Dwata

25 Too ito dmayen Dwata. Du kenen alò gatgal i nawaito di kafaglutito di ku Dyisas Krayst, fagu di Fye Tulen gablà di kenen i galgu tdò, na fagu di kaglut tafiten i gbuni di muna fa.

26 Kabay ani, i glut tdò i gbuni di muna fa, tagfite Dwata fagu di dad sulat i dad tugadan, na fagu di dek Dwata, i mto landè gusenan, du fye nun dalan kdee dad to di klamang banwe faglut na mimen kenen.

27 Taman dmayen ito Dwata landè gusenan fagu di ku Dyisas Krayst, du kenen alò too fulung na gmadè i kdee. Amén

1 Korintu
I Tnanin Sulat Fol di Dad Faglut di Banwe Korintu

Kafaglabat gablà di tnanin sulat Fol di dad to faglut di Korintu

I lunsud Korintu too bong na too mdengeg di dee banwe glam di banwe Akaya, mdadong di mahin na dee kafal gal dmuung ditù mdà di dee dad banwe. Taman banwe ani gufabli dad to i dad nebela déén. I dad to mnè déén dunan dad to Grik, dad to Roma, na dad to Dyu.

Na di galwe kagu Fol du tamdò i Fye Tulen, salu kenen di Korintu, na mlo mnè déén, fan lwe fali, du tamdò. Kat Sabadu salu kenen ditù di gal gusatdò dad Dyu na tamdò gablà ku Dyisas. Na balù di dad to Grik galan tdò. Taman tanun dad faglut di ku Dyisas fagu di katdoan.

Na fadlug matnù i kdee dad to faglut, bay là mlo nun là gusaglabatla. Taman nun dekla dad to mebe sulat di ku Fol ditù di Ifisus di banwe i gumnean, du snalekla gablà di kdee làla gusaglabat. Na di sulat ani tmimel Fol i kdee dad salekla di kenen, na tamdò dale kibòla mlalò Dwata.

1 Agu sa Fol, na mdà di knayè Dwata, nalék agu Dyisas Krayst, du dekan agu samtulen gablà di kenen. Na Sostinis, satu flanekito di kafaglut, i demegu smulat i sulat ani.

2 Na snulatmi gamu dad faglut di Dwata déén di banwe Korintu, gamu tambaling dad ton, mdà di ksasatuyu ku Dyisas Krayst. Tanalékan gamu makuf di dademe dad faglut di kdee banwe, i mangamfù di Amuito Dyisas Krayst, du Dyisas Krayst i Amula.

3 Kayègu ku banlé gamu Dwata Maito na Amuito Dyisas Krayst kafye na ktanak nawa.

4 Làgu tlag mlé bong fye di Dwata gablà di gamu, du tablén di gamu dee kafye mdà di ksasatuyu di ku Krayst Dyisas.

5 Hae, du masasatu gamu di ku Krayst Dyisas, taman tagdawatyu bong kafye mdà di Dwata, du tanun kfulungyu samtulen gablà di kenen, na tanun kaglabatyu i kaglut gablà di kenen.

6 Na i tatdòmi gamu gablà di kdee nimò Dyisas Krayst tatoo dmalil di nawayu.

7 Taman landè gukulang i kablén gamu gnagan lamyu fatan i kasfulê Amuito Dyisas Krayst.

8 Na fnadlugan tangal i kafaglutyu, du fye gamtayud gamu kel di gusenan, du fye kakel i duh kukum Amuito Dyisas Krayst, landè gudmalamyu fagu di sasè.

9 Nimò Dwata ani, du too kenen gsalig, du kdee gmanan dnohoan. Na kenen i tamgalék gamu, du fye

masasatu gamu di Tingaan Dyisas Krayst i Amuito.

I klandè ksasatu nawa i dad to faglut

10 Dad flanekgu faglut, toogu fakdo di gamu, mdà di glal Amuito Dyisas Krayst, tooyu sansatu i nawayu, du fye nun ksasatuyu. Sansatuyu i nawayu di satu fandam na di satu knayè.

11 Dad flanekgu, mangu ani gine, du nun dad to mnè di gumnè Klowi tmulen di deg nun di gamu kun gal sdal.

12 Du nun di gamu kun, mangman, “Agu sa mlalò ku Fol,” na man i dademe, “Afolos i deg lalò,” na man i dademe, “Fiter i deg lalò,” na man i dademe, “Krayst i deg lalò.”

13 Tan man nawayu? Fakayyu kè snatngà Krayst Dyisas? Là! Man nawayu agu mati di krus, duenan gamu? Là! Na di kafbunyag i ktoyu, fbunyag gamu kè du gamu dad to mlalò deg? Ise!

14 Bong fye di Dwata, du alò lwe to i bnunyaggu, dunan Krisfus na Gayus.

15 Hae, du fye landè di gamu fakay mangman, fbunyag gamu duenan du agu lalòyu.

16 Glut lêgu bnunyag ale Stifanas, bay galwà déén, landè nan dademe gafaldamgu.

17 Du ise sa ku dek agu Krayst du fye munyag agu, bay dekan agu tmulen i Fye Tulen gablà di kenen. Na di ktulengu dun, làgu gnamit i ktalù i dad to too nun gnadè di tah tanà ani, du ken dnayen i ktalùgu, na baling landè eneg i Fye Tulen gablà di kfati Dyisas.

I glut kfulung

18 Na ku tulenito gablà di kfati Krayst ditù di krus, di dad to là fa faglut, man nawala i ktulen di dale landè gukmamula dun. Kabay di gito tagalwà di dad salà, gadeito mdà di ktulen gablà di kfati Krayst, fite Dwata kgal i tulusan.

19 Too glut ani gine, du man Dwata di Tnaluan fsulatan, manan,

“Satu duh falmogu kfulung
i dad to mangman ale too fulung,
na fitegu landè gukmamu dad gnadè i dad to.”

20 Na du glut ani, i tan dé gukel i kfulung i dad to? Na tan dé gukel i dad to too gmadè i dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis? Na i dad to gal matu di kastulen, tan dé gukel i gnadèla? Landè, du tafite Dwata kulang fa i kfulung i dad to di tah tanà.

21 Kabay too fulung Dwata, du ise ku mdà di kfulung i dad to di tah tanà, i duenito gmadè kenen. Kabay én kayè Dwata ku gadeito kenen fagu di kafaglutito di kenen, dunan i tdòmi gamu. Kabay baling man i dademe landè gukmamu i tdòmi.

22 Neyeyu i dad Dyu, là ale faglut ku làla funa teen dad tnikeng. Na i dad to ise Dyu, én dale kayè, mngabal kfulung di tah tanà ani.

23 Kabay gito mahal, du i tdoito gablà sa di fati Krayst Dyisas déén di krus. Kabay i tdoito too knang i dad Dyu, na man i dad to ise Dyu, landè gukmamu.
24 Kabay gito dad to tamgalék Dwata mbaling dad ngaan, balù Dyu, ku demen ise Dyu, fnaglutito di kfati Krayst déén di krus fite Dwata i bong kgal i tulusan na i bong kfulungan.
25 Hae, du balù man nawa i dad to landè gukmamu i fandam Dwata gablà di kafalwaan gito, ani i gugmadeito Dwata too fulung mdatah fa di kfulung i dad to. Na man nawa i dad to là too mtulus Dwata di kfati Dyisas déén di krus, bay ani i gugmadeito too mgal i tulus Dwata mdatah fa di kgal i dad to.
26 Dad flanekgu faglut, nangyu glifet i kagkahyu di muna fa, di là gamu fa tlo Dwata. Landè alì di gamu too nun gnadè, ku demen too nun glal, ku demen too mgafè di kite i dad to di tah tanà.
27 Kabay balù ani kagkahyu di muna fa, knean gamu sa tamgalék Dwata fye galwà gamu, du fye myà i dad to man nawala too ale mdatah, na too ale fulung.
28 Nalékan i dad to là mgafè i dademe, na i dad to snilo i dademe, na i dad to man i dademe landè gukmamu. Ani dad nalék Dwata, du fiten i kdatahla di dad to man nawala too ale mdatah.
29 Ani i mgimò Dwata, du fye landè to balù simto fakay fdag di munan gablà di kdatahan na di kfulungan.
30 Du gito dad faglut tamasasatu ito di ku Dyisas mdà di knayè Dwata. Na fagu di ku Krayst Dyisas, blé Dwata di gito i kfulungan faldam, katluito di kiten, kafbalingan ito dad ton landè gbol di nawaito, na nsoan ito mdà di kgikatito di salà.
31 Na taman én duenan gsulat di Tnalù Dwata, manan, “Ku nun to mayè fdag, fye ku én toon fdag i kdee mgimò Amuito Dwata di kenen.”

2

I katdò Fol gablà di kfati Krayst

1 Na dad flanekgu faglut, balù di tnanin ksalugu déén di gamu, di katdògu gamu gablà di mgimò Dwata fagu di ku Krayst, là agu fdatah i talùgu fagu di bong kfulung i dad to, bay toogu fbangal.
2 Du tafandamgu i klogu déén di gamu, én alògu tdò gamu gablà ku Dyisas Krayst na i kfatin déén di krus.
3 Na làgu gsalig i ktogu, du gadègu landè gnagangu samtulen i Fye Tulen ani. Na taman di kakelgu déén di gamu, too likò i nawagu.
4 Na di ktulengu dun là sa salngad ktalù i dad to too fulung di tanà ani. Kabay i dad to flinge i tdògu toola teen i kaglutan du mdà di eneg Tulus Dwata.
5 Na én kibògu dun, du fye i kafaglutyu ise ku mdà di gnadè i dad to fulung, bay fye

ku én gumdaan di bong eneg Dwata.

I kfulung mdà di Tulus Dwata

6 Na i dad to mgal i kafaglutla di Dwata, dunan i dad to gutamdòmi i mngalam tdò. Kabay i tdògu di dad to ani, ise ku tì mdà di fandam i dad to, ku demen mdà di dad mebe i banwe ani, du kadang satu duh lana sa i kfulungla.

7 Kabay én kfulung mangu ani mdà sa di Dwata, du nun tagnean fandam di là fa mgimò i banwe, du fye nun alelito di kdatahan. Na i tafandaman laan fite dun di dad to, bay ani tafiten nan, na ani galmi tulen.

8 Na i dad to mebe i dad banwe di tah tanà mdà di muna fa, làla glabat i tagnè fandam Dwata. Du ku glabatla, talàla nlansang di krus i Amuito too mdatah.

9 Kabay balù ani nimò i dad to én, gdohò sa i gsulat di Tnalù Dwata, manan,

“Landè to lmen mite,
landè lmen mlinge,
na landè to lmen gamlabat
i kafye tafatlagad Dwata,
du blén di dad to
mbong nawa kenen.”

10 Kabay i là fgadè Dwata di muna, tafgadean di gito fagu di Tulusan. I Tulusan ani, landè laan gadè, balù i fandam Dwata too mngalam.

11 Too glut, landè to gmadè i fandam i demen to, bay alò i satu to gmadè i kenen fandam. Na salngad én Tulus Dwata, du kenen sa alò i gmadè i fandam Dwata.

12 Na gito dad faglut di ku Dyisas, ise di kfulung i dad to di tah tanà i gumdà i kfulungito, bay mdà sa di Tulus Dwata i tafnè Dwata di nawaito, na kenen i fgadè di gito i kdee gablé Dwata di gito.

13 Na taman i galmi tulen gablà di kdee gablé Dwata, ise ku tatì ktulen mdà di kfulung dad to di tah tanà ani, bay i tulenmi ku tan i tafgadè Tulus Dwata di gami. Na i gutamdòmi dun di dad to nun Tulus Dwata.

14 Du i to là faglut, là sa mnè Tulus Dwata di nawan, na laan gdawat i tdò mdà di Tulus Dwata, du landè sa gukmamun dun. Na laan glabat, du alò Tulus Dwata i gmagan mubad dun di kenen.

15 Kabay i to ku mnè Tulus Dwata di nawan mahal, du gamlabat kenen i btas i kdee fgadè Tulus Dwata di kenen, bay i kaglabatan dun, là glabat i dad to là faglut, du là mnè Tulus Dwata di dale.

16 Too glut ani, du man di Tnalù Dwata,

“Simto gamlabat i fandam Dwata?
Na simto fakay tamdò kenen?”

Kabay gito dad ngà Dwata, tafgadè i Tulus Dwata di gito i fandam Krayst.

3

I dad salig Dwata

1 Dad flanekgu di muna i katdògu gamu, là agu fakay tamdò di gamu i mngalam tdò i galgu tdò di dad to nebe i Tulus Dwata, du gamu

muhad fa nawayu di kafaglutyu di ku Krayst, na làyu glabat i mngalam tdò, du én i mebe gamu i sasè knayè i nawayu.

2 I tdògu gamu là mngalam, salngad ku blégu gamu gatas ise knaan, du muhad fa nawayu di kafaglutyu di ku Krayst, na làyu glabat i mngalam tdò, na balù kel ani, là gamu fa gamlabat,

3 du én fa mebe gamu i sasè knayè nawayu. Mingà nawayu di demeyu to, na nun di gamu sbulaw, na du ani kagkahyu, là gamu kè salngad i dad to là faglut di ku Dyisas?

4 Du ku man i satu agu laloan, na man i dademe Afolos lalòla, too mbangal salngad gamu fa i dad to là fa faglut.

5 Na ani nun snalekgu di gamu. Na deg Fol, simto agu kè? Na simto kè Afolos? Tulengu gamu i kaglutan, gami Afolos alò dad salig Dwata. Na mdà di gami faglut gamu di Dwata, na alòmi nimò i dek Dwata gami.

6 Na deg sa gambet i to mule i bnê, na Afolos i gambet i to gal tmubél i bnê, bay Dwata sa ftabò na falnok bnê én.

7 Na taman ise ku i to mule dun, ku demen i to tmubél i dnayenyu. Kabay Dwata i dnayenyu, du kenen i ftabò na falnok i bnê.

8 Na salngad i btas i to mule i bnê, na i to tmubél dun, na Dwata mlé taden di lwe to ani, fagu di nimò i mgimòla.

9 Na lwe gami Afolos dad salig dek Dwata, na gamu guflingengu i satu nligo Dwata i gumimòmi. Na lêman gamu salngad i gumnè Dwata fnadlugan nimò.

10 Na flingengu i katdògu di kimò i gumnè. Du faglut gamu i tdògu gambet gamu i gumnè nimògu. Fagu di kfulung blé Dwata gmagan agu fdak i too fye gumnè, bay nun dademe fadlug mimò, bay balù simto fadlug mimò, là fakay ku laan too fanse mimò dun.

11 Du landè dademe gufdak i lahan, dunan i kafaglutito, senan alò di ku Dyisas Krayst, i tagatdògu di gamu.

12 Di kimò i dad to gumnè dee imòla dun, i dad mabtas na mgagid gambet blawen, salafì, na mabtas batu, ku demen i dad lumak malmo gambet kayu, kalon, na kwat fali.

13 Na salngad én, nun mgagid na nun lumak malmo di kimoito i fimò Dwata gito dad faglut, na teen kadang, di duh kasfulê Krayst, i kgagid i mgimò kat to du tnilew Dwata i kdee. I là mgal baling lana, du i duh kukum Krayst gambet i lifoh smakuf i kdee là too mgagid.

14 Na ku nun nimò i satu to i là malmo, nun untung gdawatan mdà di Dwata.

15 Kabay ku nun nimò i satu to i malmo, galwà kenen di kaflayam landè gusenan, bay landè sa untungan mdà di Dwata. To ani, gambet i satu to galwà di gumnean sakuf

bay landè geben.

16 Dad flanekgu faglut, too agu tikeng gamu. Làyu kè gadè gamu dad faglut i gumnè Dwata, du i Tulus Dwata mnè sa di nawayu?

17 Taman balù simto falmo i gumnè Dwata fanlayam Dwata, du i dad to gumnean toon nfun, na gamu sa i gumnean ani.

18 Nangyu fafgaw i ktoyu. Ku nun di gamu, man nawan too kenen fulung du én gman dad to là faglut, fye fa baling ku tagakan i kfulungan ani, du fye mbaling too fulung.

19 Du tulengu gamu i kaglutan, i kfulung di tah tanà ani landè gukmamu Dwata dun, du i kfulungan too mdatah fa, du nun man Dwata di Tnaluan, "Balù tan i kalbong i kfulung i dad to, làla fakay fangaw Dwata, du gmagan kenen misan i dad to fagu di kfulungla ani."

20 Na manan fa, "Gadè Dwata landè gukmamu i fandam i dad to fulung."

21 Taman nangyu dag na gamu lalò balù simto to. Du i kdee fye tagablé di gamu du tmabeng gamu,

22 balù ku agu Fol, Afolos, Fiter, ku demen i dad fye dini di tah tanà ani, i nawayu, i kfatiyu, na balù i tan kel ani, ku demen kadang di fulé duh, kdee ani gablé Dwata gamu du slame gufyeyu.

23 Du gamu nfun Dyisas Krayst, na Dyisas Krayst nfun Dwata.

4

I dad to gal dek Krayst Dyisas

1 Na gami gal tamdò, fye ku fandamyu gami i dad salig Krayst Dyisas. Gami gusmalig Dwata tamdò i kaglut laan fgadè di muna bay ani tafgadean.

2 Na i salig gusmalig i ulun, là fakay ku là kenen too gsalig.

3 Là mabtas di deg ku tan i fandamyu na i fandam i dademe to gablà di deg, ku too agu gsalig di nimò fimò Dwata deg ku demen là, du balù agu, làgu gadè ku tan i gmangu gablà di ktogu,

4 du balù man nawagu landè sa i làgu gugsalig, bay Dwata gmadè ku nun gugsalàgu, na kenen alò fakay mukum deg.

5 Taman nang ito mukum i nimò i demeito to, bay fye fa ku fatanito i bang i kasfulê Amuito Dyisas Krayst, du kenen sa mukum kdee. Na fgadean i dad nimò gbuni i dad to, na i dad knayè i nawala. Na kafnge én, dnayen Dwata kat satu to gasngad di nimoan.

6 Na dad flanekgu faglut, i kdee gmangu ani gine, guflingengu i ktogu na Afolos, du fye tooyu gadè kibòyu mimen i tagsulat di Tnalù Dwata i tdoan gamu, dunan nang gamu fdatah i tdò satu di gami. Ku gami tamdò, là gami mdatah di dademe to tamdò.

7 Man nawayu kè mdatah gamu di dademeyu faglut di ku Dyisas Krayst? Na i kdee glabatyu, man nawayu kè ku mdà alò di gamu kto? Kabay tulengu gamu i kaglutan, kdee gununyu slame blé Dwata gamu. Na du i kdee mdà di Dwata, là fakayyu fdag i ktoyu.

8 Na man nawayu kè tagdawatyu i kdee tabeng Dwata, na landè gukulangyu? Man nawayu kè taglabatyu kdee gablà di Dwata, du sadi gamu mbaling ulu di kagot Dwata, na balù là gami dmeme gamu? Kabay ise gami fa mgimò ulu du magot i dad to. Na too agu mayè ku glut tamgimò gamu ulu, du fye gakuf gami di kagotyu i dad to.

I kagkah Fol

9 Na gmangu ani gine, du slaan di fandamgu gami dad tamdò Tnalù Dwata, tamgimò gami Dwata dad to mdanà di kdee dad to. Sadi gami gambet dad to bnilanggù fan fnati di muna i kdee dad to di klamang banwe, na di muna i kdee dad kasaligan Dwata.

10 Du tamdò gami gablà ku Krayst, gal man i dad to là gami fulung faldam, bay gamu kun, dad to too fulung faldam. Na manla gami là labè tmulen i kaglut, bay gamu kun, too labè. Na là gami nafè i dad to, bay gamu kun, toola nafè.

11 Na gami fandà di muna fa kel di duh ani, kulang i kakaanmi na malau gami. Na i klawehmi tatoo labi, na toola gami snuntuk. Na tatì gami lamngab, du landè too glut gumnèmi.

12 Na too gami fgal mimò, du fye gambayad gami i dad klidùmi, du fye gamkaan gami. Na ku nun too sasè man i dad to gablà di gami, knean fnimi di Dwata banlé ale kafye. Na balù toola gami fanlayam, knean tnayudmi.

13 Na ku dnalamla gami làmi tnimel ale di sasè. Na fandà di muna fa kel di duh ani, gami sa gambet i sasè gal bat i dad to, du di dale, landè gukmamula gami, gami i dad to too mdanà di kdee dad to di tah tanà.

14 Na dad flanekgu faglut, ise ku én duengu smulat ani ku fyàta gamu, bay fye ku tdòta gamu, du gamu gambet i dad ngàgu toogu kando.

15 Du balù too dee dad tamdò gamu gablà ku Krayst Dyisas, bay alò agu i màyu di kafaglutyu di kenen, du agu sa tnanin tamdò gamu i Fye Tulen gablà di kenen.

16 Na du deg i màyu, taman fnigu di gamu lalòyu i deg nimò.

17 Taman dekgu Timoti ditù di gamu ani. Timoti i tingàgu di kafaglut toogu kando na too gsalig di klaloan ku Dyisas Krayst. Salu kenen di gamu du fafaldaman gamu i kibògu mlalò ku Dyisas Krayst. Na ani i tdògu di kdee dad to faglut di gustifunla di balù tan gugsalugu.

18 Na fanyogu nun di gamu fdatah, na man nawayu là

agu nan samfulê na mlauy gamu du neyegu i kibòyu mlalò ku Krayst.

19 Kabay ku mayè Dwata, mlal agu mlauy gamu. Na neyegu i dad to fdatah, ku glut nun eneg Dwata di dale ku demen ken alò ale fdag.

20 Du i kagot Dwata gito, là teen di taluito, bay di eneg i nimoito.

21 Na ku làyu tagak i sasè nimòyu, di kakelgu di gamu toogu gamu nngak. Kabay ku tanluyu i nimòyu, too fye i klauygu gamu, du fitegu gamu i bong kakdogu, na i kafafyegu mebe gamu. Taman malék gamu ku tan kayèyu di lwe ani.

5

I ksasè nimò i satu to faglut

1 Na talingegu nun kun satu di gamu nugatan i tlas yéan. I sasè nimoan én too magagyà, du balù i dad to là faglut di Dwata là ale mimò dun.

2 Na balù too sasè nimò i satu to ani, knean baling gamu fdatah, bay fye baling ku too gamu mlidù mdà di nimò i to ani na falwàyu kenen, du fye laan gakuf di kastifunyu.

3 Na di deg, balù mawag agu fa di gamu, knean sadi déén agu di safédyu, du fadlug agu sa faldam gamu. Na tafandamgu i fye kibòyu i to ani, sadi déén agu di gamu.

4 Na ku stifun gamu di dagit Amuito Dyisas Krayst, fandamyu sadi déén agu di safédyu. Na dekgu gamu mdà di eneg na glal Amuito Dyisas,

5 falwàyu to ani di kastifunyu, na bléyu kenen di ku Satanas, du fye falmon i lawehan, ken mdà déén samfulê kenen di Dwata na galwà di kaflayam landè gusenan di duh kukum Amuito Dyisas.

6 Na lêmangu nulit i mangu gine. Sasè ku fdatah gamu gablà di katluyu, du nun too sasè bol di gamu. Làyu kè gadè i gumtatek i gal gman, “Balù tukay alò i falnok fan bol di bong arina gafalnokan.”

7 Taman mangu di gamu là fakay ku làyu kah i sasè nimòyu di muna, du fye landè gbol sasè di gamu, salngad i fan falami tnaga i landè falnok dun du knaan di Duh Kaglius. Gadègu tagambet gamu ani fagu di kafaglutyu di ku Krayst, du Krayst gambet i tingà bilibili dsù di Duh Kaglius du falwà gito.

8 Taman gito dad to faglut, gambet ito i to mbat i kdee falnok, du fatlagadan i kton di fista i Duh Kaglius. I gumtatek ani, nang ito faloh salà mnè di nawaito, na nang ito nimen i sasè knayè i lawehito, bay balingito nimò i too matlu nimò na laloito i kaglut mdà di nawaito.

9 Na di ksulatgu di gamu di muna, gmangu di gamu là fakay ku dmeme gamu i dad to mimò sasè knayè i lawehla,

10 bay ise ku én kayègu man nang gamu fdadong di dad to là faglut, i dad to mimò i sasè knayè i lawehla, i mibal knun

i dademela to, i tmaku, na i mangamfù di ise glut dwata. Silangito ale giwas ku là ito dini di tah tanà.
11 Kabay ani kayègu man di gamu, nangyu dneme i to mangman kenen faglut bay sasè nimoan. Kaflingengu dun, ku nimoan i sasè knayè i lawehan, ku gal mibal i knun i demen to, ku fnangamfuan i ise glut dwata, ku dmalam i dad to, ku flangal, na ku demen tmaku. Na balù kmaan, nang kmaan di safèd i to gambet ani.
12-13 Du tulengu gamu, ise ani i deg nimò mukum i nimò i dad to là faglut di Dwata, du Dwata sa alò i fakay mukum dale. Kabay i dad to makuf di kastifunyu, du faglut ale di Dwata, nun gamu labet mukum dale. Du man di Tnalù Dwata, “Falwàyu i to mimò sasè, du fye là kenen dmeme gamu di galyu kastifun.”

6

I ksusay i dad to faglut

1 Na nun snalekgu di gamu dad flanekgu faglut. Ku nun làyu gusaglabat i demeyu faglut, tan i duenyu baling fusay di dad to là faglut, na là di dad flanekyu faglut?
2 Tagadèyu kè gito dad faglut, mukum i dad to di tanà ani kadang di fulé duh. Too glut gito mukum satu duh, taman tan kè, làyu gagan mukum i tukay làyu gusaglabat?
3 Na balù i dad kasaligan, gito mukum dale kadang di fulé duh. Na du glut nun glalito mukum kadang, lumban fa i kgaganito mukum i demeito faglut di tah tanà.
4 Na ku nun kasfala di gamu dad faglut, tan duenyu fusay di dad to là faglut?
5 Kan, là gamu kè myà? Landè kè satu di gamu faglut gmagan smafye gamu di làyu kasaglabat? Nun sa.
6 Kabay én balingyu nimò, nebeyu i flanekyu faglut di dad to là faglut gal mukum, du ale i fusayyu.
7 I kebeyu i demeyu faglut di usay, én sa i gudmilèyu too kulang i ksaligyu di Dwata. Fye fa ku nun fsasè gamu na nangyu bnalas sasè, na ku nwè di gamu i knunyu, nang ku fansalàyu demeyu faglut.
8 Kabay balingyu fansasè i demeyu faglut, na nwèyu i knunan.
9 Dad flanekgu faglut, làyu kè gadè i dad to mimò sasè là gfusuk di banwe Dwata? Too gamu fgeye, du fye là gamu mafgaw, du i dad to mimò i sasè knayè i lawehla, i dad to mangamfù di ise glut dwata, i dad to mlafà yaanla, i lagi mimò sasè knayè i lawehan di demen lagi, i libun mimò sasè di demen libun,
10 i dad to tmaku, i dad to mibal i knun i demela to, i dad to flangal, i dad to madoy i dad demela to, na dad to mlangong. I kdee dad to ani là gfusuk di banwe Dwata.
11 Na nun di gamu mimò ani di muna fa, bay tanlaneb Dwata i dad salàyu, na tamgimò gamu dad ngaan,

na di kiten talandè nan salàyu, fagu di Amuito Dyisas Krayst na di kalak i Tulus Dwataito.

I laweh gudmayen Dwata

12 Na ken nun di gamu mangman, “Fakay agu mimò balù tan i fye kayègu nimò.” Glut i manan, bay ise ku i kdee fye nimò gamtabeng gito. Kaflingengu dun, balù ku mangu, “Fakay agu mimò ku tan i fye kayègu nimò,” bay nun làgu nimò, ken mgikat agu di nimò én.

13 Na ken man i dademe, “Tanimò Dwata i knaan du fkah di tien, na tanimoan i tien du gufkah i knaan.” Na glut ani, bay kadang di fulé duh falmo Dwata i knaan na tien, du kadang landè gukmamuito dun. Salngad én i lawehito, nun gukmamun, bay ise én duen Dwata mimò dun du fye faguito di kimen i sasè knayè, bay nimoan du fye faguito di kimen knayè Amuito Dyisas Krayst du fye magdayen kenen. Na kenen magot na mifat i lawehito.

14 Na Dwata mték Amuito Dyisas Krayst mdà di fatin, fagu di bong kgal i tulusan, na lê kenen mték i lawehito kadang satu duh.

15 Tagadèyu i lawehito ani, i mgimò laweh Krayst Dyisas, du tamasasatu ito di kenen. Taman du i lawehgu gakuf di laweh Krayst, fakaygu kè sansatu i lawehgu ani di satu libun mkat lagi? Làgu fakay nimò ani.

16 Tagadèyu kè ku i to samsatu i lawehan di libun mkat lagi, lwe lawehla ani mbaling satu. Too glut sa ani, du nun gsulat di Tnalù Dwata, manan, “I laweh i lagi na i laweh i libun mbaling nan alò satu laweh.”

17 Kabay i to masasatu di ku Amuito Dyisas Krayst i nawan na nawa Dyisas tambaling alò satu.

18 Taman dad flanekgu, nang gamu samsatu i lawehyu di laweh i to ise yaanyu. I kdee salà nimò i dad to slame sasè, bay landè dademe salà gafsasè i laweh salngad ani. I to mimò ani, gamsalà kenen na gafalmon i lawehan.

19-20 Taglifetyu kè i lawehito ani i gumnè Tulus Dwata i gablé Dwata di gito? Taman ise gito mfun i lawehito, du Dwata sa i mfun dun, du too mabtas kbayad Dyisas Krayst gito di kfatin, mdà di kaglifanito di salà. Taman én duenan là fakay ku là mimò i lawehito i too gumagdayen Dwata.

7

I kwè yaan

1 Na smulat agu ani, du tnimelgu i snalekyu di ksulatyu deg gablà di kwè yaan, na mangu fye fa ku là mwè i lagi yaan.

2 Kabay du dee dad to gal mayè samsatu lawehla di laweh i to ise yaanla, fye fa baling, ku kat to, lagi na libun, nun yaan.

3 Na gamu dad satlamin, i lagi ku demen libun, tooyu nagin ku tan knayè i yaanyu,

4 du i yaanyu sa mfun i lawehyu. I libun nun yaan, ise kenen mfun i lawehan, bay i yaanan. Salngad i lagi nun yaan, ise kenen mfun i lawehan, bay i yaanan mfun dun.
5 Nangyu klen lawehyu di yaanyu, bay slaan, du fye landè gablabal i kdasalyu, fakay beg là sasatu milè ku sasatu nawayu. Kabay nang ku too mlo, du ken làyu gadnan i nawayu, na tnilew gamu Satanas, na baling gamu gamgimò sasè.

6 Na gablà di kdee gmangu ani gine, ise sa ku kdekgu gamu mwè yaan. Kabay alò ani fngeweta gamu.
7 Du ku di deg kayè, fye ku là mwè yaan i dad to salngad deg. Kabay gadègu là salngad i dad to, du sahal sa gnagan blé Dwata di kat satu to.

8 Na ani i kayègu man di gamu dad lagi na dad libun landè fa yaan, na di gamu dad balu, fye fa ku là gamu mwè yaan, salngad deg.
9 Kabay ku làyu gadnan i knayèyu, fye fa baling ku mwè gamu yaan, du fye là gamu maflayam di too knayè i lawehyu.

10-11 Na nun kayègu man di gamu dad satlamin, bay ise deg i gumdaan, bay mdà di Amuito Dyisas Krayst. Na ani dunan, i libun laan fakay kah i yaanan, na salngad i lagi nun yaan laan fakay kah i yaanan. Kabay ku nun libun takahan yaanan, là fakay lêman mwè yaan. Tatian mnè landè yaan, ku demen samfulê di yaanan.

12 Na di dademe dad to nun kayègu man di gamu. Ise ku Amuito Dyisas i mngewe ani, bay agu i mngewe gamu ani. Kaflingengu dun, ku nun lagi tambaling faglut, na yaanan là faglut, bay laan mayè ku skah ale, là fakay ku kah i lagi i yaanan.
13 Na salngad én i libun tambaling faglut, bay là faglut i yaanan, laan fakay kah i yaanan ku là mayè i yaanan.
14 Du i lagi là faglut, gamdawat kafye mdà di Dwata fagu di ksasatun di yaanan faglut, na i libun là faglut gamdawat kafye mdà di Dwata fagu di ksasatun di yaanan faglut. Na i dad ngàla fa, gamdawat ale kafye, du ku là glut ani, salngad ale i dad ngà i dad là faglut di Dwata.
15 Kabay ku mayè i to là faglut mkah i yaanan faglut na falohyu kenen. Du faloh Dwata ku i to là faglut mkah i yaanan faglut, du i kayè Dwata ku i satlamin nun ktanak i knèla.
16 Hae, tooyu faloh i yaanyu i là faglut mkah gamu, du làyu gadè ku gebeyu kenen di kafaglut ku demen là.

I kimen i knayè Dwata

17 Na balù tan i gnagan blé Dwata gamu na tan i tagnè kagkahyu di katbù i kafaglutyu di Amuito Dyisas Krayst, fye ku kat satu gamu fadlug di knayè Dwata di gamu. Én i

tdògu di dad to faglut di kdee dad simbahan gutamdògu.

18 Ku nun satu to Dyu na faglut kenen, na taftulì du fiten kenen i satu Dyu, na fngewegu kenen, nang sa mwè i ilè di kaftulian. Na salngad ku nun satu to ise Dyu, na faglut kenen, balù laan ftulì.

19 Du balù ku ftulì ite ku là, ise sa ku ani mabtas di Dwata. Kabay én i too mabtas i kimenito i knayean.

20 Na lêmangu man i gmangu gine, too gamu fadlug di tagnè kagkahyu di kafaglutyu di Dwata.

21 Ku lifan gamu, na mbaling gamu faglut bayàyu, bay ku nun kibòyu galwà di kaglifanyu, na lamwà gamu.

22 Balù ku lifan gamu di kafaglutyu Dwata, di kiten, ise gamu lifan. Na balù ku ise ito lifan, bay ku faglut ito di Amuito Dyisas, flifan ito di kenen.

23 Du too mabtas bayad Dwata gito mdà di kaglifanito di salà, taman nang ito mlalò i dademeito to, ken balingito glifan di dale.

24 Taman dad flanekgu faglut, too gamu fadlug di tagnè kagkahyu di kafaglutyu di Dwata, na Dwata tmabeng na mifat gamu.

I dad to landè yaan

25 Na gablà di dad to landè yaan, nun fngewegu gamu ani ise ku mdà di Amuito Dyisas, bay fagu di kakdon deg, gsalig agu mngewe gamu.

26 Du too maflayam ito dad faglut di bang ani, taman fye fa ku là ito mwè yaan.

27 Kabay ku nun yaanyu, nangyu kah i yaanyu. Na ku landè yaanyu, na nang gamu sa mngabal yaan.

28 Kabay gamu dad lagi ku mwè gamu yaan là gamu gamsalà. Na salngad gamu dad libun, ku mwè gamu yaan ise sa salà. Kabay too fye ku là gamu mwè yaan, du ku mwè gamu yaan too malima i gnaguyu, na kayègu moon ku là gamu magu di kalima.

29 Taman ani kayègu man di gamu dad lagi nun yaan. Du tafukal nan i duhito di tah tanà ani, mdà di duh ani fdatahyu i nimò Dwata mdatah fa di yaanyu.

30-31 Fye ku laito fnè di nawaito i klidù nawaito, i klehew nawaito, na i kweito knunito di tah tanà, du là mabtas, du là mlo i kneito di tah tanà. Taman fye ku là gamsamuk i kdee ani di nimoito di Dwata, du tamdadong gusen i banweito ani.

32 Ani toogu kayè ku landè gamsamuk i nawayu. Fye fa i to landè yaan, du landè gablabal di kimoan i knayè Dwata, du én alò fandaman ku tan i kiboan flehew Dwata.

33 Kabay i lagi nun yaan, én fandaman gablà di klidù i knè di tah tanà, du én kayean ku flehewan i yaanan.

34 Na i nawan lwe i gugsalun, du kayean flehew Dwata, na kayean flehew i yaanan. Kabay i libun

landè yaan, alò satu gugsalu i nawan, du fandaman i nimò Dwata, na i kiboan fagu i kton du fye gaflehewan i Amun, na fnean di nawan i too matlu di kite Dwata. Kabay di libun nun yaan mahal, du én i fandaman gablà di dad klidù di tah tanà ani, na tan i kiboan flehew i yaanan.

35 Ani duengu mangman i kdee ani gine di gamu, du kayègu tmabeng gamu. Na ise sa ku fnanggu gamu mwè yaan, ku mayè gamu, bay kayègu ku tlu i klalòyu Amuito Dyisas Krayst, na landè gablabal di nimòyu di kenen.

36 Na ku nun sawang libun na sawang lagi na sayè ale, bay én fandamla là ale safles, ani fngewegu dale, ku là gadnan i lagi ayean di libun, fye baling ku sdeme ale. Ise salà ani.

37 Kabay ku gmagan i lagi là mwè yaan, na ku gaganan damnan i lawehan, na landè mleges kenen, bay mdà di kenen knayè ku là fles sdeme too fye sa.

38 Taman balù fye ku fanles i lagi ani mwè i bliwalan, bay too lumban fa i kafyen ku balingan là fanles.

39 Na i libun nun yaan là fakay mkah i yaanan ku là fa mati. Kabay ku mati yaanan, fakay kenen mwè balù simto kayean, ku alò faglut di ku Dyisas Krayst.

40 Kabay ku di deg fandam, fye fa di libun balu ku laan lêman mwè yaan. Na fnaglutgu, ani fgadè i Tulus Dwata di deg.

8

I knaan dsù di ise glut dwata

1 Na tasnalekyu ku fakay di gito dad faglut, kmaan i knaan dsù di dad ise glut dwata. Na ani timelgu dun. Too glut kdeeito kun gmadè i kaglut gablà di knaan dsù di dad ise glut dwata. Kabay ku man nawaito gmadè ito i kdee kaglut, fdagito ktoito. Na ku én, là ito gamtabeng i demeito to di kafaglutla, du alò kakdoito i gamtabeng dale.

2 I to ku man nawan nun gnadean, én gudmilè kulang fa i gnadean.

3 Kabay i to kamdo Dwata, dnilè Dwata, kenen i nfunan.

4 Taman gablà di knaan dsù di dad ise glut dwata, gadeito i dad ise glut dwata, too glut ise Dwata, du nun alò satu glut Dwata, dunan Dwata ditù di langit.

5 Na nun dad to mangman, dee gumangamfù i dad to ditù di langit na dini di tah tanà, na katlola i fnangamfùla ani, dunan dad dwatala na dad amula.

6 Kabay gito dad faglut di ku Dyisas mahal, du gadeito alò satu glut Dwata, dunan Maito Dwata, i tamgimò i kdee di tah tanà, na i kdee di tah langit, du fye kenen gumangamfuito. Na gadeito nun alò satu Amuito, dunan Dyisas Krayst. I kdee mgimò

Dwata nimoan fagu di ku Dyisas, na mdà di kenen nun falami nawaito.

I kiboito kamdo i demeito to.

7 Kabay nun dad demeito faglut, là gamlabat landè gnagan i dad ise glut dwata di gito, na malima di dale ku tnagakla i fnaglutla ani, du knalamla di muna fa kmaan i dsù di dale. Kabay ani, ku knaanla, msamuk i nawala, du man nawala gamsalà ale du magin ale kun di kfangamfù di dale.

8 Na gadeito i knaan ise én gafdadong gito di Dwata, balù kmaan ito ku demen là.

9 Na too glut ani, bay tooyu fnafye gablà i dad là fnang gamu, du ken nun dademeyu mlungay fa di kafaglutla baling tatek di salà ku lalòla i kakaanyu dun.

10 Du ku nun satu demeyu faglut i là fa gamlabat i kaglut teenan gamu kmaan di gumnè i gumangamfù di ise glut dwata, laan gamu kè nagin kmaan, du gadean ge satu to gamlabat? Magin sa kè.

11 Tagadèyu fafati Dyisas Krayst di krus, du fye galwà i to lwe nawa ani gine. Kabay ku mdà di kaglabatyu, man nawayu fakay gamu kmaan, gamu gafsalà kenen i flanekyu ani, du kmaan gagin gamu.

12 Na du manyu fakay ale kmaan, falmoyu i fandam i dad flanekyu faglut, du di dale sasè ku kmaan ale. Na gamsalà gamu di ku Dyisas Krayst, du fagsalàyu i demeyu faglut i mlungay fa i kafaglutan.

13 Taman ku fkahgu di deg kto, ku én gumdà i flanekgu faglut gamsalà, du mdà di kakaangu, talà agu kmaan i ungad i lmanaf dsù di dad ise glut dwata.

9

I dad to dek Krayst

1 Na di klalògu ku Dyisas Krayst, fakay agu mimò i kdee nimò ku alò là fnang Dwata, du dek agu Krayst samtulen gablà di kenen, na toogu teen Amuito Dyisas. Na là alò ani, bay tafaglut gamu di kenen mdà di katdògu gamu.

2 Na balù ku man i dademe to, ise agu satu to gal dek Dyisas, bay gamu sa gmadè agu satu dek Dwata, du agu sa i tamdò gamu gablà di ku Dyisas Krayst, na ani gumdàyu faglut di kenen.

3 Ani sa i timelgu i dad to i là faglut ku agu satu to gal dek Dyisas Krayst.

4 Landè kè kaglutmi dmawat knaan na ninum blé i dad to tdòmi? Nun sa.

5 Ku nun yaangu, là fakay kè ku fagingu i yaangu di kalngabgu di dademe banwe, salngad i dademegu gal dek Dyisas, i dad flanek Dyisas na Fiter? Fakay sa.

6 Tan i man nawayu, alò gami Barnabas, là fakay dmawat i klidùmi mdà di dad to tdòmi?

7 Kaflingengu dun i satu sundalu, fakay kè ku landè

blé di kenen? Là fakay sa. Na salngad én i to nun fulen, là fakay ku fnang kenen kmaan i bunge i dad fulen. Na dad gal meye dad bilibili, là fakay fnang dale, du nun alella di dad bilibili.

8-9 Na i mangu ani, ise ku mdà di deg fandam alò, bay salngad man Tnalù Dwata, du nun fa guflingenan dun di dad flalò Dwata blén fagu di ku Mosis, manan, "Nangyu fnungus i bà i baka ku flékyu fali." Na fandamyu i gumtatek i gman Dwata. Alò dad baka kè i toon kando? Là alò ale,

10 du gakuf gami dad gal dek Dyisas di gman Dwata di flaloan ani, du fye gadèmi fakay ku nun gwèmi mdà di nimòmi i nimò di Dwata. Salngad én i to gal dmaru na i to gal kamtu, slengla mimò, too nun fandenla alella di dad nimòla én.

11 Na salngad gami nun flami ditù di gamu, dunan i dad tdòmi gamu mdà di Dwata, na nun gufyeyu déén kel di landè sen. Na là kè fakay di gamu, ku nun fandenmi bléyu gami klidùmi di tah tanà?

12 Ku nun kaglut i dademe gamdawat tabeng mdà di gamu lumban fa gami du gami sa muna di kdee tamdò di gamu.

Kabay balù nun kaglutmi mwè di gamu, knean là gami sa mni di gamu, bay baling gami tmayud i kdee bung kalima, du fye landè gablabal di kbelmi i Fye Tulen gablà di ku Krayst Dyisas.

13 Gadèyu kè i dad to mimò di Bong Gumnè Dwata, déén sa gumwèla knaanla di Bong Gumnean én. Na salngad i dad to damsù di Dwata, nun alella di lmanaf dsù déén.

14 Na gambet ani i dad to gal samsebe i Fye Tulen, du too man Amuito Dyisas, i dad to mimò i nimoan déén sa i gumwèla dad klidùla.

15 Kabay deg, balù nun kaglutgu mni, là agu mni di gamu, balù di sulatgu ani. Fye fa ku mati agu, nang ku mni agu di gamu, du fye fakay agu fdag.

16 Kabay là fakay ku fdag agu gablà di katdògu i Fye Tulen, du Dyisas Krayst mdek deg, na là fakay ku làgu dnohò i fimoan deg. Na ku là agu tamdò i Fye Tulen fanlayaman agu.

17 Ku tatì mdà di deg fandam mimò i nimò ani, gablà ku gdawatgu i bléyu. Kabay du salig agu Dwata, là fakay ku làgu nimò i dekan deg, balù ku landè bléyu deg.

18 Na ku landè gdawatgu, tan i deg untung kè di katdògu, dunan i klehewgu mdà di kgebegu i Fye Tulen di dad to, na landè fnigu di dale balù fakay agu mni.

19 Na too fye ani, du landè to balù satu mfun deg, du nun blén deg. Kabay kayègu flifan di kdee dad to, du fye gamgebe agu dee dad to di kafaglut ku Dyisas.

20 Ku glam agu di dad to Dyu, lalògu dale nimò, du fye gebegu ale di kafaglut. Du balù là agu mgikat di kimen i

dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis, ku glam agu di dad to mimen i dad flalò, nimengu sa du fye gamgebe agu dale di kafaglut ku Dyisas Krayst.

21 Na salngad i nimògu di dad to ise Dyu, du ku glam agu di dale, talà agu mlalò i dad flalò blé Mosis, bay ganbetgu i dale nimò, du fye gamgebe agu dale di kafaglut ku Dyisas Krayst. Ise ku mangu là agu mimen i flalò Dwata, du toogu nimen i flalò Dyisas Krayst deg.

22 Na ku glam agu di dademe dad to faglut, bay là ale fa too gamlabat, na tatìgu fanganag tamdò dale, du fye i kafaglutla mbaling mgal. Na kat satu to gutmulengu gablà ku Dyisas, mngabal agu i dalangu fakay tmulen dale, du fye nun beggu mgebe di kafaglut di ku Dyisas, na galwà ale di kaflayam landè sen.

23 Na nimògu ani, du fye mbel i Fye Tulen gablà ku Krayst, na fye nun alelgu di kafye gdawat dad to galwà, kadang satu duh ditù di langit.

24 Gadèyu kè gablà di dad to makuf di skuya mila? Dee sa makuf, bay alò satu sa i guna di dale, na én gamwè i untung. Taman too gamu fgal, salngad i to makuf di skuya mila, du fye nun untung blé Dwata gamu.

25 Na i to makuf di kaskuya mila, funan too fgal faknalam i lawehan, du kayean nun untung. Na untungan ani lumak malmo. Kabay gito dad faglut, fgal ito di klaloito i Amuito Dyisas, du kayeito nun untungito landè gusenan.

26 Taman salngad i to skuya mila, too agu fatlu kel di gusenan, du fye là agu gasyat. Na toogu ganbet i kibògu tamdò, du fye too mastadè i tdògu di kdee bung dad to, fye là agu salngad i to gal smuntuk bay là mastadè i ksuntukan.

27 Na toogu dnan i kdee knayè lawehgu, du likò agu ku di kafngegu tamdò di dademe dad to i fye dalan, na làgu lalò, salngad agu i to faskuya i dademe to di kaskuya, bay kafnge én, làgu gdawat i untung, du làgu nimen i kdee flalò di kaskuya.

10

I kfangamfù di dad ise glut dwata

1 Na dad flanekgu faglut, kayègu ku faldam gamu gablà i dad gutambulito di klalòla ku Mosis. Kdeela mgalung i labun di kinit i duh, na gifal ale di bong mahin dnagit Fulè Mahin.

2 Na fagu di labun, na kifalla i mahin, sadi én i gumunyag dad gutambulito, du ani ilè mlalò ale ku Mosis.

3 Na kdeela kmaan i knaan blé Dwata di dale.

4 Na minum ale yéél fatbul Dwata mdà di bong batu. Du i batu ani i satu ilè samnagin Krayst dale.

5 Kabay balù too dee fye mgimò Dwata di dale, knean nun dee di dale là gaflehew Dwata, taman mati ale na

gtagak i dad lawehla di banwe gulandè to.

6 Na i kdee kel di dad gutambulito ditù di banwe gulandè to, slame tdò di gito, du fye landè ayeito mimò sasè salngad i nimòla dale.

7 Nang ito mangamfù di dad ise glut dwata, salngad i nimò i dademe dad gutambulito. Na gsulat di Tnalù Dwata i nimòla di kfangamfùla dale, manan, “Sudeng i dad to, du kmaan na minum, kafnge én sayew ale.”

8 Na nang ito mimen i sasè knayè lawehito, du ani nimò i dad gutambulito di muna fa, na di sduh, lwe falò tlu libu di dale mati du fanlayam ale Dwata.

9 Nangito tnilew Dwata, du én nimò i dad gutambulito, fadlug ale mimò sasè, na neyela ku fanlayam ale Dwata. Na fanlayaman ale du fakétan ale i ulad na mati ale.

10 Na nang gamu fa mugak gablà di to blé Dwata du mebe gamu, salngad i nimò dademe dad gutambulito, du di bang én, dek Dwata kasaligan du mati dale.

11 I kdee mkel di dale ani mgimò guflingen, du fye fgeye ito fye laito ganbet i sasè nimòla. Na gsulat i dad kaflayam gnagula, du fye matdò ito du tamdadong gusen i banwe.

12 Taman nè i to man nawan mgal i kafaglutan, fye ku too fgeye ken baling tatek di salà salngad i dad gutambulito.

13 I kdee kibò Satanas tmilew gito, salngad i gal gnagu i dademe to di tah tanà. Kabay Dwata too gsalig tmabeng gito, du laan faloh di gito i tilew laito gagan tnayud. Kabay di bang nun tilew banlén ito gnagan, du fye là ito gamsalà.

I kafaldamito i kfati Krayst Dyisas

14 Taman dad flanekgu toogu kando, nang gamu makuf di kfangamfù di dad ise glut dwata.

15 Na du fulung gamu faldam, taman gamu sa i gmadè ku glut i mangu di gamu ani ku demen là.

16 Na ani i mangu di kastifunito dad faglut, du fandamito i kfati Krayst Dyisas, nweito i ninum na mlé ito fye di Dwata gablà di ninum ani. Ani ilè i ksasatuito di ku Krayst, fagu di kfalohan i litean di krus. Na balù i fan i sansalelito, na knaanito ani, i satu ilè masasatu ito di ku Krayst fagu di lawehan i gagu di kaflayam.

17 Too glut, masasatu ito di ku Krayst, du balù dee ito, knean alò satu fan sansalelito du knaanito.

18 Salngad ani i kagkah i dad Dyu, na ani i fandamyu, du i dad to kmaan i dsù di Dwata, too glut masasatu ale di kfangamfùla di Dwata.

19 Ani kayègu man, i dad ise glut dwata i gumangamfù i dad to, alò nimò i dad to. Na ku nun knaan dsù di dale, i knaan ani alò i knaan, du landè gukmamu

i kfangamfùla di dad ise glut dwata ani.
20 Kabay tulengu gamu i kaglutan, balù ani i gmangu gine, di kadsùla di dad ise glut dwata du fnangamfùla, baling én gumangamfùla dad busaw ise di Dwata. Na là agu mayè ku masasatu gamu di dad busaw.
21 Na gito dad faglut, ku too ito mlalò ku Dyisas na gakuf ito di kinum na di kakaan di duh kafaldamito i kfati Dyisas, là fakay ku gakuf ito di dad to là faglut, di kinumla na di kakaanla i dsù di dad busaw, du ku gakuf ito salngad ku gagin ito di kfangamfù di dale.
22 Na ku ani nimoito, flabè Dwata Amuito na fanlayaman ito.

I kiboito tamgal i demeito faglut

23 Fakay ito sa kun mimò balù tan i là fnang Dwata. Glut ani, bay dee nimò là gamtabeng i kafaglutito di ku Krayst na là gatgal i kafaglut i demeito to.
24 Na too fye ku kat satu di gito faldam ku tan i gufye i demeito to, na nang ku aloito fandam i gito gufye.
25 Fakayito mayad na kmaan balù tan ungad lmanaf fablila di fadyan. Kabay nang ito smalek ku ungad én tadsù di dad ise glut dwata ku demen là, du fye là lwe nawaito kmaan dun,
26 du i kdee bung knaan mgimò Dwata fakayito knaan, du gsulat di Tnalù Dwata, manan, "I tanà ani na i kdee dini, slame nfun Dwata."
27 Ku nun to là faglut na nlakan gamu kmaan di gumnean, na ku mayè gamu magin kenen, salu gamu ditù di gumnean, na balù tan i blén di gamu knaanyu, nang gamu smalek ku tadsù di ise glut dwata ku demen là, du fye là lwe nawayu kmaan dun.
28-29 Kabay ku man i demeyu faglut di gamu, manan, "E Leg, i uten ani tadsù di dad ise glut dwata," nang gamu fadlug kmaan, du ken lwe nawan kmaan dun, na msamuk i nawan ku knaanyu. Fanyogu nun to kè smalek, manan, "Ku fakay di gito dad faglut mimò balù tan fye nimò, tan kè duenan là fakay ku kmaan agu, balù ku man nawa i dad to i là too gamlabat, sasè i nimògu?"
30 Lêmanan man, "Ku funagu mlé fye di Dwata gablà di knaangu, tan i labet i dademegu faglut tmatà deg?"
31 Na ani timelgu di manan én, balù tan i nimòyu, kmaan ku demen minum, fye magdayen Dwata fagu di nimòyu.
32 Nang gamu mimò i gamsamuk nawa i dad Dyu, ku demen i dad to ise Dyu, ku demen gugasyat i dad demeyu faglut di Dwata.
33 Tooyu nimò salngad deg, du di kdee nimògu, toogu mngabal kfagu gufye nawa i kdee dad to, na ise én fandamgu i gafye deg, bay gufye i dademe to, du fye galwà ale di kaflayam landè sen.

11

1 Taman tooyu lalò i deg
nimò, du i deg lalò Krayst Dy-
isas.

I kibò mangamfù di Dwata

2 Na dnayengu gamu ani du
fnadlugyu fandam na nimen
i kdee dad tdògu gamu.
3 Kabay i kayègu ku
glabatyu i ulu di kdee dad
lagi, dunan Krayst Dyisas,
na i lagi i ulu di yaanan, na
Dwata i ulu Krayst Dyisas.
4 Taman ku nun lagi
dmasal ku demen tamdò ku
tan i fgadè Dwata di kenen,
bay snafangan ulun déén di
gumangamfù di Dwata laan
nafè i glut ulun dunan Krayst.
5 Na i libun mahal, du fu-
nan snafang i ulun, klon fa
dmasal na tamdò ku tan i
fgadè Dwata di kenen, du ku
là, laan nafè i yaanan, na sal-
ngad kenen i libun ndis i ulun
du magagyà nimoan.
6 Na ku là smafang i libun
i ulun, fye fa ku balingan fat-
bulud. Kabay du magagyà sa
ku fdis i libun ulun ku de-
men fatbulud, taman snafan-
gan moon i ulun.
7 Na i lagi balù là kenen
smafang i ulun, du i lagi
alung i glal na i kdatah
Dwata. Kabay i libun alung
i glal i lagi.
8 Du gadeito di kagatbuan,
ise sa ku mimò Dwata lagi
mdà di libun, bay i libun mdà
sa di laweh i lagi.
9 Na ise ku én duen nimò
Dwata i lagi du gufye i libun,
bay mgimò i libun du gufye i
lagi.
10 Taman too fye ku én
nimò i libun, snafangan i
ulun déén di gumangamfù
di Dwata, du fye balù i dad
kasaligan Dwata gmadè i li-
bun ani mafè i yaanan.
11 Na balù én mangu gine,
di gito dad faglut di ku Dy-
isas Krayst, i libun too nun
gukmamun i lagi, na i lagi too
nun gukmamun i libun.
12 Di muna fa, i tnanin li-
bun mdà kenen di laweh i
lagi, bay ani, i gusut i lagi di
libun. Na i kdee, balù lagi
demen libun, slame mdà di
Dwata.
13 Na fandamyu ku tan i
fye. Gadèyu sa là fye ku nun
libun déén di gumangamfù di
Dwata na dmasal di Dwata na
laan snafang i ulun.
14 Du gadèyu tambù di
muna fa, myà i lagi ku tahà
i wakan.
15 Kabay mahal ku tahà
wak i libun, du én sa baling
gatnù i kafye bawehan. Du
i wak, én sa i blé Dwata di
libun, du nimò safang i ulun.
16 Kabay kaflingengu dun,
ku nun mayè samdal gablà
ani, ani timelgu dun, landè
dademe ukum tdòmi, gami
dad salig Dwata. Na i dademe
dad faglut ditù di dademe
banwe, ani sa nimòla ku
fnangamfùla Dwata.

I kafaldam i kfati Krayst
(Matyu 26:26-30; Mark
14:22-26; Luk 22:15-20)

17 Dad flanekgu faglut,
nun fngewegu gamu, bay
i kibògu mngewe gamu là
fagu di kdayengu gamu,
du nun di dad nimòyu di

kastifunyu mangamfù di Dwata, là gatgal i kafaglutyu, bay baling gafalmo.

18 Funa nun lingegu kun, ku gal gamu stifun landè ksasatu nawayu, na fangu fnaglut.

19 Fanyogu glut landè ksasatu nawayu, na balù sasè én, nun gufyen du fagu déén dilè ku simto di gamu too glut salig Dwata.

20 Na di kastifunyu du kmaan du faldam i kfati Krayst, i nimòyu déén là too fye, du ise én kafaldamyu Amuito Dyisas.

21 Du ku kmaan gamu kun, là sasatu gamu kmaan, én balingyu knaan i gamu knaan, na làyu banlé knaan i dademe déén, na nun fa bitil. Na là alò ani, bay nun dademe to déén mbaling langal.

22 I nimòyu ani too sasè. Tan kè duenyu là kmaan di gumnèyu? Mdà di nimòyu ani fyàyu i dad landè knun, na falmoyu i dengeg i dad to faglut. Na tan i mangu gablà di nimòyu ani? Dnayengu gamu kè? Tulengu gamu i kaglutan làgu gamu dnayen mdà di nimòyu ani.

23 Du i tdò Amuito Dyisas Krayst di deg, tatdògu di gamu, na ani i dunan: I butang i kangkal Dyudas kenen mwè Dyisas i fan,

24 na mlé kenen fye di Dwata, na snatngaan i fan, manan, “Ani lawehgu blégu di fati duenan du gamu. Na mdà ani, galyu knaan gambet ani, du fye gafaldamyu agu.”

25 Kafngela kmaan, salngad i nimò Dyisas di ninum, nwean i tabù fnò ninum, na manan, “I ninum ani ilè too dnohò Dwata i kablén i falami dalan salu di kenen fagu di litègu fafalohgu duenan du gamu. Hae, du i kfatigu gamdohò i kafalwà i fakang Dwata di dad to. Na mdà ani, galyu ninum gambet ani, du ani kibòyu faldam kdee nimògu duenan du gamu.”

26 Na klityu nimò ani, kmaan i fan na minum i ninum, ani gufiteyu i kafaglutyu di kfatin duenan gamu. Na sansulityu nimò ani, kel di kasfulê Amuito Dyisas di tah tanà.

27 Taman ku nun to kmaan i fan, na minum i ninum Amuito, na laan fkah di nawan i gumtatek i nimoan ani, baling kenen gamsalà, du laan nafè i laweh na i litè Amuito Dyisas.

28 Taman i to gagin di kakaan ani na di kinum, toon funa neye di lam i nawan, du fye landè gablabal di kafaglutan di ku Dyisas, na ku landè, fakay kmaan na minum.

29 Du i to kmaan i fan na minum i ninum ani, bay laan funa fandam i gumtatek i laweh na litè i Amuito Dyisas, fanlayam kenen Dwata.

30 Na én sa duenan dee di gamu mlungay, du sasè i nawayu, na too dee di gamu tamati.

31 Kabay ku glut funaito too neye i kagkah i kafaglutito, là

ito fanlayam Dwata.
32 Kabay i flayam Dwata
gito dad faglut, ani kiboan
tamdò gito, du fye là ito gakuf
di dad to là faglut fanlaya-
man kadang di fulé duh.
33 Taman dad flanekgu
faglut, ku stifun gamu du
kmaan di kafaldamyu i nimò
Dyisas duenan gamu, kdeeyu
salngan kmaan.
34 Na ku nun bitil, fye ku
funa kenen kmaan di gum-
nean, du fye là kenen fan-
layam Dwata.
Na gablà di dademe
snalekyu, tnimelgu ku takel
agu déén di gamu.

12

*I dad sahal gnagan blé Tu-
lus Dwata*
1 Na dad flanekgu faglut,
nun dademe fa kayègu man
di gamu. Kayègu ku glabatyu
gablà di kablé i Tulus Dwata i
gnagan di dad to faglut di ku
Dyisas.
2 Gadèyu di là gamu fa
faglut di ku Dyisas Krayst,
mgebe gamu di kfangamfù
di dad ise glut dwata landè
eneg, na gasyat gamu di
kaglut.
3 Na taman ani, toogu
faglabat di gamu, landè to
i mgebe Tulus Dwata fakay
mangman sasè gablà ku
Dyisas. Na salngad én, landè
to fakay mangman Dyisas
Krayst i Amun ku ise Tulus
Dwata mebe kenen.
4 Na nun dee sahal gna-
gan i gablé di gito, bay alò
satu i mlé dun, dunan i Tulus
Dwata.
5 Na too dee bung nimò i
fimò Dwata gito, bay satu alò
i gumimoito, dunan Dyisas
Krayst i Amuito.
6 Na dee sahal bung ni-
moito di kimoito di Dwata,
bay alò satu Dwata i mlé di
dad to gnagan mimò di ke-
nen.
7 Na i gnagan tagablé di kat
satu dad faglut, ani ilè mnè i
Tulus Dwata di kenen, du fye
tnabengan dad demen faglut
di ku Dyisas.
8 Nun dad to too fulung
tamdò i Fye Tulen di demen
to, na i dademe to fulung
faglabat Tnalù Dwata di dad
to, na i gnagan i dad to ani,
slame blé i Tulus Dwata.
9 Nun dad to bong i ksaligla
di Dwata, na dademe to gma-
gan fgulê i dad to nun tduk,
na i gnaganla ani, blé i Tulus
Dwata.
10 Na dademe to banlé ale
gnagan mimò dad tnikeng,
na dademe banlé kfulung
tmulen i tafgadè Dwata.
Na dademe to dmilè ku nè
gumdà i gnagan i satu to,
ku mdà di Tulus Dwata ku
mdà di dad busaw. Dademe
to nun gnagan talù dademe
bung talù i làla lmen ganbet,
na dademe gmagan mubad i
gman dad to.
11 Kdee gnagan ani, alò
satu gumdaan, dunan i Tulus
Dwata. Na mlé Tulus Dwata
i sahal gnagan di kat satu to
mdà di knayean.

Dee gumgalel i laweh
12 Na i laweh i to, too dee
sa gumgalelan, bay balù dee,
alò satu laweh. Salngad i

laweh Krayst, dee i gumgalelan, dunan gito dad faglut,

13 du i kdeeito dad faglut, balù to Dyu ku demen ise to Dyu, balù lifan, ku demen ise lifan, kdeeito tabnunyag di satu Tulus, du fye mgimò ito satu laweh, na fnè kenen di lam i nawaito.

14 I lawehito là alò satu gumgalelan, bay too dee.

15 Kaflingengu dun, ku fakay talù i satu blì, manan, “Ise agu sa i kmal, taman ise agu satu gumgalel di laweh.” Kabay balù ani i manan, knean i blì satu gumgalel di laweh du gakuf déén.

16 Ku fakay talù i klinge, manan, “E, ise agu i mata, taman ise agu satu gumgalel i laweh.” Kabay balù ani i manan, knean i klinge satu gumgalel di laweh du gakuf déén.

17 Du ku i laweh satu to slame mata, tan i kiboan mlinge? Na ku i laweh i to slame klinge, tan i kiboan mbun?

18 Kabay fye du di kimò Dwata i laweh, là gambet ani i kiboan dun, bay fansen nimò dee bung di laweh, na fkahan i kat satu dale di kayean gumkah dun.

19 Hae, du ise sa laweh slame mata, ku demen slame klinge.

20 Taman too dee gumgalel i lawehito, bay knean alò satu laweh.

21 Taman là fakay ku talù i mata na manan di kmal, manan, “Landè gukmamuta ge.” Na salngad én, là fakay ku talù i ulu na manan di blì, manan, “Landè gukmamuta gamu.”

22 Kabay i kaglutan, balù i dademe gumgalel i laweh i manito landè gukmamuito dun du mlungay, én sa baling i too nun gukmamu.

23 Na i dad bung di laweh i man nawaito là mabtas balingito fanse nifat, na i dademe là fakay fite, fanseito kanlaweh.

24 Na i bung di laweh fye neye, balù laito kanlaweh. Kabay nimò Dwata i kdee di lawehito gambet ani, du fye tooito nifat, balù i dad bung man nawaito landè gukmamu.

25 Na taman i kdee gumgalel i laweh mbaling masasatu, du fye too ale mastabeng.

26 Na ku tamduk i satu, i kdee lamyalo i katdukan. Ku nun dmayen i satu, na kdee flehew.

27 Kdeeito dad faglut masasatu di laweh Krayst, na kdee gumgalel i lawehan, dunan gito dad faglut.

28 Na Dwata sankatan banlé i kdeeito sahal bung nimò. Na funa, nalék Dwata i dad to galan dek tmulen Tnaluan, na i galwen, dad to gumlén gnagan tmulen i fgadean di dale, na di gatlun, dad to gumlén i gnagan tamdò i Tnaluan, kafnge én, nalék i dad to nun gnagan mimò dad tnikeng, dad to nun gnagan fgulê i dad tduk, dad to nun gnagan tmabeng i demela to, dad to nun gnagan mebe i dad to, na dad to nun

gnagan talù dademe bung talù. Ani slame gnagan blé Dwata.
29-30 Kdeela ani nun sahal nimò, là ku kdeela dad to gal dek Dyisas, na là ku kdeela dad fulung tmulen i fgadè Dwata di dale, na là ku kdeela fulung tamdò Tnalù Dwata, na salngad i dad fulung mimò tnikeng, là sa ku kdee dad faglut gmagan mimò ani, ku demen gmagan fgulê dad tduk, na là gmagan i kdee dad to talù i dademe bung talù ku demen mubad dun.
31 Fye ku tooyu kayè i too mdatah di kdee gnagan.

Ani tulengu gamu i too mdatah di kdee gnagan.

13

I kalbong nawa

1 Balù fa fulung agu talù i kdee bung talù i dad to di tah tanà ani, na fulung agu talù i talù i dad kasaligan di langit, bay ku là agu mbong nawa i demegu to, landè gukmamu i gnagan gablé di deg, du i talùgu gambet uni slagi là maslituk, ku demen satu uni too sè ktélan, du landè gukmamu dun.
2 Ku gmagan agu tmulen i fgadè Dwata deg, na gadègu kdee gablà di Dwata, na balù i kdee là tulen Dwata di muna, slamegu gadè, na balù too mgal kafaglutgu, na fakaygu man di satu bulul, "Magket ge," na magket na midul, bay ku là agu mbong nawa i demegu to, too landè gukmamu deg.
3 Balù fa ku i kdee knungu slamegu blé di dad to landè, na falohgu ku snakuf i lawehgu mdà di kafaglutgu di ku Krayst, bay ku là agu mbong nawa i demegu to, landè sa gukmamu i nimògu ani.
4 Ani dalan i to too mbong nawan i demen to. Ftahaan nawan, na nimoan fye di demen to, laan mingà nawa, laan fdatah na fdag i kton.
5 Laan fyà i demen to, laan funa i kenen knayè, laan lumak flabè, laan faldam i sasè nimò i demen to di kenen.
6 I to too mlalò i dalan i kalbong nawa, landè klehewan di sasè nimò, bay én gulehewan i tlu nimò.
7 To ani, du bong nawan i demen to, gamtayud kenen balù tan kel di kenen, laan nukum i dad demen faglut, bay snaligan i nimòla, laan mlal fnaglut i nimòla ku sasè, bay nun imen nawan i nimòla fye, na laan bnalas i dad to mimò sasè di kenen.
8 Tulengu gamu i kaglutan, i kalbong nawa fnadlug du landè gusenan. I kfulung tmulen i fgadè Dwata, là sa gadlug, i kfulung talù dee bung talù, fanak kadang, i kfulung gmadè kdee gablà di Dwata, lana sa kadang, du kdee ani nun gusenan,
9 du i gnadeito, na i gnaganito tmulen i fgadè Dwata, kulang fa.
10 Kabay di kasfulê Dyisas Krayst, i sikof, landè gukmamu nan i là sikof.
11 Di muna, di tingà agu

fa là agu too fulung talù, na là agu too fulung faldam, du muhad fa i nawagu. Kabay ani, du tatua agu tagakgu i kdee nimògu di tingà agu fa.

12 Salngad gito dad faglut, du là fa sikof i kgadeito gablà di Dwata. Salngad ku meye ito di sfihu, là too gamal i keyeito. Kabay nun duh kadang, ku teenito Dyisas, too mbangal kiteito kenen, na too sikof i kaglabatito gablà di kenen salngad i kaglabat Dwata gito ani.

13 Taman kloito mnè di tah tanà, nun tlu landè gusenan, i too nun gukmamuito, dunan i kafaglutito di Dwata, i tooito fatan ditù di langit, na kalbong nawaito i demeito to. Kabay i too mdatah di tlu ani, dunan kalbong nawa.

14

I dademe tdò gablà di gnagan blé i Tulus Dwata

1 Taman dad flanekgu faglut, lalòyu i dalan i kalbong nawa di demeyu to. Na tooyu fkah di nawayu i dad gnagan blé Tulus Dwata, lumban nan i gnagan tmulen i fgadè Dwata di gamu.

2 I to nun gnagan talù i dademe bung talù blé Tulus Dwata di kenen, di Dwata alò i gutaluan ise di dad to, du là ale gmadè ku tan i manan, du gbuni fa i gumtatekan.

3 Kabay i to tmulen i fgadè Dwata di kenen, di dad to gutaluan, du gamlabat ale i gmanan, na mdà di kaglabatla dun, mgal i kafaglutla, matgal i nawala, na maglala i fandamla.

4 Kabay i to fulung talù dademe bung talù là glabat i dad to, i kton alò i tnabengan. Kabay i to tmulen i fgadè Dwata di kenen, kdee dad to faglut gtabengan.

5 Kayègu ku kdeeyu fulung talù i dee bung talù làyu lmen ganbet, bay fye fa baling, ku gablé di gamu kfulung tmulen i fgadè Dwata di gamu, du too nun gukmamu dun, mdatah fa di kfulung talù i dee bung talù i là glabat i dademe. Silang nun gukmamu dun ku nun mubad i manan, du fye magtabeng i kdee dad faglut stifun déén.

6 Dad flanekgu faglut, ku salu agu déén di gamu, tan gukmamuyu ku i talùgu di gamu i talù làyu glabat? Landè sa. Fye fa ku mubad agu di gamu i fgadè Dwata di deg, ku demen nubadgu i gadègu gablà di Dwata, ku demen tdògu gamu Tnalù Dwata, du ani sa too glut gamtabeng gamu.

7 I guflingengu i to talù dademe bung talù di satu to magaf slali, ku demen fuglung, bay ku laan too fulung, là gadè i dademen to ku tan i kfagu uni i dad agafan.

8 Salngad i sundalu myuf i twang du tlon i dad demen, na ku laan fgamal i unin, landè to fatlagad salu di kasfati.

9 Salngad gamu dad flanekgu, du ku talù gamu i

dademe bung talù i là glabat i dad to, landè gukmamula dun.

10 Too dee bung talù dini di tah tanà ani, na kat satu talù nun gumtatekan di dad to gamlabat dun.

11 Kabay ku nun to talù di deg, na làgu glabat i manan, landè kibòmi sgadè, du là gami sa saglabat.

12 Gamu dad flanekgu, du too gamu mayè dmawat i dad gnagan blé Tulus Dwata, tooyu fkah di nawayu i gnagan gamtabeng i kafaglut i kdeeyu faglut.

13 Taman i to fulung talù i mahal talù i là glabat i dad to, fye ku fnin di Dwata i gnagan mubad i gumtatek i manan.

14 Ku dmasal agu di Dwata fagu di mahal talù blé i Tulus Dwata, mdà sa di nawagu i dasalgu, bay là glabat i fandamgu.

15 Taman tan i nimògu? Ani nimògu, dmasal agu di Dwata fagu di talù blé Tulus Dwata di deg, na lêgu dmasal fagu di talù glabat i dad to. Na mlingag agu fagu di talù blé i Tulus Dwata, na fagu fa di talù glabat i dad to.

16 Ku dnayenyu Dwata fagu di mahal bung talù, tan i kibò i dademe to déén i là gamlabat i manyu gagin di gamu dmayen Dwata?

17 Balù fye i kdayenyu Dwata, knean là magtabeng i dad to flinge, du landè sa gamlabat dun.

18 Mlé agu bong fye di Dwata, du tagablé di deg gnagan talù i dee dademe bung talù i làgu lmen ganbet, na i gnagangu én bong fa di gamu gnagan.

19 Kabay knean, ku déén agu di kastifun i dad faglut, fye fa ku balù alò lime talùgu na glabat i dad to i mangu, du fye gamtabeng dale di kafaglutla, di balù file libu i talùgu na làla glabat dun.

20 Dad flanekgu faglut, gablà di tdògu gine, nangyu ganbet i fandam i dad ngà i là fulung faldam. Glut kayègu ku én gugambetyu dale di là ale fulung faldam i sasè, bay kayègu i fandamyu gablà di mangu gine i fandam i dad tua.

21 Du ani fsulat Dwata di Tnaluan, manan,

“Febegu kadang di dad togu,
i dad to mahal talùla di dale talù,
na ftalùgu ale dademe bung talù,
bay balù ani, i dad togu là fa flinge deg.”

Ani man Dwata.

22 Taman i kgagan talù i dademe bung talù i là lmen ganbet, blé Dwata du fye dnilè i dad to là faglut, i gnagan ani mdà di kenen. Kabay blén i kgagan tmulen i fgadè Dwata, du fye matgal i kafaglut i dad to faglut.

23 Taman ku stifun gamu dad faglut, na ku kdeeyu talù i mahal talù là glabat i dad to, na ku linge gamu i dademe dad to fusuk déén, ku demen dad to là faglut, fanyogu manla book gamu.

24 Kabay ku kdeeyu déén tamdò i fgadè Dwata, na i

dademe dad to fusuk déén ku demen dad to là faglut, na lingela i tdòyu, gadèla ale gamsalà, na Dwata mukum dale.

25 Du i tdòyu tadè di nawala na tafite di dale i sasè fandamla gbunila. Na taman msal ale na lkuad ale, du mangamfù ale di Dwata, na manla, "Too glut dini Dwata di safédyu."

I kibò mangamfù di Dwata

26 Taman dad flanekgu faglut, ku stifun gamu du mangamfù gamu di Dwata, ani fye galyu nimò. Satu di gamu faldam satu lingag dmayen Dwata, na i satu tamdò, na satu fa tmulen ku tan fgadè Dwata di kenen. Na i satu talù i mahal bung talù i laan lmen ganbet, na satu i mubad i gmanan. Kabay balù tan i nimòyu déén, fye ku i kdee gamtabeng i kafaglut i dad to stifun.

27 Ku nun satu to talù i mahal bung talù, lwe ku là tlu alò i fakay talù i dademe bung talù. Stufì ale, na là fakay ku talù ale ku landè mubad i gmanla.

28 Ku landè to di gamu gmagan mubad i dad manla ani, nang ale nan baling talù i mahal bung talù di demela to. Kabay fakay ale talù i mahal bung talù, ku alò di dale kto, na di Dwata gutalùla.

29 Salngad i dad to tmulen i fgadè Dwata di dale, du fakay alò lwe ku tlu i talù, na ani too nimò i dademe, flinge ale ku glut i tdò ani mdà di Tulus Dwata ku là.

30 Na ku nun satu to tmulen i fgadè Dwata di kenen, bay klon tmulen dun, nun satu fa to nun fgadè Dwata kenen, fye ku gasil fnge i muna, du fye i satu ani fakay talù.

31 Kdeeyu fakay tmulen i fgadè Dwata di gamu, bay stufì, du fye sagbet gamu, du fye masatgal i nawayu.

32 I to tmulen i fgadè Dwata di kenen, gadnanan i kton fatan di kafnge i demen to, klon fa kenen talù.

33 Du là mayè Dwata ku msamukito ku stifunito du mangamfù di kenen, bay kayean ku nun ktanak nawaito.

Na nun galmi flalò di kdee dad simbahan, dunan ani,

34 fye ku fanak i dad libun. Nang faloh i dad libun talù, du én i gman i dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis, na nang ku i dad libun mebe i dad lagi.

35 Ku nun snalekla, fye ku snalekla i dad yaanla di gumnèla, du magagyà ku talù i libun di kastifun i dad to faglut di Dwata.

36 Man nawayu kè di gamu gumdà tnalù Dwata, na di gamu alò gumbelan? Ku én, gsalà i fandamyu.

37 Du ku nun satu to, man nawan kenen gumlé Dwata gnagan tmulen i fgadè Dwata di kenen, ku demen nun dademe gnagan blé Dwata kenen, fye ku toon gadè i tdògu di sulatgu ani mdà sa di Amuito Krayst Dyisas.

38 Kabay ku laan flinge i tdò di sulatgu ani, na nang gamu

flinge di manan.

39 Taman dad flanekgu faglut, funayu di nawayu i gnagan tmulen i fgadè Dwata di gamu. Na nangyu fnang i to talù i dademe bung talù i laan lmen ganbet.

40 Kabay ku stifun gamu, du mangamfù gamu di Dwata, tooyu fnafye i kdee nimòyu fagu di fye kastadol dun.

15

I ktékDyisas Krayst mdà di fati

1 Na dad flanekgu faglut, fafaldamgu gamu lêman gablà di Fye Tulen i tafgadègu gamu i tadnawatyu na gutadag i kafaglutyu.

2 Na mdà di Fye Tulen gablà di ku Dyisas tatdògu gamu, galwà gamu di kaflayam landè gusenan, ku làyu kah i Fye Tulen ani. Du ku kahyu i Fye Tulen, landè gukmamu i kafaglutyu.

3 I tdò too mdatah di kdee tagatdògu di gamu i gatdò di deg, dunan Dyisas Krayst fafati du fye galwà ito di dad salaito. Na tdò ani, tafsulat Dwata di Tnaluan.

4 Di kafnge Dyisas mati, lbangla kenen, na di gatlun duh nto Dwata mdà di fatin, ani sa tafsulat Dwata.

5 Kafnge én, fiten i kton di ku Fiter, na di sfalò lwe to galan dek.

6 Kafnge én, fiten i kton di kastifun i mlukas lime latu i dad to faglut di kenen na i gudee di dale là fa mati di bang ani, bay i dademe tamati nan.

7 Kafnge én, fiten i kton di ku Dyém, na lêman di kdee galan dek.

8 Di deg too sangal fulé gufiten i kton, taman agu mbaling to mlalò kenen, balù di bang én, landè imen nawa i dad to ku faglut agu di ku Dyisas.

9 Du agu i too gdanà di kdee dad gal dek Dyisas, du di là agu fa faglut, toogu fanlayam i dad to faglut di kenen. Taman là agu gablà dnagit satu to gal dek Dyisas, du mdà di sasè nimògu ani.

10 Kabay ani, ku nun teenyu fye di deg, ise mdà di deg kto, bay mdà di bong kafye blé Dwata deg. Na mdà di kafyen deg, tanun nan gagangu nimò. Na di kdee dademe gal dek Dyisas, landè di dale too fgal mimò salngad i deg kimò di kenen, bay ise ku mdà di deg gnagan, bay mdà di bong kafye blé Dwata deg.

11 Na taman baling deg ku demen dademe dad gal dek Dyisas i tamdò, i tdòmi salngad, na ani sa i fnaglutyu.

I ktékdad to faglut
(1 Tésalonika 4:13-5:11)

12 Du too glut i tdòmi gamu gablà di ktékKrayst mdà di fati na tafaglut gamu nan, tan i duenyu mangman là mtékdad to mati kadang di fulé duh?

13 Ku glut là mtékdad lêman to mati kadang, là sa mtékKrayst mdà di fati.

14 Na ku glut là mték di fati
Krayst Dyisas, na i tdòmi na i
kafaglutyu landè gukmamu.
15 Na ise alò ani, du ku
glut, kakakéng i gmanmi, du
tdòmi ték Dwata Krayst mdà
di fati. Kabay ku glut là mték
i dad mati, là ték Dwata
Krayst.
16 Ku là sa fakay mték i dad
to mati, là sa mték Krayst mdà
di fatin.
17 Ku glut là mték Krayst,
na tafnaglutyu i kakakéng, na
landè gukmamu i kafaglutyu
di kenen, na là gamu fa galwà
di dad salàyu.
18 Ku glut i manyu, i dad
faglut di ku Krayst i tamati
di muna fa, là ale galwà di
kaflayam landè gusenan.
19 Du ku alò di tah tanà ani
nun gukmamuito i kafaglu-
tito na landè imen nawaito
ku nun fatanito, magakdo ito,
mdatah fa di kdee dad to dini
di tah tanà, du faglut ito i
kakakéng.
20 Kabay ise ani, du tulengu
gamu i kaglutan, too glut
tamték Krayst mdà di fati, na
fagu ani, too ito gmadè too
glut i dad mati mték di fulé
duh, du Krayst Dyisas i muna
mték.
21 Du mdà sa alò di nimò i
satu lagi, dunan Adam, i kdee
dad to mati, na salngad én, du
mdà sa alò di nimò i satu lagi,
dunan Krayst, i kdee dad to
mték.
22 I kdee dad to mati, du
mdà di ksasatuito di gutam-
bulito Adam, na salngad én
i kdeeito masasatu di ku
Krayst, banlé sa nawa landè
sen.*
23 Na én muna mték Dyisas
Krayst, na i gamtadol i dad to
nfunan di kasfuléan kadang
di fulé duh.
24 Na kafnge én kel i gusen
i banwe, na di bang én too
fnisan Dyisas Krayst i kdee
dad ulu nun glal na eneg,
na i kdee dmuen kenen. Na
kafnge én, blé Krayst i kdee
kagotan dini di tah tanà di
Maan Dwata.
25 Kabay di là fa ani, Dyisas
Krayst mebe i dad to nfunan,
kel di kfisanan i kdee dad
dmuen kenen.
26 Na i sangal fulé fnisanan
i fati, du fye talà nan mati i
dad to.
27 Du nun gsulat di Tnalù
Dwata, manan, "Fagot Dwata
ku Krayst i kdee." Kabay
Dwata là gakuf di kdee nagot
Dyisas, du kenen sa i fagot i
kdee di ku Dyisas Krayst.
28 Funa fagot Dwata ku
Krayst i kdee, na di kagot
Krayst i kdee, fagotan i kton
di Dwata. Na Dwata too
magot i kdee.
29 Na gablà di ték i dad to
mdà di kfati, ku là ale mték,
landè gukmamu i kafbunyag
dad fbunyag i ktola du tlas i
dad demela to tamati.
30 Na gami, ku là mték i
dad mati di fulé duh, landè
sa gukmamumi tmayud i
dee kanlikò kel di gami klit
i duh mdà di ktulenmi Tnalù
Dwata.
31 Dad flanekgu faglut, too
glut, klit i duh man nawagu
fnati agu i dad to là faglut,

* **15:22** Nun fa tdò Fol gablà di ku Adam na Krayst di Roma 5:12-21

bay toogu lehew, du masasatuito di Amuito Dyisas Krayst, mdà di kafaglutito di kenen.

32 Dini di banwe Ifisus too sè kalimagu, du i dad to mnang nawa deg, salngad ale i dad labè lmanaf. Ku là mték i dad to mati, landè gukmamu i kagtayudgu di kalima ani. Én fye baling nimengu i man dad to, manla, "Minum ito na kmaan ito, du là gadè ku mati ito fayah."

33 Nang gamu faglut i gal man i dad to ani gine, du là glut ani. Kabay too tì glut i gman i satu kafngewe, manan, "Ku sgalak ge di to gal mimò sasè, balingam lalò kadang i ksasean."

34 Toogu man di gamu, samfulê gamu di fye fandam, na tagakyu i dad sasè nimòyu. Gadègu nun di gamu là fa too gmadè gablà di Dwata, na fye ku nun kyàyu di kagkahyu ani.

I kagkah i laweh i dad to di ktékla

35 Na ken nun to smalek ku tan kibò Dwata mték i dad to mati ku demen tan i kagkah i lawehla.

36 Là fulung faldam i to smalek ani. Fandamyu i kagkah i dad bnê, silang tmabò i bnê ku tafuna lbang di tanà na mbaling matlas i bawehan.

37 Na i fuleito alò bnê, fkahta bnê trigu, ku demen dademe bung bnê, bay i bnê fuleito ise sa lawehan fuleito.

38 Na mdà di knayè Dwata tagnean fandam ku tan i baweh i laweh i kat satu bnê di ktaboan, na sahal bawehla.

39 Na i kdee dad nimò Dwata i nun nawa, sahal i ungadla. I dad to, nun dale ungad, i dad lmanaf, nun dale ungad, i dad anuk di bnas, nun dale ungad, na i dad nalaf, nun dale ungad, na slame ale sahal.

40 Na dee tamgimò Dwata dini di tah tanà na lêman déén di langit, slame too fye baweh, bay i kafye bawehla là salngad.

41 I kneng i duh satu kafye baweh, bay mahal sa i kafye baweh i kneng i bulen, na i kafye baweh i dad blatik lê mahal, du balù i dad blatik kat satu dale, sahal i kafye bawehla.

42 Salngad én di kték i dad mati, du ku tamati lawehito ani, lbang na fles malmo, bay ku mték ito nun falami lawehito i là nan lêman malmo, bay nun nawan landè sen.

43 Na i tagnè lawehito mlungay, na ku lbang là fye bawehan, na talandè gukmamu dun. Kabay ku tamték lawehito, matlas bawehan, du i bawehan too fye na too mgal.

44 Na satu duh lbangla lawehito i mdà di tanà ani, bay ku tanték ito, i lawehito mahal du tafakay mnè di langit, du tamatlas lawehito ani, du talà lêman mati.

Na du nun lawehito di tah tanà ani, lêman nun lawehito kadang di langit.

45 Too glut ani, du gsulat di Tnalù Dwata, manan, "Adam, i tnanin to banlé nawa, du

fye fakay mnè kenen di tanà ani." Kabay Krayst, i dnagit i galwe Adam, mlé i nawa landè gusenan, du fye fakay ito mnè di langit.

46 Na ise ku én muna laweh i laweh landè gusenan mdà di langit, bay én muna i laweh di tah tanà ani, klo fa nun laweh ditù di langit.

47 Na i tnanin to Adam, tamgimò Dwata mdà di tanà. Kabay i dnagit galwe Adam, dunan Dyisas Krayst mahal, du mdà kenen di langit.

48 Na du kdeeito dad bel Adam, taman kdeeito mlalò i kagkah i kenen laweh. Salngad i gito i dad gamdawat i falami nawa mdà di ku Dyisas i to mdà di langit, du gito laweh kadang, salngad di kenen laweh.

49 I kagkah lawehito ani salngad kagkah i laweh i to mdà di tanà, bay nun duh kadang i lawehito salngad kagkah i laweh Dyisas Krayst i to mdà di langit.

50 Na dad flanekgu faglut, ani kayègu man di gamu, lawehito ani lumak mati, na là fakay gakuf kadang di kagot Dwata, du là sa gamtayud lawehito ani kel di landè sen, du lumak malmo.

51 Flinge gamu di mangu di gamu, du tulengu gamu i là fa fgadè Dwata kel ani. Nun dademe di gito dad faglut là mati, bay sdulê matlas i lawehito,

52 di klal i alò kudaf i mata na tamatlas nan, du di bang gusen i banwe lingeito i uni twang mdà di langit, na nték Dwata i dad to faglut tamati, na talà lêman mati, du tanlasan i laweh kdeeito dad faglut i laweh là fakay mati.

53 Du i lawehito lumak malmo mdà di tanà ani, là fakay ku là matlas i laweh là malmo. Na i laweh fakay mati, matlas i là mati kel di landè sen.

54 Taman ku tamatlas i lawehito lumak malmo dini di tah tanà, di gnè di langit, i là fakay mati, gdohò i fsulat di Tnalù Dwata, manan,

"Gfisan Dwata i fati na talandè mati kel di landè sen."

55 Na manan fa,

"I fati gfisan Dwata.
I fati talandè enegan falmo."

56 Én duen i dad to likò i fati, du gadèla di kfatila nun kaflayamla, du gamsalà ale, du nlafàla i dad flalò Dwata.

57 Kabay too ito mlé fye di Dwata, du mdà di kfisanan i fati, talà ito likò i fati, du galwà ito fagu di Amuito Dyisas Krayst.

58 Taman dad flanekgu faglut toogu kando, du too glut ani, nang ku lwe nawayu, bay balingyu too tangal i kafaglutyu di ku Dyisas. Too gamu fgal mimò i nimòyu di ku Dyisas Krayst, du gadèyu i kdee nimòyu di kenen nun kadang bong btasan.

16

I tabeng blé di dad to faglut

1 Na ani smulat agu gablà di tabeng i santifunyu, du bléyu di dad faglut i mnè di klandè di banwe Dyérusalém. Tooyu

nimò salngad i fimògu di dad demeito faglut di banwe Galasya.

2 Na ani kibòyu dun, klit Linggu kat satu gamu tmani i bléyu di Dwata. Bléyu di Dwata kenen alel di balù tan kalbong begyu teen. Na busekyu i santifunyu, du fye ku salu agu di gamu, balù talà samtifun i filak, du tanun gastifunyu.

3 Na di kakelgu déén di gamu, dekgu i dad to tanalékyu tmunda i tabengyu ani, ditù di Dyérusalém. Na febegu dale sulat, du fye gmadè i dad faglut ditù, i gumléyu dun, ku tan i duenla salu déén.

4 Na ku fandamyu fye ku agu salu ditù, fakay ale magin deg.

I fandam Fol

5 Na mlauy agu gamu di Korintu kafngegu mlauy i dad faglut di banwe Masidunya.

6 Na mlo agu kè mnè di safédyu, fanyogu kel di kafnge i bang tno i banwe. Na ku fadlug agu di dademe banwe, fye ku fakayyu agu tnabeng di kagugu di balù nè i gusalugu.

7 Là agu mayè ku là mlo alò i klauygu gamu ani, du ku faloh Dwata, mlo agu mnè di safédyu.

8 Kabay mnè agu fa dini di banwe Ifisus kel di fista dnagit Féntikus.

9 Du nun fa dee dad to dini i too mayè flinge Tnalù Dwata, taman mabtas i knègu dini. Kabay nun dee dademe to dmuen i nimògu.

10 Na di kakel Timoti di gamu, tooyu fite kenen i kafdufyu, du kenen i satu salig Krayst salngad deg.

11 Tooyu kenen nafè na ku fadlug kenen di kagun tnabengyu, na fiteyu i kakdoyu, du fye gasfulê dini di deg. Fatan agu kenen na i dademe flanekito faglut magin kenen.

12 Na gablà ku Afolos, satu flanekito di kafaglut, galgu man di kenen fye ku naginan dademe flanekito di klauyla gamu. Kabay ani laan fa mayè salu ditù, bay nun duh kadang ku nun gaslengan, nlauyan gamu.

13 Dad flanekgu faglut, too gamu fgeye i dad dmuen gamu, na tooyu tangal i kafaglutyu di ku Dyisas Krayst. Nang gamu myà gablà di kafaglutyu, bay balingyu fite i kgalan.

14 Na di kdee nimòyu, tooyu fite i kakdoyu i demeyu to.

Gusen i man Fol

15 Dad flanekgu, gadèyu i muna faglut di ku Dyisas di banwe Akaya, dunan ale Stifanas. Too ale fgal tmabeng i dad demela faglut di Dwata. Taman fakdogu di gamu,

16 too gamu flinge i kafngewe i dad to gambet ku Stifanas, na i dad demeito faglut i too fgal mimò di nimò Dwata salngad kenen.

17 Toogu lehew di kakel Stifanas, Fortunatus, na Akaikus dini. Di kakella,

lana i klidù nawagu gablà di gamu,
18 du tangalla i nawagu salngad i katgalla i nawayu. Fiteyu i kafèyu di dad to gambet ani.
19 I dad to faglut dini di banwe Asya, manla, fandamla gamu. Salngad ale Akwila na Frisila, na i dademe dad faglut stifun di gumnèla, kdeela mangman fandamla gamu.
20 Na i kdee dad to faglut dini, manla fandamla gamu. Na gamu, du faglut di ku Dyisas Krayst, fiteyu i kakdoyu di demeyu to.
21 Na agu Fol smulat ani. Na fadlug agu faldam i kdeeyu déén.
22 Ku nun to i là kambong nawa i Amuito Dyisas, fanlayam Dwata.
Amumi Dyisas faflal ge samfulê.
23 Fye ku banlé gamu Dyisas Krayst i Amuito kafye.
24 Toota gamu kanbong nawa du tasasatu ito di ku Krayst Dyisas.

2 Korintu
I Galwe Sulat Fol di Dad Faglut di Banwe Korintu

Kafaglabat gablà di galwe sulat Fol di dad to di banwe Korintu

Kakubu i sfali lê febe Fol i galwe sulatan ani di dad to faglut di banwe Korintu. Na di banwe Masidunya i gusmulatan sulat ani.

Di kagdawat dad faglut di Korintu i muna sulatan flabè i dademe, bay dademe gadèla sasè nimòla. Na gman Fol di sulat ani, lehew kenen di kgadean i kdawat dad faglut i kngakan dale du msal ale. Kngakan i dad to tamdò kakakéng déén di kastifun i dad faglut.

Na tulenan kdee gnagun na faglabatan di dale, kenen dek Dyisas Krayst mimò i nimoan. Santulenan kiboan tmayud dad kaflayam na kalima, du fye fadlug mimò balù tan fimò Dwata kenen.

Na Titus na dad demen i tmunda sulat ani ditù di dad to di Korintu.

1 Dad flanekgu, i sulat ani mdà di deg Fol, na di kene Timoti i flanekito di kafaglutito di ku Dyisas Krayst. Na mdà di knayè Dwata tanalékan agu mgimò satu to dek Dyisas Krayst. Na febegu i sulatmi ani di kdeeyu dad faglut di Dwata di banwe Korintu, na di kdee dad banwe glam di Akaya.

2 Kayègu ku banlé gamu Dwata Maito na Amuito Dyisas Krayst kafye na ktanak nawa.

I kablé Fol bong fye di Dwata

3 Dnayenito Dwata i Mà Amuito Dyisas Krayst i too kamdo i dad to, i Mà too tmabeng na tamgal nawa i dad faglut di kenen.

4 Na balù tan i gumaflayammi toon gami gal tnabeng, du fye balù tan i kaflayam kel di dememi to, gamtabeng gami dale fagu di tabeng gablé Dwata gami.

5 Too glut, du balù too gami maflayam, du mdà di ksasatumi di kene Krayst, too bong sa gdawatmi tabeng mdà di Dwata.

6 Nun dad kaflayammi ani, du fye gablé di gamu nawa landè sen, na gtabengmi gamu di kaflayamyu. Du mdà di ktabeng Dwata gami di dad kaflayammi, gadèyu i kibò Dwata tmabeng gamu di kaflayamyu, du fye gamtayud gamu salngad i ktayudmi i kaflayammi.

7 Taman too bong kagsaligmi gamu di kagtayudyu i kdee kaflayam kel di gamu, du gadèmi ku tan i kaflayammi, lê gamu kaflayam, na gadèmi too glut tnabeng gamu Dwata, gambet i ktabengan gami di kaflayammi.

I dad kaflayam Fol di banwe Asya

8 Dad flanekgu faglut, fye gadèyu gablà di kaflayammi

ditù di banwe Asya. Too landè guflingengu i kaflayam i gnagumi, du man nawami talà gami gamtayud na mati gami.

9 Man nawami takel i bang kfatimi. Kabay én duen nun kaflayammi, du faglabat Dwata gami di lam i too sasè kaflayam én, là fakay ku snaligmi i kgalmi. Alòmi fakay snalig i kgal Dwata, du kenen gmagan mték i dad mati.

10 Kenen sa i tagafalwà gami, na là gami mati. Taman ani duenan too gami smalig di kenen, du gadèmi ku nun gnagumi lêman i bong kaflayam lêmanan gami falwà.

11 Fye ku tooyu gami tnabeng fagu di kdasalyu di Dwata, du fye dee dad to dmayen kenen di kitela i bong ktabengan gami mdà di dasal i dee dad to.

I katlas Fol i fandaman

12 Too gami lehew, du di nawami gadèmi too matlu i nimòmi na landè bunimi di dademe dad to, na lumban di gamu, du i nimòmi slame mdà di Dwata. Na gadèmi i duenmi gmagan mimò ani, ise ku fagu di kfulung i dad to di tah tanà, bay fagu di kafye Dwata.

13 I kdee dad sulatmi di gamu toomi fbangal, na landè sulatmi i làyu gbasa na làyu glabat. Na i knayègu

14 ku matnù i kgadèyu gablà di nimòmi, balù di bang ani làyu too gadè, du fye di kasfulê Amuito Dyisas, flehewyu gami salngad i kaflehewmi gamu.

15-16 Na du too nun imen nawagu glabatyu ani, fandamgu di kagugu salu di Masidunya slob agu déén di gamu. Na di kasfulêgu fdu ditù lêman agu slob di gamu, du fye lêman gamu lehew na fye ku tnabengyu agu di ksalugu ditù di banwe Dyudiya.

17 Kabay du là gdohò i klauygu gamu, tan i fandamyu gablà di deg? Agu kè gambet i satu to makang bay là too mdà di nawan i fakangan? Fanyogu manyu deg satu to galan man, “Hae, ani nimògu.” Kabay balù ani manan, di nawan manan, “Ise ani nimògu.”

18 Kabay deg mahal. Du too glut dnohò Dwata ku tan i fakangan, na salngad agu kenen, du dnohògu ku tan i fakanggu.

19 Agu, Silas, na Timoti, kdeemi tamdò gamu gablà ku Dyisas Krayst i Tingà Dwata, i too gsalig, na landè fakangan i laan dnohò.

20 Too glut ani, du kenen i dmohò i kdee fakang Dwata, du kdee fakang Dwata di gito dad to, fagun di ku Dyisas Krayst. Na taman, du smalig i nawaito di ku Dyisas, galito man, “Amén,” du dnayenito Dwata.

21 Du Dwata i tamgal gito di kafaglutito di ku Dyisas Krayst, na tamgalékan ito,

22 na fnean di nawaito i Tulusan na i knean di gito mgimò ilè gito nfunan,

na gdawatito kadang kdee fakangan di gito.

I ktulen Fol ku tan i duenan là gdohò

23 Fye ku fanlayam agu Dwata, ku là glut i mangu ani, én duengu là gafles mlauy gamu di banwe Korintu du kayègu ku landè klidù nawayu fagu di kngakgu i sasè nimòyu.

24 Balù ani gmangu, ise ku fdatahmi i ktomi di galmi kdek gamu. Là, du gadèmi tamgal i kafaglutyu. Kabay én alòmi kayè ku tnabengmi gamu, du fye i klehewyu too matnù.

2

1 Na là agu gdohò salu lêman déén di gamu, du di fandamgu là agu mayè salu ditù di gamu ku lêman agu mlé gamu klidù nawa.

2 Du ku agu i gumdà klidù nawayu, landè to flehew deg, du mlidù gamu.

3 Taman én duengu febe di gamu i muna sulatgu mngak gamu, du fye di ksalugu déén, i dad to flehew deg moon, là baling flidù deg. Du gadègu ku teenyu agu lehew du mdà di fye nimòyu, na lê gamu sa lehew.

4 Di ksulatgu di gamu too msamuk i nawagu na tamdak i lwakgu, du too agu mlidù gamu di sasè nimòyu. Snulatta gamu ise ku banléta gamu klidù nawa, bay du fgadègu gamu toota gamu kanbong nawa.

I klifet i salà

5 Na gablà di satu to déén di gamu, i mimò sasè di muna. Là sa alò deg banlén klidù nawa, bay kdeeyu banlén klidù. Ise ku knayègu ku i to ani too baling gdanà nawa du mdà di tnalùgu.

6 I kaflayamyu kenen tagablà nan.

7 Na ani, fye ku balingyu nlifet i nimoan sasè, na tangalyu nawan, du fye laan kadang gadlug di too sasè kagafaldaman gablà di nimoan, na baling malmo i nawan.

8 Na fakdogu di gamu, tooyu fite di kenen nun fa kalbong nawayu kenen.

9 Na di muna fa di ksulatgu gamu gablà di kenen, tnilewgu gamu du neyegu ku too gamu fulung mimen ku Dyisas Krayst balù tan i dekan gamu.

10 Na ku nlifetyu i salà i balù simto to lêgu nlifet salaan. Na di klifetgu i gugsalà, nimògu di kite Krayst, du gadègu ani gufye i kdeeyu.

11 Én satu duenito mlifet i sasè nimò i to ani, du fye là ito gfisan Satanas mdà di laito klifet dun. Du tooito gadè i kayè Satanas ku fnisanan i to ani kel di kdeeito.

I ksamuk i nawa Fol di banwe Troas

12 Na tulengu gamu gablà di kagugu ditù di banwe Troas du tmulen agu i Fye Tulen gablà di ku Dyisas Krayst. Too fye nawagu du lanwan i dalangu tmulen gablà di kenen.

13 Kabay balù too dee kfagugu tamdò dad to déén, landè ktanak nawagu, duenan du làgu teen i flanekito Titus déén. Taman mbal agu di dad to, na fles agu ditù di banwe Masidunya.

I katu fagu di ku Dyisas Krayst

14 Kabay too agu mlé bong fye di Dwata, du mdà di ksasatumi ku Krayst fnisanan gami, du fye balù nè gusalumi nun nan gukmamun gami fbel i Fye Tulen gablà ku Krayst, na di kbelmi dun gambet bun i too fye fangbun mbel balù nè gusalumi.

15 Du gito i fbel i Fye Tulen gablà ku Krayst, sadi ito gambet i fye bun, i too gaflehew Dwata, i gal gbun i dad to mayè faglut, kel di dad to fadlug magu di dalan salu di kaflayam landè gusenan.

16 Kabay là salngad i kdawat i dad to i Fye Tulen, gambet i kangbun i dad to i fangbun. Du di dad to salu di kaflayam landè gusenan, too sasè i kangbunla dun, du gadèla nun kaflayamla landè gusenan, bay di dad to mayè faglut, too fye kangbunla i Fye Tulen, du gadèla ani fakay mlé nawa landè sen di dad to too faglut dun. Na simto kè gmagan mebe i Fye Tulen gablà ku Dyisas mdà alò di kenen kto? Landè to sa gmagan silang ku tnabeng Dwata.

17 Na là gami gambet i dademe dad to alò tamdò Tnalù Dwata, du fye nun gwèla knun. Kabay gami mahal, du mdà di ksasatumi ku Krayst, i tulenmi too nun kagdaan di Dwata. Landè manmi kakakéng, slame matlu i manmi, du dek gami Dwata mimò i nimoan, na gadean i kdee nimòmi.

3

I dad to snalig tamdò i falami dalan

1 Ken fandamyu i gmangu gamu gine, alò talù fdag. Kabay gsalà i fandamyu, du là gami salngad di dademe to tamdò, du là gamu dmawat dale ku landè sulat nebela i gugmadèyu ale tamdò i kaglut. Na là ale dnawat dademe dad to, ku landè sulat nebela mdà di gamu.

2 Kabay gami, landè gukmamumi i sulat gambet ani, du kaflingengu dun, gamu sa i mgimò sulatmi, du kdee dad to gmadè fye i nimòmi mdà di fye nimòyu.

3 Gamu sa i sulat mdà di ku Krayst, du dekan gami di gamu, du fye faglut gamu di kenen. Na sulat ani, fye fa du là gsulat di dad batu, gambet i dad flalò Mosis, bay fagu di Tulus Dwata i too mto, sulatan dun di nawayu.

4 Gmanmi ani, du fagu di ksasatumi ku Krayst, too gami smalig di Dwata.

5 Na i nimòmi là sa ku manmi tatì mdà di gami i mimò ani, du landè gnaganmi. Kabay i kgaganmi mimò dun, mdà sa di Dwata.

6 Kenen sa mlé gami gnagan tamdò i falami dalan salu di kenen, na ise ku falami dalan ani, fagu di flalò gsulat di muna fa, bay fagu di Tulus Dwata. Du i flalò gsulat ani, i alò fite di dad to too ale mlafà i flalò, na du là ale gmagan mlalò dun, én gukella fati landè gusenan. Kabay i Tulus Dwata mnè di gito, kenen sa gmagan mlé di gito nawa landè sen.

I kdatah Amuito Dyisas Krayst di dad flalò fagu di ku Mosis

7 Na di ksulat Dwata i dad flalò di dad batu blén di ku Mosis, gagin déén i knengan. Taman du too mneng i baweh Mosis i dad bel Israél là fakay too meye i bawehan, balù fadlug magwè i knengan. Na ku tafite Dwata i kdatahan di knengan di kablén dad flalò i mebe dad to di fati landè gusenan,

8 là kè mdatah fa i kdatahan fiten fagu di Tulusan i gmagan mlé nawa landè sen?

9 Ku tafite Dwata i kdatahan di knengan di kablén i dad flalò i là gmagan mlé nawa landè sen di dad to, baling alò gafalmo dale, mdatah fa i kdatahan fiten fagu di falami dalan salu di kenen i gumdà i dad to matlu di kiten.

10 Kabay i kaglutan, balù nun bong kdatah i muna dalan fagu di dad flalò, sadi talandè kdatahan, du nun falami dalan di Dwata too mdatah fa di muna dalan.

11 Du ku nun kdatah i dalan tamatlas i nun gusenan, too lumban i kdatah i falami dalan di Dwata i landè gusenan.

12 Du nun imen nawami landè gusen i falami dalan di Dwata ani, taman landè klikòmi fbangal tmulen i kdee di katdòmi Tnalù Dwata.

13 Kabay mahal ku Mosis, du snafangan i bawehan, fye là teen i dad bel Israél i kagwè kneng di bawehan.

14 Na là alò ku di baweh Mosis i nun safang, bay nun safang i fandam dad bel Israél, du balù ani, ku bnasala i dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis làla glabat dun. Silang magwè i gamsafang i fandamla ku tasasatu ale di ku Krayst.

15 Too glut ani, du balù sadni, ku bnasala i flalò Mosis, nun fa gamsafang i fandamla du làla glabat fa i gumtatekan.

16 Kabay ku tafaglut i satu to di ku Dyisas Krayst Amuito, i gamsafang i fandaman tamagwè nan, na glabatan Tnalù Dwata.

17 Na Dyisas Krayst Amuito, sasatu di Tulus Dwata. Ku mnè Tulus Dwata di satu to, tamalwa i fandaman, na talaan nan mgikat di flalò.

18 Na taman gito dad faglut talandè safang i kneng i kdatah Amuito teen di gito, du baling matnù mdà di Tulus Amuito i fadlug tamlas gito du nimoan ito salngad kenen.

4

I kafgadè ale Fol i falami dalan di Dwata

1 Na du mdà di kakdo
Dwata saligan di gami i nimò
ani, dunan fgadèmi di dad
to i falami dalan di Dwata.
Taman là mlungay nawami
fgadè dun, du mdà di kakdon.
2 Na too knang i nawami
i dad magagyà nimò, i nimò
i dad to di gugbunin. Du là
gami mayè mgaw i dad to, na
di katdòmi Tnalù Dwata làmi
tnù i kakakéng, bay matlu i
kbelmi dun. Na kdee dad
to gmadè i tdòmi slame glut,
taman landè dalanla fkéng
dun. Na Dwata i gmadè
i kdee, gadean slame glut i
tdòmi.
3 Tanun dad to là gamlabat
i tdòmi i Fye Tulen gablà ku
Dyisas Krayst, du dad to ani
là ale galwà di fati landè gusenan.
4 Là ale faglut, du Satanas i
mebe i dad to là faglut di tah
tanà ani, smafang i fandamla
du fye làla dilè i kdatah Krayst
Dyisas fagu di Fye Tulen ani.
Fagu di ku Krayst gadeito
Dwata, du salngad kenen di
Dwata.
5 Na ise gablà di kdatah
ktomi i tdòmi, bay tdòmi gablà
di kdatah Dyisas Krayst,
du én tdòmi dunan kenen i
Amuito, na gami dad saligan
i tmabeng gamu du lalòmi
kenen.
6 Na di kimò Dwata i
banwe, di kagatbuan too kifu
i kdee. Kabay alò mdà di
kmanan malwa, malwa nan.
Na salngad én i nimoan di
gami, du lanwan i fandammi,
du fye glabatmi i bong kdatah
na kneng teenito di ku Dyisas
Krayst.
7 Na balù alò gami gambet
i dad kulang tanà landè alì
btas, tasaligan di gami i too
mabtas nimò, du fye glabat i
dad to i eneg mimò i fimoan
gami ise ku mdà di gami bay
mdà di kenen.
8 Na too dee gaslokmi
kaflayam di katdòmi gablà ku
Dyisas Krayst, bay là gami
tlag tmulen. Na slaan làmi
gadè ku tan i kibòmi mimò
i nimò blé Dwata gami, bay
gal nun dalan teenmi.
9 Na fanlayam gami i dad
to, bay là gami tnagak Dwata.
Na slaan galla gami fan fnati,
bay falwà gami sa Dwata.
10 Galmi gnagu i dad
kaflayam salngad ku Dyisas,
mdà di dad to mayè mati
gami, bay fagu di ktabengan
gami gadè dad to, mto sa
kenen.
11 Du di knèmi dini di tah
tanà, fanla gami gal fnati du
mdà di ksasatumi di ku Dyisas, bay fagu di ktabengan
gami gmadè i dad to too glut
lêman mto Dyisas.
12 Taman toomi fatan i
fatimi, du mdà di kebemi
Tnalù Dwata. Kabay balù
ani, fagu di nimòmi ani
gamdawat gamu nawa landè
sen.
13 Nun to tafsulat Dwata
di Tnaluan, manan, “Toogu
fnaglut i man Dwata, taman
tulengu i fnaglutgu.” Na
salngad én gami kafaglut.
Tulenmi di dad to i Tnalù
Dwata, du toomi fnaglut.
14 Gadèmi kadang di satu
duh, Dwata i tamték i Amuito
Dyisas Krayst mdà di fati, lê

kenen mték gito, du masasatuito di ku Dyisas. Na neben gami salngan gamu ditù di muna Dwata.
15 Tnayudmi i kdee kaflayam kel di gami, du fye nun gufyeyu. Du ku nun dee dad to faglut di ku Dyisas fagu di kdilèla i kafye Dwata, matnù i dad to mlé bong fye di kenen, du fye Dwata too magdayen.

I kafye blé Dwata dad to gamtayud

16 Taman du gadèmi satu duh nték gami Dwata mdà di fati, là mlungay i nawami. I lawehmi ani salu di gumlungayan, bay klit i duh i nawami salu di too gumgalan.
17 Na i too sasè kaflayam tnayudmi ani là sa mlo. Na fagu di ktayudmi ani, bong dee kafye blé Dwata gami kadang ditù di langit. Na i dad kaflayam tnayudmi, sadi too tukay ku fasngadmi di bong kafye landè gusenan blé Dwata gami.
18 Taman làmi fsamuk i nawami gablà di dad kaflayam gal kel di gami, du nun gusenan. Kabay toomi fandam i làmi fa teen, dunan i kdee di tah langit, du én sa kel di landè gusenan.

5

I kablé Dwata falami laweh

1 Na balù ku too bong kaflayammi, là gami tlag di fimò Dwata du gadèmi i lawehmi dini di tah tanà salngad i lawig lumak malmo, bay nun falami laweh nimò Dwata blén di gami kadang di langit i là malmo kel di landè sen.
2 Na du too malima i gnagumi lammi fa dini di tah tanà, too gami mayè ku mlal kel i duh gablé Dwata di gami i falami laweh, i laweh mdà di langit.
3 Du di ktékito mdà di fati kadang satu duh, là alò nun layefito, bay lê nun lawehito.
4 Na kloito mnè dini di tanà ani, too malima i gnaguito. Balù ani, là ito mayè ku gasil ito mati, du fye gtagak i lawehito dini, bay i knayeito ku mlal ito banlé i falami laweh mdà di langit, du fye matlas i laweh lumak mati di laweh là mati landè gusenan.
5 Dwata i fatlagad gito du fye gdawatito i falami laweh ani, na tafnean di gito i Tulusan, na én i gugmadeito nun duh kadang blén di gito i falami laweh tafakangan gito.
6 Taman too matgal i nawami, du gadèmi klomi mnè dini di tanà ani, là gami fa mnè di safèd Amuito Dyisas.
7 Taman tmayud gami fatan fagu di ksaligmi di Dwata, balù làmi fa teen i gumneito ditù di langit.
8 Hae, too mgal nawami di kafaglutmi di Dwata, na kayèmi moon ku mlal gami tmagak i lawehmi ani, du fye gasil gami mnè ditù di safèd Amuito Dyisas.
9 Kabay i too mdatah fa di gami i kaflehewmi ku Dyisas, balù mnè gami fa dini di

tah tanà ani, demen ku mati gami, na ditù gami di safédan.
10 Du nun duh kadang, kdeeito tadag di muna Dyisas Krayst di gumukuman, du dnawatito i ulê i nimoito di kneito di tah tanà, ku fye demen sasè.

I kasafyeito di Dwata

11 Na du gadèmi too gamlikò i kukum Amuito Dyisas gito kadang, taman fagbanmi i katdòmi di dad to, du fye faglut ale. Dwata gmadè ku tan i mnè di nawami, na kayègu ku gamu fa gmadè.
12 Ise duenmi talù gambet ani gine, du fye dnayenyu gami, bay baling kayèmi ku gadèyu matlu i nimòmi, du fye nun timelyu i dad to alò meye i baweh i satu to, bay là ale too meye i dad nimoan.

13 Én kè mnè di nawayu tabook gami? Kaman sa, syan ku én gubookmi i kimenmi di Dwata. Kabay ku én kiteyu gami tafye fandammi, én dalanmi tmabeng gamu.
14 Du ku fandammi i bong kakdo Dyisas Krayst gito, too là fakay ku là gami mimò i knayean. Du too mbangal di gami, di kfati Dyisas, mati kenen tlas i kdee dad to, na sadi kdeeito tamati gagin di kenen.
15 Na mati kenen tlas i kdee dad to, du fye i dad to mto fa, talà mlalò i gito knayè, bay balingla lalò i knayè Krayst Dyisas, du kenen mati na mték duenan gito.
16 Taman nang ito faldam gablà di balù simto to, gambet i fandam i dad to là faglut. Na balù gami di là gami fa faglut, én kibòmi faldam, du man nawami Krayst tatì to salngad gito. Kabay sadni, bong mahal fandammi, du tagadèmi Dyisas Krayst i Tingà Dwata.
17 Taman i to masasatu di ku Dyisas Krayst, mbaling falami kdee fandaman na nimoan, takubu i labi, na tatamlas i falami.
18 Nimò Dwata kdee ani, du fagu di ksasatuito di ku Krayst tasafye ito di kenen. Na nimoan ito dad to smafye i dademe to di kenen.
19 Taman ani i tdòmi, dunan fagu di ku Krayst Dyisas, smafye Dwata i dad to di kenen, na nlifetan i dad salàla. Na snaligan gami mebe i Fye Tulen ani di dad to.
20 Taman gami sa i salig dek Krayst Dyisas, du fagu di gami too fakdo Dwata di gamu. Taman fakdo gami di gamu sadi dini Krayst, na beg gamu safye di Dwata.
21 Too kayè Dwata nun gufyeito, taman balù landè salà Dyisas, kahan di kenen i kdee dad salaito, du fye fagu di ksasatuito di ku Krayst, tamatlu ito di kite Dwata salngad i kenen katlu.

6

1 Na du taftabeng Dwata gami di nimoan, taman fnimi di gamu, nangyu falmo i kafyen tagdawatyu, bay

fiteyu i kdawatyu fagu di dad fye nimòyu.

2 Flinge gamu i tagman Dwata di Tnaluan, manan,

“Di bang i kayègu, tnimelgu i dasalyu,
di kakel i duh i kafalwàgu gamu, tnabenggu gamu.”

Na ani mangu di gamu, takel i bang mayè Dwata tmabeng gamu, na ani i duh falwaan gamu mdà di kaflayam landè gusenan.

I dad kaflayam Fol

3 Là gami mayè ku nun gablabal i kafaglutyu, taman kayèmi ku landè nimòmi gumdàyu gdanà nawa di gami klomi tamdò gamu.

4 Kabay di kdee dad nimòmi, fagumi di too matlu, du fye teen i dad to na gami dad salig Dwata, du mdà di kagtayudmi i kdee blat nebemi, i dad kalimami, na i dad samuk i man nawami landè gugalwàmi.

5 Fagtayud gami balù bnunal gami, bnilanggù gami, na fatduk gami. Too gami fgal di nimòmi balù mlungay gami, là gkudang, na gal bitil.

6 Toomi fite, gami i glut salig Dwata fagu di kiwasmi i sasè nimò, i kaglabatmi i kaglut gablà di Dwata, i ktayudmi, i kafyemi dad to, i knè Tulus Dwata di nawami, na fagu di too glut kakdomi.

7 Na lêmanmi fite gami dad salig Dwata fagu di katdòmi i kaglut, na fagu di ktabeng i eneg Dwata di kdee nimòmi. Na du tamatlu gami di kite Dwata, ani klungmi na atumi misan i dad sasè.

8 Na slaan nafè gami i dememi to, na slaan là, bay knean fnadlugmi i gami nimò di Dwata. Slaan dayen gami i dememi dad to, bay slaan tnifula gami. Nun mangman kun gami tmulen kakakéng, bay ise, du balingmi ale too tnulen i kaglut.

9 Nun mangman kun, too gami mdanà di kdee dad to, bay baling gami too mdengeg. Na too dee dulê fan gami mati, bay Dwata gal falwà gami. Na slaan fanlayam gami Dwata, du fye matdò bay laan gami sa fnati.

10 Na slaan too mlidù nawami, bay i klehew i nawami di kafye Dwata too gadlug. Na gami dad to landè, bay fagu di gami, dee dad to mbaling ale dad to nun knun landè gusenan. Landè nfunmi, bay balingmi gfun i kdee blé Dwata gami.

11 Na gamu dad flanekmi déén di Korintu, tatulenmi di gamu i kdee mnè di lam i nawami, du too bong nawami gamu.

12 Landè gukulang kakdomi gamu, bay gamu, kulang sa kakdoyu gami.

13 Na i ktalùgu di gamu, gambet gamu i too dad ngàgu. Fye moon ku i nawayu gami, salngad kalbong nawami gamu.

I kasatnù i dad to faglut na dad to là faglut

14 Na nun fa mangu di gamu. Nangyu sansatu i ktoyu di dad to là faglut di Amuito Dyisas, du là fakay ku i matlu na i bigkò mbaling satu. Na là fakay satnù i lwa na i kifu.
15 Na là sa fakay ku sasatu nawa Dyisas Krayst na Satanas. Na là salngad i fandam i dad to faglut, na fandam i dad to là faglut.
16 Là fakay mangamfù di dad ise glut dwata déén di Bong Gumnè i too mto Dwata. Na gito dad faglut i gumnean én, du manan,
"I dad to faglut di deg, ale i
gumnègu,
na mnè agu di dale.
Na agu i Dwatala,
na ale i dad togu.
17 Taman nang gamu sasatu
di dad to là faglut di
deg,
bay fawag gamu di dale,
nang gamu magin di dad ma-
gagsik nimòla,
na dnawatgu gamu.
18 Na mbaling agu Màyu,
na mbaling gamu dad
ngàgu.
Ani man Dwata i Amu Too Mtulus."

7

I kafeito na klikoito Dwata

1 Na dad flanekgu kanbonggu nawa, i kdee ani, slame fakang Dwata di gito. Taman tanlu ito i nimoito, du fye landè sasè nimò i lawehito, na landè sasè fandamito. Too ito fgal tamlu i nimoito kel di talandè sasè bolan, du nun kafeito na klikoito Dwata.

I klehew Fol

2 Fabtasyu gami di nawayu, du landè sa mgimòmi sasè di gamu, na làmi sa falmo i kafaglut balù satu to, na landè sa to nlimbungmi.
3 Làgu gman ani ku nukumgu gamu, du tagmangu di gamu too mabtas gamu di nawami. Hae, landè fakay samkah gamu di nawami, balù tan kel di gito, du sasatuito balù mto ito ku demen mati ito.
4 Too bong i ksaliggu gamu, na toogu gamu dag di dademe to. Na balù nun dee gamsamuk i nawami, knean là mlidù i nawagu, na too agu lehew duenan gamu.
5 Na di muna, di kakelmi di banwe Masidunya, too landè ktanak nawami du dee samukmi, du balù nè gusalumi nun dmuen gami, na lê msamuk i nawami gablà di gamu.
6 Kabay Dwata, i mlala i nawa i to nun gugdanà i nawan, nlalan i nawami fagu di kakel Titus di gami fdu di gamu.
7 Na ise alò i kakelan gaflehew gami, bay di ktulenan gami gablà di klalayu i nawan. Na léan tulen gami i ayèyu mite deg, na gablà di klidù i nawayu deg, na i ayè nawayu mimò i knayègu na i ksenyu deg di dad dmuen deg, taman matnù i klehewgu.

I kguman fandam i dad to

8 Na balù mlidù nawayu gablà di muna sulatgu febegu di gamu, làgu nsal i sulatgu. Kabay di kfebegu dun lwe i nawagu, du gadègu i sulatgu gaflidù i nawayu, balù là sa mlo i klidùyu.

9 Na ani, nun klehewgu ise ku mdà di flidùta gamu, bay du fagu di klidù nawayu msal gamu na tnagakyu i dad sasè nimòyu. I klidù nawayu én, too nun kamu Dwata dun, taman i muna sulatgu landè gusasean di gamu.

10 Na i gukel i klidù nawa i too nun kamu Dwata, dunan i ksal i dad salà na kguman i nawa. Na i gukel i ksalyu ani, dunan nun kagalwàyu di kaflayam landè gusenan, na landè gumsal nawayu déén. Kabay i gukel i klidù nawa i mdà alò di to, dunan di fati landè gusenan.

11 Fandamyu i tamgimò Dwata fagu di klidù nawayu, du tamguman i fandamyu, na tatoo minit nawayu mimò fye. Du kayèyu ku gadè i dad to là gamu magin di nimò i to gamsalà déén, na knang nawayu i nimò i satu to i gamsalà, na too gamu likò ku gakuf gamu di flayam Dwata kenen. Na mlidù nawayu deg, na tooyu kayè nimò i dek Dwata gamu, na fadlàyu i to gamsalà. Du ani nimòyu, tafiteyu là gamu gakuf di dad salaan.

12 Na ise ku alò gufye i to gamgimò salà, ku demen ise alò i to gumimoan salà i gusmulatgu. Kabay Dwata gmadè i duengu smulat, dunan smulat agu du fye gadèyu ku tan kalbong nawayu gami.

13 Taman too maglala i nawami, du nun fye gukel i sulatgu di gamu.

Na ise alò ani, bay too gami lehew gablà ku Titus di klalayu i klidù nawan gablà di gamu.

14 Tatoogu dag gamu di kenen, na làyu agu fyà. Du i kdee gmanmi di gamu slame glut, na salngad én i kdagmi gamu di ku Titus slame glut.

15 Taman i bong kakdon gamu too matnù di kagafaldaman i kimenyu i fngewe febegu di kenen, na i kdawatyu kenen balù likò gamu di kakelan ken nun làyu nimen.

16 Too agu lehew gablà di gamu, du mdà di fye nimòyu, tagadègu toogu gamu gsalig.

8

I kablé

1 Dad flanekmi di kafaglut, knayèmi fgadè di gamu gablà di bong kafye blé Dwata di dad to faglut di ku Dyisas Krayst ditù di banwe Masidunya.

2 Na balù mlo mnè ale di kablat kaflayam, knean flehew ale. Na balù mnè ale di klandèla, knean bong i bléla di dad demela faglut.

3 Na tulengu gamu i teengu di dale, ise ku alò bléla i gaganla, bay balingla nlukas i gaganla, na too mdà di dale i fandam mlé.

4 Du fakdo ale di gami ku dnawatmi i bléla, du fye

nun alella di ktabeng i dad demeito faglut di banwe Dyudiya.

5 Landè imen nawami ku én kalbong i gaganla blé, bay nun fa too mdatah mgimòla, dunan bléla i ktola di Dwata. Kafnge én, fdanàla ktola mlalò i kmanmi, du én knayè Dwata.
6 Du tamatbù Titus samtifun i bléyu tabeng di dad faglut di Masidunya, taman toomi man, fye ku fnadlugan i nimoan di gamu, du fye tnabengan gamu dmohò i kafye nimòyu.

7 Na di kdee nimòyu too fye kimòyu dun, du i kafaglutyu di ku Krayst Dyisas too bong, na gmagan gamu sa tamdò, du gadèyu nan i kaglut, na fgal gamu di klalòyu ku Krayst, na bong nawayu gami. Taman kayèmi ku tooyu dnohò i kafye nimòyu di dad demeito faglut di klandèla.
8 Là sa ku nlegesgu gamu mlé tabeng, bay du fagu di fgadèmi gamu ku tan i kalbong ayè dademe dad to tmabeng i dad to landè, neyemi i kakdoyu ku too glut ku là.
9 Na tagadeito gablà di bong kafye Amuito Dyisas Krayst. Du balù i kdee nfunan ditù di tah langit, knean mbaling kenen to landè, duenan gito du fye fagu di mgimoan ani, mbaling ito dad to nun.
10 Na di fandamgu fye fa ku dnohòyu i tamatbùyu di fali takubu, du gamu sa i muna mlé na gamu sa i muna di dademe nun ayè mlé.
11 Taman, fnadlugyu gagin i ayè nawayu i tamatbùyu. Na nè i gaganyu beg blé, én sa i bléyu.
12 Du ku nun ayèyu mlé i gaganyu blé, ani dnawat Dwata, du laan fni di gito i laito gagan blé, bay balingan fni i gaganito blé di kenen.
13-14 Ise sa kayègu, ku mdà di kabléyu na baling gamu mnè di kalima, du fye gtabengyu i dademe dad to mnè di kalima, bay baling én kayègu, du nun knunyu ani, ku tnabengyu i dad mnè di kalima ani. Kafnge én di satu duh, ku mnè gamu di kalima, na ku nun di dale, ale gamtabeng gamu. Fagu dini, salngad i kdeeyu na landè dad to faglut mnè di kalima.
15 Salngad i gsulat déén di Tnalù Dwata gablà di dad Dyu di kuku i knaan blé Dwata mdà di langit, ani gmanan,
“I dad to muku i bong,
landè lukasla,
na i dad to muku tukay,
là ale knulang.”

I ksalu Titus di banwe Korintu

16 Bong fye di Dwata, du tatoo nun ayè Titus tmabeng gamu salngad i ayèmi.
17 Là alò nun ayè Titus di kaklingen i fanmi kdek kenen salu di gamu, bay du too kenen mayè tmabeng, tafandaman salu kenen di gamu, balù landè fa manmi di kenen.

18 Na nun faginmi ku Titus dunan i satu dememi faglut i too mgafè di kdee gustifun i dad demeito faglut, du mdà di katdoan i Fye Tulen gablà ku Krayst Dyisas.

19 Na là alò ani, du kenen tamgalék i dad demeito faglut dini, du magin gami di ktundami i tabeng ani di demeito faglut ditù di Dyérusalém. Nimòmi ani, du fye too magdayen Dwata, na du fye fitemi i ayèmi tmabeng i dademe faglut.

20 Na too gami fgeye di kagotmi i bong tabeng bléyu, du fye landè fakay dmalam gami gablà di kalelmi dun.

21 Du ani kayèmi ku i nimòmi slame matlu, là alò di kite Amuito Dwata, bay balù di kite i dad to.

22 Taman nun fa satu flanekito faglut i faginmi ku Titus. Na tadee dulê neyemi i to ani, na teenmi too kenen mayè mimò i nimò Dwata, lumban nan bong ayean salu ditù di gamu, du gadean gsalig gamu.

23 Na gablà ku Titus, kenen sa i demegu tmabeng gamu. Na i dad demen magin kenen, dunan i dad to dek i dad faglut mdà di dademe dad gustifun i dad faglut, na fagu di dale Dyisas Krayst too magdayen.

24 Fiteyu i kakdoyu di dale, du fye gmadè i dad faglut di kdee dad gustifun, too glut i kdagmi gablà di kafaglutyu na kakdoyu.

9

I ktabeng di dad to faglut

1 Gadègu balù làgu sansulit fa di gamu gablà i kabléyu tabeng di dad to faglut i mnè di kalima,

2 du gadègu nun ayèyu tmabeng. Toogu gamu dag di dad to faglut déén di Masidunya, du mangu, gamu i mnè di banwe Akaya, tafandamyu di fali takubu gablà di ktabengyu, na dee ditù minit nawala du lingela gablà di ayèyu tmabeng.

3 Kabay dekgu i dad flanekito muna di deg ditù di gamu ani, du fye gatlagad i bléyu di kakelgu, du fye i kdagmi gablà di gamu too glut.

4 Du ku nun dad to mdà di Masidunya magin deg, na ku teenla là gatlagad gamu tmabeng, too gami myà, lumban i gamu kyà ku là gamu gatlagad, du tagman di dale tagastifunyu i bléyu.

5 Taman man nawagu fye ku toogu dek muna i dad flanekito ditù di gamu, du fye tnabengla gamu fatlagad i bléyu i tafakangyu. Na ku én, gatlagad gamu kadang di kakelgu, na gadè i kdee kadang ise fagu di leges i duenyu mlé, bay too mdà di nawayu.

I bong fla

6 Na nangyu nlifet i fléd ani. Ku mla ito alò tukay, na tukay sa i kantuito. Na ku mla ito bong, na bong sa i kantuito.

7 Taman di kablé kat satu to, fye funan faldam ku file i kayean blé, du là fye i kablé ku là mdà di nawan, na ku nun mleges kenen, du én

gaflehew Dwata ku mlé ito mdà di klaan nawaito.
8 Na Dwata gmagan mlé di gito too bong fa di kliduito, du fye landè gukulangito, du fye nun fa gablé*ito* di dad demeito to.
9 Nun gman di Tnalù Dwata, manan,

"I to gal mlé di dad to landè,
là sa glifet i kafye nimoan ani kel di landè sen."

10 Dwata i gmagan mlé i bnê di to mla, na knaan du fye gamkaan kenen, gablé*n* fa di gamu na tananuan i kalbong bnê*yu* na falnokan, du fye nun bong ulé*an*, mdà di fye nimò*yu* di demeyu to.
11 Gal gamu banlé Dwata kafye, du fye gal gamu mlé di demeyu to, na du mdà di tabengyu i tundami kadang, dee dad to mlé bong fye di Dwata.
12 Du i kablé*yu* tabeng ani kadang, là alò mabtas du tmabeng i dad to faglut di Dwata, bay baling too matnù i kdayen na kablé i dad to kafye di Dwata.
13 Du ku gadè i dad to kayè*yu* mlé mdà di nawayu, dmayen ale Dwata, du ani gufite i kafaglutyu di Fye Tulen gablà ku Dyisas Krayst too glut, du nimenyu i knayè Dwata di gamu. Dmayen ale fa Dwata, du tatnabengyu ale na i dademe dad to faglut.
14 Na du mbaling gamu mabtas di dale, toola gamu dnasal di Dwata, du mdà di kafye blé Dwata fagu di gamu.
15 Taman mlé ito bong fye di Dwata mdà di too fye blé*n* gito landè gmagan tmulen i kalbong kabtasan, dunan i kablé*n* gito Tingaan Dyisas Krayst.

10

I ksen Fol i fimò Dwata kenen

1 Agu Fol, i fakdo di gamu ani. Na nun kun mangman, too gamban i talù*gu* ku smulat agu di gamu, bay ku déé*n* agu kun di safé*dyu* gdè agu tmalù gamu. Kabay ani, là gamban i talù*gu*, du fagu di kdanà na ktanang nawa Krayst Dyisas nun fnigu di gamu.
2 Na ani fnigu, fatluyu i nimò*yu*, du fye landè duengu fagban i talù*gu* di gamu di klauygu gamu, du too agu tmalù i dad to faldam i nimò*mi* fagumi di sasè knayè di tah tanà.
3 Glut alò gami to, bay i kibò*mi* samfati i kdee sasè, là salngad i dad to mnè di tah tanà,
4 du i dad tekmi di kasfati, ise ku mdà di dad to, bay baling too gmagan, du i dad tekmi ani mdà di Dwata, na gamfisan i dad dmuen kenen.
5 Fnisanmi i fandam i dad to fdag i gnadè*la* na lanbà*mi* i kdee msang i dalan gmadè i kaglut Dwata, na di kaglabatla i kaglut mgebe ale di kimenla ku Krayst.
6 Na di kafngeyu fite i ksikof kimenyu ku Dyisas Krayst, gatlagad gami mlayam dademe to dmuen Dwata.

7 Neyeyu i kagkahyu déén. Ken nun to di gamu i faldam na kenen alò mlalò ku Dyisas Krayst, fye ku funan fandam ise sa alò kenen i mlalò, bay balù fa gami too mlalò ku Krayst.

8 Na balù fdaggu gablà di glal blé Amuito Dyisas gami, landè gumyàgu, du ise duenan mlé gami i glal du fye falmomi i kafaglutyu, bay du fye tangalmi i kafaglutyu.

9 Là agu mayè ku fanlikògu gamu fagu di sulatgu ani.

10 Du nun kun mangman, agu Fol too labè na gamban i talùgu di gamu fagu di sulat, bay ku déén agu di safédyu là labè, na landè gukmamu i mangu.

11 I to talù gambet ani, fye ku gadean balù tan i manmi di sulat dnohòmi di kakelmi di gamu.

I kafdag i dad to

12 Là gami salngad di dad to fdatah i ktola. Là fulung faldam i dad to gambet ani, alò safdatah, na i kukumla i ktola alò fagu di dale fandam.

13 Kabay gablà di gami, nun gusen i kafdagmi, du i gufdagmi alò i nimò fimò Dwata gami, na gakuf dini i nimòmi di gamu.

14 Na du gakuf gamu di nimò fimoan gami, là glukas i kafdagmi du muna gami di dademe dad to di ksalumi di gamu di kebemi i Fye Tulen gablà ku Krayst Dyisas.

15 Làmi sa fdag i dad nimò i dademe dad to di dad banwe ise gumdek Dwata gami. Kabay du gakuf gamu di nimò fimò Dwata gami, kayèmi ku fadlug lamnok i kafaglutyu, du fye too mbel i nimò i fimò Dwata gami.

16 Du fye tamdò gami fa dademe dad to i Fye Tulen ditù di gumawag banwe. Du là gami mayè fdag gablà di nimò i dademe dad to, di dad banwe ise gumdek Dwata gami.

17 Du gman Tnalù Dwata, manan, “Ku nun to mayè mdag, fye ku aloan dag i nimò Dwata.”

18 Du landè btasan ku dag i satu to i kton. Silang mabtas ku mdag kenen Dwata.

11

I gusahal ale Fol na dad to flingu ale i dad to dek Krayst Dyisas

1 Kayègu ku tooyu fantahà nawayu flinge deg, balù man nawayu là agu fulung faldam. Kabay balù làgu fni ani di gamu du tafantahàyu i nawayu di deg.

2 Too bong kaklengu gamu, salngad i kaklen Dwata gamu. Du salngad gamu i satu sawang libun fasdemegu di satu lagi, dunan Dyisas Krayst, na landè dademe fakay tamlamin gamu.

3 Likò agu ku ken nun mgaw gamu salngad ku Iba fangaw i ulad, na gasyat i fandamyu di kimenyu na i kakdoyu ku Krayst Dyisas.

4 Gmangu ani, du ku nun to salu di gamu, na tamdò i mahal tdò mayè gamu flinge

dun na dnawatyu i mahal tdò gablà ku Dyisas, ise tdòmi, na dnawatyu i mahal tulus, ise Tulus Dwata, na dnawatyu i mahal dalan gugalwà, ise i Fye Tulen.

5 Na dad to tamdò i mahal tdò ani, én fandamla ale too mdatah dad gal dek Dyisas Krayst, bay gadègu ise ku mdatah ale di deg.

6 Balù ku là agu too fulung talù, toogu gadè i glut tdò gablà di kafaglut di ku Dyisas, na ani tafgadèmi di gamu di kdee katdòmi.

7 Landè fnigu di gamu di katdògu gamu i Fye Tulen mdà di Dwata. Na du ani nimògu, ken fandamyu i katdògu gamu landè btasan. Kabay i kaglutan, fdanàgu i ktogu, du fye tnabenggu gamu. Là fye kè i nimògu ani?

8 Na di klogu tamdò gamu, i dademe faglut di dademe banwe i mlé deg tabeng. Gablà moon ku nun gdawatgu mdà di gamu, nang ku dmawat agu i tabeng mdà di dademe, du gamu sa i tnabenggu.

9 Na ku déén agu di safédyu, na nun klidùgu là agu sa mni tabeng di gamu, du fye là agu smamuk gamu, bay i dad flanekito mdà di Masidunya mlé deg i kdee klidùgu. Na kel ani, làgu lmen mni di gamu, na balù kel di atuan, là agu smamuk gamu di klidùgu.

10 Fagu di kaglut gablà ku Dyisas Krayst i mnè di nawagu, i kafdaggu ani là mgili, làgu fni tabeng di balù simto di kdee banwe di Akaya.

11 Ken fandamyu là agu mbong nawa gamu, bay ise du Dwata too gmadè ku tan i kalbong nawagu gamu.

12 Na fadlug agu mimò i nimògu ani, dunan là agu mni tabeng di gamu, du fye i dad to flingu ale i dad to gal dek Dyisas, là fakay ku fasngadla i nimòla di gami nimò.

13 I dad to én ise ku ale i glut dad to gal dek Dyisas, du fangawla gamu gablà di nimòla, na flingu ale, ale too glut dad gal dek Krayst.

14 Kabay là ito tikeng di kaflingula, du balù Satanas flingu kenen i satu kasaligan Dwata mdà di langit.

15 Taman là ito tikeng ku i dad saligan flingu ale i dad salig Dwata na i nimòla kun too matlu. Kabay di fulé duh kadang, maflayam ale gasngad di sasè mgimòla.

I dad kaflayam Fol

16 Na nulitgu man i gmangu di gamu gine, nangyu fandam ku là agu fulung faldam, du mdà di galgu man di gamu. Kabay balù ku ani fandamyu, fantahàyu nawayu di deg na fanlingeyu agu, du fye fakay agu fdag là alì.

17 Na i mangu ani, ise sa ku mdà di Amugu Dyisas, du ani nimògu gambet i to là fulung faldam, na i to gal fdag.

18 Kabay du too dee gal fdag gablà di nimòla di tah tanà ani, deg sa fa fdag salngad dale.

19 Na galyu man gamu too fulung faldam, bay too gamu mayè flinge i dad to là fulung faldam.
20 Na balingyu fantahà nawayu balù di dad to masak gamu, i dad to gal mwè i kdee knunyu, i dad to mawel gamu, i dad to fdanà gamu, na i dad to smamfak gamu.
21 Fye kè i nimò i dad to gambet ani? Gami mahal, du likò gami mimò salngad i dale nimò di gamu. Kabay du too ale fdag i dale kto, fdag agu fa, salngad i dad to ani i là fulung faldam.

22 Na simto dad to ani? Du ku fdagla i ktola du ale dad to Hibru, deg sa to Hibru. Na ale kun dad bel Israél. Deg sa i bel Israél. Na ale kun i dad bel Abraham. Na deg sa i bel Abraham.
23 Deg sa salngad i to là fulung faldam du mangu ani, bay ku fdag ale, ale dad salig Krayst Dyisas, agu sa i salig mdatah di dale. Du landè di dale i matu deg di kgal mimò di ku Dyisas Krayst, na dee fa dulêgu bnilanggù, na talà gse ku file dulê agu bnadas, na file dulê fan agu mati.
24 Talime dulêgu gnagu di kaskél tali i dad Dyu, na di kat kaskélla deg man tlu falò syém dulê.
25 Na tatlu dulê dad to Roma munal deg, na sulê tafan agu mati di ktudà deg batu, na tatlu dulê galnab aweng snakaygu, na sbutang na sduhgu lamtew di mahin.
26 Na di dee kagugu nun kaflayamgu mdà di bong dunuk, mdà di dad to mlaab deg du tmaku, mdà di dademegu Dyu, na mdà di dad to ise Dyu. Na nun kaflayam i gnagugu ditù di dad syudad, ditù di dad bulul, na ditù di tah mahin. Na nun fa kaflayamgu mdà di dad to flingu ale i flanekgu di kafaglut ku Dyisas.
27 Na too agu mimò kel di klungaygu, na dee dulê là agu gal gkudang. Na slaan bitil na malinum agu, du slaan landè knaangu, na slaan tno agu du kulang sa klawehgu.
28 Na là alò ani, bay klit i duh msamuk i nawagu gablà di dad demegu faglut ku Dyisas Krayst ditù di dee banwe,
29 du ku nun satu di dale mlungay, lyogu i klungay, na ku nun mebe i demen to di salà, too mlidù i nawagu.

30 Na là agu mayè fdag, bay ku landè dademe kibògu, fdag agu gablà di kdee gnagugu, du déén gumite i klungaygu.
31 Na Dwata i Mà i Amuito Dyisas Krayst i dnayengu kel di landè sen, i gmadè là agu tmulen kéng.
32 Di muna fa di kdéénngu di banwe Damaskus, i gubirnador i nalék Harì Aritas, dekan dad sundalun munung i gufusuk di syudad, du fakfean ale deg.
33 Kabay di satu butang, i dad demegu faglut tmabeng deg, na sudeng agu di lam i bong balyas na nluganla agu mdà di sol i too mdatah labat batu glibut di syudad, na galwà agu di falelan.

12

I kfite Krayst Dyisas di ku Fol

1 Na balù landè gukel i kafdaggu, fadlug agu fdag. Na ani, tulengu ku tan i kanteengu di kfite Amuito Krayst Dyisas di deg.

2-3 Na tasfalò fat fali i takubu, nun mebe deg ditù di langit di gumnè Dwata. Làgu gadè ku alò kamna agu, ku demen ku glut lawehgu salu ditù, alò Dwata gmadè.

4 Én alògu gadè, tadag agu di too fye baweh banwe Dwata. Na nun lingegu ditù i là gagan tmulen i dad to, na fnang tulen di dademe dad to.

5 Deg sa i to tamgebe ditù di langit, taman fdag agu gablà ani. Kabay gablà di ktogu alògu fdag i gumlungaygu.

6 Kaflingengu dun, balù ku mayè agu fdag, ise ku deg i to là fulung faldam, du kdee kafdaggu slame too glut. Kabay là agu mayè fdag, du là agu mayè ku fandam i dad to agu i mdatah to. Fye fa ku fandamla gablà di deg, alò mdà ku tan i tateenla di deg, na ku tan i tdògu i talingela.

7 Na du fye là agu fdag gablà di kdee kafye i fite Dwata di deg, taman falohan Satanas mlé di deg satu tduk i mlayam deg.

8 Na tlu dulê too agu fakdo di Amugu Dyisas Krayst, du fye nwean moon i gal gamsamuk deg.

9 Kabay ani timelan deg, manan, "Too sikof i tabengta ge, du ku mnè ge di klungay, én gumite i dad to i kgalgu." Taman too agu lehew fdag i gumlungaygu, du di klungaygu lyalogu i kgal Krayst Dyisas tmabeng deg.

10 Én duen too lehew i nawagu di klungaygu, di kafsasè i dad to deg, di dad kalima kel di deg, di kaflayam i dad to degss, na di dad samuk kel di deg mdà di klalògu ku Dyisas Krayst, du gadègu di klungaygu, i gal Dwata fgal deg.

I klidù nawa Fol gablà di dad to faglut

11 Na fdag agu gambet i satu to là fulung faldam. Kabay di muna, ku nsenyu agu moon di ksasè kangman i dad to mnang nawa deg, talandè duengu mangman gablà di ktogu. Fye fa ku gamu moon dmayen deg. I dad to flingu, ale i glut dek Krayst Dyisas na mdatah ale, tmulen ale kéng. Na balù agu mdanà to là ale sa mdatah di deg.

12 I dee dad tnikeng na dad ilè gal nimò i satu to gal dek Dyisas, tanimògu di knègu di safédyu, gagin i ktahà nawagu.

13 Na i dad nimògu di gamu, salngad i nimògu ditù di dademe dad to faglut di dademe banwe. Satu alò i làgu sanngad, làgu mni tabeng mdà di gamu. Na ku man nawayu gamsalà agu fagu di nimògu ani, na tabyà nlifetyu.

14 Na tagatlagad agu mlauy gamu di gatlu dulê. Na balù di klauygu ani, là agu sa kadang mni di gamu tabeng, du ise filak i neyegu di gamu, bay neyegu di gamu i kakdoyu deg, du gamu salngad dad ngàgu, na ise ku dad ngà i mlé di dad tuala, bay dad tua i mlé di dad ngàla.
15 Too agu lehew ku fakaygu blé di gamu i kdee gunungu, na balù i galgu, du fye gtabenggu gamu. Na du matnù i kakdogu gamu, i kakdoyu deg dé salu di gumlungayan?
16 Na glut landè fnigu di gamu, bay nun mangman, balù landè kun fnigu nun gwègu du fangawgu gamu.
17 Ku glut i gmanla, tan i kibògu kè mgaw gamu? Mafgaw gamu kè fagu di dad to i dekgu di gamu?
18 Na toogu fakdo di ku Titus, du fye salu kenen di gamu, na nun dekgu satu flanekito faglut magin kenen. Na di kakel ale Titus di gamu, fangawla gamu kè? Gadègu ise ani nimò Titus, du gami Titus, salngad fandammi na nimòmi.
19 Làgu gadè, bay ken fandamyu, fagu di kdee gmangu ani, alòmi nsen i ktomi. Kabay dad flanekgu faglut i toogu kando, kdee i tagmanmi tagadè Dwata, na slame fdu di ku Krayst Dyisas, na nimòmi kdee ani du fye matnù i kafaglutyu di kenen.
20 Na likò agu ken di kakelgu di gamu, teengu di gamu i làgu knayè, na nun mangu di gamu i làyu knayè. Likò agu ken nun di gamu sbulaw, mingà nawa, flabè nawa, na fabtasla di nawala i alò knayèla, na falmo i dengeg i demela to, malsalék, fdatah, na gal mlét i nawa i dad demela to.
21 Na likò agu ken di kakelgu du mlauy gamu, bong i kyàgu di muna Dwata gablà di gamu. Na ken too mlidù nawagu kadang gablà di dee dad to gamsalà di muna fa, na kel ani là fa msal na tmagak i dee bung sasè knayè i lawehla, i too magagyà nimò i nimòla balù di muna i dad to.

13

I dad kafngewe Fol

1 Na di kasfulêgu ani kadang di gamu, tagatlu dulêgu mlauy gamu. Na ani gman Tnalù Dwata, manan, “Ku nun dmalam i satu to, landè kiboan, silang ku nun lwe ku demen tlu to mite dun.”
2 Na tanun gmangu di dad to gamsalà di muna fa na di kdee fa i dademe, bay lêmangu nulit di làgu fa kel i tagmangu di galwe dulêgu mlauy gamu, dunan di kasfulêgu di gamu kadang landè galwà di kaflayamgu i dad to ku simto i là tmagak i dad sasè nimòla,
3 na ani gumiteyu i kaglut i dad gmangu mdà di ku Dyisas Krayst. Na là mlungay Krayst Dyisas di kimoan di

gamu, balingan fite di gamu i kgal i tulusan.

4 Du balù sadi landè kgal i tulusan di kfatila kenen di krus, bay mdà di kgal i tulus Dwata lêman kenen mto. Na salngad én gami i masasatu di ku Krayst, sadi landè kgalmi du gal gami maflayam, bay fagu di kgal i tulus Dwata i tmabeng gami, na fakay gami fa tmabeng gamu.

5 Tooyu neye i nawayu ku glut too gamu faglut di ku Dyisas Krayst ku là. Snalekyu i ktoyu ku déén Dyisas di nawayu, du ku là déén Dyisas di nawayu ise gamu dad to faglut di kenen.

6 Na kayègu ku gadèyu déén Dyisas di nawami na gami i too glut dad gal dek Dyisas Krayst.

7 Na dmasal gami di Dwata, du kayèmi ku landè sasè nimòyu. Ise ku én dasalmi du fye nun gmadè i kaglut gablà di gami, bay dmasal gami du fye too matlu i nimòyu, balù ku landè gmadè, gami i dad gal dek Krayst Dyisas.

8 Du là gami tatì tmalù dad to ku landè duenan, tnalùmi ale alò ku nun sasè nimòla, du fye tanlula i nimòla.

9 Too agu lehew ku fye i nimòyu, du ku én kagkahyu landè dalangu fite i glalgu tmalù gamu. Kabay ise alò ani, du toomi gamu dnasal di Dwata, fye ku matnù i kafaglutyu kel di ksikofan.

10 Na én duengu smulat ani di gawag agu fa di gamu, du fye di kakelgu, landè to tnalùgu na fanlayamgu fagu di glal blé Amuito Dyisas Krayst di deg. Blén di deg glal ani, ise du fye falmogu i kafaglutyu, bay du fye tnabenggu gamu, du fye matnù i kafaglutyu.

Gusen i man Fol

11 Na ani nan, dad flanekgu faglut, i gusen i mangu. Tooyu tanlu i dad nimòyu, fanlingeyu i kafakdogu di gamu, na sansatuyu i nawayu, du fye manak i knèyu, na Dwata i gumdà i kakdo na ktanak nawa samnagin gamu.

12 Na tooyu fite i kasakdoyu.

13 Kdee demeito faglut dini manla fandamla gamu.

14 Kayègu ku banlé gamu Amuito Dyisas Krayst kafye, na i kalbong nawa Dwata na i ksasatu nawayu di Tulusan samnagin gamu.

Galasya
I Sulat Fol di Dad To Faglut di Banwe Galasya

Kafaglabat gablà di sulat Fol di dad to di banwe Galasya

Na di galwe dulê Fol magu salu di dee banwe du tdoan i dad to i Fye Tulen gablà ku Dyisas, salu kenen di banwe Galasya, satu banwe glam di Asya, na tdoan i dad to gablà di kfaloh Dyisas i litean di kfatin, du fye galwà ale di dad salàla. Na mdà di katdoan, dee faglut di ku Dyisas.

Na di kakubu Fol di banwe Galasya, nun dad to Dyu kel na én balingla tdò là sikof kun i kagalwà mdà alò di kafaglut di ku Dyisas, na ku mayè dad to ise Dyu masafye di Dwata, là fakay ku làla lalò i dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis. Na taman ani gumdà i ksamuk nawa i dad to faglut.

Na di kaklinge Fol ani, gasilan ale snulat. Toon fanbangal i kafaglabat dale di sulat ani, i gumdàla galwà dunan i kafaglutla di ku Dyisas ise mdà di kimenla i dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis.

1 Agu sa Fol i smulat ani. Deg sa i to gal dek Dyisas, bay ise ku mdà di knayè i dad to. Na ise dad to mdek deg du tmulen Tnalù Dwata, bay i mdek deg, dunan Dyisas Krayst na Maito Dwata, i mték ku Dyisas mdà di fatin.

2 Agu na kdee demegu faglut dini gal faldam gamu.

Na smulat agu ditù di kdeeyu dad faglut di ku Dyisas di kdee banwe glam di banwe Galasya.

3 Kayègu ku banlé gamu Maito Dwata na Amuito Dyisas Krayst kafye na ktanak nawa.

4 Blé Krayst i kton di fati fagu di kimenan i knayè Maito Dwata, fye galwà ito di dad salaito, na di dad sasè nimò i dad to di bang ani, i dmuen Dwata.

5 Too ito dmayen Dwata kel di landè sen. Amén

Alò satu Fye Tulen

6 Tikeng agu gamu, du là sa mlo na knagolyu Dwata, i tamalék gamu fagu di kafye nimò Krayst. Na ani baling gamu faglut i mahal tdò manla kun satu Fye Tulen.

7 Kabay i kaglutan, landè dademe Fye Tulen! Na mangu ani, du nun dad to déén di gamu, smamuk i fandamyu fagu di tdòla, du kayèla tanlas i kaglut di Fye Tulen gablà ku Krayst.

8 Kabay balù gami, ku demen i kasaligan mdà di langit salu dini, na tamdò i dalan kagalwà, bay ku là salngad di tagatdòmi gamu, fye fanlayam kenen kel di landè sen.

9 Tagmangu gine, bay nulitgu di gamu ani, ku simto tamdò i dalan kagalwà, bay ku là salngad i tagatdòmi di gamu, fye fanlayam kenen kel di landè sen.

10 Man nawayu kè én kayègu ku dayen agu i dad

to? Ise! Én kayègu Dwata i dmayen deg. Man nawayu kè kayègu ku lehew i dad to i nimògu. Ise! Ku én kayègu ise agu i salig Krayst.

I katlo Dwata ku Fol

11 Na dad flanekgu faglut, kayègu ku gadèyu i dalan kagalwà i tagatdògu di gamu, ise ku mdà di fandam i dad to.
12 Ise ku mdà di dad to i kdawatgu i Fye Tulen ani, na landè to tamdò dun di deg, bay gdawatgu fagu di kfite Dyisas Krayst dun di deg.

13 Talingeyu gablà di knègu di muna fa, di kimengu i tdò i dad to Dyu, na i kibògu too mlayam i dad faglut di Dwata du kayègu falmo dale.

14 Na i dademegu Dyu salngad i ktuagu, landè matu deg di klalò i dad tdò gami dad Dyu, na di klalò i dad tdò dad gutambulmi.

15 Kabay balù ani nimògu, mdà di kafye Dwata di deg, tamgalékan agu di là agu fa sut, mbaling agu satu saligan. Na di kakel i bang kayean,
16 fgadean di deg gablà di Tingaan Dyisas, du fye tdògu i Fye Tulen gablà di kenen di dad to ise Dyu, na landè to gusmalekgu gablà di kfiten deg.

17 Na là agu salu di banwe Dyérusalém du mlauy agu i dad sfalò lwe dek Dyisas di muna fa di là agu fa dek Dyisas. Kabay ditù baling i gusalugu di banwe Arabya, na kafnge én samfulê agu di banwe Damaskus.

18 Silang agu salu di Dyérusalém takubu i tlu fali, du kayègu nlauy Fiter, na déén agu di safédan sfalò lime butang.
19 Na klogu déén, landè teengu dademe di dad sfalò lwe gal dek Dyisas senan alò Dyém i twali Amuito.

20 Na di muna Dwata, mangu di gamu i sulatgu ani, ise kakakéng bay slame glut.

21 Kafnge én, fadlug agu ditù di dad banwe glam di dad banwe Sirya na Silisya.

22 Na di bang én, i dad to faglut di ku Dyisas Krayst di banwe Dyudiya, là milè deg.
23 Alòla linge tulen i dademe dad to, dunan di muna fa gal agu mlayam dale, bay ani, tamdò agu gablà di kafaglut i kayègu falmo di muna.
24 Taman dmayen ale Dwata du fnalamin i nawagu.

2

I klauy Fol i dademe dad gal dek Dyisas

1 Na di kakubu i sfalò fat fali, samfulê agu ditù di syudad Dyérusalém. Na magin deg Barnabas, na lêgu fagin Titus.
2 Na i duengu salu ditù, du fgadè Dwata di deg fye ku salu agu ditù. Na di kakelmi, stifun dad ulu di dad faglut, alò ale. Na tulengu dale gablà di Fye Tulen galgu tdò di dad to ise Dyu, du fye gadèla tlu i tdògu, du là agu mayè ku i tamgimògu mdà di katbuan kel ani landè btasan.

3 I demegu Titus, balù ise
Dyu, làla kenen nleges mlalò
i flalò gablà di kaftulì,
4 bay nun di dale mayè ku
ftulìla kenen. I dad to ani
alò flingu faglut, na fusuk
ale di kastifunmi, du neyela i
kagalwà i tagdawatmi mdà
di ksasatumi di ku Krayst
Dyisas. Kayèla ku mbaling
gami lêman magfasak di
tagnè fnaglut i dad Dyu.
5 Kabay làmi dnawat i
kayèla, du kayèmi fadlug mnè
di gamu i kaglut i Fye Tulen.

6 Na gablà di dad to dnagit
ulu, di kaklingela i tdògu
landè tanlasla na landè tnùla.
Balù simto dad to én là
mabtas di deg, du ise én
gumdà Dwata mukum gito di
kdatahito.
7 Na gadèla tablé Dwata di
deg glal tamdò di dad to ise
Dyu i Fye Tulen, salngad i
kablén ku Fiter i glal tamdò i
Fye Tulen di dad to Dyu.
8 Du mdà di tulus Dwata
dekan agu tamdò i Fye Tulen
di dad ise Dyu, salngad i
kdekan ku Fiter tamdò i Fye
Tulen di dad to Dyu.
9 Na Dyém, Fiter, na Dyan,
i manla dad ulu i dademe
déén, dnilèla dek agu Dwata
mimò i nimò ani, taman
dnawatla gami Barnabas i
dademela di nimò Dwata.
Sasatu i nawami gablà di
nimòmi, dunan gami tamdò
di lam i dad to ise Dyu, na ale
tamdò di lam i dad to Dyu.
10 Na alòla fni di gami ku
tnabengmi i dad to landè
déén di dale. Na én satu nimò
toogu fkah di nawagu.

I kngak Fol ku Fiter

11 Na di ksalu Fiter di gami
di Antiyok, nngakgu kenen di
gudee to, du nun gugsalaan.
12 Du kakelan di banwe An-
tiyok, kmaan kenen di saféd
i dad faglut ise Dyu. Kabay
di kakel i dademe dad Dyu
faglut dek Dyém déén, talaan
fasbool di saféd i dad ise Dyu,
du likò kenen i dad dade-
memi Dyu i too mlalò i flalò
gablà di ktulì.
13 Taman dademe dad Dyu
faglut, mlalò ale i kaflingu
Fiter, na talà ale kmaan di
saféd i dad to ise Dyu. Na balù
Barnabas mgebe du mdà di
klikoan.
14 Na di kitegu talà ale
mlalò i kaglut di Fye Tulen,
mangu di ku Fiter di muna
i kdee dad faglut, mangu,
“Fiter, ge satu Dyu, bay i
nimoam salngad nimò i dad
to ise Dyu. Taman kan ku
nlegesam i dad to ise Dyu lalò
i tagnè gal nimò i dad Dyu?
15 “Na mdà di ksutmi Dyu
gami, na là gami gambet i dad
to ise Dyu mlafà i flalò Dwata.
16 Kabay balù én, tagadèmi
là gami mbaling matlu di kite
Dwata, mdà di kimenmi i
flalò blé Dwata fagu di ku Mo-
sis, bay alò mdà di kafaglutmi
ku Dyisas Krayst. Taman
tafaglut gami di kenen, du
fye mdà di kafaglutmi mbal-
ing matlu gami di kite Dwata
fagu di ku Krayst, ise ku mdà
di kimenmi i flalò, du landè
to matlu di kite Dwata mdà di
kimenan i flalò.
17 “Na én kayèmi gami dad
Dyu ku matlu gami di kite

Dwata, fagu di kafaglutmi di ku Dyisas Krayst, taman di kafaglutmi, glabatmi gamsalà gami salngad i dad to ise Dyu. Na ku glut, fakay kè man gamsalà gami du mdà di ayè Krayst? Là, là sa fakay.

18 Ku lêman agu samfulê na mimen i flalò taknagolgu, én sa gugmadè gamsalà agu du tanlafàgu i flalò.

19 Du di deg, glabatgu là agu matlu di kite Dwata fagu di kimengu i flalò, taman taise nan ku i flalò mebe deg. Kdee ani mkel di deg du fye mlalò agu Dwata, fye magdayen kenen. Fagu di kafaglutgu ku Krayst, gambet mati agu du gagin kenen di kfatin di krus.

20 Na taise deg i mto, bay Krayst i mnè di deg. Na di knègu dini, mdà alò di kafaglutgu di kenen, i Tingà Dwata, i mlé i kton di fati tlas deg, tandà i kalbong nawan deg.

21 Na là agu kmagol i kafye Dwata i tagdawatgu. Du ku mdà di kimen i flalò, mbaling matlu i satu to di kite Dwata, landè gukmamu i kfati Krayst."

3

I kafaglut ku demen kimen i flalò

1 Tay, gamu dad faglut di banwe Galasya, salngad gamu dad to là fulung faldam. Simto fbutè gamu na fasyat gamu di kaglut? Taglabatyu gablà di kfati Dyisas Krayst di krus, du toogu fbangal i katdògu gamu gablà di kenen.

2 Tnimelyu deg ani, gdawatyu kè Tulus Dwata fagu di kimenyu i flalò ku demen fagu di kafaglutyu di Fye Tulen gablà ku Dyisas Krayst talingeyu?

3 Là gamu kè fulung faldam? Di katbùyu faglut di ku Dyisas Krayst, smalig gamu di Tulus Dwata fye matlu gamu di kite Dwata, bay ani, én baling gusmaligyu di gamu gnagan mimen i flalò. Làyu sa gagan!

4 I dad gnaguyu mdà di kafaglutyu ku Dyisas, landè nan kè gukmamuyu dun? Là fakay!

5 Mlé Dwata Tulusan di gamu kè na nimoan i dad tnikeng di munayu, du mimen gamu i flalò, ku demen mdà di kafaglutyu i Fye Tulen talingeyu?

6 Neyeyu Abraham. Salngad man Tnalù Dwata gablà ku Abraham, manan, "Faglut kenen di Dwata, na mdà di kafaglutan, matlu kenen di kite Dwata."*

7 Na fye ku glabatyu, i kdee dad to faglut di ku Dyisas Krayst dale i too glut bel Abraham.

8 Di kafsulat Dwata di Tnaluan, falan gadè fbalingan i dad to ise Dyu matlu di kiten fagu di kafaglutla. Na falan tulen ku Abraham gablà di Fye Tulen én, manan, "Fagu di ge, mlé agu kafye di kdee dad sahal to di klamang tanà."†

* **3:6** Dyénésis 15:6 † **3:8** Dyénésis 12:3, 18:18, 22:18

9 Nun kafye blé Dwata di
ku Abraham du faglut kenen,
taman balù simto faglut di
Dwata gamdawat kafye sal-
ngad ku Abraham.

10 I kdee dad to smalig di
kimenla i flalò mnè di kalbut
Dwata dad to mlafà dun, du
gman di Tnaluan, “Fanlayam
i kdee dad to là sdulê mi-
men i kdee dad flalò tafsulat
Dwata.”
11 Na ani sa gugmadeito
landè to mbaling matlu di
kite Dwata mdà di kimenan
i flalò, du gman di Tnalù
Dwata, “I to matlu di kite
Dwata fagu di kafaglutan,
kenen sa mfun nawa landè
sen.”
12 Kabay ku nun satu to mi-
men kdee flalò, landè kamun
i kafaglutan, du gman Dwata
di Tnaluan, “Ku nun to san-
dulé*an* nimen i kdee flalò, ke-
nen sa i mfun nawa landè
sen.”
13 Kabay landè to gamg-
imen i kdee é*n*, taman
mnè kdee di kalbut Dwata
di dad mlafà dun, bay
tansò ito Krayst di too sasè
kaflayam blé Dwata, du
kenen maflayam tlas gito
di kaglansangan di krus.
Du nun di Tnalù Dwata,
manan, “I to flansang di krus,
fanlayam kenen.”
14 Na nsò ito Krayst, du fye i
kafye fakang Dwata ku Abra-
ham lê gablé di dad to ise
Dyu, fagu di ku Krayst Dy-
isas, du fye mdà di kafaglu-
tito di kenen gamdawatito i
Mtiu Tulus fakangan.

I flalò na i fakang Dwata

15 Na dad flanekgu faglut,
nun guflingengu dun. Ku
nun lwe to na nun kas-
fakangla na tafngela snulat i
dagitla, landè to fakay tamlas
demen tamnù i kasfakangla.

16 Na salngad é*n* fakang
Dwata ku Abraham na i satu
belan. Ise man Tnalù Dwata
ku é*n* fnakangan i dee bel
Abraham, bay é*n* balingan
man, “Nun fakanggu di satu
belam.” I kayean man alò
satu bel gumakangan, dunan
Krayst.
17 I kayè*gu* man, i fakang
Dwata ku Abraham di muna
fa, toon dnohò. Silang blé
Dwata i flalò kafnge fat latu
tlu falò fali. Kabay balù nun
flalò, knean là fakay tanlas
demen man landè gukmamu
i fakang Dwata ku Abraham,
du landè fakang Dwata i laan
dnohò.
18 Du ku gdawatito i kafye
mdà di Dwata du mimen
ito i dad flalò, glut talandè
gukmamu i fakang Dwata.
Kabay ise, du gdawat Abra-
ham i kafye mdà di Dwata,
du dnohò Dwata i fakangan
di kenen.

19 Taman tan kè gukmamu
i flalò? Mlé Dwata i flalò fagu
di ku Mosis, du fye dilè dad
to i dad salà*la*. I klalò i flalò
kel alò di kakel i bel Abraham
i gumakang Dwata, dunan
Krayst Dyisas. Di muna, blé
Dwata i flalò di ku Mosis fagu
di dad kasaliganan, na Mosis
tmugad dun di dad to.

20 Kabay di kfakang Dwata
ku Abraham, landè guk-
mamu i to tmugad dun,

du alò satu makang dunan Dwata.

I gukmamu i flalò

21 Na man nawayu kè là maslalò i flalò na i dad fakang Dwata? Ise, du ku nun flalò gamlé i dad to nawa landè sen, én sa dalan i kdee dad to mbaling matlu fagu di kimenla i flalò én.
22 Kabay landè flalò gamlé nawa, na nun gsulat di Tnalù Dwata manan kdee dad to di tah tanà ani mgikat di dad salà, taman i kafye fakang Dwata fagu di kafaglut di ku Dyisas Krayst i gablé di dad to faglut di kenen.
23 Di là fa kel i bang i kafaglut di ku Dyisas, sadi ito mgikat di flalò, na landè gugalwaito, kel di duh fite Dwata di gito i dalan kafaglut di kenen.
24 I flalò mebe gito, kel di kakel Krayst, du fye di kakelan fbalingan ito matlu di kite Dwata fagu di kafaglutito di kenen.
25 Na taman du tafite di gito i dalan i kafaglutito di ku Krayst Dyisas, i flalò talà mebe gito.

I dad ngà Dwata

26 Na fagu di kafaglutyu, kdeeyu mbaling dad ngà Dwata di ksasatuyu di ku Krayst Dyisas.
27 Na kdeeyu tafbunyag di ku Krayst mbaling masasatu di kenen, na talalòyu kenen.
28 Taman gamu dad faglut, talandè gusahalyu, balù ku Dyu demen ise Dyu, balù ku fasak demen ise fasak, balù lagi demen libun, masasatu i kdeeyu fagu di ksasatuyu di ku Krayst Dyisas.
29 Na ku Krayst i mfun gamu, salngad gamu i dad bel Abraham, na gamdawat gamu i kdee fakang Dwata di kenen.

4

1 Kayègu man, ku nun tingà na mati i maan, mfun kenen i knun i maan. Kabay du tingà fa laan tayò gfun i knunan, taman landè gusahalan di satu fasak, balù mfun kenen i kdee.
2 Salngad kenen satu fasak i maan, du di tingà fa, toon nimen dad to tanalék i maan mifat kenen na dad knunan kel di duh i tagman maan fakay blé di kenen.
3 Na di là fa kel Krayst dini, salngad kagkahito, du fasak ito di dad tdò di tanà ani gumlaloito.
4 Kabay di kakel i bang fala nalék Dwata, dekan Tingaan Dyisas di tah tanà ani, na sut kenen di satu libun, na glam kenen di dad Dyu na i flalò mebe kenen,
5 du fye nsoan i dad to mdà di kgikat di kimen i flalò, du fye mbaling ito dad ngà Dwata.
6 Du gamu dad ngà Dwata, mdek Dwata Tulus Dyisas du mnè di nawayu, na fagu di kenen fakayyu tlo Dwata, “Mà.”
7 Taman taise gamu fasak, bay tingaan. Na du gamu dad ngà Dwata, gdawatyu kdee blé Dwata di dad ngaan.

I ksamuk nawa Fol gablà di dad to di Galasya

8 Di muna fa, landè gadèyu
gablà di Dwata, taman fasak
gamu di dad ise glut dwata.
9 Kabay ani, du tagadèyu
Dwata, bay fye fa kè ku
mangu tagadè gamu Dwata,
kan kè ku mayè gamu sam-
fulê di dad tdò i lalòyu di
muna i landè gukmamu na
i là gmagan falwà gamu?
Mayè gamu kè magfasak
lêman di tdòla?
10 Kan ku fnaglutyu i dad lii
dad Dyu fagu di kafèyu i dad
mabtas duh, i ksut i bulen, na
i kaktu di kat fali.
11 Én klikògu ken kdee
nimògu di gamu baling landè
gukelan.

I kafakdo Fol di dad faglut

12 Dad flanekgu faglut, ani
toogu fakdo di gamu. Fbaling
gamu gambet deg, du mbal-
ing agu gambet gamu dad
ise Dyu. Landè sasè nimòyu
di deg di muna di knègu di
gamu.
13 Di tnanin ksalugu ditù
di gamu, nun tdukgu, bay
mdà di knun tdukgu, gatdògu
gamu i Fye Tulen gablà ku
Dyisas Krayst.
14 Na balù maflayam gamu
mifat deg di knun tdukgu,
là gamu mnang deg na làyu
agu knagol, bay dnawatyu
agu gambet agu i kasaligan
Dwata, ku demen Krayst Dy-
isas.
15 Too gamu lehew di bang
én. Kan ku magwè di gamu
i klehewyu? Du gadègu ku
fakayyu gwè i dad matayu du
blé deg, tooyu nimò.
16 Na fandamyu deg kè i
to dnuenyu du tatnulengu
gamu i kaglut?
17 Na i dad to tamdò
kakakéng, toola gamu fanduf,
bay sasè kafdufla. Du én alò
kayèla ku sankahla ito, na
fandufyu na nsenyu ale.
18 Na fye ku nun dad to too
fduf gamu, ku fye i gumdaan.
Na too fye ku tooyu agu fan-
duf, là alò ku déén agu di
safédyu.
19 Dad ngàgu kanbonggu
nawa, i kalnawagu gamu
gambet too dad ngàgu.
Taman lyalogu i katduk i
libun ku sut i tingaan, kel di
ksikof i kagot Krayst gamu.
20 Too fye moon, ku déén
agu di safédyu ani, du fye fan-
ganaggu i ktalùgu di gamu.
Too msamuk i nawagu gablà
di gamu.

Hagar na Sara

21 Nun snalekgu di gamu
dad magfasak di kimen i
flalò. Glabatyu kè i gman di
flalò sulat Mosis?
22 Manan, nun lwe tingà
lagi Abraham, satu sut di li-
bun fasak, na satu di libun ise
fasak.
23 I tingaan sut di libun
fasak btal kngaan, bay i tin-
gaan sut di ise libun fasak, i
kngaan mdà di fakang Dwata
di ku Abraham.
24 Na lwe libun ani guflin-
gen di lwe dalan i dad to salu
di Dwata. Flingengu Hagar, i
fasak, di dalan blé Dwata ku
Mosis ditù di bulul Sinay di
kablén i flalò. Na kdee dad bel
Hagar sut di kagfasakla.

25 Na Hagar i guflingengu i bulul Sinay di banwe Arabya, na gumtatekan dunan i syudad Dyérusalém, na kdee dad to déén magfasak di kimenla i flalò.
26 Kabay i satu libun dnagit ku Sara, ise kenen fasak, na i banwen, satu Dyérusalém ditù di langit, na kdee mnè ditù là magfasak di kimenla i flalò, na gito i dad belan.
27 Na nun man Tnalù Dwata,

“Too ge flehew libun là lmen
mngà,
mkit ge mdà di bong kle-
hewam,
balù laam fa lmen nagu kat-
duk i ksut tingà,
du nun kadang dee be-
lam balù landè fa dad
ngaam na tnagak ge i
yaanam,
dee fa belam di libun
nun yaan.”

28 Na gamu dad flanekgu faglut, gamu i dad ngà Dwata, du dnohò Dwata i fakangan, salngad i kdohoan i fakangan di ku Abraham di ksut tingaan Isaak.
29 Na di bang én, i tingà i btal ksut dunan Ismaél, fanlayaman twalin Isaak, i tingà sut fagu di Tulus Dwata. Na salngad én dad bella di bang ani.
30 Kabay nun fngewe Dwata ku Abraham di Tnalù Dwata, manan, “Falwaam i fasakam libun na i tingaan, du i tingà sut di fasak là gamfun i nfun i maan, alò i tingaan sut di ise fasak mfun dun.”
31 Taman dad flanekgu faglut, ise ito dad ngà di libun fasak, bay gito i dad ngà di libun ise fasak.

5

I kafalwà Krayst gito

1 Na tagalwaito di kimen i flalò blé Dwata fagu di ku Mosis. Tagafalwà ito Krayst na talà ito magfasak di flalò. Taman nang gamu samfulê di kagkahyu di muna di kagfasakyu di flalò.
2 Fanlingeyu agu, agu Fol mangu ani di gamu, ku én duenyu mayè ftulì du mdà di kimenyu i flalò, landè gukmamuyu i nimò Krayst.
3 Lêmangu sansulit i gmangu. Ku simto to ftulì du ilè kimenan i flalò, là fakay ku laan sandulê nimen i kdee di flalò.
4 Na ku én fandamyu matlu gamu di kite Dwata fagu di kimenyu i flalò, tasankahyu i ktoyu di ku Krayst, na taknagolyu i kafye Dwata.
5 Kabay gami, mdà di kafaglutmi, nun imen nawami fbaling gami Dwata matlu di kiten, na ani sanfatanmi fagu di kgal i Tulusan.
6 Du di to masasatu di ku Krayst Dyisas, là mabtas di kenen ku tnulì ku là tnulì. Kabay én mabtas dunan i kafaglutan di ku Krayst, teen di kdee nimoan mdà di kalbong nawan.
7 Na too fye katbù i kafaglutyu. Simto kè fasyat gamu di dalan kimen i kaglut?
8 Ise sa Dwata fasyat gamu di dalan én, du kenen sa

tamlo gamu du fye salu gamu di kenen.
9 Fafye gamu du fye là kamfit i tdòla di kdeeyu, salngad i bulung falnok fan, du manla balù tukay bol di bong arina kanfitan i kdee.
10 Kabay nun ksalig i nawagu gablà di gamu. Du mdà di ksasatuito di Amuito, man nawagu samfulê gamu di glut tdò. Na i to mlét i nawayu, balù simto kenen, fanlayam kenen Dwata.
11 Kabay dad flanekgu, gablà di deg, man i dademe kun, tamdò agu i dalan matlu di kite Dwata, dunan di ktulì. Ku glut i manla, kan ku fanlayam agu fa i dademegu Dyu? Du ku glut i manla i tdògu gablà di kfati Krayst di krus là gamsamuk dale.
12 Na gablà di dad to smamuk gamu, fye moon ku là alò ftulìla, bay fye fles faklang.

I kakdo

13 Na gamu dad flanekgu, tanalék gamu Dwata, du fye falwaan gamu di kimenyu i flalò. Kabay laan gamu tatì falwà, du fye i sasè knayè mebe gamu, bay du fye stabeng gamu mdà di kasakdoyu.
14 I kdee flalò blé Dwata fagu di ku Mosis, fakay too nimen fagu alò di satu flalò, dunan, “Kandoyu i demeyu to salngad i kakdoyu i gamu kto.”
15 Kabay ku sdal gamu, gambet i dad lmanaf sngal na sakét, tooyu neye ken baling sdulê malmo i ksasatuyu.

I knayè Tulus Dwata na knayè laweh

16 Na toogu man di gamu, too gamu mimen i kalak Tulus Dwata, du fye là gamu mimen i sasè knayè i lawehyu.
17 Du i sasè knayè i lawehito na i knayè Tulus Dwata sahal. I knayè Mtiu Tulus, knangan i knayè laweh, na i knayè laweh, knangan i knayè Mtiu Tulus. Saglà ale di fandamito, na én gablabal di kimoito fye.
18 Kabay ku én mebe gamu i Tulus Dwata, là gamu sa mgikat di flalò.
19 Too mbangal kdilè i nimò dad to mimen i sasè knayèla, du nimòla dee bung sasè knayè lawehla di kwèla to ise yaanla na nimòla dademe magagsik na magagyà nimò,
20 mangamfù ale di dad ise glut dwata, na mloos ale, snang ale nawa, sbulaw ale, mingà nawala, gal ale flabè, alòla fandam i knayèla, na sduen dad lumbuk, na slumbuk ale mdà di kasduenla,
21 niballa i knun i dademe, flangal ale, magin ale i dademela di sasè nimò, na nun fa dee sasè nimòla. Na lêmangu nulit i gmangu di gamu di muna, i dad to mimò gambet én, là ale gdawat di kagot Dwata.
22 Kabay ku nimenla knayè Tulus Dwata, kanbongla nawa i dademela, nun klehewla, ktanak nawala, ktahà nawala, kafye nimòla di demela to, knangla sasè, too ale gsalig,

23 fdanàla i ktola di demela
to, na gadnanla i ktola. Na
balù tan flalò là dmuen i kdee
ani gine.
24 Na kdee dad to nfun
Krayst Dyisas, taflangsangla
di krus i kimenla i sasè knayè
lawehla.
25 Du én gumdà i falami
nawaito i Tulus Dwata,
taman mimen ito i kalakan
gito.
26 Na nang ito safdatah,
sbulaw, ku demen singà
nawa.

6

I kastabeng

1 Na dad flanekgu faglut,
ku nun satu di gamu mtatek
di salà, gamu dad nebe i Tu-
lus Dwata, tnabengyu kenen
samfulê di Dwata, fagu di kaf-
ganagyu i kafaglabatyu di ke-
nen. Kabay too gamu fgeye,
du fye là gamu tatek di salà
salngad kenen.
2 Too gamu gal stabeng di
blat klidù nebe i dad demeyu,
du ku ani nimòyu, dnohòyu
flalò Krayst.
3 Ku nun to man nawan
mdatah kenen, bay di kaglu-
tan ise kenen mdatah, fan-
gawan i kton.
4 Fye baling ku kat satu to
nukuman kenen nimò. Na
ku fye, fakay kenen flehew.
Kabay nangan man kenen i
fye to, alò mdà di kiten nimò
i demen to.
5 Du kat satu to tmimel
kadang di Dwata gablà di ke-
nen nimò.
6 I dad to tamatdò Tnalù
Dwata, fye moon ku mlé ale
mdà di kdee fye knunla di to
tamdò kenen.

I kafla

7 Nangyu fangaw i ktoyu,
du landè to gmagan mgaw
Dwata, du gadean i kdee. Du
balù tan fla i satu to, én sa i
kantun.
8 Na ku simto mla i
sasè knayean, mdà di sasè
knayean kantun i kalmo.
Kabay ku simto mla i knayè
i Tulus Dwata, mdà di Tulus
Dwata kantun nawa landè
sen.
9 Taman fye ku là ito flun-
gay mimò fye, du ku gam-
tayud ito di kimoito fye, nun
duh kadang gamdawat ito i
fye untung blé Dwata gito.
10 Taman di kloito mnè fa
di tanà ani, tooito fnadlug
mimò fye nimò di kdee dad
to, lumban di dad demeito
faglut.

I gusen i man Fol

11 Neyeyu i kalbong
dalangu smulat di sulatgu
ani.
12 I dad to mayè mleges
gamu ftulì, én alòla kayè ku
flehewla i demela Dyu, na
fye là ale maflayam mdà di
katdòla gablà di kagalwà fagu
di kfati Krayst di krus.
13 Na balù dad to tatnulì
ani, làla sa gimen i kdee flalò.
Kabay mayè ale fa ku ftulì
gamu, du fye dag i dad to ale
mdà di kimenyu dale.
14 Kabay deg, landè
dademe daggu, alò i krus gu-
mati Amuito Dyisas Krayst,
du fagu di kfatin di krus
gambet mati agu gagin
kenen, taman talà agu mgikat
di kdee sasè knayè i banwe,

na i sasè knayè i banwe talà mebe deg.
15 Là mabtas ku tnulì i satu to ku là, bay i too mabtas ku tafnalami Dwata nawan.
16 Kayègu ku banlé Dwata ktanak nawa na kakdo di kdee dad to mlalò i tdògu ani, kel di kdee dad to Dwata.
17 Na di gusenan, ani mangu di gamu. Fye landè to fkéng na agu dek Krayst Dyisas. Du fagu di dad laas di lawehgu mdà di dad to dmuen ku Dyisas, dilèyu agu satu fasakan.
18 Na dad flanekgu faglut, kayègu ku blé Amuito Dyisas Krayst kafye di kdeeyu. Amén.

Ifisus
I Sulat Fol di Dad To Faglut di Banwe Ifisus

Kafaglabat gablà di sulat Fol di dad to di banwe Ifisus

Na smulat Fol i sulat ani klon di bilanggù di banwe Roma. Na di galwe kagun tamdò Tnalù Dwata di dad to ise Dyu, slob kenen di Ifisus. Na mdà di katdoan, nun mgeben di kafaglut di ku Dyisas.

Na i banwe Ifisus glam di banwe Asya, na mnè di kilil i mahin. Di muna fa, i banwe Ifisus too bong na dee dad to mnè déén. Na i banwe ani too mdengeg, du too nun knun i dad to mnè déén, too dee bung nimòla gaflehew i dad to, na mdà di dwatala dnagit Artimis i fnangamfùla.

Di gatlu kagu Fol tamdò, samfulê kenen di Ifisus, na mnè déén lwe fali i klon, na nimoan dad tnikeng ditù, na dee dad to mbaling faglut di ku Dyisas. Teen ani di Dad Nimò 19.

Na sulat ani, ise alò ku feben di simbahan di dad to faglut di banwe ani, bay feben di kdee dad faglut mdadong déén.

Na gmanan di sulatan ani gablà di ksasatu i kdee dad faglut di ku Dyisas. Na tdoan ku tan kibòla misan i ulu di dad busaw, dunan Satanas.

1 Agu Fol i smulat ani. Na mdà di knayè Dwata agu sa i satu gal dek Krayst Dyisas.

Na febegu sulat ani di gamu dad faglut di banwe Ifisus, gamu i dad gsalig di kafaglut di ku Krayst Dyisas.

2 Kayègu ku banlé gamu Maito Dwata na Amuito Dyisas Krayst kafye na ktanak nawa.

I dad kafye fagu di ku Krayst

3 Na dnayenito Dwata i Mà Amuito Dyisas Krayst, du mdà di ksasatuito di ku Krayst bong kafyen gito, du gdawatito i kdee blé Tulusan mdà di langit.

4 Tambù di là fa mgimò Dwata i tanà ani, tamgalékan ito, du nimoan ito dad ngaan fagu di ksasatuito di ku Dyisas Krayst, du fye landè sasè gbol di nawaito na matlu ito di kiten. Mdà di kalbong nawa Dwata gito,

5 tagnè fandaman mdà di knayean, malék gito du nimoan ito dad ngaan fagu di ksasatuito di ku Dyisas Krayst.

6 Na dnayenito Dwata, du too bong kafyen blén di gito fagu di ku Dyisas i Tingaan toon kanbong nawa.

7 Na mdà di litè Dyisas Krayst falohan di kfatin, nsoan ito mdà di kgikatito di salà, na nlifetan i dad salaito. Tay, i bong kafye Dwata,

8 i kafye i toon blé di gito fagu di kfulungan na di kaglabatan du gadean ku tan i gufyeito.

9 Na mdà di knayè Dwata, tafgadean di gito i tagnè fandaman gablà di duenan

mdek ku Krayst dini, én laan fgadè di muna fa.

10 Na i tafandaman, dunan santifunan i kdee tamgimoan ditù di langit, na dini di tah tanà, na nimoan Dyisas Krayst ulu di kdee. Na nimoan ani di kakel i bang i kayean mimò dun kadang.

11 Na kdee tagnè fandam Dwata dnohoan fagu di knayean. Na tamgalékan ito mbaling dad ton fagu di ksasatuito di ku Krayst, du ani i tagnè fandaman fandà fa di katbuan.

12 Taman fye ku dnayenmi i kafye Dwata, gami dad Dyu i muna fatan ku Krayst.

13 Na salngad gamu i dad ise Dyu, mbaling gamu dad to Dwata di kaklingeyu i too glut tdò, i Fye Tulen gablà i kagalwà di kaflayam landè gusenan fagu di ku Dyisas Krayst. Na du tafaglut gamu di kenen, banlé gamu Dwata i Mtiu Tulusan tafakangan di kdee faglut di kenen, na ani ilè gamu nfun Dwata.

14 Na du mnè Tulus Dwata di gito, én ilè kadang satu duh tooito gdawat i kdee fakangan di gito dad ton. Na gito nfun Dwata, fatanito i ksikof kagalwaito di satu duh kadang, du fye magdayen i kdatahan.

I kdasal Fol

15 Na mdà di kafye Dwata gito, di kaklingegu gablà di kgal i kafaglutyu di Amuyu Dyisas Krayst, na i kakdoyu i kdee dad to Dwata,

16 là agu tlag mlé bong fye di Dwata gablà di gamu, na làgu gamu glifet di kdasalgu.

17 Na di kdasalgu di Dwata, i Dwata Amuito Dyisas Krayst, i Maito too magdayen, toogu fni ku fagu di Tulusan banlén gamu kfulung faldam na fgadean gamu gablà di kenen du fye tooyu kenen gadè.

18 Na fnigu fa di Dwata ku lanwan i fandamyu, du fye tooyu gadè i kdee kafye fatanyu di fulé duh, na too dee kafye fakangan di gito dad ton.

19 Na fnigu ku toon faglabat gamu ku tan i kalbong kgaganan tmabeng gito dad faglut di kenen. Na tagfiten i bong kgaganan di ktékan ku Dyisas Krayst mdà di fati,

20 na di kablén glal di kenen di kafsudengan kenen di kwananan ditù di langit.

21 Na Krayst Dyisas i gumdatah ditù na mdatah kenen di kdee ulu, i kdee amu, na i kdee nun glal. Na i dagit gablé ku Krayst too mdatah fa di dagit gablé di dademe ganlal sadni, ku demen kadang di atuan landè sen.

22 Na fagot Dwata kenen i kdee, na nalékan kenen du mgimò gumdatah i kdee dad to faglut di kenen,

23 du salngad ito i kenen laweh, na kenen i too uluito, na balù tanè di klamang i tanà ani, na di klamang i langit déén kenen, na kenen magot i kdee.

2

I kbalingito mto fagu di ku Krayst

1 Na di là gamu fa faglut di Dwata, salngad ku mati gamu, du mdà di là kimenyu Dwata na mdà di dad salàyu.
2 Na di bang én, lalòyu i ldam i dad to dmuen Dwata. Na nimenyu Satanas, i mebe dad mtulus mnè di bleng i langit na tanà, na i dad to là mayè mimen Dwata.
3 Na salngad i kneito di muna, du nimenito i sasè knayè i lawehito na fandamito. Na du én sa i kagkahito, gakuf ito di kaflabè Dwata.
4 Kabay too bong kakdo Dwata, na toon ito kanbong nawa,
5 du balù salngad ito dad to mati mdà di laito kimen kenen, fakufan ito di kagtékan ku Krayst mdà di fati, du fye nun nawaito landè sen. Alò mdà di kablén i kafye di gamu galwà gamu di kaflayam landè gusenan.
6 Na di kagték Dwata ku Krayst ntékan ito, du fye mdà di ksasatuito di ku Krayst, gagin ito kenen di kagotan di langit.
7 Ani nimò Dwata, du fiten di gito kel di landè sen i bong kafyen di kdee kafye blén di gito, fagu di ksasatuito di ku Dyisas Krayst.
8-9 Du mdà di kablén i kafye di gamu, falwaan gamu mdà di kaflayam landè sen, fagu di kafaglutyu di ku Dyisas Krayst. Ise mdà di gamu gnagan, demen mdà di fye nimòyu, bay alò mdà di blé Dwata landè bayad, du fye landè fakay mdag i kton,
10 du Dwata sa mimò gito. Fnalamin ito fagu di ksasatuito di ku Krayst Dyisas fye gimoito i kdee fye nimò i tafatlagadan du nimoito.

I ksasatu i dad to faglut

11 Na taman gamu dad ise Dyu, fandamyu i gamu kagkah di muna fa. Én man i dad Dyu ise gamu dad to Dwata, du là gamu tnulì, dunan landè ilè di lawehyu, na ale kun dad to Dwata du tnulì ale.
12 Na di bang én, là gamu masasatu di ku Krayst, na là gamu fa gakuf di dad to Dyu mgalék Dwata. Na landè fa alelyu di kafye fakang Dwata di dale. Na landè fa imen nawayu ku nun nawayu landè sen, du làyu fa gadè Dwata.
13 Kabay balù di muna gawag gamu di Dwata, sadni du mbaling gamu masasatu di ku Krayst Dyisas, fdadongan gamu di Dwata, fagu di litean falohan di krus.
14 Na Krayst i smafye gami dad Dyu na gamu dad ise Dyu, na ani masasatu ito di kenen. Mdà di kfafatin di krus, talandè nan gableng gito du tafalmon i kasduenito.
15 Na di kfatin falwaan dad Dyu di kimen i dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis, du fye dad Dyu na gamu dad ise Dyu mbaling falami, na masasatu fagu di ksasatuito

di ku Krayst, na fagu dini landè kasduenito.
16 Na mdà di kfafatin di krus, tafalmon i kasnang nawala, na sansatun i dad Dyu na dad ise Dyu na snafyen ale di Dwata.
17 Na di ksalu Krayst Dyisas dini tamdò kenen i Fye Tulen, i gmagan smafye gito di Dwata, di gamu dad to ise Dyu i gawag fa di Dwata, na di gami dad to Dyu mdadong di Dwata.
18 Na sadni kdeeito, balù to Dyu ku demen ise to Dyu, mdà di ksasatuito di ku Krayst fakayito fdadong di Maito Dwata fagu di ktabeng i Mtiu Tulusan.
19 Na di muna fa gamu dad ise Dyu là gakuf di dad to mgalék Dwata, bay ani, sasatu gamu di kdee dademe dad to Dwata, na fbalingan gamu dad ngaan.
20 Na kdeeito dad faglut di ku Krayst Dyisas, én guflingengu dun i gumnè fdak Dwata di batu. Na Krayst i batu gufdak dad lahan tamgal i gumnè. Na i dad to gal dek Dyisas, na i dad to tugad Dwata di muna fa, ale guflingengu i dad lahanan.
21 Na én tamgal i gumnè dunan Dyisas Krayst. Na gumnè ani, mbaling gumnè Dwata gumangamfù di kenen.
22 Taman gamu dad ise Dyu, fagu di ksasatuyu ku Krayst Dyisas, gakuf gamu di gumnè Dwata, fagu di Mtiu Tulusan.

3

I katdò Fol dad to ise Dyu

1 Na agu Fol, bnilanggù agu dini mdà di klalògu ku Krayst Dyisas, du tdògu gamu dad ise Dyu gablà di kenen.
2 Na talingeyu kè tablé Dwata di deg kafgadè i kafye gablén di gamu dad ise Dyu.
3 Na ani tafgadè Dwata deg i tagnè fandaman bunin, na tasulatgu tukay gablà ani di gamu,
4 na ku tooyu bnasa i sulatgu ani, gadèyu i kaglabatgu i buni Dwata gablà ku Krayst.
5 Na di muna fa là fgadè Dwata dun di dad to, bay ani fagu di Tulusan tafgadè Dwata fagu di dad to nalékan, dunan i dad gal dek Dyisas na i dad tugad Dwata.
6 Na ani fgadean, dunan ise ku alò dad Dyu mfun i kafye mdà di Dwata, bay balù dad to ise Dyu mfun i kafye salngad dale, du mdà di kafaglutla i Fye Tulen gablà di ku Krayst Dyisas. Na lê ale gakuf di laweh Krayst na gamdawat ale i dad fakang Dwata, du mdà di ksasatula di ku Krayst.
7 Fagu di kafye blé Dwata deg, mgimò agu satu saligan, du fye fbelgu i Fye Tulen gablà ku Krayst fagu di kgal i tulusan.
8 Na balù agu i too mdanà di kdee dad to faglut di Dwata, knean agu i nalékan gumlén i kafye, du dekan agu tmulen di gamu dad to ise Dyu i Fye Tulen gablà di bong kafye Dyisas, i landè gufasngadgu dun.

9 Dek agu Dwata, du fangadègu di kdee dad to i kiboan dmohò i tafandaman di muna fa. Na Dwata i mimò i kdee, fandà di kimoan i banwe, bunin na laan lmen fgadè,
10 du kayean fagu alò di kdee dad to faglut di ku Krayst, fiten di dad mdatah ganlal na dad mtulus ditù di langit ku tan kalbong kfulungan.
11 Na ani tafgadè Dwata i tafandaman di là fa mgimò i banwe, na dnohoan fagu di Amuito Dyisas Krayst.
12 Na du tamasasatu ito di ku Dyisas mdà di kafaglutito di kenen, landè klikoito salu di muna Dwata na landè kyaito stulen di kenen.
13 Na taman dad flanekgu, toogu fni di gamu, nangyu falmo i fandamyu di kaklingeyu gablà di kaflayamgu dini di bilanggù mdà di katdògu gamu. Kabay fangalyu nawayu, du ani i too gufyeyu.

I kdasal Fol i dad to di Ifisus

14 Tay, di kagafaldamgu i bong kfulung Maito Dwata di fandaman di muna fa na i bong kafyen gito, lkuad agu du dmasal agu di kenen,
15 i gumdà i kdee dad faglut i mnè di langit na i kdee mnè fa di tah tanà, gamdawat i dagitla du slame ale dad ngaan.
16 Dmasal agu di Dwata, na fnigu ku tangalan i nawayu fagu di kgal i tulusan, na di bong kafyen, du fye too matnù i kafaglutyu di kenen fagu di kalak i Mtiu Tulusan,
17 du fye mdà di kafaglutyu, too mnè Krayst Dyisas di nawayu. Na fnigu ku too dmalil di nawayu kalbong nawayu kenen na i demeyu dad to,
18 du fye gmagan gamu, gagin i kdee dad to Dwata, too gamlabat ku tan i kabal, ktahà, kdatah, na kngalam i kalbong nawa Krayst gamu.
19 Hae, fye ku glabatyu i kalbong nawan gamu, balù landè to too gmagan gamlabat i kalbongan, du fye too mnè Dwata di nawayu kel di too sikof i knean déén.
20 Tooito dnayen Dwata, du fagu di gnaganan i mnè di gito, gmagan kenen mimò i mdatah fa di fniito na di fandamito.
21 Tooito dnayen Dwata i kdeeito dad faglut di kenen fagu di ksasatuito di ku Krayst Dyisas, duh ani na kel di landè sen. Amén.

4

I ksasatu nawa

1 Na du bnilanggù agu mdà di klalògu Amugu Dyisas Krayst, toogu fni di gamu, du tamgalék gamu Dwata, too gamu mimò i nimò gablà nimò i dad to faglut di kenen.
2 Tooyu fdanà i ktoyu, na fnafyeyu i nimòyu, na fantahàyu i nawayu di dad demeyu to mdà di kakdoyu.
3 Na tooyu fnadlug gusen i nawayu i ksasatu nawa blé Mtiu Tulus gamu fagu

di ktanak nawayu i samsatu gamu.
4 I kdeeito dad faglut, mbaling alò satu laweh, na alò satu Tulus Dwata mnè di gito. Na alò satu fatan kdeeito du mdà di kalék Dwata gito.
5 Na nun alò satu Amuito, na alò satu gufaglutito, dunan Krayst Dyisas, na nun alò satu kafbunyagito.
6 Na nun alò satu Dwata i Mà kdeeito dad faglut di kenen mebe i kdee, samnagin i kdee, na mnè di nawa i kdee.
7 Na kat satu gito tagamdawat i kafye mdà di ku Krayst, na là salngad i blén, bay blén mdà di knayean.
8 Salngad i gman di Tnalù Dwata fsulatan, manan,
"Di kagket Krayst Dyisas samfulê di langit,
toon fnisan i dad mnang nawa kenen,*
na blén i dad kafye di dad faglut di kenen."
9 Na tan kè i gumtatek i gmanan gine gablà di kagket Krayst? I gumtatekan, dunan funa kenen tufa di too gumdanaan di tanà ani.
10 Taman i to tufa mdà di langit salu dini di tah tanà, dunan i to magket samfulê di tah langit, na balù tanè di klamang tanà na di klamang langit déén sa kenen, du kenen magot i kdee.

I dad gnagan blé Krayst

11 Na nun dad gnagan blé Krayst di dad faglut di kenen, dademe tanimoan ale dad to galan dek, dademe blén i gnagan tmulen i fgadè Dwata di dale, dademe blén i gnagan mbel i Fye Tulen gablà di kenen di dad to là lmen mlinge, na dademe blén i gnagan mebe na tamdò i dad to faglut.
12 Na nimò Krayst ani, du fye fatlagadan i kdee dad to Dwata du fye gmagan ito mimò i fimoan gito, du fye lamnok i kafaglut kdeeito dad to i laweh Krayst,
13 kel di duh mbaling masasatu ito di kafaglutito, na di kgadeito gablà ku Krayst Tingà Dwata, na mbaling too sikof i kafaglutito, na landè gukulangan salngad ku Krayst, du landè kenen gukulang.
14 Ku gambet ani, talaito salngad i dad ngà i too lumak mgebe, gambet i lwek di mahin gal sansebe i nus. Là ito mlal mgebe di dad ise glut tdò i dad to too fulung mgaw demela to.
15 Kabay baling tmulen ito i kaglut gagin i kasakdoito. Na fagu ani, di kdee nimoito baling matnù i klaloito na ksasatuito di ku Krayst i uluito.
16 Gito dad faglut satu laweh, na i gusmaligito dunan i uluito Krayst. Na masgagot kdee gumgalel i laweh. Na ku too gamgimò i fimò i kat satu gumgalel di laweh ani, i kdee lamnok mdà di kastabengla. Salngad én gito dad faglut, fagu di

* **4:8** Di kagket Dyisas di langit fnisanan i kdee dad sasè fagu di kfatin di krus na di ktékan mdà di fati. Tafnisanan dad dmuen kenen na salngad i magbakus ale du takanfean. Na fiten i kagfisanla di kdee.

kasakdoito na kastabengito baling lamnok na mgal i klaloito kenen.

I klalò i falami dalan

17 Du agu satu di dad to dek Amuito Dyisas, taman mangu di gamu, nang gamu fadlug mimò dad nimò i dademe dad to i là faglut di ku Dyisas, du i dad fandamla landè gukmamu,

18 na kmifu i fandamla. Na landè falami nawala blé Dwata, du landè gnadèla gablà di Dwata du mdà di kgal i ulula.

19 Taman landè kyàla di kimòla sasè, na là ale damnan i dad sasè nimò i lawehla, taman mimò ale kdee bung dad magagsik nimò i là gabsol dale.

20 Kabay ise én ganbetyu di ku Krayst.

21 Talingeyu i tdò gablà di kenen na di klalòyu kenen tagatdò di gamu i kaglut teen di kenen.

22 Taman tooyu tnagak fandam i labi nawayu, i mebe gamu di dad sasè nimòyu di là gamu fa faglut, du balingan fangaw gamu fagu di kfibalan i dad gafalmo gamu.

23 Na tooyu blé i nawayu na fandamyu di Dwata na fatlasyu kenen.

24 Na tooyu dnawat i falami nawa fsalngad Dwata di kenen nawa, na fiteyu nun falami nawayu fagu di fye na matlu nimòyu.

25 Taman nang ito tmulen kéng, bay tooito tmulen i kaglut di dad flanekito di kafaglut, du kdeeito sa gakuf di laweh Krayst Dyisas.

26 Ku nun guflabèyu, too gamu fgeye du fye là gamu gamsalà, na tooyu gasil nlifet i kaflabèyu di là fa sdaf i duh,

27 du fye landè dalan Satanas fagsalà gamu.

28 Na i to gal tmaku di là kenen fa faglut, nang tmaku, bay falgad mimò du meye i kliduan, du fye gtabengan i dad to landè.

29 Nang gamu talù sasè, bay én alò manyu i too gamtabeng i kafaglut i demeyu to nun klidù, du fye nun gukmamula dun na nun gufyela.

30 Nang gamu mimò i nimò flidù nawa Tulus Dwata, du i knean di nawayu i satu ilè gamu i dad to nfun Dwata, na nun duh kadang, too snikof Dwata i kagalwàyu mdà di dad salà.

31 Na tagakyu i kdee katduk nawa gafalmo i fandamyu, na i fandam i demeyu to, na i klumakyu flabè, i kasnang nawa magu lam, i kasbulaw di mata i dad to, i kaftatekyu demeyu to, na i kdee fa dademe sasè nimòyu di demeyu to.

32 Kabay baling gamu mimò fye di kat man satu gamu. Sakdo gamu na slifet gamu salà, gambet klifet Dwata i salàyu fagu di ku Krayst.

5

I kfite i kakdoyu

1 Taman du gamu i dad ngà
Dwata i toon kanbong nawa,
tooyu lalò i kenen nimò.
2 Na tooyu fite i kasakdoyu
salngad kfite Krayst i kakdon
di gito fagu di kfatin di krus,
du fye falwaan ito. Mbaling
kenen too fye dsù i fye bun i
too kanlehew Dwata.

I salò di gukmifun

3 Na du gamu dad to Dwata,
nang gamu mimen balù
tan i sasè knayè i lawehyu,
na nang gamu talù ku de-
men faldam gablà di dad
sasè knayè ani, ku demen
ftatekyu i demeyu to di salà,
du ani là gablà nimò i dad to
Dwata.
4 Na nang ku talù dad ma-
gagyà talù, na dad talù landè
gukel, na i klalat di sasè, du
ani là gablà nimò i dad to
Dwata. Kabay én gablà ni-
moito, mlé fye di kenen.
5 Du i kaglutan, là sa gakuf
di kagot Dyisas Krayst na
Dwata i dad to mimò sasè
knayè i lawehla, i dad to
too faldam i sasè knayèla,
na dad to lom i knun, du i
knayèla ani, én mbaling gu-
mangamfùla.
6 Too gamu fgeye, du fye là
gamu fangaw i dad to tamdò
kakakéng, du fye là gamu
mgebe di dad salà mangu
gine, du ani gumdà i kalbut
Dwata i dad to mimò sasè, i
dad là mimen kenen.
7 Nang gamu magin i dad to
gambet ani.
8 Du di muna fa mnè
gamu di gukmifun, du là
gamu gmadè Dwata, bay ani
mnè gamu di gumalwan,
du tagadèyu Amuito Krayst
Dyisas, na tambaling gamu
dad ton. Taman tooyu nimò
i gablà nimò i dad to mnè di
gumalwan,
9 du i ulê i knè i dad to di gu-
malwan, dunan too ale mimò
kdee fye nimò, na matlu ale
na gsalig.
10 Na ganbetyu i nimò i
knayè Amuito Krayst Dyisas.
11 Na nang gamu fakuf di
nimò i dad to mnè di guk-
mifun i landè gukmamu, bay
nimòyu i fye nimò, du fye di
kitela dun dilèla sasè i dale
nimò.
12 Too ito myà balù tmulen
gablà di magagyà nimò i
nimòla di gubuni.
13 Na fagu di kalwa, ani
gudmilèla i nimòla too sasè
di kite Dwata, na di kdilèla
ani fakay ku mbaling malwa
i fandamla,
14 du mdà di kalwa déén
gudmilè i kdee. Du ani i duen
nun gal gman, manan,

“Gamu dad kudang, mukat
nan,
na gamu dad mati, mték
nan,
du tnuyal gamu Dyisas
Krayst.”

Dad to fulung faldam

15 Taman tooyu neye i
kibòyu fagu i ktoyu, nangyu
lalò i dad to là fulung faldam,
bay lalòyu i dad to fulung
faldam.
16 Tooyu neye i kibòyu
mimò fye, du di bang ani too
sasè nimò i dad to.
17 Taman nang gamu mimò
i nimò dad to là fulung
faldam, bay tooyu neye, du

fye glabatyu ku tan i knayè Dwata di gamu.

18 Na nang gamu flangal, du én sa gafalmo gamu, bay balingyu too fafnò Tulus Dwata i nawayu, du fye kenen alò mebe gamu.

19 Na ku stifun gamu, satgal gamu nawa fagu di dad salmo na i dad lingag dmayen Dwata, na i dad lingag gumalak i Tulus Dwata gamu. Mlingag gamu mdà di nawayu di kfangamfùyu di Amuito Krayst.

20 Na balù tan kel di gamu mdà di Maito Dwata, mlé gamu fye di kenen fagu di Amuito Dyisas Krayst.

21 Safè gamu kat satu gamu, du nafèyu Krayst Dyisas.

I dad libun nun yaan

22 Gamu dad libun nun yaan mimen gamu i yaanyu, salngad kimenyu ku Dyisas Krayst.

23 Du i lagi, kenen ulu i yaanan, salngad ku Krayst i ulu i dad to faglut di kenen, dunan lawehan, na kenen i To Falwà dale.

24 Taman gamu dad libun nun yaan, too gamu mimen i yaanyu di kdee nimòyu, salngad i kimenyu ku Krayst.

I dad lagi nun yaan

25 Na gamu dad lagi nun yaan, kanbongyu nawa yaanyu salngad kalbong nawa Dyisas Krayst gito i dad to faglut di kfafatin di krus tlas gito,

26 du fye kenen smafye gito di Dwata fagu di klaneban gito di yéél na di kafaglutito Tnaluan,

27 du fye gito dad faglut fatlagadan, du fye kadang di fulé duh gdawatan ito i dad to too fye, du talandè salaito na talandè gukulangito.

28 Na salngad én gamu dad lagi nun yaan, tooyu kando i yaanyu, salngad i kakdoyu i ktoyu. Du i to kamdo i yaanan, kandon i kton.

29 Du landè sa to i là kamdo na là mifat i kton, bay fankaanan na nifatan, salngad kifat Krayst i lawehan,

30 du kdeeito dad faglut i laweh Krayst.

31 Du nun gsulat di Tnalù Dwata, manan, “Na ani duen i lagi tmagak i maan na yéan na mbaling satu di yaanan, du i lwe ale mgimò satu.”*

32 Na too mngalam i kaglut fgadè Dwata di gito di manan ani, na i kaglabatgu dun, i satlamin, dunan Krayst na kdee ito dad faglut di kenen.

33 Kabay là alò ani, du tanun manan di gamu dad satlamin. Gamu dad lagi, tooyu kando i yaanyu salngad i kakdoyu i gamu kto, na gamu dad libun tooyu nafè i yaanyu.

6

I dad ngà na dad tuala

1 Na gamu dad ngà, mimen gamu i dad tuayu, du ani satu flalò Dwata.

2 I tnanin di dad flalò Dwata, manan, “Nafèyu màyu na yêyu.” Na nun fakang Dwata di dad to i mimen dun,

* **5:31** Dyénésis 2:24

3 manan, “Too nun kafye
knèyu, na too gamu mlawil di
tah tanà ani.”
4 Na gamu dad tuala,
nangyu faflabè dad ngàyu,
bay balingyu tdò dale i gablà
nimò i dad to faglut di Amuito
Krayst. Na fanngeweyu ale i
fngewe mdà di kenen.

I dad fasak na dad amula

5 Na gamu dad fasak, mi-
men gamu i dad amuyu di tah
tanà ani. Nafèyu ale, na tooyu
nimen i dekla gamu mdà di
ayè i nawayu salngad ku Dy-
isas Krayst i mdek gamu.
6 Nimenyu ale là alò ku
déén gamu di matala du
kayèyu ku fye nawala gamu,
bay mdà di ayè nawayu
nimòyu i knayè Dwata, du
gamu sa i dad fasak Krayst
Dyisas.
7 Na fiteyu i kalgadyu mimò
gagin i klehewyu, du Dwata i
gumimòyu ise ku alò to.
8 Du nangyu glifet nun un-
tung blé Dwata di kdee dad
to, balù fa fasak ku demen
ise fasak, mdà di fye nimò i
mgimòla.
9 Taman gamu dad to nun
fasak, salngad én kibòyu dad
fasakyu. Nangyu ale fanlikò,
du gadèyu alò satu Amuyu di
langit, balù fasak gamu ku
ise, na landè fnalabin.

I dad atu ku Satanas

10 Na di gusenan, ani fa
mangu di gamu, du masasatu
gamu di Amuito Krayst Dy-
isas, tangalyu i kafaglutyu di
kenen fagu di bong kgal i tu-
lusan.
11 Na lsakyu i kdee klung
blé Dwata gamu, du fye là
gamu fisan i dad sasè kafgaw
Satanas.*
12 Du ise ku dad to demeito
sfati, bay dad mdatah mebe i
dad sasè tulus i mnè di bleng
i langit na tanà, na dad nun
glal i magot kdee dad to sasè
mnè di kifu di tah tanà.
13 Taman dad flanekgu,
lsakyu i kdee dad klung
blé Dwata di gamu dad
sundalun, du fye kakel i duh
i too sasè kasfatiyu dad sasè
tulus, là gamu fisan, bay too
gamu fa gtadag kel di gusen i
kasfati.
14 Taman too gamu fat-
lagad di kasfati. Fangatyu
i galingyu, dunan tooyu
fandam na manyu alò i
kaglut. Lsakyu i klung di
kfeyu, dunan nimòyu i matlu
nimò, du ani kamlung gamu
di sasè.
15 Lsakyu dad talumfà
kamlung i blìyu, dunan
fatlagadyu tmulen i Fye
Tulen mlé ktanak nawa.
16 Na nagotyu i satu klung,
dunan too gamu faglut na
smalig di Dwata, du ani i
klung kamlung gamu di dad
gamban sait Satanas.
17 Na dnawatyu i slaung tek
kamlung i uluyu, dunan i ka-
galwà gablé di gamu mdà di
Dwata. Na tooyu nagot i sun-
dangyu, dunan Tnalù Dwata i
tafkahyu di nawayu, du ani i
tek blé Tulus Dwata di kasfati

* **6:11** Satanas ani dunan ulu i dad busaw na kdee dad sasè tulus dmuen Dwata, na gal mgaw na mlayam i dad to di tah tanà.

ku Satanas.
18 Faguyu i kdee ani di
dasal, na di kdasalyu fniyu
tabeng mdà di Dwata. Fadlug
gamu dmasal fagu di kalak
Mtiu Tulus. Na too gamu
fgeye na nang tlag dmasal i
kdee dad to Dwata.
19 Na dnasalyu agu, du di
kakel i bang fgadègu i Fye
Tulen gbuni di muna fa, fye
banlé agu Dwata i kfulung
samtulen Tnaluan di landè
klikò.
20 Na dek agu Krayst Dy-
isas samtulen i Fye Tulen ani,
balù dini agu di bilanggù.
Tooyu agu dnasal, du fye nun
klabègu tamdò i Fye Tulen di
dad to dini, du ani nimò blé
Krayst deg.

I gusen i man Fol

21-22 Tikikus i satu flanekgu
toogu kando na i salig Dyisas
Krayst, dekgu ditù di gamu.
Na kakelan déén di gamu
kadang, tulenan i kdee gablà
di kagkahgu na i nimògu dini
di bilanggù. Na én duengu
mdek kenen di gamu, du fye
di kgadèyu i kdee gablà di
gami maglala i nawayu.
23 Kayègu ku blé Maito
Dwata na Amuito Dyisas
Krayst di kdee dad flanekito
faglut, ktanak nawa na
kasakdo gagin di kafaglutyu.
24 Kayègu ku blé Dwata
kafye di kdeeyu i kamdo
Amuito Dyisas Krayst landè
gusenan.

Filifos
I Sulat Fol di Dad To Faglut di Banwe Filifos

Kafaglabat gablà di sulat Fol di dad to di Filifos

I banwe Filifos glam di banwe Masidunya. Filifos satu bong banwe na dee dad to Roma mnè ditù.

Tamdò Fol di Filifos di kakelan di Masidunya. Na mdà di katdoan dee dad to tadmawat ku Dyisas. Na too mgal i kafaglutla, ksaligla, na kimenla di Dwata. Bong nawa Fol dale, na toon ale gal nlauy na nifat.

Sulat Fol ani klon bnilanggù di banwe Roma. Na di kaklinge i dad to faglut di Filifos bnilanggù Fol, dekla Ifafroditus du fnèla di safèd Fol du tmabeng kenen, na fnebela filak du bayad kliduan.

Balù mnè Fol di lam bilanggù, là mgili nawan di ku Dyisas Krayst. Mnè kenen di ktanak nawa, na i sulatan ani too fnò klehew. Fanngewen ale fye là tmagak i kafaglutla balù tan kaflayam mkel di dale. Na mlé kenen fye di dad to faglut di bong kakdola na ktabengla kenen.

1 Agu Fol na Timoti dad salig Krayst Dyisas, smulat i sulat ani ditù di gamu dad faglut di ku Krayst Dyisas di banwe Filifos, di dad to mebe gamu di kafaglutyu, na di dad to i gal tmabeng gamu.

2 Kayègu ku banlé gamu Maito Dwata na Amuito Dyisas Krayst kafye na ktanak nawa.

Mabtas di ku Fol dad to faglut

3 Di kat kagafaldamgu gamu, gal agu mlé fye di Dwata gablà di gamu.

4 Klit i kdasalgu gamu too nun klehewgu,

5 du bong kagtabengyu deg di kbelgu i Fye Tulen gablà ku Dyisas Krayst fandà fa di kafaglutyu dun, kel di ani.

6 Taman gadègu là tanlag Dwata i kafye tamatbuan di nawayu. Na fnadlugan i nimò tamgimoan di gamu, kel di kafngen kadang di fulé duh di kasfulê Dyisas Krayst.

7 Gablà ku ani i fandamgu gablà di gamu, du too mabtas gamu di deg, du balù di lam i bilanggù ani, na balù di muna fa di kagugu tamdò i Fye Tulen, demen di ktimelgu i dad dmuen dun, nun alel i kdeeyu di kafye Dwata deg.

8 Gadè Dwata ku tan i bong ayègu smite gamu, du toota gamu kanbong nawa, salngad i kalbong nawa Krayst Dyisas gamu.

9 Na ani dasalgu gamu, fye fadlug lamnok i kasakdoyu, na i kgadèyu, na i kaglabatyu gablà di Dwata,

10 du fye gal gamu dmilè na dmawat i kafye. Du ku ani nimòyu, landè fakay mlé gamu salà, du landè sasè gbol di nawayu di kasfulê Krayst Dyisas,

11 kel di katlu nawayu i
mdà alò di kgal blé Dyisas
Krayst gamu, du fye mag-
dayen Dwata.

I kafye gukel i kbilanggù ku Fol

12 Dad flanekgu faglut,
kayègu ku gadèyu i kalima i
mkel di deg i gamtabeng deg
gafbel i Fye Tulen.
13 Hae, mangu gamtabeng
deg, du i kdee dad sundalu i
gal mantay dini, na i dademe
dad to mnè di Roma slame
gmadè bnilanggù agu dini
du mdà di katdògu gablà ku
Krayst.
14 Na là alò ani, du mdà
di kbilanggù deg, tamatnù i
kafaglut dee demegu faglut.
Taman too matnù i klabèla
tmulen Tnalù Dwata na talà
ale likò.
15 Kabay i kaglutan, nun
dademe dad to, én duenla
tmulen gablà ku Krayst,
du mingà nawala deg, na
kayèla fdatah di deg. Kabay
nun dademe tmulen gablà
ku Krayst, du too ale mayè
tamdò dun.
16 Mayè ale tamdò, du too
agu mabtas di nawala, du
gadèla dini agu, du agu i
mgalék Dwata tmimel i dad to
dmuen i Fye Tulen gablà ku
Krayst.
17 Kabay i dademe là mdà
di nawala tmulen gablà di ke-
nen, bay alòla kayè ku fdatah
ale na mlét i nawa i dad to, du
fye matnù i ksamukgu dini di
bilanggù.
18 Kabay lehew agu, du
balù ku fye demen sasè
i duenla tmulen, fye du
tmulen ale gablà ku Krayst.
Na fadlug agu lehew,
19 du gadègu satu duh
galwà agu di bilanggù ani,
fagu di dad kdasalyu, na
di ktabeng blé Tulus Dyisas
Krayst deg.
20 Na too knayè i nawagu,
na nun imen nawagu, gma-
gan agu mimò i fimoan deg
landè klikò, du fye landè
gumyàgu lumban i kagkahgu
ani, du fye magdayen Krayst
fagu di deg, balù ku mto agu
fa, demen mati.
21 Du di deg, i knègu dini di
tah tanà, alò Krayst i toogu
knabas. Taman balù ku mati
agu fye sa, du mlal agu sa
smite kenen.
22 Kabay nun sa dademe
kafyen, du ku mto agu fa gad-
lug sa i nimògu. Taman làgu
gadè ku tan i fye, ku mto agu
fa, ku demen mati.
23 Too glut msamuk i
nawagu, du làgu gadè ku tan
i fye nalékgu di lwe ani, fati
ku demen mto fa. Kabay én
toogu kayè ku mati agu ani,
du fye fa ku ditù agu di safèd
Krayst,
24 bay fye fa di gamu ku
mto agu, du fye gadlug agu
tmabeng gamu.
25 Na du gadègu ani, man
nawagu là agu fa mati, na
mnè agu fa di safédyu, du
fye lamnok i kafaglutyu, na
matnù i klehewyu di kafaglu-
tyu,
26 du fye ku lêman agu
gamlauy gamu lehew gamu,
na matnù i gudmayenyu ku
Krayst Dyisas, du mdà di
ktabengan deg.

27 Kabay balù tan i mkel di deg, én galyu nimò i nimò blà i dad to mlalò i tdò di Fye Tulen gablà ku Krayst, du fye baling samfulê agu, ku demen là, lingegu là mgili i ksasatuyu na i knayèyu too tmulen i Fye Tulen, du fye nun dee dad to faglut.

28 Nang gamu likò i dad to dmuen gamu. Du ku là gamu likò, én gugmadèla ale fanlayam Dwata, bay gamu falwaan.

29 Du én kayè Dwata di gamu, ise ku alò faglut gamu di ku Krayst, bay gamtayud gamu i kaflayam i mkel di gamu du mdà di kafaglutyu di kenen.

30 Sasatuito di kasfati ani, du nun dad dmuen i Fye Tulen, na tateenyu i kaflayam gnagugu di muna fa na talingeyu nun kaflayamgu kel ani.

2

I kafdanà na i kdatah Dyisas Krayst

1 Mdà di ksasatuyu ku Krayst, mbaling mgal i kafaglutyu, na i dad klidù nawayu tamagwè mdà di kakdon gamu. Nun ksasatu nawayu di Tulus Dwata, nun kastabengyu, na nun kasakdoyu.

2 Taman toogu fni di gamu, tooyu sansatu i fandamyu na nawayu, i kasakdoyu na i knayèyu, du fye too sikof i klehewgu gamu.

3 Na nangyu ku én i funayu fandam i gamu knayè, na nangyu fdatah i ktoyu, bay balingyu fdanà, na fandamyu i dademe to mdatah fa di gamu kto.

4 Na nangyu alò fabtas i gamu knayè, bay i knayè dad demeyu.

5 Fye ku i fandamyu salngad i fandam Krayst Dyisas, na ani sa dunan:

6 Balù ku én kagkahan salngad Dwata,
laan fasngad i kton di Dwata,
7 bay balingan tnagak i kdatahan,
na fasakan i kton,
na fbaling kenen to di tah tanà.
8 Na di kafbalingan to,
toon fdanà fa i kton,
na nimenan i kdee knayè Dwata kel di kfatin di krus.
9 Taman too fdatah kenen Dwata,
na blén di kenen i dagit mdatah di kdee dagit,
10 du fye i kdee mnè di langit na tanà,
na balù di gumnè i dad mati,
lkuad i kdeela du mangamfù ale,
di kaklingela i dagit Dyisas.
11 Na i kdeela tmulen na Dyisas Krayst i too glut Amu,
du fye too magdayen Maito Dwata.

I kneng salngad i blatik

12 Taman dad flanekgu kanbonggu nawa, di muna fa, di kdéén agu di safédyu, landè i làyu nimen di fngewegu gamu. Na lumban nan ani di ksawagito, tooyu

fnadlug mimen i knayè Dwata gagin i klikòyu kenen, kel di ksikof i kagalwàyu mdà di kaflayam landè gusenan.

13 Du Dwata sa i tmabeng gamu, na kenen i mlé gamu ayè na gnagan mimò i knayean di gamu.

14 Na balù tan i knayean di gamu, tooyu nimò na nang gamu sugak demen sdal,

15 du fye landè fakay mlé gamu salà, na landè sasè gbol di gamu dad ngà Dwata, balù mnè gamu di bleng i dad to sasè i gamsalà di tah tanà. Salngad gamu i dad blatik mneng di langit, i tmuyal i dad to mnè di gukmifun,

16 du tdòyu di dale i tdò i gmagan mlé nawa landè sen. Na ku én nimòyu, too agu sa lehew kadang di Duh Kasfulê Krayst, du di duh én, gadègu too nun ulê i nimògu di gamu.

17 I kafaglutyu di Dwata salngad ku nun bléyu di kenen. Na ku knayè Dwata blégu fa i ktogu di fati du tnù di tabléyu, too agu lehew. Na lehew agu fa du mdà di kafaglutyu gagin di klehewyu.

18 Na salngad én, fye flehew gamu gagin di deg.

Timoti na Ifafroditus

19 Na ku knayè Amuito Dyisas, nun imen nawagu dekgu Timoti ditù di gamu là mlo ani, du fye di kasfuléan dini gadègu ku tan i kagkahyu, du fye matgal i nawagu.

20 Kenen alò demegu dini i too mbong nawa gamu,

21 du i dademe, alòla fandam dale knayè, na làla fandam i knayè Dyisas Krayst.

22 Kabay Timoti, gadèyu too kenen gsalig. Na salngad kenen i glut tingàgu di ktabengan deg mbel i Fye Tulen.

23 Taman di kgadègu ku tan i mkel di deg dini di bilanggù, kayègu gasil dek Timoti ditù di gamu.

24 Na too nun imen nawagu mimò Amuito Krayst kfagu, du fye glauy agu gamu di là mlo ani.

25 Kabay di là fa ani, toogu fandam fye ku dekgu samfulê di gamu flanekito Ifafroditus i dekyu dini ftabeng deg. Kenen i fgal tmabeng di kafgadègu i Fye Tulen na kenen i satu demegu sundalu Dyisas Krayst.

26 Én duengu fasfulê kenen, du too mayè smite gamu na too mlidù i nawan, du lingeyu i knun tdukan dini.

27 Too glut nun tdukan di muna, tafan mati, bay Dwata too kamdo kenen na mgulê i tdukan. Na Dwata lê kamdo deg, du ku mati, matnù klidù i nawagu.

28 Satu duengu too mayè ku mulê kenen déén di gamu, fye nun klehewyu ku lêmanyu kenen teen, na i ksamuk i nawagu gablà di gamu magwà.

29 Taman ku kel déén di gamu dnawatyu, na flehew gamu, du kenen flanekito di kafaglut di Dwata. Nafèyu i kdee dad to salngad kenen,

30 du fan mati di kimoan i knayè Krayst. Là mabtas di

kenen i kton, du fye gtabengan agu, du di bang én làyu agu sa gtabeng.

3

1 Na dad flanekgu faglut, ani fa kayègu man di gamu. Too gamu flehew di ksasatuyu di Amuito Dyisas Krayst. Là agu gdè samsulit di gamu i sulatgu di gamu di muna, du én kamlung gamu di dad ise glut tdò.

2 Too gamu fgeye di dad to dmuen Dwata, du salngad ldamla di dad lmanaf too mimò sasè, du nlegesla gamu ftulì.

3 Kabay gito nun too glut ilè gito dad ngà Dwata, du mangamfù ito di Dwata fagu di Tulusan, na flehew ito mdà di ksasatuito di ku Krayst Dyisas. Na ise ito dad to i smalig di kaftulì i gafalwà gito.

4 Ku nun to na man nawan galwà kenen di kaflayam landè sen fagu di klaloan i dad flalò, mdatah fa i deg du tatoogu nimen.

5 Du di gwalu butang i klogu sut, tnulì agu salngad i dek i dad gutambulgu. Deg sa bel Israél mdà di lumbuk Bénhamin. Agu sa to Dyu, na too agu mimen i flalò blé Dwata fagu di ku Mosis, du agu sa dnagit Farisi.

6 Na du toogu fkah di nawagu i kimengu i fnaglutmi dad Dyu, na landè sa mdatah di deg di kimengu i dad flalò, na mlayam agu i dad to mlalò ku Dyisas Krayst.

7 Kabay ani, du tagadègu Dyisas Krayst, glabatgu i kdee nimògu di muna slame landè gukmamu du là sa gafalwà deg.

8 Ise alò én, bay landè gukmamugu i kdee knabasgu di muna, du too mabtas fa di deg i ksasatugu di ku Krayst Dyisas i Amugu. I kdee di muna gambet alò sabat balok, taman tnagakgu i kdee, du fye toogu kenen gadè,

9 du fye matlu agu di kite Dwata, fagu di ksasatugu di ku Krayst. Du ise gamgatlu deg i kimengu i dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis, bay mbaling agu matlu fagu di kafaglutgu ku Krayst. I katlu ani, blé Dwata di gito di kafaglutito di ku Krayst.

10 Ani alògu kayè ku toogu gadè Krayst, na ku mnè di deg i enegan fiten di ktékan di fati. Kayègu gakuf di kaflayam tnayudan, na dmawat balù i kfati salngad kenen,

11 du fye gagin agu i dad to nték Dwata mdà di fati kadang di fulé duh.

Too fadlug mimen i kaglut

12 Na làgu man ku kdee ani gine tagdohò di deg, ku demen landè gugsalàgu. Kabay tatìgu fadlug, du fye gdohò i kdee én, du én knayè Dyisas Krayst di deg mdà di kagatbuan, di kafbalingan deg tingaan.

13 Dad flanekgu faglut, too glut i kdee ani là fa gdohò di deg. Kabay ani i nimògu, nlifetgu i kdee

nimògu takubu na ani too agu fgal, du fye gwègu i fwè Dwata deg kadang di fulé duh.
14 Too agu fadlug, du fye gwègu i untung blé Dwata, du én duenan malék gito, du fye gfusuk ito di langit di gumnean, fagu di ksasatuito di ku Dyisas Krayst.
15 Na kdeeito dad tatua di kafaglutito di ku Krayst, fye ku sansatuito nawaito gablà di gmangu di gamu. Kabay ku mahal fandamyu gablà ani, Dwata sa faglabat di gamu i kaglut.
16 Kabay i mabtas di gito, fadlug ito mlalò i kaglut tamatdò di gito.
17 Na dad flanekgu faglut, too gamu fadlug mlalò i deg nimò, na balù simto i teenyu i mimò salngad deg.
18 Tadee dulêgu man di gamu, bay lêmangu nulit gagin i lwakgu, du nun dee dad to dmuen i tdò gablà di kfati Krayst di krus, na dileito dad to ani fagu di nimòla.
19 I dad to salngad ani gine, én gusalula di lanaw lifoh di kaflayam landè gusenan, du i dwatala dunan i sasè knayè i lawehla, na balingla dag i dad nimò gumyàla, na alò mnè di fandamla i knèla di tah tanà.
20 Kabay gito too gumnè dunan di langit, na too minit nawaito fatan i kasfulê i To Falwà gito mdà di langit, dunan Amuito Dyisas Krayst.
21 Na di duh i kasfuléan tanlasan lawehito mlungay ani, na fbalingan salngad i kenen laweh too mgal. Ani nimoan, fagu di kgal tulusan i gmagan magot i kdee.

4

I gusen i fngewe Fol

1 Taman dad flanekgu faglut kanbonggu nawa, du tagadeito i kdee én, tooyu snikof i klalòyu i knayè Amuito Krayst Dyisas. Too agu mayè smite gamu, du gamu i mlé deg klehew, na gamu i untunggu di nimògu.
2 Na fakdogu di lwe libun déén, dunan Yudya na Sintiki, sansatuyu i nawayu, du saflanek gamu mdà di ksasatuyu di Amuito.
3 Na ge i demegu salig, nun fnigu di ge, tnabengam i lwe libun ani samsatu i nawala, du di muna, too ale fgal tmabeng deg mbel i Fye Tulen gagin ku Klémén na i dademe gal tmabeng deg. Na tagsulat dagitla di libru gusmulat Dwata i dad to tamablén nawa landè sen.
4 Too gamu fadlug flehew, mdà di ksasatuyu di Amuito Krayst Dyisas. Na lêgu nulit man, too gamu flehew.
5 Na tooyu fite i ktahà nawayu di kdee dad to, du tamdadong i kasfulê Amuito Dyisas.
6 Balù tan kel di gamu nangyu fsamuk i nawayu, bay too gamu mni di Dwata i kdee klidùyu. Na di kafniyu, gal gamu mlé fye di kenen.
7 Na ku én nimòyu, kanlungan i nawayu na fandamyu, du mdà di ksasatuyu di ku Krayst, na banlén gamu i

ktanak nawa i too là glabat i dad to.

8 Na dad flanekgu faglut, di gusenan nun kayègu man di gamu, tooyu fnè di fandamyu i kafye na i gablà kdayen, i kaglut, i fye nimò, i katlu, i mtiu, na i kdee gablà nafè.

9 Na fadlug gamu mlalò i taganbetyu mdà di deg, i tdògu di gamu, na i teenyu di deg. Na ku én nimòyu, Dwata én gumdà ktanak nawa, samnagin gamu.

I klehew Fol

10 Too bong klehewgu, na mlé agu bong fye di ku Dyisas Krayst, du balù tamlo nan landè tabengyu deg, bay lêmanyu agu tnabeng. Na gadègu làyu agu glifet, bay én duenan, du landè dalanyu fite deg i ktabengyu.

11 Na ise én duengu mangman ani, du faglabatgu gamu i klidùgu, du tafaknalamgu i ktogu fye fnò i nawagu balù tan i gnagugu.

12 Tagnagugu i kalima na klukas i kagkah. Na matdò agu kibò dmawat i kdee mkel di deg, balù bsol agu ku demen bitil, balù lugel agu ku demen nun gukulanggu.

13 Du balù tan i mkel di deg di kdee dad gnagugu, gmagan agu dmawat dun, du Krayst Dyisas i tamgal deg.

14 Kabay balù én, too fye di gamu, du tnabengyu agu di kdee dad kalimagu.

15 Gamu dad to di banwe Filifos, tagadèyu di muna di katdògu gamu i Fye Tulen, na kafnge én di kdàgu di banwe Masidunya, landè dademe dad faglut mlé di deg tabeng, alò gamu tmabeng deg.

16 Balù déén agu di banwe Tésalonika, ise alò sulê febe gamu deg tabeng di dad klidùgu.

17 Ise alò i bléyu i kayègu, bay i too mabtas di deg ku tananù Dwata i untung blén di gamu kadang satu duh, mdà di kafyeyu deg.

18 Na ani, du dee sa febeyu ku Ifafroditus, landè nan gukulanggu du mlukas i febeyu deg. I bléyu salngad i dsù too fye bun i too gaflehew Dwata.

19 Na Dwata i fnangamfùgu, kenen sa mlé di gamu i kdee kanlidùyu mdà di bong knunan fagu di ksasatuyu di ku Krayst Dyisas.

20 Fye ku too magdayen Maito Dwata kel di landè sen. Amén.

21 Tnulenyu kdee dad to faglut di ku Krayst Dyisas déén, fandamgu ale. Na i demeito faglut dini di safédgu faldam gamu.

22 Na i kdee demegu faglut dini di banwe ani, lumban i dad flanekito mnè di gumnè Harì Sisar, manla fandamla gamu.

23 Kayègu ku banlé gamu Amuito Dyisas Krayst kafye.

Kolosas
I Sulat Fol di Dad To Faglut di Banwe Kolosas

Kafaglabat gablà di sulat Fol di dad to di banwe Kolosas

Là too bong i banwe Kolosas. Na Kolosas glam di banwe Asya. Fol na dad faglut ku Dyisas di banwe ani là sdilè. I alò gadean Ifafras i to mdà déén i mgeben di kafaglut di ku Dyisas. Na mdà di katdò Ifafras i Fye Tulen gablà ku Dyisas, dee dad to di banwe Kolosas mbaling faglut di kenen.

Na ani gatlu sulat Fol mdà di bilanggù di Roma. Na sleng Fol mnè di bilanggù, salu Ifafras di Roma du tnulenan Fol nun dad to tamdò kakakéng du manla kulang fa i kafaglut i dad to di ku Dyisas, na én tdòla falmola dengeg Dyisas. Du tdòla kun fye ku fnangamfù i dad to dad kasaligan na lalò i dad muna galla nimò. Na i tdòla ani gumdà gumasbalét fandam i dad to faglut di banwe Kolosas.

Taman smulat Fol di dale, na ftundan ku Ifafras. Na manan di sulatan, kakakéng i tdò dad to ditù. Na fafaldaman dale, Dyisas mdatah di kdee, na landè dademe gmagan smafye i dad to di Dwata, alò kenen. Na kenen gumlé Dwata kaglut mgimò ulu di kdee dad to faglut di kenen.

1 Agu Fol na Timoti flanekito faglut, smulat i sulat ani. Na mdà di knayè Dwata agu sa i satu gal dek Krayst Dyisas.

2 Na smulat agu di gamu dad to Dwata déén di banwe Kolosas, i dad flanekmi too gsalig di ksasatuyu di ku Krayst.

Kayègu ku banlé gamu Maito Dwata kafye na ktanak nawa.

I kablé Fol kafye di Dwata

3 Na di kdasalmi gamu, gal gami mlé fye di Dwata i Mà Amuito Dyisas Krayst gablà di gamu,

4 du talingemi gablà di kafaglutyu di ku Krayst Dyisas, na i kakdoyu i kdee dademe dad to Dwata.

5 Di kgafat i glut tdò di gamu, dunan i Fye Tulen, talingeyu gablà di knun fatanyu. Taman én gumdà i kafaglutyu na i kakdoyu, di kfatanyu i busek Dwata gamu ditù di langit.

6 Na i Fye Tulen takel di gamu, tatoo mbel di dad to di klamang banwe, na mbaling matlas nimò i dad to i mlinge dun, salngad gamu, fandà fa di tnanin duh i kaklingeyu na kaglabatyu i kafye Dwata.

7 Na i gugambetyu gablà di kafye Dwata, dunan Ifafras i dememi salig Dyisas Krayst toomi kando. Too kenen gsalig di nimò dek Krayst kenen di ktabengan gami.

8 Na kenen i tmulen gami gablà di kasakdoyu tablé i Tulus Dwata di gamu.

9 Taman mdà di duh kaklingemi gablà di kafaglutyu,
là gami tlag dmasal gamu, na
fnimi di Dwata fye toon fgadè
di gamu i kdee knayean fimò
gamu fagu di kfulung na i
kaglabat blé Tulusan.
10 Na én dasalmi du fye
gmagan gamu mimò i knayè
Amuito Krayst Dyisas, na
mimò i dad too gaflehew
kenen, na di kimòyu too nun
fye bungen, na lamnok i
kgadèyu gablà di Dwata.
11 Na fye ku toon tangal i
kafaglutyu fagu di bong kgal
i tulusan, du fye too gamu
gamtayud, na tooyu gaftahà i
nawayu di kdee kel di gamu
gagin i bong klehewyu,
12 di kabléyu bong fye di
Maito Dwata, du fbalingan
gamu dad to gablà dmawat
i kdee kafye blén kadang di
dad to nfunan ditù di gumnean di langit i too gumalwan.
13 Du tafalwaan ito mdà di
gukmifun, dunan di kagot Satanas, na fnean ito di kagot
i Tingaan Dyisas i toon kanbong nawa,
14 du fagu di ksasatuito di
Tingaan, tansoan ito mdà di
kagot Satanas, na tanlifetan i
kdee dad salaito.

I kdatah Krayst Dyisas

15 Na Krayst Dyisas fbaling to,
na di kenen i gumiteito
kdee gablà di Dwata, i
là fakay teen,
tagnè kenen Tingà
Dwata na mdatah di
kdee mgimò.
16 Fagu di kenen mgimò
Dwata
kdee di langit na di tah
tanà,
i kdee fakay teen, na i
kdee là fakay teen,
i dad mdatah kasaligan, i
dad kagot di langit, na
i kdee dad tulus nun
glal.
I kdee ani mgimò Dwata
fagu di ku Dyisas
Krayst, du fye kenen
too magdayen.
17 Na Krayst mdatah di kdee,
du di là fa mgimò i
kdee tagnè nun kenen,
na kenen magot i kdee.
18 Na Krayst i ulu di lawehan,
dunan i dad faglut di
kenen,
na kenen i mlé nawa di
dale.
Mdatah i glalan di kdee dad
mto mdà di fati,
du fye kenen alò mdatah
di kdee.
19 Du mdà di knayè Dwata i
kbong kdatahan
déén sa di ku Krayst.
20 Na fagu di kenen, kayè
Dwata
i kdee di tah tanà na langit, masasulê di kenen,
mdà di litean maloh di krus,
du fye kenen smafye i
kdee di Dwata.
21 Di muna fa, mawag
gamu di Dwata, na mnang
nawayu kenen, du i fandamyu na i nimòyu slame
sasè.
22 Kabay ani, tamgimoan
gamu dad ton fagu di kfati
Krayst, du fye matlu gamu
déén di kiten na landè sasè
gbol di nawayu, na fye landè
gudmalam gamu kadang di
keben gamu di munan.

23 Kabay too gamu fadlug faglut di kenen, na nangyu falwe i nawayu, bay tangalyu i kafaglutyu, na tooyu fatan i kdee fakang Dwata i talingeyu i tagatdò di gamu i Fye Tulen tambel di dad to di klamang banwe. Na agu Fol, mbaling agu satu salig tamdò gablà i Fye Tulen ani.

I knè Krayst di dad faglut

24 Na ani, lehew agu gablà di kaflayamgu mdà di katdògu gamu gablà ku Krayst, du gadègu fagu di kaflayamgu nun gufyeyu, na i kaflayamgu alelgu di kaflayam Krayst du gufye i lawehan, dunan i dad to faglut di kenen.

25 Na mgimò agu salig tmabeng i dad to faglut di ku Dyisas, mdà di kalék Dwata deg du fye toogu fgadè Tnaluan di kdeeyu.

26 Du di muna fa, nun buni Dwata di kdee dad to, bay ani tafgadean di gito dad faglut di kenen.

27 I fala fandam Dwata, dunan fgadean di gito dad ton na kel di kdee dad to i bunin di muna fa, i landè gufsalngadgu i bong kafyen. Na ani i bunin, dunan mnè Krayst di gamu dad ise Dyu, taman nun alelyu kadang di fulé duh di kafye na kdatah Dwata.

28 Taman too gami tmulen gablà ku Krayst, fanngewemi na tdòmi i kdee dad to, mdà di kfulung blé Dwata gami, du fye kadang di ktadagla di muna Dwata, landè gukulang i kafaglutla du mdà di ksasatula di ku Krayst.

29 Én duengu too fgal mimò i nimò Dwata gusen i bong gnagan blé Krayst i mnè di deg.

2

I kgal i katdò Fol

1 Kayègu ku gadèyu too agu fgal du én gufyeyu, na i dad faglut di banwe Lawdisya, na i dademe dad faglut i là lmen mite deg.

2 Én duengu too fgal, du fye matgal i nawala di klalòla ku Krayst, na nun ksasatu i nawala mdà di kasakdola, na du fye sikof i kaglabatla i kafye gablà di ku Krayst buni Dwata di muna, dunan mnè Krayst Dyisas di dale,

3 du Dyisas Krayst i gumdà i too glut kfulung na too glut kaglabat gablà di Dwata.

4 Tulengu gamu ani, du fye landè to fakay mgaw gamu fagu di kfulungan tmulen kakakéng.

5 Du balù là agu déén di safédyu ani, salngad ku déén agu di gamu, na lehew agu di kitegu i ksasatu i nawayu na i kgal i kafaglutyu di ku Krayst Dyisas.

I kagalwà di dad flalò i dad to fagu di ksasatu di ku Krayst

6 Na du tadnawatyu sa Krayst i To Mgalék Dwata i Amuyu Dyisas, fadlug gamu mimò i nimò blà di ksasatuyu di kenen.

7 Too gamu fdalil di kenen, na tooyu ganbet i kenen nimò, na tooyu tananù i kgal

i kafaglutyu di kenen fagu di glut tdò tagatdò di gamu. Na mdà di kafnò i nawayu i bong kafyen, too gamu fadlug mlé bong fye di Dwata.

8 Na tooyu neye, fye landè di gamu mgikat lêman fagu di tdò landè gukmamu na kakakéng alò mdà di tagnè nimò i dad muna to, na mdà di dad sasè tulus, ise mdà di ku Krayst.

9 Du i kaglutan, balù mbaling to Krayst, i kdee di Dwata mnè di kenen.

10 Na mfun gamu i kdee di ku Krayst fagu di ksasatuyu di kenen, na kenen i mdatah di kdee ulu na i kdee dad nun glal.

11 Tanun ilè tambaling gamu dad ngà Dwata, ise ilè nimò i dad to di kaftulì i laweh,* bay fagu di ksasatuyu ku Krayst falwaan gamu di dad sasè knayèyu, i gamgikat gamu.

12 Na di kafbunyagyu, salngad ku gagin gamu ku Krayst di fatin na di lbangan. Na di kgaunyu mdà di yéél, salngad ku gagin gamu ku Krayst di ktékan, fagu di kafaglutyu di bong gnagan Dwata i mték ku Krayst mdà di fati.

13 Na di muna fa, di kite Dwata mati gamu, du mnè gamu fa di kdee dad salàyu, na ise gamu Dyu i nun dad flalò Dwata. Kabay ani, banlé gamu Dwata nawa landè sen mdà di ksasatuyu ku Krayst, na tanlifetan i kdee dad salaito.

14 Tanifun dad utengito di gusmulatan dun, na nwean dad flalò gumgikatito, na faginan ku Krayst di klansangan di krus.

15 Na fagu di kfati Krayst di krus, falmo Dwata glal i dad busaw na kdee dad sasè tulus, na fiten di kdee kagfisanan dale.

16 Taman dad flanekgu faglut, nang gamu flinge i dad to tmatà gamu, ku là gamu mlalò i flalò gablà di kakaan, kinum, na dad mabtas duh di kat fali, na di falami bulen, na i Duh Kaftud.

17 Du i dad flalò lalòla, alò alung i là fa kel, bay ani takel i too glut lalò, dunan Krayst.

18 Nang gamu flinge i ktatà i dad to ku én fandamla mdatah i dale kafaglut di Dwata, du mdà di kanteenla, na toola kafdanà, na i kfangamfùla di dad kasaligan. I dad to salngad én, là gablà fdatah, du i fandamla mdà alò di fandam i dad to di tah tanà.

19 Na talà ale gagot i uluito Krayst i gumdà i kgal i lawehan, du fagu di kenen i ksasatu i kdeeito dad faglut mbaling mgal salngad i kgal i laweh mdà di kasgagot i dad kalngat di dad bukulan, na too fye kalnok kdeeito di

* **2:11** Di muna, di là fa mati Krayst Dyisas nun fimò Dwata di kdee dad to Dyu du ilè ale i dad ton, dunan i kaftulìla kdee dad ngàla lagi. Nimòla ilè ani, du fye gadè kdee dad to, ise ale dad to mgikat di sasè knayè di tah tanà ani, bay ale dad to i glut Dwata Too Mdatah. Kabay mdà di kfati Krayst, én dalanito mbaling dad to Dwata, fagu alò di ksasatuito di ku Krayst ise mdà di kaftulì.

lawehan du falnok Dwata.

I kgagin ku Krayst Dyisas di fatin

20 Tamati gamu magin ku
Krayst, na tagalwà gamu di
kgikat di dad flalò i dad to
di tanà ani. Kan ku lêman
gamu mimò i nimò i dad to
là faglut? Kan ku nimenyu i
flalòla?
21 Manla, “Nangyu nagot
én, nang kmaan én, na
nangyu nutik i dademe én.”
22 Kabay i dad flalòla ani,
alò i tdò mdà di dale fan-
dam ise mdà di ku Krayst, na
landè gukmamu i kafnangla,
du nun gusen i gukmamu
dun.
23 Man nawaito i gumdà i
tdòla di bong kfulungla, du
én i tdòla i kfangamfù di dad
kasaligan Dwata, i kafdanà
i ktoito, na i too kaflayam
i laweh. Kabay balù fan-
damito glut i manla, ise sa
glut, du i kdee én là gadnan i
dad sasè knayè i laweh.

3

*I kafkah di nawa i kdee kn-
abas Krayst*

1 Na du tanték gamu
Dwata mdà di fati magin ku
Krayst, na tablén gamu nawa
landè sen, taman tooyu fkah
di nawayu i kdee knabas
Krayst ditù di tah langit, du
ditù kenen sudeng gsen di
kwanan Dwata.
2 Tooyu fnè di fandamyu i
kdee busekan gamu di langit,
na nangyu fabtas di nawayu i
dad teenyu dini di tah tanà.
3 Du salngad ku tamati
gamu, bay ani tanun falami
nawayu busek Dwata gamu
mdà di ksasatuyu di ku
Krayst.
4 Taman di kasfulê Krayst
i gumdà i falami nawayu ga-
gin gamu kenen, na nun ale-
lyu di bong kafye kneng i
kdatahan.

I kfalami nawa

5 Taman dad flanekgu
faglut, tooyu tnagak i sasè
knayèyu di muna, dunan i
kdee sasè knayè i lawehyu,
i dad nimò magagsik, i dad
sasè nibalyu, i kdee sasè
ayèyu, na lom i knun, du i
to lom i knun, én mgimoan
dwata fnangamfuan.
6 Na mdà di kdee sasè nimò
én, too fanlayam Dwata i dad
to là mimen kenen.
7 Na salngad én i dad
nimòyu di muna, di kimenyu
i dad sasè knayèyu.
8 Kabay ani, tnagakyu i
kdee sasè ani, i kalbut, i
klumak flabè, i kimòyu sasè
di demeyu to, i kdalamyu
falmo i dagit i demeyu to, na
i magagsik kastulen.
9 Na nang gamu tmulen
kéng di demeyu to, du tan-
lusyu i labi ktoyu, dunan
tatnagakyu i sasè knayèyu
knalamyu nimò di muna,
10 na talsakyu i falami kto,
dunan tadnawatyu i falami
nawa mdà di Dwata. Na
fnadlug Dwata i kfalamin
gamu, du fye mbaling gamu
salngad kenen na sikof i
kaglabatyu kenen.
11 Du mdà déén, landè sa
gusahal i to Dyu na to ise Dyu,
i to tnulì na i to là tnulì, i to
nun gnadè na i landè gnadè,

i to fasak na ise fasak. Alò Krayst i mabtas, i mnè di kdee dad to faglut di kenen.

12 Na gamu sa i nalék Dwata mbaling dad ton, na kanbongan gamu nawa. Taman too gamu sakdo, nimòyu fye di demeyu to, safdanà, safè, na fantahàyu nawayu di kat satu gamu.

13 Fantahàyu nawayu di demeyu to, na balù tan i salàla di gamu nlifetyu salngad i klifet Amuyu i dad salàyu.

14 Mabtas di kdee tananùyu kasakdoyu, du i kasakdoyu i sambakas gamu, du fye nun ksasatu nawayu na gamgimò gamu i kdee dademe fye nimò.

15 Na fye ku i ktanak nawa blé Krayst mebe gamu di kdee nimòyu, du én duen Krayst samsatu gito di satu laweh. Na mlé gamu fye di Dwata di kafyen gamu.

16 Tooyu fkah di nawayu i kdee tdò Krayst, na satdò na safngewe gamu fagu di kfulung blé Dwata gamu. Mlingag gamu lingag i dmayen Dwata, i dad salmo, na i dad lingag fgadè Tulus Dwata di gamu, na mlé bong fye di kenen mdà di klehew i nawayu.

17 Na balù tan i nimòyu ku demen i manyu, tooyu nimò i kdee ani di dagit Amuito Dyisas, na mlé fye di Maito Dwata fagu di kenen.

I kafngewe di dad to satnù mnè

18 Gamu dad libun nun yaan, nimenyu i yaanyu, du ani gablà nimò i dad libun tafaglut di Amuito Krayst.

19 Gamu dad lagi nun yaan, tooyu kanbong nawa i yaanyu, na fantahàyu nawayu di dale.

20 Gamu dad ngà, nimenyu i dad tuayu di kdee nimòyu, du ani gaflehew Dwata.

21 Gamu dad tua, nang gamu mimò guflabè i dad ngàyu, ken baling gdanà i nawala.

22 Gamu dad fasak, too gamu mimen i dad amuyu di tah tanà di kdee nimòyu, ise alò ku déén di matala, du fye dagla gamu, bay nimenyu ale mdà di klaan nawayu, du nafèyu Dwata.

23 Balù i tan fimò gamu, tooyu nimò gusen i nawayu, salngad ku Amuito Krayst i gumimòyu, ise alò di dad to,

24 du gadèyu di fulé duh gdawatyu i untung blé Amuito i tagaan di dad ton, du Krayst i too glut amu i gumimòyu.

25 Na ku simto mimò sasè, bnalas kenen Dwata di sasè nimoan, du di kukuman landè fnalabin.

4

1 Na gamu nun fasak, tooyu ale banlé i gablà blé dale, du gadèyu lê nun gamu Amu ditù di langit.

I kdasal na i kafbel i Fye Tulen

2 Fadlug gamu dmasal di Dwata mdà di nawayu na mdà di fye fandamyu. Na mlé gamu fye di Dwata mdà di kafyen gamu.

3 Na lêyu dnasal gami, du fye nukà Dwata dalanmi

tmulen i bunin di muna gablà ku Krayst. Na én sa i duengu bnilanggù ani, du mdà di kbelgu i Fye Tulen ani.

4 Na dnasalyu agu, du fye too mbangal i katdògu fagu di knayè Dwata.

5 Na tooyu neye i kibòyu fagu i ktoyu di mata i dad to là faglut di ku Krayst. Tooyu tulen gablà di kenen di kat kablén gamu dalan tmulen.

6 Na di kdee manyu di dad to là faglut, tooyu fanse i kastulenyu, du fye i ktalùyu gamlé ayè di dad to mlinge dun, du fye gtimelyu balù simto to smalek gablà di kafaglutyu.

Tikikus na Onisimus

7 Tulen Tikikus di gamu kadang i kdee gablà di deg. Kenen i satu flanekito di kafaglut ku Krayst toogu kando, na satu salig Amuito salngad deg, na too gsalig di fimò Dwata kenen.

8 Én duengu mdek kenen salu ditù di gamu, du fye tangalan nawayu fagu di ktulenan gamu i kagkahmi dini.

9 Di ksalun di gamu faginan Onisimus, i flanekito too gsalig na i toogu kando. Na i gumdaan di banweyu. I kakella ditù santulenla gablà di kdee gnagumi dini.

I gusen i man Fol

10 Aristarkus, i demegu di bilanggù ani, fandaman gamu kun, na balù Mark i flanek Barnabas fandaman gamu. Tatulengu gamu gablà ku Mark, na ku salu kenen di gamu tooyu kenen dnawat.

11 Na Dyaswa, i dnagitla Dyustus, fandaman gamu kun. Di kdee dad Dyu faglut, alò tlu ani i tmabeng deg di katdògu gablà di kagot Dwata, na tatoola agu gtabeng.

12 Ifafras i mdà di gamu banwe na satu salig Krayst Dyisas, fandaman gamu kun. Na toon gamu dnasal, du fye mgal na lamnok i kafaglutyu, du fye tooyu gadè i knayè Dwata.

13 Toogu teen i kalbong nimò Ifafras du gufyeyu, na i gufye i dad faglut di dad banwe Lawdisya na Hirafolis.

14 Luk i gal mulung tooito kando na lê Dimas, fandamla gamu kun.

15 Tnulenyu i dad to faglut di banwe Lawdisya, na Nimfa, na i kdee dad faglut gal stifun di gumnean, fandamgu ale.

16 Di kafngeyu masa sulatgu ani, tooyu fbasa i dad faglut di Lawdisya, na lêyu bnasa i sulatgu gtagak di dale.

17 Na tooyu tnulen Arkifus, began fannge i nimò blé Amuito Krayst kenen.

18 Agu Fol i smulat dagitgu dini, i faldam gamu. Nangyu glifet dini agu di lam bilanggù.

Kayègu ku banlé gamu Dwata kafye.

1 Tésalonika
I Tnanin Sulat Fol di Dad To Faglut di Banwe Tésalonika

Kafaglabat gablà di tnanin sulat Fol di dad to faglut di banwe Tésalonika

Nun satu banwe glam di bong banwe Masidunya dnagit Tésalonika. I lunsud ani là too mawag di lunsud Filifos.

Na tanbù Fol i simbahan di Tésalonika di galwe dulé*an* magu. Tlu simana alò i klon tamdò déé*n*. Kafnge é*n*, magleges kenen mdà di banwe é*n*, du mdà di dad Dyu i dmuen i katdoan. Kabay balù là mlo katdò ale Fol déé*n*, nun too dee dad to faglut di ku Dyisas.

Sulat Fol sulat ani mdà di Korintu, du kayean tamgal i kafaglutla na tamdò dale gablà di klalò*l*a ku Dyisas Krayst.

Dnayenan ale di klabè*l*a na di kafadlugla di kafaglutla, balù too dee kaflayam gnagula. Tdoan dale kibò*l*a fagu i ktola fye gaflehewla Dwata. Tdoan dale fa gablà di kasfulê Dyisas, na fgadean di dale i kakelan kadang salngad kakel i to tmaku, du là*l*a gadè bang i kakelan, taman manan dale, too ale fgal di klalò*l*a kenen kel di duh kakelan.

1 Agu Fol, Silas, na Timoti
febe i sulat ani di gamu dad
faglut di banwe Tésalonika, di
gamu nfun Maito Dwata na
Amuito Dyisas Krayst.

Kayè*m*i ku banlé gamu
Dwata kafye na ktanak nawa.

I kdayen ale Fol di Dwata gablà di dad to faglut di Tésalonika

2 Di kdasalmi là gami tlag
mlé fye di Dwata gablà di
kdeeyu.

3 Du di galmi kdasal gamu
di Maito Dwata, là*m*i glifet i
dad fye mgimò*y*u mdà di kgal
i kafaglutyu, i kalgadyu mdà
di kakdoyu, na i ktayudyu
di kfatanyu i kasfulê Amuito
Dyisas Krayst.

4 Dad flanekgu kanbong
nawa Dwata, gadè*m*i mgalé*k*
gamu Dwata, du fye nfunan
gamu.

5 Di ktulenmi i Fye Tulen
gablà ku Dyisas, ise alò mdà
di kmanmi, bay mdà di
eneg Mtiu Tulus i fnè dun
di nawayu, na mdà di bong
ksaligmi di kaglutan. Gadè*y*u
i klomi déé*n* di safé*d*yu matlu
i nimò*m*i du slame gufyeyu.

6 Tambaling gamu mlalò
gami na Amuito Dyisas, na
balù too dee kaflayamyu
mdà di kafaglutyu di kenen,
knean dnawatyu i Fye Tulen,
gagin i klehew blé Mtiu Tulus
gamu.

7 Taman gamu mbaling fye
gugambet i kdee dad faglut
di ku Dyisas di dad banwe
Masidunya na Akaya,

8 du mbel Tnalù Dwata
mdà di gamu, ise alò gum-
belan di dad banwe di
Masidunya na Akaya, bay
linge i dad to di kdee banwe
gablà di kafaglutyu di kenen.

Taman balù làmi tulen dun di dale,
9 du ale baling samtulen gablà di kafaglutyu, na kibòyu dmawat gami di klomi ditù di gamu. Hae, du manla knagolyu i kfangamfùyu di ise glut dwata, na salu gamu di too glut Dwata, du kayèyu mimen na mangamfù kenen i mto,
10 na fatan i kasfulê Tingaan mdà di langit, dunan sa Tingaan Dyisas i nték Dwata mdà di fatin, i falwà gito di kalbut Dwata fan kel.

2

I katdò Fol di banwe Tésalonika
1 Dad flanekgu di ksalumi ditù di gamu, gadèyu too nun gufyeyu.
2 Gafaldamyu fa kè i gnagumi ditù di banwe Filifos di là gami fa salu di gamu. Fanlayam na nadoy gami i dad to ditù, bay balù nun dad to too dmuen gami, knean tangal Dwata nawami tmulen di gamu i Fye Tulen mdà di kenen.
3 I tdòmi ise mdà di kakakéng, du fye fangawmi ku demen nlimbungmi gamu.
4 Kabay én baling santulenmi gamu i too glut knayè Dwata, du dnawatan gami, na snaligan gami tmulen i Fye Tulen. Na di ktulenmi, ise sa ku flehewmi i dad to, bay én kayèmi ku gaflehewmi Dwata i gmadè nawami.
5 Du gadèyu di ktulenmi di gamu i Fye Tulen, là gami talù di gamu fagu di kdayen, du fye agin gamu di gmanmi, demen fagu di kafgaw gamu du fye nun gwèmi. Gadè Dwata kdee mnè di nawami.
6 Ise én fanngabalmi kdayen mdà di gamu ku demen di dademe dad to.
7 Du gami i dad to dek Krayst, fakay gami mni di gamu, bay ise én nimòmi di knèmi di gamu, bay toomi gamu fanse, du nifatmi gamu salngad kifat satu yê i dad ngaan.
8 Na du kanbongmi gamu nawa, taman ise alò i Fye Tulen mdà di Dwata blémi di gamu, bay balù én ktomi blémi di gamu du mbaling gamu too mabtas di gami.
9 Dad flanekgu, gafaldamyu sa i kalgadmi mimò, mduh na butang, du fye gwèmi dad klidùmi klomi tamdò gamu i Fye Tulen mdà di Dwata, du fye là gami smamuk gamu gablà di klidùmi.
10 Gamu na Dwata gmadè i nimòmi di klomi ditù di gamu dad faglut, landè sasè bol di nawami, matlu i nimòmi, na landè gudmalam gami.
11 Gadèyu i kebemi gamu, salngad i mà mebe i dad ngaan,
12 du tangalmi nawayu na fadlug gami tamdò gamu, fye nimòyu i gablà nimò i dad to gal mlalò Dwata i malék gamu, du fye gakuf gamu di kagotan di langit di fulé duh, na i bong kneng kdatahan.

I kaflayam i dad faglut di Tésalonika

13 Là gami tlag mlé fye di Dwata, du di katdòmi gamu gablà di Tnaluan too gamu flinge na tooyu dnawat, du dilèyu ise mdà di dad to, bay fnaglutyu too glut mdà di Dwata. Na fagu di Tnaluan fnalamin i nawayu, gamu dad faglut di kenen.

14 Dad flanekgu, i mkel di gamu ani, lê mkel di dad faglut di Dwata di banwe Dyudiya, di dad to nfun Krayst Dyisas, du maflayam gamu mdà di demeyu to ise Dyu, salngad i kaflayamla mdà di demela Dyu.

15 Du i dad Dyu én, dunan i mati Amuito Dyisas na dad tugad Dwata i demela Dyu, na mlayam ale fa gami. Taman là ale gaflehew Dwata, na toola dnuen kdee dad to,

16 du mngabal ale kfagula mlabal i katdòmi di dad to ise Dyu Tnalù Dwata i gafalwà dale. Taman matnù dad salàla, na ani kibòla smikof i kdee salàla. Taman takel di dale i kalbut na kukum Dwata.

I ayè Fol lêman mlauy i dad faglut

17 Dad flanekgu, di ksawagito alò i lawehito sawag, bay i fandammi gal déén di gamu. Balù là ito too mlo masasawag, knean too mlidù nawami gamu, na too dee dulêmi mngabal i dalan fye mlauy gamu du fye lêmanito site,

18 du too gami mayè samfulê di gamu. File dulêgu tilew fye gasfulê agu di gamu, bay nsang Satanas i dalanmi.

19 I ktayudyu di kafaglutyu i gatgal nawami, na gumdà klehewmi, na gamu gumdàmi mdag i kgaganmi di muna Amuito Dyisas di kasfuléan.

20 Too glut, gamu i dagmi, na gamu i gulehewmi.

3

I klauy Timoti i dad faglut

1 Taman di làmi gadnan i klidù nawami gamu, én fandammi, balù gami Silas alò i gtagak di banwe Atén,

2 du fye fakay dekmi ditù i flanekito Timoti i dememi salig Dwata samtulen di dad to i Fye Tulen gablà ku Krayst Dyisas. Én i duenmi mdek kenen ditù di gamu, du fye tnabengan gamu tamgal i kafaglutyu,

3 du fye là gamu mlungay di kafaglutyu mdà di dad to mlayam gamu. Du gadèyu gito dad faglut, gal nun dad kaflayam kel di gito.

4 Hae, du klomi ditù fa di gamu, gmanmi nun kaflayam kel kadang, na gadèyu takel nan.

5 Di kgadèmi too gamu maflayam, làgu gagan damnan i klidù nawagu gamu, taman dekgu Timoti ditù di gamu, du fye gadègu ku tan kagkah i kafaglutyu. Du én klikògu ken fisan gamu ku Satanas fagu di ktabugan gamu, na baling landè gukmamu i nimòmi di gamu.

I kakel Timoti fdu di dad faglut di Tésalonika

6 Kabay falami fa kel Timoti fdu di gamu, na too fye tulenan gami gablà di kgal i kafaglutyu di ku Dyisas, na di kakdoyu i demeyu to. Na tulenan fa, gal gamu faldam gami, na too gamu mayè smite gami, salngad i kayèmi smite gamu.

7 Taman dad flanekgu, balù nun dad klidùmi na kaflayammi ani, too maglala i nawami di kaklingemi gablà di kgal i kafaglutyu.

8 Du tanun klehew i nawami, du tagadèmi mgal i kafaglutyu.

9 Là gami gmagan mtas i kalbong kablémi fye di Dwata gablà di gamu, du mdà di klehewmi duenan gamu.

10 Taman toomi fni di Dwata mduh na butang ku fakay ito lêman site, du fye snikofmi gukulang i kafaglutyu.

I kdasal ale Fol

11 Kayèmi moon ku Maito Dwata na Amuito Dyisas Krayst lamwa i dalan fye nlauymi gamu.

12 Én lêmi kayè ku tananù Dwata i kasakdoyu gamu dad faglut, na kakdoyu i kdee dad to, salngad i kakdomi gamu,

13 na fagu én, tangalan nawayu, du fye landè gudmalam gamu, du landè sasè gbol di nawayu di kite Maito Dwata di kasfulê Amuito Dyisas gagin i kdee dad ton.

4

I knayè Dwata di dad to faglut

1 Nun fa kayèmi man dad flanekgu. Tatdòmi gamu kibòyu kfagu i ktoyu, du fye gaflehewyu Dwata, na ani lalòyu. Kabay ani, toomi fni na fakdo di gamu mdà di dagit Amuito Dyisas, fnadlugyu fa tamnù i fye nimòyu.

2 Hae, du tagadèyu ku tan dad tdòmi di gamu fagu di glal Amuito Dyisas.

3 I knayè Dwata, ku mbaling gamu dad to landè gbol sasè di nawayu, na fawag gamu di sasè knayè lawehyu,

4 du fye kat satu gamu dad lagi gmadè kibòyu mwè yaan fagu di fye di kite Dwata na di kite dad to,

5 ise fagu di sasè knayè lawehyu, du ani nimò dad to là gmadè Dwata.

6 Na gablà én, tooyu neye du fye landè di gamu gamsalà di demeyu faglut. Nangyu nlimbung kenen fagu di kwèyu i làyu nfun, du ani toomi tdò di gamu di muna fa, dunan fanlayam Dwata simto gamsalà gambet én.

7 Hae, du ise ku én duen Dwata malék gito mbaling dad ton, ku mimò ito sasè knayè lawehito, bay mgalékan ito, du fye mbaling ito dad to landè sasè gbol di nawaito.

8 Taman ku simto là mayè flinge i tdò ani, ise ku alò gami i laan fanlinge, bay

Dwata i mlé di gamu Mtiu Tulus too mtiu.

9 Na gablà di kasakdoyu dad flanekyu faglut, balù là gami smulat di gamu, du Dwata sa tatamdò gamu kibòyu sakdo,

10 du gadègu kamdo gamu kdee dad flanekyu faglut di klamang banwe Masidunya. Kabay dad flanekgu, toomi fni di gamu, tananùyu fa i kasakdoyu.

11 Too gamu mngabal dalan di ktanak i knèyu. Nang gamu mlabet di ise gamu nimò, bay fgal gamu mimò kat satu gamu, du fye gwèyu kdee klidùyu, du salngad di gmanmi di gamu di munan.

12 Du ku ani nimòyu, nafè gamu dad to là faglut, na landè kamuyu mni klidùyu di balù simto to.

I kasfulê Dyisas

13 Dad flanekgu, kayèmi fgadè di gamu i kaglut gablà di dademeito dad faglut tamati, du fye là gamu mlidù salngad klidù i dad to là faglut landè imen nawala ku lêman ale mto mdà di fati.

14 Du fnaglutito Dyisas mati na mték, taman fnaglutito dad demeito faglut di ku Dyisas tamati ték Dwata, na faginan ale ku Dyisas kadang di kasfuléan.*

15 Ani manmi gamu fagu di gman Amuito Dyisas di gami, dunan balù simto di gito mto fa di bang kasfulê Amuito Dyisas Krayst là sa guna di dad demeito faglut tamati,

16 du di bang én kadang, Amuito Dyisas Krayst fdanà mdà di langit magin i katlon, na tamlo i mdatah kasaliganan, na muni i twang Dwata. Na dad to faglut di ku Krayst tamati di muna fa, funa ték Dwata.

17 Kafnge én, gito dad mto fa di bang én, nketan ito ditù di dad labun di langit salngan i dademe to tamati, du smitong ito Amuito Dyisas déén di langit, na mnè ito di safédan kel di landè sen.

18 Taman snatgalyu nawayu fagu di takafgadègu gamu ani.

5

1 Dad flanekgu faglut, gablà di bang kakel kdee ani balù là gami smulat gamu,

2 du tooyu gadè kakel i Duh Kasfulê Amuito Dyisas, salngad kakel i to tmaku di mngalam butang, du laito twan kakelan.

3 Di lam i dad to mangman, "Too nun ktanak kneito, landè ksamuk di banweito," làla twan i kalmola salngad i libun nkel katduk i tienan du fan sut tingaan, na là ale galwà di kaflayamla.

4 Kabay gamu dad flanekgu faglut, là gamu salngad i dad to là faglut i mnè fa di kifu, taman kakel i Duh én, talà gamu makto tikeng, salngad ktikeng i dademe di kakel i to tmaku,

5 du kdeeyu dad to tamnè di gumalwan, du talà ito nan mnè di gukmifun,

* **4:14** 1 Korintu 15:12-34

6 taman nang ito gambet i
dad to là faglut sadi kudang,
bay baling ito fatlagad, na
dnan i ktoito.
7 Ku butang, én bang kaku-
dang i dad to, na bangla flan-
gal.
8 Kabay du gito dad to mnè
di gumalwan, too ito smalig
di Dwata, na lsak i klung i
kfeito, dunan kafaglutito na
kasakdoito, na klung i uluito,
dunan kfatanito i kagalwaito.
9 Là ito nalék Dwata, du
fanlayaman ito, bay du fye
gfunito i kagalwà fagu di
Amuito Dyisas Krayst,
10 i mati duenan gito, du fye
balù tamati ku demen mto fa
di bang i kasfuléan, mnè ito di
safédan di landè gusenan.
11 Taman snatgalyu
nawayu, na stabeng gamu,
du fye matnù i kafaglutyu,
salngad i tanimòyu ani.

I sangal fulé fngewe Fol

12 Na dad flanekgu faglut,
toomi fni di gamu, tooyu nafè
i dad to too fgal mimò di
gamu, i dad ulu tamgalék
Dwata mifat na tamdò gamu.
13 Tooyu ale nafè na kando,
du mdà di nimòla di gamu.
Na sansatuyu i nawayu.
14 Dad flanekgu faglut, ani
fa toomi fni di gamu, tooyu
tnalù i dad to là mayè mimò,
tangalyu i dad to msamuk
nawala, tnabengyu dad to
mlungay di kafaglutla, na
tooyu fantahà nawayu di
kdee dad to.
15 Too gamu fgeye, ku nun
sasè mgimò di gamu, nang
gamu malas sasè, bay too
gamu mngabal i dalan mimò
fye di kat man satu gamu na
balù di kdee dad to.
16 Fadlug gamu flehew,
17 nang gamu tlag dmasal
di Dwata,
18 na balù tan i mkel di
gamu mlé gamu fye di Dwata,
du ani knayè Dwata di dad to
nfun Krayst Dyisas.
19 Falohyu kalak Mtiu Tu-
lus gamu,
20 na nangyu knang i tdò
fgadean.
21 Tooyu neye kdee ku
glut mdà di Dwata ku là, na
dnawatyu i kaglut,
22 bay fawag gamu di kdee
bung sasè.

I kdasal Fol

23 Kayèmi ku Dwata i
gumdà i ktanak nawaito,
fbalingan gamu dad to landè
sasè gbol di nawayu, na
magot i nawayu, i fandamyu,
na i lawehyu, du fye landè
gudmalam gamu di kasfulê
Amuito Dyisas Krayst.
24 Na Dwata i malék gamu
mbaling dad ngaan, toon
dnohò kdee i tamatbuan di
gamu, du kenen tooito gsalig.
25 Dad flanekgu faglut,
tooyu gami dnasal.
26 Tnulenyu kdee demeito
faglut, galmi ale fandam.
27 Na mdà di glal Amuito
Dyisas, toogu man di gamu,
tooyu fbasa sulat ani di kdee
dad flanekito faglut.
28 Kayègu ku banlé gamu
Amuito Dyisas Krayst kafye.

2 Tésalonika
I Galwe Sulat Fol di Dad To Faglut di Banwe Tésalonika

Kafaglabat gablà di galwe sulat Fol di dad to di banwe Tésalonika

Na di là mlo kubu i muna sulat Fol di dad to di Tésalonika léan febe i galwen sulat ani mdà di Korintu, du nun dademe dad to là gamlabat i manan gablà di kasfulê Dyisas Krayst. Fandamla mlal kenen samfulê, taman talà ale mimò i nimòla du tatìla kenen fatan.

Taman lê tulen Fol dale gablà di kagkah kasfulê Dyisas, na fafaldaman dale là fakay ku là ale too fgal mimò kel di kasfuléan.

1 Agu Fol, Silas, na Timoti
febe i sulat ani di gamu dad
faglut di banwe Tésalonika,
di gamu masasatu di Maito
Dwata na Amuito Dyisas
Krayst.
2 Kayèmi ku banlé gamu
Maito Dwata na Amuito Dyisas Krayst kafye na ktanak
nawa.

I kdayen Fol Dwata gablà di dad to faglut

3 Dad flanekgu, fye ku là
gami tlag mlé fye di Dwata
gablà di gamu, ani gablà
nimòmi du lamnok i kafaglutyu na matnù i kasakdoyu.
4 Taman dagmi gamu di
gustifun i dad to faglut di
Dwata, du mdà di ktayudyu
na ksaligyu kenen di lam i
kdee dad kaflayam na i dad
kalima gnaguyu.

I katlu kukum Dwata

5 Ani gugmadeito matlu i
kukum Dwata, du fagu di
dad kaflayamyu ani fbalingan gamu dad to gablà fusuk
di kagotan.
6 Matlu i nimò Dwata, du
i dad to mlayam gamu ani,
fanlayam Dwata kadang,
7 na faftudan gamu na
gami mdà di kdee kalimaito
kadang di kasfulê Amuito
Dyisas mdà di langit gagin i
dad kasaliganan too mtulus,
8 na i lifoh too dminè, du
fanlayaman i dad to là mayè
gmadè Dwata, na là mimen
i Fye Tulen gablà di Amuito
Dyisas.
9 Maflayam ale kel di landè
sen, na maskah ale landè
gusenan di Amuito Dyisas, na
di bong kneng i ktulusan,
10 di kasfuléan di Duh én,
du dmawat kdayen mdà di
dad to falwaan, na afè mdà
di kdee dad faglut di kenen.
Na gakuf gamu di kdeela,
du fnaglutyu i Fye Tulen i
tagatdòmi gamu.
11 Du gadèmi kdee én, là
gami tlag dmasal gamu.
Fnimi ku fbaling gamu
Dwataito dad to blà i katlon
gamu mlalò di kenen, na
fagu di kgal tulusan dnohoan
kdee fye kayèyu nimò fagu di
kafaglutyu di kenen.
12 Du mdà déén, magdayen
i dagit Amuito Dyisas fagu di
gamu na léan gamu dnayen,
fagu di kafye Dwataito na
Amuito Dyisas Krayst.

2

I kakel i to too sasè

1 Na dad flanekgu faglut,
gablà di kasfulê Amuito Dyisas Krayst na di kastifunito
di kenen, ani toomi fni di
gamu,
2 nangyu fsamuk i nawayu
na fasbalét i fandamyu ku
lingeyu takel i Duh Kasfulê
Dyisas Krayst. Nang gamu
mlal faglut, balù ku manla
én gumlingela dun kun di to
tugad Dwata, demen di tdò i
dad to, na ku demen fagu di
sulat manla mdà di gami.
3 Too gamu fgeye, fye là
gamu fangaw i balù simto to
dun, du là gdohò i Duh én,
ku là funa kel i bang matnù
i kdee dad to dmuen Dwata,
na msut én to mimò too kdee
sasè knang Dwata. Na i gukel
i to ani dunan di lanaw lifoh.
4 Knangan Dwata, na kdee i
dad dnagit dwata fnangamfù
i dad to. Na fdatahan i kton
di kdee, na fusuk kenen balù
di Bong Gumnè Dwata di
Dyérusalém, na sudeng déén
na manan kenen kun Dwata.
5 Làyu kè gafaldam i tag-
mangu di gamu gablà di kdee
ani di kdéén agu di gamu?
6 Gadèyu nun fa kamlen i to
too sasè ani, du fye msut di
bang i kafsut kenen.
7 Kabay balù ani di laan fa
kel, nun dee dad sasè nimò
knang Dwata, bay là kdee
dad to mite dun fa, du kibò
gbuni. Là msut i to too sasè
ani ku nun fa kamlen dun,
bay ku talandè kamlen i kdee
sasè,
8 msut i sasè to ani, bay di
kasfulê Amuito Dyisas, fnatin
i to ani fagu di kyufan i
nawan, na falmon fagu di too
bong knengan.
9 Di kakel i to too sasè ga-
gin i tulus Satanas, na fagu
di tulusan mimò kenen kdee
bung tnikeng na dad ilè, du
fye mgaw i dad to,
10 du nun dee dalan gufa-
gun i kdee sasè nimoan, du
fye gafgawan i dad to salu di
gumalmola, du là ale dmawat
na là mbong nawala i kaglut
gafalwà dale.
11 Na du là ale dmawat dun,
fbayà ale Dwata fye fadlug
ale di kagafgaw i nawala fagu
di kafaglutla i kakakéng,
12 du fye fanlayam Dwata
i kdee là faglut i kaglut, bay
flehew di kimòla salà.

I kalék Dwata i dad to mbaling dad ngaan

13 Na dad flanekgu faglut,
gamu too kando Amuito Dy-
isas, fye ku là gami tlag mlé
bong fye di Dwata gablà di
gamu, du mdà di kagatbuan
tanalékan gamu, du fye galwà
gamu fagu di kgal Tulusan
i tamlu gamu di kite Dwata
mdà di kafaglutyu i kaglut.
14 Fagu di katdòmi gamu
i Fye Tulen nalékan gamu,
du fye gakuf gamu di kdatah
Amuito Dyisas Krayst kadang
di fulé duh.
15 Taman dad flanekgu,
tangalyu i kafaglutyu, na
tooyu fkah di nawayu i tdòmi
gamu di kdéénmi di gamu, na
fagu di sulatmi.

16 Kayègu ku Amuito Dyisas Krayst na Maito Dwata i mbong nawa gito, na tamgal gito fagu di kafyen kel di landè sen, na mlé gito klehew di kfatanito,
17 fadlug tamgal i nawayu na mlé gamu kgal di kdee nimòyu na talùyu fye.

3

Fdasal ale Fol

1 Na di gusenan, dad flanekgu, dnasalyu gami, fye ku mlal mbel Tnalù Dwata, na fye dnawat na nafè i dad to mlinge dun, salngad i kdawatyu.
2 Lêyu gami dnasal, du fye falwà gami Dwata mdà di falel i dad to sasè gal dmuen gami, du là kdee dad to faglut di Tnaluan.
3 Kabay Amuito Dyisas i too gsalig, na kenen sa tamgal i nawayu, na kamlung gamu di kdee sasè mdà di ku Satanas.
4 Gami dad masasatu di Amuito Dyisas Krayst, gadèmi fadlug gamu mimen i galmi tdò di gamu.
5 Kayèmi ku Amuito Dyisas Krayst i faglabat di nawayu ku tan kalbong nawa Dwata gamu, na ku tan i kagtayud Krayst di kaflayaman.

I kalgad mimò

6 Dad flanekgu faglut, mdà di glal i dagit Amuito Dyisas Krayst, ani toomi man di gamu, nang gamu samnagin i flanekyu di kafaglut i là mayè mimò, na là mayè mlalò i tdò i dnawatyu mdà di gami,
7 du tagadèyu fye ku tooyu lalò i gami nimò, du ku déén gami di safédyu, là gami malwe mimò.
8 Là gami mni i knaanmi, du gami sa mayad kdee i gulandèmi. Mduh na balù butang too gami fgal mimò, du fye là gamu maflayam di kifatyu gami,
9 balù nun kaglutmi mni di gamu i gulandèmi, knean là gami mni, du fye i nimòmi i guflingen di gamu, fye lalòyu.
10 Du balù di muna ku déén gami di safédyu én i manmi, "Nangyu fankaan i to malwe mimò."
11 Gmanmi ani gine, du lingemi nun dad to di blengyu malwe mimò, na én balingla nimò flabet di nimò i dademe.
12 Na mdà di glal Amuito Dyisas Krayst, toomi fngewe na fni di dad to salngad én, too ale mimò i dale nimò, du fye gamwè ale i klidùla.
13 Na gamu dad flanekgu, nang gamu glukas mimò fye.
14 Ku nun là mayè mimen i dad tdòmi gamu dini di sulatmi ani, neyeyu i to én, na nang gamu samnagin kenen, du fye myà kenen.
15 Kabay nangyu fandam kenen i to knangyu, bay balingyu fanngewe, gambet i flanekyu.

Gusen i man Fol

16 Kayèmi ku Amuito Dyisas Krayst, i gumdà i ktanak nawa, mlé gamu ktanak nawa di klit i duh na di kdee gnaguyu. Kayèmi ku kenen samnagin kdeeyu.

17 Agu Fol i smulat i dagitgu
dini, na ani tagnègu nimò fye
gadèyu i sulat ani mdà di deg.
Na ani dalangu smulat.
18 Kayègu ku blé Amuito
Dyisas Krayst kafye di
kdeeyu.

1 Timoti
I Tnanin Sulat Fol di ku Timoti

Kafaglabat i tnanin sulat Fol di ku Timoti

Timoti i gusmulat Fol i sulatan ani, na kenen satu lamnok deme Fol sgalak na mbaling kenen faglut di tnanin kagu Fol lamngab tmulen na tamdò Tnalù Dwata. Mdà Timoti di banwe Listra, i tukay lunsud di Asya, na Yunis yéan na Dyu kenen, na maan satu to Grik.

Na di galwe dulê Fol salu di kdee banwe gutamdoan samfulê kenen di Listra na mdà ditù faginan Timoti. Na mdà di bang én, tnabengan Fol di nimoan.

Na di bang ksulat Fol sulat ani, én nimò Timoti tamdò du kenen mebe i simbahan di Ifisus. Muhad fa nawa Timoti di kagablé kenen i mabtas nimò di kalak i simbahan. Snulat kenen Fol du mlé kenen tabeng na mngewe gablà di nimoan. Tdoan Timoti kibò i dad faglut malék i dad to mebe na tmabeng di simbahan.

1 Agu Fol gumdà i sulat ani, na agu i satu to gal dek Krayst Dyisas mdà di knayè Dwata i Falwà gite, na Krayst Dyisas i gumdà i kdee fatanta.

2 Smulat agu di ge Timoti, ge i glut tingàgu di kafaglutta di ku Dyisas Krayst.

Kayègu ku banlé ge Màta Dwata na Amuta Dyisas Krayst kafye, kakdo, na ktanak nawa.

I dad to tamdò kakakéng

3 Kayègu ku mnè ge fa di Ifisus salngad i gmangu di ge di ksalugu di Masidunya, du fye toom nngak i dad to tamdò kakakéng déén, fye là ale fadlug di katdòla.

4 Manam di dale, nang ku saligla dad santulen gablà di dad muna to, na dad gusmulatla dagit i dee kastugad dad gutambulla, du ani gumdà i kasdal, na lwe nawa i dad to, du ise ani i gugmadè i knayè Dwata, du gadè i knayean fagu alò di kafaglutta di kenen.

5 Én duengu mngewe gambet ani, du fye i dad to faglut, too ale sakdo mdà di katlu i nawala, di fye fandamla, na di too glut kafaglutla.

6 Du nun dad to gasyat di glut dalan ani, du én lalòla i kastulen landè gukmamu.

7 Kayèla ku mbaling ale gal tamdò i flalò blé Dwata fagu di ku Mosis, bay làla glabat dad tdòla, na gumtatek i flalò i fandamla toola gadè.

8 Gadèta too fye i flalò ku glut i klalò dun.

9 Lêta gadè là mgimò i dad flalò du mdà di dad to fye, bay di dad to mlafà i flalò Dwata na i urdin i dad to, dad là mayè mimen Dwata, dad là fulung likò di Dwata, dad mimò kdee sasè knayèla, dad là mayè faglut di Dwata, dad smilo i fnaglut di Dwata, dad manò i dad tuala na i demela to,

10 dad mimò sasè knayè i lawehla, dad lagi mibal i dademela lagi, dad libun

mibal i dademela libun, dad kamfè i demela to du nimò fasak, dad tmulen kéng, dad ftatek i demela to landè salà, na dad to mimò dademe nimò fnang i glut tdò.

11 I glut tdò ani, glam di Fye Tulen i gumiteta kdatah na kafye Dwata, i tasnaligan di deg.

I kafye blé Dyisas Krayst di ku Fol

12 Too agu mlé fye di Amuta Dyisas Krayst, du banlén agu gal mimò i fimoan deg. Na mlé agu fye di kenen du gsalig agu di kiten du mgalékan agu mimò i nimoan,

13 balù di muna fa, sasè i gmangu gablà di kenen, na toogu fanlayam i dad to mlalò kenen, na tnifugu kenen. Kabay knean kando agu Dwata, du là agu fa faglut, na làgu gadè i nimògu.

14 I kafye Amuta Krayst Dyisas di deg too bong, du fagu di kenen nun kafaglutgu na i kakdogu i gfunta di ksasatuta di kenen.

15 Ani i glut tdò, i too gablà fnaglut i kdee dad to, dunan salu Krayst Dyisas dini di tah tanà, du falwaan i dad to gamsalà di kaflayam landè gusenan, na agu sa i too sasè di kdee to gamsalà.

16 Kabay balù ani, kando agu Dwata, du fye gfite Krayst Dyisas i ktahà nawan di deg balù agu too sasè di kdee dad to gamsalà, du fye gumite i dademe dad to i kakdon, i dad to faglut di kenen satu duh, na dmawat nawa landè sen.

17 Taman di Dwata gumlé i kdeeito dad to i afè na dayen kel di landè sen, du kenen sa i Harì magot i kdee kel di landè sen, i là fakay mati, i là fakay teen, na kenen alò Dwata. Amén.

18 Timoti tingàgu, saliggu di ge i fngewegu ge ani, na ani salngad i gman i dad tugad Dwata di muna gablà di ge. Laloam i gmanla, du fye gfisanam i dad to tamdò kakakéng.

19 Too ge fadlug di kafaglutam, na di klaloam i fye tagadeam di nawam. Du nun dademe dad to là mimen i fye gadèla di nawala, na gadlug ale mimò sasè, na fagu di nimòla ani, falmola i kafaglutla.

20 Gakuf di dad to mangu ani, dunan Himinyus na Alihandro i fagotgu di ku Satanas, du fye madlà ale talù sasè i dmuen Dwata.

2

I kfangamfù

1 Na ani funagu too man di ge, mni gamu tabeng di Dwata, dmasal, na mlé bong fye di kenen gablà di kdee dad to,

2 dunan dnasalyu i dad to magot i dad banwe, na kdee dad ganlal, du fye manak i kneito i landè samuk, di kdohoito i knayè Dwata na i katlu nimò.

3 Na dasal ani too fye, na gaflehew Dwata i Falwà gito dad faglut,

4 du én knayè Dwata ku kdee dad to galwà di

kaflayam landè sen, na gmadè i kaglut.

5 Du alò satu glut Dwata, na alò satu smafye Dwata na i dad to, i To ani dunan Krayst Dyisas,

6 i mlé i kton di fati, fye nsoan i kdee dad to. Na ani fgadè Dwata di kdee dad to di bang tanalékan.

7 Ani sa i duen mgalék agu satu galan dek, du tmulen Tnalù Dwata di dad to ise Dyu. Na too glut i mangu ani, ise kakakéng, du tdògu i kafaglut di ku Krayst Dyisas na i kaglut gablà di kenen.

8 Taman kayègu di balù nè gustifun i dad faglut, ku dmasal i dad lagi, dad lagi too mlalò Dwata na nun tlu fandam, i fakay ftadag i sigalla du dmasal di landè kalbutla na kasbulawla i demela to.

I kafngewe di dad libun

9 Na lêgu kayè di dad libun ku nun kfulungla gablà di klawehla. Na nang ku fdatah, bay fye ku fulung ale myà, na nang alì fkah di nawala i ayèla lamsak i bong mabtas klaweh na dad gamfalas wakla gambet i blawen na férlas,

10 bay fye baling, ku lsakla i fye nimò, du ani gablà nimò i dad libun mangman ale i too faglut di Dwata.

11 Kayègu ku fanak na too flinge i dad libun, na fdanàla i ktola di bang i kasatdò.

12 Na làgu ale fatdò ku demen mebe i dad lagi, bay fye fa ku tatì ale fanak.

13 Na Adam i tnanin to nimò Dwata, kafnge én Iba.

14 Na ise Adam i fangaw Satanas, bay i libun i mafgaw, na kenen sa mlafà i flalò Dwata.

15 Ani duen too maflayam dad libun di ksut dad ngàla, bay galwà ale ku fadlug ale di kafaglutla di ku Dyisas Krayst, na ku nun kakdola na tlu nimòla gagin i kagadnan i nawala.

3

Dad to mebe i dad to faglut di gustifunla

1 Too gsalig i man ani, “Ku nun to na too mayè mebe i dad to faglut, fye sa i kayean nimò.”

2 Kabay i to mebe i dad to faglut, là fakay ku nun gumlé kenen salà, fye alò satu yaanan, gadnanan i kton, matlu i fandaman, galan nifat i dad faglut myak di gumnean, na fulung tamdò.

3 Na là fakay flangal kenen, sfati, demen sbulaw, bay fye tahà nawan, na là lom i knun.

4 Na fye ku fulung kenen mebe i dad to mnè di gumnean, na fye ku mimen i dad ngaan gagin i afè.

5 Du i to là fulung mebe i dad to mnè di gumnean, tan i kiboan mebe i dad faglut di Dwata?

6 Na là fakay ku falami kenen faglut di Dwata, du ken fdatahan i kton, na fanlayam kenen Dwata salngad i kaflayaman ku Satanas.

7 Na fye ku too kenen mgafè i dad to là faglut, du fye

là malmo i dengegan, na là gfawel Satanas.

I dad to tmabeng di gustifun i dad to faglut

8 Na salngad én kagkah i dad to tmabeng i to mebe dad faglut, fye ku mgafè ale, gsalig i manla, là flangal, na là lom i knun.
9 Na fye ku faglut ale gusen i nawala i glut tdò tafgadè di dale.
10 Funayu neye i nimòla, na ku landè gudmalam dale, fakayyu ale nalék tmabeng gamu di gustifunyu.
11 Salngad én i dad yaanla, fye ku too ale mgafè, na là dmalam i demela to du falmola i dengegan, bay gadnanla i ktola na gsalig ale di kalbong kdee.
12 Na i to tmabeng, fye ku alò satu yaanan, na fulung mebe i dad ngaan na i dademe dad to mnè di gumnean.
13 Na ku fye nimòla, mdengeg ale, na landè klikòla tmulen gablà di kafaglutla di ku Krayst Dyisas.

I kdatah i kaglut tafgadè Dwata

14 Nun imen nawagu faflal agu samfulê di ge Timoti, bay fandamgu fye kè baling ku sulatgu ge,
15 du ken agu ganggà, na fagu di sulatgu ani gadeam tan kibò i dad to faglut fagu i ktola, du gadeam gito gumnè i too mto Dwata. Na gito gumgal i kaglut, du di gito sa gusmaligan i kaglut.
16 Too glut, landè fakay fkéng ku tan kdatah i kaglut tafgadè Dwata di gito dunan:
Dyisas fbaling kenen to,
tafite i Tulus Dwata glut kenen too tlu,
teen kenen i dad kasaligan Dwata,
nun tamdò gablà di kenen di dad to di dad banwe,
nun faglut di kenen di tah tanà ani,
na nket kenen ditù di banwe Dwata di langit.

4

I dad to tamdò kakakéng

1 Too mbangal i kman Tulus Dwata, dunan kadang di fulé duh nun dad to tmagak i kafaglutla, du nimenla i dad busaw i gal mgaw, na lalòla i kakakéng tdòla.
2 I tdòla fagula di dad to flingu na tmulen kéng. Na du tamalmo i fandam i dad to ani, là ale dmilè i kaglut ku demen i kakakéng.
3 Na i dad to ani, fnangla i kwè yaan, na i kakaan dademe dad knaan. Kabay Dwata mimò i kdee knaan, du fye di kafnge mlé fye di kenen fakay kmaan i kdee dad faglut gmadè i kaglut.
4 Kdee i mgimò Dwata slame fye, taman landè fnangan, na fakayito kmaan i kdee, bay funaito mlé fye di kenen.
5 Du mdà di tnalù Dwata, na mdà di kabléito fye di kenen mlaneb i kdee na fakayito knaan.

I fye salig Krayst Dyisas

6 Ku tdoam di dad flanekito faglut i fngewegu ge ani Timoti, mgimò ge fye salig Dyisas Krayst, du too ge gambet i kdee glut tdò gablà di kafaglut ku Dyisas i laloam kel ani.
7 Kabay fawag ge di dad santulen ise mdà di Dwata, i landè gukmamu tdò dad muna to. Kabay én balingam nimò, tdoam i ktom i kiboam mafè na mlalò Dwata.
8 Nun gukmamu kafgal i laweh, bay too nun fa gukmamu kafgal i kafaglutam di Dwata, du bong ktabengan di kneam dini di tah tanà na ditù kadang di langit.

9 Na too glut i gmangu ani, na gablà fnaglut i kdee.
10 Ani sa duenta too fgal mimò, na gal samfati kdee sasè, du fadlug ite fatan na smalig di Dwata too mto i Falwà kdee, lumban i kdee dad to faglut di ku Krayst Dyisas.

11 I kdee tasulatgu ani, toom fngewe na tdò di dad to.
12 Timoti, nangam nimò i gumdà dad to smilo ge du falami to ge fa. Kabay fye ku ge i gumlalò i dad to faglut di fye kastulenam, fye nimoam, kakdom, kafaglutam, na i katlum.
13 Ani nimoam di là agu fa kel, bnasam Tnalù Dwata di gustifun i dad to, santulenam, na tdoam.
14 Nangam tatì fbayà i gnagan blé i Tulus Dwata di ge i gdawatam fagu di ktalù i dad tugad Dwata, di kafkah i dad ulu di simbahan i falella di tah ulum.
15 Na too ge mimò i nimò tagablé di ge gusen i nawam, du fye teen i kdee dad to too midul i kimoam fye.
16 Toom neye ku tan i galam nimò na i katdoam du fye là gsalà. Fadlug ge mimò kdee ani, du fagu di galam nimò na i katdoam, galwà ge, na galwà i dad to flinge di ge.

5

Dad fye nimò di dademe dad to faglut

1 Nangam nngak i lagi tua di ge, bay fanngewem fagu di fye kastulenam, gambet kiboam i maam. Na di kafngewem i dad lagi twali di ge sanngadam i twalim lagi.
2 Na di kafngewem dad libun tua di ge, sanngadam ale yéam, na fanngewem dad libun twali di ge, salngad i dad twalim libun fagu di tlu fandam na nimò, fye landè gudmalam ge.

Dad balu

3 Na nafèyu na tnabengyu i dad libun balu i landè mifat dale.
4 Kabay ku nun dad ngaan demen dad fuan, ale sa funa gambet i kibòla mafè na tmabeng i dad malayla. Fye ku gambalas ale i dad tuala na i dad fùla, du ani kanlehew Dwata.
5 Na i too glut libun balu i landè mifat kenen, snaligan alò Dwata, na mduh na butang fadlug dmasal di Dwata, du mni tabeng mdà di kenen.

6 Kabay ku aloan fandam i
kafye knean landè gukmamu
kenen, du salngad tamati,
balù mto fa i lawehan.
7 Toom fafaldam kdee ani
di dale, du fye landè to fakay
mlé salà di dale.
8 Kabay ku nun to faglut là
mifat i dad gakedan lumban
i dad mnè di safédan, i to ani
takmagol i kafaglutan di ku
Dyisas Krayst, na too mdatah
fa i ksasean di dad to i là
faglut.
9 Nangyu fakuf dagit satu
libun balu di dad libun
balu mimò di gustifun dad
faglut ku là fa nam falò
fali. Silangyu fakuf di dad
tnabengyu ani ku alò sulê
mwè yaan,
10 na ku tooyu dilè i fye
nimoan di fye keben i dad
ngaan, kdawatan i dad to
tlang, kaloban i dad blì i
dad to faglut, ktabengan i
dad to mnè di kalima, na di
kalgadan mimò dee dad fye
nimò.
11 Kabay nangyu fakuf dad
libun balu là too tua, du ken
lêman ale mayè mwè yaan, na
mdà déén tagakla i nimòla di
ku Krayst Dyisas.
12 Na gukelan baling ale
dnalam, du làla dnohò i muna
fakangla di kenen.
13 Na là alò ani, bay ken
faknalamla ktola tatì mkat
gumnè, na mbaling là ale
mayè mimò. Kabay ani fa
i too mdatah ksasè, dunan
mbaling ale dad libun sam-
tugad salék, na flabet ale di
nimò landè dale labet, na
samtulen i làla fakay san-
tulen.
14 Taman fye fa ku i dad
falami libun balu lêman mwè
yaan na mngà, na mifat i
malayla, du fye landè sasè
gman i dad to dmuen gito.
15 Ani mangu, du tanun
dademe libun balu takmagol
i kafaglutla, du mlalò ale ku
Satanas.
16 Kabay ku nun libun
faglut na nun dad flanekan
balu, kenen sa mifat dale, na
nang smalig di dademe dad
to faglut mifat dale, du fye
gifatla i dademe dad balu i
landè mifat dale.

Dad to mebe i dad to faglut

17 Na i dad to mebe i dad
faglut di simbahan; ku too
fye kebela i dad faglut, gablà
moon ku nafèyu na tooyu
tananù i taden bléyu di dale,
lumban i dad too fgal sam-
tulen na tamdò Tnalù Dwata.
18 Du ani man Tnalù Dwata,
manan,
“Nang fnungus bà i baka slen-
gan mlék i fali.”
Na lêman manan,
“I to mimò gablà tnaden.”
19 Nang ge flinge ku nun
dmalam i to mebe i dad
faglut, silang ku tanun lwe
ku demen tlu to i samtulen
too glut i kdalaman.
20 Kabay ku gamsalà i satu
ulu di simbahan, nngakam
kenen di klinge i dad to
faglut, du fye likò i dademe
mlalò i nimoan sasè.
21 Timoti, di mata Dwata na
Krayst Dyisas na dad kasali-
gan tamgalék, toogu man di
ge, too ge mlalò i fngeweta
ge ani, na nang ge msen di
satu to balù simto to, bay

di kdee nimoam, sanngadam kiboam i kdee dad to.
22 Na nangam snasaw fkah i falelam di tah ulu i balù simto, du mimò ulu di dad to faglut, du fye ku gamsalà kenen, là ge magin di kagsalaan. Fawag ge di dad salà i dademe na fadlug di matlu nimò.
23 Fngewegu ge ani, nang ge alò minum i yéél, bay beg ge minum tukay binu, du én bulung gamtabeng i tduk tukè lufayam na i dademe tdukam.
24 Too mbangal i dad salà mgimò i dademe dad to, na gadèta nun mukum dale, bay i dad salà i dademe là fa mbangal ani, bay knean teen sa kadang satu duh.
25 Na salngad én i dad fye nimò. Nun fye nimò too mbangal ani di mata i dad to, na nun dademe fye nimò i là fa teen, bay knean teen sa kadang satu duh.

6

Dad fasak

1 Fye ku i kdee dad fasak faglut, mafè i dad amula, du fye landè gafalmo dengeg dagit Dwata na i tdòta gablà ku Krayst.
2 Ku faglut i dad amu i dad to fasak, nangla fandam fakay balù làla nafè i amula du saflanek ale di kafaglut. Kabay fye fa baling ku too matnù kafye i kimòla di dale, du ani i gufye i dad to faglut i toola kanbong nawa. Toom tdò na santulen kdee ani di dale.

Too glut knun

3 Nè i to tamdò i mahal tdò na là masalngad di too glut tnalù Amuta Dyisas Krayst, na là maslalò i tdò fnaglutito mdà di Dwata,
4 to ani alò fdatah, bay landè glabatan. Én i kanbookan i kasdal na kasbulaw gablà di gumtatek i dad tnalù, na i gukel én dunan i ksingà nawa, i kasbulaw, i kasatfayes, na landè ksasalig,
5 na là tlag i kasdal i dad to tamalmo fandamla, na talà dmilè i kaglut. Én man nawala di kafaglut di Dwata satu dalan gugamwèla bong knun.
6 Na too glut sa, i kafaglut di Dwata gamlé i to bong knun, silang ku alò fnò i nawan balù tan i gununan.
7 Hae, du tan gebeito di ksutito dini di tah tanà ani? Landè. Na salngad én di kfatito landè gebeito.
8 Taman ku nun knaanito, na nun klawehito, fye ku gablà nan di nawaito.
9 Kabay i dad to mayè bong knun, too ale lumak tatek di tilew, na mfawel di dee sasè knayè i landè gukmamu na gafalmo, i gamgebe i dad to di gumalmola landè sen.
10 Du i kbong nawa i filak, én i gumdà i kdee bung sasè. Nun dademe dad to, mdà di kalbong nawala filak, gasyat ale di kafaglutla di Dwata, na malbà i nawala di ksalla.

Dademe fngewe Fol ku Timoti

11 Kabay ge Timoti, du nfun ge Dwata, fawag ge di kdee

én. Too ge fadlug mimò i matlu nimò, too ge mlalò Dwata, too ge smalig di kenen, too ge kamdo i demem to, too ge tmayud di kdee kel di ge, na toom fantahà i nawam di kdee dad to.

12 Salngad di to skuya mila i gamwè i untung, too ge fgal di kafaglutam, du fye fnisanam i kdee sasè gal samfati i kafaglut, na gamdawat ge i untung dunan nawa landè sen. Du én duen Dwata tamlo ge, du fye gfunam nawa landè sen. Na di kafaglutam di ku Dyisas Krayst tatoom santulen di muna i dee dad to.

13 Di kanfe Dwata, i mlé nawa di kdee, na di kanfe Dyisas Krayst, i too tmulen i kaglut di muna Fontus Filat, toogu man di ge,

14 toom nimen i tagatdò di ge, du fye too ge matlu na landè gudmalam ge kel di duh kasfulê Amuta Dyisas Krayst.

15 Na samfulê Dyisas Krayst
di bang i knayè Dwata,
du Dwata i gumdà kafye,
na kenen alò i Gumdatah,
na Harì di kdee harì, na
Amu di kdee amu.
16 Kenen alò i là mati,
mnè kenen di too gumalwan i landè to
gafdadong dun,
landè to lmen mite kenen, na landè to gmagan mite kenen.
Kenen sa i too mgafè,
too magdayen, na i
kagotan landè gusenan. Amén.

17 Toom man di dad to too nun knun, nang ale fdag na smalig di knunla, du nun gusen i dad knun. Kabay Dwata alò gusmaligla, du kenen sa i mlé kdee di gito i gaflehew gito.

18 Toom man di dale, too ale mimò fye i demela to, du én sa i too glut knun, na mlé na tmabeng dale mdà di nun ayèla.

19 Ani kibòla samtifun i too glut knun là malmo na landè gusenan ditù di langit, du fye gdawatla i too glut nawa, dunan nawa landè sen.

20 Ge Timoti, toom nimen i kdee tasalig Dwata di ifatam. Na fawag ge di sasè kastulen i landè kamu là knayè Dwata, i man nawa i dademe dad to nun gnadèla, bay ise glut gnadè.

21 Du tanun dad to mangman, too nun gnadèla, na ani gumdàla tmagak i kafaglutla di ku Dyisas.

Kayègu ku Dwata mlé kafye di kdeeyu.

2 Timoti
I Galwe Sulat Fol di ku Timoti

Kafaglabat gablà di galwe sulat Fol di ku Timoti

Na di galwe dulê Fol smulat di ku Timoti, bnilanggù kenen di banwe Roma. Gadean landè nan imen nawan ku galwà, du man nawan là mlo fnati kenen.

Taman kayean ku tangalan nawa Timoti, du saligan di kenen i nimoan di kdee banwe di gunun dad to faglut di ku Dyisas. Too dee i fngewen ku Timoti, ku tan kibò malak i simbahan, kiboan fawag di dad to tamdò kakakéng, na kiboan too mlalò i too glut tdò.

I kablé Fol bong fye di Dwata

1 Agu Fol smulat ani, na mgimò agu satu to gal dek Dyisas Krayst mdà di knayè Dwata. Na dekan agu samtulen gablà di fakangan, dunan falami nawa landè gusenan gfunito fagu di ksasatuito di ku Krayst Dyisas.

2 Smulat agu di ge Timoti, ge i toogu kando na tingàgu di kafaglut di ku Krayst Dyisas.

Kayègu ku banlé ge Màta Dwata na Amuta Krayst Dyisas kafye, kakdo, na ktanak nawa.

3 Mlé agu fye di Dwata i gumimògu mdà di fye fandam salngad kimò i dad tbulgu di muna fa. Mlé agu fye di kenen mduh na butang di toogu faldam ge di kdasalgu di kenen.

4 Gafaldamgu kaloh i lwakam di kasatlisata, na too agu mayè smite ge, du fye sikof i klehewgu.

5 Du làgu glifet i too glut kafaglutam, salngad i kafaglut i fuam libun Lois na yéam Yunis. Too glut i kafaglutla, na too nun imen nawagu salngad i ge kafaglut.

6 Na ani duengu fafaldam ge, du fye toom finit i nimoam, dunan i kfulung gablé Dwata di ge fagu di kdasalgu ge di kafkahgu falelgu di tah ulum.

7 Du là blé Dwata di gite Tulusan, du fye likò ite i dad to, bay én baling blé Tulusan di gite kgal nawa tmulen i kaglut, kakdo i deme to, na kagadnan i ktota.

8 Taman nang ge myà tmulen gablà di Amuta Dyisas, na nang ge myà gablà di kbilanggù deg mdà di klalògu ku Dyisas. Kabay fye fa baling ku magin ge deg di kaflayamgu tmulen i Fye Tulen fagu di kgal blé Dwata di ge.

9 Na Dwata tafalwà gite di dad salàta na tamgalékan ite mbaling dad ton, na ise ku mdà di fye mgimòta tanimoan ani, bay du mdà di fala fandaman di là fa mgimò i banwe, i kayean fite di gite, i kafyen gite fagu di ku Krayst Dyisas.

10 Kabay sadni, tagfiten i kafyen gite fagu di ksalu i To Falwà gite dini, dunan Krayst Dyisas, du fagu di kfatin na

ktékan tagfisanan i kgal i fati, na fagu di Fye Tulen gablà di kenen fgadean gite gablà di nawa landè sen.

11 Agu satu to tanalék Dwata du dekan agu tmulen na tamdò i Fye Tulen.

12 Taman én duengu maflayam dini di bilanggù. Kabay balù ani i gaslokgu landè kyàgu, du toogu gadè i gusmaliggu, na too nun imen nawagu gmagan kenen mifat i tasaligan di deg kel kadang di Duh Kukuman.

13 Na ani Timoti, toom fkah di nawam i kaglut tatdògu ge, na én toom lalò, na fadlug ge di kafaglut di Dwata, na i kakdo Dwata tagfunta di ksasatuta di ku Krayst Dyisas.

14 Toom fkah di nawam i glut tdò gablà ku Dyisas Krayst i tasnalig di ge fagu di tabeng i Tulus Dwata i mnè di nawata.

15 Tagadeam i kdee dad faglut mdà di Asya balù Figilus na Hérmohinis knagolla agu.

16 Kabay Onisiforus là gambet én, taman kayègu ku nun kakdo Dwata kenen na i malayan, du dee duléan mlauy deg dini di bilanggù na tangalan i nawagu. Là kenen myà mlauy deg i to bnilanggù.

17 Balingan agu too fangabal di kakelan di banwe Roma kel i teenan i gumnègu.

18 Tagadeam i kalbong ktabengan deg di muna di banwe Ifisus. Na kayègu moon ku Amuta Dwata too kamdo kenen di Duh Kukuman.

2

Sundalu Dyisas Krayst too gsalig

1 Na ge Timoti tingàgu, fangalam nawam, fagu di ktabeng Krayst Dyisas ge.

2 Talingem i tdògu di muna i dee dad to, na én sa i tdoam di dad to fakayam gsalig, i dad to gmagan tamdò i dademe.

3 Too ge fagtayud di kdee kaflayam kel di ge, du mlalò ge ku Dyisas Krayst, salngad i sundalu too gsalig.

4 Na i sundalu, laan flabet di nimò i dad to ise sundalu, du én alò fandaman i nimò gaflehew i to mdek kenen.

5 Na flingengu di to skuya mila, là kenen mablé i untung ku laan nimen flalò i kaskuya.

6 Na salngad én i to too fgal mimò di nligon, gablà ku kenen i muna gamwè i ulê di fulen.

7 Toom fandam i tagmangu ani, na Amuta Dyisas Krayst i tmabeng faglabat i kdee di ge.

8 Na Timoti, nangam nlifet i galgu tdò mdà di Fye Tulen, dunan Dyisas Krayst tamték mdà di fati, na kenen bel Dabid.

9 Na du tamdò agu i Fye Tulen, i dad dmuen Dwata fanlayamla agu, na bnilanggù agu gambet i satu to manò. Kabay balù bnilanggùla agu, knean làla fakay gbakus Tnalù Dwata.

10 Taman tnayudgu kdee kel di deg én duenan du dad to mgalék Dwata, du fye gfunla i kagalwà mdà di ku Dyisas Krayst, na gakuf ale

di kafye knè ditù di safédan landè gusenan.
11 Too gsalig i gman ani, manan,
“Ku gagin ito di kfatin,
mnè ito di safédan kadang,
12 ku gamtayud ito,
gagin ito di kagotan.
Ku laito nfun kenen di muna i dad to,
laan ito nfun,
13 ku là ito gsalig,
knean kenen too gsalig,
du là fakay ku laan dnohò i kdee manan.”

I salig gaflehew Dwata

14 Na kdee tafafaldamgu ani Timoti, toom fafaldam i dad to faglut. Na too ge fgal tmalù i dad to faglut, du Dwata mite dale, nang ale samdal gablà di gumtatek i dad tnalù, du landè gukmamu, du én sa baling gafalmo i kafaglut i dad to flinge dun.
15 Toom blé i ktom di nimoam, du fye gaflehewam Dwata. Na di katdoam Tnalù Dwata, toom fanse, du fye too glut i katdoam, du fye landè gumyaam di nimoam.
16 Fawag ge di dad kastulen ise mdà di Dwata i landè kamu, du baling matnù kgawag di Dwata i dad to makuf di kastulen ani.
17 I tdòla kamfit di dademe dad to gambet sigay kmamang di laweh. Na salngad i tdò i lwe to, dunan Himinyus na Filitus.
18 Hae, du gasyat ale di kaglut, du i tdòla kun i bang kték i dad to tamati takubu nan, na tafalmola kafaglut i dademe.
19 Kabay balù ani, i glut tdò Dwata là mgili, kaflingengu dun i bong batu na nun gsulat déén, manan, “Gadè Dwata ku simto dad to nfunan.” Na nun fa, manan, “Simto mangman nfun kenen Dwata, là fakay ku laan tagak i sasè nimoan.”
20 Di satu bong gumnè, nun dee bung kandeen déén, nun nimò mdà di blawen na di salafì, na dademe mdà di kayu na tanà. Na i dad mabtas falwà alò ku nun fye gukmamu dun, bay i dad là mabtas falwà klit i duh.
21 Kdeeito dad faglut salngad i dad kandeen ani. Du ku fawag kenen di sasè mangu gine, gambet kenen kandeen mabtas. Nalék kenen Amun, ku nun too gukmamun kenen, du gatlagad kenen mimò i kdee fye nimò.
22 Na Timoti, fawag ge di dad sasè knayeam di kfalami i nawam. Na too ge fgal mimò i tlu nimò, smalig ge di Dwata, kamdo demem to, na fadlug di ksasatu nawam di demem to, du ani nimò i kdee dad to dmasal di Amuito i dad to alò satu nawala mlalò kenen.
23 Taman lêmangu man, nang ge flabet di dad kastulen là glut i landè gukmamu, du én sa alò gukelan i kasbulaw.
24 I salig Amuta Krayst Dyisas là fakay ku sbulaw i demen to, bay too kenen fafye samtulen i demen to, na toon fantahà i nawan di dale, na too fulung tamdò,

25 na fganag mngewe i dad
to dmuen i kaglut. Hae,
du ken Dwata tamdel nawala
fye mguman i fandamla na
dmilè i kaglut.
26 Na samfulê ale di fye fan-
damla, na galwà ale di falel
Satanas i kamfè dale, du fye
nimòla i knayean.

3

Di kdadong gusen i banwe

1 Na Timoti fye toom gadè
ani. Di kdadong gusen i
banwe kel too sasè kaflayam.
2 Du kadang i dad to alò
mbong nawa i ktola, na lom
i knun, fdag ale, fdatahla i
ktola, madoy ale i demela to,
là ale mimen i dad tuala, ku
nun tmabeng dale làla kah di
nawala tatì landè di dale, là
ale mafè Dwata,
3 landè kakdola, là ale
mlifet i dad salà i demela to,
ftatekla i demela to, là ale
fulung damnan i ktola, too
ale labè, mnang nawala kdee
fye,
4 mangkal ale demela to,
gadlug ale di sasè nimò, làla
funa fandam ku fye i nimòla,
dmayen i ktola, na là ale
mbong nawa Dwata, bay
én kanbong nawala i dale
knayè.
5 Na flingu ale faglut di
Dwata, bay fankéngla kgal i
tulus Dwata. Taman Timoti,
too ge fawag di dad to én.
6 Na nun dad lagi salngad
én, fusuk di dad gumnè i
dad libun, i mlal mgebe, du
mebe dale. I dad libun én
too msamuk i nawala mdà di
dad salàla, na magfasak ale di
sasè knayèla,
7 na balù tan i tdò di dale
mayè ale gambet dun, bay là
ale glabat i kaglut.
8 Na i dad lagi én, knangla i
kaglut salngad ku Dyanis na
Dyambris, i dad lagi mnang
ku Mosis, du tamalmo i fan-
damla mdà di sasè nimòla, na
takmagol ale i kafaglut di ku
Dyisas Krayst.
9 Kabay i dad to én, là gafles
i kafgawla, du là mlo teen i
kdee dad to là ale fulung fal-
dam, salngad ku Dyanis na
Dyambris.

I Tnalù Dwata

10 Kabay ge Timoti, gmadè
i tdògu, i kebegu ktogu, i
knayègu klogu dini di tah
tanà ani, i kafaglutgu, i ktahà
nawagu, i kakdogu i demegu
to, na i ktayudgu.
11 Na léam gadè i kdee
kaflayam gnagugu di dad
banwe Antiyok, Ikonyum, na
Listra. Kabay Amuta Dyisas
falwà deg mdà di kdee dad
kaflayamgu.
12 I kdee dad to too mayè
ku matlu i ktola di ksasat-
ula di ku Krayst Dyisas nun
kaflayamla mdà di klalòla ke-
nen.
13 Kabay i dad to sasè na
flingu matnù i ksasè nimòla,
du fangawla i demela to na lê
ale mafgaw.
14 Kabay ge Timoti, fadlug
ge mnè di kaglut i tagatdò di
ge tafnaglutam, du gadeam i
dad to tamdò di ge.
15 Du fandamam, mdà
di gutukayam tagatdò di
ge Tnalù Dwata Too Mtiu i

mlé ge kfulung faldam na mebe ge di kagalwà fagu di kafaglut di ku Krayst Dyisas.
16 I kdee Tnalù Dwata fsulatan, di kenen too gumdaan. Na tagablé di gito du én gukmamu dun di katdò i kaglut, di kngak i sasè nimò, di kafngewe, na di katdò i matlu nimò,
17 du fye i dad to nfun Dwata landè gukulangla, bay too ale gablà mimò i kdee dad fye nimò.

4

I ktulen i Fye Tulen

1 Na Timoti, toogu man di ge di muna Dwata na Krayst Dyisas i mukum i kdee dad to mto na mati, na magot i kdee kadang di kasfuléan, ani dekta ge:
2 Too ge fgal tamdò Tnalù Dwata balù tan duh dun, na balù ku nun mayè flinge demen landè. Na toom faglabat di dad to, tdoam i gugsalàla, tangalam nawala mimò fye, na fantahaam nawam tamdò dale.
3 Mangu ani, du kel kadang satu duh i bang là flinge i dad to i glut tdò, bay lalòla i sasè knayèla. Na baling ale mngabal dee dad to tamdò i tdò kayèla fanlinge.
4 Là ale flinge di kaglut, du én sa balingla too fanlinge i dad santulen là glut i tnugad dad gutambulla.
5 Kabay ge Timoti, toom neye i ktom na nalékam i fye dalan di kdee nimoam. Tmayud ge di dad kaflayam, na fadlug ge tamdò na mbel i Fye Tulen, na toom dnohò i nimò fimò Dwata ge.
6 Na én mangu, du salngad agu di dsù du tamdadong i bang kfati deg. Too mdadong i ktagakgu i banwe ani.
7 Taftigu i galgu di kaskuya i gufafusuk Dwata deg, na ani takel agu di gusenan. Na tafadlug agu di kafaglutgu di ku Dyisas Krayst.
8 Taman, nun untung i tafala fatlagad Dwata deg, dunan i untung i dad to matlu di kiten. Amugu, i too matlu mukum mlé di deg untung én di Duh Kukuman. Na ise sa alò deg gumlén i untung, bay léan blé di kdee dad to fatan gagin i ayèla di kasfuléan.

Dad kated Fol

9 Na Timoti, beg ge too faflal salu dini di deg,
10 du Dimas tatnagakan agu, du too bong nawan i knayean di tah tanà, na salu kenen di banwe Tésalonika. Na tasalu Krisin di banwe Galasya, na Titus tasalu di banwe Dalmasya.
11 Na Luk alò i demegu dini. Nngém Mark na faginam di ksalum dini, du fye tnabengan agu di nimògu.
12 Na tadekgu Tikikus ditù di banwe Ifisus.
13 Na di ksalum dini, begam nebe i saulgu mangfel i tatagakgu di ku Karfus di banwe Troas. Na léam nebe i dad librugu na lumban i dad gusmulatgu too mabtas.
14 Alihandro i gal msel, too sasè nimoan di deg. Kabay Amugu Dwata i malas di sasè nimoan.

15 Balù ge Timoti, too ge
fgeye di to én, du too kenen
mnang i tdòta.
16 I tnanin kebela deg di
gususay landè to msen deg,
du tnagak agu i kdee dad
demegu. Kayègu ku nlifet
Dwata i salàla én.
17 Balù tnagakla agu
Amugu Dyisas Krayst mnè
di safédgu na tangalan i
nawagu, du fye too agu
gamtulen i Fye Tulen gablà di
kenen, du fye mlinge i kdee
dad to ise Dyu. Na kenen i
falwà deg di dad sasè to fan
mati deg.
18 Na gadègu i Amuta Dy-
isas lêman falwà deg mdà di
kdee sasè, kel di keben deg
di banwe nagotan di langit.
Kenen too magdayen kel di
landè sen. Amén.

Gusen i kafaldam Fol

19 Tulenam ku Friska na
Akwila na i kdee mnè di
gumnè Onisiforus fandamgu
ale.
20 Mnè fa Irastus di
banwe Korintu, na tagakgu
Trofimus di banwe Militus du
sasè nawan.
21 Na beg ge too gdohò salu
dini di là fa bang katno i
banwe.
Na Yubyulus, Fudin, Linus,
Klawdya na i kdee dademe
dad flanekta faglut, toola ge
fandam.
22 Kayègu ku i Amuta sam-
nagin ge na Dwata mlé kafye
di kdeeyu.

Titus
Sulat Fol di ku Titus

Kafaglabat i sulat Fol di ku Titus

Titus ani satu to Grik, na i satu deme Fol sgalak na gal tmabeng kenen, du gal kenen magin ku Fol di dademe kagun. Faglut na smalig kenen di ku Dyisas mdà di katdò Fol. Lwe dulê Fol mdek ku Titus tamdò i dad faglut di Korintu. Kenen i tmunda i galwe sulat di dale. Na magin Titus ku Fol di klauyan i satu fungul dnagit Krit, na i kdà Fol déén tnagakan Titus ditù, du fye kenen mebe i dad faglut.

Na smulat Fol di ku Titus du tdoan kenen i kiboan mebe i dad faglut di gufye, i kiboan malék i dad to mebe i dad demela faglut, na i kibò i dad faglut mebe i ktola.

1 Agu Fol smulat ani, na agu satu salig Dwata, na satu to gal dek Dyisas Krayst.

Tanalékan na dekan agu di dad to mgalék Dwata, du fye tangalgu i kafaglutla na mebe dale di kaglut i fnaglutta.

2 Du én gumdà i kafden i nawa landè sen, i fala fakang Dwata gito di là fa mimò i kdee, du Dwata là tmulen kakakéng.

3 Taman di kakel i bang kayean, fgadean Tnaluan. Na agu i gusmalig tmulen dun di dad to, du i mdek deg, dunan Dwata i Falwà gite.

4 Na smulat agu di ge Titus, du ge i too glut tingàgu di kafaglutta di ku Dyisas.

Kayègu ku banlé ge Màta Dwata, na Krayst Dyisas i Falwà gite, kafye na ktanak nawa.

I nimò Titus di fungul Krit

5 Tatnagakta ge di Krit, du fye fanngem i dad nimò là fa fnge, na nalékam i dad mebe i dad faglut di kat banwe. Na di kimoam ani, nangam glifet i gmangu ge.

6 I to mebe i dad faglut, fye ku landè fakay mlé salà di kenen, na alò satu yaanan, faglut i dad ngaan, là fakay ku nun mangman galan nimò i sasè knayean ku demen laan nimen i dad tuan.

7 Du i to mebe i dad faglut, mebe nimò Dwata, taman fye ku landè fakay mlé salà di kenen. Là fakay ku fdag, na mlal flabè, flangal, sfati, na lom i knun.

8 Kabay én fakay nalékam, dunan i to dmawat i dad to myak di gumnean, na bong nawan i fye, matlu fandaman, matlu nimoan, na gadnanan i kton.

9 Na lê fye ku mgal i kafaglutan di tdò too gsalig salngad i tagatdò di kenen, du fye gafgalan i kafaglut i dad to fagu di katdoan i glut tdò, na gafgadean gugsalà i dad to dmuen i kaglut.

10 Du nun dee dad to, balù dad to mgebe mdà di fnaglut i dad Dyu, là mayè mimen i glut tdò, na i tdòla landè

kamu, bay knean gafgawla i dademe.
11 Na tooyu nngak i dad to tamdò salngad én, du falmola i kafaglut kdee di dad malay fagu di katdòla i là fakay tdò, du ani dalanla mlangong i dad to, du fye gamwè ale filak.
12 Nun satu to mdà di Krit, satu tugadla na ani gmanan, “I dad to di Krit, tmulen ale kéng, na salngad ale dad labè lmanaf, là ale mayè mimò, bay too ale tyan kmaan.”
13 Na too glut gman i to ani. Taman toom ale nngak, du fye tanlula i kafaglutla,
14 du fye là ale flinge i ise glut santulen i dad Dyu, na dad flalò alò sansimò i dad to dmuen i glut tdò mdà di Dwata.
15 I to tamatlu, too fye keyen i kdee, bay i to là matlu, na là faglut, landè matlu di kenen, du i fandaman na i nawan tamalmo, na laan dnilè i kaglut.
16 Én manla gmadè ale kun Dwata, bay fagu di nimòla gadeito kéng i manla. Too ale sasè di kite Dwata, na là ale mimen Tnaluan, na là ale gablà mimò balù tan i fye nimò.

2

Too glut tdò

1 Kabay ge Titus, toom fasngad i tdoam di glut tdò.
2 Tdoam i dad tua lagi, fye ku damnan ale i ktola, na mimò ale fye, du fye mgafè ale, tangalla i kafaglutla, tananùla i kakdola, na tmayud ale i kdee kel di dale.
3 Na salngad én tdoam di dad tua libun. Fye ku én nimòla blà i to mgafè. Na nang ale dmalam i demela to du falmola i dengegan, na nang ale fafasak di dad gamlangal. Kabay tamdò ale i fye nimò,
4 du fye nun gugambet dad dademe libun i kibòla kamdo yaanla na dad ngàla,
5 damnan i ktola, tamlu i nawala, mifat i malayla, fduf i demela to, na mimen i yaanla, du fye landè fakay mangman sasè gablà di Tnalù Dwata.
6 Na salngad én i kafngewem i dad lagi là too tua, fye ku damnan ale i ktola.
7 Na Titus, fitem fagu di kdee nimoam, ge i guflingen i kdee kafye. Na fitem fagu di katdoam i katlum na kafeam.
8 Na di kdee kastulenam, fagum di glut, du fye i dad to dmuen ge myà ale, du landè sasè fakayla man gablà di gito dad faglut.
9 Na tdoam dad fasak, fye ku fdanàla i ktola di dad amula, na flehew ale di kdee nimòla, na nang ale smumal,
10 demen nang ale tmaku. Kabay fye baling ku fitela gsalig ale di kdee, fagu di fye nimòla, du fye magdayen i tdò gablà di Dwata i Falwà gito.
11 Na tafite Dwata i kafyen, i gafalwà kdee sahal dad to di kaflayam landè gusenan.
12 Na fagu di kafyen ani, tdoan ito fye ku tnagak kdee nimò i knang Dwata, na sasè

nibal i dad to di tah tanà ani, na tooito dnan i ktoito, na fatlu i nimoito, na laloito i kdee knayè Dwata kneito di tah tanà,

13 di lamito fatan i too mabtas Duh gaflehew gito, dunan Duh kasfulê Dwata i nun bong eneg, na Dyisas Krayst i Falwà gito.

14 Blé Dyisas i kton di fati tlas gito, du fye falwaan ito mdà di kdee salà, nlaneban ito, nimoan ito dad to nfunan, na banlén ito ayè mimò fye.

15 Na kdee én, tdoam di dad to. Toom ale fanngewe na ku nun là mayè dmawat i tdoam, toom ale nngak, fagu di glal blé Dwata ge, na nangam faloh ku nun smilo ge.

3

I nimò i dad to faglut

1 Na fafaldamam i dad to faglut, fye ku too ale mafè na mimen dad ulu mebe i banwela, na i dademe ganlal, na fatlagad ale tmabeng dale di kdee fye nimò.

2 Na nang ale talù sasè gablà di balù simto, na nang fakuf di kasbulaw, bay toola fanduf na fanse i kdee dad to, na fitela kafèla di dale.

3 Du balù gito di muna, là ito fa glabat i dalan Dwata, na là ito mimen kenen, na gasyat ito di kaglut. Magfasak ito di kdee bung sasè nibalito na knayeito. Na mnè ito di sasè fandam, na di kingà nawa. Na mnang nawa dad to gito, na gito mnang nawa dale.

4 Kabay di kfite Dwata i Falwà gito, i kafyen na kalbong nawan di gito,

5 falwaan ito mdà di kaflayam landè gusenan, ise gumdaan di fye mgimoito, bay alò mdà di kakdon gito. Falwaan ito fagu di klaneb Mtiu Tulus na di kablén di gito i falami nawa.

6 Na too fnè Dwata Mtiu Tulus di gito fagu di ku Dyisas Krayst i Falwà gito,

7 du fye mdà di kafye Dwata, matlu ito di kiten, du fye gfunito nawa landè sen i tooito sanfatan.

8 Too glut i gmangu di ge ani.

Taman kayègu ku toom tdò i kdee gmangu, du fye i dad to tafaglut di Dwata, toola fkah di nawala mimò fye. Du i tdògu ge too fye na too nun gukmamu i dad to dun.

9 Kabay fawag ge di dad kastalù landè kamu, gablà di kdee dad gutambul i dad to, na kasdal na kasbulaw i dad to gablà di dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis, du kdee nimò én landè gukmamu na landè fye gukelan.

10 Na ku nun to mlét nawa i dad to faglut, fye ku nngakam kenen sulê kel di lwe dulê. Na ku laan ge nimen, tnagakyu kenen,

11 du gadeam i to gambet én, tagasyat di glut dalan. Na i salaan ani fgadè dun sasè nimoan.

Gusen i man Fol

12 Ku dekgu Artimas ku demen Tikikus ditù di ge, too ge smitong deg di banwe Nikofolis, du mdà di nawagu mnè agu ditù di bang katno i banwe.

13 Toom tnabeng Sinas i
abugadu na Afolos di kag-
ula tamdò, na snikofam kdee
kanlidùla.
14 Là alò ge, bay fye ku i
dad to faglut toola fkah di
nawala i kimòla fye, du fye
gtabengla i dad demela to di
nun too kanlidù, du fye nun
fye bunge di nimòla.
15 Na Titus, kdeemi dini
galmi ge fandam. Na manam
di dad flanekito faglut ditù
galmi ale fandam.

Kayègu Dwata mlé kafye di
kdeeyu.

Filimon
I Sulat Fol di ku Filimon

Kafaglabat i sulat Fol di ku Filimon

Filimon satu ulu di dad faglut di simbahan di banwe Kolosas, na deme Fol sgalak. Na faglut Filimon du mdà di kaklingen i tdò Fol gablà ku Dyisas Krayst.

Na nun lifan Filimon dnagit ku Onisimus. Satu duh tmaku kenen filak Filimon na mila ditù di banwe Roma. Na di klon ditù, siten ale Fol na tdoan kenen gablà ku Dyisas, na én gumdaan faglut. Na tnabengan Fol klon di bilanggù.

Na du tafaglut sa Onisimus, tagadean sasè ku laan samfulê di to mfun kenen, du di bang atù ku nun lifan knilan i amun, là fakay ku là too fanlayam kenen. Taman snulat Fol Filimon, na feben ku Onisimus, du flesan fasfulê ditù di kenen. Fakdo Fol di ku Filimon fagu di sulatan, fye ku nlifetan salà Onisimus di kenen, na dnawatan ise alò ku lifanan, bay salngad ku too glut flanekan.

1 Agu Fol na Timoti i flanekta di kafaglut i smulat ani di ge Filimon, ge i toomi kando na dememi di nimòmi ku Dyisas Krayst. Bnilanggù agu mdà di katdògu i Fye Tulen gablà ku Krayst Dyisas.

2 Na smulat gami ku Afya, flanekmi libun di kafaglut, na di ku Arkifus, satu dememi sundalu di ku Krayst Dyisas, na di kdee dad faglut gal stifun déén di gumneam, du mangamfù di Dwata.

3 Kayèmi ku banlé gamu Maito Dwata na Amuito Dyisas Krayst kafye na ktanak nawa.

I kafaglut Filimon

4 Na Filimon, too agu mlé fye di Dwata gablà di ge di klitgu gal dmasal.

5 Hae, du lingegu gablà di kgal i kafaglutam di Amuta Dyisas, na gablà di kakdom i demem faglut.

6 Na dmasal agu, fye ku fagu di ksasatuito di kafaglut matnù i kaglabatito gablà di kdee fye gablé di gito mdà di ksasatuito ku Krayst Dyisas.

7 Filimon, i flanekgu toogu kando, too agu lehew na too maglala i nawagu, du taflaanam nawa i dad demem faglut fagu di kakdom dale.

Onisimus

8 Na du én toom nimò, nun kayègu fni di ge. Gadègu du nun glal blé Krayst Dyisas di deg, fakayta ge dek mimò i gablaam nimò.

9 Kabay, du bong nawagu ge, taman tatì agu fakdo di ge. Hae, fakdota ge balù deg tatoo tua nan, na balù bnilanggù agu ani, duenan du tamdò agu i Fye Tulen gablà ku Krayst Dyisas.

10 I toogu fni di ge gablà ku Onisimus, i too tingàgu di kafaglut di ku Krayst, na deg mbaling maan, du mdà di

katdògu dini di bilanggù, én gumdaan faglut.

11 Di muna landè gukmamum kenen, bay ani too nun gukmamum kenen, na deg sa nun gukmamugu kenen.

12 Na ani, dekgu Onisimus mulê déén di ge, balù too bong nawagu kenen.

13 Kayègu moon fnègu kenen fa dini di safédgu, du fye gtabengam agu fagu di kenen di klogu fa dini di bilanggù ani, du mdà di katdògu i Fye Tulen.

14 Kabay làgu nimò én ku làgu funa bal dun di ge, du là agu mayè tamguna i ge nawa. Hae, du là agu mayè gmaga ge tmabeng deg, fye fa ku mdà di ge nawa.

15 Én kè i kfagu Dwata ku Onisimus funan kenen fawag di ge là mlo, du fye di kasfuléan déén di ge, too kenen mnè nan di safédam kel di atuan.

16 Du mdà ani, ise alò fasakam, bay mabtas fa kenen di fasak, du kenen satu flanekam di kafaglut di ku Krayst Dyisas. Na too mabtas kenen di deg, bay lumban fa di ge, du ise ku alò fasakam, bay tambaling flanekam, du faglut kenen di Amuta Dyisas.

17 Na ani Filimon, ku too glut i kalnawam deg satu demem di kafaglut di ku Krayst Dyisas, toom dnawat Onisimus salngad ku agu dnawatam.

18 Ku nun salaan di ge ku demen nun utengan di ge agu mayad dun di ge.

19 Hae, du sulatgu dagitgu dini, du fye gadeam agu Fol mayad i utengan. Kabay gadeam utengam di deg, hae, du mdà di deg nun falami nawam landè gusenan.

20 Taman flanekgu, toom agu kando, du sasatu ite di kafaglut di ku Amuta Dyisas. Dnohoam i knayègu én, du fye mlaan i nawagu, du saflanek ite fagu di ku Krayst.

21 Filimon, too nun imen nawagu, too ge flinge deg gablà di gmangu di ge. Na gadègu ise alò én nimoam i fnigu di ge, bay bong fa dini i nimoam.

22 Nun fa satu fnigu di ge, na ani dunan, falam fatlagad i gumilègu déén di ge, du too nun imen nawagu fagu di kdasalyu deg di Dwata, mlal ani galwà agu mdà di bilanggù, du fye glauy agu gamu.

Gusen i man Fol

23 Na Ifafras, i demegu dini di bilanggù du mdà di kafaglutan di ku Krayst Dyisas, fandaman gamu kun.

24 Na ale Mark, Aristarkus, Dimas, na Luk, i dad tmabeng deg dini, fandamla gamu.

25 Kayègu Amuito Dyisas Krayst mlé kafye di kdeeyu.

Hibru
I Sulat di Dad To Hibru

Kafaglabat gablà di sulat di dad to Hibru

Landè gmadè ku simto smulat i sulat ani. Kabay gadè i dad to i gusmulat dun, dunan i dad to Dyu tafaglut di ku Dyisas Krayst.

Na di bang ksulat i sulat ani, too sasè kaflayam i dad to faglut, na dademe fnati mdà di kafaglutla di ku Dyisas. Na dademe dad to Dyu tafaglut, fan ale tmagak i kafaglutla na samfulê di muna fnaglutla, du là ale gmagan tmayud i kaflayam mdà di dad demela Dyu là faglut.

Taman i sulat libru Hibru ani gfebe di dad to Dyu faglut ku Dyisas, du fye tangal i nawala, na tamdò di dale i too glut fnaglut, dunan Dyisas, ise i dale fnaglut dunan i kimenla dad flalò. Dini gumitela kibò Dyisas smikof i fnaglut i dad Dyu, fagu di sangal dsù i gamwè dad salà, dunan dsuan i kton di kfatin di krus, na di kfatin landè nan gukmamu i dademe dsù i dad to. Na i smulat i libru ani tmulen dale i kdee lalòla di muna alò alung i nimò Krayst di dale fagu di kfatin, ktékan, na kasfuléan di langit. Na Dyisas Krayst, Tingà Dwata, kenen mdatah fa di kdee.

I kafgadè Dwata i tnaluan fagu di ku Dyisas

1 Di muna fa, dee dulê na dee kibò Dwata fgadè i tnaluan di dad gutambulito Dyu fagu di dad tugadan.

2 Kabay di fulé ani fgadè Dwata i tnaluan di gito fagu di Tingaan Dyisas Krayst. Na fagu di kenen, mgimò Dwata i kdee na kenen gumlén dun.

3 Na teenito di kenen i bong kneng i kafye Dwata, du salngad kenen di Dwata. Na fagu di bong eneg i taluan nagotan i kdee tamgimoan. Na di kafalwaan gito di dad salaito fagu di kfaloh i litean, samfulê kenen di langit, na sudeng gsen di kwanan Dwata i Harì Too Mdatah.

I Tingà Dwata mdatah fa di dad kasaligan

4 Taman mbaling kenen mdatah fa di dad kasaligan Dwata. Na du dnagit Dwata Dyisas Tingaan, fgadean na Dyisas mdatah fa di dad kasaligan.

5 Du là lmen gman Dwata di satu kasaliganan,

“Ge tingàgu,
na di duh ani fgadègu agu i maam.”*

Na là lmen gman Dwata di kasaliganan,

“Ge i tingàgu,
na di duh ani tafdatahta ge du tafgadègu agu i maam.”

6 Na lêman, di tafan kdek Dwata i tingaan, i too mdatah di kdee dini di tah tanà, manan gablà di kenen, manan,

* **1:5** Salmo 2:7

"Fye ku too mangamfù i kdee
dad kasaligangu di ke-
nen."
7 Kabay i gman Dwata gablà
di kasaliganan, manan,
"Dekam i nus fgadè i
knayeam salngad i
kasaliganam;
na i lifoh na silà nimoam
dad saligam."†
8 Kabay ani gman Dwata
gablà di Tingaan, manan,
"Ge Dwata, na i kagotam kel
di landè sen,
na i kagotam too matlu.
9 I knayeam i matlu nimò, na
i knangam i sasè nimò,
taman agu Dwata,
dunan Dwatam,
fdatahta ge mdatah fa
di dad demem,
na blégu ge bong kle-
hew."‡
10 Na manan fa di Tingaan,
manan,
"Amu, di katbuan, ge sa
mimò i tanà ani,
na mdà di kmalam ni-
moam i langit na kdee
mnè ditù.
11 Na balù di fulé duh i tanà
na langit mbaling ale landè,
bay ge fadlug fa kel di landè
sen,
na i tanà na langit sal-
ngad i klaweh malmo
ku talabi.
12 Gambet i saul maglulun,
nlulunam kadang i langit na
tanà,
na tanlasam ale.
Kabay ge là mgili,
bay mto ge kel di landè
sen."
13 Là lmen man Dwata di satu
kasaliganan,
"Fagotgu ge i kdee,
taman sudeng ge dini
gsen di kwanangu,
na teenam kadang i kag-
fisangu dad dmuen ge,
na i kafkahgu dale di
dungan i falel bliam."§
14 Taman, gablà di dad kasali-
gan, alò ale lifan Dwata.
Na laito ale fakay teen, bay
dekan ale, du fye tmabeng
gito dad faglut i gumlé Dwata
i kagalwà mdà di kaflayam
landè gusenan.

2

I kafye kagalwà

1 Na taman, du Tingà
Dwata mdatah di kdee, tooito
fkah di nawaito i gatdò di gito
gablà di kenen, du fye laito
gasyat di kaglut.
2 I flalò blé Dwata di muna
fa fagu di dad kasaliganan,
gadeito too glut tdò Dwata,
du kdee dad to mlafà dun,
fanlayam Dwata du balas di
sasè nimòla.
3 Salngad én sa gito, gadeito
ku là ito flinge na mimen
i gatdò di gito gablà di
kafye kagalwaito di kaflayam
landè sen, nun kaflayamito
gambet i dad to muna. I
Amuito Dyisas, kenen i
tnanin tmulen gablà di
kagalwà, na i dad to mlinge
dun, fgadèla di gito too glut i
kaklingela mdà di ku Dyisas.
4 Na Dwata gal fite di gito
too glut i fgadèla ani fagu
di nimoan dee bung tnikeng
fagu di kgal i tulusan. Na
kenen i mlé dee bung gnagan

† **1:7** Salmo 104:4 ‡ **1:9** Salmo 45:6, 7 § **1:13** Salmo 110:1

di dad faglut fdu di Mtiu Tulusan mdà di kenen knayè.

I kagalwà mdà di ku Krayst Dyisas

5 Na gablà di falami banwe
fatlagad Dwata di fulé duh, là
sa malék Dwata i dad kasaliganan du fagotan dun,
6 bay nun to mangman di
Tnalù Dwata, manan,
"Gamsalek agu i ktogu ku tan
i duenam gal faldam i
dad to,
na tan i duenam mifat
dale, du alò to?
7 Kabay tafdataham i dad to
fan salngad di kdatah i dad
kasaliganam di langit,
na tagablém di dale i
bong kdatah na afè
salngad i harì,
8 na tafagotam dale kdee mgi-
moam."*
Na du gman Dwata tafagotan
dad to i kdee, gadeito nun
duh kadang landè là fagot
Dwata dale. Kabay ani,
gadeito là fa fagot Dwata i
dad to i kdee.
9 Kabay knean fbaling Dyisas
to, na mdanà kenen flo di
dad kasaligan, du fye mdà di
bong kakdo Dwata gito, mati
kenen tlas i kdee dad to. Na
mdà di kaflayam gnagun di
kfatin, tabanlé Dwata kenen
bong kdatah na afè.
10 Tamgimò Dwata i kdee
di langit na kdee di tah
tanà, na kenen magot i kdee,
du fye slame gudmayen
kenen. Taman, gablà ku
fagun Dyisas di kaflayam, du
fye nun dee dad to mbaling
dad ngaan, na glalòla Dyisas
ditù di langit. Du fagu di
kaflayaman landè gukulangan na mbaling kenen To
Malak i dad to di gugalwàla
di kaflayam landè gusenan.
11 Gito dad gamsalà tatanlu
Dyisas. Kenen na gito nun
alò satu Maito. Taman balù
mdatah kenen là myà dmagit
gito dad flanekan.
12 Du tagmanan di Dwata,
"Na tulengu di dad togu i
kafye mgimoam,
na dnayenta ge déén di
kastifun i kdee dad
tom."†
13 Na lêman, manan,
"Too agu smalig di ge Dwata."
Na manan fa,
"Dini agu, na dmeme agu
i dad ngaam fifatam
deg."
Ani man Dyisas.
14 Du gito dad ngà Dwata
alò ito to, taman Dyisas fbaling to, du fye mati kenen duenan gito, du fagu di kfatin
fnisanan Satanas i gumdà i
fati.
15 Na falwaan ito di klikoito
i fati i gumgikatito kloito mto.
16 Taman gadeito ise dad
kasaligan i tnabeng Dyisas,
bay i tnabengan dunan gito
dad bel Abraham.
17 Taman landè dademe
kibò Dyisas ku laan mbaling
gambet gito dad flanekan,
du fye gnagun ku tan i gito
gnagu, du fye mbaling kenen
mdatah baito di muna Dwata
i too kamdo gito, i too gsalig
di nimò Dwata, du fye nlifet
Dwata dad salà i dad to di
kenen.

* **2:8** Salmo 8:4-6 † **2:12** Salmo 22:22

18 Na du tagnagu Dyisas
i bong kaflayam du mdà di
bong tilew, gadean i kiboan
tmabeng gito di dad tilew kel
di gito.

3

I kdatah Dyisas di ku Mosis

1 Na taman dad flanekgu
di kafaglut, du gamu tanalék
Dwata i mnè di safédan di
langit di fulé duh, tooyu fan-
dam Dyisas, du kenen sa dek
Dwata salu di tah tanà ani, du
fye mbaling kenen mdatah
baito di kafaglutito.
2 Too mimen Dyisas Dwata
di kdee fimoan kenen gambet
i kimen Mosis di kifatan i dad
to Dwata.
3 Kabay di fandam Dwata
mdatah fa Dyisas di ku Mosis
salngad i kdatah to mimò i
gumnè di gumnè i nimoan.
4 Hae, gadeito ku nun
gumnè, nun to mimò dun, na
i mimò i kdee dunan Dwata.
5 Na Mosis, too kenen mi-
men Dwata di kifatan i dad
ton, du salig Dwata. Én ni-
moan tulenan di dad to i
kaglut i man Dwata di kenen.
6 Kabay Dyisas Krayst ise
alò salig Dwata, bay Tingaan.
Na too kenen mimen Dwata
di kifatan i dad to Dwata, na
gito i dad ton ku fadlug ito di
kafaglutito di ku Dyisas, na
ku là ito myà tmulen gablà di
fatanito di kasfuléan.

I kafaftud Dwata i dad ton

7 Na taman too ito mimen i
fngewe i Mtiu Tulus fsulatan,
manan,
"E gamu, toogu fanlinge i
man Dwata di gamu di
duh ani,
8 na nangyu fgal i uluyu,
salngad di mgimò i dad
gutambulyu di
knangla Dwata*
klola tmilew kenen
di knèla di banwe
gulandè to."
9 Du gman Dwata manan,
"Klo fat falò fali balù tateen
dad gutambulyu dee
too fye mgimògu di
dale,
knean tnilewla agu,
du neyela ku tan
kaftahàgu i nawagu di
landè ksaligla deg.
10 Taman, too agu flabè dale,
na mangu, 'Ale i dad to fasyat
i nawala,
là ale mayè mimen i dad
knayègu.'
11 Taman du too agu flabè
nun fakanggu, mangu,
'I dad to ani, là ale sa gfusuk
di banwe gufaftudgu
dale.' "†
12 Taman dad flanekgu,
too gamu fafye, du fye landè
di gamu nun sasè fandam
i là mayè mimen Dwata i
gamgebe gamu di ktagakyu
Dwata i too mto.
13 Kabay ani, du fye landè
di gamu mafgaw i salà na
mbaling mgal ulu, i balingyu
nimò, satgal gamu nawa klit
i duh di nun gdè bangyu
mlinge i talù Dwata.
14 Du ku tooito smalig
di Dwata gambet i tnanin
ksaligito di kenen, kel di
gusen i kneito di tah tanà,

* **3:8** Salmo 95:7-8 † **3:11** Salmo 95:11

nun alelito di kdee nfun Krayst Dyisas.

15 Lêmangu nulit i man i Mtiu Tulus, manan,

"E gamu, tooyu fanlinge i man Dwata di gamu di duh ani,
na nangyu fgal i uluyu salngad di mgimò i dad to gutambulyu di knangla Dwata."‡

16 Simto kè i dad to balù tamlinge ale i talù Dwata, bay knean, too mnang nawala dun? Gadeito i dad to ani dad bel Israél di kebe Mosis dale lamwà di banwe Idyif.

17 Na simto kè i fanlabè Dwata klo fat falò fali? Dunan lêman i dad bel Israél. Na du too ale gamsalà fanlayam ale Dwata, na di kfatila gilè i lawehla di tanà ditù di banwe gulandè to.

18 Na simto kè i dad to i gman Dwata di fakangan i là ale gfusuk di banwe gufaftudan dale? Dad to bel Israél sa lêman i là mimen Dwata.

19 Taman i gugamlabatito là ale gfusuk di banwe gufaftud Dwata dale, du là ale mayè faglut na smalig di kenen.

4

Nun gufaftud Dwata i dad to faglut di kenen

1 Kabay balù én, là sa mgili i fakang Dwata, du nun dad to fakay fusuk di banwe gufaftudan dale. Taman tooito fafye, du fye landè balù satu di gito là gafat di guftud blé Dwata di gito.

2 Du gito, talingeito sa i Fye Tulen gablà ku Dyisas salngad kaklinge i dad gutambulito. Kabay landè gukmamu i kaklingela dun, du làla sa fnaglut.

3 Gito dad faglut di Dwata gfusuk di guftud tagaan i dad ton. Kabay du i faflabè i dad gutambulito Dwata, du là ale faglut di kenen, ani duenan toon fakang, manan,

"I dad to ani, talà ale gfusuk di banwe gufaftudgu moon dale."*

Kabay ise ku én duenla là gfusuk, du là fatlagad Dwata i guftud ani, du i guftud ani tafala fatlagad Dwata di dad ton di katbù i kimoan i banwe.

4 Du fanngen i kdee nimoan kel di nam duh, na gablà di gfitun duh, nun gsulat di Tnalù Dwata, manan,

"Na di kakel i gfitun duh ftud Dwata, du tafnge sa i kdee mgimoan."†

5 Na lêman gman Dwata gablà di guftud ani, manan, "Là ale gfusuk di gufaftudgu dale."

6 Taman gadeito i dad to di muna fa, i tnanin mlinge i Fye Tulen gablà di guftud ani, là ale fafusuk Dwata ditù, du là ale faglut di kenen. Kabay gadeito nun dad to faloh Dwata fusuk.

7 Gadeito glut ani du nun fa duh blé Dwata i fakay fusuk i dad to di gufaftudan. Du dee fali takubu kafnge dad muna to là dmawat dun, fsulat Dwata ku Dabid, manan,

‡ **3:15** Salmo 95:7-8 * **4:3** Salmo 95:11 † **4:4** Dyénisis 2:2

“E gamu, tooyu fanlinge i
man Dwata di gamu di
duh ani,
na nangyu fgal i uluyu.”‡

8 Na di kfati Mosis, Dyaswa
mebe i dad to di banwe
fakang Dwata di dale. Kabay
ise ku én guftud i gman
Dwata ani, du mlo nan
kakubu ani, na lêman man
Dwata nun duh kadang nun
dad to gumlén guftud i tagaan
dale.
9 Kabay là sa fa kel i duh
ani, bay nun duh kadang
gfusuk ito dad to Dwata di
gufaftudan gito.
10 Du ku simto faftud
Dwata, tatlag i nimoan sal-
ngad Dwata kafnge i nimoan
ftud kenen.
11 Na taman tooito fangal
i kafaglutito di kenen, du
fye gfusuk ito di guftud blé
Dwata di gito. Nangito gam-
bet i dad muna to là faglut,
ken là ito gfusuk di guftud én.
12 Na tooito fafye, du too
nun eneg i Tnalù Dwata,
du gfiten ku tan mnè di
fandamito na ku tan knayè
nawaito. Na i Tnalù Dwata
flingengu di sundang, du
too gamban, mdatah fa di
kagban i sundang sbalà gban,
du balù gagan dugsang i
sundang di laweh na fiten
ku tan i mnè di lam, bay
mdatah fa i Tnalù Dwata, du
gmagan fgadè ku tan too mnè
di fandamito, na tan knayè
nawaito, na dad nimoito.
13 Landè balù satu di
kdee mgimò Dwata di tah
tanà gbuni di kenen, teenan
i kdee, na di kenen gut-
mimelito i kdee mgimoito.

Dyisas Gumdatah di dad bà di Dwata

14 Taman du nun too
mdatah baito tasalu di langit
di Dwata, dunan Dyisas
i Tingaan, too ito fgal di
kafaglutito di kenen.
15 Du i mdatah baito di
Dwata, toon glabat ku tan
i gumlungayito, du tanagun
i kdee dad tilew i gnaguito.
Kabay kenen alò i là lmen
gamsalà.
16 Taman du tanun mdatah
baito di Dwata, nang ito gdè
salu di kenen fagu di kdasal-
ito du dnawatan ito. Hae,
toon ito kando na tnabengan
ito ku nun tilew gito.

5

I kakdo Dyisas i too mdatah baito

1 I kdee mdatah bà di
Dwata déén di gumangamfù
dad Dyu tamgalék mdà di
dale, du ale sa mlé di Dwata i
dad dsù i dad to di Dwata, du
fye magwè dad salàla.
2 Na i mdatah bà di Dwata
alò to, na gamsalà kenen,
taman nun ktahà i nawan di
dad demen to gamsalà i là
gmadè i salàla.
3 Na ise sa alò ku i salà i
dad to i gumdaan mlé dsù di
Dwata, bay i kenen salà, du lê
kenen sa i to gamsalà.
4 Landè to tatì nalékan i
kton mgimò mdatah bà di
Dwata, bay Dwata alò malék
gambet kalékan ku Aron.
5 Gambet én ku Dyisas
Krayst. Laan sa fdatah

‡ **4:7** Salmo 95:7-8

na nalék i kton du mgimò mdatah bà di Dwata, bay Dwata malék kenen di kangmanan di kenen, manan,
“Ge i tingàgu,
na di duh ani tafdatahta ge, du tafgadègu agu i maam.”*
6 Na nun lêman man Dwata di Tnaluan, manan,
“Tanalékta ge du mbaling bà i dad togu di deg, kel di landè sen,
salngad ku Harì Mélkisidék i bà di deg di muna fa.”†
7 Di knè fa Dyisas dini di tah tanà, too dmasal di Dwata, na too mlanu, na tamdak i lwakan di laman dmasal, du alò Dwata gmagan falwà kenen mdà di fatin. Na du toon fdanà i kton di knayè Dwata, linge Dwata i dasalan.
8 Na balù kenen Tingà Dwata, knean fagu di dad kaflayam gnagun, ganbetan ku tan ulê i kimen i knayè Dwata.
9 Na di kafngen mimò i kdee fimò Dwata kenen, mbaling kenen i gumdà i kagalwà i kdee dad to mimen kenen, du fye nun nawala landè sen.
10 Na tanalék Dwata kenen du mgimò mdatah bà di kenen, salngad ku Mélkisidék i bà di kenen di muna fa.

I dad ngà fa di kafaglut

11 Too dee fa moon kayègu tdò di gamu gablà di ku Mélkisidék na Dyisas i dad bà di Dwata, bay too malima mubad di gamu, du malima gamu gamlabat.
12 Tamlo fnaglutyu Dyisas. Taman gablà gamu moon mgimò dad to tamdò. Kabay tan i kibòyu tamdò, du nun fa kamuyu to tamdò gamu lêman i dad là mngalam tdò di Tnalù Dwata. Gambet gamu i dad ngà fadlug tmutù i là fa fulung kmaan i knaan.
13 Di tingà ito fa alò ito tmutù. Salngad én i to alò gamlabat i tdò là mngalam, du laan glabat gusahal i fye na i sasè.
14 Kabay di ktua ito fakay ito kmaan i knaan, dunan glabatito i mngalam tdò na gadeito i gusahal i fye na i sasè.

6

Fadlug ito di mngalam tdò i gudmalil i kafaglutito

1 Taman dad flanekgu, tamlo i kagbetito i dad muna tdò là mngalam gatdò di gito gablà ku Krayst. Na ani, too ito fadlug di kagbetito i dad mngalam tdò gablà di kenen i too gudmalil i kafaglutito. Nangito fsen i nawaito gambet i dad tdò taganbetito di muna gablà di ktagakito i dad nimò landè gukmamu na gablà di kafaglut di Dwata.
2 Na nangito fadlug sansulit ganbet gablà di kafbunyag, na i kafkah dad kmalito di ulu i satu to du mni fye mdà di Dwata, na di kték i dad mati kadang satu duh, na gablà di kukum Dwata i kdee dad to di fulé duh.

* **5:5** Salmo 2:7 † **5:6** Salmo 110:1

3 Kabay ku faloh Dwata, too
ito fadlug di kagbetito i dad
mngalam tdò.
4 Kaflingengu dun, ku nun
dad to faglabat Dwata di
nawala na gamlabat ale i
kafye gablé di gito mdà di
langit, na tanun alella di Mtiu
Tulus,
5 na gadèla i dad fye i tdò
Dwata, na gadèla gablà di dad
tnikeng tamgimò na nimò
kadang di fulé duh fagu di
kgal tulus Dwata,
6 bay ku knagolla kdee ani,
talandè kibòla msal na sam-
fulê lêman di Dwata, du fagu
di knangla Tingà Dwata, sadi
nlangsangla kenen lêman di
krus, na tnamfulàla kenen di
muna i dad to.
7 I dad to i guflingengu
dun di satu nligo nun ulen.
Na fye tmabò na lamnok i
fule déén, na là mlo too nun
gukmamu i mfunan, du nun
kafye gdawat i nligo ani mdà
di Dwata.
8 Kabay ku én alò tmabò na
lamnok di nligo, mgange, ba-
nal, na dademe sabat, landè
gukmamu nligo ani, na là mlo
snakuf i mfunan.
9 Dad flanekgu kanbonggu
nawa, balù ani mangu,
gadègu là gamu gambet i
dad to én. Du gadègu nun
fye bungeyu i bunge nimò i
dad to tafalwà Dwata di dad
salàla.
10 Na Dwata too matlu, na
taman toogu fnaglut na laan
glifet i kdee fye mgimòyu, na
i kalbong nawayu kenen fagu
di tooyu ktabeng i dad de-
meyu faglut mdà fa di muna
na kel i ani.
11 Na i kayèmi moon, ku
kat satu gamu, too fadlug di
ayèyu fatan i kasfulê Dyisas,
du fye gdohò i kdee fatanyu.
12 Là gami mayè ku là gamu
mayè mimen Dwata, bay
kayèmi ku lalòyu moon i dad
to gamdawat i kdee fakang
Dwata di dale, du too ale
gamtayud di kafaglutla di
kenen.

I kdohò Dwata i fakangan

13 Di kfakang Dwata di
ku Abraham, smafà i toon
dnohò i fakangan. Na du too
glut, landè dademe mdatah
di kenen, taman smafà fagu
di kton.
14 Na manan di ku Abra-
ham, manan, "Fakanggu ge
too nun kafye bléta ge, na
toogu fdee dad belam."
15 Na i fakang Dwata ku
Abraham ani too gdohò, du
too gamtayud Abraham fatan
i kagdohoan.
16 Ku smafà i satu to, én tgal
i safaan, dunan i katlon dagit
Dwata, i mdatah fa di kenen.
Na ku ani nimoan di ksusay, i
dad to déén faglut i manan.
17 Na nimò Dwata i safà,
du én i snafaan toon dnohò
i fakangan, du kayean fite di
dad to dmawat i fakangan là
sa mgili i tagnè fandaman.
18 I fakang Dwata na safaan
là sa mgili, du Dwata là sa
gamtulen kakakéng. Taman
gito dad tasalu di Dwata, du
flidung ito di kenen, tatoo
nun ayè nawaito tmayud fa-
tan i kdee fye tafakangan di
gito.
19-20 Na too nun imen
nawaito too dnohò Dwata

fakangan, du kenen sa gusmaligito. Na Dyisas, muna di gito salu di langit, na mbaling kenen mdatah baito di Dwata landè gusenan salngad ku Mélkisidék.

7

Mélkisidék i bà di Dwata di muna fa

1 Na Mélkisidék ani kenen i harì di banwe Salém, na satu bà di Gumdatahito Dwata. Satu duh sfati ale Abraham na dad harì, na fisanan ale. Na di kuléan, smitong Mélkisidék kenen, na mni kenen kafye di Dwata ku Abraham.
2 Na blé Abraham ku Mélkisidék i gasfalò i kdee gwean di kasfati. Na gumtatek i dagit Mélkisidék, dunan harì too tlu, na du kenen harì di banwe Salém, satu gumtatek i dagitan, dunan harì i gumdà ktanak nawa.
3 Landè gugmadè ku simto i maan ku demen yéan ku demen dad gutambulan. Na landè gugmadè gablà di ksutan ku demen i kfatin, du landè gsulat gablà di kdee ani. Taman gambet kenen di Tingà Dwata, du kenen bà di Dwata landè gusenan.
4 Du ku fandamito Mélkisidék, gadeito mdatah kenen, du balù i gutambulito Abraham, blén ku Mélkisidék i gasfalò i kdee gwean di kasfati.
5 Na gablà di dad bà i dad Dyu, i dad bel Libay, ale bel Abraham. Na i flalò mdà di ku Mosis, mdek dale dmawat i gasfalò di dad knun i dad demela Dyu, balù slame ale bel Abraham.
6 Na balù Mélkisidék ani ise bel Libay, bay gamdawat i gasfalò di knun Abraham. Na mni kenen kafye di Dwata ku Abraham, i gumakang Dwata.
7 Na kdeeito gmadè i to mlé kafye di demen to fagu di kafnin di Dwata, mdatah fa kenen di to gumlén kafye.
8 Na gablà di dad bà di Dwata mdà di bel Libay gal ale mati. Kabay Mélkisidék i gamdawat i gasfalò di knun Abraham sadi mto fa, du én i kaglabatito mdà di Tnalù Dwata.
9 Na too glut, Libay gamdawat i gasfalò, bay mlé kenen i gasfaloan di ku Mélkisidék fagu di kablé Abraham i gasfalò di knunan.
10 Du balù là fa to Libay di kablé Abraham i gasfalò di ku Mélkisidék di kagsitongan kenen, bay salngad i mlé kenen, du bel kenen Abraham.
11 Na di kablé Dwata i dad flalò di dad bel Israél, nimoan dad bel Libay dad baito di kenen. Na kaflingenta dun, ku ale i gmagan fatlu i dad to fagu di kaflalòla i dad flalò Dwata landè kamu Dwata mdek satu bà gambet ku Mélkisidék du tlas i dad bà gambet ku Aron i bel Libay.
12 Na di katlas i dad bà là fakay ku là tanlas i flalò lalòla.
13-14 Na gablà di Amuito Dyisas, i bà di Dwata tlas i muna dad bà gadeito ise kenen mdà di bel Libay, du mdà kenen di bel Dyuda. Na di kdee bel Dyuda alò kenen mgimò bà di

Dwata. Hae, du Mosis landè gmanan ku nun dad bà mdà di bel Dyuda.

Nun fa bà di Dwata salngad ku Mélkisidék

15 Na gadeito di katlas i dad bà mdà di bel Libay, i flalò matlas, du tanun satu bà salngad ku Mélkisidék.
16 Na i falami bà ani, mgimò kenen bà ise ku fagu di dad urdin di tah tanà ani, bay mgimò kenen bà fagu di eneg i nawan landè gusenan.
17 Too glut ani, du tafsulat Dwata gablà ani, manan,

"Tanalékta ge du mbaling bà
i dad togu di deg kel di
landè sen,
salngad di ku Harì
Mélkisidék i bà di deg
di muna."*

18 Na taman i muna flalò tatanlas Dwata, du landè gukmamu, na là gamtabeng i dad to,
19 du fagu di flalò fdu di ku Mosis landè to mbaling matlu di kite Dwata. Kabay ani, tagablé Dwata gito i fye fa dalan i fakayito too gusmalig. Na fagu di dalan ani fakay ito fdadong di Dwata.
20 Na là alò ani, du di kalék Dwata ku Dyisas i bà di kenen nun fakangan di kenen. Kabay di kalékan i dad bel Libay dad bà, landè sa fakangan di dale.
21 Kabay nun fakang Dwata di ku Dyisas fsulatan di Tnaluan, manan,

"Tamakang Dwata i Amu,
na laan nawì i fakangan,
manan,
'Tanalékta ge du mbaling bà i
dad togu di deg kel di
landè sen.' "†

22 Na du ani sa fakang Dwata di ku Dyisas, tagadeito i falami dalan mgimò Dwata fagu di ku Dyisas, too mdatah fa di muna dalan salu di kenen.
23 Na là alò ani, du i dad bà di Dwata i bel Libay dee ale, du ku mati satu nun lêman tlasan.
24 Kabay Dyisas mahal, du mto sa kenen kel di landè sen. Na du kenen bà landè gusenan, là matlas i nimoan.
25 Na du ani kagkah Dyisas, balù kilen gaganan falwà i dad to salu di Dwata fagu di kenen, du mto kenen landè gusenan, na kenen baito di Dwata.
26 Taman Dyisas i mdatah baito di Dwata, na too nun gukmamuito kenen, du too kenen gmagan tmabeng gito, du too landè salaan, na laan gsalà. Na laan gambet i dad to, du ale gamsalà. Na kenen fdatah Dwata di kdee di langit.
27 I dademe bà di Dwata là fakay ku là ale damsù di Dwata klit i duh, du fye funa nlifet Dwata dale salà, na kafnge én, dad salà i dad to. Na i nimò Dyisas nun gumahalan. Du landè salaan, i dsuan di Dwata i gufalwaan i dad to di dad salàla, alò sulê. Na talandè gukmamu ku sansulit i nimoan ani, du én sa dsuan i kton.
28 I muna dad mdatah bà di Dwata, mgalék fagu di flalò fdu di ku Mosis

* **7:17** Salmo 110:4 † **7:21** Salmo 110:4

tatì ale alò to, na gal nun gukulangla. Kabay di fulé ani dnohò Dwata i fakangan tangalan fagu di safà, na nalékan Tingaan Dyisas i landè gukulang, du mgimò bà di kenen kel di atuan landè sen.

8

Dyisas i mdatah bà di Dwata
(Éksodus 19:5-6; 20:1-17)

1 Na ani gumtatek kdee manmi gine, tanun mdatah baito di Dwata i tasudeng di gsen kwanan Dwata i Harì Too Mdatah di langit dunan Dyisas.

2 I nimò Dyisas nimò i mdatah bà déén di muna Dwata di too glut gumangamfù di langit ise ku to mimò dun, bay Amuito Dwata.

3 I kfagu i mdatah bà di Dwata di tah tanà ale mgalék du mlé di Dwata, na damsù di kenen. Taman salngad én i baito, là fakay ku landè blén di Dwata.

4 Balù ku dini fa Dyisas di tah tanà, ise kenen bà di Dwata, du i dad bà di Dwata di tah tanà, i mlé di Dwata fagu fa di flalò mdà di ku Mosis.

5 Na déén gumimò i dad bà di gumangamfù di Dwata. Na gumangamfù ani tatì alò guflingen i too glut gumangamfù ditù di banwe di langit. Too glut ani, du di fan kafdak Mosis gumangamfùla, dek Dwata, manan,

"Toom neye di kimoam
i gumangamfù, én
laloam kdee fiteta ge
ditù di bulul." Ani man
Dwata.

6 Kabay i nimò Dyisas Krayst too mdatah fa di dad bà di Dwata di tah tanà ani. I falami dalan mdà di ku Dyisas i smafye gito di Dwata, mdatah fa di muna dalan, du i falami dalan ani gagin di too fye fakang Dwata di gito. I fulé fakang Dwata di gito mdatah fa di muna fakangan.

7 Du ku là kulang i muna dalan là tanlas dun.

8 Kabay tanlas Dwata falami, du di kiten kulang i nimò i dad to Israél, du là ale mayè mimen i muna dalan. Na én duen man Amuito Dwata, manan,

"Ani i mangu di dad to Israél,
na di dad bel Dyuda,
nun duh kadang
fgadègu gamu i falami
dalan salu di deg.
9 Falami dalan ani là gambet
i fgadègu di dad gutambulla
di kebegu dale
lamwà di banwe Idyif,
du là ale fadlug mlalò i dalan
fgadègu di dale,
na én duengu fbayà dale,
agu i Amu, na ani i
mangu di dale.*
10 Na lêman mangu di dale
gablà di falami dalan.
Ku kel kadang i duh i
gmangu di dale,
fkahgu i dad tdògu di lam i
fandamla,
na di nawala.

* **8:9** Éksodus 19:5-6, 20:1-17

Na di bang én agu mbaling
Dwatala,
na ale mbaling dad togu.
11 Na kakel i duh én, landè
gukmamu kasatdò kat satu
dale gablà di deg,
na landè gukmamu i to
fgadè ku simto agu,
du i kdee kadang gmadè deg,
mdà di mdanà to kel di
mdatah to.
12 Na làgu fandam i dad salàla,
du tanlifetgu i dad sasè
nimòla." Ani gman
Dwata.
13 Du tanun gman Dwata di
gito gablà di falami dalan na
ani duen i muna dalan landè
gukmamu. Na gadeito balù
i tan ku talabi talandè guk-
mamu dun.

9

I kfangamfù di tah tanà na di banwe di langit

1 Na di muna dalan di
Dwata gatdò di gito ku i tan
kiboito mangamfù di Dwata.
Na nun gumangamfù mgimò
di tah tanà ani, du déén
gumangamfù kenen.
2 I gumangamfù mgimòla
ani, nun lwe sibayan. Na di
tnanin sibay mdadong di gu-
fusuk, nun gal gumkah i salò,
na nun lamisa gumkah fan
blé di Dwata. Na sibay ani
dnagit Mdatah Sibay Dwata.
3 Na nun kurtina di bà
gufusuk i galwe sibay. I
sibay ditù di lam, dnagit Too
Mdatah Sibay gumangamfù
di Dwata.
4 Na di galwe sibay, nun
lamisa slame blawen galla
gumtam i fangbun. Na
nun bong kaban maglafin
blawen, na kaban ani, ilè
Dwata i muna dalan salu di
kenen. Na di lam i kaban
blawen ani, nun tukay sabuy
blawen gumkah i knaan mdà
di langit blé Dwata dnagit
mana. Na déén i tugad Aron
tatmune, na lê i lwe bong
batu kufil gugsulat i dad flalò
Dwata blé ku Mosis di muna
fa.
5 Na di tah i kaban blawen
nun lwe gtadag déén kaf-
baweh i dnagit sérubim slame
blawen too mneng, du ilè
déén Dwata. Na magbel
i fafakla lidung i gumlifet
Dwata salà i dad to. Kabay ise
ani fa i bang kafgadè i kdee
ani.
6 Na di ksikof kdee nimòla
fatlagad i gumangamfùla, klit
i duh fusuk dad bà di Dwata
di tnanin sibay, du mimò
i dale alel di kfangamfù di
Dwata.
7 Kabay di galwe sibay ditù
di lam, alò i mdatah bà di
Dwata fakay fusuk ditù, bay
alò sulê di sfali i kimoan dun.
Na neben litè i lmanaf ditù di
lam, du dsuan di Dwata gablà
di gugsalaan di Dwata, na
gablà di gugsalà i demen dad
to i làla gadè, du fye magwè
gugsalàla.
8 Ani kibò dad bà di Dwata
déén di gumangamfù di
Dwata. Na fagu di nimòla
ani, én tdò i Mtiu Tulus di
gito di klo nun fa gukmamu
dad to i tnanin sibay dnagit
Mdatah Sibay, gito dad to là
fa fakay fusuk di sibay ditù di
lam dnagit Too Mdatah Sibay.
9 Na i kibòla mangamfù
déén di gumangamfùla, nun
gatdò di gito di duh ani. I

gatdò di gito, dunan balù damsù i dad to dad lmanaf na dademe gablé di Dwata là sa gmagan fatlu i nawa i dad to mayè fdadong di Dwata, du là gamwè i dad salàla.

10 Du di dale kfangamfù ani, alò ale mlalò i dad flalò tagnèla nimò gablà di kakaan, i kinum, i kadyo, na gablà di kalob. Kdee ani gablà di muna dalan ku tan kibòla i lawehla di kfangamfùla di Dwata. Na nun gukmamu ani alò di là fa fgadè Dwata i falami dalan mangamfù di kenen.

11 Kabay tasalu Dyisas Krayst dini di tah tanà ani, na mbaling kenen mdatah bà di falami dalan salu di Dwata. Na i falami dalan ani too fye fa di muna dalan. I gumangamfù fnusuk Dyisas ise nimò i dad to ku demen fdak dini di tah tanà. Kabay i gumangamfù i fnusukan too mdatah fa i kafyen.

12 Na di kfusuk Krayst déén di Too Mdatah Sibay di langit, alò sulê, du ise ku litè kambing ku demen baka i neben, bay kenen litè i dsuan na mdà di kadsuan i kton, gsoan ito di kaflayam landè gusenan.

13 Di muna fa i dad to magagsik fagu di klafàla i lii kafaglutla, silang ale fakay lêman makuf di kfangamfù ku funa ale snabul i dad bà di Dwata litè kambing na baka ku demen kaful i libun baka tasnakufla, du fye mlaneb lêman i lawehla.

14 Kabay too mabtas fa i litè Krayst di klifet i salà, du fagu di tabeng Tulus Dwata i landè gutambuan na landè gusenan dsù Krayst i kton di Dwata na landè gukulang i dsuan. Na fagu di litean, falwaan ito di dad sasè fandam mdà di dad sasè nimoito. Na du glut ani, fakay ito mimò i knayè Dwata too mto.

15 Taman tasalu Dyisas dini di tah tanà, du kenen mebe i falami dalan, du fye kdeeito fbaling Dwata dad ngaan gamdawat kadang i kafye landè gusen fakang Dwata di gito. Na fakay ani, du tamati Krayst du fye nsoan i dad to mdà di kgikat i salà di klalòla i muna dalan.

16 Kaflingengu dun, ku nun to mlé i knunan di satu to di kfatin, silang gdawat i satu to gumlén dun ku nun kaglut tamati i to mlé.

17 Na i fakang i to mayè mlé i knunan là sa gdohò ku laan funa mati, du di klon fa mto landè gukmamu i fakangan silang gdohò ku tamati i to makang dun.

18 Na salngad i muna dalan, du silang gamdawat i dad to i fye mdà di muna dalan ku nun falohla litè lmanaf dsùla.

19 Glut sa ani, du di kafnge Mosis fgadè i kdee flalò Dwata di kdee dad to, nwean litè i guyà baka na kambing i tasanbool yéél. Na snabulan i gusmulat i dad flalò na i kdee dad to. Én sabul dun i bul bilibili bnatak fulè na batang di malnak fanga mdà di satu kayu hisof.

20 Na di sleng Mosis smabul i litè, manan, “I litè ani, guflingen i dalan flalò Dwata gito, du fye gdawatan ito.”

21 Na snabulan litè fa i
gumangamfù, na i kdee
kandeen ditù di lam i nun
gukmamu di kfangamfùla di
Dwata.
22 Hae, tdò i flalò, là fakay
ku là snabul litè fan i kdee
kandeen di gumangamfù di
Dwata. Na salngad i dad to,
én alò dalan gumaglifet i dad
salàla fagu alò di kadsù i litè.

Dsù Dyisas i kton du fye magwè dad salà i dad to

23 Na i gumangamfù di
tah tanà ani, na kandeen
di gumangamfù di Dwata,
alò guflingen i too glut
gumangamfù ditù di langit.
Na dini di tah tanà, mbaling
ale mlaneb mdà di litè sabul
di dale. Kabay i gumangamfù
di langit, là fakay ku là fye
dsù mdatah fa di dsù dini di
tah tanà.
24 Taman fafaloh Dyisas
Krayst i kenen litè, du dsù
di Dwata. Na i gumangamfù
fnusukan, ise mgimò dad to
di tah tanà ani, du alò guflin-
gen di too glut gumangamfù.
Kabay fusuk kenen ditù di
langit i too glut gumangamfù,
na déén kenen sadni di safèd
Dwata, na kenen i baito di
Dwata.
25 Na di kfagu i mdatah
bà di Dwata dini di tah tanà
samsulit damsù, du klit fali
fusuk kenen di sibay ditù di
lam dnagit Too Mdatah Sibay,
du damsù i litè i lmanaf.
Kabay là sansulit i nimò Dy-
isas Krayst du alò sulê dsuan
i kton di Dwata.
26 Du ku kenen masasulit
magu di fati du blén i kton
di Dwata, lêman kenen
masasulit gagu di kaflayam
fandà di kgimò i banwe kel
i ani. Kabay ise én nimoan,
du alò kenen sulê salu dini di
kdadong ktafus i banwe, du
fye magwè i dad salà i dad to
fagu di kadsuan i kton.
27 Na salngad én i dad to, du
alò ale sulê magu di fati, na
kafnge én nukum ale Dwata.
28 Na salngad ku Krayst,
alò sulê dsuan i kton, du fye
galwà i dad to di dad salàla.
Na lêman kadang salu kenen
dini di tah tanà, ise ku én
duenan du dad salaito, bay
du fye fanngen i kafalwaan i
kdee dad to too mayè fatan i
kasfuléan.

10

I dsù Krayst too mdatah fa di dad muna dsù

1 I dad flalò blé Mosis, alò
alung i dad kafye fan mkel
fagu di ku Dyisas, du ise én
fa dunan. Hae, du i dad
lmanaf gal dsù klit fali kel di
atuan, là gmagan fatlu i dad
to mayè fdadong di Dwata,
du là gamwè i dad salàla.
2 Du ku too magwè i dad
salà i dad to mangamfù
di Dwata fagu di kadsùla
lmanaf, talandè moon ksasè
fandamla gablà di dad salàla,
na talà moon damsù du
gadèla tamagwè dad salàla.
3 Kabay du là gamwè i
salàla, taman damsù i bà di
Dwata klit fali na fafaldam
dale i dad salàla.
4 Du i litè baka na kambing
i dsùla là gmagan mwè i dad
salà.
5 Na én duenan di fan
ksalu Dyisas dini di tanà ani,
manan di Dwata,

"Ise ku én i toom knayè i
dad lmanaf dsù, na i
dademe dsù blé di ge,
bay tanimoam i lawe-
hgu, du fye dsù di ge.
6 Na là ge mayè i lmanaf
snakuf di lifoh du dsù
di ge,
ku demen én dsù du fye
bayad i dad salà,
7 taman mangu,
'Tadini agu du mimen i
dekam deg, i tagsulat
di libru gugsulat i
flaloam.
E Dwata, too agu lehew
mimen i knayeam.' "*
8 I muna gmanan, là mayè
na là gaflehew Dwata i dad
lmanaf i dsù na i dademe
dsù blé di kenen, demen dad
lmanaf snakuf di lifoh, na
dademe dsù bayad i dad salà.
Na ani gman Dyisas, balù
gadean ani flalò fagu di ku
Mosis.
9 Kafnge én, manan di Dwata,
"Tadini agu Dwata, du mimò
i knayeam." Taman tanlas
Dwata i muna dalan, dunan
kadsù i lmanaf, du fye én tlas
dun i falami dalan, dunan
Krayst i dsù di Dwata.
10 Na du tamgimò Dyisas i
kdee knayè Dwata, nlifetan
i dad salaito na mlaneb ito
fagu di kadsuan i kton alò
sulê, na talà sansulit.
11 Kabay i dad Dyu i dad bà
di Dwata, tadag ale déén di
gudamsù klit i duh, na gal ale
damsù di Dwata. Kabay i dad
dsùla ani, là gamwè i dad salà
i dad to.
12 Kabay Dyisas Krayst ma-
hal, du blén alò satu dsù, du
fye bayad i dad salà na talà
sansulit, du i dsù ani kel di
landè sen. Na di kafnge i ni-
moan ani, sudeng kenen gsen
di kwanan Dwata di langit.
13 Na ditù gufatanan kakel
i duh fnisan Dwata kdee dad
mnang nawa kenen na fka-
han ale di dungan i blian.
14 Na du mdà di satu dsù, i
dad salà i dad to tamaglifet,
na fbalingan ale dad to matlu
di kite Dwata kel di atuan
landè sen.
15 Na lê ani i tdò Mtiu Tulus
di gito fsulatan, manan,
16 "Agu Amuyu Dwata
mangu, kadang di satu
duh,
ani i falami dalan i
nimògu di dad to
faglut,
fkahgu i dad tdògu di lam i
nawala,
na di fandamla."
17 Na manan fa,
"Di bang én, talàgu fandam i
dad salàla,
du nlifetgu i kdee sasè
mgimòla."
18 Na du tamaglifet i dad salà,
landè gukmamu dademe
dsù, du fye magwè i salà.

Fdadongito di Dwata

19 Na dad flanekgu faglut,
du tafafati Krayst na tamaloh
nan i litean, talà ito gdè fusuk
di Too Mdatah Sibay.
20 Hae, du tanimò Dyisas i
dalan salu di Dwata fagu di
kadsuan i kton, na ani kfagu
i kagablé di gito nawa landè
sen.
21 Na là alò ani du tanun too
mdatah baito di Dwata mebe
gito dad to Dwata.

* **10:7** Salmo 40:6-8

22 Na du Dyisas mebe gito,
too ito fdadong di Dwata mdà
di nawaito, na too ito smalig
toon ito dnawat, du gadeito
tamlaneb i nawaito mdà di
dad salaito fagu di litè Dyisas,
na tafbunyag ito du ilè tam-
laneb ito.
23 Nang ito tagak imen i
nawaito, bay fadlug ito sma-
lig di Dwata, na nang lwe
nawa, du gadeito too dnohò
Dwata i kdee fakangan di
gito.
24 Na too ito fandam i fye
kiboito finit nawa i demeito
to, du fye too ito sakdo na too
ito mimò i fye nimò.
25 Na nang ito tlag stifun
du mangamfù di Dwata.
Hae, nang ito mlalò i nimò i
dademe to talà stifun. Kabay
tooito satgal nawa, lumban
nan du gadeito tamdadong
nan i bang kasfulê Amuito
Dyisas.

26 Na ku tagadeito na tad-
nawatito i kaglut gablà di
klifet Dwata i dad salaito,
na baling ito gal tamgaad
mimò sasè, landè sa dademe
dsù dnawat Dwata, du fye
magwè i dad salaito.
27 Du i to mimò gambet ani,
landè imen nawan ku galwà
kenen di kukum Dwata, du
én gukelan di too minit lifoh
i flayam Dwata i kdee dad to
mnang nawa kenen.
28 Na di muna fa ku simto
mnang i flalò blé Dwata fagu
di ku Mosis, na ku nun lwe
demen tlu to gmadè ani,
landè kakdo bay balingla
fnati.
29 Na du glut ani, matnù fa
i kaflayam i to ku knangan
Tingà Dwata, na landè btas di
kenen i litè Krayst i gamgalob
i dad salaan, balù i litean i
falami dalan salu di Dwata,
na i madoy i Tulus Dwata i
mlé kafye.
30 Gadeito Dwata i mang-
man, “Agu i malas na
mlayam dad to mimò sasè.”
Na manan fa, “Agu Amuyu
na agu mukum i dad togu.”
31 Too gamlikò i kagkah
satu to ku fanlayam Dwata
too mto.

Nun untung blé Dwata

32 Na ani fandamyu ku i
tan kagkahyu di muna di
kafaglabat Dwata di nawayu
i kaglut na faglut gamu. Du
di kfalamiyu faglut too dee
kaflayam kel di gamu, bay
tagamtayud gamu, du làyu sa
tagak i kafaglutyu.
33 Balù slaan, tafyà gamu
i dad to, na fanlayamla
gamu di muna i dee dad
to. Na slaan gakuf gamu
di kaflayam bléla di dad
demeyu faglut.
34 Na tatooyu kando na
tnabeng i dad demeyu faglut
déén di bilanggù. Na balù i
kandeenyu mti nwè di gamu
too gamu lehew, du gadèyu
nun fa fye bong untung
nfunyu déén di langit, na là
sa fakay gwè di gamu kel di
landè sen.
35 Taman tooyu fangal i
nawayu, du ku mgal nawayu
smalig di Dwata balù tan kel
di gamu nun too fye untung
blé Dwata gamu.

36 Ku nun kel di gamu dad
kaflayam, too gamu tmayud,
du fye mgimòyu i knayè
Dwata, du fye gamdawat
gamu i tafakangan di gamu.
37 Tooito fantahà i nawaito
fatan, du déén di Tnalù
Dwata fsulatan, manan,
"Tamdadong nan kakel i to
galyu fatan, na too
gdohò i ksalun dini.
38 Na i dad to nfungu, i
tambaling matlu mdà
di kafaglutla di deg,
banlégu ale nawa
landè sen,
bay ku nun satu di dale
kmagol i kafaglutan,
laan gaflehew deg."
39 Kabay gito, là ito salngad
i dad to kmagol i kafaglutla
na là galwà, du too glut i
kafaglutito, taman galwà ito
na nun nawaito landè sen.

11

I katlu dad to di kite Dwata alò mdà di kafaglutla di kenen

1 Ku faglut ito di Dwata,
gadeito tooito gdawat i kdee
kafye fatanito mdà di kenen.
Na fagu di kafaglutito gadeito
di nawaito, kadang satu duh
gdawatito i kdee laito fa teen.
2 Na i dad muna toito too
ale dnayen Dwata, du too ale
faglut di kenen.
3 Na gito, mdà di kafaglu-
tito di Dwata, gadeito balù
tan i teenito dini, mgimò
Dwata fagu alò di taluan.
Taman glabatito i kdee
teenito mgimò mdà di laito
teen.

I kafaglut Abél

4 Na Abél, mdà di kafaglu-
tan di Dwata gablé kenen i
too fye dsù di Dwata, mdatah
fa di blé i twegen Kain. Na
du faglut Abél dnayen kenen
Dwata, na fiten matlu Abél
déén di kiten, du dnawatan i
blé Abél di kenen. Na balù
tamati Abél, knean tdoan gito
i kabtas i kafaglut di Dwata.

I kafaglut Inok

5 Na Inok, mdà di kafaglu-
tan laan gagu di fati, du nebe
kenen Dwata ditù di langit,
na fanngabal i dad to, bay
landè to mite kenen, du ditù
kenen di langit. Na di klon fa
dini di tah tanà fgadè Dwata i
kafaglutan gaflehew kenen.
6 Na i to landè kafaglutan
laan gaflehew Dwata. Du
balù simto to mayè salu
di Dwata, là fakay ku laan
fnaglut nun Dwata na nun
kafye blén di simto too fgal
meye i dalan salu di kenen.

I kafaglut Nowa

7 Na Nowa, mdà di kafaglu-
tan flinge kenen ku tan fgadè
Dwata di kenen gablà di fan
kel. Na mimen kenen Dwata
na mimò i bong aweng, du én
gugalwaan na dad malayan
di bong dunuk. Fagu di
kafaglutan fiten di kdee dad
to là faglut too ale gablà
dmawat i kalmola blé Dwata
dale. Na mbaling matlu
Nowa di kite Dwata du mdà
di kafaglutan.

I kafaglut Abraham

8 Na Abraham, mdà di
kafaglutan di kdek Dwata
kenen, tagakan i gumnean,
na salu kenen di satu banwe i

fakang Dwata blé kenen na di dad belan. Mdà kenen na tnagakan i gumnean balù laan gadè i gusablà i banwe fakang kenen.

9 Di kakelan di banwe i fakang Dwata kenen, toon fnaglut blé Dwata kenen di satu duh, taman balù di bang én landè too mbangal gumnean mnè kenen déén alò di tukay slung. Na i dad demen mnè dunan i tingaan Isaak, na i fuan Dyékob i dademe gumlé Dwata fakangan.

10 Du i banwe fatan Abraham, dunan i banwe di langit, i banwe nimò Dwata i landè gumalmon kel di landè sen.

I kafaglut Sara

11 Na Sara i yaan Abraham, mdà di kafaglutan mbaling maltien balù ku taglius i bangan mngà du mdà di ktuan. Maltien Sara du smalig too dnohò Dwata i fakangan di dale.

12 Balù Abraham là gmagan fngà kenen, bay fbel fa Dwata bong dee dad belan i là gagan mse gambet i blatik di langit, na falak di kilil mahin.

I dad faglut mngabal i too banwela

13 Na kdee dad to én, fadlug faglut di Dwata kel di kfatila balù làla gdawat kdee fakang Dwata di dale. Kabay balù làla gdawat i kdee fakangan di dale, knean too ale lehew, du fagu di kafaglutla kanteenla i kdohò i fakang Dwata dale balù mlo fa. Na fgadèla di dad to, i tanà ani ise i too untù gumnèla, du alò ale dad to flo mnè dini, na i too untù gumnèla ditù di banwe di langit.

14 Na i dad to mangman ani, toola fbangal fite na i toola fatan i untù gumnèla di langit.

15 Na làla man i too gumnèla i banwe tnagakla, du ku én i fandamla samfulê ale moon.

16 Kabay i fanngaballa i banwe mdatah fa di banwe tagakla, dunan banwe di langit. Na taman Dwata là myà di kmanla kenen Dwatala, du tatnagaan ale banwe gufnean dale.

I kablé Abraham i tingaan di Dwata

17-18 Na gadeito i fakang Dwata di ku Abraham dunan dee kadang belan fagu di tingaan Isaak. Na di ktilew Dwata ku Abraham, fnin i tingaan du dsù di kenen. Kabay du too nun kafaglut Abraham di fakang Dwata kenen, taman tafanan fnati i tingaan, du dsuan di Dwata.

19 Na fandaman balù fnatin tingaan, gagan Dwata lêman mto kenen mdà di fati. Na sadi mto Isaak mdà di fati, du fan fnati i maan.

I kafaglut Isaak, Dyékob, na Dyosif

20 Na Isaak, mdà di kafaglutan tnulenan dad ngaan lagi Dyékob na Isaw i kafye blé Dwata di dale di satu duh.

21 Na Dyékob, mdà di kafaglutan di fan mati, tulenan di lwe fuan lagi, i dad ngà Dyosif, nun kafye gdawatla kadang mdà di Dwata. Na di ktudan i tugadan kudung na mangamfù di Dwata.

22 Na Dyosif, mdà di kafaglutan di fan kagun mati tulenan gablà di kafalwà Dwata i dad demen bel Israél di falel i dad to di banwe Idyif di satu duh. Na fafakangan ale di kalwàla, nebela moon i dad tulanan du fye lbangla di banwe gusalula.

I kafaglut i dad tua Mosis

23 Na i dad tua Mosis, mdà di kafaglutla balù mdek i harì fafati i kdee tingà lagi di dad bel Israél, knean là ale likò, na di ksut Mosis bunila kenen tlu bulen, du too fye baweh tukay tingàla lagi.

I kafaglut Mosis

24 Na Mosis, mdà di kafaglutan di taktua nawan laan mayè ku matlo kenen tingà i tingà harì Faraon libun i mifat kenen.

25 Du én balingan kayè gagin di kaflayam i dad to Dwata, du fye fa di kgaginan flo di klehew i dad to di tah tanà di sasè nimòla.

26 Taman én fandaman balù maflayam kenen di ksilo i dad to, mdatah fa di kenen i kafaglutan di To Mgalék Dwata di kdee knun di banwe Idyif, du i fatanan i untung gdawatan di fulé duh.

27 Na mdà di kafaglutan, tnagakan i banwe Idyif, du laan likò i kaflabè i harì. Na balù too nun kaflayaman laan samfulê, du kanteenan Dwata i là fakay teen.

28 Na mdà di kafaglutan di Dwata, kenen muna mimò i fista dnagit Duh Kaglius, na dekan i dad to Israél ihok litè bilibili di bà takabla, du fye i dad ngàla lagi sangal twege là fnati i kasaligan Dwata.

29 Na i dad bel Israél, mdà di kafaglutla gifal ale i bong mahin dnagit Fulè Mahin na magu di kafag tanà di gutngà i bong mahin én. Kabay di klalò i dad to Idyif, masasulê i bong mahin na mlimas ale.

I kafaglut Rahab

30 Na mdà di kafaglut i dad to Israél, falbà Dwata i bong labat batu di banwe Dyériko kafngela mlibut dun fitu butang.

31 Na Rahab, mdà di kafaglutan laan gakuf di kfati i dademe dad to déén i là mimen Dwata. Balù kenen i mkat lagi di muna, knean, fiten i kafaglutan di Dwata, du dnawatan di gumnean i lwe bel Israél dek Mosis meye i kgal i banwela.

I dademe too nun kafaglut di Dwata

32 Nun dee fa dad gutambulito faglut di Dwata. Kabay ku fadlug agu samtulen di gamu gablà di kafaglut i dad to di muna, gambet ku Gidyon, Barak, Samson, Dyéftah, Dabid, Samwél, na dad tugad Dwata, là agu gasleng samtulen dun.

33 Nun di dale matu ale di kasfati, du mdà di bong kafaglutla di Dwata. Dademe mebe i banwela di katlu. Na dademe gamdawat i fakang blé Dwata di dale. Na dademe matu di bong labè lmanaf dnagit liyun na là ale gakét.

34 Na dademe fa, mdà di kafaglutla galwà di too minit

lifoh, na dademe là gfati i dad mnang nawa dale. Na dademe too mlungay, bay mdà di kafaglutla mbaling ale mgal na mbaling ale dad to labè di kasfati, na fnisanla dad sundalu mdà di dademe banwe dmuen dale.

35 Na nun dademe dad libun di muna, fagu di kafaglutla di Dwata, balù mati dad ngàla, nun di dale nto Dwata lêman.

Na nun dademe dad faglut di Dwata di muna, makfè na bnilanggù. Kabay balù nun too mlayam dale kel di kfatila, là ale tmagak i kafaglutla du fye galwà ale, du faglut ale mto ale lêman di kafye kagkahla, mdatah fa di kagkahla di tah tanà.

36 Na dademe dad faglut sansilo ale na bnadas, na dademe nikat ale sangkalì na bnilanggù.

37 Na dademe tnudà ale i batu kel di kfatila. Na dademe sanfo ale gabas, dademe snaklang i sundang na mati ale. Na nun dademe i alò klawehla i kindal bilibili na kambing, too sasè klandèla na too ale maflayam, du too sasè kibò i dad to là faglut dale.

38 Na i dad to là faglut, là ale gablà sgalak i dad to matlu. Na nun fa dad to faglut falwà ale di dad gumnèla na tatì ale lamngab déén di banwe gulandè to, na di dad bulul, na mnè ale di dad ilib na di dad malbang sol di tanà.

39 Na i kdee dad to too faglut ani, balù too ale smalig di Dwata na too ale gaflehew kenen, knean là ale fa gamdawat i kdee fakang Dwata di dale.

40 Hae, du tanun fandam Dwata too fye du i kayean ku silang sikof i kagdohoan i kdee dad fakangan di dad muna to faglut ku gito gakuf di dale.

12

Dwata Maito

1 Na du too dee dad muna to glibut di gito na meye gito, tooito tnagak i kdee gablabal di kafaglutito, na i dad salà mikat gito, na too ito fgal mila di kaskuya i gufafusuk Dwata gito kel di gusenan.

2 Na too ito meye di ku Dyisas i gumlaloito, du kenen i gumdà na smikof i kafaglutito. Du too kenen tmayud i kaflayaman déén di krus, na landè kyaan di fatin, du én baling fandaman i bong klehew i gdawatan di kakubu i kaflayaman. Na sadni sudeng kenen gsen di kwanan Dwata, du én gufdatah Dwata kenen.

3 Na tooyu fandam i kablat kaflayam gnagu Dyisas, na i kiboan tmayud i knang kenen i dad to sasè, du fye gamtayud gamu di nun mnang nawa gamu, na là gamu mlungay di kafaglutyu.

4 Hae, du gadèyu di kasfatiyu i sasè, landè di gamu fa fnati mdà di kafaglutyu di ku Dyisas.

5 Glifetyu kè i gman Dwata di kafngewen gito dad ngaan, manan,

"Tingàgu, nangam fbayà i
kafadlàta ge di sasè
nimoam, du tdòta ge,
na ku nngakta ge nang ge
tlag smalig deg,
6 du i kdee to too mabtas
di deg fadlàgu di
gugsalàla,
na balù simto to
dnawatgu mbaling
tingàgu, bnadasgu
kenen du fye matdò
kenen."
Ani sa gman Dwata.

7 Na taman, tnayudyu i kafadlaan gamu, du tdoan gamu, du gamu sa dad ngaan. Du landè sa tingà i là fadlà i maan di gugsalaan, du fye gadean mimò fye.

8 Fadlà Dwata i kdee dad ngaan di gugsalàla, du ku laan gamu fadlà di gugsalàyu, ise gamu too glut dad ngaan.

9 Balù i dad maito dini di tah tanà, tooito nimen na nafè di kafadlàla gito di gugsalaito. Taman là kè lumban fye ku nimenito i Maito di langit, du fye nun nawaito landè sen.

10 Du i dad tuaito di tah tanà, là mlo i kafadlàla gito di gugsalaito. Na fadlàla fagu alò di dale fandam ku tan i gufyeito. Kabay i Maito ditù di langit mahal, du toon gadè ku tan gufyeito, du fye mbaling ito matlu salngad kenen.

11 Na ku fadlà ito Dwata di gugsalaito, là ito mayè dun, du tamduk. Kabay ku tnayudito, di kakubu i kafadlaan mbaling ito matlu na nun ktanak nawaito.

I dad kafngewe

12 Taman dad flanekgu, fgalyu i kafaglutyu na nangyu flungay.

13 Na fadlug gamu mlalò ku Dyisas, du fye i dad to lwe nawa na mlungay di kafaglutla, mite ale dalan gumlalòla ku Dyisas na mbaling mgal i kafaglutla.

14 Sansatuyu nawayu, du fye nun ktanak nawa i kat man satu gamu, na fatluyu i ktoyu, du ku là ito matlu là ito kadang mite Dwata.

15 Too gamu fgeye na stabeng, du fye landè balù satu di gamu là gakuf di kafye mdà di Dwata, na du fye landè di gamu mbaling gambet sabat lamnok na munge féét, na smamuk i dad to faglut, na dee mgebe di sasè.

16 Too gamu fa fgeye, du fye landè di gamu mimò i sasè knayè i lawehan ku demen kmagol Dwata, gambet i nimò Isaw. Du falitan i kafye blé di kenen du kenen twege di alò sulê kakaan.

17 Na gafaldamyu, là mlo kayean dnawat i kafye gablé di twege moon bay là kenen banlé, du landè dalanan mawì i tamgimoan balù fa tatì kamwak di ksalan.

I kafalmo Dwata i dad to là faglut di Tingaan Dyisas

18 Na gablà di dalan kafdadongito di Dwata, là salngad di dalan i kafdadong i dad gutambulito dad bel Israél di bulul Sinay, du i gufdadongla di fakayla teen. Na too ale likò du too dminè, too

kmifu, too mlabun, na too mgal i nus.

19 Lingela uni féw na bong talù Dwata. Na kaklingela i talù ani too ale fakdo di Dwata fagu di ku Mosis, du fye tlag i taluan, du too gamlikò.

20 Là ale gamtayud di klikòla, du man Dwata, “Balù simto gamdà di bulul ani, balù ku alò lmanaf, fnati kenen tnudà i batu.”

21 Kitela i kdee ani, too gamlikò, du balù Mosis gman kankal kenen mdà di klikoan.

22 Kabay baling i gufdadongito di Dwata mahal di dad bel Israél, du ani i gufdadongito di bulul Sion di banwe Dwata i too mto, dunan Dyérusalém di langit, i gustifun i dad dee libu kasaligan Dwata too lehew.

23 Tafdadong ito di gustifun i dad muna dad ngà Dwata i dad dagitla tagsulat déén di langit. Na tafdadong ito di Dwata i mukum i kdee dad to, na di layef i kdee dad to matlu tamati i too sikof i kagalwàla.

24 Na tafdadong ito di ku Dyisas i smafye gito di Dwata fagu di falami dalan tamgimoan di kfalohan i litean. Na too mdatah fa i litean di litè Abél du i litean gumdà klifet Dwata salaito, bay litè Abél alò gumdà kbalas i salà.

25 Taman, tooyu fanse flinge ku talù Dwata di gamu, na nangyu knang i tnaluan. Du i dad to di muna, là mimen i tnaluan fagu di ku Mosis dini di tah tanà, fanlayam ale Dwata. Na là kè matnù i kaflayamito ku knangito i talù Dwata di gito mdà di langit?

26 Di muna, di ktalù Dwata di dad bel Israél déén di bulul mlinol i tanà, du mdà di bong taluan. Kabay ani, tanun fakangan, manan, “Lêmangu flinol kadang satu duh i tanà, na là alò tanà, bay langit fa.”

27 Én gumtatek i gman Dwata ani, dunan falmon kadang i kdee tamgimò di tah tanà na di langit, du fye i là gagan falmo gtagak.

28 Na taman, mlé ito fye di Dwata, du gakuf ito di kagot Dwata là gagan falmo. Na dnayenito kenen na fnangamfuito kenen fagu di kenen knayè gagin i kafeito na i klikoito,

29 du Dwataito gambet i lifoh gafalmo.

13

I kiboito flehew Dwata

1 Na dad flanekgu faglut di ku Dyisas Krayst, fadlug gamu di kasakdoyu gambet i kasakdo i dad saflanek.

2 Ku nun dad to msut di gumnèyu i làyu lmen teen, dnawatyu ale gagin i ayè nawayu. Du nun dad to di muna, nun dad to tlang di dale na làla gadè, bay dad to ani, dunan dad kasaligan Dwata.

3 Na nangyu nlifet tmabeng i dad to bnilanggù mdà di kafaglutla. Kandoyu ale salngad gamu i demela bnilanggù. Na tnabengyu dad demeyu faglut maflayam salngad i gakuf gamu di kaflayamla.

4 I kdeeyu tooyu nafè i
kasatlamin. Nang gamu
mlafà i yaanyu. Du Dwata
toon fanlayam kdee dad to
mimò i sasè knayè i lawehla
na i dad to mlafà i yaanla.
5 Na nang gamu mbong
nawa filak, na ku tan i gu-
nunyu dnawatyu, du gman
Dwata sa di gito, manan,
"Là tlag i ktabengta gamu,
na làta gamu sa tnagak."
6 Na taman, too nun ksaligito
di Dwata na fakayito man,
"Dwata i tmabeng deg, taman
là agu likò,
du landè gagan i dad to
nimò di deg."*
7 Nangyu glifet i dad to
mebe gamu, i dad to tamdò
gamu Tnalù Dwata. Na
fandamyu i ulê i nimòla
na i kibòla too tmayud di
kafaglutla di Dwata kel di
fatila, na lalòyu i kafaglutla
ku Dyisas.
8 Du Dyisas Krayst knean i
knean, laan mgili mdà fa di
muna, kel i ani, na kel di at-
uan landè sen.
9 Taman nang gamu fasyat
fagu di kafaglutyu i dad sa-
hal tdò là glut. I gumdà
i kgal i kafaglutito, dunan
di kafye Dwata gito ise ku
mdà di klaloito i dad lii gablà
di kakaan. Du landè fa to
magtabeng fagu di klaloan i
tdò én.
10 Kabay gito dad faglut
nun dsuito, dunan Dyisas. Na
i dad to bà gal damsù di
gumangamfù i dad Dyu làla
fakay knaan i dsuito.
11 Gadèyu i mdatah bà di
Dwata, ku damsù di Dwata,
fusuk kenen di Too Mdatah
Sibay, na neben litè i lmanaf,
na dsuan du fye magwè i dad
salà, bay i laweh i lmanaf
snakufla di lwà i banwela.
12 Na salngad ku Dyisas,
du ditù di lwà i bong banwe
Dyérusalém i gumatila kenen
di krus, du fye i litean i mbal-
ing alob gamgalob salà i dad
to.
13 Taman salu ito di ku Dy-
isas ditù di lwà i banwe, na
magin ito kenen di kaflaya-
man na i kyaan.
14 Hae, du là ito sa mlo mnè
dini, du banwe ani di tah tanà
ise too glut gumneito. Kabay
én fatanito i too glut gum-
neito kel di landè sen ditù di
langit.
15 Taman fadlug ito
dmayen Dwata fagu di ku
Dyisas, du én kdayenito i too
glut dsuito di kenen. Du i
kdayenito kenen di muna i
dad to, salngad i nun bléito di
kenen.
16 Na tooito fkah di nawaito
mimò fye na too ito sablé du
én i satu dsù too gaflehew
Dwata.
17 Dad flanekgu faglut, ni-
menyu ku tan fngewe i dad
to mebe gamu di kafaglut di
Dwata, na nafèyu ale, du ale
too mifat gamu. Du satu duh,
ale tmimel di Dwata, gablà
di kifatla gamu. Taman fan-
lingeyu ale, du fye nun kle-
hewla di kebela gamu, du ku
làyu ale nimen mlidù ale na
landè ulê i tabengla gamu.

* **13:6** Salmo 118:6-7

18 Dad flanekgu faglut, fadlug gamu dmasal gami di Dwata. Gadèmi slame fye i mgimòmi du i toomi knayè nimò i fye.
19 Na fakdogu di gamu tooyu agu dnasal, du fye mlal ani fasfulê agu Dwata di gamu.

Satu dasal

20-21 Na kayègu ku Dwata i gumdà i ktanak nawa na i mték Amuito Dyisas Krayst mdà di fati, mlé gamu i kdee kafye, du fye gmagan gamu mimò i kdee knayean. Na kayègu Amuito Dyisas dmohò i knayean di gito. Mbaling kenen Mdatah Mifat gito dad bilibilin, fagu di kfalohan i litean, na fagu di litean tamgimoan i falami dalan landè gusenan i gumdaito masafye di Dwata. Na dnayenito Dyisas Krayst kel di atuan landè sen. Amén.

I gusen i manan

22 Dad flanekgu, fakdogu di gamu, fantahàyu i nawayu flinge i knayègu man di gamu, du too fukal i sulatgu ani.
23 Fgadègu di gamu i flanekito Timoti tagalwà di bilanggù. Ku salu kenen dini mlal ani, fagingu kenen salu ditù di gamu.
24 Na manyu di kdee dad mebe gamu, na i kdee dad to Dwata ditù galmi ale fandam. Na dad flanekito faglut di banwe Itali manla kun fandamla gamu.
25 Na kayègu Dwata mlé kafye di kdeeyu. Amén.

Dyém
I Sulat Dyém

Kafaglabat i sulat mdà di ku Dyém

Dyém smulat i libru ani, kenen twali Dyisas Krayst na satu ulu i dad faglut di syudad Dyérusalèm.

Febe Dyém sulat ani di kdee dad to Dyu faglut di ku Dyisas. Na sulatan ani, du tdoan i dad to faglut i kibòla mebe i ktola, du fye dilè dad to na ale i dad faglut ku Dyisas Krayst. Na toon fbangal di katdoan dale, manan ku too nun kafaglutla fitela fagu di fye kalyakla. Na nun fngewen i dad faglut gablà di kaflabè, kasbulaw, kalék to, kafadnan i dilà, kafdag, ktahà nawa, na kdasal.

1 Agu Dyém i salig Dwata na Amugu Dyisas Krayst.

Smulat agu di kdeeyu dad to Dwata sbalét di klamang banwe. Toogu gamu fandam.

I dad kaflayam

2 Dad flanekgu faglut, ku kel di gamu dee bung kaflayam fkahyu di nawayu bong klehew,

3 du gadèyu ku tnayudyu i dad kaflayam tmilew i kafaglutyu, baling matgal i kafaglutyu, na matnù i ktayudyu.

4 Fadlug gamu di kagtayudyu, du i uléan dunan matnù i kafaglutyu kel di ksikofan, na landè gukulangyu.

5 Kabay ku nun di gamu kulang i kfulungan faldam, fye ku mni kenen kfulung mdà di Dwata, du too kenen mlé, du too mayè Dwata mlé kfulung di kdee dad to mni di kenen.

6 Kabay ku mni gamu di Dwata nang lwe i nawayu. Kabay fnaglutyu blé Dwata di gamu i fniyu. Du i to lwe nawan, mgili i nawan gambet i lwek di tah mahin sansebe i nus.

7 I to gambet én, nangan fandam ku nun gdawatan mdà di Amuito Dwata,

8 du lwe i nawan, na là gsalig di kdee dad nimoan.

I klandè na i knun

9 I flanekyu di kafaglut mnè di klandean, fye ku too kenen flehew di kafdatah Dwata kenen,

10 na i flanekyu di kafaglut i nun bong knunan, fye ku flehew kenen di kafdanà Dwata kenen, du i to nun knun mati salngad di bulek di bnas,

11 du di ksut i duh, too sè kinitan, na mlanas i bulek, na tatek, na talana i kafye bawehan. Salngad én to nun bong knun, du klon too mngabal dalanan tamnù i knunan, mati kenen na tagakan i kdee.

I dad ktabug

12 Nun kafye di to tmayud di dad tilew kel di kenen, du ku gamtayud nun untung* gdawatan, dunan nawa

* **1:12** Satu kubad ani dunan: gdawatan i kyangen, dunan nawa landè sen i fakang Dwata di dad to mbong nawa kenen.

landè sen fakang Dwata di dad to mbong nawa kenen.

13 Kabay ku nun tabug mkel di satu to i gumdaan gamsalà, nangan man Dwata i tmabug kenen, du là sa fakay tnabug Dwata mimò sasè, na laan tnabug i dad to du fye gamsalà ale.

14 Kabay i fasyat na ftatek i to di salà, dunan di sasè knayean na én gamfawel kenen.

15 Na di kagwean i sasè knayean tagamsalà kenen, na ku faknalaman i kton di kagsalà, én gukelan di fati landè gusenan.

16 Taman dad flanekgu kanbonggu nawa, nangyu fangaw i ktoyu, du là sa ftatek Dwata i dad to di salà.

17 Du i gumdà i kdee fye gdawatito, dunan di Dwata mimò i kdee mneng di langit, i kneng gal mgili na slaan maglidung. Kabay Dwata landè gumgilin, na landè gukulang i kablén.

18 Na mdà di knayean, tagablén di gito falami nawa fagu di kafaglabatan di gito i kaglut Tnaluan, du fye gito dad ngaan, mdatah ito fa di kdee dademe tamgimoan.

I kaflinge na kimò

19 Dad flanekgu kanbonggu nawa, fandamyu ani. Fye i kdee to mlal flinge Tnalù Dwata, nang flal talù, na nang flumak flabè,

20 du ku flabè i satu to, laan gagan mimò i matlu nimò i knayè Dwata.

21 Taman tnagakyu kdee magagyà nimò i knalamyu na dad sasè nimò. Na fdanàyu ktoyu di Dwata, na dnawatyu Tnaluan i fulen di nawayu, du ani gmagan falwà gamu di dad salàyu.

22 Nang gamu alò flinge Tnaluan na là mimen dun, du ku én nimòyu fangawyu ktoyu. Tooyu nimen,

23 du i to alò flinge Tnalù Dwata, bay là mimen gambet i to meye di gumeye alung,

24 na di kafngen meye i bawehan, di kdaan balingan glifet kagkah i bawehan.

25 Kabay nun kafye i kdee nimò i to too meye di Tnalù Dwata, na mimen i knayè Dwata déén na fadlug meye dun na là gamlifet i lingen, bay fkahan di nawan, du too sikof i knayè Dwata di Tnaluan na gafalwaan dad to di dad salàla.

26 Nun to kè man nawan too faglut kenen? Ku laan damnan i ktaluan sasè toon fangaw i kton, na landè gukmamu i kafaglutan.

27 Di kite Maito Dwata i tlu kafaglut landè gukulangan, dunan i kifatito i dad ilu na dad balu di kalimala, na neyeito i ktoito, du fye là kamfit di gito i ksasè di tah tanà ani.

2

I kafè dad to landè

1 Dad flanekgu, du tafaglut gamu di too mdatah Amuito Dyisas Krayst nang gamu malék to nafèyu.

2 Kaflingengu dun, nun lwe to fusuk di kastifunyu. Satu to salu déén too nun knun,

na landay tmising blawen, na lamsak i too fye baweh klaweh, na satu to landè, salu déén na i klaweh lsakan too labi.
3 Na ku tooyu nafè i to bong knun, i too fye klawehan, na manyu di kenen, “Dini i too fye gusudengam,” bay i manyu di to landè, “Tatì ge tadag déén ku demen sudeng ge dini di safèd blìgu,”
4 nun to tooyu nafè na nun i là, na i kalékyu ani mdà sa di sasè fandamyu.
5 Kabay dad flanekgu kanbonggu nawa, fanlingeyu agu. Là kè glut na i dad to landè di tah tanà i dad mgalék Dwata, du fye nun too glut knunla, dunan i bong kafaglutla di kenen? Na laan ale kè nalék, du fakufan ale di kagotan di fulé duh i fakangan di to mbong nawa kenen? Hae, too glut ani.
6 Kabay gamu, balingyu too fdanà i dad to landè. Ise kè dad to i bong knun i too mkut gamu? Glut sa! Na ale fa i dmalam gamu di muna i dad to mukum.
7 Na ise dale kè falmo dengeg i mabtas dagit Dyisas i mfun gamu? Dale sa!
8 Én fye nimòyu ku nimenyu i mabtas flalò di Tnalù Dwata, manan, “Kandoyu i demeyu to salngad i kakdoyu i gamu kto.”
9 Kabay ku malék gamu to nafèyu, gamsalà gamu, du fagu di klafàyu i flalò Dwata ani gablà gamu fanlayam.
10 Du ku nun to mimen i kdee flalò Dwata, bay nlafaan balù alò satu salngad ku tanlafaan i kdee flaloan.
11 Du Dwata i mangman, “Nang gamu mlafà yaanyu,” na lê kenen i mangman, “Nang gamu manò.” Taman balù là gamu mlafà i yaanyu, bay manò gamu to, taglafàyu i flalò Dwata na gamsalà gamu.
12 Taman tooyu fangeye i kdee ktalùyu na i kdee nimòyu, du nukumito Dwata fagu di flalò Krayst, i gmagan falwà gito mdà di dad salaito.
13 Du di kukum Dwata, landè kakdon i to là kamdo i demen to. Kabay i to too kamdo i demen to landè klikoan di kukum Dwata.

I kafaglut na fye nimò

14 Dad flanekgu, landè gufye i satu to ku manan faglut kenen di Dwata, bay landè fye nimoan. Du ise én i kafaglut gafalwà kenen.
15 Kaflingengu dun, ku nun demeyu faglut na too malima kagkahla, du landè klawehla na landè knaanla,
16 na alòyu man di dale, “Nangyu fsamuk i nawayu. Begyu lsak klaweh, du fye là gamu tno na falbongyu knaanyu fye là gamu bitil,” bay làyu ale tnabeng di klidùla, landè gukmamu i kmanyu.
17 Salngad én i kafaglut. Ku nun to mangman faglut kenen di Dwata, bay landè fye nimoan, landè gukel i kafaglutan ani.
18 Kabay nun mangman, “Faglut ge, bay deg fye nimògu.”

Kabay ani timelgu, landè kibò i satu to fite i kafaglutan ku landè fye nimoan. Taman fitegu i kafaglutgu fagu di fye nimògu.

19 Na ku faglut gamu nun alò satu Dwata, too fye sa, bay là sa gablaan, du balù dad busaw too gmadè ani, na kankal ale du likò ale kenen.

20 E, là gamu fulung faldam. Kayèyu kè ku fitegu di gamu, landè gukmamu i kafaglut i satu to ku là gagin i fye nimoan?

21 Fandamyu Abraham i gutambulito. Matlu kenen di kite Dwata, di kimenan kenen di fanan kadsù tingaan Isaak.

22 Tambangal kè di gamu? I kafaglutan na i dad nimoan too maslalò, na fiten ksikof i kafaglutan di Dwata fagu di fye nimoan.

23 Taman tagdohò i man Tnalù Dwata, manan, "Faglut Abraham di Dwata, na mdà di kafaglutan, matlu kenen di kiten."* Taman i katlo ku Abraham deme Dwata sgalak.

24 Taman gadèyu i satu to mbaling matlu fagu di fye nimoan na là alò mdà di kafaglutan.

25 Salngad ku Rahab i mkat lagi.† Balù sasè nimoan di muna, mbaling kenen matlu di kite Dwata fagu di fye nimoan, du dnawatan dad to dek Dyaswa‡ na tnabengan ale lamwà fagu di satu dalan, fye là ale gakfè.

26 Taman i kafaglut di Dwata gambet laweh i to. Du i laweh ku landè nawan, landè gukmamu du tamati. Salngad én kafaglut, du ku là gagin i fye nimò, landè gukmamu.

3

I kafaknalam i dilà

1 Dad flanekgu, fye ku là gamu dee mayè mbaling dad gal tamdò Tnalù Dwata, du gadèyu gito dad tamdò mdatah fa kukum Dwata gito di demeito là tamdò.

2 Kdeeito gal gamsalà. I to landè gugsalaan di ktaluan, kenen to landè gukulangan, na gmagan kenen damnan i kton.

3 Fandamyu i kudà, knakangito du fye mimen balù nè i gufsaluito dun,

4 ku demen fandamyu i bong kafal di mahin, du balù too malbang na gal sansebe i mgal nus, knean fagu di tukay ulinan, gagan i to mebe dun, balù nè kayean gufsalu.

5 Salngad én dilaito, du balù too tukay, bay knean, too fulung fdag gablà di bong gnaganan.

Fandamyu ku tan i kabal gusakuf i dlag mdà alò di tukay dinè lifoh.

6 Na i dilà salngad i lifoh, na alel di lawehito fnò i kdee sasè, du gafalmon fandam na

---

* **2:23** Dyénésis 15:6 † **2:25** Hibru 11:31 ‡ **2:25** Dek Dyaswa dad to meye i gumlungay i banwe Kanaan gumnè Rahab. Na du gadè Rahab i dad to ani mdà di dad to mgalék Dwata, dnawatan na bunin fye là ale gakfè i dad to di banwen. Tnabengan ale lamwà fagu di bintanà na fgadean dale i fye dalan gumulêla.

nawaito. I dilaito too gamsamuk gito mdà di ksutito kel fa di kfatiito, na i gumdà i kgaganan falmo, dunan i mfun lanaw lifoh.

7 Fye fa baling i kdee dad dademe tamgimò di tah tanà, du balù dad kdee bung lmanaf, dad anuk di bnas, dad fulu di tanà, na balù dad nalaf, fakay fnalam i dad to.

8 Kabay i dilà landè to gafnalam dun, du fnò sasè gambet alas i ulad.

9 Fagu di dilaito dnayenito Amuito na Maito Dwata, na lê fagu di dilaito fanlagiito i demeito to tanimò Dwata salngad kenen kagkah.

10 Alò satu bà gumdà i kdayenito Dwata na kaflagiito i demeito to. Dad flanekgu, là sa fye ku én nimoito.

11 Landè sfuten gusamfut i fye yéél na féét yéél.

12 Dad flanekgu, làyu lmen mite kayu fig baling munge olib, ku i walad grép baling munge fig, ku demen yéél mahin mbaling too glut yéél.

I lwe bung kfulung

13 Ku nun di gamu fulung faldam na nun kaglabatan, fye ku fiten fagu di fye keben i kton, na di fye nimoan i mdà di kafdanaan i kton na kfulungan.

14 Kabay ku too mingà nawayu, na funayu i gamu knayè, nang gamu fagsalà fagu di kafdagyu i kfulungyu, du tmulen gamu kéng.

15 Du i kfulung manyu én, là sa mdà di tah langit, bay mdà di tah tanà, ise ku mdà di Tulus Dwata, bay baling mdà di tulus busaw.

16 Du balù nè i gunun kingà nawa na kfuna i knayè, nun samuk na kdee bung sasè nimò.

17 Kabay i kfulung mdà di tah langit mahal, du i to nun kfulung mdà di Dwata, matlu kenen, landè ayean sbulaw, nafean i demen to, fdanaan i kton, fulung kenen kamdo i demen to, tnabengan ale, là kenen malék to, na laan flingu.

18 Na i dad to smafye i demen to sduen, too nun fye bungela mdà di nimòla, dunan i matlu nimò.

4

I kablé kto di Dwata

1 Tan kè gumdà i dad kasfatiyu na i dad kasbulawyu? I gumdaan di sasè kibalyu i gal sfati i fye di lam i nawayu.

2 Nun dad knayèyu, bay làyu gwè dun, na én gumdàyu mayè manò fye gfunyu knun i demeyu to. Sanbulawyu na sanfatiyu i demeyu to, bay làyu gwè i knayèyu. Làyu gwè, du làyu fni di Dwata.

3 Na balù fniyu di Dwata, laan blé di gamu, du sasè kafniyu du fsaluyu di sasè kibalyu.

4 Tay, gamu dad gal mlafà Dwata, làyu kè gadè ku mbong nawayu i sasè knayè i banwe, là mbong nawayu Dwata, bay balingyu kenen knang? Balù simto fabtas di nawan i kdee sasè knayè i banwe, kenen mnang Dwata.

5 Nangyu fandam landè
btas i gman di Tnalù Dwata,
manan, “I Tulus Dwata
tafnean di nawaito, kayean
ku alò di kenen gumléito i
ktoito.”
6 Kabay gal tnù Dwata i
kafyen di gito, du ani i gman
Tnalù Dwata,
“Knang Dwata i dad to
fdatahla i ktola,
bay i dad to fdanàla
i ktola galan banlé
kafye.”
7 Taman tooyu fdanà na
bléyu ktoyu di Dwata. Na
sfati gamu Satanas, na nilan
gamu.
8 Fdadong gamu di Dwata,
na fdadong kenen di gamu.
Gamu dad gamsalà tooyu
tnagak dad sasè nimòyu!
Gamu dad lwe nawa di
kafaglutyu, tooyu tanlu i
fandamyu!
9 Fye moon ku flidùyu
nawayu, mngel, na dmalong
mdà di dad salàyu, na nang
mulé na flehew, bay fye
baling kudung gamu mdà di
kyàyu.
10 Fdanàyu i ktoyu di
Amuito Dwata, na fdatahan
gamu.

I kukum i demeyu faglut

11 Dad flanekgu, nang
gamu sdalam. Nè i to
dmalam i flanekan di
kafaglut ku demen nukuman
kenen fagu di sasè, salngad
ku dnalaman na nukuman i
flalò Dwata. Na ku nukumyu,
làyu gimen dun, bay mbaling
gamu dad to mukum dun.
12 Dwata alò mlé i flalò,
taman kenen alò fakay
mukum. Kenen alò i gafalwà
na gafalmo. Kabay gamu,
simto gamu kè, du nukumyu
i demeyu to?

Kfukal i klawil di tah tanà

13 Fanlingeyu agu gamu i
mangman gambet ani, “Duh
ani ku demen fayah salu
gami di satu syudad, na mnè
gami ditù sfali, du sbayad du
mngabal bong filak.”
14 Kabay làyu gadè ku tan i
mkel di gamu fayah, du sal-
ngad gamu i buk, du là mlo
kite dun, kafnge én, lana di
mata.
15 Taman fye fa ku ani i
manyu, “Ku knayè Dwata na
mto gami fa, ani nimòmi.”
16 Kabay ani, tabaling
gamu fdatah na fdag. Na
i kafdag gambet ani slame
sasè.
17 Taman i to gmadè i fye ni-
moan, bay laan sa nimò dun,
i to ani gamsalà.

5

I knun i dad to là faglut di ku Krayst Dyisas

1 Na gamu dad to nun bong
knun, fanlingeyu i mangu.
Mngel na dmalong gamu, du
mdà di kaflayam fan kel di
gamu.
2 I dad knunyu mti malmo,
na i dad fye klawehyu mti
knaan i dad ifas.
3 Balù i blawen na salafì
mti tnéé na malmo. Na i
kalmon gugmadè i klomyu,
du alòyu santifun i knunyu
du tagàyu di fulé duh. Kabay
i tnéé gafalmo blawenyu
na salafìyu salngad i lifoh i
gafalmo gamu.

4 Neyeyu! Nlimbungyu i dad to faktuyu di tanàyu, du làyu banlé tadenla. Lingeyu kè i ugakla? Na i katlo i dad to faktuyu, gafat di klinge Too Mtulus Dwata i Amula.
5 Gamu dad to nun bong knun, di knèyu di tanà ani, landè knun i gukulangyu, na fnò i nawayu i kdee bung knayèyu. Tafabùyu i ktoyu salngad i baka fabù, bay laan gadè tabang tnatê.
6 Balù i dad to landè salà nukumyu ale di salà, na nun dademe i là gmagan msen i ktola tafnatiyu.

I kfatan i kasfulê Dyisas

7 Taman dad flanekgu faglut, fantahàyu nawayu kel di kasfulê Amuito Dyisas. Fandamyu i ktahà nawa i to mule, du fatanan kel di nun ulê i dad fulen, du fatanan i ulen i ftabò na i fbunge dun.
8 Na ganbetyu i dad to mule, fantahàyu nawayu fatan i kasfulê Amuito Dyisas Krayst. Fangalyu i ksaligyu di kenen du tamdadong i kasfuléan.
9 Na dad flanekgu, nang gamu sablé salà, du fye là nukum gamu Dwata. Du i Mukum tadéén di bà takab!
10 Dad flanekgu, fandamyu i nimò dad tugad Dwata i dekan tmulen Tnaluan, na ganbetyu i ktahà nawala tmayud di kaflayamla.
11 Gadeito nun kafye i dad to én, du tagamtayud ale di kdee kaflayamla. Talingeyu sa gablà di ku Dyob, too dee kaflayam kel di kenen, bay knean gamtayud. Na tagadèyu ku tan i kafye blé Dwata kenen di kakubu i dad tilew, du Amuito Dwata fnò nawan i kakdo.
12 Dad flanekgu, mdatah di kdee, ku makang gamu, nang gamu smafà. Nang gamu smafà fagu di langit, di tanà, ku demen balù tan di kfakangyu. Kabay dnohòyu i manyu, ku mayè gamu, manyu, "Hae," na ku là, manyu, "Là," du fye là gamu nukum Dwata.

I kdasal

13 Ku nun di gamu mlidù, fye ku dmasal kenen di Dwata. Ku nun di gamu lehew, fye ku mlingag kenen dmayen Dwata.
14 Ku nun di gamu fandas fye ku fatlon i dad ulu di dad faglut, du fye dnasalla kenen na nihokla kenen fngalo fagu di dagit Amuito Dyisas Krayst.
15 Du i kdasalla ani, gagin i kafaglutla, gafgulê i to ani, du fangulê Dwata, na nlifetan i dad sasè mgimoan.
16 Taman stulen gamu gablà di gugsalàyu, na sdasal gamu, du fye mgulê gamu. Du i dasal i to matlu bong gnaganan.
17 Fandamyu Ilaydya tugad Dwata di muna fa, alò kenen to salngad gito. Kabay too kenen dmasal di Dwata, fye là mulen, na là sa mulen di klo i tlu fali tngà.
18 Na di kafnge tlu fali tngà lêman dmasal du fye mulen, na mulen sa, na tmabò i dad fule.

19 Dad flanekgu, ku nun di
gamu gasyat di kaglut Tnalù
Dwata, na i demen to mebe
kenen samfulê di kaglut,
20 fye gadèyu, i to fasfulê i
demen to gamsalà di kaglut,
falwaan i to én di fati landè
gusenan, na nlifet Dwata i
dee salaan.

1 Fiter
I Tnanin Sulat Fiter

Kafaglabat i tnanin sulat Fiter

Fiter smulat ani, kenen satu di dad sfalò lwe gal dek Dyisas du tamdò Tnaluan. Di ksulatan ani tatoo tua kenen.

Feben sulat ani di dad to faglut sbalét di dad banwe Asya, du dnuen ale mdà di kafaglutla ku Dyisas, na kayean ku tangalan i nawala na kafaglutla.

Tulenan di dad faglut gablà di ktayud Dyisas di kaflayaman, na manan, fye ku én lalòla i kenen nimò. Na manan fa di dale gablà di kalék Dwata dale, na du maflayam Dyisas na mati duenan dale, taman fye ku fagula i nimòla di knayean, na gamtayud di kafaglutla, du kadang di fulé duh, nun bong untung blé Dwata dale.

1 Agu sa Fiter satu to gal dek Dyisas Krayst.

Na smulat agu di kdeeyu dad to tamgalék Dwata, di gamu flo mnè di tah tanà ani, i tamasbalét di dad banwe Fontus, Galasya, Kafadosya, Asya, na Bitinya.

2 Tagnè fandam Maito Dwata nalékan gamu, du kayean ku fbalingan gamu dad to landè sasè gbol di nawayu fagu di Tulusan, du fye mimen gamu ku Dyisas Krayst, na mlaneb fagu di litean i falohan di krus.

Kayègu ku banlé gamu Dwata kafye na ktanak nawa.

I kfatan dad to faglut di ku Dyisas Krayst

3 Too ito dmayen Dwata Mà Amuito Dyisas Krayst, du mdà di bong kakdon gito tablén di gito falami nawa fagu di kték Dyisas Krayst mdà di fati. Taman too nun fatanito i là gwè di gito.

4 Fatanito i bong kafye busek Dwata di dad ton. Busekan gamu di langit, i gulandè kalmon, landè ksasean, na landè kgili i bong kafyen.

5 Fagu di kafaglutyu smalig gamu toon gamu kanlung fagu di kgal tulusan, kloyu fatan i kagalwàyu landè gusenan, i tagatlagad fiten di gamu di fulé duh.

6 Taman too gamu flehew, balù di là mlo ani gnaguyu dee bung kaflayam.

7 Nun kaflayamyu, du neye ku untù i kafaglutyu. Du balù i blawen fakay malmo, tnaga di lifoh, du neye ku untù blawen, na mabtas fa i kafaglutyu di blawen, taman là fakay ku là tnilew, du fye mgal. Na ku untù i kafaglutyu, gamdawat gamu kdayen, kdatah, na afè di duh kasfulê Dyisas Krayst.

8 Na balù làyu lmen mite ku Dyisas Krayst, knean bong nawayu kenen. Na balù làyu fa kenen teen, knean too gamu faglut di kenen, na too nun klehewyu, i klehew mdà di Dwata di langit, i làyu gagan tulen i kafyen.

9 Too nun klehewyu du mdà di kafaglutyu di ku Dyisas, gdawatyu i kagalwàyu.

I tulen dad tugad Dwata gablà di kafye blé Dwata di gito

10 Na gablà di kagalwà ani,
i dad tugad Dwata di muna,
tagnè tmulen gablà di kafye
blé Dwata di gito, na toola
fandam na mngabal ale,
11 ku kilen na ku tan
kfagu Dwata dmohò i tafgadè
Tulusan di dale. Na én bang
tagatdò Tulus Krayst dale,
dunan funa gagu Krayst di
kaflayam, bay kafnge ani,
fdatah Dwata kenen.
12 Fite Dwata di dale i
tafgadèla ise dale gufye,
bay gamu gufye. Na kdee
tatulenla tagatdò di gamu
fagu di dad to tamdò i Fye
Tulen, fagu di gnagan Mtiu
Tulus dek Dwata mdà di
langit. Balù dad kasaligan
Dwata toola kayè moon ku
glabatla kdee én.

Nang ito fagsalà

13 Taman tooyu fkah di
fandamyu klalòyu Dwata, du
fye landè gablabal di klalòyu
kenen. Na too gamu fgeye
na fnè di nawayu i kfatanyu,
dunan i kafye blé Dwata
gamu kadang di duh kasfulê
Dyisas Krayst.
14 Na du gamu sa dad
ngà Dwata, nimenyu kenen,
na nangyu nimen i sasè
knayèyu, salngad kimenyu di
lamyu fa là gmadè kenen.
15 Kabay di kdee nimòyu
nang gamu fagsalà, bay
fasngadyu i nimòyu di nimò
Dwata i malék gamu, du là
kenen fagsalà.
16 Du nun fsulat Dwata,
manan, "Nang gamu fagsalà,
du là agu fagsalà."

I ksò gito fagu di mabtas litè Krayst

17 Nangyu glifet i Màyu ditù
di langit i gudmasalyu, landè
fnalabin di kukuman, na
nukuman gamu kadang fagu
di mgimòyu ku fye demen
sasè, taman fye ku too nun
klikòyu kenen, kloyu mnè di
tah tanà ani.
18 Du tagadèyu ise ku salafì
demen blawen i nun gusе-
nan, i sò Dwata gamu mdà
di dad nimòyu i landè guk-
mamu, i nimò taganbetyu
mdà di dad gutambulyu,
19 bay i sò gamu, dunan
i too mabtas litè Krayst.
Salngad kenen tingà bilibili
too landè gukulangan dsù di
Dwata.
20 Di là fa mgimò i banwe,
tanalék kenen Dwata du fye
falwaan i dad to, bay silangan
fite Krayst di tah tanà ani, di
bang ani, du fye tnabengan
gamu.
21 Fagu di kenen, too gamu
faglut di Dwata i mték kenen
mdà di fatin na fdatah kenen.
Taman ani gumdàyu faglut
na smalig di Dwata.

I kasakdo

22 Na du tagimenyu i kaglut
mlaneb gamu, na nun glut
kasakdoyu di dad demeyu
faglut. Taman tooyu tananù i
kasakdoyu, mdà di nawayu.
23 Du ani, tambaling gamu
dad ngà Dwata, na tanun
falami nawayu ise nawa mdà
di dad tuayu i nun gusenan,

bay i nawa landè sen mdà di Dwata. Tagdawatyu nawa ani di kdawatyu Tnaluan i landè gusenan,

24 du man Tnalù Dwata,
“I kdee dad to mlal mati,
salngad i bnas.
I kafye kagkahla mlal magwè,
salngad i bulek di bnas mlanas na mtatek,
25 bay Tnalù Amuito Dwata landè gusenan.”
Na Tnaluan ani, dunan i Fye Tulen tagatdò di gamu.

2

I kafye Amuito Dyisas Krayst

1 Du tamgimò gamu dad ngà Dwata, tnagakyu i kdee sasè nimòyu, i klimbungyu, kaflinguyu, kingà nawayu, na ktalùyu sasè gablà di demeyu to.

2 Kabay salngad i dad ngà falami sut too mibal tmutù gatas, tooyu nibal i mtiu gatas, dunan Tnalù Dwata, du fagu déén lamnok i kafaglutyu na fye sikof i kagalwàyu.

3 Fye ku én tooyu nibal, du tagnemyu i bong kafye Amuyu Dyisas Krayst.

Dyisas Krayst salngad i bong batu

4 Fdadong gamu di ku Dyisas, du kenen gumdà i nawa landè sen. Kenen salngad i batu knang i dad to fdak gumnè, du man nawala landè gukmamula dun, bay knean, kenen mgalék Dwata, du kenen too mabtas di Dwata.

5 Na gamu i tagumlén i falami nawa, fdadong gamu di kenen, du fye mbaling gamu dad batu imò Dwata i gumangamfù di kenen. Na fbalingan gamu dad to damsù di kenen, fagu di kalak Tulus Dwata. I dsùyu dnawat Dwata, dunan i kabléyu ktoyu di kenen, na kdayenyu kenen fagu di mgimò Dyisas Krayst,

6 du gman Dwata di Tnaluan, manan,
“Fkahgu satu to di banwe Sion,
salngad kenen i mabtas batu tamgalékgu du gufdak i gumnègu,
na ku simto smalig di kenen
landè gugdanà i nawala.”
7 Na di gamu dad faglut, too mabtas batu ani. Kabay dad to là faglut knangla kenen, du ani gman Dwata di Tnaluan, manan,
“I batu knang i dad to fdak gumnè batu,
én baling i too mabtas batu di kdee.”*
8 Na lêmanan man,
“I batu ani gugsindul i dad to, i batu gutlaabla.”
Tagnè fandam Dwata gsindul ale na tlaab, du là ale mimen Tnaluan.

9 Kabay gamu sa i dad to mgalék Dwata du fbalingan gamu dad ton, i dad to mgimò Hariito Dwata i damsù di kenen, dad to matlu gakuf di kagotan, dad to nfunan fye gamtulen i dad fye mgimoan,

* **2:7** Salmo 118:22

du tatlon gamu mdà di gukmifun, na fsalun di gumalwan.
10 Du di muna fa, ise gamu fa dad to Dwata, bay ani, gamu dad ton. Di muna, làyu fa gdawat kakdo Dwata gamu, bay ani tatooyu gdawat.

11 Dad flanekgu toogu kando, ani toogu man di gamu, du alò gamu flo mnè di tah tanà ani, na banwe ani ise glut gumnèyu. Nangyu nimen i sasè knayè i lawehyu, du ani gal sfati di lam nawayu.
12 Tooyu fite di dad to là faglut i katlu nimòyu, du fye balù nun dmalam gamu, teenla baling dad nimòyu too fye, na dnayenla Dwata di duh kukuman dale.

Nafè dad ulu i banwe

13 Tooyu nafè i kdee dad ganlalyu, du én knayè Amuito Dwata mdà di too mdatah ganlal magot i banwe,
14 kel di dad gubirnador, du dale i mablé glal mlayam i dad to mimò sasè, na dmayen i dad to mimò fye.
15 Knayè Dwata ku fagu di kimòyu fye, landè timel i dad to là fulung faldam i là mayè gamlabat i kaglut.
16 Balù tafalwà gamu Krayst Dyisas, nangyu fandam ku fakayyu snafang sasè nimòyu, bay fiteyu gamu dad salig Dwata fagu di fye nimòyu.
17 Tooyu nafè kdee dad to, kandoyu dad demeyu faglut, kanlikòyu Dwata, na nafèyu i gumdatah magot gamu.

I dad fasak Dyisas Krayst

18 Na gamu dad fasak tooyu nafè i amuyu, na tooyu nimen i dekla gamu, balù ku fye ku demen sasè kibòla gamu.
19 Du Dwata mlé gamu kafye ku gamtayud gamu di sasè kibòla gamu balù landè salàyu du mdà di klalòyu knayean.
20 Kabay ku gamtayud gamu di kaflayam mdà di dad sasè nimòyu là mlé Dwata gamu kafye. Kabay ku gamtayud gamu i kaflayam balù ku fye nimòyu, én sa gumlé Dwata gamu kafye.
21 Gamtayud Dyisas Krayst di kaflayaman, du fye galwà gamu di kaflayam landè gusenan, taman kenen sa i guflingen fye lalòyu, du tanalék gamu Dwata, du fye lalòyu i nimò Krayst Dyisas.
22 Laan lmen gamsalà, na laan lmen tmulen kéng.
23 Di ksilola kenen landè timelan sasè, di kaflayamla kenen laan man ku malas. Kabay balingan salig i kton di Dwata, du matlu kukuman.
24 Kenen mebe kdee salaito di lawehan di klansang kenen di krus, du fye galwà ito di kgikat di salà, na gimoito i matlu nimò i knayean. Fagu di kdee kaflayaman ani tamgulê gamu.
25 Du di muna, di làyu fa gadè Dyisas Krayst, salngad gamu i dad bilibili tatlas, bay ani, taneben gamu samfulê

fye lalòyu Krayst i Mifat na Kamlung gamu.

3

I dad libun na dad lagi nun yaan

1 Na salngad kafngewegu gamu dad libun nun yaan, fdanàyu i ktoyu di yaanyu, du fye i dad yaanyu là faglut Tnalù Dwata, gebeyu di kafaglut balù landè manyu di dale
2 di kitela i kafèyu Dwata na i katlu nimòyu di dale.

3 Nangyu fandam ku én gumdà i kafye bawehyu di kafkahyu wakyu, dad kas blawen lsakyu, na kalsakyu i klaweh too mabtas.
4 Du én baling gumdà kafye baweh i libun, dunan i kafye mnè di lam nawan, fye ldam, na ktanak nawa, du ani too mabtas di kite Dwata. Ani too glut kafye baweh landè gufwaan.
5 Du i dad libun di muna fa, i smalig di Dwata, én nimòla du fye too fye bawehla. Mimen ale dad yaanla.

6 Salngad ku Sara, du nimenan yaanan Abraham, na katlon kenen amun, na gamu sa dad bel Sara ku matlu nimòyu na landè kanlikòyu.

7 Salngad gamu dad lagi nun yaan, di knèyu di yaanyu, nifatyu ale du gadèyu mlungay fa dad libun di gamu. Nafèyu ale, du salngad gamu, banlé ale Dwata nawa landè sen. Ani nimòyu, du fye landè gamlabal kdasalyu di Dwata.

I kaflayam mdà di kimò fye

8 Na nun fa mangu di kdeeyu, tooyu sansatu i fandamyu na nawayu, na sagin gamu di klehew na klidù nawa, sakdo gamu du saflanek gamu di kafaglut, safye gamu, na safdanà gamu nawa.
9 Ku nun to mimò sasè di gamu, nang gamu malas sasè. Na ku nun smilo gamu nangyu kenen snilo. Kabay én baling balasyu dale i kafye mdà di Dwata, du mgalék gamu Dwata, du fye banlén gamu kafye,
10 du gman di Tnalù Dwata,
“Mayè gamu kè ku nun fye
knèyu na ku mlawil gamu?
Mayè gamu kè ku nun klehewyu?
Ani kibòyu, too fgeye du fye là
gamu talù sasè,
na nang gamu tmulen
kéng.
11 Tnagakyu dad sasè nimòyu,
na nimòyu i fye,
na tooyu lalò dalan
kasaglabat na ksasatu
nawa.
12 I Amuito Dwata, toon neye
i dad to matlu,
na fanlingen i dasalla di
kenen.
Kabay dad to mimò sasè
toon knang, talaan ale
fnalê.”*
13 Ku tooyu kah di nawayu mimò fye, landè sa to fsasè gamu.
14 Kabay balù ku maflayam gamu mdà di nimòyu fye, banlén gamu klehew! Nang gamu likò i demeyu to mayè

* **3:12** Salmo 34:12-16

mlayam gamu, na nangyu fsamuk nawayu.

15 Kabay nafèyu Krayst mdà di nawayu, du kenen sa Amuyu. Na fatlagadyu i fandamyu tmimel dad to smalek gamu gablà di kafaglutyu di kenen.

16 Kabay di ktimelyu dale, fanganagyu i kastulenyu, na fiteyu kafèyu dale, du fye landè gumyàyu di Dwata, du fye myà i dad to mangman sasè gablà di fye nimòyu du lalòyu Krayst.

17 Du fye fa ku mdà di knayè Dwata maflayam gamu mdà di fye nimòyu, ise ku mdà di kimòyu sasè.

18 Fandamyu Krayst du maflayam duenan gamu, du magu di fati di kbayadan dad salà, bay alò sulê. Tagnè kenen matlu, bay mati kenen tlas dad to là matlu, du fye geben gamu di Dwata. Gfatila i lawehan, bay layefan tamto.

19 Di kafto i nawan, i layefan salu di gumilanggù i dad to tamati di muna fa, na tamdò dale.

20 Na ani layef i dad to di muna là mimen Dwata balù fantahaan nawan fatan i ksalla di klo Nowa mimò i aweng. Kabay là dee, alò walu dad to fusuk di aweng na galwà di dunuk mlimun i klamang tanà.

21 Na i yéél gugalwàla ani i guflingen i kbunyag gafalwà gamu. I kbunyag ise dalan kalob i laweh, bay satu ilè takafniyu di Dwata fye nlaneban i sasè di nawayu. Galwà gamu du tamték Dyisas Krayst mdà di fati.

22 Tasalu kenen di langit, na mnè di gsen kwanan Dwata, du kenen magot i kdee dad kasaligan, i kdee nun glal di langit, na kdee dad mtulus.

4

I kfalami nawa

1 Taman du maflayam Dyisas di tah tanà ani, di kakel i kaflayam di gamu, tooyu fangal nawayu tmayud, salngad kenen, du ku maflayam laweh i satu to, talandè ayean mimò salà.

2 Taman mdà ani, tooyu fkah di nawayu mimen knayè Dwata kloyu fa mnè di tah tanà, na nangyu nimen i sasè knayèyu.

3 Du di muna, dee sasè nimòyu i knayè nimò i dad to là faglut, dunan i magagyà nimò, i sasè knayè lawehyu, gal gamu flangal na dee sasè nimòyu di kaflangalyu, na kfangamfùyu di ise glut dwata.

4 Kabay di bang ani, i dademeyu sagbet di kimòyu dad sasè nimò, too ale tikeng, du talà gamu sa samnagin dale di dad sasè nimòla ani. Taman galla gamu nadoy.

5 Kabay kadang di fulé duh, tmimel ale di Dwata gablà di kdee dad mgimòla, du gatlagad kenen mukum i dad to là fa mati na dad to tamati.

6 Taman tamatdò i Fye Tulen mdà di Dwata di dad to tamati, du fye gamdawat ale nawa landè sen salngad

nawa Dwata, balù gagu lawehla di fati. Mati lawehla, du ani gnagu i kdee dad to.

I dad gnagan gablé Dwata

7 Tamdadong gusen i kdee di tah tanà ani, taman tooyu fkah i kaglut di fandamyu, na dnanyu ktoyu, du fye landè gamlabal i kdasalyu di Dwata.
8 Mabtas di kdee, too gamu sakdo, du kasakdo i gamlimun i dee dad salà.
9 Too gamu fyak i dad demeyu magu di klaan nawayu, na nang mugak.
10 Kat satu gamu, faguyu i dad sahal gnagan gablé Dwata di gamu, di ktabengyu demeyu dad to, na fiteyu di dale i dad dee bung kafye gablé Dwata.
11 Kaflingengu dun, ku i gnagan blé Dwata di satu to i kfulung tamdò, fye ku too kenen tamdò Tnalù Dwata salngad ku Dwata tamdò. Ku i gnagan blé Dwata di kenen i kfulung tmabeng i demen to, toon nimò gusen i gal blé Dwata kenen, du fye di kdee nimoito, too magdayen Dwata fagu di ksasatuito di ku Dyisas Krayst. Du alò kenen gablà dnayen, na kenen alò nun eneg na glal magot i kdee kel di landè sen. Amén.

I kaflayam i dad to faglut

12 Na dad flanekgu toogu kando, nang gamu tikeng di blat kaflayam tamkel du tmilew gamu. Nangyu fandam ku mahal i gnaguyu di gnagu i demeyu dad faglut.
13 Kabay too gamu flehew, du gakuf gamu di kaflayam Krayst, fye matnù klehewyu di duh kasfuléan, di kfite i kdatahan.
14 Nun kafyeyu ku nadoy gamu i dad to mdà di klalòyu ku Krayst, du ani ilè tamnè di nawayu Tulus Dwata too mdatah.
15 Ku maflayam gamu, fye ku là mdà di kbanòyu demeyu to, di ktakuyu, di dademe sasè nimòyu, na balù di klabetyu di nimò i demeyu to.
16 Kabay ku maflayam gamu, du mdà di klalòyu ku Krayst Dyisas, nang gamu myà, bay balingyu dnayen Dwata du tanfun gamu Krayst.
17 Takel i bang Dwata tambù mukum, na funan nukum i dad to faglut di kenen. Na ku tanbuan i kukuman di gito dad faglut, tan i gukel i dad to là mayè mimen i Fye Tulen mdà di kenen,
18 du gmanan di Tnalù Dwata, manan,
"Ku malima galwà i dad to
fye,
lumban fa kalima kagalwà i to sasè na i to
gamsalà."*
19 Taman i dad to maflayam mdà di knayè Dwata, fadlug ale mimò fye, na saligla i ktola di Dwata i mimò dale, du toon dnohò i kdee fakangan.

5

I dad ulu di dad to faglut

* **4:18** Dad Fngewe 11:31

1 Na nun fnigu gamu dad
ulu i dad to faglut, du deg satu
demeyu ulu, na tateengu dad
kaflayam gnagu Krayst, na
nun alelgu di kdatahan fiten
di kasfuléan.
2 Taman tooyu nifat dad to
tasalig Dwata di gamu, du
ale gambet dad bilibili na
gamu mifat dale. Na di ki-
fatyu dale nang ku fagu di
kleges i nawayu, bay mdà
di ayèyu mimò dun, du ani
kayè Dwata. Nang ku én
duenyu mimò dun, du alòyu
kayè i taden, bay nifatyu ale
du kayèyu too tmabeng dale.
3 Na nangyu fdatah ktoyu
di dad to fifat Dwata gamu
di kebeyu dale, bay fiteyu di
dale gamu i dad to fye gum-
lalòla.
4 Na di kasfulê Too Mdatah
Mifat, blén di gamu alelyu
di kdatahan i landè gufwà i
knengan.
5 Na gamu fa dad lamnok
lagi, nimenyu dad tua di
gamu. Na kdeeyu fdanàyu
ktoyu di dad demeyu na
stabeng gamu, du gman di
Tnalù Dwata,
"I dad to fdatah i ktola, knang
Dwata,
bay blén kafye di dad to
fdanà i ktola."*
6 Taman fdanàyu ktoyu di
Dwata, i too mtulus, du fye
toon gamu fdatah kadang
kakel i bang knayean.
7 Tooyu salig di Dwata kdee
gamsamuk i nawayu, du ke-
nen too mifat gamu.
8 Na tooyu dnan i ktoyu, na
tooyu fangeye kdee nimòyu,
du Satanas dmuen gamu,
lamngab salngad i bong labè
lmanaf liyun, du mngabal i to
fakayan falmo.
9 Taman tooyu tangal i
kafaglutyu di Dwata, du
fye gaganyu misan ku Sa-
tanas, du gadèyu kdee dad
flanekyu faglut dini di tah
tanà lê magu i dad kaflayam
gnaguyu.
10 Kafngeyu magu di
kaflayam là mlo, Dwata
gumdà kdee kafye, i malék
gamu du fye gagin gamu di
kdatah Krayst kel di landè
sen, snikofan i gukulangyu,
na tangalan i kafaglutyu, du
fye gamtayud gamu di kdee
mkel di gamu.
11 Dwata magot i kdee, na
landè gusen i kagotan. Amén.

Gusen i man Fiter

12 Na di ksulatgu i fukal su-
lat ani di gamu, én tmabeng
deg smulat Silbanus, satu
flanekito faglut fandamgu
too gsalig. I duengu smulat
du fye tangalgu i kafaglutyu,
na di sulatgu ani fgadègu i
glut kafye Dwata. Taman ani
tooyu gutadag.
13 I demeyu faglut dini
di banwe Babilon i mgalék
Dwata, na Mark i too tingàgu
di kafaglut, manla fandamla
gamu kun.
14 Tooyu fite i kasakdoyu du
tasaflanek gamu di kafaglu-
tyu di ku Krayst Dyisas.
Kayègu ku blé Dwata di
kdeeyu nfun Krayst ktanak
nawa.

* **5:5** Dad Fngewe 3:34

2 Fiter
I Galwe Sulat Fiter

Kafaglabat i galwe sulat mdà di ku Fiter

Febe Fiter i sulat ani di dad to muna gusmulatan. I dad faglut ani, mnè ale di kalima du masbalét ale mdà di dad to tamdò kakakéng. Tamdadong i kfati dad to kenen di Roma.

Tdoan ale ku tan i kibòla, fye là ale mgebe di fnaglut i dad to tamdò kakakéng. Na tdoan fa gablà di kakel i gusen i banwe. Na fnangan ale magin di dad to là faglut gablà di kasfulê Dyisas di tah tanà.

1 Agu Simon Fiter satu salig Dyisas Krayst na satu to galan dek.

Smulat agu di gamu i dad to gamdawat i mabtas kafaglut, salngad i tagdawatmi fagu di katlu Dwata na Dyisas Krayst, i To Falwà gito.

2 Kayègu ku too gamu banlé Dwata kafye na ktanak nawa, fagu di kgadèyu kenen na Amuito Dyisas.

I kafye nimò Dwata

3 Na fagu di kgal tulus Dwata, tagablén di gito kdee gukulangito, du fye gfunito falami nawa, na fye gaganito lalò i kdee knayean. Tagablén ani fagu di kgadeito Dwata, i malék gito, du fye nun alelito di kdatahan na kafyen.

4 Fagu dini tablén di gito dad mabtas kafye fakangan, du fye fagu di kablén ani, nun alelyu di katlu Dwata, du fye galwà gamu di kalmo i dad to di tah tanà ani, mdà di dad sasè knayèla.

5 Du ani sa mgimò Dwata di gamu, taman, tooyu tnù di kafaglutyu i fye nimò, tnùyu di fye nimò i kgadè gablà di Dwata,

6 tnùyu di kgadèyu i kagadnan i ktoyu, tnùyu di kagadnan i ktoyu i ktayud, tnùyu di ktayudyu i klalòyu knayè Dwata,

7 tnùyu di klalòyu kenen knayè i kasakdo di demeyu faglut, na tnùyu di kasakdo i kakdo i kdee dad to.

8 Na ku nun di gamu dad fye nimò ani, na ku fadlug matnù, too nun gukmamu i kafaglutyu, na nun too fye bungen fagu di kgadèyu Amuito Dyisas Krayst.

9 Kabay ku nun to laan lalò i kdee gmangu ani, butè kenen du laan fa glabat i kaglut na taglifetan klaneb kenen mdà di dad muna salaan.

10 Taman dad flanekgu, tooyu fkah di nawayu i kalék Dwata gamu na mimò i kdee gmangu di gamu, du fye fiteyu too glut gamu i dad tamgalék Dwata, na ku ani i nimòyu, là gamu tlaab,

11 na gamdawat gamu i kaglut fusuk di banwe nagot Dyisas Krayst, i Amuito na To Falwà gito, na landè sen i kagotan dun.

12 Na balù tagadèyu i dad gmangu di gamu én, na tooyu gadè i kaglut tagdawatyu, knean kayègu gal fafaldam

gamu du kdee ani slame mabtas.
13 Klogu fa di tah tanà ani,
fandamgu fye ku fafaldamgu
gamu gablà di dad mangu én,
14 du gadègu là sa mlo mati
agu, du ani fgadè Amuito Dy-
isas Krayst deg.
15 Én duengu too mimò ani,
du fye ku tamati agu làyu
glifet i tagatdògu di gamu.

Teen Fiter kdatah Dyisas

16 Na di muna, di katdòmi
gamu gablà di ktulus Amuito
Dyisas Krayst na i kasfuléan
dini, ise én lalòmi i dad san-
tulen gal nimò dad to mdà di
fandamla. Kabay toomi gadè
i kaglutan, du tateenmi bong
kneng i kdatahan.
17 Du tadéén gami di
kdawatan i kafè na kdatah
mdà di Maito Dwata, na
talingemi talù Dwata mdà di
bong kneng langit, manan,
"Ani Tingàgu toogu kanbong
nawa, na too fye nawagu
kenen."
18 Gami sa mlinge i talù
Dwata mdà di langit, di kag-
inmi ku Dyisas di bulul di kaf-
dadong Dwata di kenen.*
19 Taman matnù kgadèmi
i kaglut i gman dad tugad
Dwata di muna fa, na fye
ku tooyu fkah di nawayu i
gmanla, du i gmanla gambet
salò gamtuyal dini di too guk-
mifun kel flafus na msut i
blatik smitong i lwa, na too
magtuyal di lam nawayu.†
20 Na tooyu fkah di nawayu
i mangu ani, du fye làyu glifet,
dunan én gman i dad tugad
Dwata ise di dale fandam
gumdaan.‡
21 Du ise én gumdà dad tdò
dad tugad Dwata di fandam i
dad to, bay i dad to én nebe
Mtiu Tulus na tulenla mdà sa
di Dwata.

2

I dad to tamdò kakakéng

1 Di muna fa, nun di
dad to flingu ale kun tugad
Dwata. Na lêman ani, nun
dad to kadang mdà di gamu
flingu ale dad tamdò Tnalù
Dwata. Na i tdòla kakakéng
gafalmo i kafaglutyu, na
knangla Amuito, i magot
kdee na tamayad i dad salàla.
Taman too makto kel di dale
i kalmola.
2 Balù én, too dee dad to
kadang mlalò i magagyà
nimòla. Taman fagu di sasè
nimòla ani, i dalan i kaglut
salu di Dwata magsilo.
3 Mdà di klom nawala filak,
fangawla gamu fagu di dad
santulen alò mdà di dale fan-
dam, du fye gamwè ale filak
di gamu. Kabay tasana ale
nukum Dwata, na gatlagad i
kafalmo dale.
4 Du balù dad kasaligan
ditù di langit i gamsalà, là
fbayà Dwata dad salàla, bay
batan ale di lam sol too kmifu
gumilanggù dale, na déén gu-
fatanla i Duh Kukum.

* **1:18** Neye Matyu 17:1-13, Mark 9:2-13, na Luk 9:28-36 † **1:19** I salò tmuyal dunan Tnalù Dwata gsulat dad tugadan, na i blatik msut smitong i lwa dunan Dyisas Krayst. ‡ **1:20** Satu kubad tnaluan ani dunan: Nangyu glifet i mabtas di kdee, dunan landè to gmagan mubad i gsulat dad tugad Dwata di Tnaluan fagu alò di kenen fandam.

5 Salngad én i dad to di klamang banwe di muna fa, di bang Nowa, là fbayà Dwata i dad salàla, du fanlayaman ale fagu di bong dunuk, na gakuf i kdee dad to mimò sasè. Én alò falwaan, Nowa, i tamdò matlu nimò, na fitu dademe.

6 Nukum Dwata di salà i dad to di dad banwe Sodom na Gomora du fagu di lifoh, fti snakuf lwe banwe ani, du nimoan guflingen i mkel di dad to là mlalò kenen.

7 Kabay falwaan Lat, satu to matlu. Too msamuk i nawa Lat, gablà di magagyà nimò dad sasè to di lwe banwe ani.

8 Du i matlu to ani, klon mnè di saféd dad to én, too msamuk i nawan mdà di magagyà nimòla teenan na lingen klit i duh.

9 Taman too fulung Dwata falwà i dad to mlalò kenen mdà di dad tilew, na lê kenen fulung makus na mlayam i dad to mimò sasè kel di Duh Kukum.

10 Lumban flayaman i dad to too mlalò i sasè knayè lawehla, na i dad to madoy kdee nun glal.

I dad to tamdò kakakéng, too ale labè na too fdag, na landè afèla dad mdatah kasaligan Dwata, bay balingla ale nadoy.

11 Kabay dad kasaligan balù mtulus ale na bong fa gnaganla di dad to tamdò kakakéng, knean là ale dmalam gagin i kadoy i dad demela di muna Dwata.

12 Kabay i dad to én, i mebe dale i knayèla, du là ale fulung faldam, salngad ale dad labè lmanaf di bnas, alò sut du fye kanfè na fnati. Nadoyla na knangla kdee làla glabat, bay kadang satu duh, nun falmo dale, salngad dad lmanaf di bnas.

13 Bnalas ale kadang i kaflayam flayamla i dademe. Én toola kanlehew mimò i kdee bung knayè lawehla balù mduh. Na ale gumdàyu myà ku makuf ale di gamu kmaan, du falmola dengeg i dad faglut, na lehew ale di kafgawla gamu.

14 Én alò fanngaballa dad sasè libun. Landè gubsolla di kimòla salà. Na gamgebe ale dad to mlungay di kafaglutla. Too lom i nawala, na fulung ale mwè i toola kayè. Kabay falmo ale Dwata!

15 Knagolla i matlu dalan, taman tlas ale, na balingla lalò i dalan Balaam tingà Biyor i mbong nawa filak gwean di too sasè nimoan.

16 Kabay nngak tugad Dwata mdà di salaan, du ftalù Dwata i dongki snakayan fye mngak kenen fagu di talù to, du fye là gafles Balaam di kbook nimò.

17 I dad to tamdò kakakéng, salngad ale sfuten tamti, na i labun ku falis nus. Na tanun gumnèla too mgat kifu i tatagà Dwata dale.

18 Na i manla slame fdatah i ktola fagu di katdòla i tdò landè gukmamu dun. Na dad to falami galwà mdà di dademe mnè fa di salà, fangawla fagu di dad sasè knayè lawehla.

19 Fakangla di dad to én, balù tan kayèla nimò fakayla

nimò, bay dale, magfasak ale di sasè nimò i galla nimò, i gafalmo dale, du balù tan magot i nawa satu to, én sa gumagfasakan.

20 Ku tagalwà i dad to di magagyà nimò i dad to di tah tanà, fagu di kgadèla Amuito Dyisas Krayst i Falwà gito, na baling ale lêman mgikat na gfisan di dad sasè nimò én, too lumban fa i ksasè kagkahla di muna.

21 Fye fa ku làla glabat gablà di dalan gumbalingla matlu, di kaglabatla na balingla knagol i mtiu tdò i gatdò di dale.

22 I kasfulê dad to én di muna sasè nimòla, kagdohò i fléd gman, "I ayem, sanfuléan knaan i utaan." na, "I sdè kafnge danyo lêmanan flulid di fitak."*

3

I duh kasfulê Amuito Dyisas

1 Dad flanekgu kanbonggu nawa, ani i galwe sulatgu di gamu. Di lwe sulatgu, fafaldamgu gamu i dad tagadèyu, du fye matlu i fandamyu dun.

2 Kayègu ku làyu glifet i dad gman dad tugad Dwata di muna fa, na i dek Amuito i Falwà gito fagu di gami i dad to galan dek.

3 Funa, too mabtas ku gadèyu ku mdadong gusen i banwe, kel i dad to madoy. Lalòla i sasè knayèla, na nadoyla gamu,

4 na snalekla, "Tanè sa Dyisas, ise kè makang kenen samfulê? Mdà di kfati i dad gutambulmi kel ani, knean i knean landè gumgili i banweito mdà fa di kimò dun."

5 Kabay balingla nlifet, di muna fa fagu alò di talù Dwata, mgimò i langit na tanà, na yéél imoan i tanà, na fsutan i tanà mdà di yéél.

6 Na lêman fagu di yéél fdunukan i tanà, du di bang én falmon kdee dad to di tah tanà.

7 Na lêman fagu di talù Dwata, falmon kadang i langit na tanà teenito ani fagu di lifoh, bay ani, nifatan fa kel di bangan mukum na falmo i dad to sasè là mlalò kenen.

8 Kabay dad flanekgu kanbonggu nawa, nangyu glifet ani, dunan di fandam Amuito Dwata i sduh salngad klo i mlibu fali, na i mlibu fali salngad klo alò i sduh.

9 Nun dademe dad to, én fandamla too fganggà Amuito Dyisas dmohò i fakangan, du là fa samfulê, bay gsalà fandamla. Hae, du toon fantahà nawan fa di gamu, du laan mayè ku balù satu to magu di kaflayam landè sen. Kabay én kayean ku msal i kdee dad to na tnagakla dad sasè nimòla.

10 Kabay kel sa kadang i duh kasfulê Amuito Dyisas, salngad kakel i to tmaku. Di duh én lana di mata i langit mdadong di tanà gagin bong luk, na dad mneng di langit sakuf di bong kinit i lifoh. Na klamang banwe, na kdee

* **2:22** Dad Fngewe 26:11

mnè di tah tanà mti sakuf na lana di mata.
11 Na du gadèyu ani kibò Dwata falmo kadang kdee, tan i fye nimòyu? Là fakay ku làyu fagu i ktoyu di tlu nimò, na bléyu ktoyu di Dwata,
12 kloyu fatan i Duh Dwata. Too gamu fgal mimò i fimò Dwata gamu, du fye mlal kel i duh én. Du di kakel i duh én, mti malmo kabal langit fagu di lifoh, na mtunal kdee dad mneng di langit di kinit i lifoh.
13 Kabay gito, én tooito fatan i fakang Dwata, dunan falami langit na falami tanà gumnè i dad to matlu.
14 Taman dad flanekgu kanbonggu nawa, di kloyu fatan i duh én, tooyu fagu i ktoyu di matlu, du fye landè gukulangyu di kite Dwata na nun ktanak nawayu di kenen.
15 Tooyu fandam i duen Amuito too ftahà i nawan, dunan du fye dee dad to galwà, salngad tasulat i mabtas flanekito Fol di gamu fagu di kfulung blé Dwata kenen.
16 Di kdee dad sulatan, gal kenen tamdò gablà di duh kukum Amuito. Na nun di sulatan malima glabat i gumtatekan. Na dad to là gamlabat i glut tdò na là mgal kafaglutla, fagsalàla kubad i dad malima, salngad i kibòla mubad i dademe Tnalù Dwata. Na du ani nimòla, fanlayam ale Dwata.
17 Taman dad flanekgu kanbonggu nawa, du tagadèyu kdee ani, too gamu fgeye, fye là gamu mgebe i dad to tamdò kakakéng na mlafà i flalò Dwata, na baling gamu gawag di glut tdò i lalòyu.
18 Kabay fye too matnù i kgadèyu gablà di Amuito Dyisas Krayst i Falwà gito, na i kafye blén gamu. Kayègu mdà ani too kenen magdayen na kel di landè sen. Amén.

1 Dyan
I Tnanin Sulat Dyan

Kafaglabat i tnanin sulat mdà di ku Dyan

Dyan ani, kenen satu di dad sfalò lwe gal dek Dyisas. Na lê kenen smulat i libru Dyan, satu libru gumite dad nimò Dyisas di klon dini di tah tanà. Na di ksulat Dyan i sulat ani tatua nan kenen, na déén kenen di Ifisus.

I tnanin sulatan ani gfeben di kdee dad to faglut di dee dad banwe. Na di bang ani, nun dee dad to tamdò kakakéng. I dademe mangman Dyisas ise Tingà Dwata. Na man i dademe i Tingà Dwata là fbaling to. Na nun fa dademe dad tdò i dad to là glut.

Na di sulat Dyan ani tulenan Dyisas too glut Tingà Dwata fbaling to.

Na tdoan i dad to too fgeye di dad to tamdò dale ku i tdòla salngad di tdò Dyisas, na ku là salngad, nang flinge di dad tdò là glut.

Na tdoan dad to faglut gablà di kakdo Dwata, na ku kamdo ale i demela to na nimenla Dwata, ale i dad ngà Dwata.

Dyisas Krayst i dnagit Tnalù

1 Smulat gami gablà ku Dyisas Krayst i dnagit Tnalù i gumdà falami nawa. Tagnè nun kenen mdà di là fa mgimò i banwe, na talingemi i taluan, na tateenmi na tagagotmi kenen.

2 Na di kafbalingan to tateenmi, taman tulenmi gablà di kenen. Tulenmi kenen gumdà i nawa landè sen, na tagnè kenen di saféd Maito Dwata, na fiten i kton di gami.

3 Tulenmi gamu i tateenmi na talingemi mdà di ku Dyisas Krayst, du fye gakuf gamu di gami di ksasatu nawami di Maito Dwata na Tingaan Dyisas Krayst.

4 Sulatmi ani, du fye too sikof i klehewito.

Dwata i too glut lwa

5 Ani santulen talingemi di katdò Tingaan di gami, dunan Dwata i too glut lwa, na landè kifu di kenen balù tukay.

6 Taman ku manito masasatu ito di Dwata, bay mnè ito di kifu, tmulen ito kéng, du laito lalò i kaglutan.

7 Kabay ku mnè ito di lwa salngad i knè Dwata di gumalwan, nun ksasatu nawaito di demeito to faglut, na kdee salaito tatoo mgalob fagu di litè Tingaan Dyisas falohan di krus.

8 Kabay ku manito landè salaito fangawito ktoito na landè kaglut mnè di nawaito.

9 Kabay ku msal ito na tulenito dad salaito di Dwata, nlifetan dad salaito, na naloban i gusaseito, du too gsalig Dwata na too tlu.

10 Ku manito là ito lmen gamsalà salngad ku manito tmulen kéng Dwata, na là mnè Tnaluan di nawaito.

2

Krayst Dyisas i tmabeng

1 Gamu i dad ngàgu di
kafaglut, ani sulatgu gamu
du kayègu ku là gamu gam-
salà. Kabay ku nun gamsalà
nun smafye gito di Maito
Dwata, dunan Dyisas Krayst i
too matlu.
2 Na kenen i dsù, du fye
magwè dad salaito, na ise alò
ku gito salà i duen Dyisas
fafati, bay mdà di salà i kdee
dad to.
3 Ani gudmilè too glut
gmadè ito Dwata, ku ni-
menito i kdee flaloan gito.
4 Kabay ku nun mangman,
"Gadègu Dwata," bay laan ni-
men i dad flaloan, to ani
tmulen kéng, du landè kaglut
mnè di nawan.
5 Kabay ku simto mimen
tnaluan, tasikof i kalbong
nawan Dwata. Én gug-
madeito ku sasatu ito di
Dwata.
6 Du ku manito sasatu ito
di kenen, tooito lalò i nimò
Dyisas Krayst klon dini di tah
tanà.

I falami flalò

7 Gamu dad flanekgu toogu
kando, ise ku falami flalò
fgadègu di gamu ani, du
tagnèyu linge mdà di katbùyu
faglut di ku Krayst Dyisas. I
flalò mangu ani, i tagatdò di
gamu.
8 Kabay balù tamlo i flalò
ani, gambet falami fa i kablé
Dyisas dun, du tafan mlius
i kifu na tabaling kel i glut
lwa. Nimen Dyisas i flalò én
na balù gito tooito nimen.
9 Ku nun to mangman mnè
kenen di gumalwan, bay
mnang nawan i demen to,
mnè fa kenen di gukmifu.
10 Kabay i to mbong nawan
i demen to, mnè sa kenen di
gumalwan, na laan tlaab na
fugen.
11 Kabay i to mnang nawan
i demen to, mnè di gukmifu
na magu di kifu. Na salngad
kenen i to là gmadè i gusalun,
du i kifu mutè i fandaman.
12 Na dad ngàgu di kafaglut,
smulat agu ani di
gamu,
du i dad salàyu tanlifet
Dwata fagu di kfati Dy-
isas Krayst.
13 Na gamu dad tua lagi, smu-
lat agu di gamu,
du tagadèyu Dyisas
Krayst tagnè di là
fa mgimò i klamang
banwe.
Na gamu dad lamnok lagi,
smulat agu di gamu,
du tagfisanyu Satanas i
gumdà i sasè.
Na i kdeeyu dad ngàgu, smu-
lat agu di gamu,
du tagadèyu Maito
Dwata.
14 Na gamu dad tua lagi, smu-
lat agu di gamu,
du tagadèyu Dyisas
Krayst i tagnè di là
fa mgimò i klamang
banwe.
Na gamu dad lamnok lagi,
smulat agu di gamu,
du tamgal i kafaglutyu,
na mnè Tnalù Dwata di
nawayu,
na du tagfisanyu Sa-
tanas, i gumdà i sasè.

I knayè i banwe

15 Taman nangyu fabtas di
nawayu i knèyu dini di tah
tanà, ku demen i sasè knayè
i banwe. Du ku mabtas
di nawayu i knèyu dini di
tah tanà là mbong nawayu
Dwata.
16 Du i kagkah kdee dad to
dini di tah tanà, dunan galla
lalò i sasè knayè lawehla, na
balù tan teenla toola nibal,
na too ale fdag i ktola na i
knunla. I kdee nimò ani,
ise mdà di Dwata, bay slame
mdà dini di tah tanà.
17 I banwe ani na balù i
kdee sasè knayè nimò i dad to
tafan mlius. Kabay i to mimò
i knayè Dwata nun nawan
landè sen.

I to dmuen ku Krayst Dyisas

18 Gamu dad ngàgu, tam-
dadong gusen i banwe.
Tagnèyu linge ku tamdadong
gusen i banwe nun to kel
i too dmuen ku Krayst.
Balù ani tanun dee dad to
dmuen kenen, taman ani
i gugmadeito tamdadong i
gusenan.
19 Di muna fa, gakuf dad
to dmuen ku Krayst di gito,
bay lamwà ale du là sasatu
nawala di gito. Ku sasatu
nawala di gito gablà di
kafaglut di ku Krayst, là ale
fa lamwà. Kabay du lamwà
ale, ani gugmadeito là sasatu
nawala di kafaglutito di ku
Krayst Dyisas.
20 Kabay gamu mahal, du
kdeeyu gmadè i kaglut gablà
ku Krayst, du tagablén di
gamu Tulusan.
21 Ise ku én duengu smulat
gamu ku làyu gadè i kaglut,
bay smulat agu du tagadèyu,
na gadèyu landè kakakéng
fakay gbol di kaglut.
22 Taman simto tmulen
kéng? I to tmulen kéng dunan
i to mangman Dyisas ise
Krayst i To Mgalék Dwata.
I to mangman én dmuen
ku Krayst, du laan faglut
di Maito Dwata na Tingaan
Dyisas Krayst.
23 I to mangman, Dyisas
ise Krayst Tingà Dwata, laan
masasatu di Dwata. Kabay i
to mangman, too glut Dyisas
i Krayst i To Mgalék Dwata,
masasatu kenen di Maito
Dwata.
24 Tooyu fnè di nawayu
na fandamyu i talingeyu
gablà ku Krayst mdà di katbù
i kafaglutyu. Du ku ani
nimòyu, too glut masasatu
gamu di Tingà Dwata, dunan
Dyisas Krayst na di Maito
Dwata.
25 Na ani fakang Krayst
du blén di gito, dunan nawa
landè sen.
26 Én duengu smulat di
gamu, du fye gadèyu gablà
di dad to mayè mgaw gamu
fagu di katdòla kakakéng.
27 Kabay gamu, du mnè
i Tulus Dwata di gamu,
balù landè tamdò gamu,
du tagadèyu i kaglut. Na i
tdoan gamu slame glut ise
ku kakakéng. Taman du
tdoan gamu i kaglut too gamu
fadlug di ksasatuyu di ku
Krayst.
28 Dad ngàgu, too gamu fad-
lug di ksasatuyu di ku Krayst

Dyisas, du fye landè klikòyu na kyàyu di kasfuléan.

29 Du gadeito Dwata too matlu, taman tooyu gadè i kdee dad to mimò tlu, ale glut dad ngà Dwata.

3

I dad ngà Dwata

1 Tooito fandam ku tan i kalbong nawa Maito Dwata gito. Gfiten i kalbong nawan gito fagu di mgimoan ito dad ngaan. Too glut dad ngà ito Dwata. Na i dad to là faglut làla dilè ku gito dad ngà Dwata, du là ale fa dmilè Dwata.

2 Dad flanekgu toogu kando, too glut tambaling ito dad ngà Dwata. Kabay là ito gmadè ku tan i kagkahito kadang di fulé duh. Kabay ani tooito gadè, dunan di kasfulê Krayst mbaling ito gambet kenen kagkah, du tooito teen kadang i kenen kagkah.

3 Na i kdee dad to i nun imen nawala fatan kdee én di kasfulê Krayst, là ale mayè mimò sasè, du là sa mimò Krayst sasè.

4 Balù ku simto gamsalà, mlafà kenen flalò Dwata. Du i gumtatek i salà dunan klafà i flalò Dwata.

5 Kabay gadèyu i duen Krayst fbaling to dini di tah tanà, du fye nwean dad salaito, du Krayst landè salaan.

6 Taman ku simto mnè di ku Krayst laan fadlug mimò salà. Du ku simto fadlug di kagsalaan, laan lmen dilè di nawan Krayst Dyisas, demen laan fa gadè kenen.

7 Gamu dad ngàgu di kafaglut, too gamu fgeye, du fye landè to mgaw gamu. Du i to too mimò tlu too kenen matlu gambet i katlu Krayst.

8 Kabay i to gal gamsalà, nfun kenen Satanas, du Satanas too gamsalà fandà fa di katbuan. Én duen Tingà Dwata fbaling to dini di tah tanà, du fye falmon i nimò Satanas.

9 Taman i to tambaling tingà Dwata, laan sa fadlug di kagsalaan, du i nawa Dwata mnè sa di kenen, na du Dwata i Maan, talaan gadlug di kimoan salà.

10 Ani gusahal dad ngà Dwata na dad ngà Satanas, dunan i to là mimò i tlu nimò, ku demen là kamdo demen to, ise kenen too glut tingà Dwata.

I kasakdo

11 Ani talingeyu mdà di katbù i kafaglutyu di ku Dyisas Krayst, dunan là fakay ku là ito sakdo.

12 Nangito ganbet Kain di muna fa, du i mfun kenen Satanas, na bnanoan i twalin. Bnanoan i twalin du tagnè sasè nimoan, na matlu nimò i twalin.

13 Taman dad flanekgu, nang gamu tikeng ku knang gamu nawa i dad to là faglut di tah tanà.

14 I gugmadeito galwà ito di fati landè gusenan, na tanun falami nawaito, ku kandoito i demeito to. Du i to là kamdo i demen to, là fa galwà di fati landè gusenan.

15 Du simto mnang nawa i demen to, salngad kenen i to manò, na gadeito i to manò laan gfun nawa landè sen.
16 I gugmadeito i too glut kakdo, dunan di ku Krayst Dyisas, du fafati kenen tlas gito du kandon ito. Taman kenen gumlaloito, balù fafati ito mdà di kakdoito i dad demeito to.
17 Ku nun satu to nun knunan, na teenan i satu demen to nun gulandean, na laan kamdo i demen to, là mnè kakdo Dwata di nawan.
18 Dad ngàgu, là fakay ku aloito mangman nun kakdoito i demeito to, bay i mabtas, ku fiteito i too glut kakdoito fagu di fye nimoito di dale.
19 Taman ani gugmadeito i too glut Dwata mfun gito, ku nun kakdoito i demeito to. Na di kgadeito ani, too matgal i nawaito, du di ktadagito di muna Dwata nun ktanak nawaito,
20 balù ku msamuk nawaito gablà di dad salaito. Du Dwata mdatah fandaman di gito fandam, na balù gadean sa i kdee, knean bong kakdon gito.
21 Dad flanekgu toogu kando, ku là msamuk i nawaito du tanlifet Dwata i dad salaito, nun ktanak nawaito, na là ito gdè stulen di Dwata.
22 Na ku ani kagkahito, balù tan fniito di kenen, blén di gito, du mimen ito i dad flaloan gito, na nimoito i gaflehew kenen.
23 Na ani i flalò Dwata gito, dunan tooito fnaglut i kdatah Tingaan Dyisas Krayst, na too ito sakdo salngad i flalò Dyisas Krayst gito.
24 Na ku simto mimen dad flalò Dwata, sasatu kenen di Dwata na Dwata sa mnè di nawan. Na ani gugmadeito Dwata mnè di nawaito, du mdà di Tulusan i tablén di gito.

4

I dad to flingu ale tugad Dwata
1 Dad flanekgu toogu kando, nang gamu faglut i tdò kdee dad to gal tamdò, balù manla mnè Tulus Dwata di dale. Kabay funayu too neye ku nè gumdà i tdò i to tamdò, ku mdà di Dwata ku demen ise. Du tanun dee dad to flingu, ale dad tugad Dwata, bay i kaglutan, mnè di dale i tulus busaw.
2 Tulenta gamu ku tan kibòyu gmadè ku i tdòla mdà di Tulus Dwata ku demen ise. Ku ani tdòla, dunan Dyisas i To Mgalék Dwata tafbaling to, ani mdà di Tulus Dwata.
3 Kabay ku i tdòla, Dyisas ise i To Mgalék Dwata fbaling to, tdòla ise mdà di Tulus Dwata. Én baling gumdaan di tulus dmuen ku Krayst Dyisas. Talingeyu di muna fa, fan kel i to dmuen ku Krayst. Na neyeyu, takel kenen di tah tanà.
4 Kabay gamu dad ngàgu, tanfun gamu Dwata, na tagfisanyu i dad to flingu, ale dad tugad Dwata, du Tulus Dwata tamnè di gamu, too mtulus fa di ku Satanas i mnè di dad to là faglut di tah tanà.

5 I fandam i dad to flingu salngad fandam i dademe to là faglut di Dwata. Taman alòla santulen gablà di kagkah dini di tah tanà, na i dad to là faglut too flinge dale.
6 Kabay gito, nfun ito Dwata, na ku simto gmadè Dwata, flinge ale gito. Na ku simto là nfun Dwata là flinge gito. Ani satu gugmadeito ku simto gumnè Tulus Dwata i gumdà i kaglut, na ku simto gumnè tulus busaw i gumdà i kakakéng.

I kakdo Dwata

7 Dad flanekgu toogu kando, too ito sakdo, du Dwata gumdà i glut kakdo. Du i to kamdo i demen to, kenen sa tingà Dwata na gadean Dwata.
8 Kabay i to là kamdo i demen to, laan lmen gmadè Dwata, du kamdò Dwata na kenen gumdà kakdo.
9 Na fite Dwata i kakdon gito fagu di kfeben i Tingaan tunggal dini di tah tanà, du fye fagu di kenen gfunito nawa landè sen.
10 Ani gumiteito too glut kakdo, ise ku gito kamdo Dwata, bay kenen kamdo gito. Fiten i kakdon fagu di kdekan i Tingaan dini di tah tanà, fye fafati kenen du dsù bayad dad salaito.

11 Dad flanekgu toogu kando, du tatoo bong kakdo Dwata gito, taman là fakay ku laito too sakdo.
12 Too glut landè fa to mite Dwata, bay ku sakdo ito, mnè kenen di gito, na i kakdon i mnè di nawaito too matnù.

13 Ani gugmadeito sasatu ito di Dwata, na mnè kenen di gito, du tagablén di gito Tulusan.
14 Na gami, dad to gal dek Dyisas, tateenmi Tingà Dwata, taman toomi tulen i dek Maito Dwata i Tingaan dini, du fye falwaan dad to di tah tanà.
15 Na ku simto tmulen di demen to, Dyisas Tingà Dwata, tamnè Dwata di kenen, na tasasatu kenen di Dwata.
16 Na gito, tafaglut ito, taman gadeito too bong kakdo Dwata gito. Tagnè too kamdo Dwata. Taman i to gal kamdo, sasatu kenen di Dwata, na mnè Dwata di kenen.
17 Na fagu ani i kakdoito kenen too matnù kel di ksikofan, du fye landè klikoito kadang di duh kukuman gito dad to. Na gambet ito ku Dyisas, du masasatu ito di Dwata na sakdo ito.
18 Ku sakdo ito talandè klikoito Dwata, du ku sikof i kakdo, tamagwè i klikò di nawaito. Silang likò i satu to di Dwata ku man nawan fanlayam kenen Dwata. Na i to likò di Dwata kulang fa i kakdon.
19 Ani duenito kamdo, du Dwata sa muna kamdo gito.

20 Ku nun satu to, na manan kandon kun Dwata, bay mnang nawan i demen to, tmulen kenen kéng. Du i to là kamdo demen to teenan, landè kiboan kamdo Dwata i laan lmen teen.

21 Taman ani flalò Dwata di
gito, dunan i to kamdo Dwata
là fakay ku laan kamdo i de-
men to.

5

I kafaglutito i atuito kdee dad dmuen Dwata

1 Na ku simto faglut Dyisas
i To Mgalék Dwata, kenen i
tingà Dwata. Na ku simto
kamdo i Mà, kamdo kenen i
dad ngaan.
2 Ani gugmadeito kamdo
ito i dademe dad ngà Dwata,
ku kamdo ito Dwata, na mi-
men ito i dad flaloan gito.
3 Du ku mimen ito i dad
flaloan gito, ani gugmadeito i
kakdoito kenen too glut. Na
là too blat i dad flaloan.
4 Du gito dad ngà Dwata,
gaganito fnisan i kdee sasè
dmuen gito dini di tah tanà.
Gfisanito i dad sasè fagu
di kafaglutito di ku Dyisas
Krayst.
5 Simto kè gmagan misan
i kdee sasè? Alò i to faglut
Dyisas Tingà Dwata, gmagan
misan i kdee sasè dmuen ke-
nen.

I kaglut gablà ku Dyisas Krayst

6 Na di ksalu Dyisas Krayst
dini di tah tanà mdà di langit,
gnagun i yéél di kafbunyagan
na i litè di kfatin. Na ise ku
salu kenen dini du alò fbun-
yag di yéél, bay du falohan i
litean di kfatin di krus. Ani
faglabat Tulus Dwata di gito
na too glut, du slame glut i
kdee faglabatan.
7 Nun tlu fgadè na Dyisas
Krayst too glut Tingà Dwata,
8 dunan Tulus Dwata, na
i kafbunyagan di yéél, na i
litean falohan di kfatin di
krus, tlu ani too masgagin.
9 Man Dwata, Dyisas i too
Tingaan. Ku fnaglutito i man
dad to gablà di gadèla, lum-
ban fa i kafaglutito i man
Dwata, du i manan mdatah fa
di man i dad to.
10 Ku simto too faglut
Dyisas Tingà Dwata, tatoon
gadè di nawan i kaglut.
Kabay simto i là faglut i
man Dwata gablà di Tingaan,
tafankéngan Dwata, du laan
faglut i fgadè Dwata gablà di
Tingaan.
11 Ani sa i fgadè Dwata
di gito, dunan tabanlén ito
nawa landè sen fagu sa di
Tingaan Dyisas Krayst.
12 Taman ku simto
masasatu di Tingà Dwata
nun nawan landè sen. Kabay
ku simto là masasatu di
kenen landè nawan landè
sen.

I nawa landè sen

13 Na smulat agu di gamu
dad faglut di Tingà Dwata, du
fye tooyu gadè tanun nawayu
landè sen.
14 Na landè kyaito mni di
Dwata, du gadeito toon ito
fanlinge ku fniito di kenen
fagu di knayean.
15 Du gadeito toon fanlinge
i kdee fniito di kenen, taman
tooito gadè balù tan fniito
gdawatito.
16 Na ku teenyu i demeyu
faglut mtatek di salà, na ku
salà ani là gamgebe kenen di
fati, fye ku dnasalyu kenen
du fye banlé kenen Dwata

nawa landè sen. Kabay nun salà gamgebe i satu to di fati, na làgu man ku dnasalyu i to ani.
17 I kdee sasè nimò slame salà, bay nun salà là gamgebe i to di fati.
18 Na gadeito i to tambaling tingà Dwata laan fadlug di kimò salà, du Dyisas Tingà Dwata i kamlung kenen du fye là gagan Satanas fsasè kenen.
19 Na i kdee dad to là faglut nagot Satanas. Kabay tagadeito gito dad faglut, nfun Dwata.
20 Na gadeito Dyisas Tingà Dwata fbaling to dini di tah tanà, du faglabatan gito du fye gadeito i too glut Dwata. Taman ani, sasatu ito di Dwata na di ku Dyisas Krayst Tingaan. Kenen sa i too glut Dwata na gumdà nawa landè sen.
21 Dad ngàgu, du tagadèyu kdee én, tooyu fangeye i ktoyu, na fawag gamu di kfangamfù i dad ise glut dwata.

2 Dyan
I Galwe Sulat Dyan

Kafaglabat i galwe sulat mdà di ku Dyan

I galwe sulat Dyan ani, feben di satu libun faglut na dad ngaan.

Tdoan ale gablà di kasakdo i dad faglut. Manan, ku kamdo ale én gugmadè i dademe dad to nimenla Dwata. Na di sulat ani, fafaldam Dyan di dad faglut gablà di dad to tamdò kakakéng.

1 I smulat ani i tua mebe i dad to faglut di ku Dyisas Krayst.

Sulatgu ani di gamu toogu kando, di ge i libun tamgalék Dwata na di dad ngaam.

Na ise alò deg i kamdo gamu, bay balù i kdee gmadè i kaglut gablà ku Dyisas Krayst,

2 du mnè i kaglut di nawaito ani, na kel di landè sen.

3 Fye ku Maito Dwata na Dyisas Krayst i Tingaan mlé gito kafye, kakdo, na ktanak nawa, gagin i kaglut i mnè di nawaito na i kakdoito demeito to.

I kaglut na i kakdo

4 Toogu lehew du gadègu nun dademe dad ngaam too mlalò i kaglut gablà ku Dyisas i flalò Maito Dwata.

5 Na i flanekgu libun toogu kando, nun toogu fni di ge too ito sakdo. Ise ani falami flalò i sulatgu ge, du mdà fa di katbù i kafaglutito nun flaloito ani.

6 Na i too glut kakdo gmangu ani, faglabatgu gamu i gumtatekan, dunan tooito nimen dad flalò Dwata gito. Talingeyu mdà fa di kagatbuan i satu flaloan, dunan too ito mnè di kasakdo.

7 Na gmangu ani di gamu, du tanun dee dad to mgaw di klamang banwe, du gmanla là fbaling to Dyisas Krayst. I dad to gambet ani, mgaw na dmuen ku Krayst.

8 Taman too gamu fgeye, du fye là baling lana di gamu i untungyu di nimòyu, bay gdawatyu i kdee kayè Dwata blè di gamu.

9 Ku simto là fadlug di klalò i tdò Krayst, bay gasyat di tdoan, to ani là masasatu di Dwata. Kabay ku simto fadlug mlalò i tdò Krayst, masasatu kenen di Dwata i Maan na di Tingaan Dyisas.

10 Taman ku nun kel di gamu, na tamdò ise tdò Krayst, nangyu fyak kenen di gumnèyu, na nangyu kenen dnawat.

11 Na ku simto dmawat kenen, gakuf kenen di sasè nimoan.

I gusen i man Dyan

12 Dee fa moon i kayègu man di gamu, bay là agu mayè ku fagu di sulat. Du nun imen nawagu mlauy gamu du fye fakay ito stulen, du fye too sikof i klehewito.

13 Na man i dad ngà i flanekam libun tamgalék Dwata, toola gamu fandam.

3 Dyan
I Gatlu Sulat Dyan

Kafaglabat i gatlu sulat mdà di ku Dyan

I gatlu sulat Dyan feben ku Gayus i toon snalig na gal malak i dad faglut. Na nun satu to dnagit ku Dyutrifis déén di simbahan Gayus, là mayè dmawat i dad to dek Dyan, du kayeam alò kenen mebe i dad faglut.

Na i dayen Dyan Gayus gablà di ktabengan i dad to faglut lamngab di dad banwe du samtulen ale gablà ku Dyisas.

1 Agu Dyan satu to gal mebe i dad faglut di ku Krayst i smulat ani. Sulatgu ani di ge Gayus i toogu kando.

2 Flanekgu toogu kando, toota ge dnasal du fye moon nun fye kneam, na mgal i laweham salngad kgal i kafaglutam.

3 Na di kakel i dad flanekito faglut mdà di ge toogu lehew, du tulenla deg, too ge gsalig di kaglut na fadlug ge mlalò i kaglut gablà ku Krayst.

4 Én too mdatah gaflehew deg, dunan ku lingegu i dad ngàgu di kafaglut too mlalò i kaglut.

I kdayen Dyan ku Gayus

5 Flanekgu toogu kando, too ge gsalig di ktabengam i demem faglut balù laam ale lmen teen.

6 Du di kakella dini tnulenla demela faglut gablà di kakdom dale. Too fye ku galam ale tnabeng di kagula, du ani gaflehew Dwata.

7 Du én duenla magu du samtulen ale i Fye Tulen gablà ku Dyisas Krayst, na là ale mni tabeng mdà di dad to là faglut.

8 Taman gito dad faglut, tooito tmabeng dale, du fye nun alelito di ktulenla i kaglut.

Dyutrifis na Dimitriyus

9 Na di muna fa, smulat agu ditù di gamu dad faglut, bay Dyutrifis laan mayè flinge i gmangu, du laan nafè i glalgu mebe gamu. Én kayean ku alò kenen mebe gamu.

10 Taman di klauygu gamu kadang, tulengu gamu i kdee nimoan, na gablà di sasè manan gablà di gami, na i dad kakakéng tulenan. Là alò ani, bay di ksalu i dademe dad faglut déén laan ale dnawat. Na ku nun beg mayè dmawat dale balingan ale fnang, na kayean falwà ale di kastifunyu.

11 Flanekgu toogu kando, nang ge mlalò i dad sasè nimò gambet ani, bay aloam lalò i kafye. Du simto mimò fye, i mfun kenen Dwata, bay simto mimò sasè là gmadè Dwata.

12 Na Dimitriyus too dag i kdee dad to, na too glut i kdagla. Na balù gami dagmi kenen, na gadeam i manmi too glut.

I gusen i man Dyan

13 Too dee fa moon kayègu
man di ge, bay là agu mayè ku
fagu di sulat.
14 Nun imen nawagu là mlo
ani site ite, du fye stulen ite.
15 Fye ku nun ktanak
nawam.
I kdee dememsgalak dini,
fandamla ge. Na tnulenam
i kdee dememi déén fan-
dammi ale.

Dyud
I Sulat Dyud

Kafaglabat i sulat mdà di ku Dyud

Dyud smulat ani na kenen i satu twali Dyisas na flanek Dyém i mebe dad to faglut déén di Dyérusalém.

Na febe Dyud i sulat ani di dad to faglut di kdee banwe gumnèla. Sulatan ani, du tulenan di dad to faglut gablà di dad to tamdò kakakéng, salngad i tagsulat Fiter di galwen sulat. I dad to tamdò kakakéng ani tdòla Dyisas ise Tingà Dwata, na ise alò ani, bay nebela fa i dad to di kagsalà.

Taman tafgadè Dyud di sulat ani, i dad to tamdò kakakéng, too falmo na fanlayam Dwata salngad i kaflayaman i dad gamsalà di muna.

1 Agu Dyud i smulat ani, agu satu salig Dyisas Krayst na i flanek Dyém.

Na sulatgu ani di kdeeyu tamgalék Dwata na mnè di kakdo Maito Dwata na di ifat Dyisas Krayst.

2 Kayègu ku too gamu banlé Dwata kakdo na ktanak nawa.

I kakel i dad to tamdò kakakéng

3 Dad flanekgu faglut toogu kando, nun ayègu moon smulat di gamu gablà di kagalwà di dad salà tanfunito. Kabay ani, matlas i fandamgu, du nun mdatah déén kayègu man di gamu di sulat ani, dunan too gamu fgal na nsenyu i kafaglutyu di ku Dyisas Krayst tablén di kdee dad to nfun Dwata, i kafaglut là gatlas kel di landè sen.

4 Mangu ani du lingegu nun dad to flingu làyu dilè fasbool di kastifunyu. Na làla nafè Dwata, na mayè ale tanlas i glut tdò gablà di kafye blé Dwata gito, du manla kun fakay ito mimò i dad sasè knayè i lawehito, na knangla Dyisas Krayst i sen Amuito i Magot i kdee. Di muna fa tafala fsulat Dwata gablà di kaflayam gdawat dad to én.

5 Du balù tagadèyu gablà di dad to Israél di muna, knean kayègu fafaldam gamu gablà di kafalwà Dwata dale mdà di falel i dad to di banwe Idyif. Kabay balù falwà ale Dwata, knean nun di dale falmon, du là ale faglut di kenen.

6 Fandamyu dad kasaliganan, i mlafà i glal blé Dwata dale, na là mimò i fimò Dwata dale, du tnagakla i tagnè gumnèla. Taman bnilanggù ale Dwata na magbakus ale di too gukifun kel di duh kukuman.

7 Fandamyu nimò i dad to di banwe Sodom na Gomora na i dademe dad to glibut déén falmo Dwata fagu di lifoh, too ale mimò salngad nimò dad kasaligan di muna fa, du nimòla magagyà nimò knayè i lawehla, na tanlamin dad lagi i dademela lagi. I gukel dad to ani guflingen i kaflayam gdawat i dad to ditù di lanaw lifoh landè fati kel di

landè sen.

I ksasè i talùla

8 Na salngad én i dad to
tamdò kakakéng, nimenla i
sasè knayè i lawehla, du ani
kun i tdò di dale fagu di knala,
na knangla i glal Dwata, na
madoy ale dad kasaliganan.
9 Kabay fandamyu Mikaél,
balù kenen gumdatah i dad
kasaligan Dwata, laan sa
nimò gambet én di kasbu-
lawan ku Satanas gablà di
laweh Mosis. Laan nadoy
Satanas, bay manan, “Dwata
mngak ge.”
10 Kabay dad tamdò
kakakéng, nadoyla i kdee làla
glabat. Na salngad ale i dad
lmanaf di bnas, du là ale
fulung faldam, du ku tan i
tagnè glabatla, én sa i nimòla,
na én i gafalmo dale.
11 Magakdo ale! Fanlayam
ale Dwata, du lalòla i nimò
Kain di kbanoan i twalin,
lalòla i nimò Balaam, du balù
gadèla sasè i nimòla, knean
fadlug ale du fye gamwè ale
filak, na lalòla Kora di kdue-
nan Dwata, na malmo ale
gambet kenen.
12 Mgimò ale kagsik di kas-
tifun di kakaanyu di kfiteyu
i kasakdoyu, du balù sasè
nimòla, knean landè kyàla
magin di gamu kmaan. Én
alòla fandam i ktola. Landè
gukmamu dale du salngad
ale i labun falis i nus, i là
mebe ulen, na salngad i dad
kayu là munge balù fa di
bangla munge, du mati na
magdot.
13 Salngad ale i malbang
lwek di mahin, du teen i
dad magagyà nimòla salngad
kitem i bulak lwek. Na
salngad ale fa i dad blatik
di langit i gasyat di dalan
gugkahla, na tanun fatlagad
Dwata gufnean dale, dunan
di too mgat gukmifu kel di
landè sen.
14 Na Inok, satu tugad
Dwata i gfitu tugad mdà di
ku Adam, falan tulen gablà
di dad to tamdò kakakéng
ani, manan, “Neyeyu, salu
Amuito Dwata dini magin i
dad file libu kasaliganan too
mtiu,
15 du nukuman i kdee dad
to, na fanlayaman i kdee
là fulung mafè Dwata, du
mdà di too sasè nimòla, na i
too sasè gmanla di kduenla
Dwata.”
16 Dad to én, gal ale mugak
na banléla salà i dad demela
to, lalòla i sasè knayèla, fdagla
i ktola, na dnayenla dademe
to, fye gwèla i knayèla.

I kafngewe Dyud

17 Kabay dad flanekgu
faglut toogu kando, nangyu
glifet i tagman dad to gal dek
Amuito Dyisas Krayst,
18 manla di gamu, “Di là fa
kel gusen i banwe nun dad to
kel madoy gamu, na én alòla
lalò i sasè knayèla, ise knayè
Dwata.”
19 Na mdà di dad to ani,
landè sasatu nawa i dad
faglut, na là mnè Tulus
Dwata di nawa dad to én,
baling én mebe dale i sasè
knayèla.

Stabeng gamu

20 Kabay gamu dad
flanekgu faglut toogu kando,

tooyu tangal i kafaglutyu di Dwata, na dmasal fagu di kalak Tulus Dwata.
21 Fadlug gamu mnè di kalbong nawa Dwata di kloyu fatan i kablé Amuito Dyisas Krayst gamu nawa landè sen mdà di kakdon gamu.
22 Kandoyu i dad to lwe nawa di kafaglutla,
23 na tnabengyu, fye galwà ale di kaflayam, salngad ku snabàyu ale di lifoh. Na lêyu tnabeng i dademe dad to mnè di salà, fiteyu i kakdoyu dale, gagin i klikòyu du fye là gamu gamgebe di sasè mgimòla. Knangyu i kdee salàla.

I kdayen Dyud Dwata

24 Dnayenito Dwata du kenen i gmagan kamlung gamu, du fye là gamu mtatek di salà, na gamgebe gamu matlu di muna i kneng i kdatahan, gagin i klehewyu.
25 Dnayenito kenen i alò sen Dwata, i gafalwà gito fagu di ku Dyisas Krayst i Amuito i mfun kdee kafye, kdatah, ktulus, na glal di kdee. Tagnè kenen mdà di là fa mgimò i klamang banwe kel ani, na kel di landè sen. Amén.

Tafite
I Tafite Dyisas Krayst ku Dyan

Kafaglabat i libru sulat Dyan gablà di tafite Dyisas Krayst di kenen

Na libru ani nun gumahalan di dademe libru di Tnalù Dwata, du dini gugmadè dad to gablà di gusen i banwe, na i katbù i falami langit na falami tanà.

Na Dyan satu to gal dek Dyisas smulat ani di kbilangguan ditù di Fungul Fatmos mdà di katdoan gablà ku Dyisas Krayst. Na di taksulat Dyan ani là mlo na mati. Na di klon di Fatmos, nun kanteenan fite Dyisas di kenen gablà ku tan i mkel kadang di fulé duh.

Snulatan dad to faglut du tangalan nawala, du di bang atù nun urdin mdà di gumdatah di Roma ku simto faglut di ku Dyisas Krayst fanlayam kenen. Na too dee tamati mdà di kaflayam kel di dale mdà di kafaglutla di ku Dyisas.

Tulen Dyan i dad fgadè na fite Dyisas kenen gablà di fan mkel di tah tanà di kasfuléan, na gablà di kdadong gusen i banwe. Na too dee dad tnikeng gfite di kenen, na kdee nun mngalam gumtatekan. Na dini gumite fa gablà di banwe Dwata di langit na i kafye bawehan. Na too mbangal dini, i ulu di dad busaw dnagit ku Satanas, tagfisan Dyisas Krayst, na nun duh fanlayam Dyisas kenen na kdee mlalò kenen, du bat ale di lanaw lifoh. Na Dyisas Krayst mbaling Ulu di kdee ulu na Amu di kdee amu landè gusenan.

1 Ani libru gusmulat i tafite Dyisas Krayst di dad to salig Dwata. Funa fite Dwata kdee ani di ku Dyisas, du fye fgadean di dad to saligan ku tan i fan mkel. Na agu Dyan satu saligan fangadè Dyisas Krayst fagu di kdekan satu kasaliganan.

2 Na i kdee tafite di deg toogu tulen. I kdee tulengu ani slame tnalù Dwata na i kaglut tafgadè Dyisas Krayst di deg.

3 Too nun kafye i to masa i libru ani di kaklinge i dad to. Na ku simto flinge na mlalò i tagsulat dini nun kafyen, du tamdadong i kagdohò i tafgadè Dwata ani.

I sulat di fitu lumbuk i dad to faglut

4-5 Na agu Dyan smulat i sulat ani di fitu lumbuk i dad to faglut glam di bong banwe Asya. Na kayègu Dwata, i tagnè mdà di kagatbuan, kel ani na kel di atuan landè gusenan, na i Mtiu Tulus, na Dyisas Krayst mlé gamu kafye na ktanak nawa. Na i Tulus Dwata, déén kenen di muna Dwata, na nun fitu kfagu kfiten i ktulusan. Na too gsalig i kdee man Dyisas Krayst na kenen i muna mték

mdà di fati na magot i kdee dad harì dini di tah tanà ani.

Na toon ito kanbong nawa na tafalwaan ito mdà di dad salaito fagu di kfalohan litean di fatin di krus.

6 Na ani tanimoan ito dad to fakay magin kenen di kagotan, na fbalingan ito dad bà di Maito Dwata. Na taman too ito dmayen i kdatahan du landè gusen i kagotan. Amén.

7 Neyeyu! Samfulê kenen kadang satu duh gagin i dad labun,
na kdee dad to kadang mite kenen,
balù i dad to mati kenen di muna fa mite kenen,
na i kdee sahal lumbuk i dad to mlanu kadang, du kenen kadang mukum na mlayam dale.
Too sa gdohò ani. Amén.

8 Na man Amuito Dwata, "Agu Too Mtulus, agu gutambù i kdee, na agu alò fakay mnge i kdee. Na agu tagnè mdà di kagatbuan kel ani, na kel di atuan landè gusengu." Ani man Dwata.

Fite Dyisas Krayst i kton di ku Dyan

9 Na agu Dyan, satu flanekyu faglut di ku Dyisas, na fagu di ksasatuito di kenen gakuf agu di gamu di kaflayam, na di kagotan, na di ktayud. Fanlayamla agu du fnèla agu ditù di satu fungul dnagit Fatmos, du tamdò agu Tnalù Dwata na du tulengu i kaglut gablà ku Dyisas.

10 Na di duh Linggu i duh Dwata, tanebe agu Tulus Dwata na nun lingegu bong talù di kagolgu gambet i uni twang, bay i manan too gamal.

11 Na ani manan, "Sulatam i kdee teenam, na febem kadang di fitu lumbuk i dad to faglut di dad banwe Ifisus, Smirna, Firgamun, Tiatira, Sardis, Filadélfya, na di Lawdisya."

12 Na kafnge én, falê agu du neyegu ku simto i talù di deg. Na di kfalêgu teengu fitu gufkah i dad salò slame blawen.

13 Na di bleng i dad gufkah salò nun tadag déén na kafbaweh to. Na i klawehan gambet nsif tahà na nun blawen glabéd di kfen.

14 Na i wakan slame too bukay. Na matan too gamban gambet dinè i lifoh.

15 Na i dad blian mneng gambet kneng i tabaga tnunal di luben. Na i taluan gambet uni malbang fikong.

16 Na di kmalan gsen di kwanan nagotan fitu blatik. Na lamwà di baan sundang sbalà gban. Na bawehan too mneng gambet kneng i duh ku taltu i duh.

17 Di takitegu kenen fag-bunal agu di blian gambet i to tamati. Kabay agotan deg i kmalan gsen di kwananan, na manan, "Nang ge likò. Agu sa gutambù i kdee na mnge i kdee.

18 Deg sa mto. Balù tafnatila agu, bay neyem, talêman agu mto na landè gusen i nawagu. Na agu magot nawa i dad to, na nun

bong glalgu magot i fati na Hadis i gumnè i dad layef i dad to tamati.
19 Taman sulatam i kdee fitegu di ge, i tamkel ani, na lêman i kdee mkel kadang.
20 Na ani gumtatek i fitu blatik tateenam di kmalgu gsen di kwanan, na i fitu gufkah i salò. Na i fitu blatik dunan dad kasaligan Dwata gal mifat i fitu lumbuk dad to faglut. Na i fitu gufkah i salò dunan i fitu lumbuk dad faglut di dad banwe tadnagitgu gine." Ani man Dyisas di deg.

2

I fgadè Dyisas di dad to faglut di banwe Ifisus

1 Na lêman man Dyisas di deg, "Ani sulatam di kasaligan Dwata mifat i dad faglut di banwe Ifisus. Manam di dad to faglut, 'Nun man i to magot i fitu blatik di kmalan gsen di kwanan na magu di bleng i fitu gufkah i salò.
2 Na ani sa i manan di gamu. Gadègu i kdee nimòyu, na i kalgadyu mimò di deg na i ktayudyu di dad kaflayam. Na gadègu là gamu faloh i dad to sasè makuf di gamu, i dad to flingu dek ale Dyisas. Tatooyu ale neye na tagadèyu tmulen ale kéng du ise ale dad to dekan.
3 Na gadègu gamtayud gamu di dee bung kaflayam mdà di kafaglutyu di deg, na là mlungay i nawayu mimò fye.
4 Kabay nun làgu kayè di gamu. Talà gamu mbong nawa deg na dad demeyu faglut gambet di muna di katbù i kafaglutyu di deg.
5 Fandamyu i muna kakdoyu deg, na nsalyu i gukulangyu, na samfulê gamu di muna nimòyu. Du ku là gamu msal tatì agu salu ditù di gamu na nwègu di gamu i gufkah i salòyu.
6 Kabay, ani fa i fye teengu di gamu, dunan i knangyu dad nimò i dad to Nikolas salngad i knanggu.
7 " 'Ku nun klingeyu, too gamu flinge i gman Tulus Dwata di gamu dad to faglut. Na i dad to gamfisan i dad sasè mkel di dale di klalòla deg, fankaangu ale kadang i bunge kayu mlé nawa landè sen. Na déén gumnè i kayu ani di banwe Dwata di langit.' " Ani man Dyisas di dad faglut di banwe Ifisus.

I fgadè Dyisas di dad to faglut di Smirna

8 Na ani man Dyisas di deg, "Ani sulatam di kasaligan Dwata mifat i dad faglut di banwe Smirna. Manam di dad to faglut, 'Nun man i to gutambù i kdee na mnge i kdee, i tamati, bay tamték.
9 Na ani sa i manan di gamu. Gadègu i bong kaflayamyu na klandèyu. Kabay i kaglutan too bong knunyu mdà di Dwata. Na gadègu gablà di ksasè kastulen i dad to Dyu gablà di gamu. Balù manla too ale glut Dyu, bay kaglutan, Satanas mfun dale.
10 Nang gamu likò i dad kaflayam fan kel di gamu.

Fanlingeyu agu. Ani nimò Satanas, fbilangguan i dademe di gamu, du tnilewan i kafaglutyu sfalò butang klon. Ani mangu di gamu, nangyu tnagak i kafaglutyu balù fnatila gamu. Du ku làyu tnagak i kafaglutyu di deg, balù kel di fati, banlétа gamu nawa landè sen.

11 “ ‘Ku nun klingeyu, too gamu flinge i gman Tulus Dwata di gamu dad to faglut. Na i dad to gamfisan i dad sasè mkel di dale di klalòla deg, là ale gmaslok i galwe fati, dunan là ale gagin di kaflayam landè sen.’ ” Ani man Dyisas di dad faglut di banwe Smirna.

I fgadè Dyisas di dad faglut to di banwe Firgamun

12 Na ani man Dyisas di deg, “Ani sulatam di kasaligan Dwata mifat i dad faglut di banwe Firgamun. Manam di dad to faglut, ‘Nun man i to nun sundang sbalà gban.

13 Na ani sa i manan gamu. Gadègu gablà di banwe gumnèyu, du nagot Satanas banweyu. Kabay knean, too mabtas di gamu i klalòyu deg na làyu tnagak i kafaglutyu balù di kfatila ku Antifas di blengyu. Too gsalig Antifas tmulen gablà di deg.

14 Kabay nun làgu kayè di gamu, dunan nun di gamu mlalò i tdò Balaam. Balaam ani tamdò ku Balak di muna, na i tdoan kenen i kiboan fagsalà i dad to Israél fagu di kakaanla i dsù blé di dad ise glut dwata, na fagu di kimòla sasè knayè i lawehla.

15 Na nun satu làgu kayè di gamu, dunan nun di gamu mlalò i tdò Nikolas.

16 “ ‘Taman nsalyu i dad salàyu na samfulê gamu di deg. Du ku là gamu msal na là mlo salu agu déén di gamu na sanfatigu i dad to là msal fagu di sundang lamwà di bàgu.

17 “ ‘Ku nun klingeyu, too gamu flinge i gman Tulus Dwata di gamu dad faglut. Na i dad to gamfisan i dad sasè mkel di dale di klalòla deg, banlégu ale i knaan dnagit mana mdà di langit, i tagbuni ditù, na banlégu i kat satu dale i bukay batu. Na déén di batu i gusmulat i falami dagit, bay alò i to gamdawat i batu ani gmadè i dagit gsulat déén.’ ” Ani man Dyisas di dad to faglut di banwe Firgamun.

I fgadè Dyisas di dad to faglut di banwe Tiatira

18 Na ani man Dyisas di deg, “Ani sulatam di kasaligan Dwata mifat i dad to faglut di banwe Tiatira. Manam di dad to faglut, ‘Nun man i Tingà Dwata, dunan i to nun dad matan gamban gambet dinè i lifoh, na i dad blian mneng gambet kneng tabaga tnunal di luben.

19 Na ani sa i manan gamu. Gadègu gablà di kdee dad nimòyu, i kakdoyu i demeyu to, na i kafaglutyu na i kimòyu di deg, na i ktayudyu di dad kaflayam. Na gadègu matnù i kafye nimòyu.

20 Kabay nun làgu kayè di gamu, dunan i kfalohyu i libun dnagit ku Dyésibél

tamdò dad saliggu. Manan
kenen satu tugad Dwata, bay
ise. Fangawan i dad saliggu,
du i tdoan fakay kun ku
nimòla sasè knayè i lawehla
na kmaan i knaan dsù di dad
ise glut dwata.
21 Na tabanlégu kenen i
bang msal di sasè nimoan,
bay laan mayè.
22 Taman toogu fanlayam i
libun ani, na gamu i magin
kenen mimò i sasè knayè i
lawehyu du banlégu gamu i
too sasè tduk. Ani sa nimògu
ku là gamu msal na kmagol i
sasè nimòyu.
23 Na fafatigu i dad mlalò
kenen, du fye gadè i kdee dad
to faglut di sahal banwe agu
i gmadè ku tan i mnè di fan-
dam na nawa i dad to, na agu
kadang malas i dad mgimòla
balù fye demen sasè.
24 “ ‘Kabay nun dademe di
gamu di Tiatira là mlalò i
dad sasè tdò ani, dunan làyu
dnawat i dagit dademe kun
dad mngalam tdò mdà di ku
Satanas. Na mangu di gamu,
landè dademe fnigu di gamu.
25 Alògu fni, tooyu fkah di
nawayu i kaglut tafnaglutyu
kel di kasfulêgu.
26 “ ‘Na i dad to gamfisan
i dad sasè mkel di dale
di klalòla deg na fadlug
di kimòla knayègu kel di
gusenan, ale i dad to gumlégu
glal magot i dad to di dad
sahal banwe,
27 salngad glal blé Màgu
deg, du manan,
“Falmola kadang i dad
dmuen dale fagu di
kgal i kagotla,
gambet kalmo i kulang tanà
tudaam di tanà.”*
28 Na nun too fye blégu dale
gambet i blatik gal mneng
smitong i mwal.
29 “ ‘Ku nun klingeyu, flinge
gamu i gman Tulus Dwata di
gamu dad to faglut.’ ” Ani
man Dyisas di dad faglut di
banwe Tiatira.

3

I fgadè Dyisas di dad to faglut di banwe Sardis

1 Na ani man Dyisas di
deg, “Ani sulatam di kasali-
gan Dwata mifat i dad faglut
di banwe Sardis. Manam di
dad to faglut, ‘Nun man i to
too mtulus na galan fite i ktu-
lusan di fitu kfagu na magot i
fitu blatik. Na ani sa i manan
di gamu. Gadègu i kdee dad
nimòyu. I gal man i dad
to nun falami nawayu, bay i
kaglutan gambet gamu mati.
2 Mukat gamu nan, na tan-
galyu i kafaglutyu du fye là
fles mati. Hae, du là sikof
i dad nimòyu di kite Màgu
Dwata.
3 Taman fandamyu i gatdò
di gamu talingeyu na tad-
nawatyu, na tooyu fkah di
nawayu. Knagolyu i dad sasè
nimòyu, du ku là gamu flinge
i gmangu ani, salu agu di
gamu gambet i to tmaku, du
làyu gadè i kakelgu, na fan-
layamta gamu.
4 “ ‘Kabay gadègu nun
dademe di gamu di Sardis là
fagsik i klawehla, du là ale
magin di sasè nimò i dad to

* **2:27** Salmo 2:9

én, taman gablà ale lamsak i bukay klaweh na magin deg.

5 Na i dad to gamfisan i dad sasè mkel di dale di klalòla deg, ale kadang lamsak i klaweh bukay. Na làgu nifu i dagitla di libru gugsulat dagit i dad to gamdawat nawa landè sen, bay nfungu ale kadang di muna i Màgu na i dad kasaliganan.

6 Ku nun klingeyu, flinge gamu i gman Tulus Dwata di dad to faglut.' " Ani man Dyisas di dad to faglut di banwe Sardis.

I fgadè Dyisas di dad to faglut di banwe Filadélfya

7 Na lêman man Dyisas di deg, "Ani sulatam di kasaligan Dwata mifat i dad to faglut di banwe Filadélfya. Manam di dad to faglut, 'Nun man i to landè salà, na too gsalig, na too nun glal di kagotan gambet i kagot Harì Dabid, hae, du ku lanwan i takab, du fye fafusukan i to di kagotan, landè to gmagan tmakab dun. Kabay ku tnakaban landè gmagan lamwa dun.

8 " 'Na ani sa i manan di gamu. Gadègu i nimòyu. Gadègu là dee gamu faglut, bay knean tafkahyu i tnalùgu di nawayu na là gamu kmagol deg. Taman lanwagu gamu i takab di kagotgu, na landè to gmagan tmakab dun.

9 Fanlingeyu agu. Ku simto di dad to Dyu nfun Satanas flingu na ale glut Dyu, bay tmulen ale kéng, ani kibògu dale. Fdanàgu ale kadang di gamu, du fye gadèla gamu i kanbonggu nawa.

10 Hae, du nimenyu i tdògu gamu gablà di ktayud di dad kaflayam kel di gamu, kanlunggu gamu du fye làyu gnagu i kaflayam fan kel di klamang banwe, du tnilewgu i kdee dad to di tah tanà.

11 I kasfulêgu tamdadong. Na du tamdadong tooyu fkah di nawayu i kaglut fnaglutyu, du fye landè fakay mwè di gamu i untungyu tatagà Dwata gamu.

12 " 'Na i dad to gamfisan i dad sasè mkel di dale di klalòla deg, fbalinggu ale mdatah déén di gumnè Màgu Dwata na mnè ale déén landè gusenan. Na sulatgu di dale i dagit Màgu Dwata, na dagit i banwe Màgu Dwata, dunan falami Dyérusalém i fdanà fdu di langit mdà di Màgu Dwata. Na sulatgu di dale i falami dagitgu.

13 " 'Ku nun klingeyu, flinge gamu i gman Tulus Dwata di gamu dad to faglut.' " Ani man Dyisas di dad to faglut di banwe Filadélfya.

I fgadè Dyisas di dad to faglut di banwe Lawdisya

14 Na ani man Dyisas di deg, "Ani sulatam di kasaligan Dwata mifat i dad faglut di banwe Lawdisya. Manam di dad to faglut, 'Nun man i to too gsalig du kdee manan slame glut, na kenen i gumdà i kdee dad tanimò Dwata.

15 Na ani sa manan di gamu. Gadègu i nimòyu. Gadègu là tno na là minit i kafaglutyu di deg. Too fye

moon ku minit i nawayu di deg, bay ku là, fye ku tno, du là agu mayè sa ku alò mduf i init i kafaglutyu di deg.

16 Na taman du alò mduf i kafaglutyu di deg, laan tno na laan minit, fangu gamu lwà.

17 Na galyu man, nun bong knunyu, na landè sa gukulangyu, bay làyu gadè i kaglutan, too sasè i kagkahyu, na magakdo gamu, du mbaling gamu dad to landè, na butè i fandamyu, na sadi gamu flaweh.

18 " 'Taman ani fanngeweta gamu, di deg gumwèyu too glut blawen i gagu di lifoh, du fye nun bong knunyu. Na di deg gumwèyu bukay klaweh du lsakyu, du fye landè kyàyu di kaflawehyu. Na lêman di deg gumwèyu bulung i matayu, du fye mgulê i kbutèyu na baling gamu too mite.

19 Nngakgu na bnadasgu i kdee dad to kanbonggu nawa, du fye matdò. Taman tooyu finit i kafaglutyu, na knagolyu i sasè nimòyu.

20 " 'Tooyu agu fanlinge. Déén agu di bà i gufusuk i gumnèyu na mbal agu myak. Na ku nun mlinge na tmimel i kbalgu, myak agu di gumnean, na song gami kmaan.

21 Na i dad to gamfisan i dad sasè mkel di dale di klalòla deg banlégu ale kadang glal sudeng di safédgu du magot kdee salngad di kafsudeng i Màgu deg di safédan di kfisangu i kdee dad sasè mkel di deg.

22 " 'Ku nun klingeyu flinge gamu i gman Tulus Dwata di dad to faglut.' " Ani man Dyisas di dad to faglut di banwe Lawdisya.

4

I gusudeng gumdatah di langit

1 Kafnge én, nun lêman fite di deg. Na di keyegu teengu satu takab malwa ditù di langit, na lingegu i muna talù di deg, i taluan gambet uni twang tamlo di deg, manan, "Salu ge dini, du fiteta ge i dad fan kel."

2 Na di kagmanan ani, nebe agu Tulus Dwata, na déén di munagu teengu satu gusudeng i gumdatah na nun sudeng déén.

3 Na i baweh i sudeng déén mneng, gambet kneng i dad mabtas batu dnagit dyasfér na kornalina, na glibut i gusudeng nun lawélawé, salngad batak i satu batu dnagit ésméralda.

4 Na nun lwe falò fat dademe gusudeng glibut di gusudeng i gumdatah, na teengu lwe falò fat ulu di dad to faglut sudeng déén. Na kdeela lamsak dad bukay klaweh, na kat satu dale nun kyangen blawen di ulun.

5 Na mdà di gusudeng i gumdatah nun silà na dad uni kilet. Na nun fitu salò dminè di muna i gusudeng i gumdatah. Na i fitu salò ani dunan fitu kfagu kfite ktulus i Tulus Dwata.

6 Na di muna i gusudeng
ani nun kafbaweh mahin too
mtiu gambet i sfihu.

Na teengu fat gambet
baweh lmanaf tadag di
gutngà, glibut di gusudeng
i gumdatah, na mto ale na
slame mata i lawehla di kfe
na di kagol.

7 Na satu di dale gambet
kbaweh i labè lmanaf dnagit
liyun, i galwen gambet
kbaweh i nati baka, i gatlun
gambet kbaweh i to, na i
gfatan gambet kbaweh i bong
kablak mayeng.

8 Na kat satu dale nun nam
fafakla na lawehla slame
mata di lwà na di lam. Na
mlingag ale tayud i butang
na mduh. Na man i lingagla
ani,

"Landè salaan, landè salaan,
landè salà Amuito Dwata
Too Mtulus,
i tagnè mdà di kagatbuan kel
ani,
na kel di landè sen."

9 Na i fat gambet lmanaf ani
dmayen, mafè, na mlé ale
bong fye di gumdatah sudeng
déén, i mto kel di landè sen.
10 Na di kat kimòla ani, i lwe
falò fat dad ulu di dad to
faglut, lkuad di muna i gum-
datah sudeng di gusudeng.
Na nwèla i kyangen blawen
di ulula na fkahla di munan,
du mangamfù ale di kenen,
i mto kel di landè sen. Na
kdeela mlingag, manla,

11 "Amumi Dwata, ge too
gablà
dmawat i kdayen, kafè,
na glal,
du ge tamimò i kalbong kdee,
na mdà di knayeam i
kdee tamgimò."

Ani lingag i dad lwe falò fat
ulu.

5

I sulat maglulun na i Tingà Bilibili

1 Na kafnge én, teengu i
sulat maglulun di kmal gsen
di kwanan i sudeng di gusu-
deng i gumdatah. Nun gsulat
di laman na di lwaan, na nun
fitu fadkatan.
2 Na teengu i satu kasaligan
mtulus. Na toon falbong i
taluan, manan, "Simto gablà
lamket dad fadkat na mbel
sulat ani?"
3 Na mngabal ale ku nun
teenla ku simto gablà. Kabay
landè teenla di kabal i langit
ku demen di tah tanà ku de-
men di dungan i tanà gablà
mbel i sulat ani na masa di
laman.
4 Mdà ani nun bong klidù i
nawagu na too agu mngel du
landè sa teenla i gablà lamket
i fadkat di sulat ani na masa
di laman.
5 Kafnge én, nun satu di
dad ulu i dad to faglut talù di
deg, manan, "Nang ge mngel.
Neyem. I dnagit Liyun mdà
di bel Dyuda, tagamfisan i
dad dmuen kenen, dunan Dy-
isas Krayst i bel Harì Dabid.
Kenen sa i gablà lamket i fitu
fadkat na mbel i sulat ani."
6 Kafnge én, teengu i Tingà
Bilibili tadag di gutngà i gusu-
deng i gumdatah na i fat gam-
bet baweh lmanaf na dad ulu
i dad to faglut. Na Tingà
Bilibili ani kbawehan tagagu
di fati. Na nun fitu sungke-
tan na fitu i matan, dunan

Tulus Dwata i dekan ditù di klamang banwe, na nun fitu kfagu fiten i ktulusan.

7 Na fdadong i Tingà Bilibili di gusudeng i gumdatah na nwean i sulat maglulun mdà di kmalan gsen di kwanan.

8 Na di kagwean i sulat ani, i fat gambet lmanaf na lwe falò fat ulu lkuad di muna i Tingà Bilibili, du mangamfù ale di kenen. Na kat satu di dale magot satu agaf gambet i fuglung dnagit arfa. Na nun nagotla tukung blawen fnò falbuk too fye bun, dunan dad dasal i dad to nfun Dwata.

9 Na mlingag ale i falami lingag, manla,

"Too ge gablà mwè i sulat maglulun,
na lamket i dad fadkatan,
du ge sa i tafnatila,
na liteam i bayadam dad to nfun Dwata,
dad to mdà di kdee sahal bung to,
mdà di kdee sahal talù,
na mdà di kdee sahal banwe.

10 Na tanimoam ale dad to magin ge di kagotam,
na fbalingam ale dad bà di Dwatami,
na ale kadang magot i dad banwe di tah tanà."

11 Kafnge én, lêman agu meye na lingegu i talù bong dee libu kasaligan, là gse ku file libu i kdeela. Tadag ale glibut di gusudeng i gumdatah na i fat gambet lmanaf, na i lwe falò fat ulu di dad to faglut.

12 Na falbongla i klingagla, manla,

"I Tingà Bilibili tafnati, too kenen gablà dmawat i kdayen,
du kenen i nun glal, knun, kfulung, na ktulus,
taman gablà kenen dmawat afè, kfangamfù, na kdayen."

13 Na kafnge én, lingegu i talù i kdee mnè di langit, di tah tanà, di dungan i tanà, na di lam i mahin. Na sdulê ale mlingag, manla,

"I sudeng di gusudeng i gumdatah, na i Tingà Bilibili,
tooito dnayen, tooito nafè, na tooito fdatah
kel di landè sen, du too mtulus."

14 Na i fat gambet lmanaf gagin i kdee én, manla, "Too glut ani. Amén." Na i lwe falò fat ulu di dad to faglut lkuad, du mangamfù ale.

6

Tingà Bilibili lamket i fitu fadkat

1 Na kafnge én, teengu i Tingà Bilibili na lanketan i tnanin di fitu fadkat di sulat maglulun. Na di kalketan i fadkat lingegu talù i satu di fat gambet lmanaf, na gambet uni kilet, na manan, "Faflal ge, neyem ani."

2 Na di keyegu teengu i satu kudà bukay. Na i to smakay i kudà ani magot i bohol, na banlé kenen kyangen blawen du ilè kenen gmagan misan.

Na mdà kenen du natun i kdee dmuen kenen.
3 Kafnge én, lanket i Tingà Bilibili i galwe fadkat, na lingegu talù i galwe di fat gambet lmanaf, manan, “Faflal ge, neyem ani.”
4 Na nun lamwà fulè kudà. Banlé kenen glal mwè i ktanak nawa di dad to di tah tanà, du fye gadlug i kasfati na sbanò ale. Na banlé kenen i tahà sundang.
5 Kafnge én, lanket i Tingà Bilibili i gatlu fadkat. Na lêmangu linge i talù i gatlu di fat gambet lmanaf, manan, “Faflal ge, neyem ani.” Na di keyegu teengu i fitam kudà na i to smakay dun magot i timbang.
6 Na lingegu i satu talù man nawam mdà di bleng i fat gambet lmanaf, manan, “Alò tlu sufa i mse trigu ku demen sgantang na tlu sufa i barli gwè satu to tadenan di sduh. Kabay nangam nket btas i tabè na binu.”
7 Kafnge én, lanket i Tingà Bilibili i gfat fadkat. Na lêmangu linge talù i gfat gambet lmanaf, manan, “Faflal ge, neyem ani.”
8 Na di keyegu teengu i kudà bukes, na i dagit i to smakay dun Fati, na nun tmadol kenen satu dnagit Hadis. Na i lwe ani banlé ale glal mati i tngà di kagatngà i dad to di tah tanà fagu di sundang, di kbitil, di dad tduk, na di dad labè lmanaf di bnas.
9 Kafnge én, lanket i Tingà Bilibili i glime fadkat. Na teengu di dungan i gudamsù di Dwata i dad layef i dad to tafnati mdà di kafaglutla na i ktulenla i Tnalù Dwata.
10 Na toola falbong i talùla, na manla, “E Amumi, i Too Mtulus, ge too mtiu du landè salaam, na too ge gsalig. Tan i klomi fatan i kablém flayam di dad to di tah tanà du balas di kfatila gami?”
11 Kafnge én, gablé di kat man satu dale i klaweh bukay, na man i Amula di dale, fye ku ftud ale fa kel di ksikof kfati i kdee lifanan fnati gambet dale, i kdee flanekla di kafaglut di ku Dyisas Krayst.
12 Na kafnge én, lanket i Tingà Bilibili i gnam fadkat. Na di kimoan ani nun too bong linol, na i duh mbaling fitam salngad i safut too fitam, na i bulen mbaling fulè gambet litè.
13 Na kdee blatik di langit tatek di tanà salngad i ktatek i bunge kayu fig muhad ku mbal i nus.
14 Na i langit lana di mata sadi maglulun. Na i kdee bulul na dad fungul mgili mdà di tagnè gugkahla.
15 Kafnge én, i kdee harì na dademe mdatah to di tah tanà, na i dad ulu di dad sundalu, na i dad to nun bong knun, na i dad to nun bong glal, na balù dad to fasak, na dad to ise fasak, kdeela slame salbuni déén di dad ilib, na di bleng i dad malbang batu di dad bulul.
16 Na tlola i dad bulul na dad batu, manla, “Mtubak gamu di gami, du fye glidung gami di mata i sudeng di

gusudeng i gumdatah, na
mdà di klabè i Tingà Bilibili.
17 Du takel i bangla mukum
na mlayam gami, na landè
fakay gamtayud i kaflayam
blélа én." Ani man i dad to di
tah tanà.

7

I ilè di dad salig Dwata

1 Kafnge én, teengu fat
kasaligan Dwata. Na tadag
ale di sbalà kilil di tah tanà
ani, du nsangla nus du fye là
mbal di tah tanà, ku demen di
mahin na balù di dad kayu.
2 Na teengu satu dademe
kasaligan Dwata fdu di gusut
i duh. Na nagotan i ilè i too
mto Dwata. Na toon falbong i
taluan du tlon i fat kasaligan
Dwata i nun eneg falmo i tanà
na mahin.
3 Na manan di dale,
"Nangyu tayò falmo i tanà
na i mahin na i dad kayu,
silangyu falmo ku tafngemi
nimò ilè Dwata di angas i dad
saligan."
4 Kafnge én, nun tmulen di
deg ku file i kdeela mafkah
ilè Dwata di angasla, dunan
mlatu fat falò fat libu slame
mdà di kdee lumbuk i dad bel
Israél.
5 Mdà di lumbuk Dyuda, sfalò
lwe libu i nun ilè,
mdà di lumbuk Rubén, sfalò
lwe libu i nun ilè,
mdà di lumbuk Gad, sfalò lwe
libu i nun ilè,
6 mdà di lumbuk Asher, sfalò
lwe libu i nun ilè,
mdà di lumbuk Naftali, sfalò
lwe libu i nun ilè,
mdà di lumbuk Manasas,
sfalò lwe libu i nun ilè,
7 mdà di lumbuk Simyon,
sfalò lwe libu i nun ilè,
mdà di lumbuk Libay, sfalò
lwe libu i nun ilè,
mdà di lumbuk Isakar, sfalò
lwe libu i nun ilè,
8 mdà di lumbuk Sabulun,
sfalò lwe libu i nun ilè,
mdà di lumbuk Dyosif, sfalò
lwe libu i nun ilè,
na mdà di lumbuk Bénhamin,
sfalò lwe libu i nun ilè.

I mlabung dad to lamsak i klaweh bukay

9 Kafnge én, teengu bong
mlabung dad to i landè fakay
gamse dun, na i gumdàla di
kdee sahal banwe, di kdee
sahal lumbuk i dad to, di
kdee sahal bung to, na mdà
di kdee sahal bung talù. Na
tadag ale di muna i gusu-
deng i gumdatah na di muna i
Tingà Bilibili. Na kdeela lam-
sak bukay klaweh na kat satu
dale magot i taglang falmira.
10 Na toola falbong i talùla,
na manla,
"Dnayenmi Dwatami, i su-
deng di gusudeng i
gumdatah,
na i Tingà Bilibili
du di dale gumdà i ka-
galwàmi."
11 Na di kagdayenla Dwata
na Tingà Bilibili, kdee kasali-
gan Dwata sdulê tadag glibut
di gusudeng i gumdatah na i
dad lwe falò fat ulu, na i dad
fat gambet lmanaf, lkuad ale
di muna i gumdatah dunan
Dwata, na mangamfù ale ke-
nen.
12 Na manla,
"Amén. Too glut ani.

I Dwataito, too kenen gablà
dmawat kdayen,
kfangamfù,
kablé fye, na afè,
du kenen mfun i kfulung na
glal, na too kenen mtu-
lus,
kel di landè sen. Amén."
13 Kafnge én, satu di lwe
falò fat ulu smalek deg,
manan, "Simto kè dad to
kamlaweh bukay ani na nè
gufdula?"
14 Na tnimelgu kenen,
mangu, "Làgu gadè dun. Ge
sa gmadè." Na manan di
deg, "Ale sa i dad to tafdu
di too bong kaflayam. Na
tamagfukla i klawehla di litè
Tingà Bilibili, na tambaling
bukay.
15 Taman,
'tadag ale di muna i gusudeng
Dwata,
na mimò ale i knayean
mduh na butang di
Bong Gumnean,
na i sudeng di gusudeng
i gumdatah dunan
Dwata, kenen sa too
mifat dale du mnè ale
di kenen.
16 Na talà ale lêman bitil,
na talà ale lêman mal-
inum,
ku demen maflayam di kinit i
duh,
ku demen dademe dad
kinit.
17 Du i Tingà Bilibili, déén
di muna i gusudeng i
gumdatah, kenen i mi-
fat dale,
na naginan ale di yéél i
mlé nawa landè sen,
na Dwata i mifu kdee
lwakla.' "

8

Lanket Tingà Bilibili i gfitu fadkat

1 Na di kalket Tingà Bilibili
i gfitu fadkat, mbaling manak
déén di langit kel di tngà uras
i klon.
2 Kafnge én, teengu i fitu
kasaligan Dwata tagnè tadag
di muna Dwata. Na sankat
ale banlé satu twang.
3 Na nun satu dademe
kasaligan Dwata magot i
tukung blawen na salu déén
mdadong di gudamsù. Na
banlé kenen bong fangbun,
du tnuan di dad dasal i
kdee dad to Dwata, déén di
gumtam i fye bun blawen
mnè di muna gusudeng i
gumdatah.
4 Na di kafngen mtam dun,
salu tah i buk i fye bun ani ga-
gin di dad dasal i dad to nfun
Dwata mdà di tukung nagot
i kasaligan tadag di muna
Dwata.
5 Kafnge én, nwè i kasali-
gan Dwata i tukung blawen
na fananoan lifoh mdà di gu-
damsù na batan ditù di tanà.
Na kagbatan dun too kmilet,
magin i dademe bong uni, na
smilà na mlinol.

Fitu twang

6 Kafnge én, i fitu kasaligan
Dwata magot i fitu twang, fat-
lagad ale myuf dun.
7 Na nyuf i tnanin kasaligan
i kenen twang. Na kagyufan
dun mulen lbatù tno na lifoh
masbool i litè di tah tanà. Na
sakuf i satu alel di tlu alel
i klamang banwe, na sakuf
i satu alel di tlu alel i kdee
kayu, na kdee dad sabat mti
sakuf.

8 Kafnge én, nyuf i galwe kasaligan i kenen twang. Na kagyufan dun gbat ditù di lam i mahin i gambet bong bulul too dminè.
9 Na mbaling litè i satu di tlu alel di klamang mahin. Na mati satu alel di tlu alel i kdee mnè di mahin, na malmo satu alel di tlu alel i dad snakay di tah mahin.

10 Kafnge én, nyuf i gatlu kasaligan i kenen twang. Na kagyufan dun, mtatek mdà di langit satu bong blatik too dminè, gambet i bong salò. Na mtatek i blatik di satu alel di tlu di kdee dad yéél na sfuten di klamang banwe.

11 Na i dagit i blatik ani Féét, na mbaling féét i kdee yéél gumtatekan na dee dad to mati, du gamginum ale i féét yéél.

12 Na kafnge én, nyuf i gfat kasaligan i kenen twang. Na kagyufan dun nun tadè di duh, bulen, na dad blatik. Taman magwà i knengla. Magwà i gatlu alel kneng i duh na bulen, na magwè i kneng di gatlu alel di kdee blatik. Mdà én nun fat uras di sduh là mneng, na nun fat uras di butang landè mneng.

13 Na klogu meye ani, lingegu bong talù satu bong kablak mayeng ditù di tah. Na tlu dulê manan, “Too magakdo i dad to di tah tanà.” Na lêman manan, “Too kanlikò i fan kel di kdee dad to mnè di tanà di kyuf kadang i dad tlu dademe kasaligan i dad twangla.”

9

I kyuf i glime twang

1 Kafnge én, nyuf i glime kasaligan i kenen twang. Na di kagyufan dun, teengu i blatik tamtatek mdà di langit kel di tanà. Na gablé di blatik ani kunsì du lwan i gufusuk di too mngalam sol landè gusenan.
2 Na di kagalwan dun, lamwà i too bong buk mdà di sol ani salngad i buk gal lamwà mdà di bong gumnè i lifoh. Na mdà di bong buk ani kmifu i tanà, du maglidung i buk i kneng i duh.
3 Na mdà di buk ani lamwà i bong dee tlangas di tah tanà, na gablé di dale gnagan samlad salngad slad i fagi.
4 Na fnang ale falmo dad sabat, dad kayu, ku demen dad fule. Na alòla fakay fanlayam i dad to landè ilè Dwata di angasla.
5 Faloh ale mlayam i dad to ani klo i lime bulen, bay fnang ale mati dale. Na kfagula mlayam dale i gambet slad i fagi.
6 Na di klo i lime bulen ani, i dad to ani too ale mayè ku mlal ale mati, bay landè kibòla, du baling ale mto fa.
7 Na di kitegu i dad tlangas ani, salngad kbaweh i kudà gatlagad di kasfati. Na man nawam ku nun kyangen blawen di ulula, na dad bawehla salngad baweh to.
8 Na i wakla salngad wak i libun, na i kifanla salngad kifan i labè lmanaf liyun.
9 Na i klung di kfela kbaweh klung tek, na i luk

i dad fafakla salngad uni i dee kaditon masalngan dyol i kudà mila salu di kasfati.
10 Na ikongla salngad ikong fagi na sladla too tamduk salngad katduk slad i fagi. Na mdà di ikongla ani gaganla fanlayam i dad to klo i lime bulen.
11 Na nun harìla mebe dale, dunan i kasaligan Satanas i magot i bong mngalam sol landè gusenan. Na dagitan di talù i dad to Hibru, dunan Abadon. Na dagitan di talù i dad to Grik, dunan Afolyon. Na i gumtatek i dagitan dunan i Falmo.
12 Na én gusen i tnanin kanlikò, bay neyeyu, nun fa lwe fan kel.
13 Na kafnge én, nyuf i gnam kasaligan i kenen twang. Na di kagyufan dun lingegu i talù mdà di fat tomfod slame blawen gumtamla i fye bun di muna Dwata.
14 Na talù kenen di gnam kasaligan nun twang, na manan, “Ftakum i fat kasaligan Satanas i mbakus mdadong di bong yéél dnagit Yufratis.”
15 Taman ftakun dad fat kasaligan Satanas i tagatlagad di fali, bulen, duh, na uras ani, mati satu alel di tlu alel di kdee dad to di klamang banwe.
16 Gtulen di deg nun lwe latu dulê libu i libuhan dad sundalu kmudà.
17 Na teengu i tafite di deg, dunan dad kudà na i dad sundalu smakay dun. Na i dad smakay nun klung di kfela na slame mbatak fulè salngad dinè i lifoh, na too mlunu gambet i batu safira, na mlalél gambet sandawà. Na i ulu dad kudàla salngad ulu i labè lmanaf liyun, na lifoh, buk, na sandawà lamwà mdà di bà i dad kudà ani.
18 Na mati satu alel di tlu alel i kdee to di tah tanà fagu di tlu flayam, dunan lifoh, buk, na sandawà i lamwà di bà i dad kudà.
19 Na gagan i dad kudà mati i dad to fagu di dad bàla na ikongla. Na dad ikongla salngad dad ulad du nun ulula, na ani fatdukla i dad to.
20 Kabay i dad to mtagak, i dad to là mati di dad flayam ani, là ale sa msal di dad sasè nimò mgimòla, na làla knagol i kfangamfùla di dad busaw, na di ise glut dwata galla nimò mdà di blawen, salafî, tabaga, batu, na kayu, i dad fnangamfù là mite, là mlinge, na là gagu.
21 Na dad to ani làla nsal na tnagak i dad kbanòla, na kimòla i dad tnikeng fagu di dad busaw, na kimòla dad sasè knayè i lawehla na demen i ktakula.

10

Kasaligan Dwata na i tukay sulat maglulun

1 Kafnge én, teengu satu dademe kasaligan Dwata mtulus, fdanà mdà di langit. Sadi kenen kamlaweh i labun, na nun lawélawé glibut di ulun. Na i bawehan gambet kneng i duh, na i dad blian gambet lahan dminè.
2 Na magot kenen i tukay sulat maglulun tamgukal. I

blian gsen di kwanan daan di mahin na i blian gsen di ibeng daan di tanà.

3 Na falbongan i taluan na i taluan salngad i bong kngal i labè lmanaf liyun. Kafngen talù, tmimel i kilet fitu dulê.

4 Kakubu i kmilet fitu dulê, tafangu sulat i lingegu, bay nun fa lingegu talù mdà di langit, na manan di deg, “Bunim i gman i kilet fitu dulê gine, na nangam sulat.”

5 Kafnge én, i kasaligan Dwata tateengu tadag di mahin na di tanà, tayalan i sigalan kwanan ditù di langit.

6 Na smafà kenen fagu di dagit Dwata i landè gusenan, mimò i langit na kdee mnè déén, na i tanà na kdee mnè déén, na i mahin na kdee mnè déén, na manan, “Talandè guganggà i fan mkel ani.

7 Kabay ku takel i bang kyuf i gfitu kasaligan i kenen twang, too glut dnohò Dwata i tagnè fandaman bunin di muna, bay di muna fgadean di dad to saligan, dunan i dad tugadan.”

8 Kafnge én, lêmangu linge i talù talingegu gine mdà di langit, manan, “Salu ge di kasaligan Dwata tadag di mahin na di tanà, na nweam i tukay sulat mgukal nagotan.”

9 Na taman salu agu ditù di kasaligan na fnigu di kenen i tukay sulat nagotan. Na manan di deg, “Hae, nweam na knaanam, du too mi ku di lam i baam gambet tnab, bay ku kel kadang di lam i tienam mbaling too féét.”

10 Na di kagwègu i tukay sulat knaangu, na too glut, too mi gambet i tnab, bay di kaflogu dun féét di lam i tiengu.

11 Na nun talù di deg, manan, “Là fakay ku laam too tulen lêman i dademe fgadè di ge gablà di fan kel di dad sahal to, dad sahal banwe, na dad sahal talù, na dad sahal harì.”

11

Lwe to tmulen i Tnalù Dwata

1 Na kafnge én, nun gablé di deg btas gambet i tugad na dekan agu, manan, “Salu ge di Bong Gumnè Dwata na bantasam, na bantasam i gudamsù, na nsem ku file dad to gal mangamfù déén.

2 Kabay nangam bantas i nasel gumangamfù dad to di lwà i Bong Gumnè Dwata, du ani tagablé di dad to ise Dyu, i gal dmuen Dwata. I dad to ani falmola kadang i syudad Dyérusalém, i banwe Dwata klo i fat falò lwe bulen, dunan mlibu lwe latu nam falò butang.

3 Na dekgu i lwe togu kamlaweh saku, na banlégu ale eneg samtulen i Tnalùgu fgadègu di dale, klo mlibu lwe latu nam falò butang.”

4 Na lwe to Dwata ani, i guflingen dale dunan lwe kayu dnagit olib na lwe gufkah i salò tadag di muna Dwata, gumdatah i kdee di klamang banwe.

5 Na ku nun mayè mlayam i dad to Dwata ani, nun lifoh lamwà di bàla na falmo i dad

to fan fsasè dale. Na taman én
sa i kibò mati i dad to mayè
mlayam dale.
6 Na i lwe to ani, gablé di
dale tulus msang i langit, du
fye là mulen di klola tmulen
Tnalù Dwata i fgadean di
dale. Na nun tulusla fbaling
litè i dad yéél, na mlayam
i dad to fagu di dee bung
kaflayam balù tan bang i
kayèla mimò dun.
7 Na di kafngela tmulen
Tnalù Dwata i fgadean dale,
nun bong labè lmanaf lamwà
mdà di bong mngalam sol i
landè gusenan, na sanfatin
ale, gfisanan ale na fnatin ale.
8 Na i dad lawehla tatì gti-
dol di dalan i bong syudad,
dunan banwe gumlansang i
Amula Dyisas di krus. I gu-
flingen syudad ani, dunan
Sodom na Idyif.
9 Na tlu duh tngà i klon dee
dad to mdà di dad sahal to, na
dad sahal lumbuk i dad to, na
dad to sahal bung talù, na dad
to mdà di sahal banwe, salu
déén na neyela i dad laweh i
dad mati ani, na fnangla fal-
bang.
10 Na di kfatila i dad to tu-
gad Dwata ani, kdee dademe
to di tah tanà too lehew, na
baling ale mimò i fista na nun
kasablél*a*. Lehew ale, du i lwe
to tugad Dwata ani, tatoola
fanlayam i dad to mnè di tah
tanà.
11 Kabay di kakubu i tlu
duh tngà, nun nawa mdà di
Dwata fusuk di lwe to mati
ani, na mto ale lêman, na
tadag ale. Na i kdee dad to
mite dale too ale likò.
12 Na di taktola, lingela i
bong talù mdà di langit, na
manan di dale, “Salu gamu
dini.” Na di keye i dad to
dmuen dale, magket ale salu
di langit magin di labun.
13 Klola magket salu tah,
too mlinol, na malbà i satu
alel di sfalò di dad gumnè
di syudad, na fitu libu i dad
to mati mdà di linol ani, na
kalbong i dad to mtagak i là
mati, too likò, na dnayenla i
kdatah Dwata ditù di langit.
14 Na én gusen i galwe kan-
likò, bay neyeyu, nun fa satu
fan kel.

I kyuf i gfitu twang

15 Kafnge én, nyuf i gfitu
kasaligan i kenen twang. Na
di kagyufan dun nun dad
mkit mdà di langit, na manla,
“I glal magot i klamang
banwe di tah tanà i
gfun Amuito Dwata na
i To Mgalékan,
na kenen magot kel di
landè sen.”
16 Na i lwe falò fat ulu sudeng
di muna Dwata lkuad ale na
mangamfù ale di kenen.
17 Na manla,
“Amumi Dwata Too Mtulus,
ge i tagnè mdà di ka-
gatbuan kel ani,
mlé gami bong fye di ge,
du tafitem i bong glalam
na tatanbuam magot
i kdee di klamang
banwe.
18 Na i dad to dmuen ge too
ale flabè,
bay tafitem i kalbutam.
Na ani takel i bangam
mukum i dad to
tamati,

na bangam mlé i untung
di dad saligam dunan
dad tugadam,
na di kdee dad to nfunam, na
kdee mafè ge,
balù mdanà ku demen
mdatah.
Na takel i bangam too falmo
i dad to gal falmo i dad
to di tah tanà."

19 Kafnge én, malwa i gumangamfù di langit, na teengu di laman i kaban gugkah i gusmulat i dad fakang Dwata di dad ton. Di kitegu ani, smilà, na nun bong uni, na too kmilet, na mlinol, na too mulen i dad lbatù tno.

12

I libun na i bong lmanaf naga dnagit dragon

1 Kafnge én, nun teengu di langit satu too bong gamtikeng nun gumtatekan, dunan satu libun msut, na lakuan i duh, na i bulen di dungan i blian, na di tah ulun nun kyangen, dunan sfalò lwe blatik.

2 Maltien kenen na fan sut i tingaan, na mkit kenen du lyon i katdukan.

3 Na nun fa satu too gamtikeng msut di langit nun gumtatekan, dunan i too bong naga fulè, dnagit dragon. Na fitu i ulun na sfalò i sungketan, na di kat ulun nun kyangenan.

4 Na fagu di ikongan dyolan satu alel mdà di tlu di kdee blatik na ftatekan ditù di tanà. Na tadag kenen di muna i libun fan sut i tingaan, du fye knaanan i tingà di ksutan.

5 Na di ksut i tingà i libun ani, lagi. Na landè kibò i naga kmaan i tingà lagi falami sut du nun samkot dun, na neben salu di gusudeng Dwata di langit. Na nun duh kadang magot kenen i kdee dad banwe di tah tanà, na landè gamfisan kenen.

6 Na i libun ani mila kenen di banwe gulandè to, du nun gumnean tafatlagad Dwata kenen. Na déén gumifat Dwata kenen mlibu lwe latu nam falò duh i klon.

7 Na di bang én, nun bong kasfati di langit. Mikaél, i ulu di dad kasaligan Dwata, na i dademe kasaligan mdanà di kenen, sanfatila i bong naga fulè dnagit dragon na malas i naga na i dad kasaliganan.

8 Kabay fisan i naga na i dad kasaliganan, na fnang dale mnè fa di langit.

9 Taman batla i bong naga na i dad kasaliganan mdà di langit ditù di tanà. Na i bong naga ani, dunan i ulad mdà di muna fa dnagit busaw, na Satanas én gal mgaw i dad to di klamang banwe.

10 Kafnge én, lêmangu linge i bong talù mdà di langit, manan,

"Ani i kagdohò i kafalwà
Dwata i dad to,
na tafite Dwata i bong
glalan magot i kdee,
na tambù i kagotan,
na tanun glal i To
Mgalékan, dunan
Krayst Dyisas.

Du i dmalam dad flanekito di kafaglut
mduh na butang di muna Dwata,
tabat mdà di langit.
11 Na dad flanekito di kafaglut tagfisanla Satanas
fagu di litè i Tingà Bilibili,
na mdà di ktulenla i Tnalù Dwata.
Na là mabtas di dale i nawala,
bay gatlagad ale mati.
12 Taman flehew gamu dad mnè di langit,
bay too magakdo gamu dad mnè di tanà na di mahin,
du tadéén gukel Satanas,
na too sè kaflabean,
du gadean fukal nan i duh."
13 Na kagatwan i bong naga ani, tagbat kenen ditù di tanà, na dlun i libun i sut tingaan lagi.
14 Kabay i libun, banlé Dwata kenen lwe fafak gambet fafak i bong kablak, du fye gayeng kenen mdà di bong naga ditù di gufnè kenen di banwe gulandè to i gumifat Dwata kenen di lam i tlu fali tngà, du fye là gnumah kenen i bong naga.
15 Na i bong naga ani, dfun bong yéél gambet i bong dunuk mdà di baan, du kayean ku manul i libun.
16 Kabay i tanà tmabeng i libun, du nsafan i bong yéél mdà di bà i bong naga.
17 Na ani baling gatnù i kaflabè i naga di libun. Taman mdà kenen du sanfatin i kdee bel i libun ani, dunan i kdee dad to mimen i flalò Dwata di dale, na tmulen i kaglut gablà di ku Dyisas.
18 Na i bong naga dnagit dragon, tadag kenen di falak di kilil i mahin, du nun fatanan.

13

Lamwà i satu bong lmanaf mdà di mahin

1 Kafnge én, teengu i bong lmanaf i too kanlikò lamwà mdà di lam i mahin. Na nun sfalò sungketan na fitu ulun. Na di kat satu sungketan nun kyangenan, na gsulat di kat ulun i dagit too sasè, du falmo i kdatah Dwata.
2 Na i kitegu i bong kanlikò ani, gambet baweh i too bong yaw lag dnagit léofardo, bay i dad blian mahal gambet i bong labè lmanaf dnagit béar, na i baan gambet bà i bong liyun. Na blé i naga di bong lmanaf too kanlikò, i kenen tulus na glal magot salngad i bong glal i harì.
3 Na i bong lmanaf i too kanlikò ani nun seey di satu ulun man nawam mati, bay tamgulê nan. Na i dad to di klamang banwe too ale tikeng, taman dee ale mlalò i bong kanlikò én.
4 Na fnangamfù i dad to i bong naga, hae du tablén sa i glalan di bong kanlikò, na fnangamfùla i bong kanlikò, na manla, "Landè fakay gasngad di bong kanlikò ani. Na landè gamfisan dun."
5 Na i kdee kafdag na i too sasè gman i bong kanlikò gablà di Dwata tatì faloh

Dwata. Na faloh Dwata kenen mimò i knayean klo di fat falò lwe bulen.
6 Ku talù i kanlikò ani galan falmo i kdatah Dwata, na too dee dad sasè manan gablà di dagitan, na i gumnean, na kdee dademe mnè di langit di saféd Dwata.
7 Na faloh Dwata i bong kanlikò samfati i dad to Dwata na fnisanan ale. Na nun blé di kenen glal magot i kdee sahal lumbuk i dad to, na i kdee sahal bung to, na i kdee sahal talù, na i kdee sahal banwe.
8 Na i dad to di tah tanà mangamfù ale di bong kanlikò, i kdee là gsulat dagitla di libru gugsulat dagit i dad to nun nawa landè sen, i tagnè gsulat déén di là fa mgimò i banwe. Na i Tingà Bilibili tafnati, kenen mfun libru ani.
9 Taman ku nun klingeyu too gamu flinge.
10 Ku én knayè Dwata di satu to bnilanggù kenen, na bnilanggù sa. Na ku én knayè Dwata di satu to bnanò kenen sundang, na bnanò sa. Na taman gito dad to nfun Dwata, too mabtas di gito ku too ito tmayud di kaflayam kel di gito na too ito smalig di kenen.

Msut i galwe bong kanlikò na lamwà mdà di lam i tanà

11 Kafnge én, teengu satu fa bong lmanaf i too kanlikò msut, na lamwà kenen mdà di lam i tanà. Na nun lwe sungketan, gambet sungket i tingà bilibili. Kabay i taluan gambet talù i naga.
12 Na i galwe kanlikò ani nun glalan gambet i glal i muna bong kanlikò i mdek kenen. Na nlegesan i kdee dad mnè di tah tanà, du fye mangamfù ale di muna bong kanlikò, i tagseey satu ulun, bay tamgulê.
13 Na i galwe bong kanlikò too dee nimoan dad gamtikeng, balù kel di kaftatekan lifoh mdà di langit kel di tah tanà di mata i dad to.
14 Na gafgawan i dad to di tah tanà fagu di nimoan dad tnikeng gfaloh i bong muna kanlikò. Na dekan i dad to di tah tanà mimò alung i kafbaweh i muna bong kanlikò gseey i sundang bay tamgulê.
15 Na lêman faloh Dwata i galwe kanlikò ani mlé nawa di alung i muna bong kanlikò, du fye gtalù, na gaganan mati i kdee dad to i là mangamfù di kenen.
16 Na i galwe kanlikò ani nlegesan kdee dad to, dad to mdatah, dad to mdanà, dad to bong knun, dad to landè, dad to fasak, na dad to ise fasak, du fye fafkahan i ilè di kmalla gsen di kwanan ku demen di angasla,
17 du fye landè to gambayad na gamfabli silang ku nun ilean. Na i ilè fkah di dad to, dunan i dagit i muna bong kanlikò, ku demen numiru i dagitan.
18 Silang glabat i satu to i gumtatek i dagit i bong kanlikò na i numiru i dagitan ku nun kfulungan mdà di Dwata. Na ku nun kfulungan, fye ku nubadan i numiru i

bong kanlikò, du tagbuni i dagitan di numirun, na i numirun dunan nam latu nam falò nam.

14

I klingag dad to galwà

1 Kafnge én, teengu i bulul Sion, na tadag ditù i Tingà Bilibili na nun magin di kenen mlatu fat falò fat libu dad to. Na kat satu dale nun gsulat di angasla dagit Tingà Bilibili na i dagit Maan Dwata.

2 Na lingegu i talù mdà di langit, i unin gambet i bong fikong na i uni bong kilet. Na i talù lingegu gambet i dee dad to kambit i dad arfala.

3 Na i mlatu fat falò fat libu to tadag smalu di gusudeng i gumdatah, na di fat gambet lmanaf, na di lwe falò fat ulu, mlingag ale i falami lingag. Na alò dad mlatu fat falò fat libu to ani, i gmagan gambet i lingagla, du ale i tansò Tingà Bilibili mdà di dad salàla di tah tanà.

4 Na i kdee dad to ani mlaneb, na landè fakay mlé dale salà di muna i Amula Dwata. Na samnagin ale i Tingà Bilibili balù tanè gusalun. Tansoan ale mdà di dademe dad to, du salngad ale i muna kantu gablà blé di Dwata na di Tingà Bilibili.

5 Na dad to ani, là lmenla tmulen kéng, du landè gukulangla.

I tlu kasaligan Dwata

6 Kafnge én, teengu satu kasaligan Dwata mayeng, na too mdatah kayengan. Na tulenan i Fye Tulen landè gusenan di dad to di tah tanà, di kdee sahal banwe, na di kdee sahal lumbuk i dad to, na di kdee sahal talù, na di kdee sahal bung to.

7 Na falbongan i taluan, manan, “Tooyu nafè Dwata na dnayenyu i kdatahan, du takel i bangan mukum i kdee dad to. Tooyu fnangamfù kenen i mimò kdee, langit, tanà, mahin, na i dad yéél.”

8 Na nun galwe kasaligan mayeng gamtadol, na manan, “Tamalmo, tamalmo i bong banwe dnagit Babilon. Di muna fa, mdatah banwe, bay flangalla binula i dad to di kdee dad banwe, dunan i toola kimen i sasè knayè i lawehla, na mdà di dale, i dad to mdà di kdee banwe lalòla i dale nimò.”

9 Na nun gatlu kasaligan gamtadol di lwe ani gine. Toon falbong i taluan, manan, “Ku simto mangamfù di bong kanlikò na i alung kafbawehan, na dmawat i ilean di angasan ku demen di kmalan,

10 gamdawat kenen i flayam du mdà di too kaflabè Dwata. Na i dad to salngad i to én too fanlayam Dwata fagu di lifoh na sandawà dminè, di muna i dad kasaliganan na i Tingà Bilibili.

11 Na landè gusen i buk mdà di lifoh i gumaflayamla, na landè gugaftud i dad to mangamfù di bong kanlikò na i kafbawehan, na i dmawat ilè i dagitan, du maflayam ale mduh na butang kel di landè sen.”

12 Taman gito dad to nfun

Dwata, i dad to mimen i flaloan na smalig di ku Dyisas, too mabtas ku tmayud ito di kdee kaflayam kel di gito.

13 Kafnge én, lingegu i talù mdà di langit, manan, “Sulatam ani. Tambù di duh ani, too nun kafye i dad to mati mdà di ksasatula di Amula Dyisas.” Na talù i Tulus Dwata, manan, “Too glut ani. Too nun kafye, du gaftud ale di dad nimòla, na gamdawat ale kadang i untung mdà di dad fye nimòla.”

I kaktu di tah tanà

14 Na di keyegu teengu satu bukay labun na nun sudeng di tah labun na i bawehan i tingà to na nun kyangenan blawen na kitinan i gamban sangget.

15 Na nun fa satu kasaligan Dwata lamwà mdà di gumangamfù di Dwata, na toon falbong taluan tamlo di to sudeng di labun, manan, “Nebem i sanggetam na tambù ge kamtu i fulem du taga nan, du ani i bang kaktu di tah tanà.”

16 Taman i to sudeng di tah labun walan i sanggetan di tah tanà, na tamaktu i kdee taga di tanà.

17 Na nun dademe kasaligan Dwata lamwà mdà di gumangamfù di Dwata di langit, na nagotan i gamban sangget.

18 Na nun fa satu kasaligan lamwà mdà di gudamsù di Dwata di lam i gumangamfù di Dwata, dunan i kasaligan munung i lifoh na toon falbong i taluan tamlo di kasaligan magot i gamban sangget, manan, “Nebem i sanggetam, na kantum dad bunge grép di tah tanà du taga nan.”

19 Taman wal i kasaligan i sanggetan di tah tanà na tamaktu i dad bunge grép, na batan di gumlà Dwata, dunan i kaflabè Dwata na i flayaman i dad to sasè.

20 Na i bunge grép ani fanlàla ditù di lwà i banwe, na lamwà mdà di gumlà dun too bong litè, na kngalam i gudmunukan sdife, na mdadong tlu latu kilumitru kawag i gumalohan.

15

I fitu kasaligan i mebe i fitu flayam

1 Kafnge én, teengu i satu too bong gamtikeng ditù di langit. Nun fitu kasaligan Dwata mebe i fitu bung flayam. Na di kafnge kadang i fitu dad flayam ani, ani gusen i kaflabè Dwata.

2 Na teengu i gambet mahin, bay sfihu i kbawehan, na masbool i lifoh. Na teengu i dad to gamfisan i bong kanlikò na i alung i kafbawehan, du làla dnawat i numiru i dagitan. Na kdeela tadag di kilil i mahin kafbaweh sfihu, na kat satu dale magot i gambet fuglung dnagit arfa tablé Dwata dale.

3 Na kdeela mlingag i lingag Mosis i lifan Dwata, na i lingag Tingà Bilibili. Na ani manla,
“Amumi Dwata Too Mtulus,

too mdatah na too
gamtikeng i kdee dad
nimoam.
Ge i too glut Harì di kdee dad
to di kdee dad banwe,
na too matlu na too glut i
kdee dad nimoam.
4 E Amumi, kdee dad to mafè
ge,
na dmayen na fdatah ge,
du ge alò i too mtiu du landè
salaam.
Kdee dad to di kdee banwe
salu ale kadang di ge,
na mangamfù ale di mu-
nam,
du tateenla i kdee dad ni-
moam too matlu."
5 Kafnge én, lêman nun
fite di deg, na teengu lanwa
i gumangamfù di Dwata
déén di langit, na teengu i
Too Mdatah Sibay i gumnè
Dwata.
6 Na lamwà di gu-
mangamfù di Dwata fitu
kasaligan mebe i fitu bung
flayam, na kamlaweh ale
bukay too mlaneb na too
mneng, na nun blawen
glabéd di dad kfela.
7 Na satu di fat gambet
lmanaf sankatan banlé
tukung blawen i fitu kasali-
gan. I dad tukung én too fnò
i kaflabè Dwata, i Dwata mto
landè gusenan.
8 Na i gumangamfù Dwata
too fnò buk, du mdà di
bong kdatahan na ktulusan.
Na landè fakay fusuk di
gumangamfù én, silang ku
tafnge i fitu bung flayam
nebe i fitu kasaliganan.

16

I kakok dad kasaligan i fitu tukung

1 Kafnge én, lêmangu
linge bong talù mdà di gu-
mangamfù di Dwata, na ani
manan di dad fitu kasaligan,
"Mdà gamu na kokyu di tanà i
lam i dad fitu tukung gugkah
i bong kaflabè Dwata."

2 Taman mdà i tnanin
kasaligan na kokan i kenen
tukung di tah tanà. Di
kagkokan kenen tukung,
kel di dad to i dmawat ilè i
bong kanlikò na mangamfù
di kafbawehan malbang
bkukang too sasè na too
tanduk.

3 Kafnge én, mdà i galwe
kasaligan na kokan i kenen
tukung di tah mahin. Na
di kagkokan kenen tukung,
i mahin mbaling litè gambet
litè i to mati, na kdee lmanaf
di lam i mahin mti mati.

4 Kafnge én, mdà i gatlu
kasaligan na kokan i kenen
tukung ditù di dad yéél na
dad sfuten. Na di kagkokan
kenen tukung mbaling litè i
dad yéél.

5 Na lingegu i gman kasali-
gan Dwata i magot dad yéél,
manan,
"E Dwata, too ge mtiu, du
landè salaam,
na tagnè ge mdà di kagat-
buan kel ani,
na too matlu i kukumam
fagu di kfebem dad
flayam ani.
6 Du tafalohla litè i dad to nfu-
nam, na tafnatila dad
tugadam,
taman tafninumam ale i
litè,
du ani untungla di dad
sasè nimòla."

7 Kafnge én, nun lingegu
tmimel mdà di gudamsù,
manan,
"Hae, Amumi Dwata Too
Mtulus,
too glut na matlu i dad
kukumam."
8 Kafnge én, mdà i gfat
kasaligan na kokan i kenen
tukung ditù di duh. Na di
kagkokan kenen tukung i init
i duh mbaling init i lifoh, na
gaganan smakuf i dad to di
too sasè kinit.
9 Na nun dad to sakuf
mdà di sasè kinitan, taman
too sasè manla du falmola i
kdatah Dwata i magot i dad
flayam. Kabay là ale msal na
kmagol i dad salàla, na là ale
dmayen i kdatahan.
10 Kafnge én, mdà i glime
kasaligan na kokan i kenen
tukung di gusudeng i bong
kanlikò. Na di kagkokan ke-
nen tukung mbaling kmifu i
kagot bong kanlikò, na nakét
i dad to déén i dilàla, du too sè
katduk.
11 Na falmola i kdatah
Dwata di langit fagu di sasè
gmanla, hae du mdà di too
sasè katduk i lyalola, na i too
dee bkukangla. Kabay knean
là ale msal na kmagol i sasè
nimòla.
12 Kafnge én, mdà i gnam
kasaligan na kokan i kenen
tukung ditù di bong yéél
dnagit Yufratis. Na di
kagkokan kenen tukung, i
yéél én mbaling kafag, du fye
nun dalan i dad harì fan kel
mdà di gusut i duh.
13 Kafnge én, teengu tlu bu-
saw i kafbaweh fak. Na i
satu busaw lamwà mdà di
bà i bong naga fulè dnagit
dragon, na i galwe busaw
lamwà mdà di bà i bong kan-
likò, na i gatlu busaw lamwà
mdà di bà i tugad Satanas.
14 Na i dad tlu busaw ani
mdà ale di ku Satanas, na too
dee gamtikeng nimòla. Na
salu ale di kdee dad harì
di klamang banwe du san-
tifunla i dad sundalula, du
fatlagad di bong kasfati di
Dwata i Too Mtulus di mabtas
duh tamgalékan.
15 Na man Krayst Dyisas,
"Toom fanlinge i mangu ge.
Kakelgu gambet kakel i to
tmaku, du landè gmadè ku
tan i duh dun. Na nun
kafye di to là kudang di klon
fatan, bay fadlug lamsak i
klawehan, du fye gatlagad na
laan flaweh na laan myà di
kakelgu." Ani gman Dyisas.
16 Na i dad busaw gine san-
tifunla i dad harì na dad sun-
dalula di satu banwe dnagit
Armagédon di talù i dad to
Hibru.
17 Kafnge én, mdà i gfitu
kasaligan na kokan i kenen
tukung di bleng i langit
na tanà. Na kagkokan i
kenen tukung nun satu bong
talù mdà di gumangamfù
di Dwata fdu di gusudeng i
gumdatah, manan, "Tafnge
sa nan."
18 Na too smilà, na nun dad
bong uni, na too kmilet, na
too mlinol. Landè gasngad
i bong linol ani tambù fa di
kagatbù i dad to di tah tanà.
19 Na i bong banwe Babilon
malmo, na masatngà di tlu.
Na dademe malbang banwe
tamalmo. Na là glifet Dwata
i bong sasè nimò i dad to di

bong banwe Babilon. Taman fninuman ale i binun, dunan toon ale fanlayam du mdà di kaflabean dale.
20 Na i kdee dad fungul na kdee dad bulul mti lana di mata.
21 Na nun malbang lbatù tno mtatek mdà di langit, na i kablat i kat satu lbatù ani mdadong lime falò kilu, na tatek di tah i dad to. Na too dee sasè gman i dad to i falmo i kdatah Dwata, hae du mdà di too sè flayam febe Dwata di dale.

17

I libun mkat lagi smakay i satu lmanaf too kanlikò

1 Kafnge én, salu di deg satu di fitu kasaligan Dwata magot i tukung, na manan di deg, "Magin ge deg na fiteta ge i flayam blé Dwata kadang di libun too dilè mkat lagi, dunan i bong banwe mdadong di dee dad yéél.
2 Na dad harì di tah tanà, magin ale di magagyà nimò i libun mkat lagi. Na dee dademe dad to di tah tanà gagin di kenen di kimoan sasè knayè i lawehan na sadi mbaling ale langal di ksasè nimò."
3 Na lêman agu nebe i kasaligan fagu di Tulus Dwata di banwe gulandè to. Na teengu i libun sudeng di tah i bong lmanaf too kanlikò bnatak fulè, i nun fitu ulun na sfalò sungketan, na gsulat di kenen i dee sasè dagit i falmo kdatah Dwata.
4 Na lamsak i libun i too mabtas safut mlunu na fulè, na dee dad kas blawen, mabtas batu, na férlas. Na nun kitinan tabù blawen fnò i kdee bung too sasè nimoan i galan kakat lagi.
5 Na gsulat di angasan satu dagit na gbuni i gumtatek i gman déén, manan,
"Ani bong banwe Babilon
i gumdà i kdee dad libun mkat lagi,
na kdee dademe bung i dad too magsik nimò di tah tanà."
6 Na teengu talangal i libun ani, langal di litè i dad to nfun Dwata, i dad mati mdà di kafaglutla di ku Dyisas.
Na di kitegu kenen toogu tikeng.
7 Na i kasaligan Dwata talù di deg, manan, "Tan i duenam too tikeng? Tulenta ge i gumtatek i libun ani, na i bong kanlikò i snakayan i nun fitu ulun na sfalò sungketan.
8 Na i lmanaf too kanlikò teenam mnè di tah tanà di muna, bay ani tamati, tabat kenen di lam i mngalam sol landè gusenan. Kabay nun duh kadang lamwà kenen mdà di bong mngalam sol, du fye fadlug di gumaflayaman. Na én dad to là gsulat i dagitla di libru gugsulat dagit i dad to gamfun nawa landè sen di là fa mgimò i klamang banwe, too ale tikeng di kitela i kanlikò ani. Tikeng ale, du di muna fa, mnè kenen di tanà, na sadni tamati, bay lê samfulê.
9 "Silang glabat satu to i gumtatek ani, ku nun kfulungan mdà di Dwata. Na i dad

fitu ulu i kanlikò ani, dunan fitu bulul gusudeng i libun na satu gumtatekan dunan fitu harì.
10 Lime di dale tagfisan, na i satu magot fa i banwe, bay nun satu là fa kel, bay ku takel, là sa mlo i kagotan.
11 Na gablà di bong kanlikò mnè di muna di tah tanà, bay sadni tamati, kenen i gwalu harì. Na kenen satu di dad fitu gine, na fadlug kenen di gumaflayaman.

12 "Na lêman i sfalò sungket i kanlikò i teenam dunan sfalò dad harì, bay là fa tambù i kagotla. Nun duh kadang nun glal gablé di dale magot i banwe gagin di bong kanlikò, bay là mlo kagotla.
13 Na i sfalò harì ani sasatu i nawala. Taman bléla di bong kanlikò i dale eneg na glal.
14 Na sanfatila kadang i Tingà Bilibili. Kabay gfisanan ale, du Dyisas i Amu di kdee dad amu, na kenen i Harì di kdee dad harì. Na magin di kenen i dad to tamgalékan, dunan i dad to too gsalig di klalòla kenen."

15 Na lêman talù kasaligan Dwata di deg, manan, "Na i dad yéél teenam én gusudeng i libun mkat lagi, dunan i dee sahal dad to mdà di kdee sahal banwe na mdà di kdee sahal talù.
16 "I bong kanlikò ani na i sfalò sungketan tateenam, dunan i dad sfalò harì, na balingla knang nawa i libun mkat lagi. Na falmola kenen du nwèla di kenen i dad knunan gagin i klawehan, na knaanla ungadan, na i gtagak snakufla di lifoh.
17 Hae, gamgimò ale én, du Dwata fkah dun di nawala, du fye gdohò i knayean. Taman sasatu nawala mlé i glalla magot di bong kanlikò kel di kagdohò i dad tnalù Dwata.
18 Na i libun mkat lagi tateenam, dunan i bong banwe magot kdee dad harì di tah tanà."

18

Malmo banwe Babilon

1 Kafnge én, teengu satu kasaligan Dwata fdanà mdà di langit. Nun bong glalan na i knengan magtuyal i klamang banwe.
2 Toon falbong i taluan, manan,
"Tamalmo nan. I bong banwe Babilon tamalmo,
na ani tambaling gumnè
i dad sasè tulus,
i dad busaw,
na i kdee bung sasè na magagsik anuk di bnas.
3 Na takel kdee ani di dad to di kdee sahal banwe,
du magin ale di libun, dunan i banwe Babilon, mimò too sasè knayè i lawehla,
na i dad harì di tah tanà magin di kimoan i magagyà nimò,
na dad to gal fabli di tah tanà, mbaling ale dad to nun bong knun, du mdà di kbayadan i kdee kayean."
4 Kafnge én, lingegu satu talù mdà di langit, manan,

“E dad togu, lamwà gamu di
banwe én,
du fye là gamu gagin di
kagsalà i sasè libun
ani,
du fye là gamu gakuf di
kaflayaman kadang di
fulé duh,
5 du i dad salaan tatoo masla-
sud na tagafat di lan-
git,
na là sa glifet Dwata i too
sasè nimoan.
6 Na bnalas di kenen i
kaflayam i galan
flayam gamu,
na ku tan i kalbong i
flayaman i dademe,
lwe dulê i kablat i
kaflayam i flayam
Dwata kenen.
Na ku tan i kaflabè i libun
ani di gamu, lêman
lwe dulê fa i kablat i
kaflabè Dwata kenen.
7 Salngad di kafdatahan i
kton na kimenan i sasè
knayean,
én sa kablat i kaflayam
na klidù nawa i blé di
kenen.
Fdag kenen, manan, ‘Agu i
satu gumdatah, ise agu
satu libun balu,
na landè klidù nawagu
kel di landè sen.’
8 Taman du ani manan, bal-
ing mlal kel di kenen
dad kaflayam,
i sasè tduk, i bong klidù
nawa, na kbitil.
Na snakuf kenen kadang di
lifoh na mti sakuf,
du Amuito Dwata i
mukum na mlayam
kenen, too mtulus.
9 “Na i dad harì di tah tanà,
i gagin di kenen di kimoan i
too sasè knayè i lawehan, too
ale mngel na too ale mlanu di
kitela i buk ksakuf kenen.
10 Na tadag ale fawag, du
too ale likò, du ken gakuf
ale di bong kaflayaman. Na
kdeela mangman,

‘Magakdo. Tay magakdo,
du di muna fa bong
banwe Babilon too
mdatah,
bay tatoo mlal kakel i
kalmom.’

11 “Na dad to gal fabli mn-
gel na mlanu, du mdà di
kalmon, du talandè dad to
mayad i dad fablila,
12 i blawenla na dad
salafìla, na dad mabtas
batula, na i dad férlas, na i
dad dee bung safut mabtas,
mlunu na fulè, na i kdee
bung kayu too mangbun,
dad kandeen nimòla mdà di
malbang kifan dad lmanaf
éléfanti, mabtas kayu, tabaga,
tek, na dad batu dnagit
marmol.
13 Na talandè mayad i dad
bol uten, na i too fye bun
gal falbuk, bulung dnagit
mira, dademe fangbun i litak
i kayu, dad binu, tabè, arina,
trigu, dad baka, dad bilibili,
dad kudà, na dad sbung
kariton gal snakay i dad to,
na dad to fasak na dademe
dad to bnilanggù galla fabli.
Kdee ani landè nan mayad
dun.
14 “Na man i dad to gal fa-
bli di libun guflingen i banwe
Babilon, manla, ‘I kdee dad
knunam i toom nibal talandè
nan gdè, mti malmo, na i dad
gafye nawam talana di ge.’

15 “Na i dad gamwè bong knun mdà di kafablila i dad mabtas déén, tadag ale kadang too fawag, du too ale likò ku gakuf ale di too sasè kaflayaman. Too bong klidù i nawala na mngel na mlanu di gaslok i banwe ani,

16 na manla,

‘Magakdo. Tay magakdo i bong banwe ani,
du tagnè gal kamlaweh i safut too mabtas, mlunu na fulè,
na tagnè mkas blawen, na dad batu too mabtas, na dad férlas.

17 Kabay di là mlo ani, i kdee dad knunan tatoo mlal malmo.’

“Na i kdee to mebe i dad kafal, na i dademe mimò di dad kafal, i kdee to smakay, na i kdee to meye i klidùla di tah i mahin, slame ale tadag too fawag.

18 Na di kitela i buk mdà di ksakuf i banwe ani, kdeela mkit na manla, ‘Landè dademe banwe gasngad i bong banwe Babilon.’

19 Na du too mlidù i nawala, bnubulla kfung i tanà ulula, na mngel na mlanu ale, na manla,

‘Magakdo. Tay, magakdo i bong banwe ani,
du mdà di knunan mbaling nun bong knun i kdee dad mfun i dad kafal.

Kabay di là mlo, tatoo mlal malmo i kdee dad knunan.

20 Kabay gamu dad mnè di langit,
too gamu flehew di kalmo i bong banwe ani,
na gamu dad nfun Dwata, gamu dad to dek Dyisas Krayst, na gamu dad tugad Dwata flehew gamu,

du tanukum Dwata i banwe ani na toon fanlayam, du balasan i dad sasè mgimò di gamu di muna fa.’ ”

21 Kafnge én, teengu satu mtulus kasaligan Dwata na nketan i batu salngad kalbong i bong batu di gilingan, na i kagketan flesan bat ditù di lam i mahin, na manan,

“Gambet ani i kagakto kalmo i bong banwe Babilon,
na talà lêman teen i syudad ani.

22 Na talà lêman linge di banwe ani i kakbit dad arfa,

na dad to mlingag, na dad to samlali, na dad to mféw.

Na balù tan kfulung i dad to, talandè to mimò déén.

Na talà linge déén uni i gilingan.

23 Na talà lêman teen di banwe ani kneng i salò.

Na talà lêman linge klehew i dad lagi na dad libun falami sdeme.

Di muna fa i dad to gal fabli too ale mgafè di tah tanà.
Fagu di kafgawam i dad to di banwe ani, tamafgaw dad to mdà di kdee banwe.

24 Tatoo falmo Dwata i banwe Babilon,

du déén gumite i kfaloh i
litè i dad tugad Dwata,
na dademe dad to nfun
Dwata,
na balù i litè i kdee
dademe dad to bnanò
di tah tanà."

19

Bong klehew di langit

1 Na kafnge én, lêmangu
linge i talù gambet talù i bong
dee dad to stifun déén di lan-
git, mkit ale, manla,
"Dnayenito Dwata.
Dnayenito kenen i falwà gito,
too mdatah kenen, na
too mtulus di kdee.
2 I kukuman too glut na too
matlu.
Tafanlayaman i libun
mkat lagi,
du falmon i dad to di tah tanà
fagu di too sasè knayè i
lawehan.
Na tagbalas Dwata litè i
dad saligan tafnati i li-
bun ani."
3 Na mkit ale lêman, manla,
"Dnayenito Dwata.
I buk mdà di ksakuf i
banwe én tatì mbuk kel
di landè sen."
4 Kafnge én, i lwe falò
fat ulu di dad to faglut,
na i fat gambet lmanaf i
too mto, lkuad di muna
Dwata, i sudeng di gusudeng i
gumdatah, du mangamfù ale
di kenen, na manla,
"Too glut sa. Dnayenito
Dwata."
5 Na mdà di gusudeng i
gumdatah nun talù, manan,
"Dnayenito Dwataito,
i kdeeyu dad lifanan,
gamu dad to mafè kenen,
dad to mdanà na dad to
mdatah."
6 Na kafnge én, lêmangu
linge i talù gambet talù i bong
dee dad to, i unin gambet
luk i bong fikong, na uni i
bong kilet. Na lingegu i kitla,
manla,
"Dnayenito Dwata.
Du Amuito Dwata Too
Mtulus i magot i kdee.
7 Na kdeeito flehew,
dnayenito na fdatahito
kenen.
Du takel nan i bang kasdeme
i Tingà Bilibili,
na tafatlagad i libun
nwean.
8 Na gablé di libun i klaweh
too bukay,
i too mneng na too
mlaneb na lsakan."
Na i gumtatek i mabtas
klaweh ani, dunan i kdee dad
matlu nimò mgimò i dad to
tanfun Dwata.
9 Na man i kasaligan Dwata
di deg, "Sulatam ani. 'Too
nun kafye di dad to nlak di
kasdeme i Tingà Bilibili.' "
Na lêman manan di deg, "I
mangu ani, too glut tnalù
Dwata."
10 Kafnge én, lkuad agu di
muna i kasaligan du fan agu
mangamfù di kenen. Kabay
balingan man di deg, "Nang
ge mangamfù di deg, du alò
agu salig Dwata gambet ge na
dad flanekam tmulen i kaglut
gablà di ku Dyisas. Alò Dwata
gumangamfuam."
I kaglut tagtulen gablà di
ku Dyisas én sa i tafgadè di
dad tugad Dwata.

I smakay di bukay kudà

11 Na kafnge én, teengu i
langit malwa, na déén di mu-
nagu nun bukay kudà na i
dagit i to smakay i kudà ani,
dunan Gsalig na Glut, na too
matlu i kukuman na keben i
kasfati.
12 I matan gambet i lifoh
dminè, na di tah ulun nun
dee kyangenan. Na nun dagit
i gsulat di kenen, na kenen
alò i gmadè dun.
13 Na i klawehan taalam
di litè, na i dagitan Tnalù
Dwata.
14 Na too dee sundalu di
langit mlalò kenen, na lam-
sak ale i klaweh bukay na
mlaneb, na smakay ale i dad
kudà bukay.
15 Na lamwà mdà di baan
i too gamban sundang, du
ani fisanan i dad to di sahal
banwe. Na i kagotan dale
landè gamfisan kenen. Nlék
ale Dwata Too Mtulus gambet
i kaflà bunge grép, du toon ale
fanlayam, mdà di kaflabean
dale.
16 Na nun dagit gsulat
di klawehan na di fuadan,
manan,

"Harì di kdee harì na
Amu di kdee amu."

17 Na teengu satu kasaligan
Dwata tadag ditù di duh, na
falbongan i taluan, du tlon
i kdee anuk mayeng ditù di
tah, manan, "Salu gamu dini
na stifun gamu, du nun bong
fkaan Dwata gamu.
18 I fkaanan gamu i ungad i
dad harì, na i dad ulu di dad
sundalu, na i dad sundalu, na
i dad kudà na i dad smakay
i kudà, na ungad i kdee dad
to, balù dad to fasak ku de-
men ise fasak, na balù dad
to mdanà ku demen mdatah
to."
19 Kafnge én, lêgu teen i
bong kanlikò na teengu dad
harì di tah tanà, na dad sun-
dalula. Stifun ale du sanfatila
i to smakay i kudà bukay na i
dad sundalun.
20 Kabay baling gakfè i
bong kanlikò na i tugad
Satanas, dunan i gal mimò
dad tnikeng gfaloh i bong
kanlikò. Na fagu di dad
gamtikeng ani tafangawan i
dad to tagamdawat ilè i bong
kanlikò na i gal mangamfù
di kafbawehan. Na i bong
kanlikò na i tugad Satanas
sdulê ale bat mto ditù di
lanaw lifoh dminè sandawà.
21 Na i dad sundalula mati
ale fagu di sundang lamwà di
bà i to smakay i kudà bukay.
Na i kdee dad anuk di bnas,
too ale fabsol kmaan dad un-
gad i dad to mati.

20

Mbakus Satanas mlibu fali

1 Kafnge én, lêmangu teen
satu kasaligan Dwata fdanà
mdà di langit. Nagotan i
kunsì i too mngalam sol
landè gusenan na kitinan i
bong sangkalì.
2 Na flesan kanfè i bong
naga, dunan i busaw dnagit
Satanas, i ulad di muna.
Bnakusan kenen sangkalì.
Na mlibu fali klon laan
galwà.
3 Na batan Satanas ditù
di lam i mngalam sol landè
gusenan. Na tnakaban na
knunsian na fkahan ilè déén,
du fye landè fakay lamwa
dun, na du fye là nan mgaw

Satanas i dad to di dad sahal banwe kel di sikof i mlibu fali. Di kafnge mlibu fali, falwà kenen là mlo.

4 Na lêmangu teen déén di langit i dad gusudeng i dad gumdatah, na i dad sudeng déén, i dad to tamablé glal mukum i dad to. Na teengu dad layef i dad to fnati mdà di kaglut tagtulenla gablà di ku Dyisas na ktulenla Tnalù Dwata. Là ale mangamfù di bong kanlikò ku demen di kafbawehan, na là ale lmen dmawat i ilean di angasla ku demen di kmalla. Na lêman ale nték Dwata mdà di fatila na gagin ale ku Dyisas Krayst di kagotan klo mlibu fali.

5 Ani sa i tnanin kték Dwata i dad to, bay i dademe dad to tamati, là ale fa mték silang kakubu mlibu fali.

6 Too nun klehew na kafye i dad to gakuf di tnanin kték i dad to. Lehew ale du landè gagan i galwe fati di dale, dunan i kaflayam landè gusenan. Kabay mgimò ale dad bà di Dwata na di ku Krayst Dyisas na gagin ale di kagotan di lam i mlibu fali.

I kfisan Satanas

7 Di kakubu i mlibu fali, ftaku Satanas mdà di sol gumakusla kenen.

8 Kafnge én, mdà kenen na lanngaban i kdee dad sahal banwe di klamang banwe, du fangawan dad to. Na i dad sahal banwe ani, dnagit ku Gog na Magog. Santifunan dad to du fye sanfatila Dwata. Na là gse i kdeela du gambet falak di kilil i mahin.

9 Na magu ale di klamang banwe na sanlibutla i gumnè i dad to Dwata di syudad i mabtas di Dwata, dunan Dyérusalém. Kabay nun lifoh mdà di langit fdanà di dad to sasè, na mti ale sakuf.

10 Na Satanas i busaw gal mgaw i dad to, bat kenen ditù di lanaw lifoh sanbool sandawà dminè, i tagumbat i bong kanlikò na i tugad Satanas. Na déén i gumaflayamla mduh na butang kel di landè sen.

I sangal kukum Dwata

11 Kafnge én, teengu i too bong gusudeng bukay na i gumdatah sudeng déén. Na i tanà na langit lana di muna Dwata na talà nan teen dun.

12 Na teengu i kdee to tamati, dad mdatah na dad mdanà to, na tadag ale di muna i gumdatah, na nukaan i dad libru. Na i satu libru nukaan, dunan i gugsulat dagit i kdee dad to gamdawat nawa landè sen. Na i kdee dad to tadag déén nukuman mdà di kdee dad nimòla gsulat di dad libru.

13 Na balù i dad tamati di mahin, na i kdee layef mdà di gumnè i dad mati dnagit Hadis, i kdeela nukum Dwata mdà di dad mgimòla klola mto di tah tanà.

14 Kafnge én, i fati na Hadis gbat ditù di lanaw lifoh. Na i lanaw lifoh ani dunan i galwe fati.

15 Na ku simto dagit i là gsulat di libru gugsulat i dagit dad to gamdawat nawa landè sen, tatì ale bat ditù di lanaw lifoh.

21

I falami langit na falami tanà

1 Kafnge én, di keyegu teengu i falami langit na i falami tanà, du i muna langit na muna tanà talana di mata, na talandè mahin.

2 Na teengu i syudad nfun Dwata, i falami Dyérusalém, fdanà mdà di Dwata di langit. I kafye baweh i teengu gambet i satu libun sandeme takamlaweh i too fye baweh klaweh du tagatlagad smitong i yaanan.

3 Na nun lingegu i bong talù mdà di gusudeng i gumdatah, manan, "Neyeyu, mdà ani mnè Dwata di safèd i dad ton. Na mnè kenen di dale na mgimoan ale dad ton, na kenen i mgimò Dwatala.

4 Na nifun i kdee lwak di matala, na landè mati, landè mlidù, landè mngel, na landè katduk, du i dad muna takubu, na kdee matlas."

5 Kafnge én, i sudeng di gusudeng i gumdatah, manan, "Neyeyu ani, fnalamigu i kdee." Na manan di deg, "Sulatam i kdee ani, du kdee tnalùgu too glut na too gsalig."

6 Na ani fa manan, "I kdee tagdohò nan. Agu gutambù i kdee na agu alò fakay mnge i kdee, agu tagnè mdà di kagatbuan kel ani, na kel di atuan landè gusengu. Na banlégu yéél dad to malinum, dunan i yéél mlé nawa landè sen na làgu fbayad dale.

7 Na i dad to gamfisan i kdee sasè mkel di dale di klalòla deg, ale gamdawat i kdee kafye blégu dale. Na mbaling agu Dwatala, na ale mgimògu dad togu.

8 Kabay i dad to likò mlalò deg na dad to kmagol i kafaglutla di deg, dad to mimò kdee bung sasè nimò, dad to manò, dad to mimen i sasè knayè i lawehla, dad to gal stulen di dad sasè tulus na mimò dad gamtikeng fagu di dale, i dad to mangamfù di dad ise glut dwata, i kdee dad to tmulen kéng, na kdee ani, maflayam ale di lanaw lifoh nbol sandawà dminè. Na ani i galwe fati."

Falami Dyérusalém

9 Kafnge én, salu di deg satu di dad fitu kasaligan Dwata tamagot i dad fitu tukung fnò i fitu sangal flayam. Na talù di deg, manan, "Salu ge dini na fiteta ge i libun sandeme, i fan nwè i Tingà Bilibili."

10 Na neben agu fagu di gnagan i Tulus Dwata ditù di tah i too mdatah bulul. Na fiten deg i syudad nfun Dwata, dunan i falami Dyérusalém fdanà mdà di langit mdà di Dwata.

11 Na too samlinang du mdà di bong kneng i kdatah Dwata. Samlinang gambet kneng i satu too mabtas batu dnagit dyasfér, na too mtiu knengan.

12 Na nun bong labatan too mdatah, na nun sfalò lwe gufusukan, na sfalò lwe kasaligan Dwata munung di dad gufusukan. Na kat gufusuk nun gsulat déén i dagit i dad sfalò lwe bel Israél.

13 Na di labat nun fat kililan, na kat i fat kililan nun tlu gufusuk. Gsen di gugsut i duh nun tlu gufusuk, na tlu gsen di gufdu i nus sabnal, na tlu gsen di gufdu i nus timul, na tlu gsen di gusdaf i duh.

14 Nun sfalò lwe malbang batu gugafdak i bong labat ani. Na tagsulat di dad batu ani dagit i sfalò lwe dad to dek i Tingà Bilibili.

15 Na i kasaligan Dwata i talù di deg nun neben btas blawen, du bantasan i syudad ani, na i dad gufusukan, na i bong labatan.

16 Na i syudad ani salngad i ktahaan na i kabalan. Na bantasan i syudad na i ktahaan lwe libu fat latu kilumitru, na i kabalan na i kdatahan salngad.

17 Na bantasan i bong labatan na i kdatahan nam falò mitru. Na btas i nagot i kasaligan salngad di gito btas.

18 Na i labat mgimò mdà di satu mabtas batu mlunu dnagit dyasfér. Na i syudad mgimò mdà di glut blawen na too mtiu gambet i sfihu.

19 Na di tah i dad batu gugtadag i labat nun dad sahal batu too mabtas. I tnanin batu fnalasla dunan dyasfér na mlunu batakan, i galwe batu dnagit safira na mlunu i batakan, i gatlu batu dnagit agata na dee sahal batakan, i gfat batu dnagit ésméralda, na batakan satu klunu,

20 i glime batu dnagit sardonik na batakan fulè, i gnam batu dnagit karnalina na batakan fulè, i gfitu batu dnagit krisolito na batakan mlalél, i gwalu batu dnagit birilo na batakan mlunu na mlalél, i gasyem batu dnagit tofasyo na batakan mlalél, i gasfalò batu dnagit krisofraso na batakan bukay, na i gasfalò satu batu dnagit hasinto na batakan fulè, na i gasfalò lwe batu dnagit amatista na batakan mlunu na fulè.

21 Na i dad sfalò lwe gufusuk di syudad ani slame férlas. Na kat satu gufusuk nun satu malbang férlas. Na dalan i syudad Dwata ani slame blawen na too minal gambet i sfihu.

22 Na landè teengu i gumangamfù di Dwata di syudad én, du landè gukmamu dun, du déén Amuito Dwata Too Mtulus na Tingà Bilibili, na ale gumangamfù i kdee.

23 Na landè gukmamu i kneng i duh na i bulen di syudad én, du i tmuyal di syudad i bong kneng Dwata na i Tingà Bilibili kenen i salò.

24 Na i dad to mdà di sahal banwe magtuyal ale i knengan, na i dad harì di tah tanà, nebela i knunla salu ditù.

25 Na i dad gufusuk di syudad là tnakab di mduh na landè sa butang.

26 Na i dad mabtas kandeen na knun di dad banwe di tah tanà nebe di syudad.

27 Kabay landè sasè fakay gfusuk déén ku demen i dad to mimò i dad magagyà nimò demen tmulen kéng, là ale gfusuk. Alò fakay gfusuk i dad to tagsulat dagitla di libru i Tingà Bilibili i gusmulat

dagit i kdee dad to gamfun nawa landè sen.

22

I yéél gamlé falami nawa

1 Kafnge én, lêman nun fite kasaligan Dwata di deg, i satu yéél gamlé nawa landè sen di dad to. Too mtiu, na maloh mdà di gusudeng Dwata na i Tingà Bilibili.

2 Na i dalan gumaloh yéél ani di gutngà i dalan i syudad. Na di sbalà kilil i yéél nun kayu gamlé falami nawa, na munge klit bulen, sfalò lwe dulê di sfali, na i doonan i bulung du fye mgulê i dad to di sahal banwe.

3 Na i kdee knang Dwata landè déén. Kabay déén i gusudeng Dwata na i Tingà Bilibili di syudad ani. Na i dad salig Dwata mangamfù ale di kenen.

4 Na di bang én, teenla i baweh Dwata na i dagitan gsulat di angas i kat satu dale.

5 Na di bang én, talandè kifu. Na landè gukmamu i salò ku demen kneng i duh, du Amuito Dwata mgimò salòla. Na i kagotla magin di Dwata kel di landè sen.

Tamdadong i kasfulê Dyisas Krayst

6 Kafnge én, talù i kasaligan Dwata di deg, manan, "Too gsalig na glut i kdee dad tnalù ani. Na Amuito Dwata, i mlé i Tulusan di dad to tugadan di muna fa, dekan i kasaliganan ditù di dad saligan, du fye fiten i dad fan kel."

7 Na man Dyisas, "Fanlingeyu agu. Tamdadong i kasfulêgu. Na nun kafye di dad to mimen i gman kdee tnalù tagfite di libru ani."

8 Na agu Dyan, tamlinge na tamite i kdee ani. Na di kaklingegu na di kitegu i kdee ani, lkuad agu di muna i kasaligan Dwata, du fan agu mangamfù di kenen du fiten deg i kdee én.

9 Kabay manan di deg, "Nang, nang ge mangamfù di deg, du alò agu satu salig Dwata salngad ge, na dad flanekam gambet i dad tugad Dwata, na kdee dad to mimen i gman di libru ani. Dwata alò gumangamfuam."

10 Na manan di deg, "Nangam buni i dad tagsulat di libru ani, du tamdadong i kagdohò i kdee ani.

11 Na ku tafan gdohò i kdee tagsulat di libru ani, i dad to tagnè mimò sasè, bayaam di kimòla sasè, na i dad to mimò i magagyà nimò, bayaam di kagagyà nimòla, na lêman i dad to tagnè mimò fye, bayaam di kimòla fye, na i dad to matlu nimò, bayaam di kimòla matlu."

12 Na man Dyisas, "Fanlingeyu agu. Tamdadong i kasfulêgu. Na nebegu i untung blégu di gamu, na blégu ani di kat satu to gasngad di dad mgimoan.

13 Agu sa gutambù i kdee, na agu fakay mnge i kdee. Hae, agu tagnè mdà di kagatbuan na kel di landè sen.

14 "Na nun kafye di dad to mfuk i klawehla, dunan dad to mlaneb mdà di dad salàla, du nun alella di bunge kayu

gamlé falami nawa na fakay ale fusuk di gufusuk di syudad Dwata.

15 Kabay di lwà i dad to mimò magagyà nimò, i dad to stulen di dad sasè tulus na mimò dad gamtikeng fagu di dale, i dad to mimen i sasè knayè i lawehla, i dad to manò, i dad to gal mangamfù di ku Satanas i busaw, na i dad to too mayè tmulen kéng. Kdee dad to ani là ale fakay gfusuk di syudad Dwata."

16 Na fadlug talù Dyisas, manan, "Agu sa Dyisas na tadekgu satu kasaligangu di gamu dad faglut di deg, du tmulen kenen i kdee ani fan gdohò. Agu sa i bel Harì Dabid. Na agu sa i blatik gal mneng smitong i lwa."

17 Na i Tulus Dwata na yaan i Tingà Bilibili, dunan dad to faglut di kenen, manla, "Salu gamu dini, gamu là faglut, na faglut gamu." Na i kdee mlinge i mangu ani, fye ku manla, "Salu gamu dini, na faglut gamu." Ku simto malinum, fye ku salu kenen dini, na balù simto mayè, fakay minum di yéél gamlé falami nawa, na landè bayadan dun.

I sangal talù Dyisas na Dyan

18 Agu Dyan falagu faglabat di kdee mlinge i dad tnalù tagfite na gsulat di libru ani. Na ku simto tamnù di lam i libru ani, tnù Dwata di kenen i dad kaflayam tagsulat dini di libru ani.

19 Na ku simto mwà i dad tnalù tagsulat di lam i libru ani, nwè Dwata alelan di bunge kayu gamlé falami nawa na alelan di syudad nfun Dwata tagsulat dini di libru ani.

20 Na Dyisas i tmulen i kaglut kdee sulatgu ani, manan, "Too glut, tamdadong i kasfulêgu."

Na agu Dyan, mangu, "Too glut ani. Amugu Dyisas, faflal ge samfulê."

21 Na kayègu Amuito Dyisas mlé kafye di kdeeyu dad to nfun Dwata. Amén.